

SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

EŞREFOĞLU RUMİ DİVANI'NIN
DİL VE ÜSLUP YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Yasemin BIYIK

Sivas
Eylül 2019

SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

EŞREFOĞLU RUMİ DİVANI'NIN
DİL VE ÜSLUP YÖNÜNDEN İNCELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

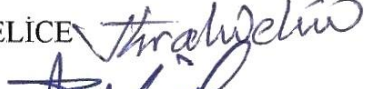

Yasemin BIYIK

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Bilâl YÜCEL

Sivas
Eylül 2019

KABUL VE ONAY

Üniversite: : Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Enstitü : Sosyal Bilimler Enstitüsü
Ana Bilim Dalı : Türk Dili ve Edebiyatı
Tezin Başlığı : Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın Dil ve Üslup Yönünden İncelenmesi
Savunma Tarihi : 05/09/2019
Danışmanı : Prof. Dr. Bilâl YÜCEL

	Unvanı- Adı Soyadı	İmza
Jüri Başkanı	: Prof. Dr. Hacı İbrahim DELİCE	
Üye	: Prof. Dr. Bilâl YÜCEL	
Üye	: Doç. Dr. Galip GÜNER	

Oy Birliği

Oy Çokluğu

Yasemin BIYIK tarafından hazırlanan **Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın Dil ve Üslup Yönünden İncelenmesi** başlıklı tez, kabul edilmiştir./..../.....

Prof. Dr. Ahmet ŞENGÖNÜL
Enstitü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde hazırladığım bu Yüksek Lisans tezinin bizzat tarafımdan ve kendi sözcüklerimle yazılmış orijinal bir çalışma olduğunu ve bu tezde;

- 1- Çeşitli yazarların çalışmalarından faydalandığımda bu çalışmaların ilgili bölümlerini doğru ve net biçimde göstererek yazarlara açık biçimde atıfta bulunduğumu;
- 2- Yazdığım metinlerin tamamı ya da sadece bir kısmı, daha önce herhangi bir yerde yayımlanmışsa bunu da açıkça ifade ederek gösterdiğimi;
- 3- Başkalarına ait alıntılanan tüm verileri (tablo, grafik, şekil vb. de dahil olmak üzere) atıflarla belirttiğimi;
- 4- Başka yazarların kendi kelimeleriyle alıntıladığım metinlerini, tırnak içerisinde veya farklı dizerek verdiğim yine başka yazarlara ait olup fakat kendi sözcüklerimle ifade ettiğim hususları da istisnasız olarak kaynak göstererek belirttiğimi,

beyan ve bu etik ilkeleri ihlal etmiş olmam halinde bütün sonuçlarına katlanacağımı kabul ederim.

09.09.2019

Yasemin BIYIK

ÖN SÖZ

Eski Anadolu Türkçesi, Oğuzca'nın XIII.- XV. yüzyılda Anadolu'da oluşan yazı dilinin adıdır. XI. yüzyıldan sonra Anadolu bölgesinde Oğuzlar tarafından kurulup geliştirilmiş olan Türk yazı dili, taşıdığı dil özellikleri açısından genel olarak bazı dönemlere ayrılmıştır. Bunlardan ilki Selçuklular ve Anadolu Beylikleri Dönemlerini içine alan Eski Anadolu Türkçesi dönemidir. Eski Anadolu Türkçesini Klasik Osmanlı Türkçesi ve Türkiye Türkçesi dönemleri izler. Eski Anadolu Türkçesi döneminde, eski Türk yazı dili geleneğinin izleri ile Arap-Fars yazı sisteminin Türkçeye uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum dilin ses ve biçim özelliklerini yansıtmada farklı yazımlar şeklinde kendini göstermiştir. Ayrıca kelime hazinesindeki yenilikler ve farklı biçim özellikleri de bu dönemin genel özellikleri arasındadır.

Bu çalışmada, Eski Anadolu Türkçesi dönemine ait Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensihi Hasan Vasfi, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 15. yy. dinî-tasavvufî Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi ve eserleri üzerinde daha önce de bilimsel çalışmalar yapılmıştır. Divan ile ilgili çalışmalar şunlardır: Adile Yılmaz'ın yüksek lisans tezi (Eşrefoğlu Rumi Divanı, Gazi Üniversitesi, Ankara, 1993), Mustafa Güneş'in doktora tezi (Eşrefoğlu Rumi ve Divanı, İnönü Üniversitesi, Malatya, 1994). Adile Yılmaz'ın tezinde şairin hayatı, eserleri ve şiirlerindeki dinî-tasavvufî kavramlar ve bu kavramların geçtiği beyitler verilerek tahlili yapılmıştır. Bu çalışmada tahlili yapılan şiirler Tercüman 1001 Temel Eser No:4'te bulunan şiirlerdir. Mustafa Güneş'in tezinde ise yine şairin hayatı, eserleri, yaşadığı dönemde Anadolu'daki dinî-tasavvufî ortam, şairin eserlerinde geçen bu türden kavramlar ve terimler, Divan'ın beş nüshasının karşılaştırılması ve transkripsiyonlu metni, Süleymaniye Kütüphanesi Nafiz Paşa Bl. 866/1 adlı koleksiyonda kayıtlı olan nüshanın tıpkı basımı verilmiştir.

Şiirleri en çok bestelenen mutasavvıf şairlerden birisi olan Eşrefoğlu Rumi, dinî-tasavvufî Türk edebiyatı adına "evrenselleşmiş" bir şahsiyettir. Böyle bir şahsiyetin Divan'ını dil ve üslup yönünden incelemek Türk dili için önemli bir kazanımdır. 19. Yüzyılın ortalarında istinsah edilmiş bu nüshada bir yandan EAT

özellikleri devam ederken beri yandan Türkiye Türkçesi özellikleri kendini göstermektedir. Şahsın edebiyatımız ve tasavvuf açısından yeri ve önemi ile manzum eserlerin bağlayıcılığına rağmen incelenen nüshadaki farklılıklar, bizim çalışmamızın sebebidir. Şimdiye kadar yapılan araştırmalarda şairin mutasavvıf kişiliği ve şiirlerindeki muhteva üzerinde ayrıntılı bir şekilde durulmuştur. Bu çalışmada ise incelenilen nüsha dikkate alınarak şiirler dil ve üslup yönünden ayrıntılı bir şekilde metinden örnekler verilerek incelenmiştir. Öte yandan hazırlanan Dizin ile şairin söz varlığı ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bana bu çalışmada “En büyük eser, yetişmiş insandır” diyen bir şairin Divan’ını okuma ve inceleme fırsatı veren kıymetli danışman hocam Prof. Dr. Bilâl YÜCEL’e, bana olan inancı ve güveniyle beni eğitim adına cesaretlendiren dayım Doç. Dr. Halis DEMİR’e ve üzerimde bugüne kadar emeği geçen bütün hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca azmi ve başarısıyla her zaman bana örnek olan sevgili eşim Elektrik Yüksek Mühendisi Gökhan BIYIK’a, lisans eğitimimde hayatıma dahil olan bana her koşulda eğitimin ve başarmanın mümkün olduğunu gösteren biricik kızım Zeynep Reyyan BIYIK’a ve doğacak olan ikizlerime, bu zorlu süreçte kızımın yanında olan, desteğini esirgemeyen sevgili kız kardeşim Arife ÇOŞKUN’a ve verdiğim kararlarda her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini esirgemeyen sevgili aileme sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ	vii
KISALTMALAR	ix
ÖZET	xi
ABSTRACT	xiii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	5
İNCELEME	5
1.1 Yazım Özellikleri	5
1.1.1 Harekelendirme	6
1.1.2 İkili Yazılışlar.....	6
1.1.3 Ünlülerin Yazılışı	6
1.1.3.1 /a/ Ünlüsünün Yazılışı.....	6
1.1.3.2 /e/ Ünlüsünün Yazılışı.....	7
1.1.3.3 /è/ Kapalı è Ünlüsünün Yazılışı.....	8
1.1.3.4 /ı, i/ Ünlülerinin Yazılışı	9
1.1.3.5 /o, ö, u, ü/ Ünlülerinin Yazılışı.....	9
1.1.4 Ünsüzlerin Yazılışı	10
1.1.4.1 /b, p/ Ünsüzlerinin Yazılışı.....	10
1.1.4.2 /c, ç/ Ünsüzlerinin Yazılışı	11
1.1.4.3 /d, t/ Ünsüzlerinin Yazılışı	12
1.1.4.4 /s, ş/ Ünsüzlerinin Yazılışı	13
1.1.4.5 /g, ğ, k, k/ Ünsüzlerinin Yazılışı.....	13
1.1.4.6 /ŋ/ Ünsüzünün Yazılışı.....	14
1.1.5 Bitişik Yazılışlar.....	15
1.1.5.1 Bazı Bağlaç ve Edatların Bitişik Yazılışı.....	15
1.1.5.2 /i-/ Ek Fiilinin Bitişik Yazılışı	15
1.1.5.3 /-dİr, -dUr/ Bildirme Ekinin Bitişik Yazılışı	16
1.2 Ses Bilgisi Özellikleri.....	16

1.2.1 Ünlüler.....	16
1.2.1.1 İlk Hecede /è, e/.....	16
1.2.1.2 Ünlü Uzunlukları.....	17
1.2.1.3 Ünlü Uyumları	17
1.2.1.3.1 Kalınlık-İncelik Uyumu.....	17
1.2.1.3.2 Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu	18
1.2.1.4 Ünlü Değişmeleri	24
1.2.1.4.1 Daralma.....	24
1.2.1.4.2 Düzleşme.....	24
1.2.1.4.3 Ön Damaksıllaşma.....	24
1.2.1.4.4 Art Damaksıllaşma	25
1.2.1.5 Ünlü Düşmesi.....	25
1.2.1.6 Ünlü Türemesi.....	25
1.2.1.7 Birleşme	26
1.2.2 Ünsüzler.....	26
1.2.2.1 Ünsüz Değişmeleri	26
1.2.2.2 Ötümlüleşme	27
1.2.2.3 Ünsüz Düşmesi.....	27
1.2.2.4 Ünsüz Türemesi	28
1.2.2.5 Ünsüz Uyumu	28
1.3 Biçim Bilgisi Özellikleri	29
1.3.1 Sözcük Yapımı.....	29
1.3.1.1 İsimden İsim Yapan Ekler	29
1.3.1.2 İsimden Fiil Yapan Ekler.....	30
1.3.1.3 Fiilden İsim Yapan Ekler.....	30
1.3.1.4 Fiilden Fiil Yapan Ekler	31
1.3.2 Sözcük Türleri.....	32
1.3.2.1 İsimler.....	32
1.3.2.1.1 Çokluk Eki	32
1.3.2.1.2 İyelik Ekleri.....	32
1.3.2.1.3 Hâl Ekleri.....	32
1.3.2.1.4 Zamir n'sinin Kullanımı	34

1.3.2.2	Sıfatlar.....	35
1.3.2.2.1	Niteleme Sıfatları.....	35
1.3.2.2.2	Belirtme Sıfatları.....	36
1.3.2.3	Zamirler.....	37
1.3.2.3.1	Kişi Zamirleri	37
1.3.2.3.2	İşaret Zamirleri	38
1.3.2.3.3	Dönüşlülük Zamirleri.....	38
1.3.2.3.4	Soru Zamirleri.....	39
1.3.2.3.5	Belirsizlik Zamirleri.....	39
1.3.2.4	Zarflar	39
1.3.2.4.1	Zaman Zarfları.....	40
1.3.2.4.2	Yer-yön Zarfları.....	40
1.3.2.4.3	Durum Zarfları.....	40
1.3.2.4.4	Miktar Zarfları	40
1.3.2.4.5	Soru Zarfları	40
1.3.2.5	Edatlar	41
1.3.2.5.1	Çekim Edatları.....	41
1.3.2.5.2	Bağlama Edatları (Bağlaçlar)	42
1.3.2.5.3	Ünlem Edatları (Ünlemler).....	43
1.3.2.6	Fiil Çekimi.....	44
1.3.2.6.1	Kişi Ekleri.....	44
1.3.2.6.2	Şekil ve Zaman Ekleri.....	45
1.3.2.7	Birleşik Fiiller.....	49
1.3.2.7.1	Yardımcı Fiille Yapılan Birleşik Fiiller	49
1.3.2.7.2	Kurallı Birleşik Fiiller.....	50
1.3.2.7.3	Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller	50
1.3.2.8	Fiilimsiler	51
1.3.2.8.1	İsim-fiil.....	51
1.3.2.8.2	Sıfat-fiil	52
1.3.2.8.3	Zarf-fiil.....	52
1.3.2.9	Ek-Fiil	53
1.3.2.9.1	İsimlerden Sonra Gelen Ek Fiil	53

1.3.2.9.2 Basit Çekimli Fiillerden Sonra Gelen Ek Fiil	54
1.3.2.10 Soru.....	54
1.4 Üslup Özellikleri.....	54
1.4.1 Söz Varlığı.....	55
1.4.2 Söz Dizimi	55
1.4.2.1 Yapılarına Göre Cümleler.....	55
1.4.2.1.1 Basit Cümle.....	56
1.4.2.1.2 Birleşik Cümle.....	56
1.4.2.1.3 Sıralı Cümle	57
1.4.2.1.4 Bağlı Cümle	57
1.4.2.1.5 Ki'li Birleşik Cümle	57
1.4.2.2 Yüklem Türüne Göre Cümleler	58
1.4.2.2.1 Fiil Cümlesi.....	58
1.4.2.2.2 İsim Cümlesi	58
1.4.2.3 Yüklem Yerine Göre Cümleler	58
1.4.2.3.1 Kurallı Cümle.....	58
1.4.2.3.2 Devrik Cümle.....	59
1.4.2.4 Anlamlarına Göre Cümleler.....	59
1.4.2.4.1 Olumlu Cümle.....	59
1.4.2.4.2 Olumsuz Cümle.....	59
1.4.2.4.3 Soru Cümlesi	60
1.4.2.4.4 Ünlem Cümlesi.....	60
1.4.2.4.5 Emir Cümlesi	60
1.4.2.4.6 Şart Cümlesi	61
1.4.2.4.7 İstek Cümlesi.....	61
1.4.2.4.8 Gerekliklik Cümlesi.....	61
1.4.3 Vezin ve Kafiye	61
1.4.4 Tamlamalar.....	63
1.4.5 İkilemeler.....	64
1.4.6 Atasözleri.....	64
1.4.7 Deyimler	65
1.4.8 Dinî-Tasavvufi Kavramlar ve Terimler.....	65

1.4.9	Mecazlar.....	65
1.4.10	Unvanlar.....	66
1.4.11	Edebi Sanatlar	66
1.4.11.1	İktibas.....	66
1.4.11.2	İstifham	67
1.4.11.3	Metaforlar.....	68
1.4.11.4	Mübalâğa.....	68
1.4.11.5	Nida.....	69
1.4.11.6	Teşbih.....	69
1.4.11.7	Teşhis	70
1.4.11.8	Tekrir.....	70
1.4.11.9	Telmih.....	70
1.4.11.10	Tezat.....	73
İKİNCİ BÖLÜM.....		75
METİN		75
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....		199
DİZİN		199
SONUÇ.....		335
KAYNAKÇA.....		339
TIPKI BASIM.....		341
ÖZGEÇMİŞ		469

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ء	:	‘	ش	:	ş
آ	:	a, ā	ص	:	ş
ا	:	a, e	ض	:	z
اي	:	ı, i, ī	ط	:	ţ
او	:	o, ö, u, ü	ظ	:	z
ب	:	b	ع	:	‘
پ	:	p	غ	:	ğ
ت	:	t	ف	:	f
ث	:	ṯ	ق	:	q
ج	:	c	ك	:	k, g, ŋ
چ	:	ç	ل	:	l
ح	:	h	م	:	m
خ	:	ḫ	ن	:	n
د	:	d	و	:	v, o, ö, u, ū, ü
ذ	:	z, ḏ	ه	:	a, e, h
ر	:	r	لا	:	la, lā
ز	:	z	ی	:	y, ı, i, ī
س	:	s			

KISALTMALAR

a	: Yazmada yaprağın ön yüzü
age.	: Adı geçen eser
Ar.	: Arapça
Ar.+ Far.	: Arapça+ Farsça
Ar.+ T.	: Arapça+ Türkçe
Ar.+ T.+ Ar.	: Arapça+ Türkçe+ Arapça
b	: Yazmada yaprağın arka yüzü
bk.	: Bakınız
ET	: Eski Türkçe
EAT	: Eski Anadolu Türkçesi
Far.	: Farsça
Far.+ Far.	: Farsça+ Farsça
Far.+ T.	: Farsça+ Türkçe
Hz.	: Hazreti
krş.	: Karşılaştır
mec.	: Mecazi
Rum.	: Rumca
s.	: Sayfa
Soğd.	: Soğdca
Sür.	: Süryanice
T.	: Türkçe
tas.	: Tasavvuf
TDAY	: Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- BELLETEN
TDK	: Türk Dil Kurumu
Yay.	: Yayınevi, Yayınları
yy.	: Yüzyıl
Yun.	: Yunanca

ÖZET

Eski Anadolu Türkçesi döneminde, eski Türk yazı dili geleneğinin izleri ile Arap-Fars yazı sisteminin Türkçeye uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir. Bu durum dilin ses ve biçim özelliklerini yansıtmada farklı yazımlar şeklinde kendini göstermiştir. Ayrıca kelime hazinesindeki yenilikler ve farklı biçim özellikleri de bu dönemin genel özellikleri arasındadır.

Bu çalışmada, Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensahi Hasan Vasfî, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 121 varaktan oluşan bu eserde 154 tane şiir bulunmaktadır. Giriş, İnceleme, Metin, Dizin ve Sonuç olmak üzere beş ana bölümden oluşan bu çalışmada bu bölümlerin dışında en sona da eserin tıpkı basımı ilave edilmiştir. Arap alfabesiyle yazılmış olan Divan, transkripsiyonlu olarak okunmuştur ve dil tarihi açısından önemi dikkate alınarak inceleme kısmı meydana getirilmiştir. Düzeltmesi yapılan kelimelerin metindeki biçimleri dipnotta gösterilmiştir. Giriş bölümünde Eşrefoğlu Rumi'nin hayatı, edebi kişiliği ve eserleri hakkında bilgiler; İnceleme bölümünde eserin yazım, ses, biçim ve üslup özellikleri hakkında bilgiler; Dizinde sözcüklerin alındığı dil (Türkçe sözcükler hariç), metinde kullanılan anlamı, aldığı ekler, geçtiği şiir ve beyit numaraları, metinde aynı anlama gelen fakat yazımı farklı olan kelimeler ayrı madde başı olarak verilmiştir.

İncelenen metinde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerinin yanı sıra Türkiye Türkçesi özellikleri de büyük oranda görülmektedir. Eser üzerinde yapılan bu çalışmadaki asıl amaç yazım, ses, biçim ve üslup bilgisi bakımından yazıldığı dönemin ve istinsah edildiği dönemin özelliklerini esere nasıl yansıdığını incelemek ve eserin söz varlığını ortaya çıkarmaktır. Metnin söz varlığı, Dizin'den faydalanılarak tespit edilmiştir. Zengin söz varlığına sahip olan eserin dili, Arapça ve Farsça kelimeler Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen anlaşılırdır. Şairin asıl amacı sanat yapmak değil, dinî-tasavvufî görüşlerini halka yaymaktır. Anlaşılır bir dil kullanmak bu bakımdan önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Eşrefoğlu Rumi, Eski Anadolu Türkçesi, Divan, İnceleme, Transkripsiyonlu Metin, Dizin, Tıpkı basım.

ABSTRACT

In the period of Old Anatolian Turkish, it is seen that the traces of the old Turkish written language tradition and the Arabic-Persian writing system were tried to be applied to Turkish. This situation manifests itself in the form of different spellings to reflect the sound and form characteristics of the language. In addition, innovations in vocabulary and different form features are among the general features of this period.

In this study, the Divan of Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi, which is recorded in the archive of the Millî Library Yazmalar Collection 06 Mil Yz A 3306, was studied. The work of artifact is Hasan Vasfi and the date of the invasion is 1255 (1839-40). This work consists of 121 pages and 154 poems. In this study, which consists of five main chapters: Introduction, Analysis, Text, Index and Conclusion, in addition to these chapters, the last edition of the work is added. The Divan, which was written in Arabic alphabet, was read in transcription and the examination part was created considering the importance of the history of language. The format of the corrected words in the text is shown in the footnote. In the introduction, information about Eşrefoğlu Rumi's life, literary personality and works; In the examination section, information about the spelling, sound, form and style features of the work; The language in which the words are taken in the index (except Turkish words), the meaning used in the text, the suffixes, the poems and couplet numbers in the text, the words that have the same meaning in the text but which have different spelling are given as separate headings.

In addition to the features of Old Anatolian Turkish texts studied in Turkey Turkish properties it is seen at great rates. The main purpose of this study on the work is to examine the characteristics of the period in which it was written and the period in which it was written in terms of spelling, sound, form and style knowledge and to reveal the vocabulary of the work. The vocabulary of the text was determined from the Index. The language of the work, which has a rich vocabulary, is understandable although Arabic and Persian words are more than Turkish words. The main purpose of the poet is not to make art, but to spread his religious-mystical views to the public. It is important to use a clear language.

Key Words: Eşrefoğlu Rumi, Old Anatolian Turkish, Divan, Analysis, Transcription Text, Index, Just Like.

GİRİŞ

Eşrefoğlu Rumi (öl. 874 / 1469- 70)

XV. yüzyıl dinî-tasavvufi Türk edebiyatının önemli isimlerinden biri olan şairin asıl adı Abdullah'tır. Babasının adı Ahmed Eşref olduğu için daha çok Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi adıyla tanınmıştır. Kaynaklarda künyesi Abdullah Rumi b. Seyyid Ahmed Eşref b. Seyyid Muhammed Süyufi şeklinde geçmektedir. Ayrıca İbnü'l-Eşref, Eşrefzade, Eşref-i Rumi, Abdullah İzniki adlarıyla da tanınmıştır.¹

Eşrefoğlu Rumi'nin, aslen Mekkeli olduğu ve Hz. Peygamber soyundan geldiği rivayet edilir. Âlim ve şeyhler yetiştirmiş bir ailenin çocuğudur. Bu durum şairin talim ve terbiyesini de etkilemiştir. Çocukluğu ve gençlik yılları İznik'te geçen şair daha sonra Bursa'ya giderek Çelebi Sultan Medresesinde eğitim görmüştür. Burada Mevlâna Hocazade ile Mevlâna Tusi'den dersler almıştır.

Eşrefoğlu, bir rivayete göre gördüğü bir rüya üzerine medreseyi ve ilim yolunu terk eder. Abdal Mehmed adlı bir meczup kendisine bätini ilimlerden de nasibi olduğunu söyler. Bunun üzerine Eşrefoğlu Emir Sultan'a başvurur. Emir Sultan da onu tasavvuf yolunda ileri bir mertebeye ulaşması için Hacı Bayram-ı Velî'ye gönderir. Burada belli bir süre hizmetlerde bulunduktan sonra dergâha imam olur ve Hacı Bayram-ı Velî'nin kızı Hayrunnisa ile evlenir. Bayramiyye tarikatını temsil etmek üzere İznik'e gönderilen Eşrefoğlu burada daha çok kendi iç dünyasına çekilir.

Kadiriyye tarikatının Eşrefiyye kolunun kurucusu olan mutasavvıf şair Eşrefoğlu, Abdülkadir-i Geylani'den sonra tarikatın ikinci piri sayılmaktadır. Eşrefoğlu yaşadığı devirde büyük bir veli olarak kabul edilmiştir.

Bu çalışmada Eşrefoğlu Rumi'nin hayatına kısaca değinilmiştir. Yaşadığı devir olan XV. yüzyıl Anadolu'su, menkıbevi hayatı, tarihî hayatı ile ilgili ayrıntılı bilgiler

¹ *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 11, Türkiye Diyanet Vakfı Yay. İstanbul, 1995, s. 480-484.

bilimsel çalışmalarla verilmiştir. (Adile Yılmaz² yüksek lisans tezi, Mustafa Güneş³ doktora tezi).

Eşrefoğlu'nun hayatıyla ilgili önemli kaynaklardan biri Abdullah Veliyyüddin Bursevi'nin *Menakıb-ı Eşrefzade* adlı eseridir. Eser Abdullah Uçman ve Önder Akıncı tarafından yayımlanmıştır (İstanbul 1976).

Eşrefoğlu Rumi'nin Edebi Kişiliği

“En büyük eser, yetişmiş insandır”⁴ diyen mutasavvıf şair Eşrefoğlu'nun sade, anlaşılır bir dili vardır. Edebi şahsiyeti daha çok tasavvufi inançları doğrultusunda gelişip şekillenmiştir.

Şiirlerinde daha çok Yunus Emre tesiri görülmektedir. Yunus Emre gibi heceyle yazdığı şiirleri başarılıdır. Hecenin yanı sıra aruzla yazdığı şiirleri de vardır. Aruzla yazdığı şiirlerinde Âşık Paşa'nın tesiri görülür.⁵ Vezinleri kullanım bakımından benzerliğinin yanı sıra bir de bu şairlerle şiir anlayışı da birbirine benzemektedir. Bu üç şairin eserlerinde vahdet-i vücud anlayışı görülmektedir.

Eşrefoğlu'nun dizelerinde tarikat, şeyh, mürit, mürşit, insanın kendisine bir yol bulması ve bu yol doğrultusunda ibadetlerini yapması, halkın irşadına dair konular yer almaktadır.⁶

Şiirlerinde tasavvufi remizlere yer veren şair bu çerçevede yeni mazmunlar da oluşturmuştur. Sade bir dille kaleme aldığı şiirlerinde halk deyişlerine, atasözlerine ve ayet meallerine yer vermiştir.

Eşrefoğlu, şiirlerinde Sünnilik çerçevesinden çıkmadan, dinî-tasavvufi görüşünü dizelerine yansıtmıştır.⁷ Eşrefoğlu'nun edebi kişiliğini en çok etkileyen husus onun tasavvufi görüşü olmuştur. Şiirlerinde ayetler, mutasavvıf şairler, tarihi ve

² Adile Yılmaz, *Eşrefoğlu Rûmî Divânı (İnceleme)*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 1993 s.1- 29.

³ Mustafa Güneş, *Eşrefoğlu Rûmî ve Divânı (İnceleme- Metin)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Malatya, 1994, s. 1- 50.

⁴ Mustafa Güneş, *Eşrefoğlu Rûmî*, Timaş Yay., İstanbul, 1998, s.33.

⁵ Kadir Özköse, *Anadolu Tasavvuf Önderleri*, Mavi Yay., İstanbul, 2016, s.385.

⁶ Fuad Köprülü, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara, 1966, s.344.

⁷ Abdülbâki Gölpınarlı, “Eşrefoğlu”, *Türk Dili*, C. XIX, sayı: 207, Ankara, 1968, s.391.

efsanevi kişiler, bazı peygamber kıssalarıyla telmih sanatına yer vererek şiirlerinin canlılığını ve heyecan uyandırıcılığını artırmıştır.

Şairin şiirlerine konu olan kavramlar bu bölümde ayrıntılı bir şekilde ele alınmamıştır. Bu kavramlarla ilgili Mustafa Güneş'in doktora tezine bakılabilir.

Eşrefoğlu Rumi'nin Eserleri

1. Divan

Yirmiden fazla nüshası tespit edilmiş olup bunlardaki şiir sayısı birbirinden farklıdır. Bu nüshalar şunlardır:

- Süleymaniye Kütüphanesi Es 'ad Efendi Böl. 2590
- Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Efendi Böl. 55/4
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. 27
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. 28
- Millet Kütüphanesi Ali Emiri Efendi Manzum Eserler Böl. Mükerrer 28
- Süleymaniye Kütüphanesi Hacı Mahmut Böl. 3437
- Süleymaniye Kütüphanesi Mihrişah Sultan Böl. 383
- Süleymaniye Kütüphanesi Haşim Paşa Böl. 81
- Süleymaniye Kütüphanesi Hasan Hayri Abdullah Efendi Böl. 5/55
- Süleymaniye Kütüphanesi Laleli Böl. 1732
- Süleymaniye Kütüphanesi Nafız Paşa Böl. 866/1
- Süleymaniye Kütüphanesi Tahir Ağa Böl. 623
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T. 2933
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi T. 5677
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. 130
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. 3306
- Milli Kütüphane Yazmalar Böl. A.756
- Türk Dil kurumu Kütüphanesi Yazma Eserler Böl. A. 229
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 1235
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 312/2
- Bursa Yazma ve Eski Basma Eserler (Genel) Kütüphanesi 724/1 55vk

- Çorum İl Halk Kütüphanesi 2220/3 ⁸

Bu çalışmada, Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Millî Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı üzerinde çalışılmıştır. Eserin müstensihisi Hasan Vasfî, istinsah tarihi ise 1255 (1839-40) yılıdır. 121 varaktan oluşan bu eserde 154 tane şiir bulunmaktadır.

2. Müzekki'n-Nüfûs

3. Tarîkat-nâme

4. Tâcnâme

5. Malakat

6. Dela'ilü'n-Nübüvve

7. Şerh-i Kaside-i Seyyid Şafi

8. Manzume-i Esrâr-ı İlm-i Kâfi

9. Şairin Ele Geçmeyen Eserleri

- Fütüvvet-nâme
- Mazeret-nâme
- Elest-nâme
- Nasihat-nâme
- Hayret-nâme

⁸ Mustafa Güneş, *age.*, s. 53-54.

BİRİNCİ BÖLÜM

İNCELEME

1.1 Yazım Özellikleri

Eski Anadolu Türkçesi, tarihi, sosyal gelişme koşullarından dolayı, konuşma dilinden yazı diline geçme mücadelesi ile kurulmuştur. Bu dönemde daha Arap yazısı temelinde klişeleşmiş itibari bir imlâ geleneği yerleşmemiştir.⁹ Ancak, yazı dilinin gelişmesinde Arap-Fars yazı geleneğinin etkileri söz konusudur. Bu etkilerden bazıları şunlardır: Nazal ı' sinin gösterimi için kef (ك), art ünlülü kelimelerde sad (ص), ç için çim (چ), p için pe (پ) harflerinin kullanışı; eklerin kök ve gövdeye bitişik yazılışı, tenvin kullanımı (*eyzān* kelimesinde)¹⁰.

İncelenen metnin yazım özelliklerine bakıldığında hareke sistemi ve ünlülerin belli edilmesi için elif (ل), vav (و), ye (ي) gibi harflerin kullanıldığı görülmektedir. Bu harfler ünlüleri belirtme görevleri dışında, Arapça ve Farsça sözcüklerde uzunluk göstermek için de kullanılmıştır.

Metinde p, ç ünsüzlerinin b, c ile yazılışları da vardır. Metni okurken Arapça, Farsça kelimeler dışında Türkiye Türkçesi esas alınarak bu harfler yazılmıştır.

Metinde bazı edat ve bağlaçların, i- ek-fiilinin, -dIr, -dUr bildirme ekinin bitişik ve ayrı şekilde kullanımları mevcuttur. Bunları okurken Arap harfli metindeki eklerin hareke sistemi ile kelimeye bitişik yazılışları etkili olmuştur.

Metnin okunuşunda bazı eklerin ikili kullanımları mevcuttur. Bunun nedeni XV. yüzyılda yaşamış olan Eşrefoğlu'nun Divanı, Eski Anadolu Türkçesi döneminin özelliklerini göstermesinin yanı sıra istinsah tarihi 1839-40 olan bu eserin Türkiye Türkçesi döneminin de özelliklerini büyük oranda göstermesidir. Metnin okunuşunda Arap harfli metindeki yazılışlar esas alınmıştır.

Metinde yazım özellikleriyle ilgili dikkat çeken hususlar harekelendirme, ikili yazılışlar, ünlülerin yazılışı, ünsüzlerin yazılışı ve bitişik yazılışlar olarak beş ayrı başlıkta metinden örnekler verilerek aşağıda incelenmiştir.

⁹ Zeynep Korkmaz, *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*, TDK Yay., Ankara, 2013, s. 90.

¹⁰ Nurettin Demir ve Emine Yılmaz, *Türk Dili El Kitabı*, 6.Baskı, Grafiker Yay., Ankara, 2012, s. 96.

1.1.1 Harekelendirme

Metin Arap Alfabesiyle harekeli olarak yazılmıştır. Metnin yazı çeşidi nesihdir. Metin siyah mürekkeple yazılmış olup her şiirden önce yazılan *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh* ibaresi kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

1.1.2 İkili Yazılışlar

Metinde bazı kelimelerin ikili yazılışları vardır. Bu kelimelerin yazılışında Arap harfli metindeki biçimleri esas alınmıştır. Metinde geçen bazı ikili yazılışlar şunlardır:

gizli كِزْلِي 70/05, *gizli* كِزْلُو 29/12

içeri اِجَارِ 56/10, *içeri* اِجَارُو 76/07

kendi كَنْدِي 60/02, *kendi* كَنْدُو 101/11

korku كُورْخُو 71/10, *korku* كُورْخُو 72/03

kulaguz قُلَاغُوزُ 147/02, *kulavuz* قُلَاوُزُ 143/03

oğ اُنْ 14/13, *oğ* اُنْ 103/01

toğru طُغْرُو 72/02, *toğru* طُغْرُو 59/02

toprağ طُبْرَاغُ 100/04, *toprak* طُبْرَاقُ 101/08

yağar يَأْخَرُ 88/02, *yağar* يَأْفَرُ 101/12

1.1.3 Ünlülerin Yazılışı

Metinde kullanılan ünlüler şunlardır: a, ā, e, ê, e, ı, î, î, o, ö, u, ū, ü

İncelenilen metin harekeli bir metin olduğu için ünlüler hareke işaretleri (üstün, esre, ötre) ve elif (ل), vav (و), ye (ي) gibi imlâ harfleri ile gösterilmiştir.

1.1.3.1 /a/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde /a/ ünlüsü hareke işaretlerinden üstün ile, imlâ harflerinden ise elif (ل) ve güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Medli elif (أ) ile: *acı* أَجَى 09/04, *ağdan* أَقْدَنْ 101/14, *at-* أَتْ 41/02

Üstün ve elif (أ) ile: *açuk* أَجُوقُ 40/06, *anuş* أَنُوكُ 32/05, *ağlası* أَطْلَسِي 02/02

İç Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *aldanmadı* أَلْدَنْمَادِي 55/10, *karadan* قَارَدَنْ 101/14, *varsun* وَارْسُونُ 86/03

Üstün ile: *ağlardım* أَغْلَرْدِيمُ 101/01, *bakmaz* بَقْمَزُ 39/01, *kalmadı* قَالْمَدِي 31/01

Dik üstün ve elif (أ) ile: *baş* بَاشُ 100/06, *dağı* دَاغِي 01/03, *yaşı* يَاشِي 14/08

Güzel he (ه) ile: *kandayım* قَنْدَهِيمُ 23/02, *unudavuz* أُونُودَهْوُزُ 62/23

Son Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *başa* بَكَأ 35/07, *ola* أُولَا 75/08, *saşa* سَكَأ 83/03

Dik üstün ve elif ile: *aşa* أَكَأ 10/05, *anuşla* أَنُوكْلَا 28/06, *başa* بَكَأ 100/01, *eyā* أَيَا 16/01

Güzel he (ه) ile: *bağla-* بَغْلَه- 59/13, *olmağa* أُولْمَاغَه 68/07

Elif- i maksure (ى) ile yazılmış Arapça kelimeler /ā/ biçiminde okunmuştur:

‘İsā عَيْسَى 73/07, *da`vā* دَعْوَى 14/07, *Musā* مُوسَى 73/07

1.1.3.2 /e/ Ünlüsünün Yazılışı

Metinde /e/ ünlüsü hareke işaretlerinden üstün ile, imlâ harflerinden ise elif (أ) ve güzel he (ه) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Üstün ve elif (أ) ile: *elim* أَلِيمُ 31/03, *eski* أَسْكِي 47/06, *etin* أَتِينُ 14/09

İç Seste

Üstün ile: *biterem* بَيْتَرَمُ 22/05, *çökem* چُوكَمُ 31/03, *dertlülürün* دَرْتْلُولُرُكُ 102/05

Üstün ve elif (ا) ile: *çekem* چَاكَم 31/03, *èylemedin* اَيْلَمَادِنْ 45/06, *nicenüñ* نِجَانُكْ 59/03

Güzel he (ه) ile: *eylerem* اَيْلَرَم 08/06, *giremez* كِرَمَزُ 53/04, *hüccresine* حُجْرَسِينِه 56/06

Son Seste

Üstün ve elif (ا) ile: *birliğe* بِرْلِكَا 53/03, *öte* اُتَا 21/01, *şöyle* شُوَيْلَا 31/06

Dik üstün ve elif (ا) ile: *bize* بِرَا 04/06, *dirlige* دِرْلِكَا 20/10, *kime* كِمَا 02/01

Güzel he (ه) ile: *görine* كُرِينِه 76/08, *içre* اِچْرِه 58/03, *öjinde* اُكْنْدِه 29/08

1.1.3.3 /è/ Kapalı é Ünlüsünün Yazılışı

Kapalı /è/ ünlüsü, Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada bazen /i/ ünlüsünü gösteren işaretle (ى), bazen de ünlü işareti olmadan kullanılmıştır. Türkiye Türkçesinde /e/ ile söylenip de Eski Anadolu Türkçesi ve Osmanlıcada ye (ى) harfiyle gösterilmiş olan köklerde genellikle bir kapalı /è/ ünlüsü kabul edilmektedir.¹¹

Metinde Türkçe kelimelerin ön sesinde ve ilk hecesinde kullanılmıştır. Kapalı /è/ sesi elif ve üstün ile yazıldığında /è/, esre veya ye (ى) ile yazıldığında /e/ biçiminde gösterilmiştir.

Ön Seste

Üstün ve elif (ا) ile: *elçisi* اَلْچِيسِي 104/13, *eline* اَلِينِه 45/04, *eyledi* اَيْلْدِي 10/04

Esreli elif (ا) ile: *elinde* اَلِنْدِه 29/04, *endi* اِنْدِي 145/01, *eşitme* اِشْتِمِه 83/04

Esreli elif ve ye (ى) ile: *ergürdi* اَيْرْگُردِي 01/07, *eşmek* اَيْشْمَكْ 51/01

İlk Hecede

Üstün ile: *geceyi* گِجَايِي 47/07, *gerü* گَرُو 03/05, *gëy* گِي 04/09, *gëydi* گِيْدِي 43/11, *gëysem* گِيْسَم 99/08

¹¹ Demir, *age.*, s. 97.

Esre ile: *gece* كَجَه 53/02, *geçdi* كَجْدِي 44/05, *getdi* كَتْدِي 43/11, *gey* كِي 143/03, *n'eder* نَدَر 87/05, *vermek* وَرْمَك 133/02, *yetdüm* يَتْدُم 101/14

Esre ve ye (ى) ile: *geceler* كَجَلَر 43/08, *geş* كِش 102/08, *ver-* وِرْ- 82/14

1.1.3.4 /ı, i/ Ünlülerinin Yazılışı

Metinde /ı, i/ ünlüleri hareke işaretlerinden esre ile, imlâ harflerinden ise ye (ى) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Esreli elif (ا) ile: *ırak* اِرَاق 62/12, *ırmağ* اِرْمَاق 101/05, *içdi* اِچْدِي 44/01, *iletđi* اِلْتْدِي 144/02, *işbu* اِشْبُو 55/04

Esreli elif ve ye (ى) ile: *içim* اِچِم 11/05, *iki* اِكِي 53/07, *ile* اِيلَه 01/01

İç Seste

Esre ve ye (ى) ile: *ipine* اِپِينَه 66/03, *isteriseş* اِسْتَرِيسَش 27/02

Esre ile: *birle* بِرْلَه 53/03, *dilerseş* دِلْرَسَش 15/04, *girmeş* كِرْمَش 53/01, *seniş* سَنِش 10/01, *yine* يِنَه 44/02

Dik esre ve ye (ى) ile: *āhi:le* آهِيْلَه 101/01, *bī-dīndür* بِيْدِينْدُر 09/01, *şıdķıla* شِدْقِيلَه 13/10, *yārıla* يَارِيلَه 03/05

Son Seste

Esre ve ye (ى) ile: *bulmadı* بُلْمَدِي 144/02, *odunı* اُدْنِي 31/06, *yürüdi* يُورْدِي 01/03

Dik esre ve ye (ى) ile: *dağı* دَاغِي 01/03, *düşdi* دُشْدِي 10/01, *gétđi* كَتْدِي 06/03, *göñlüni* كُؤْغْلُنِي 13/01

1.1.3.5 /o, ö, u, ü/ Ünlülerinin Yazılışı

Metinde /o, ö, u, ü/ ünlüleri hareke işaretlerinden ötre ile, imlâ harflerinden ise vav (و) ile gösterilmiştir.

Ön Seste

Ötreli elif ve vav (أ) ile: *oglı* أوغلی 40/10, *öger* أوكر 38/05, *uyma* أويمه 59/11, *üzüldi* أوزلدى 32/01

Ötreli elif (ا) ile: *od* اد 148/02, *ölümini* ألومنى 59/08, *uçmak* أجماق 14/17, *ünümi* أنومى 150/08

İç Seste

Ötre ile: *boğazuñı* بوغازى 43/06, *geldüm* كلدüm 57/04, *öldüren* أولدرن 40/10

Ötreli vav (و) ile: *göñül* كوكل 46/01, *şor-* سور 27/02

Son Seste

Ötreli vav (و) ile: *dëyü* ديو 69/08, *dürlü* ذرلو 21/10, *göründü* كوروندو 101/11, *işbu* إشبو 54/13, *ölü* اولو 101/07, *şu* شو 23/08

Ötre ile: *oldu* اولد 04/10, *yokdu* يوقد 04/12

1.1.4 Ünsüzlerin Yazılışı

Metinde kullanılan ünsüzler şunlardır: b, c, ç, d, đ, f, g, ğ, h, ħ, ĩ, j, k, k̇, l, m, n, ŋ, p, r, s, ṡ, ş, t, ṫ, v, y, z, ż, z̈

1.1.4.1 /b, p/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /b, p/ ünsüzlerinin yazılışı şu şekildedir:

Ön Seste

Metinde /b/ ünsüzü ile başlayan Türkçe kelimeler be (ب) harfiyle gösterilmiştir.

Pe (پ) ünsüzü ile yazılmış kelimelerin birkaçı dışında hepsi Farsçadır.

Be (ب) ile başlayanlar: *baña* بكا 07/02, *baş* باش 22/06, *bir* بر 55/06, *bulan* بولن 65/07

Pe (پ) ile başlayanlar: *pādişāh* پادشاه 78/05, *pendini* پندنى 76/09, *pīç* پيچ 16/10, *pinhāni* پنهان 56/06

İç Seste

Metinde be (ب) ve pe (پ) ünsüzü herhangi bir kurala bağlı kalınmadan kullanılmıştır. Metni okurken Türkiye Türkçesi esas alınarak okunmuştur.

Be (ب) ile: *dibindedür* دِبِنْدَهْدُر 103/04, *çalabum* جَالَابُم 57/04, *oluban* أُولُبْن 05/06, *tutuşuban* طُوْتُشُوْبِن 74/05

Son Seste

Metinde -(y)Up zarf-fiil eki be (ب) ünsüzü ile yazılmıştır. Metin okunurken pe (پ) li biçimi esas alınmıştır.

akup أَكُوب 05/03, *dürip* دُرُوب 104/13, *içüp* اِجُوب 30/01, *sevip* سَوُوب 154/12

Arapça kelimelerde kullanılan be (ب) li biçimler aynen yazılmıştır:

'*aceb* عَجَب 04/06, *manşıb* مَنْصِيب 13/02, *Rabb* رَب 69/01, *şarābı* شَرَابِي 11/03, *tertib* تَرْتِيب 49/04

Metinde bazı Türkçe kelimelerin sonunda kullanılan be (ب) ünsüzü, Türkçe kelimelerde pe (پ) li biçimiyle yazılmıştır:

şarp شَرُوب 143/04, *top* طُوب 22/09

1.1.4.2 /c, ç/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /ç/ ünsüzü çim (چ) ve cim (ج) işareti ile yazılmıştır. Cim (ج) işareti ile yazılıp /ç/ okunanlarda Türkiye Türkçesi esas alınmıştır.

Ön Seste

çatlayup چَاتْلَايُوب 55/06, *çekem* چَاكَم 31/03, *çiçek* چِيچَك 18/03, *çöp* چُوب 39/03

İç Seste

açam أَچَم 50/02, *içeri* اِجَارِي 56/10, *kılıcın* قَلِيچِن 97/03, *yüzgeçler* يُوْرُكْجَلَر 41/03

Son Seste

Yabancı kökenli kelimelerin sonunda cim (ج) işareti kullanılmıştır.

Arapça olanlar: *ħarc* حَرْجُ 43/07, *mevc* مَوْجُ 22/02, *mi'rāc* مِعْرَاجُ 71/02, *renc* رَنْجُ 61/01

Arap harfli metinde yazılışları /c/ ünsüzü ile olan Farsça ve Türkçe kelimeler incelenirken /ç/li biçimleri esas alınmıştır.

Farsça olanlar: *genç* كَنْجُ 17/04, *pīç* پِيچُ 16/10

Türkçe olanlar: *aç* أَجُ 59/06, *gêç-* كَيْجُ 66/06, *koç* فُوجُ 22/06

1.1.4.3 /d, t/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /d/ ünsüzü için dal (د), /t/ ünsüzü için ince sıradan ünlülerin yanında te (ت), kalın sıradan ünlülerin yanında tı (ط) harfi kullanılmıştır.

Ön Seste

Te (ت) ile: *Tağrı* تَغْرِي 72/07, *taras̄* تَارَاشُنُ 33/02, *toz* تُوزُ 143/02, *tütmedi* تُنْمَدِي 150/09

Dal (د) ile: *dar* دَارُ 01/06, *devrendi* دُورَنْدِي 46/10, *diledim* دِلَادِمُ 84/03, *dökem* دُوكَمُ 31/03, *dutdum* دُنْتُدُمُ 57/04

Tı (ط) ile: *tağ* طَاعُ 24/02, *taş* طَاشُ 24/02, *tołdı* طُولْدِي 07/05, *toprak* طُبْرَقُ 20/09, *tuzak* طُوزَقُ 20/12

İç Seste

Te (ت) ile: *duarsaņ* دُتْرَسَنَكُ 90/01, *gösterdi* كُوسْتَرْدِي 33/10, *iletđi* اِلْتَدِي 144/02

Dal (د) ile: *ögüdüñji* أُوْكُودُكِي 72/09, *unudavuz* أُونُودَهْوُزُ 62/23, *uşadup* أَشَادُوبُ 45/02, *Yaradan* يَارَدَنْ 92/01, *yudup* يُونُوبُ 40/03

Son Seste

Te (ت) ile: *bulut* بُولْتُ 23/06, *dört* دُورْتُ 11/06, *evet* أَوْتُ 21/05, *öğüt* أَكْتُ 59/08

Dal (د) ile: *ad* آدُ 10/02, *dad-* دَادُ 84/05

1.1.4.4 /s, ş/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Bu sesin Arap alfabesinde ince ve kalın sıradan ünlülerle kullanılan ayrı harfleri vardır. İnce sıradan ünlülerin yanında sin (س), kalın sıradan ünlülerin yanında sad (ص) kullanılır. Ancak Türkçe kelimelerde kalın sıradan ünlülerin yanında sad (ص) harfinin yanında sin (س) harfinin de kullanıldığı görülür.

Ön Seste

Sin (س) ile: *sağa* سَكَا 02/07, *seçdim* سَجَدْتُ 77/09, *segirtti* سَكَّرْتُدِي 105/07, *sekiz* سَكِزُ 06/04, *silinmez* سِيلِنْمَزُ 05/08, *söylenmeden* سُوَيْلِنْمَدَنْ 87/03

Sad (ص) ile: *şaçar* صَآچَارُ 91/07, *şag* صَآغُ 76/08, *şagır* صَغِيرُ 82/03, *şak* صَقُّ 20/01, *şu* صُو 16/27, *şuçum* صُوچُومُ 57/04

İç Seste

Sin (س) ile: *beşlersin*- بَشَلْرَسِينُ 42/03, *esmeden* اَسْمَدَنْ 42/07, *esrik* اَسْرِكُ 04/12, *iste*- اِسْتَه 05/17, *üstinde* اُوسْتِنِنْدَه 91/16

Sad (ص) ile: *aşlan* اَصْلَانُ 10/08, *şuşamış* صُوصَامِشُ 34/04, *uşlu* اُوسْلُو 101/07

Son Seste

Sin (س) ile: *kürs* كُرْسُ 38/01, *nākes* نَاكَسُ 14/09, *nāmūs* نَامُوسُ 10/02, *pās* پَاسُ 17/01

Sad (ص) ile: *hāş* حَاصُنُ 22/10

1.1.4.5 /g, ğ, k, k/ Ünsüzlerinin Yazılışı

Metinde /g/ ve /k/ ünsüzü için ince sıradan kök, gövde ve eklerde kef (ك); kalın sıradan ünlülerin yanında /ğ/ ünsüzü için gayin (غ); /k/ ünsüzü için kaf (ق) harfi kullanılmıştır.

Ön Seste

Kaf (ق) ile: *katı* قَتِي 14/13, *kış* قِشُ 18/03, *kokusu* قُوقُوسِي 33/01, *kurdu* قُرْدِي 137/02, *kutlu* قُوتْلُو 100/09

Kef (ك) ile: *gök* كُوكُ 24/02, *göçdi* كُوجْدِي 46/09, *kimesne* كِمَسْنَا 93/11, *köpri* كُوبرِي 87/03

İç Seste

Gayın (غ) ile: *karğanıñ* قَرُغَانِكُ 21/06, *varlığı* وَاْرَلِيغِ 60/01, *yağmur* يَغْمُرُ 23/07

Kaf (ق) ile: *kankı* قَنْقِي 19/04, *korğar* قُورُقَرُ 77/02, *yazukdan* يَازُقْدَنْ 42/09

Kef (ك) ile: *göge* كُوكَا 02/06, *sekiz* سَكِزُ 06/04, *urganını* اُورُغَانِي 02/05

Son Seste

Gayın (غ) ile: *kulağ* قُلاَغُ 75/12, *şag* صَاَغُ 76/08, *tağ* طَاَغُ 24/02, *yog* يُوغُ 13/05

Kaf (ق) ile: *uğraq* اُغْرَقُ 20/11, *varlık* وَاْرَلِقُ 33/12, *yok* يُوْقُ 04/02

Kef (ك) ile: *etmek* اِيْتْمَكُ 51/91, *gök* كُوكُ 24/02, *ög* اُوكُ 79/06, *yeg* يَكُ 66/05, *yürek* يُوْرَكُ 05/14

1.1.4.6 /ŋ/ Ünsüzünün Yazılışı

Türkçe kelimelerde /ŋ/ ünsüzü söz içinde kef (س) ve söz sonunda kef (ك) harfiyle gösterilir.

Türkçe kelimelerde iç seste ve son seste şu şekilde kullanılır:

biñ بِيْغُ 17/06, *deriñ* دَرِيْغُ 41/03, *Tañrı* تُغْرِي 72/07

Şahıs ve iyelik eki olarak şu şekilde kullanılır:

bilin بِيْلِيْغُ 89/04, *geldiñise* كَلْدِيْغِيْسَه 48/08, *gamıñ* غَمِيْغُ 64/02

İlgi hâli eki olarak şu şekilde kullanılır:

dervişin (gözi) دَرُويْشِيْغُ 40/06, *harābātın* (hayāli) حَرَابَاتِيْغُ 82/08, *Qur'an'ın* (hükmine) قُرْآنِيْغُ 91/11

1.1.5 Bitişik Yazılışlar

Metindeki bitişik yazılışlar; bazı bağlaç ve edatlarda, mı soru ekinde, i- ek fiilinde ve -dIr, -dUr bildirme ekinde görülmektedir.

1.1.5.1 Bazı Bağlaç ve Edatların Bitişik Yazılışı

“İçün” edatı: *anuçun* اُنُوْجُوْن 91/01, *anuçun* اُنُوْجُوْن 70/07, *kılmağıçun* قِلْمَاغِيْچُوْن 45/04, *neyiçün* نَيْيْچُوْن 58/08

“İle” edatı: *ayıla* اَيْلَا 22/03, *anuçıla* اُنُوْجَلَا 28/06, *‘ārile* عَارِلَه 53/01, *ayıla* اَيْلَا 22/03, *devrile* دَوْرِلَه 55/06, *eliyle* اَلَيْلَه 54/11, *gamiyla* غَمِيْلَه 154/11, *gözile* كُوْزِلَه 16/30, *günile* كُوْنِلَه 22/03, *‘ilmile* عِلْمِلَه 16/29, *iñüldüyle* اِنْجُوْدُوْيِلَه 150/08, *nefsile* نَفْسِلَه 54/02, *şidkıla* صِدْقِلَه 04/05, *tonıla* طُنِيْلَه 47/06

“Ki, kim” bağlacı: *neteki* نَيْتَاكِه 31/06, *çünkü* چُنْكِه 39/02, *çünkü* چُنْكِم 10/08, *gerçe-kim* كَرَجَكِم 26/09

“MI” soru ekinin bitişik yazılışı: *olmı* اَوْلْمِي 28/04

1.1.5.2 /i-/ Ek Fiilinin Bitişik Yazılışı

+IdI, -IdI: *devletidi* دَوْلَيْدِي 144/03, *gülgüldük* غُلْغُولْدُك 62/14, *şorardım* سُورَارْدِم 101/08, *varıdı* وَارْدِي 62/06, *yeridi* يَيْرْدِي 47/05, *yogıdı* يُوْغْدِي 62/06

+ImIş: *dermānımış* دَرْمَانِمِش 102/01, *erkānımış* اَرْكَانِمِش 102/10, *hicābimiş* حِجَابِئِمِش 101/13, *vücūdımış* وَجُوْدِمِش 33/11, *zindānımış* زِنْْدَانِئِمِش 100/07

+IsA, -IsA: *anlarsañ* اَنْلَرْسَاڭ 11/07, *bahrısañ* بَحْرِيْسَاڭ 41/05, *bakarısə* بَقَارِيسَه 24/04, *döndüñise* دُونْدُوْكِيسَه 49/04, *eşitdüñise* اَشِيْتْدُوْكِيسَه 49/06, *ęndiñise* اِنْدِكِيْسَه 49/06, *geldüñise* كَلْدُكِيْسَه 49/04, *istersañ* اِسْتَرْسَاڭ 71/08, *işledümise* اِشْلَادُْمِيْسَه 29/06, *tırduñısa* طُوْرْدُوْكِسَه 58/08

+Iken: *ęderken* اَيْدَرْكَنْ 44/06, *eldeyiken* اَلْدَهْيِكَنْ 56/07, *gözlerken* كُوْزَلْرَكَنْ 36/01, *ma'şuqıken* مَعْشُوْفَكَنْ 94/05, *varken* وَارَكَنْ 91/08, *zerreyiken* زَرْيَكَنْ 18/07

1.1.5.3 /-dIr, -dUr/ Bildirme Ekinin Bitişik Yazılışı

Metinde /-dIr, -dUr/ biçimlerinin yanı sıra /-dUrUr/ biçimi de vardır.

‘aşkdurur عَشَقْدُرُرُ 94/08, birdir بِرْدِرُ 11/05, esrārıdır اَسْرَارِدِرُ 25/07, esrükdürür اَسْرُكْدُرُرُ 63/02, ğamıdur غَمِيْدُرُ 89/01, vardurur وَرْدُرُرُ 54/13, yokdur يُوْفْدُرُ 04/03

1.2 Ses Bilgisi Özellikleri

Ses bilgisi özellikleri; ünlüler ve ünsüzler olarak iki ayrı başlık altında, metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.2.1 Ünlüler

Metinde kullanılan ünlüler şunlardır: a, ā, e, è, ẹ, ı, i, ī, o, ö, u, ū, ü

Metindeki ünlüler ile ilgili ses olayları aşağıda ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

1.2.1.1 İlk Hecede /è, ẹ/

Metinde ilk hecede kullanılan bu ünlülerin yazılışı ile ilgili şu kurala uyulmuştur:

Üstün ile yazıldığında /è/: dèmegil دَمَكِلُ 42/11, gètdi كَتْدِي 06/03

Üstün ve elif (l) ile yazıldığında /è/: èlçisi اَلْجِيسِي 104/13, èline اَلْيَنَه 45/04, èyledi اَيْلَدِي 10/04, èylemedin اَيْلَمَادِنُ 45/06

Esre ile yazıldığında /ẹ/: ẹeri:se دَرِيْسَه 65/01, ẹlinde اَلنَدَه 29/04, ẹndi اِنْدِي 145/01, ẹşitme اِشْتِمَه 83/04

Esre ve ye (y) ile yazıldığında /ẹ/: ẹ- دی 65/06, ẹrgürdi اِيْرْگُرْدِي 01/07, ẹt- اِيْت 15/02, ẹtmek اِيْتْمَك 51/01, ẹt- كِيْت 15/02

1.2.1.2 Ünlü Uzunlukları

Eski Türkçede asli uzun ünlülerin bulunduğu kesin olarak ispatlanmıştır ve kabul görmüştür.¹² Bu uzunluklar sistemli olarak Yakutça, Halaçça ve Türkmencede devam etmektedir. Eski Anadolu Türkçesinde de bu uzunlukların bazılarının korunduğu tespit edilmiştir.

Metinde, ilk hecedeki asli uzunlukları gösterecek yazım yoktur; ancak, ikincil ünlü uzunlukları dikkat çekmektedir. Bu tür uzunlukları göstermek için iki nokta (:) işareti kullanılmıştır:

'aynı:la عَيْنِيْلَه 86/08, behi:şt بَهِيْشْت 76/04, derdi:le دَرْدِيْلَه 05/14, deri:se دَرِيْسَه 65/01, diri:ken دِرِيْكَنْ 105/10, fikri:le فِكْرِيْلَه 101/07, geçdügi:çün كَجْدُكِيْچُونْ 63/09, geldi:di كَلْدِيْدِي 68/02, gözi:le كُوْزِيْلَه 01/05, kılıcı:la قِلْجِيْلَه 59/10, oğlu:la اَوْغْلِيْلَا 27/08, varlığı:la وَاْرْلِيْغِيْلَه 01/05, ucu:la اَوْجِيْلَه 129/01, yarı:la يَارِيْلَه 03/05

1.2.1.3 Ünlü Uyumları

Ünlü uyumları; kalınlık incelik uyumu ve düzlük-yuvarlaklık uyumu olarak iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

1.2.1.3.1 Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu birkaç kelime dışında tutarlı bir şekilde görülmektedir.

Bitişik yazılan ile, içün edatları ve /i-/ ek-filinin çekimli şekilleri kullanıldıkları kelimelerde uyumlu bir şekilde okunmuştur: *nefsile* 36/01, 'aşkıla 54/01, *neyiçün* 58/08, *anuıçün* 60/07, *devletidi* 144/03, *varıdı* 94/05

-ki aitlik ekininin kalınlık-incelik uyumuna uymayan kullanımları şunlardır: *bundaki* 62/03, *illāki* 119/01, *Mısrındaki* 30/05, *şanki* 14/13, *yarınki* 56/12

¹² Osman Nedim Tuna, "Köktürk Yazılı Belgelerinde ve Uygurca 'da Uzun Vokaller", *TDAY Belleten*, 1960, s. 213-282.

-mAk isim-fiil ekinin kullanımında kalınlık-incelik uyumuna bağlı kalınmıştır:
bulmağ 15/01, *dermek* 80/07, *gitmek* 100/02, *kılmağ* 16/11, *tinmek* 51/06

Metinde +IK isimden isim yapma eki Türkçe sözcüklere geldiğinde kalınlık-incelik bakımından tam bir uyum göstermiştir: *aylık* 04/06, *benlik* 78/08, *darlık* 116/01, *ikilik* 11/07, *nicelik* 25/06, *senlik* 113/01, *şusuzluk* 97/03, *varlık* وارلق 33/12

1.2.1.3.2 Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Düzlük-yuvarlaklık uyumu; sözcük kök ve gövdelerinde, eklerde olarak iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

A. Sözcük Kök ve Gövdelerinde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Metinde düzlük- yuvarlaklık uyumu bakımından tam bir uyum söz konusu değildir.

Uyumlular: *biraz* 16/10, *kendi* 60/02, *kimse* 05/03, *tuzak* 20/12

Uyumsuzlar: *degül* 89/09, *içün* 122/01, *karşu* 13/11, *kendü* 01/05

Öte yandan ikili yazılışlar da vardır:

açık 101/02, *açuk* 40/06

azuğın 16/11, *azuğun* 82/09

degil 12/04, *degül* 89/09

denizini 40/02, *denizünü* 41/03

gözi 36/02, *gözü* 95/04

içeri 56/10, *içerü* 27/01

içirdi 77/09, *içürdi* 77/07

kendi 60/02, *kendü* 29/01

oların 63/04, *olarun* 63/03

varını 21/03, *varunı* 80/04

yüregim 95/05, *yüregüm* 32/01

yüzün 29/10, *yüzün* 11/08

B. Eklerde Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Türkçede bir kelimedeki düz ünlülerden sonra (a, e, ı, i) düz ünlülerin, yuvarlak ünlülerden (o, ö, u, ü) sonra ise dar-yuvarlak (u, ü) veya düz-geniş (a, e) ünlülerinin gelmesini esas alan uyuma düzlük-yuvarlaklık uyumu denir.

Devamlı Düz Ünlü Bulunduran Ekler

+cI: İsimden isim yapan bu ek, eski Anadolu Türkçesinde daima düz ünlüdür.¹³

Uyumsuz: *yolcI* 22/13

-gII: Emir 2. teklik şahıs ekidir.

Uyumlular: *eylegil* 56/12, *démegil* 50/13, *yegil* 55/04

Uyumsuzlar: *olgil* 42/06, *ölgil* 16/24

-It-: Fiilden fiil yapan bu ek, geldiği fiili oldurgan veya ettirgen fiil yapar.

Uyumlular: *azıt-* 66/02, *segirtitsey* 16/28

+sI: 3. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyumlular: *arasına* 75/11, *yuvasın* 105/05

Uyumsuzlar: *uykusına* 16/02

+(y)I, (n)I: Belirtme hâli ekidir.

Uyumlular: *geceyi* 47/07, *karayı* 67/04, *tevbeyi* 57/09

Uyumsuzlar: *bunu* 150/03, *şunu* 35/02, *kendözünü* 50/02

-(y)IcAk: Zarf-fiil ekidir.

¹³ Faruk Kadri Timurtaş, *Eski Türkiye Türkçesi*, Akçağ Yay., Ankara, 2005, s. 53.

Uyumlular: *varıcak* 20/06, 43/10, *ericek* 43/02, *gidericek* 101/10

-(y)İcI: Fiilden isim yapma ekidir.

Uyumlular: *egici* 37/02, *şayıcı* 37/06, *vèrici* 37/01

Devamlı Yuvarlak Ünlü Bulunduran Ekler

-dUk: Görülen geçmiş zaman 1. çokluk şahıs kip ekidir. Eski Anadolu Türkçesinde görülen bu ek daima yuvarlak ünlüdür.¹⁴

Uyumlular: *bulduk* 04/08, 04/10, *düşdük* 16/27, *koğuk* 04/01, *olduksa* 04/10

Uyumsuzlar: *içdük* 04/03, *vèrdük* 04/01

+IU: Sıfat yapma ekidir.

Uyumlu: *uşlu* 101/07

Uyumsuzlar (alıntı kelimeler dâhil): *agulu* 79/02, *bahtludur* 73/06, *cânlular* 10/16, *dertlü* 05/07, *kanlu* 88/02

-(y)U: Zarf-fiil ekidir.

Uyumsuzlar: *anlayu* 119/03, *dèyü* 65/02, *dèyü* 39/05, *isteyü* 30/02

-Uz, -vUz: Eski Anadolu Türkçesinde görülen 1. çokluk şahıs ekidir.

Uyumsuz: *unudavuz* 62/23

Hem Düz Hem Yuvarlak Ünlülü Ekler

Metinde bazı eklerin hem düz hem de yuvarlak ünlülü şekilleri vardır. Bu ekler şunlardır:

-dI, -dU: Görülen geçmiş zaman 3. teklik şahıs kip ekidir.

Uyumlular: *bildi* 10/15, *çıkdı* 02/06, *dükendi* 89/04, *édindi* 68/02, *gèçdi* 43/08, *geldi* 02/07, *kalđı* 19/06, *kıldı* 20/06, *oldu* 115/01, *şaçdı* 44/02, *unutdu* 105/01, *verdi* 68/06

¹⁴ Timurtaş, *age.*, s. 51.

Uyumsuzlar: *kodı* 10/01, *okudu* 67/05, *oldı* 02/05, *şandı* 77/09, *üzüldi* 132/01

-dIk, -dUk: Sıfat-fiil ekidir.

Uyuumlular: *dediğim* 37/05, *dedikleri* 103/02

Uyumsuzlar: *dedüğüm* 11/07, *ettüğün* 55/07, *geldüğün* 78/06, *gördüğü* 71/03, *istedüğü* 26/09, *sevdüklerinden* 105/03, *yürüdüğü* 59/06

-dIm, -dUm: Görülen geçmiş zaman 1. teklik şahıs kip ekidir.

Uyuumlular: *avladım* 67/06, *bildim* 57/04, *çaldım* 34/06, *dutdum* 57/04, *ërdim* 11/04, *geldim* 30/01, *oldum* 08/05, *yudum* 75/04

Uyumsuzlar: *aradım* 150/04, *bildüm* 29/10, *çıkdım* 30/09, *ëyledüm* 116/03, *gëçdüüm* 101/14, *geldüm* 28/08, *idüm* 45/06, *işledüm* 09/08, *izledüm* 101/11, *kıaldım* 64/06, *viridim* 75/02

-dIı, -dUı: Görülen geçmiş zaman 2. teklik şahıs kip ekidir.

Uyuumlular: *ëylediı* 43/07, *kıoduı* 58/03, *olduı* 42/05, *urduı* 58/04, *uyduı* 58/03,

Uyumsuzlar: *bırakdıı* 91/01, *ëylediı* 58/02, *geldiı* 78/07, *kıldıı* 82/07, *yakıdıı* 42/04

+dIr, +dUr: 3. teklik şahıs bildirme ekidir.

Uyuumlular: *birdir* 11/05, *böyledir* 73/01, *deıizdir* 40/02, *nedir* 124/01, *renkdir* 04/12

Uyumsuzlar: *biledür* 73/05, *birdür* 66/06, *delüdüür* 101/06, *deriıdüür* 121/01, *nedür* 11/08

-dIr-, -dUr-: Oldurgan veya ettirgen çatılı fiil yapan ektir.

Uyuumlular: *gëydirdi* 02/02, *oldur* 24/04, *tolundurmaz* 77/01, *urdur* 66/04

Uyumsuzlar: *indürdi* 02/06, *şıataşıdur* 59/10, *ulaşıdur* 59/09, *kandıurmak* 34/04

-(I)I-, -(U)I-: Fiilden fiil yapma ekidir. Bu ek edilgen çatılı fiil yapar.

Uyumlular: *açıldı* 77/10, *bozulmadan* 56/04, *değişiril-* 104/13, *seçildi* 77/10, *dikilmiş* 34/12, *érilmez* 05/01, *içildi* 77/10, *seçildi* 77/10, *ıtutulup* 128/02, *varılmaz* 05/02, *verildi* 05/15

Uyumsuzlar: *bozılır* 127/02, *ıtılan* 116/02

+Im, +Um: 1. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyumlular: *adım* 31/07, *başım* 101/02, *benim* 01/02, *bizim* 04/05, *egnimde* 100/06, *elim* 31/03, *içim* 11/05,

Uyumsuzlar: *benüm* 11/05, *bizüm* 04/06, *elümde* 34/04, *içüm* 88/02

-In-, -Un-: Fiilden dönüşlü, edilgen çatılı fiil ve oluş fiili yapan ektir.

Uyumlular: *alına* 55/07, *bulunmadı* 64/01

Uyumsuzlar: *bulındı* 115/01, *görüne* 16/31

-(y)Inca, UncA: Zarf-fiil ekidir.

Uyumlular: *olmayınca* 05/01, *urmayınca* 41/04, *ıoyunca* 37/08, *bulunca* 105/07

-Ir, -Ur: Geniş zaman eki olan bu ekin Eski Anadolu Türkçesinde -Ir şekli yoktur.¹⁵ İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesi özelliklerini gösteren kullanımlar da vardır.

Uyumlular: *değişirir* 79/04, *olur* 40/07, *ölürüz* 81/07

Uyumsuzlar: *görür* 101/06, *inanur* 120/01, *kalur* 78/02, *söylenürem* 22/15, *yolanuram* 22/09, *ıolanur* 40/05

-mİş, -mUş: Öğrenilen geçmiş zaman ekidir.

Uyumlular: *ağmışam* 23/06, *düşmüş* 12/04, *étmişüz* 04/04, *görmüşem* 06/06, *olmuş* 33/13, *ıalmışam* 50/06, *ıolmuş* 07/04, *yaratmış* 152/01

¹⁵ Timurtaş, *age.*, s. 52.

Uyumsuzlar: *bulmuşuz* 04/02, *düşmiş* 30/02, *urmuş* 90/12

+(n)İq, +(n)Uq: İlgi hâli ekidir.

Uyuumlular: *bunun* 55/05, *cennetiñ* 100/03, *deñiziñ* 40/02, *kağanıñ* 21/06, *şunun* 10/10

+(s)I, +(s)U: 3. teklik şahıs iyelik ekidir.

Uyuumlular: *arasına* 75/11, *avcısına* 53/08, *koşusu* 33/01, *medresesinde* 62/21, *mersiyesi* 154/01, *nesine* 14/16, *yarası* 69/01

Uyumsuzlar: *ağusun* 79/02, *korşusu* 59/05, *uşşı* 33/04, *uykusına* 16/01

+sIn: 2. teklik şahıs bildirme ekidir.

Uyuumlular: *dirisin* 42/05, *gereksin* 135/02, *yuvasın* 105/05

-sIn, -sUn: Emir 3. teklik şahıs kip ekidir. Eski Türkçeden beri emir üçüncü kişi ekinin ünlüsü yuvarlaktır. Bu yuvarlaklık Eski Anadolu Türkçesinde de varlığını devam ettirmiştir.¹⁶

Uyuumlular: *olsun* 32/03

Uyumsuzlar: *açsun* 07/04, *bilsün* 10/14, *çıksun* 04/08, *yırtmasun* 46/03, *yürüsin* 91/04

+sIz, +sUz: İsimden sıfat yapma ekidir. Yokluk anlamı ifade eder.

Uyuumlular: *gereksiz* 16/11, *sensiz* 15/02, *şusuz* 101/03

Uyumsuzlar: *sensüz* 09/04, *şusuzluk* 97/03, *yularsuz* 102/02

-(y)Ip, -(y)Up: Zarf-fiil ekidir.

Uyuumlular: *akıp* 21/02, *bakıp* 11/06, *içip* 77/08, *ölüp* 47/08, *sevip* 154/12, *şunup* 60/02, *tutuşup* 98/04, *uyup* 46/04

¹⁶ Timurtaş, *age.*, s. 49.

Uyumsuzlar: *açup* 117/02, *aķup* 05/03, *aşup* 68/12, *baķup* 67/07, *binüp* 55/08, *çatlayup* 55/06, *dürüp* 104/13, *içüp* 90/10, *kılup* 77/07, *varup* 91/04, *verüp* 53/06

1.2.1.4 Ünlü Değişmeleri

Metinde geçen ünlü değişmeleri; daralma, yuvarlaklaşma, düzleşme, ön damaksıllaşma ve art damaksıllaşmadır.

1.2.1.4.1 Daralma

Daralma; bazı seslik nedenlerle geniş ünlülerin (a, e, o, ö) dar ünlü (ı, i, u, ü) hâline gelmesidir.¹⁷

yana>yene 07/01, *yine* 23/26

1.2.1.4.2 Düzleşme

Düzleşme; yuvarlak bir ünlünün (o, ö, u, ü) çeşitli seslik sebeplerle düz ünlüye (a, e, ı, i) dönüşmesidir.

büt->biterem 22/05

1.2.1.4.3 Ön Damaksıllaşma

Ön damaksıllaşma; sözcükteki art ünlülü (a, ı, o, u) seslerin bazı ses olayları neticesinde ön ünlülü (e, i, ö, ü) bir sese dönüşmesidir. Genellikle benzeşme sonucunda ya da /c, ç, j, ş, y/ ünsüzlerinin etkisiyle ortaya çıkan bu ses olayında özellikle /ı/ sesinin /i/ sesine gelişmesi eğilimi söz konusudur.¹⁸

ayıt->eyidem 51/01

ınan->inan- 43/01

¹⁷ Süer Eker, *Çağdaş Türk Dili*, Grafiker Yay., 6. Baskı, Ankara, 2010, s.267.

¹⁸ *age.*, s. 268.

yana>yine 23/26

1.2.1.4.4 Art Damaksillaşma

Art damaksillaşma; sözcükteki ön ünlünün (e, i, ö, ü) çeşitli ses olaylarından dolayı art ünlüye (a, ı, o, u) dönüşmesidir.

Teñri>Tanrı 72/07

isig>ıssı 23/09

1.2.1.5 Ünlü Düşmesi

Ünlü düşmesi; sözcüğün ön sesinde, iç sesinde ya da sonunda görülen ünlü bir sesin kaybolmasıdır. Metinde görülen örnekler şunlardır:

Ön seste (veya) başta: uş ol>şol 12/01, şolar 16/38

İç seste (veya) ortada: anıñlaydı 28/02, anuñ+içün>anuñçün 108/02, deşeydüm 70/10, eşerdüm 101/08, eşitmedüñdi 127/02, göñül>göñli 79/05, kendi+öz>kendözünji 41/05, qor+ile>qorla 135/04, nazār+ile>nazārla 07/04, ne+içün>neçün 119/01, öten+idi>ötendi 67/05, var+iiken>varken 91/08

1.2.1.6 Ünlü Türemesi

Ünlü türemesi; sözcüğün özgün biçiminde bulunmayan bir ünlünün sonradan çeşitli seslik nedenlerle ortaya çıkmasıdır.¹⁹ Özellikle yabancı kökenli kelimelerle sıklıkla kullanılır.

İç seste (veya) ortada: fikr>fikir 06/07

İkincil ünlü uzunlukları: ‘aynı:la 86/08, derdi:le 05/14, diri:ken 16/22, geçdügi:çün 63/09, geldi:di 68/02, girdi:se 147/01, varlığı:la < varlığı ile 01/05

¹⁹ *age.*, s. 266.

1.2.1.7 Birleşme

Ünlü birleşmesi; ünlüyle biten bir kelimedenden sonra ünlüyle başlayan bir kelime ya da ek geldiğinde ünlülerden birinin düşerek iki sözcüğün birleşmesi olayına denir.

kendi+öz>*kendözüm*den 75/04, ne+içün>*niçün* 78/07, ne+ise+ne>*nesne* 67/04, uş+ol>*şol* 12/01, uş+eyle>*şöyle* 04/09

1.2.2 Ünsüzler

Metinde kullanılan ünsüzler şunlardır: b, c, ç, d, đ, f, g, ğ, h, ĩ, ĵ, j, k, k̄, l, m, n, ŋ, p, r, s, ş, ş, t, t̄, v, y, z, z̄, z̄

1.2.2.1 Ünsüz Değişmeleri

Metinde görülen ünsüz değişmeleri ve örnekleri şunlardır:

/b/ > /v/ değişimi: Ön sesteki b->v- değişimi örnekleri şunlardır:

bar>*var* 04/07, bar->*var-* 78/11, ber->*ver-* 12/03, yabız>*yavuz* 10/06

/d̄/ > /y/ değişimi: İncelenen metinde daha önceleri /d̄/ ünsüzü ile bilinen kelimeler /y/ ünsüzü iledir:

adağ>*ayağ* 96/03, adrıl->*ayrıla* 55/07

/k/ > /g/ değişimi: Metindeki /g/ ve /k/ ünsüzlerinin yazımı için kef (ك) harfi kullanılmıştır. EAT'deki k->g- değişimi örnekleri şunlardır:

kel->*gel-* 03/01, kibi>*gibi* 05/19, kör->*gör-* 14/09, kün>*gün* 01/07, köñül>*göñül* 01/04

/k̄/ > /ğ/ değişimi: EAT'deki k>ğ değişimi örnekleri şunlardır:

-k>-ğ değişimi: yok>*yog* 13/05, kulak>*kulağ* 75/12, toprak> *toprağ* 21/04, tuzak> *tuzag* 116/01

/k̄/ > /h/ değişimi: EAT'deki k̄>h̄ değişimi örnekleri şunlardır:

k̄->h̄- değişimi: kay(ı)rııcı>*hayrııcı* 104/05

-k->-h- değişimi: korku>korhu 29/11, takı>dahı 57/07

-k>-h değişimi: ok>oh 103/01, yak->yah- 88/02

/t/,t/ > /d/ değişimi: Metinde ince sıradan kelimelerde bu ses te (ت) harfi ile, kalın sıradan kelimelerde tı (ط) harfi ile yazılmıştır:

Kalın ünlülerde t->d- değişimi: takı>dahı 01/03, tat>dadı 81/02, tat->dadar 84/05

İnce ünlülerde t->d- değişimi: te->deme 102/03, tegül>degül 89/09, til>dil 20/02, tükeli >dükeli 91/15, tüken->dükendi 89/04, türlü>dürlü 21/10, tüş->düşdi 10/01

Kalın ünlülerde t->d- değişimi: tak->dağdı 02/05

İkili Kullanımlar: tut- 18/08/dutdum 57/04, tak- 97/02/dağdı 02/05. Alınma kelimelerde: dert 89/03/derd 13/06, dost 01/05/dosd 25/01.

/t-/ ünsüzünün korunduğu kullanımlar: tağ 24/02, taladur 73/08, tamarını 37/05, tol- 76/01, turağ 62/13

1.2.2.2 Ötümlüleşme

Ötümlüleşme; bazı ötümsüz ünsüzlerin (p, ç, t, k, k) kendisinden sonra ünlü harf gelmesiyle birlikte ötümlü ünsüze (b, c, d, g, ğ) dönüşmesi olayıdır:

ağduğuna 57/02, değiğün 43/07, değikleri 40/02, değüğüm 11/07, eşit-eğidürdüm 28/02, et->eğüp 104/11, eyit->eydüğ 73/09, get->geçeceksin 46/08, inleğuğümüle 28/10, olduğı 12/06, sevđuğüm 28/01, söylet->söyleden 23/10, ulağuğudum 28/06, unuğ->unuducu 37/08, yurt>yurduğ 16/15

1.2.2.3 Ünsüz Düşmesi

Ünsüz düşmesi; sözcüğü oluşturan ünsüzlerden birinin düşmesi olayına denir. bol->ol- 13/01, emgek>emek 133/01, oltur->otur- 72/08, ol>o 05/03 (Metinde ol 01/05 şeklinde kullanımı da vardır).

Arapça kökenli kelimelerde söz sonunda bulunan ikiz ünsüzler yalın durumda tekleşir. Metinde kullanılan bu kelimelerin dizin kısmında orijinal hâli parantez içinde gösterilmiştir: *ced(d)* 54/11, *hak(k)* 20/01, *red(d)* 123/01, *sır(r)* 26/08.

1.2.2.4 Ünsüz Türemesi

Ünsüz türemesi; sözcüğün özgün biçiminde olmayıp sonradan kelimeye eklenen ünsüzle gerçekleşen bir olaydır.

bu(n)lar 59/07, *cefā(y)a* 148/04, *dünyā(y)ı* 43/02, *ısığ>ıssı* 23/09, *şonlar* 16/22, *zühre(y)i* 02/06

1.2.2.5 Ünsüz Uyumu

İncelenen metinde ötümsüz ünsüzlerle biten kelimelere gelen eklerin başındaki ünsüzler ötümlü ünsüzle yazılmıştır. Bundan dolayı metinde ünsüz uyumu yoktur. Uyuma girmeyen ekler ve örnekleri şunlardır:

+dA bulunma hâli eki: *dūzahda* 89/06, *ğafletde* 43/08, *gökde* 82/02, *hakikatde* 67/03, *yürekde* 73/05

+dAn çıkma hâli eki: *behıştenden* 76/04, *işden* 49/04, *halkdan* 13/09, *mahlûkdan* 134/01, *şöhretten* 20/12

-dİ görülen geçmiş zaman eki: *bırakdı* 02/01, *coşdı* 10/12, *kalıdı* 20/09, *segirdi* 105/07, *yètdi* 104/10

-dUr bildirme eki: *dostdur* 13/07, *dūzahdur* 30/06, *hakdur* 63/03, *hayretdür* 61/07, *itdür* 79/07

-dUr- fiilden fiil yapan ek: *şataşdur* 59/10, *şavaşdur* 59/14, *ulaşdur* 59/09

-UpdUr ve mİşdUr öğrenilen geçmiş zaman eki: *varupdur* 24/07, *kılıpdur* 11/01, *kalmışdur* 15/03

1.3 Biçim Bilgisi Özellikleri

Biçim bilgisi özellikleri; sözcük yapımı ve sözcük türleri olarak iki ayrı başlık altında metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.3.1 Sözcük Yapımı

Türkçede sözcük yapımı, kelimelerin sonlarına aldıkları eklerle olur. Bu ekler: isimden isim yapan, isimden fiil yapan, fiilden isim yapan ve fiilden fiil yapan eklerdir.

1.3.1.1 İsimden İsim Yapan Ekler

Metinde geçen isimden isim yapma ekleri ve örnekleri şunlardır:

+An : *eren* 79/05

+ArU : *ilerü* 28/01, *içerü* 27/01

+CA : *kadarca* 39/03, *zerrece* 12/03

+CAk : *tizcek* 76/04

+CI : *avcı* 70/03, *da‘vici* 37/04, *yolcu* 22/13

+dAş : *hâldaşumdur* 98/03, *zârdaşumdur* 98/03

+dI : *imdi* 16/24

+dIn : *öñdin* 39/08

+düz : *gündüz* 144/04

+KI : *erтеgi* 56/14, *illāki* 119/01, *yarınki* 56/12

+IA : *korla* 135/04, *nazarla* 07/04

+IAyIn: *Manşūrlayın* 44/03, *Mecnūnlayın* 73/02, *ṭāvuslayın* 34/11

+IIk : *cömerdlik* 91/14, *dervişlik* 40/02, *ikilik* 11/07

+IU : *dertlü* 05/07, *devletlü* 59/04, *ta‘birlü* 36/03

- +rA : *içre* 58/03, *soğra* 91/08, *taşra* 10/13
- +sUl : *yoğsul* 101/16
- +sUz : *fenāsuz* 77/11, *gümānsuz* 83/13, *īmānsuz* 147/01
- +(U)n : *uzun* 40/08

1.3.1.2 İsimden Fiil Yapan Ekler

Metinde geçen isimden fiil yapma ekleri ve örnekleri şunlardır:

- +A- : *beğze-* 131/01, *diledüm* 84/03, *oyna-* 111/02
- +(A)l- : *boşaldı* 105/04
- +DA- : *aldar* 59/01
- +eT- : *gözedür* 20/02
- +GA- : *esirgeyüp* 88/05
- +k- : *korğar* 77/02
- +I- : *berkitmişem* 06/06
- +IA- : *işlemişem* 29/06, *tağladı* 86/11, *uğurlamasun* 46/06, *yağmaladı* 10/04
- +şA- : *şuşamış* 34/04

1.3.1.3 Fiilden İsim Yapan Ekler

Metinde geçen -çatı ekleri dâhil- fiilden fiil yapma ekleri şunlardır:

- An+ : *düzenden* 49/04
- E+ : *erte* 53/06, *yine* 07/01
- gÜn+ : *düzgünler* 127/02
- I+ : *yağşı* 141/01, *yazılarda* 02/04
- I/UcI+ : *egici* 37/02, *şorucu* 37/07, *unuducu* 37/08

- Iş+ : *alışımız* 81/08, *biliş* 100/05, *verişimiz* 81/08
- (u)K+ : *açuk* 40/06, *bölük* 154/11, *emek* 133/01, *ıraç* 62/12, *uyanuk* 40/06
- l+ : *dili* 10/16
- mAK+ : *bulmak* 15/01, *kılmak* 16/11, *sevmek* 04/01
- (I/U)n+ : *bütün* 98/10, *düğünü* 89/09, *eginimde* 100/06
- U : *ayru* 30/03, *korğu* 18/02, *ölü* 101/07, *şanu* 90/13, *umusun* 137/01
- z+ : *göz* 13/06, *söz* 16/37

1.3.1.4 Fiilden Fiil Yapan Ekler

Metinde geçen fiilden fiil yapma ekleri ve örnekleri:

- Ar- : *çıkardı* 02/02
- der- : *gönderdi* 68/07, *dönderme* 57/05
- dUr- : *şandırmaş* 34/04
- (I)l- : *ayrıla* 55/07, *çekildi* 10/08
- (I)n- : *aldana* 119/01, *şalina* 55/06, *şilinmez* 05/08, *yoşlanuram* 22/01
- (I)ş- : *eriş-* 11/03
- (I)t- : *bititmesün* 77/03, *şegirtitsey* 16/28
- k- : *yaşar* 41/02
- (I/U)r- : *bişürürdük* 148/02
- t- : *şürütmeye* 65/03, *işletdi* 154/06
- y- : *doymaz* 27/05, *şoyam* 31/04

1.3.2 Sözcük Türleri

Metinde geçen sözcük türleri şunlardır: isimler, sıfatlar, zamirler, zarflar, edatlar, bağlaçlar, ünlemler ve fiiller.

1.3.2.1 İsimler

İsimler; çokluk eki, iyelik ekleri, hâl ekleri ve zamir n'sinin kullanımı olarak dört ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.1.1 Çokluk Eki

Metinde geçen çokluk eki ve örnekleri şunlardır:

+lAr : *hayvānlar* 119/02, *kanalar* 154/10, *riyālar* 101/15

1.3.2.1.2 İyelik Ekleri

Metinde geçen iyelik ekleri ve örnekleri şunlardır:

I. teklik şahıs iyelik eki +(I/U)m: *adım* 31/07, *avum* 67/07

II. teklik şahıs iyelik eki +(I/U)ḡ: *ardıḡa* 110/02, *varuḡı* 80/04

III. teklik şahıs iyelik eki +I/sI: *arasına* 75/11, *hümāsı* 44/05

I. çokluk şahıs iyelik eki +(I/U)mUz: *levnimiz* 04/12, *cānumuza* 81/01

II. çokluk şahıs iyelik eki +(U)ḡI/Uz: *yaraḡuḡuz* 104/09

III. çokluk şahıs iyelik eki +lArI: *cānları* 34/04, *ḡavḡaları* 66/02

1.3.2.1.3 Hâl Ekleri

Metinde geçen hâl ekleri ve örnekleri şunlardır:

Yönelme Hâli Eki

Metinde geçen yönelme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+A : *hicrāna* 30/02, *‘ışka* 21/07, *mülke* 52/02

+(n)A : *gıybetine* 57/03, *günine* 150/06, *hâline* 55/01

+(y)A : *kāfîleye* 50/10, *kimseye* 39/06, *mekkâreye* 69/06

Belirtme Hâli Eki

Metinde geçen belirtme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+I : *beni* 08/05, *bülbüli* 153/01, *çeşmi* 154/01, *düğünü* 89/09

+(n)I : *alınını* 77/09, *anı* 04/02, *bunu* 10/15, *şunu* 35/02

+(y)I : *berâyı* 83/12, *dilârâyı* 67/10, *ferdâyı* 67/08

+n : *boynın* 37/02, *gözyaşın* 28/08, *haberin* 28/12

Bulunma Hâli Eki

Metinde geçen bulunma hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+dA : *îmânda* 97/02, *kağıtıda* 62/04, *olarda* 63/03

+(n)dA: *bunda* 07/02, *dilinde* 05/08, *göñ(ü)linde* 12/04

Çıkma Hâli Eki

Metinde geçen çıkma hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+dAn: *haberden* 21/01, *îmândan* 16/14, *kândan* 40/04

+(n)dAn: *bundan* 03/04, *dilinden* 62/09, *dükelinden* 09/05

İlgi Hâli Eki

Metinde geçen ilgi hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+İñ, +Uñ : *Hakkıñ* 92/02, *dervîşin* 40/06, *halkıñ* 55/04, *ilmün* 62/11

+nİñ, +nUñ : *karğanıñ* 21/06, *cîfeniñ* 79/07, *mâsivānuñ* 92/04, *gözgünüñ*

107/02

Eşitlik Hâli Eki

Metinde geçen eşitlik hâli eki ve örnekleri şunlardır:

+cA : *kağarca* 39/03, *zerrece* 12/03

Vasıta Hâli Eki

Metinde geçen vasıta hâli eki ve örnekleri şunlardır:

+IIA : *cürmile* 152/04, *dostıla* 61/10, *gümānıla* 16/25

Yön Gösterme Hâli Eki

Metinde geçen yön gösterme hâli ekleri ve örnekleri şunlardır:

+ArU : *içerü* 27/01

+rA : *soñrağı* 91/08, *içre* 58/03

1.3.2.1.4 Zamir n'sinin Kullanımı

Zamir n'si; III. teklik ve çokluk şahıs zamirlerinin çekimiyle, III. teklik şahıs iyelik ekli kelimelerin hâl ekleriyle kullanışı sırasında araya giren n ünsüzüdür. Zamir n'si için kullanılan adlandırmalar şunlardır: pronominal n, zamir n'si, zamir ünsüzü, iyelik zamiri n, adıl n'si, zamircil n, zamirsel n, yardımcı konsonant n, yardımcı ünsüz n, koruma ünsüzü n, türeme ünsüzü n...²⁰

İncelenen metinde bazı kelimelerin zamir n'li biçimleri olduğu gibi zamir n'siz biçimleri de vardır:

bular 16/23 / *bunlar* 59/07, *olar* 16/22/ *anlaruñ* 79/07, *şolar* 16/38 / *şonlar*16/22 *dilinde* 05/08, *dükelinden* 09/05, *günine* 150/06

²⁰ Cengiz Alyılmaz, "Zamir N'si Eski Bir İyelik Ekinin Kalıntısı Olabilir Mi?", *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*, TDK Yay., 1. Baskı, Ankara, 2011, s.515.

1.3.2.2 Sıfatlar

Kendinden sonra gelen bir ismi niteleyen veya çeşitli açılardan belirten isimlere sıfat denir. Sıfatlar; niteleme sıfatları ve belirtme sıfatları olarak iki ayrı başlık altında incelenmiştir.²¹

1.3.2.2.1 Niteleme Sıfatları

Metinde geçen niteleme sıfatları ve örnekleri şunlardır:

Ad Kökenliler: *degme* (beşer) 15/07, *özge* (hevā) 06/01, *acı* (od) 09/14, *āvāre* (kıl) 56/01, *beyhūde* (sözler) 56/02, *gözlü* (kişi) 119/03, *fānī* (dostula) 04/10, *cefāsız* (kimse) 05/13, *ķara* (toprak) 55/08

Sıfat-Fiil Kökenliler: *yedilmez* (ele) 05/16, *ķoyan* (kimsene) 86/04, *ķolmuş* (cihāna) 07/04, *ķurılmış* (şayvānı) 38/01

Karşılaştırma Sıfatları: *bundan* (özgedür) 04/11, *ķimisi* (tilki) 14/04, *'arşdan yüce* (şayvānı) 38/01

Derecelendirme Sıfatları: *dā'imā* (esrik) 04/12, *ķemī'* (varıñı) 21/03, *ķihī* (bahtludur) 73/06, *ķümle* (eşyānuñ) 91/17, *ķümle* (temennāyı) 67/01, *ķerre* ('illet) 115/02, *ķerre* (yoķdur) 04/03, *ķey* (fenāya) 04/09, *ķüllī* (bī-zār) 05/02, *ķamu* (sevdāyı) 66/06, *ķoķ* (günāhlarınuñ) 57/11

Üstünlük Sıfatları: *ķahı bundan* (özgedir) 04/11, *yüce* (ķānı) 15/06, *nice* (ķurbet) 31/05

Pekiştirme Sıfatları: *ķer dem* (nemīndür) 09/07, *en derin* (ķandan) 108/02, *ķer bir* (ķüşede) 09/06, *ķolu ķolu* (ķadeķi) 38/02, *ķep a'zām* (zelletine) 57/03, *ķer bir* (yaņa) 66/05, *ķer bir bī-ķaber* ('āmı) 67/11, *ķer bir* (pāresi) 69/08

²¹ H. İbrahim Delice, *Sözcük Türleri*, Asitan Kitap, Sivas, 2012, s. 48.

1.3.2.2.2 Belirtme Sıfatları

Metinde geçen belirtme sıfatları şunlardır:

İşaret Sıfatları:

Metinde geçen işaret sıfatları ve örnekleri şunlardır:

bu : *bu* (‘aşk) 10/13, *bu* (dili) 10/16, *bu* (belādan) 69/05, *bu* (derde) 69/09, *bu* (kuşu) 70/08, *bu* (remzi) 150/11, *bu* (ebre) 154/07

ol : *ol* (şārābı) 11/03, *o* (dem) 31/06, *ol* (ağunun) 57/10, *ol* (Kerīm) 152/01, *ol* (kuşu) 70/10

şol : *şol* (gönül) 19/06, *şol* (günü) 55/06, *şol* (gönül) 19/06, *şol* (dünyaya) 55/08, *şol* (dili) 67/10, *şol* (gözi) 67/10

şu : *şu* (bülbülem) 30/03, *şu* (‘aşk) 32/04

Sayı Sıfatları:

Metinde geçen sayı sıfatları ve örnekleri şunlardır:

1. Asıl Sayı Sıfatları: *sekiz* (uçma) 09/03, *yedi* (tamu), *bir* (çulu) 10/09, *yüz* *biç* (yara) 69/08, *bir* (nazar) 02/04, *bir* (nefes) 02/05, *iki* (cihānda) 04/11, *dü* (cihānı) 04/02

2. Sıra Sayı Sıfatları: Metinde bu sifata örnek yoktur.

3. Üleştirme Sayı Sıfatları: Metinde bu sifata örnek yoktur.

Belirsizlik Sıfatları:

Metinde geçen belirsizlik sıfatları ve örnekleri şunlardır:

bir : *bir* (dem) 45/03, *bir* (gün)16/12, *bir* (nice) 16/03, *bir* (göz) 15/05, *bir* (yere) 55/06, *bir* (kimse) 15/04

cümle : *cümle* (temennāyı) 67/01, *cümle* (bahār) 18/03, *cümle* (cihāndan) 20/11, *cümle* (ālemdür) 37/01

dükeli : *dükeli* (āyīn) 91/15, *dükeli* (maḥlūka) 144/03

her : *her* (dem) 67/07, *her* (ğuşşadan) 104/11, *her* (kuşede) 37/01, *her* (nefes) 40/05

her bir : *her bir* (kūşede) 09/06, *her bir* (sözi) 14/20, *her bir* (‘aşkı) 28/11, *her bir* (bī- nevāy) 83/04

hīç : *hīç* (kimse) 10/07, *hīç* (birisin) 137/01

Soru Sıfatları:

Metinde geçen soru sıfatları ve örnekleri şunlardır:

kaçan : *kaçan* (mağşūduña) 90/08

kanķı : *kanķı* (başta) 19/04, *kanķı* (cānda) 19/05

ne : *ne* (menzil) 22/14, *ne* (hicrān) 12/07, *ne* (cennet) 30/10, *ne* (kim) 31/09

nice : *nice* (dertdür) 19/01, *nice* (māl) 43/01, *nice* (ayru) 45/11, *nice* (nokşan) 55/05

1.3.2.3 Zamirler

Cümlede varlıkların yerine geçerek onları temsil eden sözcüklere zamir denir. Zamirler; kişi, işaret, dönüşlülük, soru ve belirsizlik zamirleri olarak beş ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.3.1 Kişi Zamirleri

Metinde geçen kişi zamirleri ve örnekleri şunlardır:

I. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *ben* 06/01, *baña* 07/02, *bende* 37/02, *benden* 31/08, *beni* 08/05, *benim* 01/02, *benümle* 84/02

II. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *sen* 04/05, *saña* 71/10, *sende* 16/01, *senden* 08/03, *seni* 08/01, *seniñ* 09/01, *seniñle* 09/03

III. Teklik Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *ol* 05/16, *aña* 10/05, *olda* 37/08, *andan* 04/02, *anı* 10/05, *anıñ* 13/02, *anıñla* 28/02

I. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *biz* 06/04, *bizden* 04/06, *bize* 16/37, *bizi* 62/23, *bizim* 04/05

II. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *siz* 35/05

III. Çokluk Şahıs Zamiri ve Çekimleri: *olar* 16/22, *olara* 63/08, *olarda* 63/03, *oları* 16/04, *olarıñ* 63/04

1.3.2.3.2 İşaret Zamirleri

Metinde geçen işaret zamirleri ve örnekleri şunlardır:

bu : *budur* (söz) 16/37, *buña* (verme) 55/03, *bular* (çıkarđı) 16/23, *bunda* (vuşlat-ı dost) 07/02, *bunu* (ne Cālinūs) 10/15, *bunuñ* (kemāline) 55/05

şol : *şol* (ki) 12/01, *şolar* (kim) 16/38, *şonlar* (ki) 16/22

şu : *şu* (şöyle) 132/02, *şunu* (kim) 35/02, *şunlar* (kim) 20/10, *şunuñ* (kim) 10/10, *şular* (kim) 16/04

ol : *ol* (gelsün o.) 16/39, *olda* (‘āşıkam) 37/08, *olmu* (sevdi) 28/04

1.3.2.3.3 Dönüşlülük Zamirleri

Metinde geçen dönüşlülük zamirleri ve örnekleri şunlardır:

kendi : *kendi* (gözile) 27/06, *kendi* (yutmağdur) 60/02

kendü : *kendü* (varlığı:la) 01/05, *kendüme* (gelürem) 22/01, *kendüñe* (gel) 16/08, *kendüye* (muñı) 97/07, *kendüyi* (atmağdur) 60/04

kendözü: *kendözüm*den (el) 75/04, *kendözünü* (kendi k.) 50/02, *kendözünüñi* (yorma) 41/05, *kendözüne* (k. çeker) 87/02

ğod : *ğod* (dost) 01/07, *ğod* (bāzāra) 82/10, *ğod* (yā ħ.)146/02

zāt : *zātdur* (adı) 61/08, *zātında* (āh vāh) 154/08

1.3.2.3.4 Soru Zamirleri

Metinde geçen soru zamirleri ve örnekleri şunlardır:

ne : *ne* (kim) 09/05, *neye* (bakarısın) 76/08

kim : *kim* (nefsi) 01/03, *kimde* (ğam) 88/08, *kimdür* (gör k.) 16/20, *kime* (kim) 02/01, *kimiñ* (göñlinde) 12/04, *kimleri* (terk) 51/01, *kimün* (kim) 10/12

1.3.2.3.5 Belirsizlik Zamirleri

Metinde geçen belirsizlik zamirleri ve örnekleri şunlardır:

biri : *biri* (nişān) 28/11, *birisi* (kılağuzsuz) 144/02, *birisin* (hīç b.) 137/01

dükeli : *dükelinden* (seniñ) 09/05

her kim: *her kim* (pendini) 54/18, *her kime* (kim) 02/01, *her kimiñ* (göñlinde) 12/04

her kimse: *her kimse* (kim) 09/01

hīç kimse: *hīç kimse* (āh etmedi) 28/10, *hīç kimseye* (bakma) 56/03

ķamu : *ķamu* (kıldı ķ.) 01/04, *ķamudan* (el çeküp) 67/02, *ķamusın* (kırdı) 01/03, *ķamusından* (el yu) 85/03, *ķamusını* (gördüm) 24/03

kimi : *kimi* (aşlan) 14/04, *kimisi* (tilki) 14/04

kimesne: *kimesne* (bititmesün k.) 77/03, *kimesne* (bu yola) 93/11

kimse : *kimse* (ulaşmaz) 05/03, *kimselerün* (olan k.) 102/01, *kimsene* (ķoyan k.) 86/04, *kimseye* (göstermediler) 39/06

1.3.2.4 Zarflar

Kelimelerin önüne gelerek onları zaman, miktar, yer-yön, niteleme gibi farklı yönlerden tamamlayan sözcüklere zarf denir. Zarflar; zaman, yer-yön, durum, miktar ve soru zarfları olarak beş ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.4.1 Zaman Zarfları

Metinde geçen zaman zarfları şunlardır:

dā'im 13/11, *dün* 12/04, *erte* 53/06, *evvel* 05/17, *gāh* 22/01, *gehī* 61/05, *gice* 84/02, *hemān* 11/05, *hemīşe* 71/01, *henüz* 45/08, *imdi* 16/24, *şimdi* 01/02, *öğdin* 76/05

1.3.2.4.2 Yer-yön Zarfları

Metinde geçen yer-yön zarfları şunlardır:

ardıña 110/02, *gerü* 03/06, *içerü* 27/01, *ilerü* 28/01, *taşra* 10/13, *uzak* 16/12, *üzre* 103/03, *yaña* 11/06

1.3.2.4.3 Durum Zarfları

Metinde geçen durum zarfları şunlardır:

böyle 97/04, *neçe* 16/17, *nice* 83/05, *şöyle* 10/11, *téz* 30/04, *tīz* 104/10

1.3.2.4.4 Miktar Zarfları

Metinde geçen miktar zarfları şunlardır:

artuķ 04/02, *delīm* 78/04, *gey* 04/09, *öküş* 43/01, *nice* 07/04

1.3.2.4.5 Soru Zarfları

Metinde geçen soru zarfları ve örnekleri şunlardır:

nite : *nite* (aldaya) 62/23, *nite* (bakarlar) 38/04, *nite* (bildügin) 51/02

nice : *nice* (tolmuş) 07/04, *nice* (geçdi) 78/05, *nice* (kılmak) 83/05

kanı : *kanı* (Hakkıla) 58/07, *kanı* (gelsün) 24/04, *kanı* (verşün) 102/10

ķanda : *ķanda* (bakşan) 92/01, *ķanda* (olsa) 18/04, *ķanda* (dolanuram) 22/14

1.3.2.5 Edatlar

Edatlar; tek başlarına anlamları olmayan, isim ile fiil, isim ile fiilimsi, isim ile isim ve isim ile cümle arasında benzerlik, vasıta, beraberlik, sebep, zaman, açıklama, neticelendirme gibi anlam ilgileri kuran sözcüklerdir.²² Çekim, bağlama, ünlem ve pekiştirme edatları olarak dört ayrı başlık altında incelenmiştir.

1.3.2.5.1 Çekim Edatları

Metinde geçen çekim edatları ve örnekleri şunlardır:

Birliktelik ve Araç Bildiren Çekim Edatları

bā- : gāh oldum bī-nişān gāh *bā*-nişān 23/03

bile : gözlerden ağıdur yaşı yürekde odı *biledür* 73/05

ile : gāret etdi gönlüm *ile* yağmaya urdı bu ‘aşk 01/01

Sebep, Amaç Bildiren Çekim Edatları

içün : derd-i yār *içün* ele girdi dağı tīmārı neğer 13/06

üzre : belāsını anuğ baş *üzre* çek kim 83/03

Yer-Yön Bildiren Çekim Edatları

karşu : dosta *karşu* dā‘im öter gül-i gülzārı neğer 13/11

Zaman Bildiren Çekim Edatları

dek : geçeler şubha *dek* bu gam baña mūnis ü yār oldı 88/07

evvel : var *evvel* dertlü olandan em iste 05/17

öñ : ben dost ile peymānımı “elest” den *öñ* berkitmişem 06/06

öñdin : öldüler ölmezden *öñdin* bākī dirlik buldılar 39/08

²² Delice, *age.*, s. 125.

şonra : gey fenādan *şonra* erişdüm anuñ beķāsına 75/05

tā : ben mest-i ezel gelmişem ben *tā* ebed mest geçderem 06/05

Benzerlik Bildiren Çekim Edatları

gibi : var Eşrefođlı Rūmī *gibi* sen de 05/19

ķadar : her dem baķaruz ol yüze her gün bayrām *ķadar* bize 81/05

nitekim : *nitekim* sende senlik ola mevcūd 113/01

Zıtlık Bildiren Çekim Edatları

illā : sırr-ı ‘aşkıñ bilmez *illā* ‘aşķ gerü 03/06

yā : yoğ u *yā* varı neğer 13/05

Kuvvetlendirme Edatları

dağı : bundan özge *dağı* bāzār eyleme 03/04

elbette : ‘āşıķa *elbette* cān vermek gerek 12/02

hergiz : ‘aşķa *hergiz* mağrem olmaz 05/10

Çıkma Hāli Eki ile Kullanılanlar

bundan özge 03/04, senden özge 08/03, ‘arşdan öte 22/04, senden iķerü 27/01,
gözümnden ileri 128/01, ölmezden öğdin 39/08

1.3.2.5.2 Bağlama Edatları (Bağlaçlar)

Metinde geçen bağlama edatları ve örnekleri şunlardır:

Sıralama Edatları:

da : ķulāvuz *da* gerek 143/03

dağı : ‘aķlıñ *dağı* rūhıñ varıdı 01/03

de : ben *de* düşdüm nāgehān 96/04

hem : o meclis mestiyem *hem* sāķisiyem 34/07

ne... ne : Ne dünyā āhiret ne zühdi taḫvā 10/02, ne vaşl ne hicrān diler 12/07

u : ‘aql u fehm 04/04

ü : zevk ü ḥubbīle 03/02

ve : ‘aşksuzun her sözi da’vā (ve cenk) ü cidāl 14/07

vü : dünyā vü aḥreti ḳodı 37/06

Şart İfadesi Taşıyan Bağlama Edatları

eger : Eşrefoğlu Rümī sen de *eger* gerçeklerden iseñ 49/07

egerçi : *egerçi* senden ol ‘ālī anıñ senden geçer yolu 15/06

ise : cānlar cānın ister *iseñ* bu cism u cāndan fāriğ ol 49/01

Zıtlık İfadesi Taşıyan Bağlama Edatları

‘amma : bir baḳasın ‘*amma* ḥāşşa tutmayasın kimseye ḫaḳ 101/16

velī : şüretā insān *velī* ḥayvān şifāt 14/02

Sebep Bildiren Bağlama Edatları

çü : *çü* vāşıl olmadun dosta yazılmaz adun insāna 32/10

çün : *çün* fenā dārında benlik Mansūrın dār eyledi 01/06

çünkü : neğerüz biz dü cihānı *çünkü* bulmuşuz anı 04/02

çünkü: bu ‘aşḳ zencīrine *çünkü* çekildi 10/08

velākin : *velākin* ḳılmadum izhār hergiz 150/02

ya’nī : *ya’nī* ol-da ‘āşıḳam der toyunca yer yaḫur uyur 37/08

zīrā : *zīrā* ol dost ‘āşıḳımı bī- dil ü bī- cān diler 12/02

1.3.2.5.3 Ünlem Edatları (Ünlemler)

Ünlem edatları; his ve heyecanları, sevinç, keder, ızdırıp, nefret, hayıflanma, coşkunluk vs. gibi ruh hallerini; tabiat seslerini, seslenmeleri; tasdik, ret, sorma,

gösterme gibi beyan şekillerini ifade ederler.²³ Metinde geçen ünlem edatları ve örnekleri şunlardır:

ey : ey ‘âşıklar ey şadıklar ey esrükler ey ayıklar 32/09

éy : derdin arturursın (éy) Eşrefoğlu Rûmî ‘arı kı 19/07

éyā : kârbân getdi ne yatarsın éyā gâfil uyan 43/01

vey : vey yâdigâr Haydar-ı kerrâr yâ Hüseyin 154/01

yā : ey ‘aceb bilsem nedür yā Rabb bu derdün çâresi 69/01

1.3.2.6 Fiil Çekimi

Fiil çekimi kişi ekleri, şekil ve zaman ekleri başlıkları altında metinden örneklerle aşağıda ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.3.2.6.1 Kişi Ekleri

Metinde geçen kişi ekleri, zamir kaynaklı ve iyelik kaynaklı olarak iki ayrı başlık altında incelenmiştir.

Zamir Kaynaklı Kişi Ekleri:

I. teklik şahıs eki -Am: *koyam* 31/04

II. teklik şahıs eki -sIn: *yürüsin* 91/04

III. teklik şahıs eki Ø: *yutdı* 16/18

I. çokluk şahıs eki -Uz, -vUz: *n’et(d)erüz* 04/02, *unudavuz* 62/23

II. çokluk şahıs eki -sIz: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs eki -lAr: *geçdiler* 39/07

²³ Muharrem Ergin, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Basım, İstanbul, 2009, s. 349.

İyelik Kaynaklı Kişi Ekleri:

- I. teklik şahıs eki -m: *geldim* 30/01
- II. teklik şahıs eki -η: *ekdüη* 43/09
- III. teklik şahıs eki Ø: *eyledi* 77/10
- I. çokluk şahıs eki -k: *içdik* 04/03
- II. çokluk şahıs eki -ηUz: *şanmanız* 35/05
- III. çokluk şahıs eki -lAr: *severler* 12/06

1.3.2.6.2 Şekil ve Zaman Ekleri

Basit çekimler ve birleşik çekimler olmak üzere metinden örneklerle ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

Basit Çekimler

Basit çekimler, bildirme (haber) kipleri ve tasarlama (dilek) kipleri olmak üzere iki ayrı başlıkta incelenmiştir.

A. Bildirme (Haber) Kipleri

Görülen Geçmiş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde görülen geçmiş zaman çekimi III. şahıslarda -dI, I. ve II. şahıslarda -dU ekiyledir. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır. İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesi'nin etkisiyle ikili yazılışlar da görülmektedir.

- I. teklik şahıs: *çaldım* 34/06, *aldım* 23/26
- II. teklik şahıs: *eyledüη* 58/02, *etdiηise* 49/06
- III. teklik şahıs: *irgürdi* 01/07, *göründü* 101/11
- I. çokluk şahıs: *içdik* 04/03
- II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.
- III. çokluk şahıs: *bildiler* 39/04, *öldüler* 39/08

Öğrenilen Geçmiş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde öğrenilen geçmiş zaman çekimi -mİş ekiyle kurulur. İncelenen metinde -mUş ekiyle yapılan çekimler vardır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır. Ayrıca erken Azeri Türkçesi özelliği taşıyan -(y)Up eki de metinde kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eklerinden sonra bazen -dUr ve -dUrUr bildirme ekleri de gelmiştir.

I. teklik şahıs: *ağmışam* 23/06, *unutmuşum* 06/03

II. teklik şahıs: *tağılmışın* 142/02 *et(d)üpsin* 46/07

III. teklik şahıs: *kalmiş* 63/07, *kılupdur* 11/01, *olmuş* 33/13

I. çokluk şahıs: *gelmişüz* 62/16

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

Geniş Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde geniş zaman çekimi -r, -Ar, -Ur ekleriyle kurulur. Olumsuz şekli -mAz ekiyle yapılır. İncelenen metinde -Ir ekiyle yapılan çekimler de vardır.

I. teklik şahıs: *araram* 22/13

II. teklik şahıs: *ķorsın* 91/07

III. teklik şahıs: *inanur* 120/01, *görür* 101/06

I. çokluk şahıs: *n'et(d)erüz* 04/02

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: *içerler* 38/02

Şimdiki Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde şimdiki zaman için kullanılan müstakil bir ek yoktur. Geniş zaman çekim eki -r ve istek çekim eki - (y)A eklerinin şimdiki zaman

görevinde kullanıldıkları görülür. İncelenen metinde şimdiki zaman çekimi örnekleri yoktur.

Gelecek Zaman Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman çekimi çoğunlukla -(y)IsAr ekiyledir. Türkiye Türkçesinde kullanılan gelecek zaman eki -AcAk metinde seyrek olarak kullanılmıştır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır.

I. teklik şahıs: Metinde örneği yok.

II. teklik şahıs: *olırsarın 55/12, geçeceksin 46/08*

III. teklik şahıs: *kurtarısar 65/04*

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

B. Tasarlama (Dilek) Kipleri

Emir Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde emir çekimi -gII ekiyledir. Metinde I. teklik şahıs çekiminde -AyIn eki, II. teklik şahıs çekiminde -gII ve Ø, III. teklik şahıs çekiminde -sIn, -sUn ekleri kullanılmıştır. Olumsuz şekli -mA ekiyle yapılır.

I. teklik şahıs: *olayın 99/01*

II. teklik şahıs: *eylegil 56/12, gel 03/01*

III. teklik şahıs: *yürüsin 91/04, bilsün 10/14*

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: *yürüñ 104/10, biliñ 89/04*

III. çokluk şahıs: *gelsünler 50/01*

İstek Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde istek çekimi -A ekiyledir. Metinde ünsüzle biten sözcüklerde -A, ünlü ile biten sözcüklerde -(y)A biçimleriyle görülmektedir.

I. teklik şahıs: *dökem* 31/03

II. teklik şahıs: *kaçasın* 115/04

III. teklik şahıs: *kala* 51/07

I. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

III. çokluk şahıs: *döneler* 126/02

Dilek-Şart Çekimi

Eski Anadolu Türkçesinde şart çekimi -sA ekiyledir. -sA ekiyle ilgili farklı görüşlerde bulunmaktadır. Bu ek, getirildiği fiili “dilek-istek” ifadesiyle temel cümlenin yüklemi yaparak bitmiş bir yargı bildiriyorsa kip eki; cümleyi sonlandırmadan şart bildirecek şekilde kullanıldığı zaman “şart zarf-fiil eki” görevinde kullanılır.²⁴

I. teklik şahıs : *bağsam* 99/04 (şart zarf-fiil) “bakdığımda”

artursam 99/05 (dilek-istek)

II. teklik şahıs : *varsan* 91/13 (şart zarf-fiil) “vardığında”

verseñ 91/13 (dilek-istek)

III. teklik şahıs: *olsa* 18/04 (şart zarf-fiil) “olduğunda”

ayırsa 136/01 (dilek-istek)

I. çokluk şahıs: *bağsağ* 81/06 (dilek-istek)

II. çokluk şahıs: Metinde örneği yok.

²⁴ Bilâl Yücel, *Mahmud Paşa Adnî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 2002, s.107.

III. çokluk şahıs: *arasalar* 37/09 (şart zarf-fiil) “aradıklarında”

kosalar 39/09 (dilek-istek)

Birleşik Çekimler

Hikâye Birleşik Çekimi

Geniş zamanın hikâyesi: *görirdük* 28/66, *eylerdi* 153/01, *okurudum* 28/03

Öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesi: *komuşdım* 101/06

İstek kipinin hikâyesi: *deyeydüm* 70/10, *kalayduş* 91/16, *konaydı* 91/16

Rivâyet Birleşik Çekimi

Metinde rivayet birleşik çekimin örneği yoktur.

Şart Birleşik Çekimi

Metinde şart birleşik çekimleri zarf-fiil görevindedir.

Geniş zamanın şartı: *añlarsañ* 11/07, *bakarısam* 07/03, *isterseñiz* 104/05, *yağarsa* 60/03

Görülen geçmiş zamanın şartı: *bildünise* 49/05

1.3.2.7 Birleşik Fiiller

Birleşik fiiller; en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle bir eylemi karşılayacak şekilde kurulan fiillerdir. Bu fiiller, isim ile yardımcı fiilin, iki farklı fiilin ya da birden çok sözcüğün kalıplaşarak bir fiil bildirmesi şeklinde oluşmaktadır. Birleşik fiiller yapılarına göre üç başlıkta incelenmektedir: Yardımcı fiille yapılan birleşik fiiller, kurallı birleşik fiiller, anlamca kaynaşmış birleşik fiiller.

1.3.2.7.1 Yardımcı Fiille Yapılan Birleşik Fiiller

Yardımcı fiiller; bir isimle birlikte bazı yardımcı fiillerin birleşmesiyle oluşurlar. Metinde geçen yardımcı fiiller ve örnekleri şunlardır:

bul- : *beķā bul-* 20/08, *sa'ādet bul-* 54/05, *şafā bul-* 45/07, *şifā bul-* 47/02

- dile- : *dermān dile-* 12/03
- ër- : *menzile er-* 16/06
- et- : *gāret et-* 01/01, *şikāyet etme-* 29/01, *terk et-* 82/11
- èt- : *āh etme-* 28/10, *'azm et-* 99/06, *fedā et-* 09/09, *īsār et-* 04/04, *sükūt it-* 150/11, *terk et-* 49/06
- èyle- : *'ār èyle-* 03/01, *maḥv èyle-* 01/05, *terk èyle-* 72/01, *vīrān èyle-* 03/02
- kıl- : *'amel kıl-* 16/29, *naẓar kıl-* 32/05, *revā kıl-* 83/09, *şafā kıl-* 17/03, *taḥliye kıl-* 01/04, *tevbe kıl-* 42/09, *yara kıl-* 03/05, *yavu kıl-* 15/01
- ol- : *ḥāşıl ol-* 07/02, *kul ol-* 10/08, *muḥāl ol-* 15/01, *münkir ol-* 04/05, *müyesser ol-* 05/04, *vāşıl ol-* 04/10, *zāhir ol-* 27/02
- ur- : *mevc ur-* 44/02

1.3.2.7.2 Kurallı Birleşik Fiiller

Kurallı birleşik fiiller; iki eylemin birleşmesi ve kalıplaşmasıyla oluşurlar. Belli bir kurala göre yardımcı fiiller, asıl fiile getirilir ve kendi anlamlarından uzaklaşarak fiile “yeterlik, tezlik, yaklaşma, süreklilik” gibi anlamlar katar. Metinde geçen kurallı birleşik fiiller ve örnekleri şunlardır:

Tezlik Fiilleri: Esas fiile “-e vermek” yardımcı fiilinin gelmesiyle kurulan birleşik fiillerdir. Cümleye çabukluk anlamı katmaktadır: *kanı ver-* 102/10.

Süreklilik Fiilleri: Esas fiile getirilen “-e durmak”, “-e kalmak”, “-e gelmek” ve “-1 görmek” yardımcı fiilleriyle kurulurlar. Cümleye devamlılık anlamı katmaktadır: *süre gel-* 96/01, *taşta geldi* 35/01, *yana geldim* 30/01, *yanadur* 61/03, *alı gör-* 12/03, *dizili görünüş* 104/08, *geli görünüş* 104/01, *güli görünüş* 104/11.

1.3.2.7.3 Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller

Anlamca kaynaşmış fiiller; isimlerin ya da isim soylu birden çok sözcüğün çoğunlukla anlamlarını kaybederek bir esas fiil ile kalıplaşması sonucu oluşan

fiillerdir. Bu türdeki birleşik fiillerin çoğu mecazlı bir anlama kavuşarak deyim niteliği kazanabilmektedir. Bu nedenle deyimler anlamca kaynaşmış birleşik fiiller grubuna girmektedir.

çek- : *el çek-* 135/02, *emek çek-* 133/01, *zahmet çek-* 51/03

düş- : *ayru düş-* 30/03, *cüdā düş-* 30/03, *derde düş-* 102/09

gel- : *meydāna gel-* 30/07, *taşa gel-* 35/01, *teferrüc gel-* 38/10

gör- : *'ayān gör-* 08/04, *düş gör-* 06/07

ko- : *da'vī ko-* 72/06, *hayrān ko-* 02/04

tut- : *dilin tut-* 39/09, *diri tut-* 43/03

ver- : *göñül ver-* 68/06, *kanı ver-* 102/10

1.3.2.8 Fiilimsiler

Fiilimsiler; fiillere getirilen bazı fiilden isim yapma ekleriyle oluşurlar. Bu ekler, eklendiği fiili isim soylu sözcük yaparak o sözcüğün cümlede “isim, sıfat ve zarf” görevinde kullanılmasını sağlarlar. Fiilimsilere çekimsiz fiiller de denilmektedir.

İsim-fiil (matar), sıfat-fiil (ortaç) ve zarf-fiil (bağ-fiil/ulaç) olmak üzere üçe ayrılırlar.

1.3.2.8.1 İsim-fiil

Yapıları ve cümle içinde kullanışları bakımından isim değerinde olan kelimelere isim-fiil denir.²⁵ Metinde geçen isim-fiiller ve örnekleri şunlardır:

-mAK: *açmağa* 98/10, *demekden* 16/32, *düzmekler* 91/03, *gelmekden* 16/19, *kıрмаğa* 30/07, *kıрмаğa* 92/03, *ölmekden* 76/05, *şatmağdur* 60/01, *sevmekden* 81/03, *tutmağdur* 60/03

²⁵ Leyla Karahan, “Fiil Terimi Üzerine”, *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*, TDK yay., Ankara, 2011, s. 161.

-mAKlıK: *ermeklige* 30/08, *görmeklige* 11/08, *olmaklığa* 144/04

1.3.2.8.2 Sıfat-fiil

Sayı ve şahsa bağlı fiil çekimine girmeyen, fakat aldığı bazı eklerle fiili sıfatlaştıran kelimelere sıfat-fiil denir.²⁶ Metinde geçen sıfat-fiiller ve örnekleri şunlardır:

-AcAK: *varacak* yer 128/02, *gidericek* 101/10,

-An: *isteyen* 19/03, *koayan* kimsene 86/04, *okuyan* 71/04, *olan* kişi 79/06, *varan* kişi 78/09, *virene* 154/12, *uyanlar* 54/02, *söyleyen* 23/10

-dUK: *ağduğuna* 57/02, *ağduğça* 95/03, *dedüğüm* 11/07, *etdiğün* 55/07, *varduğı* 16/20

-mİş: *şuşamış* cānları 34/04, *yaradılmışuñ* 38/09

1.3.2.8.3 Zarf-fiil

Aldıkları bazı eklerle zarf işleyişine giren, zarf olarak kullanılan fiil şekillerine zarf-fiil denir.²⁷ Metinde geçen zarf -fiiller ve örnekleri şunlardır:

-A: *yana* geldim 30/01, *taşā* geldi 35/01, *ıtuta* gelmişüz 62/16 (Bu örneklerde süreklilik anlamı vardır.)

-IcAK: *ericek* 43/02, *gidicek* dost 101/10

-All: *öleli* 58/15, *öldürelı* 59/15

-dUkcA: *ağduğça* 95/03

-IncA, -UncA: *görince* 72/05, *olmayınca* 05/02, *ölmeyince* 15/04, *urmayınca* 41/04

²⁶ Zeynep Korkmaz, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, TDK Yay., Ankara, 1992, s.132.

²⁷ Zeynep Korkmaz, *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*, TDK Yay., Ankara, 2017, s.841.

-mAdAn: uçurmadan 82/15

-(I/U)ncA: görünce 72/05, ölmeyince 15/04, toyunca 37/08, yütürünce 15/01

-Up: bağlayup 72/02, çatlayup 55/06, gelüp 22/06, görüp 06/07, koyup 46/08, uşadup 45/02

-(y)ArAk: isteyerek 101/09

-(y)U: anlayu 119/03, deyü 65/02, isteyü 30/02

-(y)UbAn: bırakuban 93/03, kıluban 73/02, oluban 16/33, yanuban 99/10

Zarf-fiil Görevindeki Yapılar

Metinde geçen zarf-fiil görevindeki yapı ve örnekleri şunlardır:

-mAZdAN öñ: ölmezden öñ 104/06, ölmezden öñ ölgil 16/24, ölmezden öñdin 39/08, ölmezden öñ öldünise 49/05

1.3.2.9 Ek-Fiil

Ek fiil, isimleri ve isim soylu sözcükleri yüklem yapar. Aynı zamanda basit çekimli fiillere eklenerek onların birleşik çekimlerini yapmaktadır.

1.3.2.9.1 İsimlerden Sonra Gelen Ek Fiil

Metinde geçen isimlerden sonra gelen ek fiil örnekleri şunlardır:

Görülen Geçmiş Zaman: pünhān idim 28/07, varıdı 01/03, yār idi 62/06, yoğıdı 62/06

Öğrenilen Geçmiş Zaman: hicāb imiş 101/13, kaṭrānımış 102/08, Müslimānımış 102/01,

Geniş ve Şimdiki Zaman (Bildirme): deryādur 11/04, dibindedür 103/04, münezzehdür 108/01, yoğdur 04/03

Şart Çekimi (zarf-fiil görevindedir): ‘āşıkısañ 71/10, esrārısa 98/03, gerçekıseñ 56/02, insānısañ 70/11, varısa 73/06

“+İken”li Zarf-Fiil Çekimi: ederken أَيْدِرْكُنْ 44/06, eldeyiken أَلْدَيْكُنْ 56/07, gözlerken كُوزَلْرَكُنْ 36/01, ma’sûkıken مَعْشُوقَكُنْ 94/05, varken وَارَكُنْ 91/08 , zerreyiken زَرَّيَكُنْ 18/07

1.3.2.9.2 Basit Çekimli Fiillerden Sonra Gelen Ek Fiil

Metinde geçen basit çekimli fiillerden sonra gelip birleşik çekim kuran yapılar şunlardır:

Geniş Zamanın Hikâyesi (Geçmiş Zamanda Süreklilik): *bilmez idi* 101/04, *bişürürdüñ* 148/02, *işidürdüm* 28/02

Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikâyesi (Geçmiş Zamanda Bitmişlik): *içmiş idüm* 45/06, *komuşdım* 101/06, *olmamışdı* 28/03

İstek Kipinin Hikâyesi: *konaydı* 91/16, *olaydı* 144/04, *tutaydı* 39/09

Görülen Geçmiş Zamanın Şartı (z-f. görevindedir): *işledümise* 29/06, *turduñısa* 58/08,

Geniş Zamanın Şartı (z-f. görevindedir): *isteriseñ* 27/02, *yanarısa* 73/06

1.3.2.10 Soru

Metinde soru eki mI ekidir: *bulan mı* 101/06, ilk *olmı* sevdi 28/04, bilmezem *ben mi* yâ sen olmuşam 26/01, yâ *ben mi* sevdim anı 28/04

1.4 Üslup Özellikleri

Üslup özellikleri; söz varlığı, söz dizimi, vezin ve kafiye, tamlamalar, ikilemeler, atasözleri, deyimler, dinî-tasavvufî kavramlar ve terimler, mecazlar, unvanlar ve edebî sanatlar olarak on bir ayrı başlık altında, metinden örnekler alınarak bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir.

1.4.1 Söz Varlığı

Hazırlanan Dizin'i 2167 madde başı kelime oluşturmaktadır. Bunlardan 795'ü Türkçe, 918'si Arapça, 401'i Farsça'dır. Bunların yanı sıra Far.+T. 18, Far+Ar. 18, Ar.+T 12, Ar.+T.+Ar. 1, Yun. 1, Rum. 1, Soğd. 1, Sür. 1 kelime olduğu tespit edilmiştir. Ar. ve Far. kelimeler Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen incelenen metnin dili anlaşılır bir dildir.

Dinî-tasavvufî kavramlar üzerinde duran şiirlerde geçen bazı Arapça kavramlarla anlam zenginleşmiştir: estağfiru'llāh tevbe 57/01, fettāhü'l-kuḫūb 57/06, ğaffāru'z-zünūb 57/06, ḫayrū'l-beşer 78/10, Heşt Behişt 86/02, lā ilāhe illa'llāh 65/01, Raḫmetu'llāh 82/13, settāru'l-'uyūb 57/06 ...

Ayrıca Allah için Ḥaḫ, Ḥuda, Ma'bud, Taḫrı, Çalab, Yaradan, Dost, Bir, Sultan, Hazret, Kerim, Sübhan, Rahim kelimeleri de kullanılarak anlatım zenginleşmiştir.

Bazı Arapça, Farsça kelimeler aldıkları Türkçe eklerle yerlileştirilmiştir: bahālu, 33/07, cānlanmaḫ 22/05, cānlu 10/16, cānsuz 41/04, cefāsız 05/13, cömerdlik 91/14, darlık 116/01, ḫodbīnlikdür 50/09 ...

1.4.2 Söz Dizimi

Bir cümleyi oluşturan kelime türlerinin arasındaki ilişkileri inceleyen ve sınıflamalar yapan dil bilgisi koluna söz dizimi denir.²⁸

1.4.2.1 Yapılarına Göre Cümleler

Yapılarına göre cümleler; basit cümle, birleşik cümle, sıralı cümle, bağlı cümle ve ki'li birleşik cümledir.

²⁸ Türkçe Sözlük, TDK Yay., Ankara, 2011, s.2156.

1.4.2.1.1 Basit Cümle

Basit cümle; içinde yalnızca bir yüklemi bulunan ve sadece bir yargı bildiren cümlelerdir. Metinde geçen basit cümle örnekleri şunlardır:

İhtiyārsuz *söyledürler* rāzını dervişler (39/09)

Olar *erişdi* ‘ömri cāvidāna (16/38)

Dervīşlerin sözünü ferīşteler *añlamaz* (38/08)

1.4.2.1.2 Birleşik Cümle

Birleşik cümle; birden fazla yüklemi bulunan cümlelerdir. Bu tür cümlelerde yan cümlecik ve temel cümle bulunur. Birleşik cümleler şu şekilde incelenebilir:

Girişik Birleşik Cümle: Yan cümlecığı isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil eki almış kelimelerden oluşur. Metinde geçen girişik birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Çıkarup olur *olmaz* yere saçma (139/02)

Düzdiler dost dost *deyü* āvāzını dervişler (39/05)

‘Aşk şem’ini yaqdılar pervāne *olan* gelsün (40/09)

Şartlı Birleşik Cümle: Şart kipinde çekimlenmiş fiiller ve isim soylu kelimeler cümle veya temel cümlecik olamazlar ancak yan cümlecik olurlar. Metinde geçen şartlı birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Sen *ümmetiseñ* uyuma ğafletile (47/07)

Beķā bulmak *dilersiñ* var fenā ol (20/08)

Hāberi *isteriseñ* kim vereler cān ile şor (27/02)

İç İçe Birleşik Cümle: Bir cümlenin başka bir cümlenin içine girmesiyle oluşan cümlelerdir. Başka birine ait olan cümleyi aktarmak için kullanılır. Metinde geçen iç içe birleşik cümle örnekleri şunlardır:

Müşā didi ki ‘*Erinī yā İlähi*’ / Müşā’ ya ‘*Len terāni*’ didi Ma’būd (113/02)

“Şöhreti ko şöhret āfettür” dedi hayrū’l-beşer (78/10)

Resū[1] dedi “vaṭan sevmek īmāndan” / Nêçün seniñ hevāsıñ yoq vaṭana (16/14)

1.4.2.1.3 Sıralı Cümle

Sıralı cümle; birbirine yalnızca virgül veya noktalı virgülle bağlanan cümlelerdir. Metinde geçen sıralı cümle örnekleri şunlardır:

Bildim şuçum bildim döndüm Çalab’um dutdum (57/04)

Halkı kodı haqqa tutdı yüzünü dervişler (39/01)

Gelenler kamu getdi sevdüğünü terk etdi (48/06)

1.4.2.1.4 Bağlı Cümle

Bağlı cümle; birbirine bazı bağlaçlarla bağlı olan cümlelerdir. Metinde geçen bağlı cümle örnekleri şunlardır:

Bundan özge *dağı* bāzār eyleme (03/04)

dünyā *vü* aḥreti kodı (37/06)

o meclis mestiyem *hem* sākīsiyem (34/07)

1.4.2.1.5 Ki’li Birleşik Cümle

Ki’li cümle; temel cümlenin ki’den önce geldiği cümlelerdir. Metinde geçen ki’li cümle örnekleri şunlardır:

Hayāli gayrıdan gönlün şafā kıl / Ki şāfi gönüle dost konasıdur (17/01)

Bu şöhretten geç Eşrefoğlu Rümī / Ki ‘aşıklara şöhret tuzak oldu (20/12)

Ki her bir küşede biñin biñindür / Benim fikrim hayālüm endişem sen (09/06)

1.4.2.2 Yüklemin Türüne Göre Cümleler

Yüklemin türüne göre cümleler; fiil cümlesi ve isim cümlesidir.

1.4.2.2.1 Fiil Cümlesi

Fiil cümlesi; yüklemi çekimli bir fiil olan ve bağımsız bir yargı bildiren cümledir. Metinde geçen fiil cümlesi örnekleri şunlardır:

Olar *girdi* bu baħr-ı bī-pāyāna (16/23)

Yene ‘aşk kadeħin cān ıolu *içdi* (44/01)

Niceler işbu şahrāda yolın yābāna *bırakmış* (68/05)

1.4.2.2.2 İsim Cümlesi

İsim cümlesi; yüklemi isim soyundan bir kelime olan cümledir. İsim soyundan kelimelere ek-fiilin zaman ekleri getirilerek yapılır. Metinde geçen isim cümlesi örnekleri şunlardır:

Bir mücellā *āyinedir* dost yüzün görmeklige (11/08)

‘Abdülkādır *sultāndur* sultānı dervīşleriñ (38/11)

Eşrefoğlu Rūmī sözleriñ senüñ *mezmūrdur* (92/10)

1.4.2.3 Yüklemin Yerine Göre Cümleler

Yüklemin yerine göre cümleler; kurallı cümle ve devrik cümledir.

1.4.2.3.1 Kurallı Cümle

Kurallı cümle; yüklemi sonda bulunan cümledir. Metinde geçen kurallı cümle örnekleri şunlardır:

Vişāl-i şerbetine kimse *kanmaz* (05/14)

Dervīşlerin sözünü ferīşteler *añlamaz* (38/08)

Bu şüret milkine mihmāna geldim (30/04)

1.4.2.3.2 Devrik Cümle

Devrik cümle; yüklemi sonda olmayan cümledir. Metinde geçen devrik cümle örnekleri şunlardır:

Bırakdı halk diline anı yavuz (10/06)

‘Aşksızun her tã’ati *olur* hebā (14/15)

Ƙuru etmege *toyurmadı* nefsin (47/04)

1.4.2.4 Anlamlarına Göre Cümleler

Anlamlarına göre cümleler; olumlu, olumsuz, soru ve hitap cümlesidir.

1.4.2.4.1 Olumlu Cümle

Olumlu cümle; fiil cümlelerinde işin yapıldığını, isim cümlelerinde ise sözü edilen kavramın var olduğunu bildiren cümledir. Metinde geçen olumlu cümle örnekleri şunlardır:

Anın inkār *eder* münkir bu ‘ışka (21/07)

Hayātıdur kulūbuñ zıkr-i maħbūb (25/02)

Yedi tamu seniñle *reyāhındır* (09/03)

1.4.2.4.2 Olumsuz Cümle

Olumsuz cümle; fiil cümlelerinde işin yapılmadığını, isim cümlelerinde ise sözü edilen kavramın bulunmadığını bildiren cümledir. Metinde geçen olumsuz cümle örnekleri şunlardır:

Gerçek eren bu dünyāyı hıç muħāle alır *degil* (79/05)

Gāh beni ben *bilmezem* kim kıandayım (23/02)

Ƙuru etmege *toyurmadı* nefsin (47/04)

1.4.2.4.3 Soru Cümlesi

Soru cümlesi; içinde soru anlamı bulunan cümleye denir. Metinde geçen soru cümlesi örnekleri şunlardır:

Dost yolına gidenlere *eyidem* aña n'etmek gerek (51/01)

Māsivā rengin gönülden pes *neyiçün* silmedün (58/08)

'Aşkıla āvāre olan dīnde kārı *neğer* (13/01)

1.4.2.4.4 Ünlem Cümlesi

Ünlem cümlesi; sevgi, korku, şaşma, seslenme, heyecan, sitem gibi duyguları ifade eden cümleye denir. Metinde geçen ünlem cümlesi örnekleri şunlardır:

Gül gibi çehreñ kıana boyandı öldüm *āh* (154/09)

Bu 'aşkıñ gözgüsi yoklukdur *ey cān* (107/01)

Ey 'aşıklar *ey* sadıklar *ey* esrükler *ey* ayıklar (32/09)

1.4.2.4.5 Emir Cümlesi

Emir cümlesi; yüklemi emir kipiyle çekimlenmiş veya anlamca emir özelliği taşıyan cümleye denir. Metinde geçen emir cümlesi örnekleri şunlardır:

Benden suçumı şorma 'aybım yüzüme urma (67/05)

Haqq'a tap Haqdan utan tevbeye gel tevbeye (42/01)

Ƙuşangıl 'aşk ile dost eşiginde (21/09)

1.4.2.4.6 Şart Cümlesi

Şart cümlesi; içinde şart ve koşul anlamı bulunan cümleye denir. Metinde geçen şart cümlesi örnekleri şunlardır:

Eşrefoğlu Rūmī ezel ikrārına *turduŋısa* (58/08)

Arasalar bulunmaya nefsi hevāsın kovucu (37/09)

‘Aduŋ bil kim seni Hāk’ dan *ayırŋsa* (136/01)

1.4.2.4.7 İstek Cümlesi

İstek cümlesi; istek ve dilek-şart kip ekleriyle yapılan, gerçekleşmesi mümkün olan veya olmayan istekleri bildiren cümleye denir. Metinde geçen istek cümlesi örnekleri şunlardır:

Ëyā ğāfil bu ğafletden *uyan-a* (16/01)

Bu şibāda her kişi şir *olmaya* (14/04)

Açam bāŋın gözünü göre kendü kendözünü (50/02)

1.4.2.4.8 Gereklilik Cümlesi

Gereklilik cümlesi; gereklilik kip eki kullanılarak yapılan, bir fiilin gerçekleşmesinin gerekli olduğunu bildiren cümleye denir. Metinde geçen gereklilik cümlesi örnekleri şunlardır:

Dost yolına gidenlere eyidem aŋa *n’etmek gerek* (51/01)

Dost yolında ‘āşıkā elbette cān *vermek gerek* (12/02)

Cānı terk eden dostu bula cānıla sefer *etmek gerek* (51/07)

1.4.3 Vezin ve Kafiye

İncelenen metinde 154 şiir bulunmaktadır. Bu şiirler aruz ölçüsüyle yazılmıştır. Bazı şiirlerde vezinde sıkıntı olduğu için şiirlerin aruz kalıpları yazılmamıştır (6, 7, 22,

28, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42 44, 48, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 64, 65, 71, 72, 73, 74, 77, 79,81, 87, 88, 99, 101, 102, 103,104, 151, 152, 153).

Metinde kullanılan aruz kalıpları şunlardır:

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün fe'ülün

mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün mefâ'ilün

mef'ülü fâ'ilâtü mefâ'ilü fâ'ilün

Şiirlerin kafiye şeması aa, ba, ca, da, ... şeklindedir. En çok beyite sahip olan şiir 16. şiirdir ve 39 beyitle yazılmıştır. Dörtlükle yazılan şiirler (106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113,114, 117, 118, 120, 121,122, 123, 124, 125, 126, 128, 129,130, 131, 132, 133, 134, 136, 136, 137, 138, 139,140, 141, 142, 145, 146, 147, 149,151) dışında en kısa beyite sahip olan şiirler 35, 119, 135, 153. şiirlerdir ve 3 beyitten oluşmuşlardır.

Dörtlükle yazılan şiirlerin (118, 145, 149, 151. şiirler hariç) kafiye şeması aaxa şeklindedir.

Şiirlerde kullanılan kafiye çeşitleri şunlardır:

Yarım kafiye: 22. şiir

..... yoklan-uram

..... bulun-uram

..... alın-uram

..... tolun-uram

Tam kafiye: 101. şiir

..... ayak

..... yavlaḳ

..... aḥmaḳ

..... ırmaḳ

Zengin kafiye: 18.şiiir

..... cānān èylemez

..... ĩmān èylemez

..... cinān èylemez

..... gülistān èylemez

1.4.4 Tamlamalar

Arapça, Farsça Tamlamalar

Metinde geçen Arapça ve Farsça tamlama örnekleri şunlardır:

Arapça Tamlamalar: *fettāḥü 'l-ḳulüb* 57/06, *ḡaffārü 'z-zünüb* 57/06, *ḥayrū 'l-beşer* 78/10, *mālikü 'l-mülk* (130/02), *settārü 'l-'uyüb* 57/06

Farsça Tamlamalar: *āb-ı ḥayāt* 43/03, *āşinā-yı dost* 13/07, *derd-i yār* 13/06, *ehl-i derd* 05/07, *esbāb-ı müheyyā* 91/05, *ḥayāl-i dost* 25/02, *ḥubb-ı dünyā* 43/02, *kaşd-ı cānān* 18/01, *murād-ı nefş* 122/01, *'ömr-i ebed* 71/07, *raḥmet-ii Raḥmān* 154/03, *serāy-ı pādişāh* 19/03, *şüret-i insān* 70/11, *teskin-i sikkīn* 54/14, *vade-yi ferd* 68/08

Belirtili İsim Tamlaması

Metinde geçen belirtili isim tamlaması örnekleri şunlardır:

'aşḳıñ oy(u)nı 10/07, *'aşıḳıñ yoldaşı* 13/06, *anıñ menzilleri* 16/13, *bülbülün maḳşüdi* 19/02, *cihānuñ zehri* 20/03, *dostuñ ḥalveti* 90/03, *nefsün leşkeri* 30/07

Belirtisiz İsim Tamlaması

Metinde geçen belirtisiz isim tamlaması örnekleri şunlardır:

'aşḳ denizi 41/13, *'aşḳ meclisi* 98/06, *'aşḳ zenciri* 10/08, *baḥr içinde* 26/02, *cihān içinde* 150/04, *dost hevāsı* 06/01, *dünyā damı* 91/04, *'ömür sermayesi* 16/16

Zincirleme İsim Tamlaması

Metinde geçen zincirleme isim tamlaması örnekleri şunlardır:

anuy yüzünüñ karası 69/06, 'aşk deniziniñ mevci 35/01, baħr-ı 'ummān kuşu 96/01, dost baqçasınıñ bülbülü 13/11, nefsiñ na' im bünyādı 31/01

Sıfat Tamlaması

Metinde geçen sıfat tamlaması örnekleri şunlardır:

iki aylık yol 04/06, cefāsız kimse 05/13, degme şarrāf 10/14, fānī lezzet 13/03, görklü sünnet 50/12, iki cihān 07/01, ta 'birlü düş 36/03, yaħşı yoldaş 141/01, yedilmez el 05/16, zemherī şiveli 14/11

1.4.5 İkilemeler

İkileme; anlamı güçlendirmek için aynı kelimelerin tekrarlanmasıdır. Metinde geçen ikileme örnekleri şunlardır:

berk berk 127/03, bölük bölük 154/11, çala çala 87/07, dost dost 39/05, dübdüz 02/01, dürlü dürlü 61/04, eve eve 98/04, gün gün 69/01, nice nice 48/02, tez tez 55/15, tolu tolu 38/02, toptolu 81/06, toy ı toy 59/12

1.4.6 Atasözleri

Atasözleri; bir toplumun kültür tarihiyle ilgili önemli ipuçları verirler. Metinde geçen atasözü örnekleri şunlardır:

*Bu māl u milk ü hānümān senüñ neñdir eyā miskin
Göre ne kıldı mālına yā milkine Süleymān 'uñ (91/05)
(Dünya Sultan Süleyman'a bile kalmamış atasözü)*

*Ķāfu ber- kāf hākimem hükme ederem
Mühr elimdedür Süleymān olmuşam (26/04)
(Hz. Süleyman'ın her şeye hükmetmesi)*

1.4.7 Deyimler

Deyimler; bir dilin anlatım yollarını, o dili konuşan toplumun geçmişini, yaşam biçimini, geleneklerini ve çeşitli özelliklerini belirten önemli ipuçları sağlarlar.²⁹ Metinde geçen deyim örnekleri şunlardır:

‘aklı başından al- 24/01, *berk yapış-* 127/03, *can ver-* 12/01, *dilin tut-* 38/09, *göñül bağla-* 02/03, *göñül ver-* 48/04, *gözgözin bekle-* 36/11, *nevbetin ur-* 01/06, *ölmeden öl-* 31/10, *toprak ol-* 54/07, *üni çık-* 02/01

1.4.8 Dinî-Tasavvufi Kavramlar ve Terimler

Metinde Allah, din, melekler, peygamberler, şeytan, ahiret, kıyamet, cennet, cehennem, ibadet, tövbe, mümin, kâfir, mürit, mürşit, zahit, bazı mutasavvıflar, tarikat, sabır, vahdet-i vücud, ‘aşk, ‘ilim, gönül, nefis, dervişlik, tasavvuf, kelime-i şehadet, namaz, hac gibi kavramlar hakkında bilgiler verilmektedir. Bu kavramlara Adile Yılmaz ve Mustafa Güneş tez çalışmalarında ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir.

1.4.9 Mecazlar

Mecaz; bir kelimenin, gerçek anlamı dışında, başka bir kelimenin yerine kullanılmasıdır. Mecazda benzetme amacı güdülür, kullanımda anlatımı renklendirmek ve kuvvetlendirmek esastır. Metinde geçen mecaz örnekleri şunlardır:

‘aşk odı 27/06, *ğafletten uyan-* 16/01, *ğaflet uykusına kan-* 16/11, *göñlüne ak-* 02/03, *göñül evini yıkmak* 33/02, *hakîkât gözi* 16/30, *‘ömür sermâyesi* 16/16, *ümidüm gemisi* 64/02, *yokluk şerbeti* 39/02

²⁹ Doğan Aksan, *Her Yönüyle Dil 3. Cilt*, TDK Yay., Ankara, 2015, s.36.

1.4.10 Unvanlar

Metinde geçen unvan örnekleri şunlardır:

efendi 154/01, *emir* 82/07, *hazret* 20/06, *Seyfu'llah (Halid bin Velid)* 01/03

1.4.11 Edebi Sanatlar

İncelenen metinde şiiirleri üslup bakımından etkileyen, ifadeye zenginlik katan bazı edebi sanatlar kullanılmıştır. Bu edebi sanatlarla ilgili kısaca bilgiler ve metinden örnekler aşağıda verilmiştir.

1.4.11.1 İktibas

Şair, bazı hadis ve ayetlerden parçalar alarak şiiirlerde anlamı kuvvetlendirmiş, söze güzellik katmıştır. Bu ayet ve hadislerin yer aldığı beyitler şunlardır:

Şüretā insān velī hayvān şıfāt

Ma'nide ol "belhüm ezall" dan durur (14/02)

("belhüm ezall": Araf Suresi 179. ayette bahsedilen ve hayvanlardan daha aşağı düzeyde olan canlılar.)

Resū[l] dedi vaṭan sevmek imāndan

Nēçün seniḡ hevāsıḡ yoḡ vaṭana (16/14)

("Vatan sevmek imandandır" kutsi hadisi)

Faḡr ile faḡr eyle çün der Resūl

Māla milke maḡrūr olma deme heyhāt tā ebed (54/09)

("el-faḡru faḡr": Peygamberimizin bir hadisi olup "Fakirlik benim öğündüğüm şeydir" demektir.)

Bularuḡ şānına geldi Resūle

Ki "lā ḡavfün 'aleyhim" Haḡ kelāmı (65/12)

("lā ḡavfün 'aleyhim". Secde Suresi 21. ayet "Onlar için korku yoktur" anlamına gelir.)

Ölümünden öñ ölendir bugün dostı gören
Bu sözüm haşdur inan eyle buyurđı Haş Resül (76/06)
(“Ölmeden önce ölünüz” kutsi hadisi)

Şöhreti ço şöhret āfetdür deği “ħayrü’l-beşer”
Seni kıoymaz oda illā işbu nāmūsıla ‘ār (78/10)
(“Şöhret afettir” kutsi hadisi)

Müşā didi ki ‘Erinī yā İlāhi’
Müşā’ya ‘Len terāni’ didi Ma’būd (113/02)
(Bakara Suresi 260. ayette Hz. Musa’nın Tur dağında “Rabbi erni”, yani “Allah’ım bana görün” demesi üzerine A’raf Suresi 143. ayet Allah’ın Hz. Musa’ya “Len terani”, yani “Beni göremezsin” diye cevap vermesi.)

Bu dünyā kimseye mülk olmadı mülk
Saşa dinilmedi mi “Limeni’l-mülk” (130/01)
(“Limeni’l-mülk”: Mümin Suresi 16. ayette geçen ibare “Bugün mülk kimindir” demektir.)

Buşa benüm diyen key bī-edebdür
Pes evvel āħir oldur “Māliki’l-Mülk” (130/02)
(“Māliki’l- Mülk”: Ali İmran Suresi 26. ayette geçen ibare “Mülkün sahibi” demektir.)

1.4.11.2 İstifham

İstifham; soru sorma sanatıdır. Metinde geçen istifham örnekleri şunlardır:

‘Ömür sermāyesini yele verđin
‘Aceb esrük misin sen yā divane (16/16)

Göñül dostuş cemālī āyīnesidür
Göñül kim pās ola dostuş nesidür (17/01)

Yüzüñi göreli ĥayrān olmuşam
Bilmezem ben ben mi yā sen olmuşam (26/01)

1.4.11.3 Metaforlar

Metafor; bir şeyi başka şeyle ifade etmeye yarayan mecazlardır. Metinde geçen metafor örnekleri şunlardır:

cān kuşu 100/03 (ruh), dürr-i yetīm 73/08 (Hz. Muhammed), Haydar-ı Kerrār 154/01 (Hz. Ali), hayrū'l-beşer 78/10 (Hz. Muhammed), Murtażā 154/05 (Hz. Ali), ölüm elçisi 104/ 13 (Azrail), şāh-ı kevneyn 71/08 (Hz. Muhammed)

1.4.11.4 Mübalağa

Mübalağa; sözün etkisini artırmak için bir olayı abartarak anlatma sanatına denir. Metinde geçen mübalağa örnekleri şunlardır:

O vahdet bahrine kimse ulaşmaz

Aküp gözyaşı pınar olmayınca (05/03)

İki cihān içinde her ne kim var

Dükelinden seniñ 'aşkıñ güzindir (09/05)

Anıñcun gözlerüm her dem nemündür

Yüregümde yanan 'aşkıñ odıdur (09/07)

Bu 'aşk zencirine çünkim çekildi

Qoyundan dahı yavaş oldı aşlan (10/08)

'Aşkıñ gönli müdām kaynar taşar

Taşra atar dürlerin 'ummān durur (14/12)

'Aşksuzuñ her bir sözi bir oq gibi

Tokunır şanki katı yaydan durur (14/13)

Qo ol münkiri inkārında tursun

Kim anuñ gönli katıdur hacerden (21/08)

Gönül 'arşdan uludur nicelik 'arş

Gönül zerresiniñ bir dānesidür (25/06)

*Bu 'aşk odı beni yaqsun tütünüm göklere çıksun
Eger (bu) yüz biş cānum varısa fidā olsun o Cānān'a (32/03)*

*Dervīşlik bir loğmadır yer ile gökden ulu
Bu 'azamet loğmayı yudup siñiren gelsün (40/03)*

*Ol taş olmuş göñüle uram 'aşk külüngünü
Āb u hayātı aqdem göñlünde pınar eyleyem (50/04)*

*Āhımdan zārlığımdan inlememden
Feleklerde melekler hep semīdür (89/02)*

*Derdim benim ol yār idi 'ālem baña ağıyār idi
Gözüm yaşı revān olup aqardı şanki bir ırmağ (101/05)*

1.4.11.5 Nida

Nida; seslenme sanatına denir. Metinde geçen nida örnekleri şunlardır:

*Ēy zāhid dünyā- perest var zūhdüñi 'arz eyleme
Ben 'āşık- ı şūrīdeyim zerğ ü riyā neme gerek (06/02)*

*Saña dērim ēy deli ger degilseñ ulu
Dünyā yalandur yalan tevbeye gel tevbeye (48/07)*

*Kārbān getdi ne yatarsın ēyā gāfil uyan
Yol uzağ menzil öküş çoğdur harāmīler inan (43/01)*

*Bu fenāya sen neden (neden) böyle göñül verdüñ ē- yār
Ēy 'aceb düşmezim hergiz öñüñe ol bākī dār (78/01)*

1.4.11.6 Teşbih

Teşbih; benzetme sanatına denir. Metinde geçen teşbih örnekleri şunlardır:

*Yürü var dünyāyula faħr eyleme Fir'avn gibi
Bitmez illā ol tefāhürden şekāvet tā ebed (54/08)*

*'Aşkı olmayan kişiniñ cānı yok
Sāmirī kāfirī gibi bī-cān durur (14/04)*

*Bu 'ālem şanki oddan bir denizdür
Aña kendüyi atmağdur adı 'aşk (60/04)*

1.4.11.7 Teşhis

Teşhis; kişileştirme sanatına denir. Metinde geçen teşhis örnekleri şunlardır:

*Kimüñ kim cānına 'aşk odu düşdi
O dem kaynadı hem coşdı 'ummān (10/12)*

*Nefs ölümünü aymaz işiñ soñunu saymaz
Öğüt veresin almaz şanki bir katı taşdur (59/08)*

*Kes tama' tamarını ur nefsiñ boynunu
Gör 'aşıklar nefsile dün gün nice şavaşdur (59/14)*

1.4.11.8 Tekrir

Tekrir; yineleme sanatına denir. Metinde geçen tekrar örnekleri şunlardır:

*Nüş edeliden ol ħarābāt- ı muğānuñ cāmını
'Aqlım esrük cānım esrük ne şorarsın esrüğe (11/02)*

*Gāh gāh kendüme gelürem gāh gāh yoğlanuram
Gāh yoğ ile yoğ oluram gāh varlıkda bulunuram (22/01)*

*Beni küllī yitürdüm seni buldum
Ben sen [hem] sen ben oldum ben gerekmez (08/05)*

1.4.11.9 Telmih

Telmih; hatırlatma sanatına denir. Metinde geçen telmih örnekleri şunlardır:

*Çün fenā dārında benlik Mañşürin dār eyledi
Dost eşiginde "Ene'l-ħağ" nevbetin urdı bu 'aşk (01/06)*

(Hallac-ı Mansur'un "Ene'l-hak" sözü üzerine idam edilmesine telmihte bulunulmuştur.)

Yazılarda Mecnun'ı hayrân kodı

Leylâ'ya çün bir nazar bakdı bu 'aşk (02/04)

(Leyla ile Mecnun aşkına telmih yapılmıştır.)

Hârût'ı Mârût'ı indürdi yere

Zühreyi aldı göge çıkıdı bu 'aşk (02/06)

(Sihir ve büyü ile uğraşan iki meleğe telmih yapılmıştır.)

Êşitdünj 'âşık oldı şâhı Edhem

Geyüp bir çulı cihânda etdi seyran (10/09)

(İbrahim bin Edhem'in tahtını bırakıp bir çul giyerek tasavvuf yolunu tercih etmesine telmih yapılmıştır.)

Bu hikmete ne Eflâtun erişdi

Bunı ne Cālinūs bildi ne Lokmān (10/15)

(Tarihteki ünlü filozoflara telmih yapılmıştır.)

Gāh 'Arafāt'a çıkaram "lebbeyk" edüp baş açaram

Gāh kurbān yerine gelüp koç olup boğazlanuram (22/06)

(Hac ve kurbanaya telmih yapılmıştır)

Gāh hāş hāşşü'l-hāş oluram gāh Hızır İlyās oluram

Yürürem yaşıda kurıda büklülere bölünürem (22/10)

(Hızır ile İlyās'a telmih yapılmıştır.)

Gāh şākird gāh üstādem gāh dādistād u gāh dādem

Gāh Şīrīn gāh Ferhādem kaya kesüp eglenürem (22/12)

(Ferhad ile Şirin aşkına telmih yapılmıştır.)

Gāh ferişte olmuşam gāhī perī

Gāh dīv (ii) gāhī Süleymān olmuşam (23/04)

(Hz. Süleyman'a telmih yapılmıştır.)

Gāh oldum Şeyh Şan'ân-ı zaman

Gāhī tersā gāh(i) Müselmān olmuşam (23/05)

(Feridüddin Attar'ın Mantıkut Tayr adlı eserinde adı geçen şeyhe telmih yapılmıştır.)

Gāhī Ṭūr u gāh münācāt gāh Mūsā

Gāhī Fir'avn gāhī Hāmān olmuşam (23/18)

(Hz. Musa kıssasına telmih yapılmıştır.)

Levh u kalem yoğudı ben anda pünhān idim

Gēy anla kandıydum bu benliğimden ilerü (28/07)

(Hz. Muhammed'in bütün varlıklardan önce yaratılmasına telmih yapılmıştır.)

Benem Yūsuf bugün Ken'ān elinden

Beden mısrındaki zindāna geldim (30/05)

(Hz. Yusuf kıssasına telmih yapılmıştır.)

“Kālū bela” denmeden “elest” den ilerüden

Dürlü miḥnete 'āşık anda şataşa geldi (35/06)

(Elest bezmine telmih yapılmıştır.)

Hızra yoldaş olmazlar Mūsā'ya sır demezler

Bir kişidür dost illā peymānı dervişlerin (38/07)

(Hz. Musa kıssasına telmih yapılmıştır.)

Ezelde Hāk ile va'de edüpsin

Hāk'a tap gayrı ko ikrārı gözle (46/07)

(Elest bezmine telmih yapılmıştır.)

Beşleme nefsiḡi dürlü ta'āmıla

Muḥammed yeridi yavan gücāyı (47/05)

(Hz. Muhammed'e telmih yapılmıştır.)

Eyyüb gibi şabr eyle derdüñe kılma şikāyet

'Aşık avcısına belādan özge şikār ele girmez (53/08)

(Hz. Eyyüb kıssasına telmih yapılmıştır.)

*Añ şol günü bir devrile gökler çatlayup yarıla
Maħlūk bir yere dərile İsrāfīl şūri çalına (55/06)*
(Kıyamet kopacağı zaman olacaklara telmih yapılmıştır.)

*Māh-ı muħarrem irdi dem-i mātem oldu āh
Oldum bu ebre gibi nihān yā Hüseyn (154/07)*
(Hz. Hüseyn'in şehit edilmesine telmih yapılmıştır.)

1.4.11.10 Tezat

Tezat; zıt anlamlı sözcüklerle bir kavram ya da durumun iki yönünü de ortaya koyma sanatına denir. Metinde geçen tezat örnekleri şunlardır:

*Ben uyķumu fikir ętmezim dūş görüp ta 'bīr ętmezim
Ben gelmezem ben ęetmezem beķā fenā neme gerek (06/07)*

*Baņa sen cān yetersin cān(ān) gerekmez
Seni gerek seni kevneyn gerekmez (08/01)*

*Faķīr ęyledi ħalk içinde anı
Aņa ta'n ęder oldu dost u dūşmān (10/05)*

*Ben bu birlik dędügüm yoklıķdur anlırsañ sözi
İkilik bu varlıķuñ ķomaz var sen aşluņa (11/07)*

*Eşrefođlı Rūmī ikilik dęfterin yakdı oda
Bir olup birlik bulup bir ki dęrle birlige (11/09)*

*Dost hevāsına dūşen küllī hevālardan geđer
Başını ğavgaya vermez yoğ u yā varı neğer (13/05)*

*Yaz u kış leyl ü nehār cümle bahār olur aņa
Her çiçek gül yok diken 'azm-i gülistān eylemez (18/03)*

*ķamu vahdet oldu keşret götürüldi nūri zulmet
'Arş u ferş tamāmet oldur anı görmez a'mā (24/06)*

*Ėderem 'āşıklara 'aşkıdan haber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizlü işāret etmezem (29/12)*

*Ķo ikiligi birlige gel birle bir ol
Īnkāruñı ver ikrār alagör ikrār ele girmez (53/03)*

İKİNCİ BÖLÜM METİN

[1b] *Hāzā Dīvānu Eşref-zāde Raḥmetu'llāhi 'Aleyh*

(1)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

- 1 Yüregime şerha şerha yaralar urdı bu 'aşk
Gâret eđdi göñlüm ile yağmaya urdı bu 'aşk
- 2 Şimdi hâkim göñlümün iklîmine 'aşkdır benim
'Akla nefse tene cāna hükmini sürdi bu 'aşk
- 3 Her şıfat kim nefsi 'aklıñ dañı rûhıñ var ıdı
Yürüdi Seyfu'llah ile kâmusın kırdı bu 'aşk
- 4 Bu göñül hücrelerini taḥliye kıldı kâmu
Âdemiyet noktasından sildi süpürdi bu 'aşk³⁰

[2a] Kendü varlığı:la göñül varlığım maḥv eyledi
Dost gözi:le bağdı ol dost yüzünü gördi bu 'aşk

- 6 Çün fenā dârında benlik Mañşürın dâr eyledi
Dost eşiginde "Ene'l-ḥaḳ"³¹ nevbetin urdı bu 'aşk
- 7 Gün gün Eşrefoğlu Rümî derdiñ artar pes neden
Zaḥmuña ḥod dost elinden merhem eşgürdi bu 'aşk

(2)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehü eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

³⁰ Bu dize metinde silik. bk. Mustafa Güneş, Eşrefoğlu Rümî, 1.baskı, İstanbul: Timaş Yayınları, 1998, s.98.

³¹ Hallac-ı Mansur'un sözü olup "Ben Hakkım" demektir.

- 1 Her kime kim şu‘le bıraķdı bu ‘aşķ
‘Āleme dübdüz üni ıķdı bu ‘aşķ
- 2 Ağlası çıkardı ğeydirdi palās
Tağtlarından şāhları yıķdı bu ‘aşķ
- [2b] İki ‘ālemde ğöñül bağlamadı
Her kime kim ğöñlüne aķdı bu ‘aşķ
- 4 Yazılarda Mecnün’ı ĥayrān ķodı
Leylā’ya çün bir nazār baķdı bu ‘aşķ
- 5 Hemdem oldı bir nefes Manşürı:la
Boynına urđanımı daķdı bu ‘aşķ
- 6 Hārūt’ı Mārūtı indürdi yere
Zühreyi aldı ğöge ıķdı bu ‘aşķ
- 7 ‘Aşķa Eşrefoğlı Rümī pek yapuş
Çün sağa da ğeldi yoķladı bu ‘aşķ

(3)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rađmetu’llāhi ‘aleyh

- [3a] Zāhide ğel ‘aşķa uy ‘ār eyleme
Tevĥīdine³² ‘aşķıñ inkār eyleme
- 2 Zevķ ü ĥubbıla evlevin eyle vīrān
Ēöñlüñi ol milke mi’mār eyleme
- 3 Māsivā rengin ğöñlünden sil gider
Bir ğöñülden ĥubbı tekrār eyleme

³² “tevhīdīne”

- 4 ‘Aşka degşür tesbîhi seccâdeyi
Bundan özge dağı bāzār èyleme
- 5 Derd-i yāri:le yüregün yara kııl
Derdi artır derde tīmār èyleme
- 6 Sırr-ı ‘aşkıñ bilmez illā ‘aşk gèrü
[3b] Saña ‘aşkı besdür dağı yār èyleme
- 7 Eşrefođlı Rūmī ‘aşka yārisen
Dilde ‘aşkdan özge ezkar èyleme

(4)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Müflisüz iki cihānda ‘aşka verduk varımız
Pīšemüz dost sevmek kōduđ özge kārımız
- 2 N’ederüz biz dü cihānı çünki bulmuşuz anı
Andan artuğ cānı dilde yoğdurur tekrārımız
- 3 Bir şafānı şāfisin içduk şafādır kalbimüz
Māsivādan āyīnemüzde zerre³³ yoğdur bārımız
- 4 Biz teni cānı anıñ yolında īşār ètmişüz
‘Aql u fehm ü ‘ilm ü zühdden kalmadı deyyāremüz
- [4a] Münkir olma sen bu ‘aşka şıdķıla gel bul şafā
Kargadur münkir inan tātmağ bizim sükkerimüz
- 6 Sen bizüm bizden bize gètdüğümüz kılmağ ‘aceb
Bir nefesde iki aylıķ³⁴ yol geçer bizim tüccārımız

³³ “zerre”

³⁴ “aylık”

- 7 Zāhide var ki bu ‘aşkıdan tıyaruñ yok senüñ
Bilmedi bilmeyiser bī-derd ü bizim esrārımız
- 8 Kimyā-yı ‘aşkıla bulduñ meysiri altun ederüz
Ortadan çıksun zağal kim sākīdür³⁵ bāzārımız
- 9 Biz fenā olup fenādan gey fenāya yetmişüz
Şöyle kim maḥv olmuşuz hīç qalması āşārımız
- 10 ‘Aşkıla olduksa fānī dostula bulduñ beḳā
[4b] Çün beḳāya vāşıl oldu bākīdür³⁶ envārımız
- 11 Sen bu Eşrefoğlı Rūmī’niñ sözlerin tañlama kim
Daḫı bundan özgedür ‘āşıklara aḫbārımız
- 12 Levnimiz bī-levni renkdir niteliksüz nūrımız
Rūḫumuz dā‘imā³⁷ esrik yokdu hüşyārımız

(5)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehü eyzān raḫmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ėrilmez yāre bī-yār olmayınca
Cihānın ḫalkı ağıyār olmayınca
- 2 Ḥaḳīkat ‘ālemine yol varılmaz
Bu mülkden küllī bī-zār olmayınca
- 3 O vaḫdet baḫrine kimse ulaşmaz
[5a] Aḳup gözyaşı pınar olmayınca
- 4 Müyesser olmaz ol yāriñ vişāli
Yolında varı işār olmayınca

³⁵ “şākīdür”

³⁶ “bākīdür”

³⁷ “dā’ime”

- 5 Bu dünyā cīfesin tevḥīd ҡomaz
Göñül ‘azm-i [pe]dīdār olmayınca
- 6 Göñül cem’ oluban dosta gönilmez
Bu dünyā kārı tār-u-mār olmayınca
- 7 Göñül dosta özenmez dertlü olmaz
Bir ehl-i derde uyar olmayınca
- 8 Göñül āyīnesi³⁸ pāsdan silinmez
Dilinde dost tekrār olmayınca
- [5b]** Göñüle ʈolmaz ol yāriñ ḥayāli³⁹
Ḥayāli ğayr-ı yār olmayınca
- 10 Göñül bu ‘aşķa hergiz maḥrem olmaz
Tamām derde giriftār olmayınca
- 11 Cihānda kimse ‘aşķdan ḥaz(z) ēylemez
Ḷoyup nāmūsın bī ‘ār olmayınca
- 12 Kişi bu ‘aşķ içinde gerçek olmaz
Vefā ҡoyup cefākār olmayınca
- 13 Cefāsız kimse ermez şafāya
Gül olmaz bellüdür ḥār olmayınca
- 14 Vişāl-i şerbetine kimse ҡanmaz
- [6a]** Yürek derdi:le yanar olmayınca
- 15 Kime kim zerre derdi yār vērildi
Ḷomaz ‘aşķdan ḥaberdār olmayınca
- 16 Ḷo ğetsün dertsüzi ḥayrāndır ol kim
Yedilmez ele yular olmayınca

³⁸ “aynesi “

³⁹ “ḥayāli”

- 17 Var evvel dertlü olandan em iste
Tīmār yok saña bīmār olmayınca
- 18 Sözüni ehl-i derdiñ ętme inkār
Yolı bulmazsın ikrār olmayınca
- 19 Var Eşrefođlı Rūmī gibi sen de
Dölenme vaşl-ı dildār olmayınca

(6)

[6b] *Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh*

- 1 Ben dost hevāsına düşdüm özge hevā neme gerek
Başımda dost sevdāsı var dağı sevdā neme gerek
- 2 Ey zāhid dünyāperest var zühdüñi 'arz ęyleme
Ben 'aşıkı şūrīdeyim zerķ ü riyā⁴⁰ neme gerek
- 3 Ben dost yolunda nağdimi hep oynayup unutmuşum
Çün gétđi küllī varlığım ḥavf u recā neme gerek
- 4 Biz lāubālī kerem iki cihānı n'ederem
Meylim yok sekiz uçmağa pes māsivā neme gerek
- 5 Ben mest-i ezel gelmişem ben tā ebed mest geçderem
Hiç ęylemez esrükligim zühdü taķvā neme gerek
- [7a] Ben dost ile peymānımı "elest"den öñ berkitmişem
Ben dostu 'ayān görmüşem ḥayālī ...⁴¹ neme gerek
- 7 Ben uyķumı fikir ętmezim düş görüp ta'bīr ętmezim
Ben gelmezem ben getmezem beķā fenā neme gerek
- 8 Gerçi sözünde insānam ben sultān-ı insānam
Ben fāriğ ü dü cihānam işbu ğavğa neme gerek

⁴⁰ "rüyā"

⁴¹ "rü'yā" sayfada bu kelime silik.

- 9 Ben Eşrefoğlu Rūmī'yem ben bākīyem ben adīmīyem
Ben ol müri lāhūtīyem arz u semā neme gerek

(7)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Yine cānım dimāına eşişdi lezzet-i dost
Gerekmez iki cihān ün ele girdi fırsat-ı dost
- [7b] Baa işbu müdde'iler nice a'n eđerse eťsün
Hele şimdi hāşıl oldu baa bunda vuşlat-ı dost
- 3 Nereye kim baktırısam gözüme görünen oldur
Gelsün ol deyen ki yodur bugün bunda rü'yet-i dost
- 4 Başiret gözin asun haıat nazarla baksun
Görsün ol ki nice olmuş cihāna delālet-i dost
- 5 Saa Eşrefoğlu 'ināyet eşişdi dostdan
Yedi ilīmıne oldı tamāmet muabbet-i dost

(8)

(mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Baa sen cān yetersin cān(ān) gerekmez
Seni gerek seni kevneyn gerekmez
- [8a] Senün fikrünile oldum tamāmet
Yeter derdün daı dermān gerekmez
- 3 Murādım sensin e dost senden özge
Sekiz uçmak hūrī ılmān gerekmez
- 4 Yönüm saa vü ablüm ma'būdum sen
'Ayān gördüm seni ümān gerekmez

- 5 Beni küllî yitürdüm seni buldum
Ben sen [hem] sen ben oldum ben gerekmez
- 6 “Ene’l-ḥaḳ” sırrını fāş eylerem fāş
Melāmet oluram pūnhān gerekmez
- 7 Saḡa dost ‘aşkı Eşrefođlı Rūmī
[8b] Yeter īmān dağı īmān gerekmez

(9)

(mefā’lūn mefā’lūn fe’ūlūn)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seniñ ‘aşkıñ baḡa mezheb ü dīndür
Seni her kimse kim sevmez bī-dīndür
- 2 Seni seven neđer ḡūrī kuşūrı
‘Āşıklara seniñ ‘aşkuñ hemīndür
- 3 Sekiz uçmaḡ baḡa sensiz cehennem
Yedi ṡamu seniñle reyāḡīndür
- 4 Şeker yersem sensüz baḡa acı od
Seniñle zehr-i kātīl gèy şīrīndür
- 5 İki cihān içinde her ne kim var
[9a] Dükeliñden seniñ ‘aşkıñ gūzīndür
- 6 Ki her bir kūşede biḡin biḡīndür
Benim fikrim ḡayālūm endīšem sen⁴²
- 7 Anıḡun gözlerüm her dem nemīndür
Yüregümde yanan ‘aşkıñ odıdur

⁴² Bu beyitte dizeler yer değiştirmiştir.

- 8 Bu inledüm anın dünin günindir
Seniñ ‘aşıkların çoğ dükelinden⁴³
- 9 Bu Eşrefoğlı Rümī kemteriñdür
Kaşuñda cān fedā etdim müdāyim⁴⁴

(10)

(mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seniñ ‘aşkıñ kime kim düşdi ey cān
[9b] Ne mezheb kodı ne dīn ne īmān
- 2 Ne dünyā āhīret ne zühdi taqvā
Ne ğayret ‘arı nāmūs ne ad u şan
- 3 Ne ‘ilmü ne ‘amel ne ‘aql u tedbīr
Ne havf ü ne recā ne şer ‘ü erkān
- 4 Kaşu yağmaladı ‘aşkıñ ey dost hāli
Şüret mülkin yıķup eyledi vīrān
- 5 Faķīr eyledi halk içinde anı
Aşa ta’n eder oldı dost u düşmān
- 6 Bırakdı halk diline anı yavuz
Tamāmet ‘āleme eyledi destān
- [10a] Bu ‘aşkıñ oynına hīç kimse döymez
Kaşularda kul oldı nice sultān
- 8 Bu ‘aşk zencīrine çünkim çekildi
Kaşuñdan dağı yavaş oldı aşlan

⁴³ Bu beyitte dizeler yer değıştirmiştir.

⁴⁴ Bu beyitte dizeler yer değıştirmiştir.

- 9 Eşitdün ‘aşık oldu şāhı Edhem
Geyüp bir çulı cihānda etdi seyrān
- 10 Şunuñ kim ‘aşk olupdur kamu varın
O olupdur deyr ü Ka’be aña yeksān
- 11 Ezelde kim ki içdi ‘aşk şarābın
Ebed şöyle gider ol mest ü hayrān
- 12 Kimün kim cānına ‘aşk odu düşdi
[10b] O dem kaynakadı hem coşdı ‘ummān
- 13 Bu ‘aşk gevherlerin taşra bırağdı
Eger tālibiseñ der anı rāygān
- 14 Bu gevheri ne bilsün degme şarrāf
Ne anlasun bu remzi degme nā-dān
- 15 Bu hikmete ne Eflātün erişdi
Bunu ne Cālinūs bildi ne Loqmān
- 16 Bu dili cānlular bilmedi hergiz
O bildi bu dili kim oldu bī-cān
- 17 Bu ‘aşkıñ esrārın Eşrefoğlı Rūmī
Ço söyleme kim bilmez bunu insān
- [11a] Bu āb u gil libāsından çıkarsañ
Ola bu ma’niler⁴⁵ saña da āsān

(11)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

⁴⁵ “ma’niler”

- 1 ‘Aşk beni yağma kılupdur sen beni şorma baña
Ben beni bilimezem ne haber verem saña
- 2 Nüş edeliden ol harābāt-ı muğānuñ cāmını
‘Aqlım esrük cānım esrük ne şorarsın esrüge
- 3 Ol şarābı kim ben içdüm fāriğ-i peymānedür
Sāk̄isi ol bāk̄i yüzdür cehd edüp eriş aña
- 4 Bu vücūdum kaçresin bahre erdim mest olup
Yoklamadım mevc-i deryādur derem öñden şoña

- [11b] Şüretüm ‘āşık velī içim tolu ma’sūķ benüm
‘Āşıkı ma’sūķ u ‘aşķ birdir hemān kalma taña
- 6 Gel bu birlik şerbetinden bir kadeh nüş eyle kim
Bir bakıp⁴⁶ bir göresin tağılmayasın dört yaña⁴⁷
- 7 Ben bu birlik dedüğüm yoklıkdur anlarsañ sözi
İkilik bu varlıguñ komaz var sen aşluña
- 8 Sen bu yoklıktan kaçarsın bir eşit yokluķ nedür
Bir mücellā āyinedür dost yüzün görmeklige
- 9 Eşrefoğlı Rūmī ikilik defterin yakdı oda
Bir olup birlik bulup bir ki derle birlige

(12)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

- [12a] Şol ki cān vermez bu yolda pes neçün cānān diler
Müdde’idür ço anı kim dostı ol yalan diler
- 2 Dost yolında ‘āşıkā elbette cān vermek gerek
Zīrā ol dost ‘āşıkımı bī-dil ü bī-cān diler

⁴⁶ “bakıp”

⁴⁷ “taña”

- 3 Varuñı vey dost derdinden alıgör zerrece
Tā ki saña da deyeler derdi var dermān diler
- 4 Her kimiñ göñlinde kim dostu yoğ ādem degil
Düşmüş ol hayvān ‘ıyşe dün hūsrān diler
- 5 ‘Āşıkıñ ‘aşkıdan nişānı vardur bellü beyān
Fāriğ-i kevneyn olur ne aşsı ne ziyān diler
- 6 Kibiriñ olduğı cānda ‘aşk gelüp kılmaz karar
[12b] ‘Aşka hārāblıqlar severler ma’mūrları vīrān diler
- 7 Eşrefoğlı Rūmī ‘aşka vereli hep varını
Bī-murād olup yürür ne vaşl ne hicrān diler

(13)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 ‘Aşkıla āvāre olan dīnde kārı neğer
Göñlüni ol yāre veren bir dañı yāri neğer
- 2 Tālib olan cānı göñüldeñ [anıñ] dīdārına
Kāl u kıl ü ‘ilm ü manşib cünne destārı neğer
- 3 Dost vişāli şerbetinüñ cür ‘asına kaşd eden
Fānī lezzetden geçer ol şehdi şekeri neğer
- 4 Dost yolunda terk ü tecrīd olan ol azāde[1]er
[13a] Şanular şanup yürimez⁴⁸
- 5 Dost hevāsına düşen küllī hevālardan geçer
Başını gavğaya vermez yoğ u yā varı neğer

⁴⁸ “hıyır yā şerri neğer” Tercüman 1001 Temel Eser Heyeti, *Eşrefoğlı Divanı*, s.169.

- 6 ‘Āşıkıñ yoldaşı derd ü āh ile göz yaşıdur
Derd-i yār için ele girdi dağı tīmārı neğer
- 7 Āşinā-yı dost olanlar māsivāyı terk eder
Fikri zikri dostdur ancak özge güftārı neğer
- 8 Her belā dostdan gelür hıç demez çüni çirā
Kahrı luṭfın bir bilür ol nūrı yā nārı neđer
- 9 Hālik’i bulan kişi küllī halkdan kesilür
Mu‘āmelesi dostıladır şat u bāzārı neğer

[13b] Evliyā yolına şıdkı:la gelen gerçek mürīd
Mālī milki cān u başı nāmūsı ‘ārı neđer

- 11 Eşrefoğlı Rūmī dost bakçesinüñ bülbülidür
Dosta karşı dā‘im öter gül-i gülzārı neğer

(14)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Her kimiñ kim ‘aşkı yok hayvān durur
Gerçi kim şüretde ol insān durur
- 2 Şüretā insān velī hayvān şifāt
Ma’nīde ol “belhüm ezall”dan⁴⁹ durur
- 3 ‘Aşkı olmayan kişinüñ cānı yok
Sāmīrī kāfirī gibi bīcān durur

[14a] Bu şībāda her kişi şīr olmaya
Kimisi tilki kimi aşlan durur

⁴⁹ Kur’an. Araf Suresi 179. ayette bahsedilen hayvanlardan daha aşağıda olan canlılar.

- 5 Her Һacer la'l olmaya  y b -başar
Kimi ya'k t kimisi merc n durur
- 6 ' şıkıı mihr   vef  şıdk u şaf 
İşi d 'im luşfıla ihs n durur
- 7 'Aşksuzuı her s zi da'v  (ve cenk)   cid l
Kibri 'ucb  şıf tı şeyt n durur
- 8 ' şıkıı işi tev zu 'meskenet
G zleri yaşı m d m seyel n durur
- 9 'Aşksuzı g r kim paııl (u) n kes   ş m
[14b] Nefsi etin becer r seg-b n durur
- 10 ' şıkıı k lbi sel m keyfi ker m
Dost yolında c nı da k rb n durur
- 11 'Aşksuzuı g nli taracık s yleme
Zemher  ş veli bir n -d n durur
- 12 ' şıkıı g nli m d m kaynar taşar
Taşra atar d rlerin 'umm n durur
- 13 'Aşksuzuı her bir s zi bir oğ gibi
Tokunır şanki katı yaydan durur
- 14 ' ř(ı)klarıı c nb şleri tatlu ř r n⁵⁰
Her du ' sı dertlere derm n durur
- [15a] 'Aşksuzuı her t 'ati olur heb 
' şıkıı k fri daıı  m n durur
- 16 ' şıkıı varı yol içinde seb l
Nesine h km  desin ferm n durur

⁵⁰ "şirin"

- 17 ‘Aşksızuñ yeri cehennem esfeli
Sekiz uçmağ ‘aşıkā meydān durur
- 18 Gerçi ‘aşık şūretā miskīn fağīr
İllā ma ‘nīde ulu sultān durur
- 19 Her kimūñ kim ‘aşkı var cāhil degil
Zīrā her müşkil aña āsān durur
- 20 Eşrefoğlı Rūmī’nūñ her bir sözi
[15b] ‘Aşkıla bir baħr-ı bī-pāyān durur

(15)

(mefā’lūn mefā’lūn mefā’lūn mefā’lūn)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seni sen yavu kııl küllī dilersen bulasın anı
Muħāl ola anı bulmağ yütürünce ki sen seni
- 2 Biküllī varıñı terk et gider aña ki sensiz get
Bu yoluñ bās-bānı çok geçürmez sen ben olanı
- 3 Aña érmege cān vermek gerek iki cihān olmaz
Ezelden şöyle qalmışdur bu yoluñ āyīn erkānı
- 4 Anı bulmağ dilersen var ölegör ölmeden zinhār
Ecelsüz ölmeyince ki bir kimse bulmaz ol cānı
- 5 Harāb et yık maqāmıñı degiş aduñı şanuñı
[16a] Saña bir göz açıla kim göresin şāh u sultānı
- 6 Egerçi senden ol ‘ālī anıñ senden geder yolu
Seni bil sen seni bil tā bilesin ol yüce ħānı

- 7 Seni sen ten ü cān şanma yā ‘aql u yā gönül yā nefis⁵¹
Yā ādemdür deme degme beşer şüretde hayvānı
- 8 Var Eşrefođlı Rūmī sen seni o dosta ęet dosta
Bu varlıdan fenā olđıl dilersenę bulasın anı

(16)

(mefā’lūn mefā’lūn fe’ulūn)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ęyā ęāfil bu ęafletden uyan-a
Bu ęaflet uyusına sen de an-a
- 2 ‘Ömür gün gün ęeçer sen hoş ferāęat
[16b] Verürsin aşşıyı her dem ziyāna
- 3 Nice bir nice bu nefsiň murādı
Bu ‘aş rengine ki ala bir boyana
- 4 Şular kim ‘aşıň hemreng olur
Oları aldamaz bu naşhāne
- 5 Seniň ęönlüň bu ‘ālem naşı almış
ılınmazsın taleb ol bī-nişāne
- 6 Oňı kāfilenüň menzile erdi
Yābānda alduň uş sen şan u şan-a
- 7 ęeceler ęafletile yatma zinhār
Tırtı gel erişı gör kārībāna
- [17a] İşüňi bitürürken kendüňe gel
Saňa oymaz ađı şāhum zamāne

⁵¹ “nefis”

- 9 Hevāsına bu nefsiñ uyma zinhār
Ḥabīb raḥm ēylemez nefse uyana
- 10 Biraz sen tanı nefsi pīç ēdersin
Cehālet götürürsin ‘aqla cāna
- 11 Uşañ olma azuğın yanında al
Sefer kılmak gereksiz ol cihāna
- 12 Geçersin ol uzak yollara bir gün
Azık yanında gerek anda geçene
- 13 Anıñ menzilleri yavlağ uzağdur
[17b] Azuksuz yayalar döymezi inan a
- 14 Resū[1] dedi vaṭan sevmek īmāndan
Neçün seniñ hevāsıñ yoğ vaṭana
- 15 Varacağ ol beğa yurduñ yıgarsın
Dürişirsın düni gün bu vīrāne
- 16 ‘Ömür sermāyesini yeñe verdiğ
‘Aceb esrük misin sen yā dīvāne
- 17 Bu dünyā fānī lezzetleri fānī
Boziştı nice sevmek bir uşana
- 18 Bu şahrādur gelenler bunda yutdı
Ne pīr eğlendi bunda ne cūvāna
- [18a] Gelen göçer konan göçer dolanmaz
Bu gelmekden murād nāşūh⁵² gelene
- 20 Geleni gör ṭuranı gör kimdür
Şor varduğı kimdür şol gidene

⁵² nāşūr

- 21 Cihān zeyrekleri kim geldi gétđi
Bu sırdan vırmediler bir nişāne
- 22 Velī şonlar ki diri:ken ölüpdür
Olar ırışdı bu rāzı nihāna
- 23 Bu deryādan bular ırıkardı dürri
Olar girdi bu baır-ı bī-pāyāna
- 24 Gel imdi sen de ölmezden öę ölgil
[18b] Eriş taıııkā düşmegil gümāna
- 25 Gümānıla imān bir yerde tırmaz
Gümānı ırō imāna gel imāna
- 26 Haııkāt iş bilinmez olmayınca
Bulunmaz yol seni bunda şalana
- 27 Nice elfāz-ı ma'nī baış edersin
Serābı şu şanup düşdük yābāna
- 28 Eger yüz yıl serāba sen segiritseğ
ıalasıñ şöyle teşne yana yana
- 29 'Amel kııl 'ilmile ırō kııl u kıālī
Geç aldanma bu ırōrı ad u şana
- [19a]** Enāniyyet sebelin sil gözünđen
Haııkāt gözile baı bu cihāna
- 31 Göresin şemsi her zerrede zāhir
Her eşyāda görine Haı 'ayāna
- 32 Saıa sen ben demekden utanasın
Olasın sen daııı kelle lisāna
- 33 Uzaığdan ol sā'at fānī oluban
'Urüc eyleyesin heft ü āsumāna

- 34 Fenādan bir beḳāya ęresin kim
Niteliği anuğ gelmez beyāna
- 35 Eger ḥāşıl olursa bu maḳāmāt
[19b] Varup seyrüñ ęrişe lā-mekāna
- 36 Gözünden götürem benlik ḥicābın
Göre kim āşinā kimdür bī-gāne
- 37 Bize cān vereni gerek budur söz
Sözümüz yok bizüm cāna ḳalana
- 38 Şolar kim öldi bu yolda ecelsüz
Olar ęrişdi ‘ömri cāvidāna⁵³
- 39 Çaęirup Eşrefoęlı Rūmī ęydür
Şaladur gelsün ol cāna ḳıyana

(17)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Göñül dostuñ cemāl-i āyīnesidür⁵⁴
[20a] Göñül kim pās ola dostuñ nesidür
- 2 Ḥayātıdur ḳulūbuñ zıkr i maḥbūb
Ḥayāl-i dost göñüller mūnısidür
- 3 Ḥayāl⁵⁵ ğayrıdan göñlüñ şāfi ḳıl
Ki⁵⁶ şāfi göñüle dost ḳonasıdur
- 4 Göñüldedür göñülde pertev-i dost
Bu göñüller anuğ genc-ḥānesidür

⁵³ “cāvizāna”

⁵⁴ “āynesidür”

⁵⁵ “ḥayāl”

⁵⁶ Metinde bir önceki dizinin sonunda yazılmıştır.

- 5 Gönülde buldı dostı āşinālar
O taşra isteyen bī-gānesidür
- 6 Gönül ‘arşdan olur nice biḡ ‘arş
Gönül zerresinüḡ bir dānesidür

[20b] Gönül esrārı dersen ‘aqla şıḡmaz
Ḥāşşü’l-ḥāş tevḥīdinüḡ⁵⁷ hazinesidür

- 8 Bu kemter Eşrefoḡlı Rūmī göḡli
Şınuḡ mecrūḡ hem vīrānesidür

(18)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cān verür ‘āşık bu yolda kaşd-ı cānān èylemez
Küfrile kılmaz ‘adāvet meyl-i īmān èylemez
- 2 Dünyā⁵⁸ āḡiret⁵⁹ küfri īmān nisbeti yoḡ ‘āşıkıḡ
Ḳorḡu düzaḡdan ümīd-i ḡūrī cinān⁶⁰ èylemez
- 3 Yaz u kış leyl ü nehār cümle bahār olur aḡa
Her çiçek ḡül yoḡ diken ‘azm-i ḡülistān èylemez

[21a] Mescidi meyḡāneyi farḡ èylemez ‘āşık olan
Ḳanda olsa dost iledür vaşl-ı hicrān èylemez

- 5 Baḡduḡı yerde görür dost yüzünü bī-levn ü reng
İllā⁶¹ bu sırrı melek maḡrem-i insān èylemez

⁵⁷ “tevḡhidinüḡ”

⁵⁸ “dünye”

⁵⁹ “āḡret “

⁶⁰ “cīnān “

⁶¹ “ille “

- 6 Bî- nişân olur nişânı kimse bilmez ‘âşıkun
Niteliği hîç belürmez rengin elvân èylemez
- 7 Şems olur zerreyiken (hem) kaçre iken deryâ olur
Cüş eder taşra atar dürri pünhân èylemez
- 8 Tut dilün söyleme Eşrefoğlu Rûmî kıl sükût
‘Ârifün sözlerini çün fehm-i nâdân èylemez

(19)

(fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

- [21b] Bu nice dertdür ki düşdi câna dermân istemez
Arturur günden güne derdini noşşan istemez
- 2 ‘Âşıkâ derdi anuñ besdür gerekmez dü cihân
Bülbülün maşşudı güldür bâğ u bostân istemez
- 3 N’èylesün neşün sarây-ı pâdişâhî⁶² isteyen
Hûriye kılmaz nazâr cennât u Rıdvân istemez
- 4 Kañkı başta kim anuñ sevdâsı yokdur ço anı
Zâğdur ol murdâra gitsün şekeristân istemez
- 5 Kañkı cânda kim anuñ derdi odı yanmaz müdâm
Tâ ebed cânsuzdır ol bî-cân ki cânân istemez
- 6 Şol gönül kim ‘aşkı nûr ile münevver olmadı
[22a] Kaldı nefsi zulmetinde âb u hayvân istemez
- 7 Derdiñ arturursın (èy) Eşrefoğlu Rûmî ‘ârı ço
Derdile rüsvây olan ‘âlemde pünhân istemez

⁶² “pâdişâhî”

(20)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Zihī⁶³ 'āşık ki ma'sūkı Hāķ oldu
Zihī kulaķ ki hāķ söze şaķ oldu
 - 2 Zihī göz kim gözedür dā'im anı
Zihī dil zıkr-i Hāķ anda çok oldu
 - 3 Zihī gönül kim 'aşkıla tıldı
Cihānuñ zehri aña tiryāk oldu
 - 4 Zihī nefis kim hāķdan özgesin unıtdı
[22b] Aña irci⁶⁴ erdi mülhāķ oldu
 - 5 Zihī cān kim geldi tenhā cihāna
Nazar kılmadı ferd-i muṭlaķ oldu
 - 6 Zihī tin kim dün ü gün kıldı tāt at
Varıcaķ hāzrete yüzi aķ oldu
 - 7 Bu varlıķdan geçēn eşişdi vara
Yok olmadan zihī 'āķil (kim) yok oldu
 - 8 Beķā bulmaķ dilersenñ var fenā ol
Beķāya yol fenāya varmaķ oldu
 - 9 Toz oldu kılķdı yerden götürüldi
Ayaklara şular kim topraķ⁶⁵ oldu
- [23a] Cihānda ölmeden şunlar kim öldi
Ölümsüz dirlige ol elyaķ oldu

⁶³ "zehī"

⁶⁴ "Bana dönünüz" anlamına gelen Allah'ın kullarına hitabıdır.

⁶⁵ "tıbrak"

- 11 Eliñ çek fāriğ ol cümle cihāndan
Saña çün bu cihān bir uğrağ oldu
- 12 Bu şöhetden geç Eşrefoğlı Rūmī
Ki ‘āşıklara şöhet tuzak oldu

(21)

(mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Hābīr olmağ dilersen bu haberden
Ur ‘aşk okun öte geçsün cigerden
- 2 Ciger kanın gözünden yaş yerine
Akıp⁶⁶ kim tuya cāniñ bu eğerden
- [23b] Cemī’-i varıñı hīçden hīçe⁶⁷ ver
Ferāğat ol yüri nefl zarardan
- 4 Yüzüñi toprağa ur kibri terk et
Egledü:ñi geçir şāmı seherden
- 5 Evet şöhet bütün yandur oda hem
Gel öğren ‘āşıkısañ bu hünerden
- 6 Şeker yemek dilersen tūñi olğıl
Ki karganıñ naşibi yok şekerden
- 7 Anın inkār eder münkir bu ‘ışka
Ki kalbi hālidür bu derd-i serden
- 8 Xo ol münkiri inkārında tursun
- [24a] Kim anuñ göñli katıdur hācerden

⁶⁶ “akıb”

⁶⁷ “hicden hiçe”

9 Kūşangıl ‘aşk ile dost eşiginde
Bêlûne hizmet için bu kemerden

10 Gel Eşrefođlı Rūmī’yle bile get
Ki emîn olasın dürlü haţardan

(22)

Velehū eyzān raĥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Gāh gāh kendüme gelürem gāh gāh yoklanuram
Gāh yok ile yok oluram gāh varlıkda bulunuram

2 Gāh denizlere düşerem mevc urur taşra düşerem
Nādān eline düşerem kem bahāya alınuram

3 Gāh çıkaram bu göklere dönerem çarĥ ile bile
[24b] Gāh ayıla bedr oluram gāh günile tölunuram

4 Gāh ‘arşdan öte uçaram nice biñ yerden geçerem
Gāh yer yüzine inerem maĥfilleri tölunuram

5 Gāh nebāt olup biterem gāh toprak olup yutaram
Gāh et gāh süñük olup kalb olup cānlanuram

6 Gāh ‘Arafāt’a çıkaram “lebbeyk” edüp baş açaram
Gāh kurbān yerine gelüp çoç olup boğazlanuram

7 Gāh hāneğāhda şofuyam gāh meyĥānede fāsıķam
Gāh rakşa girüp dönerem gāh sāz olup çalınuram

8 Gāh ögerem gāh ezerem bu ĥalk içinde gezerem
Gāh şāh olup şāhbāz olup şikār edüp eglenürem

[25a] Gāh çevgān alup elüme girürem ‘aşk meydānına
Gāh top olup dost öñünde şarĥdan garba yolanuram

10 Gāh ĥaş ĥaşşü’l-ĥaş oluram gāh Hızır İlyās oluram
Yürürem yaşda kırıda büklülere bölünürem

- 11 Gāh diken gāh gül oluram gāh sultān gāh kıl oluram
Gāh bahār gāh gül oluram elden ele yılanuram
- 12 Gāh şāgird gāh üstādem gāh dādīstād u gāh dādem
Gāh Şīrīn gāh Ferhādem kıya⁶⁸ kesüp eglenürem
- 13 Gāh av gāh avcı oluram gāh yol gāh yolcu oluram
Gāh yürürem gāh araram menzil(i) menzil(i) dıñlenürem
- 14 Gāh ne menzil var ne maķām ne vücūd var ne ‘adem
[25b] Hāķ’dan özge yok ve’s-selām yā ben ķanda dolanuram
- 15 Gāh muķī’ gāh ‘āşīyem⁶⁹ gāh ‘ālim gāh ‘āmīyam
Gāh Eşrefođlı Rūmī’yem bu dillerde söylenürem

(23)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Şöyle bī-dīl⁷⁰ ü bī-cān olmuşam
Kendü aĥvālüme ĥayrān olmuşam
- 2 Gāh beni ben bilmezem kim ķandayım
Gāh cemī’ān⁷¹ kim perīşān olmuşam
- 3 Gāh oldum bī-nişān gāh bā-nişān
Gāh nişānsuz milke sultān olmuşam
- 4 Gāh ferīşte olmuşam gāhī perī
[26a] Gāh⁷² dīv (ü) gāhī Süleymān olmuşam

⁶⁸ “ķoya”

⁶⁹ “āşīyem”

⁷⁰ “dīl”

⁷¹ “cemī’ā”

⁷² “gāhī”

- 5 Gāh oldum Şeyh Şan'ân-ı zamān
Gāhī tersā gāh(i) Müselmān⁷³ olmuşam
- 6 Gāhī bulut olup hevāya ağmışam
Gāhī kaatre gāhī 'ummān olmuşam
- 7 Gāhī hevādan yağmur olup yağmışam
Gāhī nebāt ü gāhī hayvān olmuşam
- 8 Gāhī od şu yeğ toprak ferd ü ferd
Gāhī tin gāhī tinde pūnhān olmuşam
- 9 Gāhī ıssı gāhī bēyd gāhī i'tidāl
Gāhī tamarlarda girüp kan olmuşam
- [26b]** Söyleyen hem söyleden her nātıkı
Tene cān u cāna cānān olmuşam
- 11 Gāh mescid(i) gāh sācid(i) gāh sücūd
Gāh deyr ü gāhī ruhbān olmuşam
- 12 Gāh sāķī gāh şāgar gāh mey
Gāh esrük gāh mestān olmuşam
- 13 Gāhī Türk gāhī 'Arap gāhī 'Acem
Gāhī Hindū gāhī Yemān olmuşam
- 14 Gāhī kış [u] gāhī yaz gāhī⁷⁴ bahār
Gāhī bülbül gāhī gülistān olmuşam
- 15 Gāh cism gāhī cevāhir gāh 'araz
[27a] Gāh ma 'ādine girüp kān olmuşam
- 16 Gāhī berr ü gāhī bahr ü gāh serāb
Gāh 'imāret gāhī vīrān olmuşam

⁷³ "Müslimān"

⁷⁴ "gāhī"

- 17 Gāh zemīn ü gāh zamān (u) gāh āsumān
Gāh zamānı döndüren ben olmuşam
- 18 Gāhī Ṭūr u gāh münācāt gāh Mūşā
Gāhī Fir'avn gāhī Hāmān olmuşam
- 19 Gāh irādet gāhī mürīdū gāhī murād
Gāhī küfr ü gāhī imān olmuşam
- 20 Gāhī düzaḥ gāh mu'āzzeb gāh 'azāb
Gāhī cennet gāhī Rıdvan olmuşam
- [27b] Gāhī rencüre gāhī rencür gāh ṭabīb
Gāhī nāle gāhī efgān olmuşam
- 22 Gāh bu cümlesinden oluram berī
Ne melek ne cın ne insān olmuşam
- 23 Ben Süleymān-ı zamānam kuş dilin
Söylerem 'ālemde destān olmuşam
- 24 Nisbetüm yok māsiva'llāha benüm
Bir beş on gün bunda mihmān olmuşam
- 25 Şāhīnem şāham şikāra gelmişem
Bu bāşede gör ne aşlan olmuşam
- 26 Şaydumı aldum yine döndüm şehe
[28a] Varuban şāhbāz-ı şāhān olmuşam
- 27 Eşrefoğlu Rūmi'yem ben kim bugün
Keşret ü vaḥdetde yeksān olmuşam

(24)

(fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Bu gönül derîçesinden yine bir nūr oldu peydā
‘Aqlımı başımdan aldı beni kıldı delü şeydā
- 2 Tamāmet gönül cihādın o nūruñ şu‘āyı tutdı
Yer ü gök tecellî ʔoldı ʔağ u ʔaş u kūhu şahrā
- 3 Ne ki var cem’î eşyā niķābın götürdi yüzden
Çamusını gördüm ol dost başa ma’şūķ oldu her cā
- 4 Nereye ki baķarısa gözüm anı görür ancak
[28b] Görenin oldur hem gören ķanı gelsün imdi bīnā
- 5 Ne vücūd ne ‘ādem var ne zamān u ne mekān
Pīş ü pāş u fevķ ü taht ne beyānu ne hū yūmnā
- 6 Çamu vahdet oldu keşret götürüldi nūru zūlmet
‘Arş u ferş tamāmet oldur anı görmez a’mā
- 7 Meger Eşrefođlu Rūmī gine kendüden varupdur
Halka bir adı ķalıpdur pes anındur işbu ğavğa

(25)

(mefā’lün mefā’lün fe’ulün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Gönül dostuñ cemāl-i aynasıdır
Gönül kim pās ola dosduñ nesidür
- 2 Hāyātıdır ķulūbuñ zıkr-i maħbūb
[29a] Hāyāl-i dost gönüller mūnisidür
- 3 Hāyāl-i ğayrıdan gönlüñ şafā kıı
Ki şāfi gönüle dost ķonasıdır
- 4 Gönüldeür gönülde pertev-i dost
Bu gönüller anuñ genc-hānesidür

- 5 Göñülde buldı dostı āşinālar
O(l) taşra isteyen bī-gānesidür
- 6 Göñül ‘arşdan uludur nicelik ‘arş
Göñül zerresinüñ bir dānesidür
- 7 Göñül esrārıdır resmi ‘akla şıgmaz
Hāşşü’l-hāş tevḥīdinüñ hazinesidür

[29b] Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī göñli
Şınuķ mecrūḥ hem vīrānesidür

(26)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Yüzüñi görelı ḥayrān olmuşam
Bilmezem ben ben mi yā sen olmuşam
- 2 Düşmüşem ‘aşķ bahrine ğavvāş olup
Baḥr içinde gevheri kān olmuşam
- 3 Zāhiren gerçi faķīrem nā-tüvān
Bāṭınan kevneyni sultān olmuşam
- 4 Kāf u ber-kāf ḥākimem ḥükm ederem
Müḥr elimdedür Süleymān olmuşam
- [30a] Ğulġulımla⁷⁵ yerler ü gökler tolu
Ben anın dillerde destān olmuşam
- 6 Mü’mine iķrār u şıdķ ile şafā
Müñkire inkār u tuġyān olmuşam

⁷⁵ “ġalġalımla”

- 7 Eydün ol dertlülere gelsün berü
Kim bugün her derde dermân olmuşam
- 8 Sırrımı bilmez benim ins ü melek
Sırr içinde kim ne pünhân olmuşam
- 9 Gerçe-kim ben Eşrefoğlu Rümî'yem
Cümleniñ istedügi ben olmuşam

(27)

(fe'ilātün fe'ilātün fe'ilātün fe'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāh-i 'aleyh

- [30b] 'Ārife şorgıl eger şorarısañ sen haberi
Şaşa 'ārif verür ol senden içeri haberi
- 2 Haberi isteriseñ kim vereler cān ile şor
Ki tene zāhir olup gele belüre eşeri
- 3 Eşeri cāna gönüle erişüp eyledi mest
Ol eşerden bitürür Manşür-ı Hallāc bu seri
- 4 Serile bitmeye işün bu yola bakma güzāf
Mürğ-i rūhuñ dökiser bunda nice bāk u perī
- 5 Perī 'aqlıla 'urüc edüp ermeye beşer
Kim anuñ nūrına doymaz ne melek ne beşerī
- 6 Beşerī şifātı⁷⁶ yaq 'aşk odına zerre koma
- [31a] Gērü kendi gözile eyle yüzine nazarı
- 7 Nazarı olalı ol bī-nazaruñ Rümī şaşa
Gözedür oldı gözün dā 'imā şāmı seheri

⁷⁶ “şifati”

8 Seheri gözlerisen Eşrefin oğlu:la bile
Ten ü cāndan dosta edesin seferi

(28)

Velehū eyzān rahmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Ol dostı ben sevdüğüm bu cānumdan ilerü
Ol dostu ben gördüğüm bu gözümnden ilerü
- 2 Ezel ebed ölmezden şöhetüm anıylaydı
Eşidürdüm sözüni bu gūşumdan ilerü
- 3 Ben kılıdum ol sulţān olmamışdı ins ü cān
[31b] Okurıdum medhini bu dilimden ilerü
- 4 İlk ol-mı sevdi beni yā ben mi sevdim anı
Ol beni sevdi beni bu sevdüğümnden ilerü
- 5 Sevdi beni yaratdı 'aşkı odına atdı
Aldı gönlümü getdi bu gönlümnden ilerü
- 6 Ben ezelden 'āşıkıdum 'aşka ulaşığıdum
Sevişirdük anuñıla ilerüden ilerü
- 7 Levh u kalem yoğıdı ben anda pūnhānidim
Gey anla kadayıdum bu benligimnden ilerü
- 8 Andan kaynadum taşdum geldüm gurbete düşdüm
Ança⁷⁷ gözyaşın saçdum bu başumdan ilerü
- [32a] Hālim dilim bilinmez derdime em bulunmaz
'Ālemde bir derd yokdur bu derdimnden ilerü
- 10 Derdim dinmez dil⁷⁸ ile āhum inledüğümüle
Hiç kimse āh etmedi bu āhumndan ilerü

⁷⁷ "Anca"

⁷⁸ "dil"

11 Her bir ‘aşk[1]⁷⁹ bu ‘aşkdan bir dürlü nişān verdi
Biri nişān vermedi nişānumdan ilerü

12 Eşrefoğlu Rūmī’yem söylerem dost haberin
Bir haber dağı yokdur haberimden ilerü

(29)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Rāzīyam⁸⁰ derdine yārūñ ben şikāyet etmezem
Kendü hālim söylerem gayrı hikāyet etmezem

[32b] Dost ü miḥnet yoldaşımdur bu yola ‘azm edeli
Dost belāsından başum bir dem selāmet etmezem

3 Her ne kim dostdan gelür şābir ü şākir tırmuşam
’Āşıkam derdi yeter özge firāset etmezem

4 Niceler yārūñ vişāline erişmege eğer
Çün irādet dost elinde ben ‘acālet etmezem

5 ‘Aşkıla bilişeli ‘illetile kılmadım ‘amel
Cennet ü hūr u kuşūr için ‘ibādet etmezem

6 Her ne kim işledümise bī-‘araz işlemişem
N’edeyim tācir degilem ben ticāret etmezem

7 Geçūben aşsı ziyāndan lāubālī geçderem

[33a] Dosta gider çün gönül gayra delālet etmezem

8 Dost öninde nefis ile düni günü cenk ederem
Nefsüm ile dost olup dosta ‘adāvet etmezem

⁷⁹ “aşka”

⁸⁰ “Rāzīyam”

- 9 Dost baña nefsüñi kahr eyle berü gel dedi çün
Nefsümi kahr ederem hergiz ‘ināyet etmezem
- 10 Dost yüzün göstermeyen bildüm ki benlikmiş baña
Benlik evin yakdım u yıkdım ‘imāret etmezem
- 11 Kırhu kaygu ‘arı nāmūs⁸¹ olmaya ‘āşıklara
Dost için baş oynaram vehm ü hayālet etmezem
- 12 Ederem ‘āşıklara ‘aşkıdan haber şimden gerü
Āşikāre gün gibi gizlü işāret etmezem

[33b] Söyle Eşrefoğlu Rümī derdüñi ‘āşıklara
Deme kim ben gizlerem ‘aşkı melāmet etmezem

(30)

(mefā’ülün mefā’ülün fe’ülün)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Ezelden ‘aşk odına yana geldim
İçüp derd-i şarābın kana geldim
- 2 Cüdā⁸² düşmiş yārinden bir ğarībim
Vişālin isteyü hicrāna geldim
- 3 Şu bülbülem ki gülden ayru düşdüm
Fırākıyla bu hāristāna geldim
- 4 Karārum yok cihānda tiz giderem
Bu şüret milkine mihmāna geldim

[34a] Benem Yūsuf bugün Ken’ān elinden
Beden Mısrındaki⁸³ zindāna geldim

⁸¹ “‘arı nāmūs” Farsça tamlamadan kurtarmak için.

⁸² “cüzā”

⁸³ “mısrındaki”

- 6 Baña dūzahdur ansuz kamu cennet
Anıñ ğayrına çün bī-gāne geldim
- 7 Bu nefsün leşkerin kırmağa dā'im⁸⁴
Bahādur oluban meydāna geldim
- 8 Ğazā etmeklige bu nefis ü tenüme
O dost yolına cān kurbāna geldim
- 9 Şikārum⁸⁵ süre bu şahrāya çıkdum
Evüm eiletmege ol sultāna geldim
- 10 Hāq(k)ı bilmege geldüm bunda bellü
[34b] Ne cennet hūrī ne Rıdvāna geldim
- 11 Hāq(k)a bildüm ki ādem toğrı yoldur
Anuñçun 'azm edüp insāna geldim
- 12 Bugün bil dostı Eşrefoğlu Rümī
Yarın deme ki vā pişmāna geldim

(31)

Velehū eyzān rahmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 Qarārı qalmadı cānuñ nedem pes 'azm-i yār edem
Na'im bünyādını nefisün tağıdam tārūmār edem
- 2 Düşem derdine ol yārūñ uram terk[i]n ađyāruñ
Vişāline bu hicrānuñ ola biñ cān eşer edem
- 3 Taşarrufdan elim çekem varam bir küşede çökem
[35a] Düni gün gözyaşın dökem işim āhıla zār edem

⁸⁴ “dā'im”

⁸⁵ “şikārem”

- 4 Baña ‘aşk oldu çün hādī gönülde urdı bünyādı
Koyam bu ehli evlādı beni ‘aşka uyan edem
- 5 Nice gurbet nice fūrkat nice bu halka [bu] ülfet
Bulamadam beni halvet ki bu derde tīmār edem
- 6 O dem ‘aşk odunu cāna yanam nitteki pervāne
Olam şöyle ki dīvāne melāmet ihtiyār edem
- 7 Belāsın nūş edem ‘aşkıñ şadāsın gūş edem
Adım şāhīn var şāhuñ cemālin şikār edem
- 8 Ta’alluğ kat’ edem benden geçem bu cānıla tenden
Tecellī çün gele andan kamu leylī nehār edem
- [35b] Teberrā eyleyem cāndan birağam ben beni benden
Ne kim var ‘ārī yā andan benüm nem var ki var edem
- 10 Var Eşrefoğlu Rūmī var öligör ölmeden zinhār
Bu derde bu olur tīmār ki dā’im derd-i yār edem

(32)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Anuñ derdi ile dā’im yine bu yüregüm yana
Kodı cānumda ‘aşk odın ezelden tā ebed yana
- 2 Beşāretdür baña yanmak yolunda baş u cān vermek
Bu bezirgānlık özgedür erişmez sūd u hüsrāna
- 3 Bu ‘aşk odı beni yaqsun tütünüm göklere çıksun
Eger (bu) yüz biñ cānum varısa fidā olsun o Cānān’a
- [36a] Bu ‘aşkıñ ‘ādeti yakmak olur ‘aşıkları dā’im
Şu ‘aşk kim odına yanmaz yazıldı adı hayvāna

- 5 Anuñ ‘aşkı kime yârdür dilinde adı tekrârdur
Göñül kevineyn vermezler nazar kııl ehl-i ‘irfâna
- 6 Anuñ ‘aşkı kime düşdi tağıldı⁸⁶ tedbiri⁸⁷ şaşdı
Mekânı lâ-mekân oldı kıılır kendüyi vîrâne
- 7 Sefer kıılır vücūdından bu ‘aşkuñ tâciri dâ‘im
Erer bazarına ‘aşkuñ verür biñ cānı bir cāna
- 8 Hayâtın rûhıla şanmañ bu ‘uşşakuñ eyâ gâfil
Tecellisine ma’sûkuñ bular cān verdi şükrâne
- 9 Ey ‘âşıklar ey sadıklar ey esrükler ey ayıklar
[36b] Kayırmaz cān u başından girenler işbu meydāna
- 10 Gerekse zâhid ü ‘âbid ol Eşrefoğlu Rümî sen
Çü vâşıl olmaduñ dostu yazılmaz aduñ insāna

(33)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâh-i ‘aleyh

- 1 Yine dostuñ koğusu geldi cāna
Yine cān mest olup oldı revâne
- 2 Erüp ‘aşk leşkeri taraş edüben
Yıkup göñül evin kııldı vîrâne
- 3 Beni benden giderdi kendü geldi
Kamu mülkim ‘aşk tutdı şāhâne
- 4 Verüp ‘aql u cānı ‘aşk aldum
[37a] Görün uşşı erer mi bu ziyana

⁸⁶ “tağıladı”

⁸⁷ “tedbir”

- 5 Dīni⁸⁸ dünyā amusın dost yolına
Verem aldanmayam küfre īmāna
- 6 Deşeler ‘aşkı o al ne dilersen
Deşem ‘aşksuz cihān degmez şāmāna
- 7 Bu ‘aşk ağır bahālu gevher olur
İle girmedi ‘ışk iki cihāne
- 8 Bu ‘aşkıñ kıymeti yolık olur bil
Bahā yetürmediler yo olana
- 9 Çü ‘aşkuñ mişli yo sen dağı yo ol
Ki saña ‘aşk o genc-i⁸⁹ nihāna
- [37b] Gözüm açdı ‘aşk gösterdi yolum
Baña ‘aşk oldu mürşidi bī-gāne
- 11 Niābın götürüp gördüm cemālin
Vücūd-ımış niāb olan hemāne
- 12 Çü ‘aşk odına varlık yandı küllī
Dağı almadı ayrı hīç bahāne
- 13 Bulunmaz bu cihānda toğru bir yār
‘Aceb olmuş durur şimdi zamāna
- 14 Deme bu remzi Eşrefođlu Rūmī
Bu sırra maħrem olsun bī-gāne

(34)

(mefā’lūn mefā’lūn fe’ūlūn)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

88 “dīnī”

89 “gencū”

- [38a] Bugün işbu yola merdâne geldüm
Vişāl-i şem ‘ine pervâne geldim
- 2 Elüme ‘aşk çevgânın aldum
Top urdum başumı meydāna geldüm
- 3 Ezel nüş etmişem ‘aşkı şarābın
Ebed èylemezem mestāne geldüm
- 4 Şuşamış cānları kandurmak için
Elümde toplu peymāne geldim
- 5 Kayurmazam hezārān müdde‘īden
Anuḡ ‘aşkıyla çün bī-gāne geldim
- 6 Nāmūsım⁹⁰ şīşesin[i] taşā çaldım
- [38b] N’ederem ‘arı çün dīvāna geldüm
- 7 O meclis mestiyem hem sākīsiyem
Sürerem devrūmi devrāna geldim
- 8 Şaladur dertlü gönjlü şaladur
Ṭabīb-i hāceyem dermāna geldim
- 9 Ben ol şāhīnem uçdum şāh elinden
Şikār èylemege cevlāna geldim
- 10 Şaladur kim gelürse şāha iletem
Delīl olmağa her insāna geldim
- 11 Īmān ṭonın Muḡammed meclisinde
Geḡüp ṭāvuslayın cevlāna geldim
- [39a] ‘Āşıklar zārını gördüm dikilmiş
Ḳarārım kalmadı meydāna geldüm

⁹⁰ “namūsum”

13 Benem bu Eşrefoğlu Rümī mücrim
Ki ‘âşıklaruma ihsāna geldüm

(35)

Velehū eyzān rahmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Yine bu dertlü gönül kaynadı taşa geldi
‘Aşk deniziniñ mevci başumdan aş geldi

2 Şabrum kararum getdi ‘aşk sırrım fāş etdi
Ben dahı eydeyim şunu kim başa geldi

3 Ol benim gönülüm alan ol cānuma cān olan
Ol beni delü kılan öñüme düşe geldi

[39b] Ansuzın ölmezem buldum ayrılmazam
Ansuz bu ‘aqlım belüm tedbirim şaş geldi

5 Siz şöyle şanmanız kim ben şimdi ‘âşık oldum
Cānım ezel güninden ‘aşka tolaşa geldi

6 “Kālū bela” denmeden “elest”den ilerüden
Dürlü miñnete ‘âşık anda şataşa geldi

7 Şol ben ‘âşıkam dēyen ol yalan da‘vā kılan
Nefse dilegin veren başa temāşā geldi

(36)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 ...⁹¹
Nefsile ‘âşık cānı bunda şavaşa geldi

2 Derd ü belā gözgözin gözlerken dünin günin
[40a] Dost yüzine cān gözi anşuzın tuşa geldi

⁹¹ Bu beyitin ilk dizesi eksiktir.

3 Gerçi ki nihân geldi cān gözi ‘ayān gördi
Münkir münāfik şandı ta‘birlü düşe geldi

4 Eşrefoğlu Rūmī’nün varlığı hepsi senün
Her ne kim senden gelür cānına hoşā geldi

(37)

Velehū eyzān raḥmetu’llāh-i ‘aleyh

1 Bir ben degil seni sever cümle ‘ālemdür sevic
Yüz biñ ola her kūşede yoluña cānın vérici

2 Ben kim olam seni sevem yā yoluña cānım vërem
Sevenleri görücegiz bende bir boynın egici

3 Varuñ soruñ mürşidlere var-mudur bu derde çāre
[40b] Hīç ola mı dostā ere düşmānıla dost olucu

4 ‘Āşık nefsine uymadı cānını vërdi tutmadı
Kim ki cānına kıymadı oldur ol yalan da‘vīci⁹²

5 Düşmen dedigim nefsiñdür şol tama‘ ile hırşındur
Keser tama‘ tamarını dostā ‘āşıkım deyici

6 ‘Āşık kendün el yudı dünyā vü aḥreti kōdı
Hīç anmaz bilişi yādı kendü özin yoğa şayıcı

7 Tırmaz akar gözi yaşı hīç oñulmaz bağı başı
Āh ile zār olur işi kimse yok ḥālin şorucu

8 Ya’nī olda ‘āşıkam der toyunca yer yaṭur uyur
Nefsine dilegin vërür utanmaz lāf urucu

[41a] Eşrefoğlu Rūmī gibi şöyle mücrim eksiklü kıl
Arasalar bulunmaya nefsi hevāsın kovucu

⁹² “da‘vici”

(38)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 'Arşdan yüce kurulmuş şayvānı dervīşlerin
'Arş u kürs levḥ u kalem ḥayrānı dervīşlerin
- 2 Tolu tolu kadeḥi dost elinden içerler
Nişānsuz bī-nişānda cevlānı dervīşlerin
- 3 Dervīşler dosta gider iki cihānı neḍer
Mekānsuz lā-mekānda seyrānı dervīşlerin
- 4 Neliksüz nite baarlar dost yüzine
Beyānsuzdur içinde devrānı dervīşlerin
- [41b] Dervīşleri Ḥaḳ sever Ḳur'ān içinde öger
Ḥazret eşiğindedür dīvānı dervīşlerin
- 6 Ādem yere inmezden "elest"den ilerüden
'Ahdleri var dostula pūnhānı dervīşlerin
- 7 Ḥızra⁹³ yoldaş olmazlar Mūşā'ya sır demezler
Bir kişidür dost illā peymānı dervīşlerin
- 8 Dervīşlerin sözüni ferīsteler anlamaz
Dört kitābı cem' eḍer lisānı dervīşlerin
- 9 Cümle yaradılmışuḡ dervīşler dilin bilür
Süleymān bilmez nedür zebānı dervīşlerin
- 10 Dervīşler işbu milke teferrüc geldiler
- [42a] İki cihāndan öte cihānı dervīşlerin
- 11 Bu Eşrefoḡlu Rūmī dervīşlerin mücrimi
'Abdülkādir sulṫāndur sulṫāmı dervīşlerin

⁹³ "Ḥızra"

(39)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Halkı kodı haqqa tutdı yüzünü dervişler
Halka bakmaz haqdan ayırmaz gözünü dervişler
- 2 Çünkü yokluk şerbetinden bir kadeh nüş etdiler
Hiçe şatdılar bu 'izz ü nāzını dervişler
- 3 Dünyānuñ bir çöp kadarca katlarında kadri yok
Gözlemez çoğunu yā azını dervişleriñ
- 4 Bildiler bu dünya hıçdür hiçe aldanmadılar
[42b] Gün gün arturdılar āh u sūzunı dervişler
- 5 Şıdık u ihlāşıla ol dost yolına kuşandılar
Düzdiler dost dost deşü āvāzını dervişler
- 6 Kendüleri dost yolına şöyle kim hāk etdiler
Kimseye göstermediler tozunı dervişler
- 7 'Aşık şarābın içtiler iki cihāndan geçdiler
Diñlemediler bu halkıñ sözini dervişler
- 8 Öldüler ölmezden öñdin bākī dirlik buldılar
Lā-mekānda kıldılar pervāzını dervişler
- 9 Kosalar bu Eşrefoğlu Rūmī dilin tutaydı
İhtiyārsuz söyledürler rāzını dervişler

(40)

[?] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

- 1 Bu dervişler yolına 'aşkıla gelen gelsün
Haqdan özge ne ki var göñlünden silen gelsün

- 2 Dervîşlik dedikleri bî-nihâyet denizdir
Bu pâyânsuz deniziñ mevcine döyen gelsün
- 3 Dervîşlik bir loğmadır yer ile gökden ulu
Bu ‘azamet loğmayı yudup siniren gelsün
- 4 Dervîşlik dedikleri bir dükenmez kan olur
Hâş u ‘âm kul u sulţân bu kândan alan gelsün
- 5 Dervîş tolanur toğar her nefes göge ağar
Ben deyem toğru haber cânına kıyan gelsün
- [?] Dervîşin gözi açuk düni günü uyanuk
Bu söze Tanrı’ m şanuk bakmadan gören gelsün
- 7 Dervîşin kulağı şak hağdan alur ol şabak
Deprenmeden dil şudağ sözi eşiden gelsün
- 8 Dervîşin kolu uzun çıkarur münkir gözün
Şarka ğarba dübdüzün şanmadan éren gelsün
- 9 Dervîşler Hağkuñ dostı cânlar ezel mesti
‘Aşğ şem’ ini yağdılar pervâne olan gelsün
- 10 Bu Eşrefoğlu Rümî dervîşlige geleli
Nefsindendür gelimi nefsin öldüren gelsün

(41)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

- [43a] Eş dervîşem deyen kişi ğayra göñül verme şağın
Cânunı ‘aşğ odı şanup nefş odına atma şağın
- 2 ‘Aşğ odı ‘aşıklar cânın yağar dosta ulaşdurur
At cânunı ‘aşğ odına iki şanup şırma şağın
- 3 ‘Aşğ denizi derin olur yüz bin yüzgeçler boğulur
Kenârı yok bu denizün çıkam deşü şorma şağın

4 Bu denizün yüzgeçleri cānsuz olur baħrīleri⁹⁴
Cān terkin urmayınca bu denize girme şaşın

5 Baħrısañ bu denizde Eşrefođlu Rūmī eger
Az az çıkar ‘aşk gevherin kendözünji yorma şaşın

(42)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

[43b] Ey hevāsına tapın tevbeye gel tevbeye
Hakḳ’a tap Hakdan utan tevbeye gel tevbeye

2 Nice nef[i]se uyasın nice dūnyā kovasın
Vaḳtidür uşanasın tevbeye gel tevbeye

3 Nice beşlersin teni yılan çiyān yer anı
Ḳo teni beşle cānı tevbeye gel tevbeye

4 Sen teni şandūñ seni bilmedūñ senden teni
Odlara yaḳduñ cānı tevbeye gel tevbeye

5 Sen dūnyāperest olduñ nefsūñ ile dost olduñ
Şanma dirisin öldūñ tevbeye gel tevbeye

6 Gör bu mü ‘ekkilleri yazarlar ḥayr u şerri

[44a] Günāhdan olđıl berī tevbeye gel tevbeye

7 Ey miskīn ādem oğlı uşañ tatma ‘ameli
Esmeden ölüm yeği tevbeye gel tevbeye

8 Ölüm gelincek nāçār diliñ tatıñı şaşar
Erken işūñi başar tevbeye gel tevbeye

9 Nefs Tañrı’nın düşmeni tevbe kıl öldür anı
Ḳurtar yazuḳdan cānı tevbeye gel tevbeye

⁹⁴ “baħrīleri”

- 10 Gèçer bu dünyā kıalmaz ‘ömür pāydār olmaz
Şoñ pişmān aşşı kıılmaz tevbeye gel tevbeye
- 11 Tevbe şuyundan arın demegil bugün yarın
Göresin haq dīdārın tevbeye gel tevbeye
- [44b] Eşrefoğlu Rūmī sen tevbe kııl erken uyan
Olma yolunđa yalan tevbeye gel tevbeye

(43)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Kārbān geçdi ne yatarsın eyā ğāfil uyan
Yol uzak menzil öküş çokdur harāmīler inan
- 2 Hıbb-ı dünyāyı refik edinme eyle gey hazer
Kim ağıdur öldürür kalbi ericek bī-gümān
- 3 Hıbb-ı Haqqı yoldaş edin kim diri tuta kalbün
Hıbb-ı Haqq āb-ı hayātdur kalbi mevte vere cān
- 4 Nefsünge uyma ki nefsün diriligi hayvānīdür
Yemek içmek uyumak şehvet arturur hemān
- [45a] Göñül olmuş ‘ākıbet mağbūn maħzūn olısar
Diri göñüldür bulan hūr ü kuşūrıla cinān
- 6 Yol yaraĝın kıılmağuğ geldi erişdi uş ecel
Añsuzın tutar boĝazuñı sürer vermez āmān
- 7 ‘Ömrünđi olmaz yere harc eylediñ bilmedün
Bunda sen aşşı dedigün anda ediser ziyān
- 8 Geçeler uykuyla ğafletde geçdi tuymağuğ
Gündüzün nefsün murādıdur işün yatlu gümān

9 Hâk seni bu dünyāya şaldı zirā'at eğesin
Sen ne ekdüñ ne biçesin hâşılıñ yoğ bir şāmān

10 Vāh eger bundan gērü bu hāl ile giderisenñ

[45b] Varıcağ anda eğisersin bī-çāre uz fiğān

11 Verme Eşrefođlu Rūmī göñlüñi dünyāya sen

Nice mālı çoğı gördüñ geydi getdi bir kefen

(44)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Yine 'aşđ elçisi geldi eşişdi

Yine 'aşđ kadehin cān tolu içdi

2 Yine cūş eyledi cānumda 'aşkuñ

Yine mevc urdı dūrler taşra şaçdı

3 Yine Manşūrlayın hayrān u mest

"Ene'l-hağ" sırrını bu halka açdı

4 Yine cismim tılsımın bozdı 'ışkuñ

[46a] Yine cānum kuşı pervāza uçdı

5 Yine cānum hümāsi şāhīni var

Şikārın lā-mekāna sürdi geçdi

6 Mekānsuz lā-mekānda seyr eğerken

Nişānsuz bī-nişān şaydına düşdi

7 Yine bu Eşrefođlu Rūmī yine

Bulişdı dosta cānın şaçı şaçdı

(45)

(mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Vatan arzûladım bundan geçderim
Koyup bu varlığı andan geçderim

2 Yuvamı özledüm şüzîde oldum
[46b] Uşadup bu kafeş tenden geçderem

3 Dilerem şabr edem bir dem firâka
Alur şevk şabrımı benden geçderem

4 Sefer kıлмаğıçun ol dost eline
Yıkup işbu beden seddin geçderem

5 Bozaram bendini işbu tılsımüñ
Bu cismim ayrılmadan cāndan geçderem

6 Ezel vaşlı şarābın içmiş idüm
Ayılmadan humārından geçderem

7 O meclis zevki zā‘il olmadı hîç
Şafā bulmadum ağıyardan geçderem

[47a] Elest şavtın henüz diñler kulağum
Tamāmet tıldum ünden geçderem

9 Hayāli şöyle tıldı göñlüme kim
Beni bensüz kodı benden geçderem

10 Yürek kaynar bu cān oynar bedende
Göñül cüşı geçer hādden geçderem

11 Vişāli öñüme düşdi habībün
Nice ayru olam dostdan geçderem

12 Deme bu sözi Eşrefoğlu Rümī
Şulara kim demez bundan geçderem

(46)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehü eyzân rahmetu'llâhi 'aleyh

- [47b] K̄o bu aġyārı sen gel yārı gözle
Gönül verme fenāya varı gözle
- 2 Cihānda loġma için ġuşsa çekme
Yedürme nefsüne murdārı gözle
- 3 K̄anā'at zencīriyle nefsün itin
Ki bağla yırtmasun deyyārı gözle
- 4 Ğurāb-ı nefse uyup cīfe k̄oma
Bulup cān bülbülün ġülzārı gözle
- 5 Bu taşra halkı bāzārı terk et
Gönül sırrına gir esrārı gözle
- 6 Şaġın Bağdād'unı uğurlamasun
- [48a] Hevā ile bu nefis ġayyārı gözle
- 7 Ezelde H̄aġ(k) ile va'de edüpsin
H̄aġ(k)'a tap ġayrı k̄o ikrārı gözle
- 8 Dêrüp dêvşürme koyup ġedeceksin
Ne aldı ġetdi ġedenleri gözle
- 9 T̄urıgel k̄arbān ġoġdı uyuma
Yābānda k̄aldı uşanları gözle
- 10 Bu devrendi ġeġ Eşrefoġlu Rūmī
Eriş k̄āfileyā sālārı gözle

(47)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Şafā isteriseñ terk et şafāyı
- [48b] Vefā isteriseñ ço bī-vefāyı
- 2 Muḥabbet şerbetin bir zerre içür
Ki ḥaste gönölüne bula şifāyı
- 3 Bugün nefsiñ murādın terk edersen
Yarın görmeyesin hergiz cefāyı
- 4 Kuru etmege toyurmadı nefsin
Eşitdün Ḥaḳ ḥabībi Muştafa'yı
- 5 Beşleme nefsiñi dürlü ta 'āmıla
Muḥammed yeridi yavan gücāyı
- 6 Tenün bezeme dürlü tonıla
Resül geydi müdām eski 'abāyı
- [49a] Sen ümmetiseñ uyuma ğafletile
Ol iḥyā eder idi her geceyi
- 8 Ede gör nefsüne zeciri kayurma
Ölümden öñdin ölüp bul beḳāyı
- 9 Sözüüm saḳadur Eşrefoğlu Rümī
Şaḳın dünyāya uydurma hevāyı

(48)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Gözün aç imdi uyan tevbeye gel tevbeye
Ĝaflet uyḳusuna ḳan tevbeye gel tevbeye

- 2 Nice bir nefes ārzūsı nice dünyā kayğusu
Yā nice nice ‘iṣyān tevbeye gel tevbeye
- [49b] Ey dünyāyı cem’ eden āhır koyuban geden
Olmadan ōnı piṣmān tevbeye gel tevbeye
- 4 Verme dünyāya gönül nefsi o Haa ul ol
ap ziyānı aṣṣı ōan tevbeye gel tevbeye
- 5 Ne yatarsun ur r oru odur iler
urmadın nāgehān goer kārban tevbeye gel tevbeye
- 6 Gelenler amu getdi sevdgni terk tdi
Girdiler sineye ‘ryān tevbeye gel tevbeye
- 7 Saa derim y deli ger degilse ulu
Dnyā yalandur yalan tevbeye gel tevbeye
- 8 Dervṣlign yolına ‘aṣıla geldi ise
[50a] Ge bitmez endiṣeden tevbeye gel tevbeye
- 9 Eṣrefolu Rm sen nefsie ver tevbeyi
Nefsn ile Mslimān tevbeye gel tevbeye

(49)

Veleh eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cānlar cānın isterise bu cism u cāndan fāri ol
Gerek haa ‘aṣıısa iki cihāndan fāri ol
- 2 Bu meydāna girdiise nefis boynunu urduısa
Kibrni surdnise dost u dṣmāndan fāri ol
- 3 ‘Aṣ ōerbetin idnise cān gzni aduısa
Dost ile buluṣduısa aṣṣı ziyāndan fāri ol

- 4 Ğafletden uyandıñısa kendözünje geldünise
[50b] Fesād işden döndünise tertīb⁹⁵ düzenden fāriğ ol
- 5 Ölmezden öñ öldünise ger sen seni bildünise
Yola boyun verdünise bu ad u şandan fāriğ ol
- 6 Mürşid elin tutduñısa dünyāyı terk etdiñise
Hāğ sözün eşitdünise veren elinden fāriğ ol
- 7 Eşrefoğlu Rūmī sen de eger gerçeklerdenisen
Fāriğ ol bu cümlesinden kevn ü mekāndan fāriğ ol

(50)

Velehū eyzān raḥmetu'llāh-i 'aleyh

- 1 'Aşğ sayrusı olanlara gelsünler tīmār eyleyem
İçürem 'aşğ şerbetini dostdan ḥaberdār eyleyem
- 2 Açam bāñın gözünü göre kendü kendözünü
[51a] Dosta dönder yüzünü 'ālemden bīzār eyleyem
- 3 Söyündürem nefsi odun bozam tılsımınuñ bendin
Götürem benliğı seddin ol dosta yollar eyleyem
- 4 Ol taş olmuş gönüle uram 'aşğ külüngünü
Āb u ḥayātı ağıdam göñlünde pınar eyleyem
- 5 Hāğ bu gönüller kufülünüñ miftāhını verdi baña
Açam gönli kilidini gencini izḥār eyleyem
- 6 Ben talmışam 'aşğ baħrine şataşmışım gevherine
Ol gevherden 'āşıqlara gelsünler tīsār eyleyem
- 7 Ben dostı görüp gelmişem devrānım sürüp gelmişem
Dost dostlara gelsün dedi geldüm ki ḥaber eyleyem

⁹⁵ "tertīb"

- [51b] Kılağuzıyam ol yoluñ dilin bilürem ol ęlüñ
Cem' ęyledüm kâfilemi pes dosta sefer ęyleyem
- 9 Varam ol cānlar cānını ol ma 'denlerüñ kāmını
Ol iki cihān fahırını kâfileme sālār ęyleyem
- 10 Gel bu kâfileye katıl olmasun 'amelüñ bātıñ
Gelsün 'ālim gelsün cāhil Ca'fer-i Tayyār ęyleyem
- 11 Hākīkat bahırine taldum ma 'rifet gevherin buldum
Tarīkatde şatam alam şer' ile bār ęyleyem
- 12 Tıtdum Muhammed şer'ini hem ol görklü sünneti
Düni gün şalavātını dilümde tekrār ęyleyem
- 13 Eşrefoğlu Rümīyle gel dosta bile get bile
- [52a] Berk yapışğıl etegine demegil kim 'ār ęyleyem

(51)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Dost yolına gidenlere ęyidem aña n'etmek gerek
Kimüñ ile yoldaş olup kimleri terk etmek gerek
- 2 Evvel mürşid elin tuta kalmaya dünyā āhirete
Hiç demeye hālīm nite bildügin unutmak gerek
- 3 Çeke bu yoluñ zahmetin rāḥat bile her miñnetin
İki cihān sa'ādetin cümle hiçe şatmak gerek
- 4 Nefsine zecir ęde katı hiç añmaya 'ākıbeti
Dosta bulmağa vuşlatı düni güne katmak gerek
- 5 Meşğül ola riyāzete beñ bağlaya 'ibādete
- [52b] Müştāk olan ḥazrete ne uzanup yatmak gerek
- 6 Şöyle kim geçe kendüden ne cānın aña ne hū ten
Cānsuz gider dosta giden dañı deyim tinmek gerek

7 Cānlular varmaz bu yola cānum var deyen yolda kıala
Cānı terk eden dostu bula cānıla sefer etmek gerek

8 Eşrefođlu Rūmī yāri sevenlerinđ budur kārı
Ol dost için ağularını sükker gibi yutmak gerek

(52)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Kim ki dost yolunda terk-i cān eder
Dost aña dīdārını ihsān eder

2 Kim bu fānī dünyāyı terk eylese
[53a] Dost ebed mülke anı sultān eder

3 Dost için nefse murād vermeyene
Dost sekiz uçmağı erzān eder

4 Dost elinden cām-ı 'aşkı nūş eden
Sırr-ı ma'sūkı nite pūnhān eder

5 'Ākıbet Manşūrlayın esrük delü
Ol "Ene'l-hak" dārını seyrān eder

6 Cān verenler kıan bahā dīdār alur
Şanma bu bāzārı her bī-cān eder

7 Eşrefođlu Rūmī cān terk edeli
Her nefes dost eline cevlan eder

(53)

[53b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

1 Bī'ār olıgör kim 'ārile bār ele girmez
Dek turmağ ile rü'yet-i dīdār ele girmez

2 Bülbül gibi kl t-be-seher her gee efgn
Yatma tri gel gör vaqt geer glzr ele girmez

3 Ko ikiligi birlige gel birle bir ol
nkruu ver ikrr alagr ikrr ele girmez

4 Nefs btlerini hrd eben sen de hall ol
Gir ‘aıı esrrna kim esrr ele girmez

5 Hep varlıgnı dost yolına kll fen kl
Yok ol yri var bu varlıgla var ele girmez

[54a] Sen senligni dosta verüp dost alagr
Kaurma bu bzr bugün ete bu bzr⁹⁶ ele girmez

7 Ba terkin ur iste an etme tevakuf
ki anuban trma geer frat-ı dldr ele girmez

8 Eyyb gibi abr eyle derdne kılma ikyet
‘A avcsna beldan zge ikr ele girmez

9 Tt bendini bu Eşrefoğlu Rm’nin zinhr kim
Dost haberin toğru verr her br ele girmez

(54)

(f’iltn f’iltn f’iltn f’ilün)

Veleh eyzn rahmetu’llhi ‘aleyh

1 ‘Akla vrn olan oldu ‘imret t ebed
Hrdur ol her d cihnda oldu selmet t ebed

[54b] ‘Akla ‘aka uyanlar göre ma’k yzni
Nefsile nefse uyan oldu melmet t ebed

⁹⁶ “bazr”

- 3 ‘Āşıkısañ teni terk et cānı o cānāna et
Tene cāna alanuñ işi acālet tā ebed
- 4 Sen vüçüduñ şofhasından yu(y) gider benlikden
İki cihān devletinden ol ferāgat tā ebed
- 5 Var riyāset bütin uşat yere şal nāmūsıñı
Halk içinde nefsi or et bul sa’ādet tā ebed
- 6 Çek mezellet dārına kibriñe verme āmān
Şöhreti o küllī şöhret oldu āfet tā ebed
- 7 Kim ki şöhret bendine bunda giriftār oldısa
[55a] ‘Ākıbet toprak olup kıldı (ne de) nedāmet tā ebed
- 8 Yürü var dünyāyla faqr eyleme Fir’avn gibi
Bitmez illā ol tefāhürden şekāvet tā ebed
- 9 Faqr ile faqr eyle çün “el-faqrī faqrī”⁹⁷ der Resül
Māla milke mağrūr olma deme heyhāt tā ebed
- 10 Cīfedür dünyā anuñ tālibi itlerdir yemi
Cīfe ovan kişinüñ işi asārat tā ebed
- 11 Ced eliyle cān gözine çek mücāhid mīlin[i]
Nefs ile hīç dostluğ etme kııl ‘adāvet tā ebed
- 12 Meskenet āyīnesinde bağ cemāl-i dostu gör
Hep hevālardan berī ol yüz ağa tut tā ebed
- [55b] Kim ki bunda dost yüzün görmedi anda görmeye
Vardurur ur’ān’da işbu söze ucdet tā ebed
- 14 Kes enāniyyet başını teskīn-i sikkīn ile
az çıkar benlik kökünü arduña at tā ebed

⁹⁷ Peygamberimizin bir hadisi olup “Fakirlik benim öğündüğüm şeydir” demektir.

- 15 İşbu yolda günde biņ kez ger seni öldüreler
Teslīm⁹⁸ ol yüzüņ çevürme ver irādet tā ebed
- 16 ‘Āşika bu yolda cān vermek gerek elbette kim
Şöyledür bu ‘aşk içinde ‘örf ü ‘ādet tā ebed
- 17 Kim ki cān vermedi bunda sa’yi oldu hep hebā
Gétmedi nefsinden anuņ hīç ĥabāset tā ebed
- 18 Eşrefođlu Rūmī her kim pendüņi tutarisa
[56a] Görmeye iki cihānda ol melāmet tā ebed

(55)

Velehū eyzān raĥmetu’llāh-i ‘aleyh

- 1 Ėyā ġāfil aç gözüņi bir bağ bu dünyā ĥāline
Hīç kimse geldi bunda düşmedi ecel eline
- 2 Niceleri sultān edüp taĥta çıkardı bir zamān
Āĥir yere urdı anı erğürmedi vişāline
- 3 Bu dünyāyı benüm şanup zinhār buņa verme göñül
Nice senüņ gibilerüņ güldi geçdi şağalına
- 4 Bu fenāya aldanmağıl ol beķānuņ kaydın yeğil
İşbu göçer dünyā için girme ĥalkuņ vebāline
- 5 Gel gör bunuņ fenāsını çekme zinhār belāsını
[56b] Tiz tiz nice noğşan erer bir bağ bunuņ kemāline
- 6 An şol günü bir devrile gökler çatlayup yarıla
Maĥlūk⁹⁹ bir yere derile İsrāfil şırı çalına
- 7 Ataņ anaņ kardeşlerüņ yād olup senden ayrıla
Şol etdüğüņ zulmleriņ hep dādı senden alına

⁹⁸ “teslīm”

⁹⁹ “maĥlūk”

8 Şol dünyāya benüm deŷen atlara binüp ħarīr geŷen
Kara toprak olup yatur kimse bilmez ki ħālī ne

9 ‘Ārif olan baŷdı görđi mekr ü ħīlelerin
Bir barmağında banmadı bunuŷ ağılu balına

10 Buña göñül verenlerüŷ āħir mağbūnlıkdur işi
‘Ākıl olan aldanmadı bunuŷ yanlış ħayāline

[57a] Saña yavuz şananlara sen ħayr du‘ālar eyle
Kim kime ne şanur ısa āħir geliser yolına

12 Eşrefoğlu Rūmī sen de āħir toprak olırsarsın
Toprak olmadan toprak ol aldanma bunuŷ alına

(56)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

1 Gel gel berü dertlüyiseŷ göñül dermānı iste bugün
Gel imdi ey āvāre kıl sultānı iste bul bugün

2 Da‘vāyı bātıl eyleme beyhūde sözler söyleme
Gerçekiseŷ cān terkin ur cānānı iste bul bugün

3 Terk eyle bu kāl ü kīli hīç kimseye baŷma ‘ālī¹⁰⁰
Za’ıf ol ıarınca gibi ol cānı iste bul bugün

[57b] Yık şūreti yıkılmadan boz naŷşını bozulmadan
Şu gibi alçağa yūri ‘ummānı iste bul bugün

5 Toprak ol düş ayaklara toz ol tā kalkasın göge
Zerre gibi āvāre ol tābānı iste bul bugün

6 Başdan bu ķavkayı gider dosta geçen ħalvet geçer
Gel gir göñül hücre sine pinhānı iste bul bugün

¹⁰⁰ “ālī”

- 7 Ālet esbāb eldeyiken yoldan ayır benlik seddini
Gir bu insān albine insānı iste bul bugün
- 8 Sendedür ol gencü nihān sendedür ol utma gümān
Senden saa veren alan mihmānı iste bul bugün
- 9 Uşluyısa yapanı o sen saa gel sendedür o
[58a] Senden aa yoldur ulu sen seni iste bul bugün
- 10 Ayrugı o saa olaş senden kesil aa ulaş
Senden içeri sende ol nihānı iste bul bugün
- 11 Bundan daı deyem haber ‘ālem aa āyinedār¹⁰¹
Taqlıdı o gel bu takık imānı iste bul bugün
- 12 ‘Āşıkısa sen ol yüze göyme yarınki va‘deye
Cehd eylegil bunda iken sen anı iste bul bugün
- 13 Kim bunda görmese anı anda daı görmeyiser
İşbu sözüme sen delil ur’ān’ı iste bul bugün
- 14 ‘Ārifānı bunda görür erteqi va‘deyi neer
Gel ‘ārif ol gör sen daı ver cānı iste bul bugün

[58b] Eşrefoqlu Rūmī gibi sende seni elden bırak
İki cihānı isteme sübhānı iste bul bugün

(57)

Velehū eyzān rametu’llāhi ‘aleyh

- 1 Hep fesād işlerüme estafiru’llāh tevbe
Yaman teşvışlerime estafiru’llāh tevbe
- 2 Gözümün baduına gönlümün aduuna
ulağum aduuna estafiru’llāh tevbe

¹⁰¹ “āyinedār”

- 3 Dilimin ğıybetine nefsimün lezzetine
Hep a‘zām zelletine estağfiru’llāh tevbe
- 4 Bildim suçum bildim döndüm Çalab’um dutdum
Geldüm kapuğa geldüm estağfiru’llāh tevbe
- [59a] Benden suçumı şorma ‘aybım yüzüme urma
Maħrūm beni dönderme estağfiru’llāh tevbe
- 6 Settārū’l-‘uyūb¹⁰² sensin ğaffārū’z-zünüb¹⁰³ sensin
Fettāhū’l-ķulūb¹⁰⁴ sensin estağfiru’llāh tevbe
- 7 Gerçi ki günāhum çok raħmetün daħı artuķ
‘Āşīne kapuğ açuķ estağfiru’llāh tevbe
- 8 Nefs bendine tutuldum şeytāna esīr oldum
Her ħaṭā ki ben kıldum estağfiru’llāh tevbe
- 9 Tevbe[yi] ta’cīl eğün gelün cennete ğeğün
Ey mü’mınler eýdün estağfiru’llāh tevbe
- 10 Arzū i‘lānlarınuğ cānları şoķduğınuğ
[59b] Tiryāķi ol ağunuğ estağfiru’llāh tevbe
- 11 Eşrefoğlu Rūmī’nün şol çok günāhlarınuğ
Keffāretidür anuğ estağfiru’llāh tevbe

(58)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Eý diriğā ğeçdi ‘ömrün kendözüne gelmedün
Bir gün anşuzın göçersin yol yarağın kılmaduğ

¹⁰² “Günahları örten, bağıslayan”

¹⁰³ “Günahları affeden”

¹⁰⁴ “Kalpleri açan”

- 2 D ny y  ma'm r  dersin d ni eyled n  ar b
Ő yle g filsin bu yolda bir i im Şu almad n
- 3 Nefse uyduŒ 'aklı koduŒ H k(k)'a olmad n muŒı'
Bu del let i re k ld n hid yet bulmad n
- 4 H k yolına bir kadem ihl sıla y rimed n
- [60a]** D n   im n terkin urduŒ nefis yolından k lmad n
- 5 Ol Hud  nefs n  d Őmen k ldı saŒa 'aklı dost
D Őmen n  dost  dind n  y  ayf kim bilmed n
- 6 H k(k)ı koduŒ sen hev na uyduŒ olduŒ putperest
Bendi olduŒ nefs ne bir g n H k(k)'a kul olmad n
- 7 K nı H k(k)la ezelde  td g n k vl   kar r
'Ahdı ŐayduŒ g yri sevd n t gru yola gelmed n
- 8 EŐrefoĒlu R m  ezel ikr rına t rd nısa
M siv  rengin g n lden pes neyi  n silmed n

(59)

(f 'il t n f 'il t n f 'il t n f 'il n)

Veleh  eyz n rahmetu'll hi 'aleyh

- 1 Kend  tatlu c nuŒa nefs n yavuz yoldaŐdur
- [60b]** Nefs ne uyma Ő hım aldar seni k lmaŐdur
- 2  ayr der Őerre yilter t gru tamuya ilter
K fr  im n g ster r yol urucı k ll Ődur
- 3 Nefsi Őeyt nıla bird r  oklar nefse esird r
Nicen n nefsi elinden cigeri t lu yaŐdur
- 4 Kim ki nefesine uydı kend yi oda k oyd 
Ol nefesine uymayan bil g y devletl  baŐdur

- 5 Nefsi kadīm Hakkā ‘āşī yokdur od korkusu
İşi benlik da‘vāsı¹⁰⁵ emmāredür ser-keşdür
- 6 Nefsün hacca varduğı meşicilere girdügi
Aç yalın yürüdügi maşşüdi bir şābāşdur
- [61a]** Hakk rızāsından kaçār hevā yolında uçār
Kibr ü kīn buhl ü hāsed bunlar nefse koldāşdur
- 8 Nefs ölümünü anmaz işiñ şonunı şaymaz
Öğüt veresin almaz şanki bir katı taşdur
- 9 Riyādur hep tā’ati hodbīnlıkdür ‘ādeti
Terk eder ‘ādeti evliyāya ulaşdur
- 10 Kanā’at kılıcı:la kes nefşünün başını
Nefse uyup cānıñı tap miñnete şataşdur
- 11 Uyma nefşün itine eriş mürşid katına
Nefşüne uyarısañ var it gibi talaşdur
- 12 Nefsi koğıl ‘aşka uy dervīşlikden toyıtoy
- [61b]** Devīşlik toyanlaruñ varı yolda taraşdur
- 13 Bağıla nefşün itini yemesün halk etini
Emīn olma nefşünden deme nefşüm yavaşdur
- 14 Kes tama’ tamarını ur nefşün boynunu
Gör ‘aşıklar nefsile dün gün nice şavaşdur
- 15 Bu Eşrefoğlu Rūmī nefşini öldürelı
Kanda baksa dost yüzi gözlerine tū[y] tavışdur

¹⁰⁵ “da’vesi”

(60)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cihānı hīçe şatmaḳdur adı 'aşḳ
Döküp varlığı gitmekdür adı 'aşḳ
- 2 Elinde şekkeri ayruğa şunup
[62a] Ağuyı kendi yutmaḳdur adı 'aşḳ
- 3 Belā yağmur gibi gökden yağarsa
Başını aña tutmaḳdur adı 'aşḳ
- 4 Bu 'ālem şanki oddan bir denjizdür
Aña kendüyi atmaḳdur adı 'aşḳ
- 5 Var Eşrefoğlu Rūmī bil ḥaḳīḳat
Vücūdı fānī etmekdür adı 'aşḳ

(61)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cefā vü renc ü miḥnetdür adı 'aşḳ
Fırāḳdur fırāḳatdür adı 'aşḳ
- 2 Verüp rāḥatları miḥnetler alup
[62b] Düni gün āh u ḥasretdür adı 'aşḳ
- 3 Bir oddur kim cāna düşmiş yanadur
Yürek tolu ḥarāretdür adı 'aşḳ
- 4 Karārı yok bu 'aşḳıñ bī-karārdur
Ki dürlü dürlü ḥāletdür adı 'aşḳ
- 5 Münezzehdür gehī iki cihāndan
Dükelinden ferāgatdür adı 'aşḳ

- 6 Göñülde¹⁰⁶ derd-i yār ancak hemīndür
Bu halkdan kamu ‘uzletdür adı ‘aşk
- 7 Bu ‘aşkı kimse vaşf etmez dil ile
Ėam u guşşa vü hayretdür adı ‘aşk
- [63a] Şıfātdu ma’şūka bu ‘aşk-ı ‘āşık
Kim ‘aşk u ma’şūkı bir zātdu adı ‘aşk
- 9 Bu ‘aşkı ol bilür kim ‘āşık oldı
Nice tevħīd-i vahdetdür adı ‘aşk
- 10 Şorarsañ ‘aşkı EşrefoĖlu Rūmī
Tamām dostıla vuşlatdu adı ‘aşk
- 11 İçmege ‘aşkıñ şarābın şīşe¹⁰⁷ gerek¹⁰⁸
Başmağa bu nefsiñi dilir gerek

(62)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Kõnmaya şāhuñ kolına hīç külāh
Pes harīf olmağa mīre mīr gerek
- [63b] Var ey zāhid var ki ‘aşk yoluñ degil
Sõyleyem şanma ki ‘aşk dilüñ degil
- 3 Bundaki şāhīn gerek şāhbāz ola
Yoksa karĖanıñ adı sünlün degil
- 4 Şanmağıl bu ‘aşkı sen kağıtdadır
‘Aşk kağıtda deyenler mürdedir

¹⁰⁶ “gõkde”

¹⁰⁷ “şīşez”

¹⁰⁸ 62. şirin ilk beyiti olabilir.

- 5 'Aşk ı yazmadı kalem var ey fakih
'Aşk ezelde cānla perverdedür
- 6 Yoğ ıdı levh u kalem 'aşk var ıdı
'Āşık ı ma'sūk ı 'aşk ı bir yār ıdı
- 7 'Aşkıla 'āşık u ma'sūk biriken
[?] Cebrā'ıl ol arada ağıyār ıdı
- 8 'Aşk dilini yine 'āşıklar bilür
Ol ezel 'aşka ulaşuklar bilür
- 9 'Aşk dilinden 'aşk ı mestleri
Ol dili şanma kim ayıklar bilür
- 10 'Aşk ı isteme kitābda ey fakih
Bu kitābda 'aşk yokdur dost Hāk ı
- 11 Bulmayasın 'aşk ı kıl ü kālile
Var gerek 'ilmün yüzün yüz yıl ok ı
- 12 Zāhidün yolu tölamaçdur ırak
'Ābidün yolu te'āb ile firāk
- [?] 'Āşıkun yolu yakın hem tōğrudur
Vaşlı ma'sūk 'āşıkā olur turağ
- 14 Ol bāğında biz bir gülüdük
Dosta karşı söylenür gulgulıduk
- 15 Bunda nite dek tura bu dilimüz
Çünki anda şūr ıde bülbülidük
- 16 Biz ezelden 'aşk ı tuta gelmişüz
Tā ebed dost vaşlın öte gelmişüz
- 17 Dost ile peymān ı perk eylemişüz
Bunda 'aşk dürrin şata gelmişüz

- 18 İki ‘âlemden ötedür ‘aşk ęli
[64a] Lā-mekān kâfından aşar ‘aşk yolu
- 19 Her taşavvurdan münezzehdür bu ‘aşk
Söylenür bī-şavt u bī-ħarf ‘aşk dili
- 20 Biz bu ‘aşkı cāndan öñdin bulmuşuz
‘Āşıkı ‘aşkı ma’şūkı biz bilmişüz
- 21 Medresesinde bu ‘aşkıñ biz ezel
Okuyup her ‘ilmi ħāşıl kılmışuz
- 22 Ĥağ müderris-idi bize ol medresede
Yoğıdı müşkilimüz her nesnede
- 23 Bunda ol ‘ilmi nite unudavuz
Yā nite aldaya bizi mefsedet
- [64b] Gel uy bu ‘aşka kim bu ‘aşk beğādur
Bu ‘aşkıñ dā ‘imā yōni Ĥağğadur
- 25 Bu ‘aşkıñ gözgüsi yoklukdur ęy cān
Bu gözgüde göründi bākī Sulṫān
- 26 Dilerseñ kim göresin Ĥağ cemālin
Bu ‘aşk gözgüsine her dem beğādur
- 27 Bu ‘aşk yolında seni tār ęt
Bu māristānda sen seni bīmār ęt
- 28 Yetür bu ‘āşkıla ‘aklı tamāmet
Yeter varlık saña ‘aşk ‘aşkı yār ęt

(63)

(*mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün*)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- [65a] Şolar kim dost elinden içdi cāmı
Olar bilmedi her kez hāş u 'āmı
- 2 Olar esrükdürür dā'im ayılmaz
Olar fehm eylemezler şubh u şāmı
- 3 Olarda dīn ü dünyā tedbīri yok
Olaruñ fikri haqdur ve's-selāmı
- 4 Olar varlıkların Haq(k)'a verüpdür
Olaruñ Haqqıla dā'im kıyāmı
- 5 Olar bilmez “yecūzı lā-yecūzı”¹⁰⁹
Olar mezheb edinmez bir imāmı
- 6 Olaruñ gönlüne Haq(k) şöyle tolmuş
- [65b] Unudulmuş iki cihān tamāmı
- 7 Olaruñ varlığın Haq(k) şöyle almış
Hemān kalmış bularuñ halka nāmı
- 8 Olara korku yok iki cihānda
Olar görmeyiser dār-ı melāmī
- 9 Olar iki cihāndan geçdügi:çün
Bularu verdi Haq(k) dārü's-selā[mı]
- 10 Olar 'arşı kürsī bir nefesde
Gezüp seyrān ederler Rūm u Şām'ı

¹⁰⁹ Ar. Caiz olan, olmayan demektir.

11 Sebep bulardur bu yer gök tırduğına
Bu mađlūkuđ bularuđla nizā mı

[66a] Bularuđ řānına geldi Resūle
Ki “lā ĥavfün ‘aleyhim”¹¹⁰ Ĥađ(k) kelā mı

13 Buları Eřrefođlu Rūmī’ye řor
Buları sađa gōstere mūdāmī

(64)

Velehū eyzān raĥmetu’llāhi ‘aleyh

1 ‘Ařkıñ ġamın bile çekmeye bağa bir yār bulunmadı
Āvāre olup yürürem uş bir řarār bulunmadı
2 Düşdüm ġamıñ değizine mevc aşdı başımdan
Heyhāt ki ümīdüm ġemüsine bir kenār bulunmadı
3 Sırrımı cān u ġōñül diler ki şaşra bırağa
İllā ki maĥrem olmağa rāzamu deyyār bulunmadı

[66b] Vařlıñ řikār edem deyyü düşdüm ‘ařkıñ hevāsına
İllā bu ‘ařđ içinde belādan özge řikār bulunmadı

5 Ol ġün ki bu ‘ařđıñıla oldı bu cān ĥaste vü mecrūĥ
ġünden ġüne artar dağı derdine tīmār bulunmadı

6 Derd ü firāđ u fürkat içinde kaldum ey dirġ
Eyvāh ki intizārum ġecelerine bir seĥer bulunmadı

7 Döymedi bu cān hicrūñe diler kim bir sefer kıla
Ĥün bu kıyāmet içinde vaşluğa zafer bulunmadı

¹¹⁰ Ar. “Onlar için korku yoktur” anlamına gelen ayet.

(65)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Her kim derise dā'im lā ilāhe illa'llāh
Gönlünde tura kāim lā ilāhe illa'llāh
- [67a] Endīşesi Haḫ ola göñli nūr ile tola
Maḥşere dēyü gele lā ilāhe illa'llāh
- 3 Şol dem ki göçe cānı “lā ḥavfu” ola şānı
Çürütmeye hīç teni lā ilāhe illa'llāh
- 4 Aldayımaya mūnisi ola Raḥmān
Hem kırtarısar īmān lā ilāhe illa'llāh
- 5 Ol gün ki kıza yüzler söylenmeye sözler
Hoş hüccet olup söyler lā ilāhe illa'llāh
- 6 Cehd eyle māsivāyı tarḫ edegör göñülden
Tenhā de cān u dilden lā ilāhe illa'llāh
- 7 Var Eşrefoğlu Rūmī terk etme bu kelāmı
- [67b] Değil 'ale'd-devāmī lā ilāhe illa'llāh

(66)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Cedd-i tam et kııl 'amel fırsat şaḫın fevt olmasun
Hep hevālardan kesil şeytān saña yol bulmasun
- 2 Nefsi hevā ārzūları yoldan azıtmasun seni
Zerḫ u riyā gāvğaları göñlüñe gelüp tołmasun
- 3 Berk yapış şer'ij ipine tā eresin menzile
Kibri kīn buḫl ü ḫased seni yābāna şalmasun

- 4 Var eriş mürşid katına hizmet et hazretine
Şaykal urdur kalbiçe pāsıyla şöyle kalmasun
- 5 Gönlüñüñ āyīnesin gayruñ hayālinden arıt
Yeğ ceħd kıl kalbünji her bir yaña tağılmasun
- 6 Geç kamu sevdā-yı sevdādan yeter sevdā-yı dost
Kıble birdür dost birdür ikilik eglemesün
- 7 Eşrefoğlu Rūmī gerçek ol “Bir”i sevdün ise
Göñlüñe ol “Bir”den özgenüñ hayāli gelmesün

(67)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Anuñ ‘aşkın gerek baña gerekmez dünye ‘uqbāyı
Ki ‘aşkıdur maqşūdum ancak kodum cümle temennāyı
- 2 Muḥabbet dādın evvelde kodı cānum dimāğında
Kamudan el çeküp bu cān anın ister o Mevlāyı
- 3 Muḥib maḥbūb muḥabbet bil ḥaḳīkatde bular birdür
[68b] Anuñcun anı sevenler kodılar gül sevdāyı
- 4 Anuñ derdin bilmedi cihānda nesne bilmedi
Gerekse varsun ol yüz yıl okusun ağ u karayı
- 5 Anuñ ‘aşkı kitābından şolar kim okudu bir ḥarf
Hep ismi resmi maḥv oldu ötendi cümle māsivāyı
- 6 Ben ol şāhbāz-ı kudsiyem kolından uçdum şāhuñ
Şikārım süre getürdüm kim avladım bu şāhrāyı
- 7 Avum aldum yine döndüm varup şāh koluna kondum
Cemāline bakup her dem ederem hoş temāşāyı

8 Ben ol serbāz u ünsīyyem yolında cān u baş verdüm
Bugün gördüm ‘ayān anı kodum va’de-yi ferdāyı

[69a] Şarāb-ı lā-yezālī ben içüp hayrān u mest geldüm
Sözüm mestāne anuñçun eder nükte-yi garrāyı

10 N’ederem şol dili ben kim anuñ söylemeye rāzān
N’ederem şol gözi ben kim ki görmeye dilārāyı

11 Var Eşrefoğlu Rūmī sen bu rāzı ‘ārife söyle
Ki her bir bī-ḥaber ‘āmı ne bilsün bu mu ‘ammāyı

(68)

(mefā’lün mefā’lün mefā’lün mefā’lün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Benüm işbu garīb cānum ‘aceb düşdi bu şahrāya
Yolunu dosta iletmege tolaşdı işbu sevdāyı

2 Meger bu cān bu sevdāyı ezelden tuta geldi:di
Yine ol dosta varmağa bunu edindi ser-māye

[69b] Bu sevdā bir ‘aceb sevdā getürür başıma gavğa
Nicenüñ tāt u tahtını bu sevdā verdi yağmaya

4 Bu sevdā dedüğüm ‘aşkdur bu şahrā dedüğüm dünyā
Bu şahrāda bu esfelden bu ‘aşkdur iletan a’lāya

5 Niceler işbu şahrāda yolın yābāna bırakmış
Vaṭanından cüdā düşmüş tutulmuş bu ḥarābeye

6 Velī her sevdā ‘aşk olmaz ‘aşıklar diridür ölmez
Ölen şol kimselerdür kim gönül verdi bu dünyāya

7 Bu ‘aşkı Ḥak(k) bu cānlara delīl olmağa gönderdi
Bulan ‘aşkı uyan ‘aşka ḥakīkat erdi Mevlāya

- 8 Gel imdi sende bul ‘aşkı ki bunda göresin dostı
[70a] Görenler muntazır olmaz bugün ol dostı ferdāya
- 9 Sen ey gönli kara münkir gider inkârı içinden
Dīdārım görmeyiserdir Hāk(k) ol münkir-i a‘māya
- 10 Eger dersen ki ‘aşkı bu ‘aşk yolında şadıkam
Budur bu da ‘vāya ma ‘nā koyasın cānı ortaya
- 11 Bu ‘aşkı derdi āhıdur gidenün Hāk(k)’a rāhıdur
Bu ‘aşka pek yapış zinhār koyma dünyā ‘uqbāya
- 12 Var Eşrefoğlu Rūmī sen bu ‘aşktan hergiz ayrılma
Bu ‘aşk coşkundur katre taşup varduğı deryaya

(69)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ey ‘aceb bilsem nedür yā Rabb bu derdün çāresi
[70b] Gün gün artar hīç oñulmaz yüregümün yarası
- 2 Yüregümün yarasına hīç tabīb kılmaz ‘ilāç
Ey ‘aceb var mı dahı benüm gibi bī-çāresi
- 3 Çāresi bī-çārelıkdür yine bu derdün meger
Çün belā burcunda ‘aşıklarun seyyāresi
- 4 Gözi yaşlu bağı başlu yüregi delük delük
Olmuşam ‘ālem içinde ‘aşkınuñ āvāresi
- 5 Her kim inler bu belādan varsun ol ‘aşık degil
Görsün ol bir anlayanlar dünyenün mekkāresi
- 6 Dünye-yi mekkāreye her kim tolaşdı tā ebed
Gétmedi gétmeyiser anun yüzünün qarası

[71a] Her kimiñ gönlünde zerre deñlü dünyā hubbı var
Anı etdi bilsün nefsinüñ emmāresi

8 Dost yolında ‘aşıkı ger kılsalar yüz biñ yara
Dönmeye dost dost deñü çağrışa her bir pāresi

9 Eşrefoğlu Rümī bu derde giriftār olalı
Düşdi bir ‘ummāna kim yoğdur anuñ kenāresi

(70)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Gönlümün bir küşesinde ‘arş-ı Raḥmān gizlüdür
Kaṭremün bir kaṭresinde baḥr-ı ‘ummān gizlüdür

2 Zerremin bir zerresinde nice biñ şems var benüm
‘Ārife bu söz ‘ayān illā ‘avāmdan gizlüdür

[71b] Bu vücūdumda benüm bir kuş vardır ol kuşuñ
Avcı içinde tamām iki cihān gizlüdür

4 Ne ‘aceb kuşdur bu kuş henüz yuvasında yatur
Lā-mekān seyrān eder seyrānı pūnhān kirlüdür

5 Lā-mekān bī-nişāndur ol kuşuñ yaylaqları
Ol kuşuñ ḥavşālasında sırr-ı sultān gizlidür

6 Ol kuşuñ şāhıla ‘ahdi var ezelden ilerü
Bir melek bilmez nedür ol ‘ahd ü peymān gizlüdür

7 Ol kuşuñ avı şikārı dost vaşlıdur hemān
Anuñçun dost aña mūnis ü mihmān gizlüdür

8 Ey ‘aceb böyle iken yā Rabb nedendür bu kuşuñ

[72a] Hīç inçildisi dūkenmez yüreginde kan gizlüdür

- 9 Derde düşmüşdür yanar zārī kıllur düni günü
Zārīsi ol dost firāķı bağrı büryān gizlüdür
- 10 Ol kuşuñ vaşfi küşüdür deyyedüm illā neğem
Müdde‘iden korkaram gönlünde gümān gizlidür
- 11 Şüret-i insānda kīl insānı bil insānısañ
Şüret-i insānda bu ma‘na-yı insān gizlidür
- 12 Ma‘na-yı insānı bil kim bilesin Hāķķı ‘ayān
Ma‘na-yı insānda ol şıfāt-ı sübhān gizlidür
- 13 Eşrefođlu Rūmī bu remzi yine ‘ārif bilür
Bilmedi bilmeye her ‘āmı vü nā-dān gizlidür

(71)

- [72b] ‘Āşıkıñ göñli hemīşe ‘aşkıla pür-nürdur
Ol göñül n’ete öle çün ‘aşķ ile ma’mürdur
- 2 ‘Āşıkā her yer Türdur her nefes mi‘rāc olur
‘Aşķ olmayan göñüller tā ebed mehcürdur
- 3 ‘Āşıkıñ her ķanda baķsa gördügi dost yüzüdür
Cānı mest anuñçundur gözleri maħmürdur
- 4 Kāfirüñ ‘aşkıla küfri ‘āķıbet īmān olur
Zāhidüñ sa‘yi ķamu ‘aşķsuz hebā mensürdur
- 5 ‘Aşķ kitābın ‘aşķdan okuyan ķamu ‘ilmi bilür
Evvel āħir zīrā ‘aşķ kitābında mestürdur
- 6 ‘Aşķ gözine tolunur iki cihānda nesne yoķ
- [73a] ‘Aşķ gözidür dost yüzün gören daħı meşhürdur
- 7 Gel bu ‘aşķa maħrem ol tā bulasın ‘ömr-i ebed
Bāķī devrān maña ‘āşıklara destürdur

- 8 Şāh-ı kevneyn olmak istersen bu ‘aşka ol esīr
Nice biñ yüz biñ Süleymān ‘aşk elinden mürdur
- 9 ‘Āķile bu söz ‘aceb gelür ‘acebdür hem ‘aceb
‘Aşk maķāmına ‘aql ermedi ermez durur
- 10 Eşrefođlu Rūmī gerçek sen eger ‘āşıkısañ
Saña ne kórđu ne ğam çün sevdüğün gayurdur

(72)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Seni bunda kōmazlar göñlüni bunda götürür
[73b] Terk eyle kibri ki bir göñül ele getir
- 2 Buña göñül bağlayup nefsüne uyarısañ
Ol nefsün alur seni toğrı tamuya iletür
- 3 Bunda kimse kalmaz gelen gider eglenmez
Yol düşvār kórđu katı işüñi bunda bitür
- 4 Bunda bitmeyen işler anda da bitmeyiser
Ğafletden uyar cānuñ ‘aķluñı başıña yetir
- 5 Kānı bunda gelenler mülk benümdir deyenler
Şimdi görince anlar toprak oluban yatur
- 6 Milkün ıssı bellüdür yā bu da‘vālar nedür
Var utan da‘vī kō top yüz karasın añ tur
- [74a] İşte bul Tanrı ħaşīn sildür göñlüñ pāsın
Gir evliyā yolına cānuñ raħmete bitür
- 8 Fursatuñ eldeyiken dürüş menzile eriş
Bu devrendi geç dağı var şāh oluban otur
- 9 Eşrefođlu Rūmī varlık öğüdünji sen al
Kevneyni arduña at yüzün Ğazrete götür

(73)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Bir dem dilim tutaydum 'aşk kıomaz beni söyledür
'Aceblemeñ söyledüğüm 'aşkıñ 'ādeti böyledir
- 2 Bu 'aşk beni delü kıldı 'aqlumı başumdan aldı
Mecnūnlayım düni günü zārī kıluban iñledür

[74b] 'Aşkıdur beni benden alan sevdüklerimden ayıran
Kimdür 'aşka karşı tıran şāhları başdan aladur

4 'Aşk kime kim şaldı sāye başını vėrdi ğavgāya
Manşūrlayın esrük delü "Ene'l-ħak" da'vī eyledür

5 'Acebdür bu 'aşkıñ işi ğöñüldeñ sürer teşvīşi
Ĝözlerden akıdur yaşı yürekde odı biledür

6 Her kimüñ 'aşkı varısa içinde od yanarısa
Zihī¹¹¹ bahtlıdur cānı şöħbeti ol dostıladur

7 'Aşkıdır ğöñülde nūr olan 'aşkıdur Mūsā'ya Tūr olan
'Aşkıdur ki 'İsā deminde ölüler diri kıladur

8 Ĝel 'āşık ol şād olasıñ ğuşşadan āzād olasıñ

[75a] Dürr-i yetīmi bulasıñ bu 'aşk baħrine taladur

9 Eşrefoĝlu Rūmī söyler illā şāra ğaber eyleser
Kim ki 'āşık olmağ diler eydüñ ğelsünler şaladur

(74)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Ĝöñlüm alanuñ sözüni dā'im söyleyesim ğelür
Derd ü ğūnıla 'āşıkłarı her dem toylayasım ğelür

¹¹¹ "zehī"

- 2 Dñnyā nedür dost yolına ‘aşık anı terk etmeye
Bir cānım var ol dost için kurbān eylesim gelür
- 3 Bu od şuyıla toprak libāsın çıkarup döküp
Anuñ vaḥdet deryāsın girüp boylayasım gelür
- 4 Manşürleyin ḥayrān u mest “Ene’l-ḥaḳ” demini urup
[75b] ‘Aşık meydānında girüp cān u baş oynayasım gelür
- 5 Pervāne gibi bī-ḳarār şāhuñ cemāl-i şem‘ine
Düşüp tutuşuban her dem yanup parlayasım gelür
- 6 ‘Aceb şūrīde bülbülem dñni gün kıluram zārī
Dost baḳçesinüñ güllerin müdām baylayasım gelür
- 7 Eşrefoğlu Rümī eydür maḳşūdum anuñ derdidür
Bir dem dertsüz olurusam cān işmarlayasım gelür

(75)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cānumı ‘üryān edüp şaldım bu ‘aşık deryāsına
Nāgehān ‘aşkuñ şataşdım dürr-i bī-hemtāsına
- 2 Cān u baş u dñn ü dñnyā verdim aldım derd-i yāre
[76a] Merhem ol derd oldı ancak yüregüm yarasına
- 3 ‘İlm ü ‘aḳl u zühd ü taḳvā çün ḥicāb oldı baña
Küllī sevdādan geçüp düşdüm anuñ sevdāsına
- 4 Māsivādan göz yumup gördüm anuñ dīdārını
Kendözümden el yudum girdüm fenā şahrāsına
- 5 Ol fenādan bir fenāya bu fenādan gey fenā
Gey fenādan şonra erişdüm anuñ beḳāsına

- 6 Bir beḳādur ol beḳā hergiz fenā ırmez aḳa
‘Aḳlıḳı ḳo gel ırresin bu sızüḳ ma ‘nāsına
- 7 ‘Aḳlıla ‘aşḳıla girilmez ‘aşḳ ‘aḳlı maḳv ırder
‘Aḳlı ‘aşḳıḳı ol sebebden gelimez yöresine
- [76b] ‘Āḳıl ister cennet ü ḥūr u ḳuḫūr ḳılmān ola
‘Āḫıḳuḳ ḫıç meyli yoḳdur cennet ü na‘māsına
- 9 ‘Āḫıḳ ol kim ḳoresin dost yüzünü bunda bugün
Ma‘mūr olma zāhidüḳ ol va‘de-yi ferdāsına
- 10 Va‘de-yi ferdāya ḳöymezi ‘āḫıḳ-ı ḫūrıdeler
Ḓöz ḳonardur düḫer ırer zülfinüḳ ḳarasına
- 11 Müdde‘ınüḳ her sızünde vardurur nice ḳaraḫ
Ṭālibiseḳ girme zinhār müdde‘ı arasına
- 12 Eḫrefoḳlu Rūmı ‘aşḳdan ḫoḫ ḫaber verdi yine
Müdde‘ınüḳ ḫıç ḳulaḳ ırmaz ḳuru da‘vāsına

(76)

(fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün)

Veleḫū eyzān raḫmetu‘llāhi ‘aleyh

- [77a] Ger ḳadīmı dost gerekse ol ḳadīmı iste bul
Andan özgesinden arın var anuḳ derdile (bile) ṭol
- 2 Andan ayru hep fenādur bāḳı oldur lā-yezāl
Dün ḳün aḳa ḫızmet ıryle var aḳa gerçek ḳul ol
- 3 Kim aḳa gerçek ḳul olsa tā ebed āzād olur
Ḓıç zevāl ırmez aḳa çün dost anı ḳıldı ḳul
- 4 Dünyeniḳ lezzetine aldanma kim tızcek ḳeçer
Heḫ-beḫıḫten fāriḳ ol kim bulasın Ḓazrete yol

- 5 Var götür küllî hevesden gönlünü ey yol eri
Varlığıñ yokluğa degşür ölmekden öñdin öl
- 6 Ölümünden öñ ölendir bugün dostı gören
[77b] Bu sözüñ haqdur inan eyle buyurdı Haq Resül
- 7 Bundan içerü dağı söz verdim anlaşıñ
Var seni küllî yitür tā sen gidesin kıala ol
- 8 Andan anuñ gözüle baq her neye baqarıñ
Haq görine saña küllî fevķ u taht u sağı u şol
- 9 Eşrefoğlu Rūmī'nün tut pendini tālibiseñ
Haq nūrı tā göñlüñe senüñ dağı eñde nüzül

(77)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Haqķı sev Haq sevenlerden tölundurmaz cemālini
Velī sevmeyene hergiz tādurmaz vaşlı balını
- 2 Budur 'ādet-i Mevlā sevmez sevmeyeni aşla
[78a] Kıorķar bī-civārından eñder bu'di 'azābını
- 3 Tāmu odundan artuķdur anuñ ayruluğı odı
Bititmesün kimesne yā bu ayruluķ firāķını
- 4 Baña ansuz gerekmez cān baña ansuz ne dīn īmān
Cemāl-i Ka'besin buldum eñderem hoş tāvāfını
- 5 Baña īmān ü dīn oldur ki sevem ben anı kāmīl
Ki kıble eñdinem tıpam anuñ zūlf-i siyehini
- 6 Bu 'aql u bu göñül bu cān bu māl u milk ü ḥānümān
Kāmusın verđüm ü aldum anuñ 'aşķı belāsını
- 7 Baña ne 'ilm ü ne fetvā baña ne zūhd ü ne taķvā
Beni şüzīde vü şeydā kıilup iķürdi cāmını

[78b] İçip cāmın mest oldum “Ene’l-ḥaḳ” demini urdum
Ne beni ne anı bildim verimezem nişānını

9 Ki andan yine bir cāmı tolu şundı vü içirdi
Beni bir şahva çıkardı ki elinden seçdüm ālını

10 Şarāb-ı süci içildi elinden ālı seçildi
Yüzünden bürḳa’ açıldı ‘ayān eyledi rāzını

11 Bu rāzı ol bilür kim ‘aşḳ anı maḥv u fenā kıldı
Fenāsuz ‘ömre erişdi bulup dostuḅ beḳāsını

12 Bu Eşrefoḅlu Rūmī’ nün sözün ‘ārif bilür ‘ārif
Ne bilsün degme bir nā-dān bu ‘uşşāḳuḅ kelāmını

(78)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

[79a] Bu fenāya sen neden (neden) böyle gönül verdün eyār¹¹²
Ey ‘aceb düşmezim hergiz öñüñe ol bākī dār

2 İşbu māl u mülk oḅ u kız bāḅ u baḳḳe ḥon u ḥoy
Bunda ḳalır sen gederseñ sinleye nāḳār u çār

3 Buña gönül baḅlayup maḅrūr olup ḳalmaḳ neden
Çünki bu bir kibirdür gelen geçer kılmaz ḳarār

4 Niceler bu kibirde yaptı ‘imāretler delim
Āḅir ecel seli geldi kıldı anı tār-ü-mār

5 Ger nebīdür ger velī ger pādīşāḅ u ger gedā
Ger bu kibriden gelüp ḳamu nice geçdi geçer

¹¹² “ey-yār”

- 6 Uşluyısañ gëç hergiz ‘imāret eyleme
[79b] Uşañ olma gāfil olma geldüñ işi başar
- 7 Seni Hax neçün yaratdı neye geldün bunda sen
Anı bil kim bilmege getürdi seni ol pīr ü bār
- 8 Geç bu benlik da‘vīsinden¹¹³ yoqluğı eyle kabūl
Hāzrete varursın āhir bārī yoqluğıla var
- 9 Hāzrete yoqluğıla varan kişi gëy şād ola
Binüben cennet Burāğına görisedür dīdār
- 10 Şöhreti ço şöhret āfetdür dedi “ḥayrū’l-beşer”¹¹⁴
Seni qoymaz oda illā işbu nāmūsıla ‘ār
- 11 Eşrefoğlu Rūmī bu pendı yūri sen saña ver
Var kanā’at cūbbesin gëy ‘uzlet eyle ihtiyār

(79)

[80a] *Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 Bu dünyāya verme gönül dünye saña qalır degil
Dünye seven dost qatına yüz ağıyla varur degil
- 2 Bu dünyānıñ muḥabbeti şol ağılu bal gibidür
Ağusun bilen ol bala barmağını banur degil
- 3 Bu dünyānıñ zehri qatı cāna erer mażarratı
Zehrini bilmeyen bunun kendüyi şaқınur degil
- 4 Bu dünyāyı dërüp yığan āhir qoyup getse gerek
Qoyup gidecegin bilen dünyāyı dëvşirir degil

¹¹³ “da‘visinden”

¹¹⁴ “Hz. Muhammed”

5 ‘Āşıkların gönli kuşu düşmez dünyā tuzagına
Gerçek éren bu dünyāyı hıç muhāle alur degil

[80b] Ol Hıağ habıbi Muştafa bu dünyā cıfedür dedi
Ögi uşşı olan kişı cıfeye aldanur degil

7 Ol cıfeniñ tãlibleri itdür anların adları
İt olan it harıfidür maħreme şāh olur degil

8 Pes yine maħrem olmağa şāh ile şāhbāz gerek
Yoksa degme kuş avını alup şāha varur degil

9 Eşrefoğlu Rümī sen de şāha eger maħremisen
Himmetiñ gözine kevneyn zerre deñlü gelür degil

(80)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 Bu ‘aşkıñ şerbetinden bir kadeh nüş éylegil
Gel ‘aşkıla başuñı tã ebed hoş éylegil

[81a] Gel berü gel ‘aşk elinden tolu peymāne getür
Gel bu mecliste bugün sen hānı ser-hōş éylegil

3 Gel bu ‘āşıklar öñinde yere şal nāmūsunu
Gel bu zühdi ‘aşka degşür ‘aklı bī-hōş éylegil

4 Gel bu ‘aşk bāzārına gir yoğa şat hep varuñı
Gel berü küllī hevesden göñlüñi boş éylegil

5 Gel bu küllī māsivādan yüz çevür yum gözüñi
Gel bugün cān gözüñi aç dost yüzine tuş éylegil

6 Gel bu ‘aşkıla bugün kaṭreñi deryāya ilet
Gel berü deryāyıla deryā olup cüş éylegil

7 Gel bu ‘aşk deryâsınınuñ dèrmek dilersenñ dürlerin
[81b] Gel bu Eşrefoğlu Rûmî sözlerin güş èylegil

(81)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

1 Bu ‘aşk düşdi cânumuzda bahâr eyledi kışımız
Çayğı bulutların sürdi komadı hîç teşvîşimiz

2 Dilimizde ol dost adı cânımızda ol dost dâdı
Gönlümüzü ol dost aldı unuttuğ yâd bilişimiz

3 Dostdur hemân endişemiz dostı sevmekdür pîşemiz
Ol dostı sevmekden özge bir dağı yokdur işimiz

4 Ol sultândur bizi aña kul her dem yeñi yeñi nüzül
Andandur bu cümle uşul andandur her bahşışimiz

5 Her dem bakaruz ol yüze her gün bayrâm kadar bize
[82a] Biz dostı ‘ayân görerüz düş degil bu görüşümüz

6 Çanda baksağ dost görünür şanma dost toğar tolunur
Yer ü gök toptolu dostdur bu sözde yok yanlışımız

7 Biz ol dostıla diriyüz dostsuz olursağ ölürüz
Dostdur bize teni cân olan dostıla her cünbişümüz

8 Eşrefoğlu Rûmî eyedür dost bizi şöyle alupdur
Mağlûkâtdan kesilipdür alışımız verişimiz

(82)

(fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

1 Sen ezel sultânıduñ şimdi neye olduñ esîr
Eksügi yok bay edüñ böyle neden olduñ fakîr

- 2 On sekiz biñ ‘āleminñ halkı saña müştākıdur
[82b] Yerde gökde hep melekler saña olmazdı nazır
- 3 Baqarıduñ dost yüzine eşidürdün dost sözün
Ey ‘aceb ne oldu saña şimdi kūr olduñ hem şağır
- 4 Lā-mekān katında hayme kuruban yaylarıduñ
İşbu hāristān içinde kalduñ uş horı haķır
- 5 Şāhbāz-ı kudsīdün(de) hem maḥrem-i sultān-ı sırr
Şimdi şöyle sen neden bī-gāne düşmüşsin debır
- 6 Şāhıla kılduğun ol ‘ahdi meger beklemedün
Getürüpsin şāh katında yüzüne gey ulu gir
- 7 Habs içinde bu cān Yūsuf ’un evkār eyledün
Bu beden Mısrına nefsün dīvini kılduñ emır
- [83a] Bu ḥarābātınñ hayāli lā-tamām aldı seni
Hiç dēmezsın kim serencāmum ne olısar aḥir
- 9 Ol uzak yollara sen birgün gidersin nāgehān
Azugun yok yalın ayağ u yayan yoluñ ağır
- 10 Ne şāra uğrar yoluñ ne ḥod bāzāra ḥāzır ol
Bundan al azuk binit yükün bugün bunda dēvşir
- 11 Gele bir tevbeye gel gayret demidür gayret et
Ġayrı terk et kim saña ol ola destgır
- 12 Yoksa toprak olıcağ hiç tevbeye ermez elin
Nice biñ yıllar edersen zār u feryād u nefır
- 13 Her ki tevbe kıldı birkaç gün ölümden ilerü
[83b] Eşidenler anuñ adın Raḥmetu’llāhı okır
- 14 Nakşa aldanma ki nakķāşdan cüdā düşmeyesin
Dost yüzünden gözün ayırma cānını başuñı ver

15 Eşrefoğlu Rūmī bu sözüm saḡadur gey eşit
Cān kuşın uçurmadan gözün aç ‘aḡluḡ der

(83)

(mefātlün mefātlün feülün)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

1 Düni gün turma zıkr et ol Hudā’yı
(Ki) anuḡ zıkrı verür cāna şafāyı

2 Bu fānī ‘ömri dost yolına ḡarc et
Dilerseḡ bulasın ‘ömr-i beḡāyı

3 Belāsını anuḡ baş üzre çek kim
[84a] Deye dost daḡı saḡa dost biyāyı

4 Sözin eşitme degme bir ḡabīsün
Refiḡ edinme her bir bī-nevāyı

5 Nice bir nice bütün perver olmak
Nice kılmak bu nefse merḡabāyı

6 Kem kerkessin avuḡ oldu murdār
Onın şayd edemezsin sen hümāyı

7 Cihān yüzüne geldüğine bakma
Döner yüzi eder bir gün cefāyı

8 Dilerseḡ Haḡ kıla sende tecellī
Göñülde ḡoma hergiz māsivāyı

[84b] Melekler öte seyrān gerekse
Bu cismün naḡşına kıll revāyı

10 Gözünden sil enāniyyet sebelin
Tolu ḡaḡ göresin arz u semāyı

- 11 Bu ‘aşk bahrinden Eşrefoğlu Rūmī
Çıkarıdı dürri ol girān-bahāyı
- 12 Bu deryānıñ kenārın bekle zinhār
Ƙo bir dürlü dağı tedbīr ü berāyı
- 13 Bu gevher elüñe düşe gümānsuz
Eğesin HāƘ(Ƙ)’a ħamd ile senāyı

(84)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- [85a] Eý göñül var kim bu dertden sen ħaberdār olmadıñ
Anıñıçundur bu yolda sen cigerdār olmadıñ
- 2 Her gece fikrinde ben bir laħza ħāba varmadım
Eý göñül var kim benümle dosta karşı yetmedıñ
- 3 Ben diledüm dost zülfin boynuña kıлмаƘ kemend
Sen perışānlıƘ eđüp ol dāra berdār olmadıñ
- 4 Ben ki ol şāhıñ cemāli şem‘ine pervāneyim
Var göñül var kim düşüp ol şem‘a yanar olmadıñ
- 5 Pes senüñ gibi göñül varsun baña maħrem degil
Çünki bu ‘aşk zehrini benümle dadar olmadıñ
- 6 Eşrefoğlu Rūmī ile yoldaş oluban göñül
- [85b] Geçüben aşsı ziyāndan dosta gider olmadıñ

(85)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Tuymasun bu cān göñül ben dosta pünhān geçerem
‘AƘl ü cān bī-gānedür [ben] dil ü bī-cān giderem

- 2 Māsivā rengin döküp ‘aşk ile hem-reng oldum uş
Kodum insān varlığını şöyle ‘üryān gederem
- 3 Baña ne ‘ilm ü ‘amel ne küfr ü ĩmān büsbütün
Kamusından el yu ‘aşka uyuban gederem
- 4 Elvedā’ olsun saña ey zühd ü takvā elvedā’
Cezb edüp çekdi beni ol baħr-ı ‘ummān gederem
- 5 Yedi tamu sekiz uçmağ bir dem anlamaz beni
[86a] Luş edüp irci‘ı¹¹⁵ tablin urdı sulţān gederem
- 6 Bu ħarābātıñ neçün mi‘mārı olam çünki ben
Dostula kıldum ezelde ‘ahd ü peymān gederem
- 7 Eşrefoğlu Rūmī’yem ‘aşkı şarābından anuğ
Tā ebed şūrīde şeydā mest ü ħayrān gederem
- 8 Ol şarābuğ cür‘asına vermişem kevineyi ben
Vaşl-ı ‘ıydına erüp cānumı ħurbān gederem

(86)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

Velehū eyzānraħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 ‘Ārif ol kim bilesin esrārını
Bu gözünle göresin envārını
- 2 Heşt-behişt’ten fāriğ ol cān terkin ur
[86b] Bunda bul yāri bugün ço yarını
- 3 Kim ki bunda bulmağ ister yārini
Varsun ol hep yāre versün varını

¹¹⁵ “Bana dönünüz” anlamına gelen Allah’ın kullarına hitabıdır.

- 4 Yārini yarına koyan kimsene
Bellüdür terk edemez ağıyārını
- 5 Her ki ağıyāra uyup yāri qodı
Tā ebed görmeye ol dildārını
- 6 Yāre yār olmak gerek yār isteyen
Yār için qomaq gerekdür ‘ārını
- 7 Bunda bugün yāre sen yār ol dağı
Fāriğ ol var kim bilür yār yārini

[87a] Ğayrı terk et eyle ki ‘ayna eresin
Yuyasin ‘aynı:la Ğayruñ yarını

- 9 Yārden ayru bir nefes olmayasin
Çün veresin yāre göñül şārını
- 10 Qanda baqsan yāri göresin hemān
Görmeyesin bir dağı deyyārını
- 11 ‘Ārif añ[ı]ladı nā-dān tañladı
Eşrefoğlu Rūmi’nün sözlerini

(87)

Velehū eyzānrahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Naqqāşumuz bizi ezel bī-levn ü renk yazup durur
Levh-i¹¹⁶ göñülden Ğayrınıñ naqşını hep bozup durur

[87b] Qullāb urup cānumuzı dün gün çeker kendözüne
Küllī cihāndan ser-te-ser meylümüzi üzüpdür

- 3 Yer gök dağı eylenmeden “qālū belā” söylenmeden
Kendü cemālin görmege göz köpri bizi düzüp dürür

¹¹⁶ “levh”

- 4 Ol gözüye her dem bakar ‘âşıkların oda yaçar
Niceler ol Manşūrlayın kül oluban tozup durur
- 5 ‘Āşık neğer teni cānı dūn ü gün anı ister anı
Gel gör anı sevenleri dü cihāndan bezüp dūrūr
- 6 Gör ‘âşıkı āvāredūr ‘azmi hemān ol yāredūr
Düşūbeni ile şāra ‘ālemi hep gezüp durur
- 7 Bu Eşrefođlu Rūmī ‘aşk deryāsınūđ mevcleri
[88a] Taşdan taşā çala çala mađv eyleyūđ ezüp dūrūr

(88)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Görelden yüzini derd ü belā bağa şikār oldu
İñledüm artdı gün günden gözüm yaşı pınar oldu
- 2 Gözüm dünyāyı hīç görmez ađar kanlu yaşıđ tūrmaz
Bu derd ü bu firāk ile içüm tışum yağar oldu
- 3 ‘Aceb yā Rabb ne dertdür bu götürmez gözüme uyđu
İçimdeki yanan od ĥo yārenleri yağar oldu
- 4 Göñül fikrindedūr ĥayrān bu cān āvāre ser-gerdān
Bu sevdāya düşeliden dü ‘ālem bağa tar oldu
- 5 İñledüm ‘āleme tıldı gören eýdür buđa ne oldu
[88b] Esirgeyüp bu ĥalk derdüm gerü bağa şorar oldu
- 6 Benüm derdüm hemān ol yār bağa ne el gerek ne şār
Bu cān ancak anı ister kāmusından bezer oldu
- 7 Yüregüm yarasına hem gözüm yaşı yeter merhem
Geçeler şubđa dek bu gam bađa mūnis ü yār oldu
- 8 Ğamı yārūđ hemān yārdür sa ‘ādet kimde gam vardur
Şular kim gerçek erlerdür ĝamı yükin çeker oldu

- 9 Var Eşrefoğlu Rūmī var bu derdi kıılma āşikār
Saņa çün derd ü zehrin yār tolu tolu şunar oldu

(89)

(mefā'ılün mefā'ılün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Benüm derdim ayı yārün ğamıdur
[89a] Bu zaḥmım merhemi gözüüm nemidür
- 2 Āhımdan zārlığımdan inlememden
Feleklerde melekler hep semīdür
- 3 Kimiñ göñlünde kim bu dert odı yoķ
Ḳamu ḥayvānlarıñ kemden kemidür
- 4 Bu dert odına kim yandı dükendi
Biliñ anı ki kāmil ādemīdür
- 5 Yedi ṭamu odı bu derd odınuñ
Ḳatında şanki bir kığılcımdur
- 6 Bugün bu derd odına yanmayanuş
Yarım düzaḥda yatmak lâzımdur
- [89b] Sa'ādet gencinüş kilidi dilin
Şorarsañ ehl-i derdüş bir demidür
- 8 Şaladur gelsün ol pervāne 'āşık
Bu dert odına yansun kim demidür
- 9 Bu dertden Eşrefoğlu Rūmī ölse
Ölüm degül düğünü bayrāmıdur

(90)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

1 Dutarsañ haq sözün Hakk'ı göresin
Uyarsañ nefse hergiz görmeyesin

2 Anuñ sevdāsına düş gayrı terk et
Nice beyhüde sevdālar kovasin

[90a] Göñül kim hāme dostuñ halvetidür
Neçün sen aña düşmenler kovasin

4 Gider hubbini mañlūkuñ göñüldeñ
Göñüldeñ Hālik'a tā yol bulasin

5 Cenābetdür göñüle gayrı koymak
Tahāret oldurur Hakkı sevesin

6 Gel anıñ derdine düş gayrı hep ko
Gümānsuz 'ayn ile gayrı yuyasin

7 Kuşangıl kendü himmetün kuşağın
Binüp cidd atına menzile alasin

8 Saña senden eger olmazsa himmet

[90b] Kaçan maqşūduña vāşıl olasin

9 Sen ey cān varlıguñ nūrın söyündür
Ki bu ism ü resimden kurtılasin

10 Girürseñ sen vücūduñ zulmetine
Bulup āb-ı hayat içüp kanasin

11 Senüñ göñlüñ o şāhuñ gözgüsidür
Düriş ceñd ile gözğüyü silesin

- 12 Göresin anda ‘aks urmuş cemāli
Şoloḡ sā‘at sen anı [sen] şanasın
- 13 Eger ḡalursaḡ işbu şanuda sen
Bu menzilde henüz bir bī-nevāsın
- [91a] Gerek varlıḡuḡ anda maḡv eḡdesin
Anuḡıla anı görüp bilesin
- 15 Bu deḡdügüm cemāli pertevinden
Daḡı bir noḡtadır ki aḡlayasın
- 16 ‘Aceb remz eḡder Eşrefoḡlu Rümī
Seni ḡoḡıl ki bu remzi tıyasın
- 17 Bu remzi kim bilürse oldur insān
Bunu bilmeyene ḡayvān deḡyesin

(91)

(mefā’ılün mefā’ılün mefā’ılün mefā’ılün)

Velehū eyzān raḡmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ḳanā‘at gencine elün meḡer eḡrişmedi senünḡ
Anuḡçün nefşün biraḡduḡ miḡnete cānuḡ
- [91b] Gel özün miḡnete şalma bu fānī zevḡe aldanma
Serābı şu şanup ḡalma sözin eşıtme şeytānuḡ
- 3 Yemek içmek ni‘metler düni gün dünyā ḡomaḡlar
Bu düzmekler bu bozmaḡlar ḡatı miḡnetidür cānuḡ
- 4 Bu dünyā dāmına düşme varup şeytā[na] baş ḡoşma
Baḡıl nā-kes yolundan ḡık yürüsin ḡayruḡ iḡsānuḡ
- 5 Bu māl u milk ü ḡānümān senünḡ neḡdir eḡyā miskīn
Göre ne ḡıldı mālına yā milkine Süleymān’uḡ

- 6 Senüñ oldur ki elünle anı sen miskîne verdün
Senüñ degül senüñ degül senüñ ardunda kalanuñ
- 7 Sen anı vârişe kırsın döker şaçar yer iğer
[92a] Senüñ hasret ü derd ü âh ile kıarılır toprağa tenün
- 8 Eliñde fırsatun varken mâluña mâlik ol zinhâr
Hiç aşşı kılmayırsardur saña şonrağı pişmânuñ
- 9 Tama' hırş u hased iti eliñ göñlüñ dilün bağlar
Cidâl ü kibr ü buhl ü meger bulardur alan imânuñ
- 10 Saña çün verdi Hağ varlık dedi Kıur'ânıla enfiğ
Şakın sen etme pağıllık cehennem etme cinânuñ¹¹⁷
- 11 Var ol nefşün itin kûr et kanâ'at ile elbir et
Yerün cennet işün hûr et gel uy hükmine Kıur'ân'ın
- 12 Ayır nefşünji şeytândan ki sırlar tıyasın cândan
Ađalar ere sultândan yakîne ere gümânuñ
- [92b] Eger hep varlıgun verşen bu varlığdan seni yursan
Aña yoğluk ile varsan dîdârın göresin anun
- 14 Zîrâ dîdâr yolu yoğluk varur cennete cömerdlik
Gider tamuya nâkislik bulardur yolu insânın
- 15 Velî yoğluk yolun tıtsan ne hoşdur ol şaha yitsen
Fenâ baħrinde maħv etşen dükeli âyin¹¹⁸ erkânun
- 16 Kıalayduñ dostula bâkı olayduñ 'âleme sâkı
Felek atlaşun üstinde konaydı çetr ü şayvânun
- 17 Bu Eşrefoğlu Rûmî'nün tutarsan pendin ey derviş
Olasın 'âlem içinde murâdı cümle eşyânun

¹¹⁷ "cinânuñ"

¹¹⁸ "âyin"

(92)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- [93a] Gel bu nefsün zulmetini tozunı sür aradan
Kanda baksañ gözlerüñe görüne ol Yaradan
- 2 Cümle eşyāda tecellīsi Hāq'ın zāhir velī
Görmez anı nefsini kırtarmayan emmāreden
- 3 Nefsini emmāreden kırtarmağa gey er gerek
Yoksa gevher kıymetin isteme seng u hāradan
- 4 Māsivānuñ naqşını küllī gönüldeñ yu geçer
Tā ebed yüzün çevür bu dünyā-yı mekkāreden
- 5 Āyīn erkān 'aşk içinde böyledür bellü beyān
Cān verüp baş oynayalar isteyeler çāreden
- 6 Gözsüze bak gö[r] demekden aşşı yokdur zerrece
- [93b] Çün enāniyyet sebeli gétmedi ol bī-çāreden
- 7 Nice bir elfāz-ı ma'nī baħş edersin ey faķīh
Var utan kim Hāq münezzehdür bu ağ u qaradan
- 8 Geç bu şüret 'āleminden gir ma'ānī milkiñe
Seyr edüp sırlar tıyasın seb'a-yı seyyāreden
- 9 Ādemün sırrıdır ol nūr-ı ilāhīyi bil yakın
Şüreti gerçi kim olmuşdur anuñ dört pāreden
- 10 Eşrefođlu Rūmī sözlerüñ senüñ mezmürdür
'Ārif olanlar bu remzi fehm eder işāreden

(93)

(*mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün mefā'ülün*)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Göñül derdiyile yāriñ 'aceb şūrīde şeydādur
[94a] Bu 'aşk içinde şankim ol bugün Mecnūn u Kaysā'dur
- 2 Ben eydürem kim ey göñül o bākī şāh sen bir kul
Bu 'aşk haddün senün degül bu bir ulu temennādur
- 3 Göñül hīç sözüme işitmez gelüp kendüyi cem' etmez
Beni bırakuban getdi turağı küh u şahrādur
- 4 Naşihatden dërem bir söz baña hüccet kıılır yüz yüz
Dërem yanı koyup getme baña dër bu ne gavgadur
- 5 Ben eydürem bu yol uzak bu yola çok gerek yarak
Dëdi bu yolda yok olmağ hep esbāb-ı müheyyādur
- 6 Dëdim bu yol belālīdur cefā miñnetile tölīdur
Dëdi kahrı tozı anuñ benüm gözüme tütüydur
- [94b] Dedüm göñül bu yolda bağ gerekdür ağular yutmağ
Dedi 'aşk ile zehr içmek baña şekkār u helvādur
- 8 Dëdüm göñül bu yolda sen gerek biñ kez veresin cān
Dëdi bir günde biñ kez verürsem dağı sezādur
- 9 Dedim nola göñül gelseñ benüm bir kez hālüm şorsañ
Dëdi bu yolda ben ü sen demeklik küllī hañādur
- 10 Yine dëdüm ki göñül hey bu sevdā gey uludur gey
Dëdi sen beni yoğa şay bu 'aşkıñ işi böyledür
- 11 Dëdüm göñül ki kendüden kimesne bu yola varmaz
Dëdi benüm bu varmağum girü anuñla añadur

- 12 Bırakdı halkı gözünden geçübün kış u yazından
[95a] Elin yudı özinden hemân maşşüdu Mevlâdur
- 13 Dağı gönlün sözi çokdur eger dersen anı olmaz
Ne hâcet söylemek ‘âma bilür ‘ârif ki ol nedür
- 14 Bu Eşrefoğlu Rûmî’nün buluşdı gönlü çün dosta
Temâm kevneyni unuttı gönül dost ile tenhâdur

(94)

(fâ’ilâtün fâ’ilâtün fâ’ilün)

Velehû eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

- 1 Ger ola ‘ömrüm cihânda şad hezâr
Şanmanız benden gide bu derdi yara
- 2 Ger ölem toprak ola süyüklerüm
Toprağumda bulına ‘aşkıdan eser
- 3 Ger kıyâmet ola toprakdan tıram
- [95b] Çağırım dost dost deyem verem haber
- 4 Yoğ-ıdı bu yer ü gök ins ü melek
‘Āşıkıdum anda ben rüy-ı nigâr
- 5 Ben anuñıla ‘âşık u ma’sûkıken
Dağı deyyâr varıdı ne diyâr
- 6 Deprenür dil yoğudı henüz dağı
Ben anı zıkr ederidüm bî-ğarâr
- 7 Şimdi bu ‘aşkıdan nite ayru olam
Çün ezelden gelmişem mest ü humâr
- 8 Malı milkü hânânum ‘aşkıdurur
Ne derem kevneyni ben ‘aşksuz ey yâr

[96a] Gösteren ‘aşkdur baña ol dost yüzün
Dosta varur kim ki bu ‘aşka uyar

10 Kim ki andan bunda ‘āşık gelmedi
Oldur ol kim yürüyüp dünyā kıvar

11 Eşrefoğlu Rūmī ezelden tā ebed
Şöyle ‘āşık geldi hem ‘āşık gider

12 Anıñıçün sözleri mestānedür
Mest olanlar hemīşe cāna kıyar

13 ‘Āşık u şūrīde dil mest ü ħarāb
‘Aşk odına tutuşup dā‘im yanar

(95)

(fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün)

Velehū eyzān rahmetu‘llāhi ‘aleyh

[96b] Düşeli ‘aşkuñ bu ħānum ħline
Beni bıraқdı bu ħalkuñ diline

2 Gözlerimde yaş ile kıan aқıdur
İllā yaşım dilemezem siline

3 Zīrā aқduқça gözümden kıanlı yaş
Ĥoş teselliler gelür ben kıulina

4 Ĥoş yaraşur ‘āşıka gözü yaşı
Kim ki ‘āşıka gözünden biline

5 Ben bu ‘aşkdan bir nefes ayrılmayam
Ger yüregim şerħa şerħa diline

6 ‘Aşkıla ben bir demümi vermezem

[97a] ‘Aşksız olan ‘ömürüñ biñ biline

- 7 İsmi resmi Eşrefoğlu Rūmī'nün
Kül olup şavruıldı 'aşkıñ yeline
- 8 Kalmadı nām u nişānı zerrece
Ġarķa verdi ġetdi 'aşkıñ seline

(96)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Baħr-ı 'ummān kuşıyam yerüm mekānım andadur
Bunda avum süregeldüm dü cihānım andadur
- 2 Mevc urup ol baħr-ı 'ummān bunda bıraķdı beni
Dürr-i bī-hemtā benüm ma'den ü kānım andadur
- 3 Ça çıplaķ baş açuķ yalın ayak geldüm ġarīb
[97b] Tāc u taħtım māl u mülkim hānümānum andadur
- 4 Bunda tuzaġa tutuldum ben de düşdüüm nāġehān
Bülbülüm zāriluķum ol gülistānum andadur
- 5 Bunda geldüm Eşrefoġlu Rūmī dediler baġa
Daġı bundan özge benüm ad u şanıım andadur

(97)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Nefsi zindān eyle gel dā'im riyāsethānede
Kim hālāş olup ġedesin daġı ol hānede
- 2 Taķ riyāset zencīrin boynına nefsüñ 'aşķ ile
Tā ki nefsüñ ġüni ġetüresin imānda
- 3 Bend eğüp nefsinı bıraķ açlık şusızlık çāhına
[98a] Zıkr kılıcın ele al ġir yola merdanede

- 4 Enbiyā vü evliyā haq yola böyle girdiler
Nefslerin qahr eylediler kıydılar hem yānede
- 5 Çünkü cāna kıydılar küllī hevesden geceler
Lā-mekāndan daḥı ilerü gitdiler seyrānede
- 6 Bend edüp şalmazısañ nefsi riyāset çāhına
Sen ḥo anuñ bendindesin hīç düşmegil gümānda
- 7 Kim ki nefsüñ bağlayup kılmadı kendüye muṭī'
Nefse fırifte oldu ol şeytānda ...¹¹⁹
- 8 Nefs-i emmāre diler emrinde dā'im olasın
Hīç itā'at etmeyesin ol yüce sultānda
- [98b] Eşrefoḡlu Rūmī kim nefsin Müslimān edene
Mürşid-i hādī olur cinne hem insānda

(98)

(fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Yüregüme dost derdi urdı dürlü yaralar
Kim taḥībler aña bulmaz ne devā ne çāreler
- 2 İllā olur dost vaşlı aña dermān u taḥīb
Andan özge her ne kılsam yüregümi pāreler
- 3 Kim ezel güninde şād u maḥrem-i esrārısa
Hāldaşumdur zārdaşumdur gelsün o āvāreler
- 4 El tutuşup geḡdelüm dostdan yaña eve eve
Bizi bunda aldamasun işbu aqlar qaralar

¹¹⁹ Eksik kelime var.

[99a] ‘İlmine mağrūr olanlar kaldı ‘aşkdan bī-naşīb
‘Āşıkıñ bir kemāsına ermez ol bī-çāreler

6 ‘Ālīdür ‘aşk meclisini bī-derd olanlar ayumaz
Gönül bī-derdüñ katıdur şanki seng ü hāralar

7 ‘Āşık-ı şūrīdeler şūrīde şeynde olına
Taş gibi gönüller[i] yumşak mūma döndereler

8 Dost derdi:le hemīşe teşne dil olanları
Dost vaşlı şerbetiyle dā‘imā şala dērler

9 Eşrefoğlu Rūmī’ye şorarısañ dost kındadır
Deye yer gök ‘arş u kürsī toptoludur aralar

İllā görmez anı bütün göz cānı gözi gerek

[99b] Çāre gözün açmağa bir mürşid katına varalar

(99)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

1 N’olayın pīr dervīş olam
Hoş yüregim dervīşāne

2 Terk èylesem kibri kīni
Yüz[üm] sürsem erişene

3 Dost dost deşem dosta ersem
Gelüp dostı şorişana

4 Kanda baksam dostı görsem
Dā‘im dost haberin versem

5 Döksem gözüm[ün] yaşını
Artursam bağrım başını

[100a] Bıraksam dünyā işi[ni]
‘Azm etsem ol bī-nişāne

- 7 Kosam nefsiñ çirkîn huyun
 Nefse hîç virmesem boyun
- 8 ‘Aşkî içinde erkân-ı âyîn
 Budur dosta gidişane
- 9 Şeyh elinden geysem kisvet
 Nefs elinden kılsam feryād
- 10 ‘Aşkî elinden versem şerbet
 Yanuban tutuşana
- 11 Eşrefoğlu Rûmî söyler
 ‘Āşıklara haber eyler
- 12 Kim ki dostı görmek diler
 Varsun dosta bilişene

(100)

(fā’ilātün fā’ilātün fā’ilātün fā’ilün)

[100b] *Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 Elvedā ey dostān-ı cān ėline geğerim
 Gel demiş dostum baña cānān ėline geğerim
- 2 Gelmişem gitmek için şanma beni kalmağ için
 Dosta vāşıl olmağ için cānān ėline geğerim
- 3 Cennetiñ bāğçeleri çün oldı gözüme ‘ayān
 Cān kuşu uçmağ diler cānān ėline geğerim
- 4 Anda iken nūr idük toprağa şaldı Hağ bizi
 Yine envār olmağa cānān ėline geğerim
- 5 Āşinā-idüm ezelden şimdi düşdüm ğurbete
 Yine biliş olmağa cānān ėline geğerim

[101a] Cānım urbān hem egnimde irāmım kefen
Baş auk yalın ayak cānān line ederim

7 D nyā  n zindānımıř lāyık deg l m  ‘minlere
amd lillāhi m  ‘minem cānān line ederim

8 Ana ata ardeşlerim gitme d y  zārī ılır
oymazam ulağıma cānān line ederim

9 Eşrefoğlu ılmadı b yle bir utlu sefer
řād u urrem p r-řafā cānān line ederim

(101)

Veleh  eyzān rametu’llāhi ‘aleyh

1 Ol zamān kim ben ol dostdan ayru d ş p oldum ırak
asret   derd   āhıla ok ağlardım ıtdım firāk

[101b] İstedim yedi ilmi ne R mı odum ne řām’ı
Gezdim y r y p tamāmı başım aık yalın ayak

3 Yer mi odum istemedik ādem mi odum şormaduk
A u şusuz alvetlerde zārī ılırdım yavla

4 Kimse ālim bilmez idi derdime em ılmaz-ıdı
Derdim kime s yler isem yd r baňa zī-amak¹²⁰

5 Derdim benim ol yār idi ‘ālem baňa ađyār idi
G z m yaşı revān olup aardı şanki bir ırma

6 Derdim bulan mı ben anı omışdım ortaya cānı
Her kim g rir ise beni del d r derdi mula

7 Ne uşlu ne del  idim ne diri ne  l  idim

[102a] Dost fikri:le oluyıdım dost idi endişem anca

¹²⁰ ‘‘amak’’

- 8 Dost dost deyüp gider idüm kâdadır şorar ıdum
Dost haberin verenlere ederdüm yüzümü toprak
- 9 İsteyerek buldum ārı gerçek ere şordum yāri
Dedi yeter eyle zārī dost sendedür sen saña bak
- 10 Yüri h̄alvet eyle seni senden zerre koma seni
Senden gidericek dost sende edünür t̄urak
- 11 T̄utdum ol erüñ sözünü çevürdüm benden yüzümü
İzledüm kendü kendümi benden baña göründü H̄ak
- 12 Gördüm ‘ālem dostdan tolu geldi baña der ol ulu
Var imdi sen şimden gērü sen ben defterin oda yak
- [102b] Yakdım oda defterleri terk etdüm tertībleri
Gördüm ki gey hicāb imiş ‘āşıqlara bu kara ak
- 14 Geçdüm bu aqdan karadan ikilik sürdüm aradan
Birlige yetdüm dostula birlikden okudum sebak
- 15 Eşrefoğlu Rūmī gibi gir bu yola gerçek isen
Tā ‘āşıklar arasında saña da riyālar şadak
- 16 Bilesin bu mu ‘ammāyı yermeyesin yoksul u bayı
Bir başasın ‘amma h̄āşsa tutmayasın kimseye taq

(102)

Velehū eyzān rahmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Ben derdimden iñler idüm derdim baña dermānımış
Bī-dār olan kimselerüñ deñ adı Müslimānımış
- [103a] Bī-derd olan insān degül h̄iç ‘ameli olmaz kabül
Dertsüz kişi bu ‘ālemde bir yularsuz hayvānımış
- 3 Hayvān deme insān deme hergiz yaramaz bir eme
Çün ermedi ‘ışkıla deme varsun kim ol bī-cānımış

- 4 Ko gitsün ol dertsüz işer bu dert bize dermān yeter
 Kim bundan anda derd ilter yāricisi Sübhānımış
- 5 Derdlülerüñ āh u sūzı hoş cūşa getürür bizi
 Derdsüzlerüñ serd serd sözi kıtı zemheridenimiş
- 6 Dertsüzleri görür gözüm yanar içüm kaynar özüm
 Kim ol bī-çāre gözsüzüñ kulağuzı şeytānımış
- 7 Maķşüd bu ‘ilm ü ‘amelden bir derd ü āh ü sūzımış
[103b] Çün derd ü āhı sūzuñ yoķ bu ad saña bühtān-imiş
- 8 Gel dost derdine düş yüri bī-derd olandan geñ yüri
 Bī-dert olanlarıñ yeri cehennemde kıtrānımış
- 9 Kim ki bu derde düşmedi bir mürşide erişmedi
 Çiydir ol daħı pişmedi bes pestıģı andanımış
- 10 Gelsün dertlü ‘aşık kıanı verşün cānı aısun yāri
 Dost yoluna olmaķ fānī ‘aşıklara erkānımış
- 11 Eşrefoğlu Rümī senüñ gün gün artsun derdüñ
 Çün dünyānuñ varı yoğı kıatında yeksanımış
- 12 Bunuñ fānī lezzetine aldanmağıl şöhretine
 Mağrūr olma devletine hīlesi çok fettānımış

(103)

[104a] *Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh*

- 1 ‘Aşkıñ odı şol cāna kim eşer kıılır
 Her dem belā oğlarına¹²¹ anı seyr kıılır
- 2 İksīr-i haķīķi dedikleri belādur ey püser
 Kim nüş eğerse meyini şāyfi ruz kıılır

¹²¹ “oğlavına”

- 3 ‘Aşkıñ belāsını kim baş üzre çeker olursa
Ol devletlü başa dost her dem nazar kıılır
- 4 ‘Aşkıñ her belā baħriniñ dibindedür ey ‘aziz
Pes gevher isteyen kişi belā-yı ihtiyār kıılır
- 5 Rāħat-ı nefis isteyen kııl ucın tuymaya ‘aşkıdan
Bī-derd olanı gör ki belādan nice ħazer kıılır

[104b] Ser Eşrefođlu Rūmī ‘āşık isen belākeş ol
Gör şadefi ki belā bile kaħre-i gevher kıılır

- 7 Eyyüb gibi şabr eyle belādan inleme zinhār
‘Aşk eri belā zehrini şabr ile şeker kıılır

(104)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Usır ...¹²² bu yolda dek yanumla geli görün
Arķun arķun bu dünyānuñ adından kesili görün
- 2 Kogun bu dünyā ħālını terk edün kııl u kālını
Varuñ erenler yolunu bir yire cem’ olı görün
- 3 Tađılmañız degme yola geliñ bile gitlüm bile
Bugün yarın deyiñ komañ nefsdan ayrılı görün

[105a] Bu nefsiñ va‘desi çokdur ‘āşıklara va‘de yokdur
Güyenmek yarınki va‘deye bugün dostı bili görün

- 5 Nefs ħayrıcdur ħayrıcı ide görün nefse güci
Bāki dirlik isterseniz dost derdiyle öligörün
- 6 Gerçek ‘āşıkşanıñ gelün bu yolda diri:ken ölüñ
Ölmezden öñ ölenlerün bekāsını bulıgörün

¹²² Kelime silik.

- 7 Fenāszdur beķāları gey yücedür maķāmları
Verüben bu fānī ‘ömri bāķi ‘ömri alıgörün
- 8 Bozuñ bu dünyā tertūbin ķomanñ göñülde kibr ü kīn
Bu gerçekler ķatārına siz dañı diziligörün
- 9 Uşañ olup ķalmañ gerü menzil uzaķdur ilerü
[105b] İşbu uzaķ yollar için yarağunuz ķılıgörün
- 10 Uşañlar bu yolda yetdi ķāfile menzile yetdi
Yürün yürün tiz eşişün ķāfleyle ķatılıgörün
- 11 Dünyāya göñül bağlamañ soñra āh edüp ağlamañ
Her ğuşşadan emīn olun şād u ħurrem güligörün
- 12 Eşrefoğlu Rūmī gelün dostlar dostla bile
İki cihān murādından cehd edüp üzüligörün
- 13 Nice nice nefis ārzūsı nice nice Ĥaķ(ķ)’a ‘āşī
Geldi uş olup ölüm elçisi dürip deşşiriligörün

(105)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Bu göñlüm derdine düşdi Ĥudā’nuñ
[106a] Unutdı zevķini iki cihānuñ
- 2 Ferāğat cübbesine çekdi başın
Bırakdı ķaydını bu cism ü cānuñ
- 3 Ķamu sevdüklerinden yüz çevirdi
Özinden yu(y)dı naķşın māsivānuñ
- 4 Boşaldı tıldı dostuñ derdi ile
Yudı defterlerin çün u çirānuñ

5 Taşa çıldı şîşesin nām u nengün
Oda yakdı yuvasın ad u şanuñ

6 Kāmu rāhatların miñnete verdi
Tolu tolu ier zehrin¹²³ belānuñ

[106b] Bu yoqluğ yazısında çok segirtti
Beķāsın tā bulunca ol beķānuñ

8 Ne ‘āşığdur göñül Allāh Allāh
Ne urdı terkini gönül mekānuñ

9 Gel Eşrefoğlu Rūmī sen dağı gel
Tağıt leşkerlerin kibr ü riyānuñ

10 Diri:ken kendüñi var ölmüşe şay
Gēçür ol dostula devr-i zamānuñ

(106)

(*mefā’lün mefā’lün fe’ülün*)

Velehū eyzān raħmetu’llāhi ‘aleyh

Gel uy bu ‘aşka kim bu ‘aşk beķādur

Bu ‘aşkıñ dā’imā meyli Hāķka’dur

[107a] Dilerseñ kim göresin Hāķ cemālin

Bu ‘aşk gözgüsine her dem beķādur

¹²³ “zihrin”

(107)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu 'aşkıñ gözgüsi yoqluqdur ey cān
Bu gözgüde görünür rüy-ı sultān
Bu gözgünüñ ğılāfidur dü 'ālem
Bu gözgüde ne küfrü var ne imān

(108)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Münezzehdür bu gözgüde dü cihāndan
Ferāğatdür kamu aşşı ziyāndan
Anuñcün degmeler vaşf edemezler
[107b] Nihāndur 'aşk nihān en derin handan

(109)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu 'aşk yolında seni tārumār et
Bu māristānda sen seni bīmār et
Bitür bu 'aşkıla 'aqlı tamāmet
Yeter varlık saña 'ışk 'aşkı yār et

(110)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu ten dükkānını var èyle yağma
Başıñdan tā ki gide küllī ğavğa
Kamu sevdāları hep ardına at
Göñüli dost ile ço şöyle tenhā

(111)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[108a] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Gönül iklimini dosta bağışla
Gönülsüz gir yola sen dağı başla
Vücūduñ oyna bu meydān içinde
Varılmaz bu yolu cān ile başla

(112)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu yolda cān u baş hergiz anılmaz
Bu dünyā āhiret şağışa gelmez
Velī bī-cān olanuñ kadri artuğ
Anuñçündür ki 'aşık cāna kılmaz

(113)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[108b] Nitekim sende senlik ola mevcūd

Çalasıñ senligüñde şöyle merdūd
Müşā dedi ki 'Erinī yā İlāhi'¹²⁴
Müşā'ya 'Len terāni'¹²⁵ dedi Ma'būd

¹²⁴ Hz. Musa'nın Tur dağında "Rabbi erni", yani "Allah'im bana görün" demesi.

¹²⁵ Allah'ın Hz. Musa'nın "Rabbi erni" sözüne "Len terani", yani "Beni göremezsin" şeklinde cevap vermesi.

(114)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Çü Mūşā kendüden maḥv oldı getdi
Mūşā'ya Hāḫ tecellī andan etdi
Anuñçündür ki 'āşık varını hep
Getürdi tez bazāra yoġa şatdı

(115)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

1 Bu 'aşk yolında yokluk oldu 'izzet
Bulunmadı yok olmayınca vuşlat

[109a] Vişālin isteyü yokdan yoġa git
Zīrā yoklukda yokdur zerre 'illet

3 Budur yoklık ki sen senden geçesin
Fenā şuyın sākīden içesin

4 Temāmet varlığından el yuyasın
Seni bunda koyup dosta kaçasın

(116)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

1 Bu darlığıñ saña yavlaḫ tuzakdur
Tuzakdan çıkmāġa gey er gerekdür

2 Gel imdi bendeleri merdāne kes kim
Tuzāġa tutilan dostdan ırakdur

[109b] Sözüml anladın ise ey karındā¹²⁶

Bu sırrı keşf edüp uş eyledüm fāş

4 Eger ‘āşık iseñ al bu sözümlen

Ḳamu sermāyeyi var eyle taraş

(117)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

Bu dünyā maḳşūdı āḥiret murādı

Bulardur aldayan biliş ü yāri

‘Āşıklar yolu bir yoldan daḥıdur

‘Āşık dostā gider açup ḳanadı

(118)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

[110a] Bu yolda gerçekiseñ cāna ḳalma

Cihānuñ varlığın bir çöpe alma

Bu ḳımlıdı bu cünbüşin verme alma

Ḳamu bir düş gibi bu gitme gelme

(119)

(mefā’lün mefā’lün fe’ülün)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

1 Bu düşe pes neçün aldana ‘āḳil

Göñül vermeḱ buña illāki gāfil

2 Bu gāfil kişiler ḥayvān gibidür

Olar ḥayvānlar daḥı ‘ıyşine mā’il

¹²⁶ Bu dize iki kere yazılmıştır.

- 3 Ey gözlü kişi buña anlayu bak
Buña göñül verenlerdür gey aħmak

[110b] Beyhüde yerlere ‘ömrü çüritme
Fenâdur bu fenâ gerçek muħakkak

(120)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Bilür ‘âkil neçün geldi cihâna
İnanur ‘aqlıla düşmez gümâne
Ne işe geldise anı bitürür
Yemez içmez uyumaz kana kana

(121)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Bu dünyâ zevki nefsânilerindür
Bu nefis için cehennem gey derindür
Bu nefsün ‘işreti zevki temâmet

[111a] Cehennemde nedür kandur irindür

(122)

(mefâ’lün mefâ’lün fe’ülün)

Velehü eyzân rahmetu’llâhi ‘aleyh

Murâd-ı nefis için her iş kim ola
Ol iş murdâr ü mühmel şöyle kıla
Yarın Hâk hazretine kıgırılıcak
Sevgili¹²⁷ hazrete ol bile gele

¹²⁷ “sevgüle”

(123)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Seni Hāk red eḏe 'aybuñ ola fāş
Saña ol mühmel iş çün oldı yoldāş
Bize senden nebīler hep velīler
Uşa saña zebāniler ura taş

(124)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[111b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Cehennem esfeli ola saña yurd
Nedir vere o vaqt işbu şavul yord
Karıncadan za'ıf olasın anda
Zīrā bunda eşitmedünđi ögüt

(125)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Ne deñlü bunda nefsün şād eḏesin
Yarın pişmān olup feryād eḏesin
Uralar mağraya deyeler üsküt
Ey nefsine uyan ol vaqt n'eḏesin

(126)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[112a] Gelün inşāfa ey nefse uyanlar

Demidür kim uyana uyuyanlar
Döneler Hāk(k)'a nefsi terk eḏeler
Bağışlanur bugün tevbe eḏenler

(127)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehü eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Tîz  d n tevbe-yi va' deyi siz
Ecel olayı y r r  tar a suz
- 2 D  r r damına elbet bir g n
Bozılır i bu d zg nler g m nsuz
- 3 Bu mekk reye i ende ya ı ma
Tama'  d p berk berk ya ı ma
- 4 Bu ' mre 'izze c ha tekye urma
Bug n meyd n ben m d y   apı ma

(128)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehü eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu fett na g n l g zi:le ba ma
Ben m d y  bu a g n l bira ma
Bunu  si ri  za ına  utulup
Bunu yapup varaca  yeri yı ma

(129)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehü eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Ber y-ı ma la at bir el ucıyla
Ba ar ısa  da ı bir g z ucıyla
Z r  senden bunu yine alurlar

[113a] Yerine da ı ver rler ge ile

(130)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu dünyā kimseye mülk olmadı mülk
Saņa deñilmedi mi “Limeni'l- mülk”¹²⁸
Buņa benüm deyen gey bī-edebdür
Pes evvel āhir oldur “Māliki'l- Mülk”¹²⁹

(131)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu Eşrefoğlu Rümī gördi ‘ālem
Örümcek avına beñzer dağı kem
Buņa rağbet gözi:le baķmadı hıç
Taleb kılmadı bunu oldı ebsem

(132)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[113b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Üzöldi küllü sebābden nesebden
Rızā verdi kaçāya her tarafdan
Bu böyle şu şöyle olsa demez
Ve ger kaçır u ve ger luş gelse Hāk'dan

¹²⁸ Kur'an. Mümin Suresi, 16. ayette geçen ibare “Bugün mülk kimindir”.

¹²⁹ Kur'an. Ali İmran Suresi 26. ayette geçen ibare “Mülkün sahibi”.

(133)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Eger t̄alibiseñ iş böyle gerek
Eger k̄azibiseñ ço çekme emek
Odur t̄alib H̄aqq'ı isteye dün gün
Gerekmez h̄alkıla almağ u virmek

(134)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[114a] Bu h̄alkdur t̄alibi yoldan ileden
Bu maḥlūḳdan kesilür H̄aqq'a geden
Neye meşgūliseñ oldur murāduñ
Murāduñdur seni her yaña yeden

(135)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Murāduñdan öte yoḳ saña menzil
Murāduñ maḳşūduñdur ma'būduñ bil
- 2 Ḳamudan el çeküben fāriğ gereksin
Murāddur gey murād olursa bir ḳıl
- 3 Seni H̄aqq'dan cüdā eder o bir ḳıl
O bir ḳılden daḥı sen gey h̄azer ḳıl

[114b] H̄icābdur bil h̄icāb andur h̄icābdur
Gerekse ol ḳılı yüz ḳorla var dil

(136)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

'Aduñ bil kim seni Hāq'dan ayırsa
Zebānūñ bil hūr ü ğilmān olursa
Tāma' kıлма sekiz uçmağa zinhār
Bezenüben saña karşı gelürse

(137)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Cehennem korkusunu uçmağ umusun
'Āşık olmaz bularuñ hiç birisin
Gözin yumdı çün ol dosta güldi
[115a] Kamu kurdı geçirdi nefsi çerisin

(138)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

'Āşık bir sözden añlar biñ cevābı
Çün açdı ma'nī yüzünden niķābı
Bular 'aşk şerbetini içdi kandı
Ġāfiller şu şanup kovar serabı

(139)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Bu rāzı Eşrefoğlu Rūmī açma
Sınurı bekle zinhār öte geçme
Bu 'aşk deryāsınuñ gevherlerini
Çıkarup olur olmaz yere saçma

(140)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[115b] *Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh*

Ki nādān eline düşmeye gevher
Şanur nādān anı bir kırık mermer
Yā elletür kem bahāya şatar anı
Yā olur bir ağı kırık kalur ebter

(141)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzānrahmetu'llāhi 'aleyh

Gel imdi Hāq(k)'a tālībisen kırındaş
Var evvel iste bul bir yahşı yoldaş
Anı mürşid edin berk tut elini
Seni menzile ilete kırındaş

(142)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[116a] Kılavuzsuz bu yola varamazsın

Bu müşkül iş sen başaramazsın
Seni cem' etmege bir kimse gerek
Tağılmışsın seni devşiremezsin

(143)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 Bu yolda bekciler var hiç uyumaz
Görü dönderür o şaırları kıomaz
- 2 Bu yolda iz ü toz hergiz belürmez
Bu yolda nām ü nişān kimse virmez

3 Pes eyle olsa lābüddür kulāvuz
Kulāvuz da gerek kim ola gey uz

[116b] Bu şarp yolları āsān ide saņa
İnişi yoķuşı göstere dübdüz

(144)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān raħmetu'llāhi 'aleyh

1 Nice biņ enbiyā geldi gitdi
Nice yüz evliyā bunda segirtti
2 Birisi kılāğuzsuz bulmadı yol
Bu yola bunları mürşid iletti
3 Muħammed kim ħabīb-i Ĥazret idi
Dükeli maħlūķa ol devletidi
4 Yer ü gök tamu uçmaķ geće gündüz
Bular olmaķlıģa sebeb olaydı

(145)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

[117a] *Velehū eyzān raħmetu'llāhi 'aleyh*

Bu yola ol delil ile yüridü
Delil oldu aņa Cebrā'ıl indi
Getürdi Cebrā'ıl çekdi Burāk'ı
Resül Mi'rāca gitdi aņa bindi

(146)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

Gerekmiş tälibe elbette mürşid
Olur pes mürşide uyan muvaḥḥid
Eger mürşide uymazsañ ey tälüb
Olursın sen yā dehri yā ḥod

(147)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

[117b] Bu yola kim ki girdiyse delīlsüz
Anı şeytān ḳodı dīnsüz īmānsuz
Gerekdür bil gerekdür bir ḳulāğuz
Varamazsın bu yola ḳulāğuzsuz

(148)

(mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün)

Velehū eyzān rahmetu'llāhi 'aleyh

- 1 İlähi tälibi mürşide tuş et
Anuñ mürşidile vaḳtın ḥoş et
- 2 İlähi tälübüñe dert bağışla
Bişürürdüñ od ile perveriş et
- 3 İlähi tälübüñe ver ḳanā'at
Ḳanā'at şabrıla muḥkem ḳanā'at

[118a] Cefāya şabr eḳe göre vefāyı
Ḳanā'at eyleye bula ḥarāret

(149)

(*mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün*)

Velehū eyzān raḥmetu'llāhi 'aleyh

Bu sözi Eşrefoğlu Rümī söyler
Hakḳ'ın ıḡāliblerine tenbīh ēyler
Kimünḡ katında kim gevheri vardur
Murādı maḳşūdundur bu sözden anlar
Fermāyid-i Şeyḡ

(150)

(*mefā'ülün mefā'ülün fe'ülün*)

- 1 Bu ben bīmāra yoḡ bīmār hergiz
Bu resme olmaya bīmār hergiz
- 2 Ezeldendür baḡa bu derd ezelden
[118b] Velākin ḡılmadum izḡār hergiz
- 3 Bu derdi şaḡladum cāndan daḡı ben
Bunu bilmedi nefsi-i ḡaḡḡār hergiz
- 4 Cihān içinde derdümi ḡemeḡe
Aradum bulmadum bir yār hergiz
- 5 Bu cān u bu ḡöñül bī-ḡānedür çün
Bulara açmadum ...¹³⁰ hergiz
- 6 Ebed ḡünine iletem ben bu derdi
Çü maḡrem olmadı deyyār hergiz
- 7 ḡarībem 'āşıḡam ḡaste vü mecrūḡ
ḡeyemez derdümi diller hergiz

¹³⁰ eksik kelime var.

[119a] Dünüm günüm inildü:ile geçdi
Ünümi tuymadı ağıyar hergiz

9 Tütünüm tütmedi kül oldum
Külümden qalmanı aşar hergiz

10 Ne şirın tatlu dertdür işbu dert kim
Buğa öykenmedi sükker hergiz

11 Süküt et Eşrefoğlu Rümı tınma
Bu remzi anlamaz hüřyar¹³¹ hergiz

12 Bu dertden¹³² mest olup mestanelik kıł
Başuğdan ęetmesün humar hergiz

Rubā 'iyyāt-ı şeyh 'Abdullāh-ı Rümı

(151)

[119b] Dil bedest ol ki hacc-ı ekberest
şad hezārān gence yek dil-i biherest¹³³
Ka'be bünyādı Halil ibni Azerest
Dil nağar-ęāhı celil ekberest

(152)

Velehū eyzān raęmetu'llāhi 'aleyh

1 Hamdü'llāhi kim iki sultān yaratmış ol Kerim
Diller ile vaş olunmazlar nağar kılmış 'alim

2 Anlaruğ himmetlerini hāzır eyle yā Rağim
Eşrefoğlu Rümı Sultān ile şeyh 'Abdurrağim

3 İznik'i kılmış müşerref ol iki sultānıla
Umaruz sevenler mağrüm olmayalar cānıla

¹³¹ "heşyar"

¹³² "retten"

¹³³ "beherest"

[120a] İşde geldüm eşigiñe cürmile ‘işyānıla
Eşrefoğlu Rūmī Sulṭān ile ‘Abdurraḥīm

(153)

Velehū eyzān raḥmetu’llāhi ‘aleyh

- 1 Cāmi‘i cennet mişāli ḥamd ü sulṭān bülbüli
Dün ü gün Allāh’ı medḥ ü şenā eylerdi
- 2 Bir muḥibb-i şadīkıyam oldum anlaruñ ḳulı
Eşrefoğlu Rūmī Sulṭān ile Şeyḥ ‘Abdurraḥīm
- 3 Her kim oḳursa bu kitā[b] ‘aşkıla Fātiha iḥsān eḏe luṭfila
Ketebehü’l-faḳīru’l-ḥaḳīr ilā rabbihi’l-gafūr¹³⁴

Ḥasanü’l-Vaṣfı¹³⁵ raḥmetu’llāh-i ‘aleyhim ecma’ın

(154)

[120b] Ḥazreti İmām Ḥüseyn Efendimiziñ Mersiyesidir

(mef’ülü fā’ilātü mef’ülü fā’ilün)

- 1 Èy nūr-ı çeşmi Aḥmed Muḥtār yā Ḥüseyn
Vey yādigār Ḥaydar-ı kerrār yā Ḥüseyn
- 2 Èy cānı dil sırrına sulṭān yā Ḥüseyn
Vey Kerbelā-yı şāh-ı şehīdān yā Ḥüseyn
- 3 Çeşm-i çerāğı ‘āleme nūrı cemāl-i Ḥaḳ
Cānı cihāna raḥmet-i Raḥmān yā Ḥüseyn
- 4 Rüşen yüzünde sūre-yi ve’ş-Şemsi ve’ḏ-Duḥā¹³⁶
Şānına nāzil āyet-i Ḳur’ān yā Ḥüseyn

¹³⁴ “Ḥakīr bu kul, Gafūr olan Rabbine yazdı.”

¹³⁵ Eşrefoğlu Rumi’nin Dīvānı’nın müstensihisi.

¹³⁶ Kur’an. Şems ve Duhan sureleri.

5 Ceddün Resûlu'llâh sultân-ı şâh Murtażâ
‘Ammuñ ‘Uķayl-ı Ca’fer-i Tıyyâr yâ Hüseyn

6 Nür ı çeşmi Fâtıma maħbüb-ı ins ü cân
İñletdi bizi miħnet-i devrân yâ Hüseyn

[121a] Mâh-ı muħarrem erdi dem-i mâtem oldı âh
Oldum bu ebre gibi nihân yâ Hüseyn

8 Sen düşen Kerbelâda şuşuz zâtında âh vâh
Yere mi gitti çeşme-yi ħayvân yâ Hüseyn

9 Gül gibi çehreñ kana boyandı öldüm âh
Ettiler seni hemîşe ħurbân yâ Hüseyn

10 Gökler boyandı göge kûteh giydi ħanalar
Mahz oldı aradan mâh-ı tâbân yâ Hüseyn

11 Mâtem tonı geydi bulutlar bölük bölük
Bârân-ı ħamıyla ħoptı tûfân yâ Hüseyn

12 Raħmet seni sevip yolına cân virene
Olsun hemîşe ħil’at-i imân yâ Hüseyn

13 Devr-i zamân döndi ‘âlem yakıldı ħazâna
Tutdı cihânı nâle-yi efgân yâ Hüseyn

[121b] Maħşer güninde

Ķomağıl anda teşne vü ‘üryân yâ Hüseyn

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

A	
āb <i>Far.</i> Su.10/18, 19/06, 50/04, āb-ı hayat 90/10 ā.+dur 43/03	a.-aram 22/06 a.-dı 33/10, 44/03, 138/01 a.-duşisa 49/03 a.-ma 139/01
‘abā <i>Ar.</i> Elbise. ‘a.+yı 47/06	a.-madum 150/05 a.-sun 07/04
‘Abdurrahīm <i>Ar.</i> Eşrefoğlu’nun damadı (‘Abdurrahīm Tırsī). 152/02, 152/04, 153/02	a.-up 117/02
‘Abdülkādīr <i>Ar.</i> ‘Abdülkādīr Geylānī, soyu Hz.Ali’ye uzanan evliya. 38/11	açık Kapalı olmayan. 101/02 (krş. açık)
‘ābid <i>Ar.</i> İbadet eden. 32/10 ‘ā.+üñ 62/12	açıl- Açık olma durumu. a.-a 15/05 a.-dı 77/10
‘acālet <i>Ar.</i> Acele ile yapılan iş. 29/04	açlık Aç olma durumu. 97/03
‘aceb <i>Ar.</i> Hayret. 04/06, 16/16, 33/13 68/01, 68/03, 69/01, 69/02, 70/04, 70/08, 71/09, 74/06, 78/01, 82/03, 88/03, 90/16 ‘a.+dür 71/09, 73/05	açmak(ğ) Açık duruma getirmek. a.-(ğ)a 98/10
‘aceble- <i>Ar.+T.</i> Hayret etmek. ‘a.-meñ 73/01	açuk Kapalı olmayan. (krş. açık) 40/06, 57/07, 96/03, 100/06
‘Acem <i>Ar.</i> İranlılar. 23/13	ad İsim. 10/02, 16/29, 49/05, 96/05, 102/07, 105/05
acı Bazı acı duyu. 09/04	a.+ı 24/07, 32/04, 32/05, 60/01, 60/02, 60/03, 60/04, 60/05, 61/01, 61/02, 61/03, 61/04, 61/05, 61/06, 61/07, 61/08, 61/09, 61/10, 62/03, 81/02, 102/01
aç Yemek yemesi gereken. 59/06	a.+ım 31/07
aç- Açmak. 48/01, 55/01, 80/05, 82/15, 101/03 a.-am 50/02, 50/05	a.+ın 82/13 a.+ından 104/01

- a.+ları 79/07
a.+uñ 32/10
a.+uñı 15/05
- ‘Ad** *Ar.* Hud peygamber zamanında yaşamış olan ve imana geldikleri için Allah tarafından helak olan kavmin adı.
‘a.+uñ 136/01
- ‘adāvet** *Ar.* Düşmanlık. 18/01, 29/08, 54/11
- ‘adem** *Ar.* Yokluk. 22/14, 24/05
- ādēm** *Ar.* İnsan. 12/04, 30/11, 38/06, 101/03
ā.+dür 15/07
- ādēmī** *Ar.* İnsanoğlu. 89/04
ā.+dür
- ādēm oğlı** *Ar.+T.* İnsanoğlu. 42/07
- ādemiyyet** *Ar.* İnsanlık. 01/04
- ‘ādet** *Ar.* Alışkanlık. 54/16
‘ā.-i Mevlā 77/02
‘ā.+i 32/04, 59/09, 73/01
- āfet** *Ar.* Bela. 54/06
ā.+dür 78/10
- ağ-** Göğe yükselmek.
a.-ar 40/05
a.-mışam 23/06
- ağır** Tartıda çok gelen. 33/07, 82/09
- ağla-** Ağlamak. 59/13
a.-mañ 104/11
a.-rdım 101/01
- ağu** Zehir. 140/02
a.+dur 43/02
- a.+ları 51/08
a.+nuñ 57/10
a.+sun 79/02
a.+yı 60/02
- ağulu** Zehirli. 55/09, 79/02
- ağyār** *Ar.* Başkaları, Tas. hakikate yabancı olanlar. 05/01, 62/07, 101/05, 150/08
a.+a 86/05
a.+dan 45/07
a.+ı 46/01
a.+ını 86/04
a.+uñ 31/02
- āh** *Ar.* İç çekiş. Tas. Aşk ateşi ile kulun inleyişi. 13/06, 28/10, 37/07, 39/04, 61/02, 91/07, 102/05, 102/07, 104/11, 154/07, 154/08, 154/09
ā.+ı 102/07
ā.+ıla 31/03, 101/01
ā.+ıdur 68/11
ā.+ımdan 89/02
ā.+um 28/10
ā.+umdan 28/10
- aḥbār** *Ar.* Haberler.
a.+ımuz 04/11
- ‘ahd** *Ar.* Yemin. 85/06
‘a.+i 58/07, 70/06, 82/06
‘a.+leri 38/06
- aḥī** *Ar.* Kardeş. 16/08
- aḥir** *Ar.* Son. Tas. Her şeyin evvel ve ahiri Allah’tır. 48/03, 55/02,

55/10, 55/11, 55/12, 71/05, 78/04, 78/08, 79/04, 82/08, 130/02	
āḥiret Ar. Öteki dünya. 10/02, 18/02, 112/01, 117/01	
ā.+e 51/02	
a.+i 37/06	
Aḥmedi Muḥtar Ar. Hz.Muhammed. 154/01	
aḥmaḳ Ar. Akılsız. 101/04, 119/03	
aḥvāl Ar. Durumlar. a.+üme 23/01	
aḳ(ġ) Beyaz. 20/06, 101/13, a.(ġ) 67/04	
a+dan 101/14	
a+(ġ)ıyla 79/01	
a.+lar 98/04	
aḳ- Akmak. a.-ar 37/07, 88/02	
a.-ardı 101/05	
a.-dı 02/03	
a.-duġuna 57/02	
a.-ıp 21/02	
a.-up 05/03	
‘āḳıbet Ar. Son. 43/05, 52/05, 54/07, 71/04	
‘ā.+i 51/04	
aḳıt(d)- Dökmek. a.-(d)am 50/04	
a.-(d)ur 73/05	
‘aḳıl Ar. Akıllı. 20/07, 55/10, 75/08, 119/01, 120/01	
	‘ā.+e 71/09
	‘aḳl Ar. Akıl. 04/04, 10/03, 15/07, 25/07, 33/04, 75/03, 77/06, 85/01
	‘a.+a 01/02, 16/10, 17/07
	‘a.+ı 58/03, 58/05, 62/28, 109/02
	‘a.+ıla 27/05, 75/07, 120/01
	‘a.+ım 11/02, 35/04
	‘a.+ımı 24/01
	‘a.+ıḳ 01/03
	‘a.+ıḳı 75/06
	‘a.+umı 73/02
	‘a.+uḳ 82/15
	‘a.+uḳı 72/04
	‘aks Ar. Yansıma. 90/12
	al- Almak. 16/11, 33/06, 72/09, 82/10, 97/03, 116/04
	a.-adur 73/03
	a.-agör 53/03, 53/06
	a.-am 50/11
	a.-an 35/03, 40/04, 56/08, 73/03, 91/09
	a.-anuḳ 74/01
	a.-asım 90/07
	a.-dı 02/06, 24/01, 28/05, 46/08, 73/02, 81/02, 82/08
	a.-dum 23/26, 34/02, 33/04, 67/07, 75/02, 77/06
	a.-ı gör 12/03
	a.-ı görüḳ 104/07
	a.-maduḳ 58/02

a.-maz	59/08	‘ale’ d-devāmī	Ar. Sürekli olarak. 65/07		
a.-mış	16/05, 63/07	‘ālem	Ar. Dünya. 16/05, 56/11, 60/04, 69/04, 88/04, 91/17, 101/05, 101/12, 107/02, 131/01, 154/13		
a.-up	22/09, 61/02, 79/08	‘ā.+de	02/03, 19/07, 23/23, 28/09, 102/02		
a.-updur	81/08	‘ā.+den	50/02, 62/18		
a.-ur	40/07, 45/03, 52/06, 72/02, 79/05	‘ā.+dür	37/01		
a.-urlar	129/02	‘ā.+e	02/01, 10/06, 88/05, 91/16, 154/03		
al	Hile.	‘ā.+i	87/06		
	a.+ ina	55/12	‘ā.+ine	05/02	
āl	Nesep, soy.	‘ā.+iñ	82/02		
	ā.+ı	77/10	ālet	Ar. Vasıta. 56/07	
	ā.+ını	77/09	alın-	1. Satın alınmak. a.-uram 22/02	
a‘lā	Ar. Yüksek.	a.+ya	68/04	2. Öcü alınmak. a.-a 55/07	
	a.+ya	68/04	alış	Alma işi. a.+ı muz 81/08	
alçağ(ğ)	Yüksek karşıtı.	a.+(ğ)a	56/04	‘ālī	Ar. Yüce. 15/06, 56/03 ‘ā.+dür 98/06
alda-	Aldatmak.	a.-masun	98/04	‘ālīm	Ar. Çok bilen, bilgisi ebedi ve ezeli olan demektir. Allah’ın sıfatlarındandır. 152/01
	a.-maz	16/04		‘ālim	Ar. Çok okumuş, bilgin. 22/15, 50/10
	a.-r	59/01		Allāh	Ar. Tanrı. 105/08 a.+ı 153/01
	a.-ya	62/23		almaq(ğ)	Almak. 133/02
	a.-yan	117/01		altun	Altın. 04/08
	a.-yımaya	65/04		‘ām	Ar. Aşağı tabaka halk. 40/04
aldan-	Yanılmak.	a.-a	119/01		
	a.-ur	79/06			
	a.-ma	16/29, 55/12, 76/04, 82/14, 91/02			
	a.-madı	55/10			
	a.-madılar	39/04			
	a.-mağıl	55/04, 102/12			
	a.-mayam	33/05			

	‘ā.+ı 63/01, 67/11, 70/13	54/13, 56/13, 62/15, 72/04,
	‘ā.+ıyam 22/15	90/12, 90/14, 102/04, 124/02,
a’mā	Ar. K�r (Cahil). 24/06	154/14
	a.+ya 68/09	a.+dur 96/01, 96/02, 96/03,
‘amm	Ar. Amca.	96/04, 96/05
	‘a.+uŋ 154/05	a.+iken 100/04
āmān	Ar. Eminlik. 43/06, 54/06	andan Ondan, Sonra. 04/02, 28/08,
‘amel	Ar. İş. 10/03, 16/29, 29/05,	31/08, 31/09, 45/01, 76/01,
	66/01, 85/03	76/02, 76/08, 77/09, 98/02,
	‘a.+den 102/07	114/01
	‘a.+i 42/07, 102/02	a.+dur 81/04
	‘a.+�n 50/10	a.+ımiŝ 102/09
‘amma	Ar. Ama. 101/16	anı Onu. 04/02, 10/05, 10/06,
aŋ-	Hatırlamak. 55/06, 72/06	10/13, 12/01, 15/01, 15/04,
	a.-maya 51/04	15/08, 19/04, 20/02, 24/04,
	a.-maz 37/06, 59/08	24/06, 28/04, 42/03, 42/09,
	a.-sun 102/10	52/02, 53/07, 55/02, 56/12,
ana	Anne. 100/08	56/13, 67/03, 67/08, 69/07,
	a.+ŋ 55/07	74/02, 76/03, 77/05, 77/08,
aŋa	Ona. 10/05, 10/10, 11/03,	77/11, 78/04, 78/07, 87/05,
	14/19, 15/02, 15/03, 18/03,	88/06, 89/04, 90/12, 90/14,
	20/03, 20/04, 51/01, 51/06,	91/06, 91/07, 92/02, 98/10,
	52/01, 56/09, 56/10, 56/11,	101/06, 103/01, 120/02, 140/01,
	60/03, 60/04, 70/07, 75/06,	140/02, 141/02, 147/01
	76/02, 76/03, 81/04, 90/03,	aŋıl- Hatırlanmak.
	91/13, 98/01, 98/02, 145/01,	a.-maz 112/01
	145/02	anın Onunla. 09/08, 21/07, 26/05,
ancaŋ	Yalnızca. 13/07, 24/04, 61/06,	67/02, 3/06
	67/01, 75/02, 88/06, 101/07	a.+dur 24/07
ança	O kadar, �yle. 28/08	anıŋ Onun. 04/04, 13/02, 15/06,
anda	Oraya, onda. 16/12, 20/02,	16/13, 30/06, 90/06 (krş. anuŋ)
	28/07, 35/06, 43/07, 43/10,	

- a.+çun 09/07, 30/11, 67/03,
67/09, 108/02
- a.+ıçundur 84/01
- a.+laydı 28/02
- anlar** Onlar.
- a.+uñ 79/07, 152/02, 153/02
- anuñ** Onun. 16/34, 17/04, 19/02,
19/04, 19/05, 21/08, 25/04,
27/05, 32/01, 32/05, 32/06,
34/05, 54/10, 54/17, 57/11,
67/01, 67/04, 67/05, 67/10,
69/06, 69/09, 74/03, 74/07,
75/03, 75/04, 75/05, 76/01,
76/08, 77/03, 77/05, 77/06,
82/13, 83/01, 83/03, 85/07,
90/02, 91/13, 97/06, 148/01
(krş. anıñ)
- a.+çun 91/01
- a.+çundur 112/02, 114/02
- a.+ıçun 70/07
- a.+ıçundur 71/03
- a.+ıla 28/06, 90/14
- anlar** Onlar. 72/05
- añla-** Bir şeyi kavramak. 28/07
- a.-dı 86/11
- a.-dınısa 116/03
- a.-maz 38/08, 85/05, 150/11
- a.-r 138/01, 149/02
- a.-rısañ 76/07
- a.-rsañ 11/07
- a.-sun 10/14
- a.-yanlar 69/05
- a.-yasın 90/15
- a.-yu 119/03
- ansuz** Onsuz. 30/06, 35/04, 77/04
- ansuz** Aniden. (krş. añsuz)
a.+ın 35/04
- añsuz** Aniden. 127/01 (krş. ansuz)
a.+ın 36/02, 43/06, 58/01
- ‘ār** Ar. Utanma. 03/01, 50/13,
78/10
- ‘ā.+ı 10/02, 13/10, 19/07,
29/11, 34/06, 101/09
- ‘ā.+ını 86/06
- ‘ā.+ile 53/01
- ara** Mesafe.
a.+da 62/07
a.+dan 92/01, 101/14, 154/10
a.+lar 98/09
a.+sına 75/11
a.+sında 101/15
- ara-** Birini veya bir şeyi bulmaya
çalışmak.
a.-dum 150/04
a.-ram 22/13
a.-salar 37/09
- ard** Arka.
a.+ıña 110/02
a.+uña 54/14, 72/09
a.+uñda 91/06
- ‘Arap** Ar. Arap soyundan olan kimse.
23/13
- ‘Arafāt** Ar. Mekke civarında bulunan
mukaddes dağ.

- ‘A.+a 22/06
- ‘**araz** *Ar.* Alamet. 23/15
- arın-** Temizlenmek. 42/11, 76/01
- arıt-** Temiz duruma getirmek. 66/05
- ‘**arîf** *Ar.* Arif. 27/01, 55/09, 56/14, 70/13, 77/12, 86/01, 86/11
- ‘â.+üñ 18/08
- ‘**arîfe** *Ar.* İyilik. 27/01, 67/11, 70/02
- ‘**arîfân** *Ar.* Arifler.
- ‘â.+ı 56/14
- ‘**arş** *Ar.* Dokuzuncu gök. 17/06, 24/06, 25/06, 38/01, 98/09
- ‘a.+dan 17/06, 22/04, 25/06, 38/01
- ‘a.-ı Raḥmān 70/01
- ‘a.+ı 63/10
- ‘**arî** *Ar.* Yoksun. 31/09
- a. arḳun** Yavaş yavaş. 104/01
- art-** Çoğalmak.
- a.-ar 01/07, 64/05, 69/01
- a.-dı 88/01
- a.-ır 03/05
- a.-sun 102/11
- artuḳ** Fazla. 04/02, 57/07, 112/02
- a.+dur 77/03
- artur-** Çoğaltmak.
- a.-dılar 39/04
- a.-ur 19/01, 43/04
- a.-sam 99/05
- a.-ursın 19/07
- ‘**arz** *Ar.* Gösterme.
- ‘a. eyle- 06/02
- arż** *Ar.* Dünya. 06/09, 83/10
- arżü** *Ar.* İstek. 57/10
- a.+ları 66/02
- a.+sı 48/02, 104/13
- arżüla-** *Far.+T.* İstemek.
- ā.-dım 45/01
- āsān** *Far.* Kolay. 10/18, 14/19, 143/04
- āsār** *Ar.* Alametler. 150/09
- ā.+ımuz 04/09
- ‘**aşî** *Ar.* Günahkar. 59/05, 104/13
- ‘â.+ḡe 57/07
- ‘â.+yem 22/15
- aşl** *Ar.* Esas.
- a.+uḡa 11/07
- aşla** *Ar.* Hiçbir zaman. 77/02
- aşlan** Arslan. 10/08, 14/04, 23/25
- aşşı** *Ar.* Kār, fayda. 12/05, 29/07, 42/10, 43/07, 48/04, 49/03, 84/06, 91/08, 92/06, 108/01
- ‘a.+yı 16/02
- āsumān** *Far.* Gök. 23/17
- ā.+a 16/33
- aş-** Bir şeyin öte yüzüne geçmek.
- a.-a 35/01
- a.-ar 62/18
- a.-dı 64/02
- ‘**aşık** *Ar.* Birine tutkun. 10/09, 11/05, 14/18, 18/01, 18/04, 20/01, 35/05, 35/06, 37/04, 37/06, 61/08, 61/09, 62/07, 69/05, 73/08, 73/09, 74/02, 75/09,

87/05, 89/08, 102/10, 112/02,
114/02, 117/02, 137/01, 138/01
'ā.+a 12/02, 14/17, 19/02,
54/16, 62/13, 71/02, 95/04
'ā.+am 29/03, 35/07, 37/08,
68/10, 150/07
'ā.+dur 105/08
'ā.+ı 11/05, 62/06, 62/20,
69/08, 87/06
'ā.+ıdum 28/06
'ā.+ım 37/05
'ā.+ını 12/02
'ā.+ıı 12/05, 13/06, 14/06,
14/08, 14/10, 14/12, 14/16,
18/02, 53/04, 71/01, 71/03,
98/05
'ā.+ısaı 21/05, 49/01, 54/03,
56/12, 71/10, 103/06, 116/04
'ā.+lar 32/09, 34/12, 41/02,
59/14, 62/08, 68/06, 71/07,
80/03, 101/15, 117/02
'ā.+lara 04/11, 09/02, 20/12,
29/11, 29/12, 29/13, 50/06,
99/11, 101/13, 102/10, 104/04
'ā.+ları 32/04, 74/01
'ā.+larıı 09/08, 14/14, 79/05,
87/04
'ā.+laruma 34/13
'ā.+larıı 69/03
'ā.+saıuz 104/06
'ā.+uı 14/15, 18/06, 62/13,
75/08

'āşık-ı şūrīde *Ar.+Far.* Tutkun āşık.
'ā.+ler 75/10, 98/07
'ā.+yim 06/02
āşikār *Far.* Açık, meydanda. 88/09
(krş. āşikāre)
āşikāre *Far.* Açık, meydanda. 29/12
(krş. āşikār)
āşinā *Far.* Bildik. 16/36, 100/05
ā.+lar 17/05, 25/05
āşinā-yı dost *Far.* Bilinen
sevgili. 13/07
'āşık *Ar.* Sevgi. 01/01, 01/02, 01/03,
01/04, 01/05, 01/06, 01/07,
02/01, 02/02, 10/08, 10/10,
10/11, 10/12, 10/13, 11/01,
11/05, 12/06, 16/03, 21/01,
21/09, 22/09, 26/02, 27/06,
28/11, 30/01, 31/04, 31/06,
32/01, 32/03, 32/04, 33/02,
33/03, 33/04, 33/07, 33/09,
33/10, 33/12, 34/02, 35/01,
35/02, 39/07, 40/09, 41/01,
41/02, 41/03, 41/05, 44/01,
49/03, 50/01, 50/04, 50/06,
53/08, 54/16, 60/01, 60/02,
60/03, 60/04, 60/05, 61/01,
61/02, 61/03, 61/04, 61/05,
61/06, 61/07, 61/08, 61/09,
61/10, 62/02, 62/04, 62/05,
62/06, 62/08, 62/09, 62/10,
62/17, 62/18, 62/19, 62/24,
62/26, 62/27, 62/28, 64/04,

68/06, 68/10, 68/12, 71/06,
71/01, 71/02, 71/05, 71/08,
71/09, 73/01, 73/02, 73/04,
73/08, 74/04, 75/01, 75/07,
77/11, 80/02, 80/04, 80/07,
81/01, 83/11, 84/05, 85/02,
87/07, 92/05, 97/02, 98/06,
103/07, 106/01, 106/02, 108/02,
109/01, 115/01, 138/02, 139/02
‘a.+a 02/07, 03/01, 03/04,
03/07, 04/01, 04/05, 05/10,
12/06, 12/07, 28/06, 31/04,
35/05, 54/02, 59/12, 62/08,
62/24, 68/07, 68/11, 71/07,
71/08, 73/03, 80/03, 85/03,
106/01
‘a.+dan 03/07, 04/07, 05/11,
05/15, 12/05, 28/11, 29/12,
68/12, 71/05, 75/12, 95/05,
98/05, 103/05
‘a.+dır 01/02, 73/07
‘a.+dur 67/01, 68/04, 73/03,
73/07
‘a.+ı 03/06, 08/07, 14/01,
14/03, 14/19, 19/06, 28/05,
29/13, 32/05, 32/06, 33/06,
34/03, 52/04, 61/07, 61/09,
61/10, 62/04, 62/05, 62/06,
62/09, 62/10, 62/11, 62/16,
62/20, 62/28, 67/05, 68/07,
68/08, 68/11, 73/06, 77/06,
85/07, 99/08, 99/10, 109/02

‘a.+ıla 04/08, 04/10, 13/01,
14/20, 20/03, 29/05, 40/01,
48/08, 54/01, 54/02, 62/07,
62/28, 71/01, 71/04, 75/07,
80/01, 80/06, 95/06, 109/02,
153/03
‘a.+ın 67/01
‘a.+ıñ 03/01, 03/06, 09/01,
09/05, 09/07, 10/01, 10/04,
10/07, 10/17, 16/04, 31/07,
32/04, 33/08, 61/04, 61/11,
62/21, 62/24, 62/25, 64/01,
64/04, 73/01, 73/05, 75/07,
80/01, 95/07, 95/08, 103/01,
103/04, 103/03, 106/01, 107/01
‘a.+ınuñ 69/04
‘a.+ıyla 34/05
‘a.+sız 95/06
‘a.+sızuñ 14/15, 14/17
‘a.+suz 33/06, 71/04
‘a.+suzı 14/09
‘a.+suzıñ 14/11
‘a.+suzuñ 14/07, 14/13
‘a.+uñ 09/02, 32/07, 33/09,
44/02, 75/01
‘a.+uñıla 64/05
‘aşk-ı ‘āşık Ar. Aşığın sevgisi
61/08
at- Atmak. 41/02, 54/14, 72/09,
110/02
a.-ar 14/12, 18/07
a.-dı 28/05

	a.-ma 41/01		
	a.-mağdur 60/04		
at	At.		ay Yılın on iki bölümünden her biri.
	a.+ına 90/07		a.+ı 89/01
	a.+lar 91/12		ayağ(ğ) Ayak. 96/03, 100/06, 101/02
	a.+lara 55/08		a.(ğ) 82/09
ata	Baba. 100/08		a.+(k)lara 20/09, 56/05
	a.+ı 55/07		‘ayān Ar. Açık. 06/06, 08/04, 36/03, 67/08, 70/02, 70/12, 77/10, 81/05, 100/03
aṭlās	Ar. Aşındırılmış.		‘a.+a 16/31
	a.+uṭ 91/16		‘ayb Ar. Kusur.
aṭlas	Ar. Üstü ipek altı pamuk kumaş.		‘a.+ım 57/05
	a.+ı 02/02		‘a.+uṭ 123/01
av	Evcil olmayan hayvanları vurma, yakalama işi. 22/13		āyet Ar. Kur’an’ın her bir cümlesine denir.
	a.+ı 70/07		ā.-i Kur’ān 154/04
	a.+ına 131/01		ayıḳ Aklı başında.
	a.+ını 79/08		a.+lar 32/09, 62/09
	a.+um 67/07, 96/01		ayıl- Kendine gelmek.
	a.+uṭ 83/06		a.-a 22/03
‘avām	Ar. Cahil halk.		a.-madan 45/06
	‘a.+dan 70/02		a.-maz 63/02
āvāre	Far. Serseri. 13/01, 56/01, 56/05, 64/01, 88/04		ayır- Bölmek. 91/12, 56/07
	ā.+dür 87/06		a.-an 73/03
	ā.+ler 98/03		a.-sa 136/01
	ā.+si 69/04		a.-ma 82/14
āvāz	Far. Yüksek ses.		a.-maz 39/01
	ā.+ını 39/05		āyīn Far. Tören. 15/03, 91/15, 92/05, 99/08
avcı	Avcı. 22/13, 70/03		āyīne Far. Ayna. (krş. ayna)
	a.+sına 53/08		ā.+dür 11/08
avla-	Avlama işi.		a.+müzde 04/03
	a.-dım 67/06		

- ā.+si 05/08
 ā.+sidür 17/01
 ā.+sin 66/05
 a.+sinde 54/12
āyīnedār *Far.* Ayna tutan. 56/11
aylık Aylık. 04/06
‘ayn *Ar.* Göz. 90/06
 ‘a.+a 86/08
 ‘a.+ı:la 86/08
ayna *Far.* Varlıkların görüntüsünü veren alet. (krş. āyīne)
 a.+sıdur 25/01
ayrık Başka. 33/12
ayrıl- Birinden ya da bir yerden uzaklaşmak.
 a.-a 55/07
 a.-ıgörüñ 104/03
 a.-ma 68/12
 a.-madan 45/05
 a.-mayam 95/05
 a.-mazam 35/04
ayru Başka. 30/03, 45/11, 76/02, 86/09, 101/01
 a.+ğa 60/02
 a.+ğı 56/10
 a.+luğı 77/03
 a.+luğ 77/03
ayu- Ayılmak.
 a.-maz 98/06
az *Az.* 41/05
 a.+ını 39/03
a’zā *Ar.* Organlar.
 a.+m 57/03
‘azāb *Ar.* Keder. 23/20
 ‘a.+ını 77/02
āzād *Ar.* Kurtulmuş. 73/08, 76/03
āzāde *Far.* Hür.
 a.+ler 13/04
‘azamet *Ar.* Büyüklük. 40/03
Āzer *Ar.+Far.* Hz. İbrahim’in babası.
 Ā.+est 151/02
azık Gereken yiyecek ve içecekler. 16/12. (krş. azuğ)
azıt- Yolunu şaşırarak.
 a.-masun 66/02
‘aziz *Far.* Muhterem. 103/04
‘azm *Ar.* Niyet. 29/02, 30/11, 99/06
 ‘a.+i 87/06
 ‘a.-i [pe]didār 05/05
 ‘a.-i gülistān 18/03
 ‘a.-i yār 31/01
azuğ Gereken yiyecek ve içecekler. 82/10 (krş. azık)
 a.+(ğ)ıñ 16/11
 a.+(ğ)ıñ 82/09
 a.+suz 16/13
B
bā *Far.* İle edatı.
 b.-nişān 23/03
bāğ *Far.* Büyük bahçe. 19/02, 78/02
 b.+ında 62/14
bāğçe *Far.* Bahçe. (krş. bağçe)
 b.+leri 100/03
Bağdād Bağdat şehri.

- b.+uñı 46/06
- bağışla-** Affetmek. 111/01, 148/02
- bağışlan-** Affedilmek.
- b.-ur 126/02
- bağla-** Bir şeyi bir yere veya bir şeye tutturmak. 46/03
- b.-mañ 104/11
- b.-r 91/09
- b.-ya 51/05
- b.-yup 72/02, 78/03, 97/07
- bağ(ı)r** Göğüs.
- b.+ı 37/07, 69/04, 70/09
- b.+m 99/05
- bahā** *Far.* Kıymet. 33/08, 52/06
- b.+dur 30/07
- b.+ya 22/02, 140/02
- b.+yı 83/11
- bahālu** *Far.+T.* Kıymetli. 33/07
- bahāne** *Far.* Kusur. 33/12
- bahār** *Far.* Mevsim adı. 18/03, 22/11, 23/14, 81/01
- baḥıl** *Ar.* Cimri. 91/04
- baḥr** *Ar.* Deniz. 23/16, 26/02
- b.+e 11/04
- b.+ısañ 41/05
- b.+inde 91/15
- b.+inden 83/11
- b.+ine 05/03, 26/02, 50/06, 50/11, 73/08
- b.+iniñ 103/04
- b.-bī-pāyān 14/20, 16/23
- b.-‘ummān 70/01, 85/04, 96/01, 96/02
- baḥrī** *Ar.* Denize ait, denizle ilgili.
- b.+leri 41/04
- baḥş** *Ar.* Söz. 16/27
- baḥşiş** *Far.* Para.
- b.+imüz 81/04
- baḥt** *Far.* Talih
- b.+ludur 73/06
- bāk** *Far.* Korku, kaygı. 27/04
- bağ-** Bakmak.16/30, 54/12, 55/01, 55/05, 76/08, 92/06, 101/09, 119/03
- b.-adur 106/02
- b.-ar 87/04
- b.-arıduñ 82/03
- b.-arısı 24/04
- b.-arısam 07/03
- b.-arısañ 76/08, 129/01
- b.-arlar 38/04
- b.-aruz 81/05
- b.-asın 101/16
- b.-dı 01/05, 02/04, 55/09
- b.-duğı 18/05
- b.-duğına 57/02
- b.-ma 27/04, 56/03, 83/07, 128/01
- b.-madan 40/06
- b.-madı 131/02
- b.-maz 39/01
- b.-sa 59/15, 71/03
- b.-sağ 81/06

- b.-sam 99/04
b.-sağ 86/10, 92/01
b.-sun 07/04
b.-ıp 11/06
b.-up 67/07
- bağçe** Bahçe. 78/02 (krş. bāğçe)
b.+sinün 13/11, 74/06
- bākī** *Ar.* Daimi.11/03, 39/08, 62/25,
71/07, 76/02, 78/01, 91/16,
104/05, 104/07
b.+dür 04/10
b.+yem 06/09
- bal** Bal. 79/02
b.+a 79/02
b.+ına 55/09
b.+ını 77/01
- bağa** Bana. 07/02, 08/01, 09/01,
09/03, 09/04, 11/01, 24/03,
29/09, 29/10, 30/06, 31/04,
32/02, 35/07, 33/10, 50/05,
64/01, 67/01, 75/03, 77/04,
77/05, 77/07, 84/05, 85/03,
88/01, 88/04, 88/05, 88/06,
88/07, 96/05, 100/01, 101/04,
101/05,101/11, 101/12, 102/01,
150/02
- ban-** Batırmak.
b.-madı 55/09
b.-ur 79/02
- bār** *Far.* (1) Meyve. 53/01
b. eyle- 50/11
(2) Her defa. 53/09
- (3) Yük.
b.+ımuz 04/03
(4) Tanrı, Allah. 78/07
- bārān** *Far.* Yağmur. 154/11
- bārī** *Far.* Hiç olmazsa. 78/08
- barma(k)ğ** Parmak.
b.+(ğ)ında 55/09
b.+(ğ)ını 79/02
- başiret** *Ar.* Seziş. 07/04
- baş-** Basmak.
b.-mağa 61/11
- bās-bān** *Far.* Bekçi.
b.+ı 15/02
- baş** Kafa. 22/06, 29/11, 32/02,
53/07, 67/08, 74/04, 75/02,
83/03, 91/04, 92/05, 96/03,
100/06, 103/03, 112/01
b.+a 35/02, 103/03
b.+dan 56/06, 73/03
b.+dur 59/04
b.+ı 13/10, 37/07
b.+ım 101/02
b.+ıma 68/03
b.+ımda 06/01
b.+ımdan 24/01, 64/02
b.+ın 105/02
b.+ıña 72/04
b.+ından 32/09
b.+ından 110/01
b.+ını 13/05, 54/14, 59/10,
60/03, 73/04, 99/05
b.+ta 19/04

b.+um 29/02	behi:št <i>Far.</i> Cennet.
b.+umdan 28/08, 35/01, 73/02	b.+den 76/04
b.+umı 34/02	beķā <i>Ar.</i> Sonsuz. 04/10, 06/07,
b.+uņdan 150/12	16/15, 20/08, 75/06
b.+uņı 80/01, 82/14	b.+dur 62/24, 62/26, 75/06,
başar- Başarmak. 42/08, 78/06	106/01
b.-amazsın 142/01	b.+ları 104/07
başla- Başlamak. 111/01, 111/02	b.+sın 105/07
bāře <i>Far.</i> Atmaca kuşu.	b.+sına 75/05
b.+de 23/25	b.+sını 77/11, 104/06
başlu Yaralı. 69/04	b.+nuņ 55/04, 105/07
bāřıl <i>Ar.</i> Yalan. 50/10, 56/02	b.+ya 04/10, 16/34, 20/08
bāřın <i>Ar.</i> Gizli, görünmeyen şey.	b.+yı 47/08, 83/02
50/02	beķçi Bekçi.
b.+a 26/03	b.+ler 143/01
bay Zengin. 82/01	beķle- Beklemek. 3/12, 139/01
b.+ı 101/16	b.-medüņ 82/06
bayla- Zenginlemek.	bēl Bel. (krş. bēl)
b.-yasum 74/06	b.+üņe 21/09
bayram <i>Ar.</i> Özel olarak kutlanan gün.	b.+üm 35/04
81/05	bēl Bel. 51/05 (krş. bēl)
b.+ıdur 89/09	belā <i>Ar.</i> Musibet. 13/08, 36/02,
bāzār <i>Far.</i> Çarşı. 03/04, 53/06	60/03, 69/03, 88/01, 103/01,
b.+a 82/10, 114/02	103/04, 103/06, 103/07, belā-yı
b.+ı 13/09, 46/05, 52/06, 53/06	iřtiyār 103/04
b.+ımuz 04/08	b.+dan 53/08, 64/04, 69/05,
b.+ına 32/07, 80/04	103/05, 103/07
bēcer- Üstesinden gelmek.	b.+dur 103/02
b.-ür 14/09	b.+nuņ 105/06
beden <i>Ar.</i> Vücut. 30/05, 45/04, 82/07	b.+sın 31/07
b.+de 45/10	b.+sından 29/02
bedr <i>Ar.</i> Dolunay. 22/03	

b.+sını 55/05, 77/06, 83/03,
103/03
belākeş *Ar. +Far.* Sıkıntı çeken. 103/06
bellü Açık, aşikar. 12/05, 30/10,
92/05
b.+dür 05/13, 72/06, 86/04
belür- Meydana çıkmak.
b.-e 27/02
b.-mez 18/06, 116/02, 143/02
ben 1.teklik şahıs zamiri. 06/01,
06/02, 06/03, 06/05, 06/06,
06/07, 06/08, 06/09, 08/05,
11/01, 11/03, 11/07, 15/02,
16/32, 22/14, 23/02, 23/17,
23/23, 23/27, 26/01, 26/05,
26/09, 28/01, 28/03, 28/04,
28/06, 28/07, 29/01, 29/04,
29/06, 29/13, 31/09, 34/09,
35/02, 35/05, 35/07, 37/01,
37/02, 40/05, 50/06, 50/07,
57/08, 67/06, 67/08, 67/09,
67/10, 77/05, 84/02, 84/03,
84/04, 85/01, 85/06, 85/08,
95/05, 95/06, 96/04, 101/01,
101/06, 101/12, 102/01, 150/01,
150/03, 150/06
b.+de 37/02
b.+den 31/08, 31/09, 33/03,
45/03, 45/09, 57/05, 73/03,
101/11
b.+em 30/05, 34/13

b.+i 08/05, 11/01, 23/02, 24/01,
28/04, 28/05, 31/04, 31/05,
31/09, 32/03, 33/03, 35/03,
45/09, 57/05, 73/01, 73/02,
73/03, 77/07, 77/08, 77/09,
85/04, 85/05, 96/02, 100/02,
101/06
b.+im 01/02, 09/06, 26/08,
35/03, 101/05
b.+üm 11/05, 23/24, 31/09,
55/03, 55/08, 68/01, 69/02,
70/02, 70/03, 88/06, 89/01,
96/02, 96/05, 127/04, 128/01,
130/02
b.+ümdir 72/05
b.+ümle 84/02, 84/05
b.+süz 45/09
bend *Far.* Bağlanma. 97/03, 97/06
b.(i) ol- 58/06
b.+in 50/03
b.+indesin 97/06
b.+ine 54/07, 57/08
b.+ini 45/05, 53/09
bende *Far.* Kul, köle.
b.+leri 143/02
benlik(g) Kişilik. 01/06, 16/36, 29/10,
54/14, 56/07, 59/05, 78/08
b.+(g)i 50/03
b.+(g)imden 28/07
b.+den 54/04
b.+miş 29/10

- beñzer** Bir şeye eş olan, benzeri.
131/01
- berā** Uzaklaşma.
b.+yı 83/12
- berāy** *Far.* Maksadıyla.
b.+ı 129/01
- berdār** *Far.* Asılmış. 84/03
- berī** *Ar.* Kurtulmuş. 23/22, 42/06,
54/12
- berķ** *Ar.* Şimşek. 50/13, 66/03
- berk** Sağlamlaşmak.
b. eyle- (b.-mişüz) 62/17
b. tut- 141/02
- b. berķ** Sağlam sağlam. 127/03
- berk it-** Sağlamlaştırmak.
b.-mişem 06/06
- berr** *Ar.* Kara toprak. 23/16
- berü** Bu yana. 26/07, 29/09, 56/01,
80/02, 80/04, 80/06
- bes** *Far.* Çok. 102/09
- bedür** *Far.+T.* Yeterlidir. 03/06,
19/02
- beşle-** Beslemek. 42/03
b.-rsin 42/03
- beş** Beş(5). 23/24
- beşāret** *Ar.* Müjde.
b.+dür 32/02
- beşer** *Ar.* İnsan. 15/07, 27/05
- beşerī** *Ar.* İnsani. 27/05, 27/06
- beyān** *Ar.* Bildirme. 12/05, 92/05
b.+a 16/34
b.+u 24/05
- b.+suzdur 38/04
- bèyd** Soğuk. 23/09
- bèyhūde** *Far.* Boşuna. 90/02
- bèyhūde** *Far.* Boşuna. 56/02,119/04
- bež-** Bıkmak.
b.-er 88/06
b.-üp dürür 87/05
- bezeme-** Süslemek. 47/06
- bezen-** Süslenmek.
b.-üben 136/02
- bezirgān** *Far.* Tüccar.
b.+lık 32/02
- bıraķ(ġ)-** Vazgeçmek. 56/15, 97/03
b.-(ġ)a 64/03
b.-(ġ)am 31/09
b.-dı 02/01, 10/06, 10/13,
96/02, 105/02
b.-duņ 91/01
b.-ma 128/01
b.-mış 68/05
b.-sam 99/06
- bī-‘ār** *Far.+Ar.* Arsız. 05/11, 53/01
- bī-‘araż** *Far.+Ar.* İşaretsiz. 29/06
- bī-başar** *Far.+Ar.* Gözsüz. 14/05
- bī-cān** *Far.* Cansız 10/16, 12/02,
14/03, 19/05, 23/01, 52/06,
85/01, 112/02
b.+imiş 102/03
- bī-civār** *Far.+Ar.* Yakın olmama
durumu.
b.+ından 77/02

- bī-çāre** *Far.+ Far.* Çaresiz. 43/10,
102/06
b.+den 92/06
b.+ler 98/05
b.+likdür 69/03
b.+si 69/02
- bī-dār** *Far.+ Ar.* Zararsız.102/01
- bī-derd** *Far.* Dertsiz. 04/07,98/06,
102/02, 102/08, 103/05 (krş. bī-
dert)
b.+üç 98/06
- bī-dert** *Far.* Dertsiz. 102/08 (krş. bī-
dert)
- bī-dil** *Far.* Dilsiz.12/02, 23/01
- bī-dīn** *Far.+Ar.* Dinsiz.
b.+dür 09/01
- bī-edeb** *Far.+Ar.* Edepsiz.
b.+dür 130/02
- bī-gāne** *Far.* Tas. Dünya ile ilgisini
kesmiş olan. 16/36, 30/06,
33/10, 33/14, 34/05, 82/05
b.+dür 85/01,150/05
b.+sidür 17/05, 25/05
- bī-gümān** *Far.* Şüphesiz. 43/02
- bī-ḥaber** *Far.+Ar.* Habersiz. 67/11
- bī-ḥarf** *Far.+Ar.* 62/19
- bī-ḥarf** *Far.+Ar.* Sözsüz. 62/19
- bī-hemtā** *Far.* Benzersiz.96/02
b.+sına 75/01
- bī-hōş** *Far.* Şakın. 80/03
- bī-ḳarār** *Far.+Ar.* Kararsız.74/05
b.+dur 61/04
- bī-levn** *Far.+Ar.* Renksiz.Tas.Allah'ın
rengi "Sıbgatallah". 18/05,
87/01
b.+i 04/12
- bī-murād** *Far.+Ar.* İsteksiz.12/07
- bī-naşīb** *Far.+Ar.* Nasipsiz. 98/05
- bī-naẓar** *Far.+Ar.* Düşünmeme
durumu.
b.+uḡ 27/07
- bī-nevā** *Far.* Nasipsiz.
b.+sın 90/13
b.+yı 83/04
- bī-nihāyet** *Far.+Ar.* Sonsuz. 40/02
- bī-nişān** *Far.+Ar.* İşaretsiz. 18/06,
23/03, 44/06
b.+da 38/02
b.+dur 70/05
b.+e 16/05, 99/06
- bī-pāyān** *Far.* Sonsuz.14/20
b.+a 16/23
- bī-vefā** *Far.+Ar.* Vefasız.
b.+yı 47/01
- bī-yār** *Far.* Yarsız. 05/01
- biç-** Ekini bazı aletlerle kesmek.
b.-esin 43/09
- bihter** *Far.* Pek iyi.
b.+est 151/01
- bī-hūde** *Far.* Boşuna. 119/04
- biküllī** *Ar.* Büsbütün. 15/02
- bil-** Bir şeyi öğrenmiş olmak. 15/06,
30/12, 33/08, 59/04, 60/05,

67/03, 70/11, 70/12, 78/07,
135/01, 135/04, 136/01, 147/02
b.-di 10/15, 10/16
b.-diler 39/04
b.-dim 57/04, 77/08
b.-dügin 51/02
b.-dünise 49/05
b.-düm 29/10, 30/11
b.-e 21/10, 22/03, 27/08,50/13,
51/03, 64/01, 76/01, 104/03,
104/12, 122/02
b.-en 79/02, 79/04
b.-esin 15/06, 70/12, 86/01,
90/14, 101/16
b.-i gör- 104/04
b.-imezem 11/01
b.-iñ 89/04
b.-mege 30/10, 78/07
b.-meye 70/13
b.-meyen 79/03
b.-meyene 90/17
b.-meyiser 04/07
b.-mez 03/06, 10/17, 18/06,
26/08, 38/09, 55/08, 63/05,
70/06, 101/04
b.-mezem 23/02, 26/01
b.-mişüz 62/20
b.-sem 69/01
b.-sün 10/14, 67/11, 69/07,
77/12

b.-ür 13/08, 38/09, 61/09,
62/08, 62/09, 70/13, 71/05,
77/11, 77/12, 86/07, 120/01
b.-ürem 50/08
b.-ürse 90/17

bilin- Tanınmak.

b.-e 95/04, 95/06

b.-mez 16/26, 28/09

bilış- Tanışmak. 100/05, 117/01

b.-ene 99/12

b.-eli 29/05

b.-işi 37/06

b.-imüz 81/02

b.-me 103/06

b.-medi 04/07, 10/16, 63/01,
67/04, 70/13, 150/03

b.-medün 42/04, 43/07, 58/05

bile Birlikte.

b.+dür 73/05

bimār *Far.* Hasta. 05/17, 62/27,
109/01, 150/01

b.+a 150/01

biñ Bin (1000). 17/06, 22/04, 31/02,
32/03, 32/07, 37/01, 41/03,
54/15, 69/08, 70/02, 71/08,
82/12, 95/06, 138/01, 144/01
b.+in 09/06

b.+indür 09/06

bin- Binmek.

b.-di 145/02

b.-üben 78/09

b.-üp 55/08, 90/07

bīnā	<i>Far.</i> Gören. 24/04	135/02,135/03, 138/01, 140/01,
binit	Binek atı. 82/10	141/02, 142/02, 147/02, 150/04,
bir	Bir (1). 02/04, 02/05, 03/03, 04/03, 04/06, 05/07, 09/06, 10/09, 11/06, 11/08, 11/09, 13/01, 13/08, 14/11, 14/13, 14/20, 15/04, 15/05, 16/03, 20/11, 23/24, 24/01, 24/07, 25/06, 28/09, 28/11, 28/12, 29/02, 30/02, 31/03, 32/07, 33/13, 37/01, 37/02, 38/07, 39/02, 39/03, 40/03, 40/04, 43/09, 43/11, 45/03, 47/02, 48/02, 53/03, 55/01, 55/02, 55/05, 55/06, 55/09, 58/01, 58/02, 58/04, 58/06, 59/06, 59/08, 60/04, 61/03, 61/08, 62/06, 62/14, 63/05, 63/10, 64/01, 64/02, 64/06, 64/07, 66/05, 67/05, 67/11, 68/03, 69/05, 69/08, 69/09, 70/01, 70/02, 70/03, 70/06, 72/01, 73/01, 74/02, 74/07, 75/05, 75/06, 77/09, 77/12, 78/03, 80/01, 81/03, 82/11, 83/04, 83/05, 83/07, 83/12, 84/02, 85/05, 86/09, 86/10, 89/05, 89/07, 90/13, 90/15, 95/05, 95/06, 98/05, 98/10, 100/09, 101/05, 101/16, 102/02, 102/03, 102/07, 102/09, 104/02, 117/02, 118/01, 118/02, 127/02, 129/01,	153/02 b.+dir 11/05 b.+dür 66/06, 67/03 b.+iken 62/07
Bir	Allah.	b. +den 66/07 b. +i 66/07
biraz	Biraz. 16/10	
birgün	Belirsiz bir zaman. 82/09	
bir	Belirsizlik zamiri. 28/11	b.+isi 144/02 b.+isin 137/01
birkaç	Az sayıda. 82/13	
birle	Birlikte. 53/03	
birlik(g)	Bir olma hali. 11/06, 11/07, 11/09	b.+den 101/14 b.+(g)e 11/09, 53/03, 101/14, 100/04
bir ol-:	Birlikte, yanyana olmak.	b.+dür 59/03
büryān	<i>Far.</i> Et kebabı. 70/09	
bişür-	Pişirmek.	b.-ürdük 148/02
bit-	Tükenmek.	b.-erem 22/05 b.-itmesün 77/03 b.-meye 27/04 b.-meyen 72/04 b.-meyiser 72/04

- b.-mez 48/08, 54/08
b.-ür 72/03, 72/07, 109/02
b.-ürür 27/03,120/02
b.-ürürken 16/08
- biyāyī** *Far. Gel.* 83/03
- biz** 1. çokluk şahıs zamiri. 04/02, 04/04, 04/09, 06/04, 62/14, 62/16, 62/20, 62/21, 81/05, 81/07
b.+den 04/06
b.+e 04/06, 16/37, 62/22, 81/05, 81/07, 102/04, 102/05, 123/02
b.+i 62/23, 81/04, 81/08, 87/01, 87/03, 98/04, 154/06
b.+im 04/05, 04/06, 04/07
b.+üm 04/06, 16/37
- bizār** *Far. Usanmış.*05/02, 50/02
- boğaz** Boğaz.
b.+uñı 43/06
- boğazlan-** Boğazı kesilmek.
b.-uram 22/06
- boğul-** Havasızlıktan ölmek.
b.-ur 41/03
- bostān** *Far. Sebze bahçesi.* 19/02
- boş** İçinde, üstünde bir şey olmayan. 80/04
- boşal-** Boşalmak.
b.-dı 105/04
- boyan-** Boyama işi yapılmak.
b.-a 16/03
b.-dı 154/09, 154/10
- boyla-** Düşmek, dalmak.
- b.-yasım 74/03
- boy(u)n** Boyun. 49/05, 99/07
b.+ın 37/02
b.+ına 02/05, 97/02
b.+uña 84/03
b.+unı 49/02, 59/14
- boz-** Bozmak. 56/04
b.-am 50/03
b.-aram 45/05
b.-dı 44/04
b.-updurur 87/01
b.-uñ 104/08
- bozıl-** Bozulmak. (krş.bozul-)
b.-ur 127/02
- boziş** Bozuşmak.
b.-tı 16/17
- bozmağ** Bozmak.
b.+lar 91/03
- bozul** Bozulmak. (krş. bozil-)
b.-madan 56/04
- b. bölük** Parçalara ayrılmış şekilde.
154/11
- bölün-** Parçalara ayrılmak.
b.-ürem 22/10
- böyle** Bunun gibi. 78/01, 82/01, 97/04, 100/09, 132/02, 133/01
b.+dir 73/01
b.+dür 92/05
b.+iken 70/08
- bu** İşaret sıfatı. 01/01, 01/02, 01/03, 01/04, 01/05, 01/06, 01/07, 02/01, 02/02, 02/03,

02/04, 02/05, 02/06, 02/07,
05/02, 05/05, 05/06, 05/10,
05/12, 09/08, 09/09, 10/07,
10/08, 10/13, 10/14, 10/15,
10/16, 10/17, 10/18, 11/04,
11/06, 11/07, 11/08, 12/01,
14/04, 15/02, 15/03, 15/08,
16/01, 16/03, 16/04, 16/05,
16/09, 16/15, 16/17, 16/18,
16/19, 16/21, 16/22, 16/23,
16/29, 16/30, 16/35, 16/38,
17/04, 17/08, 18/01, 18/05,
19/01, 20/07, 20/11, 20/12,
21/01, 21/02, 21/05, 21/07,
21/09, 22/03, 22/08, 22/15,
23/22, 23/25, 24/01, 25/04,
25/08, 27/03, 27/04, 28/01,
28/02, 28/03, 28/04, 28/05,
28/07, 28/08, 28/09, 28/10,
28/11, 29/02, 30/03, 30/04,
30/07, 30/08, 30/09, 31/02,
31/04, 31/05, 31/08, 31/10,
32/01, 32/02, 32/03, 32/04,
32/07, 32/08, 33/04, 33/07,
33/08, 33/13, 33/14, 34/13,
35/01, 35/04, 37/03, 38/11,
39/02, 39/04, 39/07, 39/09,
40/01, 40/02, 40/03, 40/04,
40/06, 40/10, 41/03, 41/04,
41/05, 42/06, 42/10, 43/09,
43/10, 44/03, 44/07, 45/01,
46/05, 46/06, 46/10, 49/01,
49/02, 49/05, 49/07, 50/05,
50/10, 51/03, 51/07, 52/02,
52/06, 53/05, 53/06, 53/09,
54/16, 55/01, 55/03, 55/04,
56/03, 56/06, 56/07, 56/11,
58/02, 58/03, 59/15, 60/04,
61/04, 61/06, 61/07, 61/08,
61/09, 61/11, 62/04, 62/10,
62/15, 62/19, 62/20, 62/21,
62/24, 62/25, 62/26, 62/27,
62/28, 63/11, 64/04, 64/05,
64/07, 65/07, 67/02, 67/06,
67/11, 68/01, 68/02, 68/03,
68/04, 68/05, 68/06, 68/07,
68/10, 68/11, 68/12, 69/01,
69/03, 69/05, 69/09, 70/02,
70/03, 70/04, 70/08, 70/11,
70/13, 71/07, 71/08, 71/09,
72/06, 72/08, 73/02, 73/05,
73/08, 74/03, 75/01, 75/05,
75/06, 76/06, 77/03, 77/06,
77/11, 77/12, 78/01, 78/03,
78/04, 78/05, 78/08, 78/11,
79/01, 79/02, 79/03, 79/04,
79/05, 79/06, 80/01, 80/02,
80/03, 80/04, 80/05, 80/06,
80/07, 81/01, 81/04, 81/05,
81/06, 82/07, 82/08, 82/15,
83/02, 83/05, 83/09, 83/11,
83/12, 83/13, 84/01, 84/05,
85/01, 85/06, 86/01, 87/07,
88/02, 88/04, 88/05, 88/06,

88/07, 88/09, 89/01, 89/03,
89/04, 89/05, 89/06, 89/08,
89/09, 90/09, 90/13, 90/16,
90/17, 91/02, 91/03, 91/04,
91/05, 91/13, 91/17, 92/01,
92/04, 95/05, 101/13, 101/14,
101/15, 101/16, 102/02,102/04,
102/07, 102/09, 104/01,104/02,
104/04, 104/06, 104/07,104/08,
104/10, 105/01, 105/02, 105/07,
106/01, 106/02, 107/01, 107/02,
108/01, 109/01, 109/02, 110/01,
111/02, 112/01, 115/01, 116/01,
116/03, 116/04, 117/01, 118/01,
118/02, 119/01, 119/02, 119/04,
121/01, 121/02, 127/03, 127/04,
128/01, 130/01, 131/01, 134/01,
139/02, 142/01, 143/01, 143/02,
143/04, 144/02, 145/01, 147/01,
147/02, 149/01, 149/02, 150/01,
150/02, 150/03, 150/05, 150/06,
150/11, 150/12, 153/03, 154/07

bu İşaret zamiri. 03/04, 04/05,
04/07, 04/11, 31/10, 88/03,
90/15, 132/02,
b.+dur 16/37, 51/08, 68/10,
77/02, 99/08, 115/03
b.+lar 16/23, 32/08, 67/03,
59/07, 138/02, 144/04
b.+lara 150/05
b.+lardur 63/11, 91/09, 91/14,
117/01

b.+ları 63/13
b.+laru 63/09
b.+laruñ 63/07, 63/12, 137/01
b.+laruñla 63/11
b.+ña 55/03, 55/10, 72/02,
78/03, 88/05, 119/01, 119/03,
128/01, 130/02, 131/02, 150/10
b.+nda 07/02, 07/03, 16/18,
16/26, 23/24, 27/04, 30/10,
43/07, 54/07, 54/13, 54/17,
55/01, 56/13, 56/14, 62/15,
62/17, 62/23, 68/08, 72/01,
72/03, 72/04, 72/05, 75/09,
78/02, 78/07, 82/10, 86/02,
86/03, 86/07, 96/01, 96/02,
96/04, 96/05, 98/04, 115/04,
124/02, 125/01,144/01
b.+nda iken 56/12
b.+ndan 03/04, 04/11, 43/10,
45/01, 45/12, 56/11, 76/07,
82/10, 96/05, 102/04
b.+ndaki 62/03
b.+nı 10/15, 10/17, 68/02,
90/17, 128/02, 129/02, 131/02,
150/03
b.+nlar 59/07
b.+nları 144/02
b.+nuñ 55/05, 55/09, 55/10,
55/12, 79/03, 102/12, 128/02

bu'd Ar. Uzaklık.
b.+i 77/02

bugün İçinde bulunan gün. 07/03,
23/27, 26/07, 30/05, 30/12,
34/01, 42/11, 47/03, 56/01,
56/02, 56/03, 56/04, 56/05,
56/06, 56/07, 56/08, 56/09,
56/10, 56/11, 56/12, 56/13,
56/14, 56/15, 67/08, 68/08,
75/09, 76/06, 80/02, 80/05,
80/06, 82/10, 86/02, 86/07,
89/06, 104/03, 104/04, 126/02

buhl Ar. Cimrilik. 59/07, 66/03,
91/09

bul- Bulmak. 04/05, 47/08, 54/05,
56/01, 56/02, 56/03, 56/04,
56/05, 56/06, 56/07, 56/08,
56/09, 56/10, 56/11, 56/12,
56/13, 56/14, 56/15, 68/08,
72/07, 76/01, 86/02, 141/01
b.-a 47/02, 51/07, 148/04
b.-amadum 31/05
b.-an 13/09, 43/05, 68/07,
101/06
b.-asın 15/01, 15/08, 71/07,
73/08, 76/04, 83/02, 90/04
b.-dı 17/05, 25/05
b.-dılar 39/08
b.-duk 04/08, 04/10
b.-dum 08/05, 35/04, 50/11,
77/04, 101/09
b.-ıgörüñ 104/06
b.-madı 144/02
b.-madum 45/07, 150/04

b.-maduñ 58/03

b.-masun 66/01

b.-mayasın 62/11

b.-maz 15/04, 98/01

b.-mazsın 05/18

b.-mışuz 04/02, 62/20

b.-unca 105/07

b.-up 11/09, 46/04, 77/11, 90/10

bulın- Bulunmak.(krş. bulun-)

b.-dı 115/01

bulmak(ğ) Bulmak. 15/01, 15/04,
20/08, 86/03

b.-(ğ)a 51/04

bulun-Bulunmak.(krş. bulın-)

b.-madı 64/01, 64/02, 64/03,
64/04, 64/05, 64/06, 64/07

b.-maya 37/09

b.-maz 16/26, 28/09, 33/13

b.-uram 22/01

buluş- Bir araya gelmek.(krş. buluş-)

b.-dı 44/07

buluş- Bir araya gelmek.(krş. buluş-)

b.-duñısa 49/03

bulut Bulut. 23/06

b.+lar 154/11

b.+ların 81/01

Burāk(ğ) Ar. Hz. Muhammed'in
Miraç'ta bindiği binek.

b.+(ğ)ına 78/09

b.+ı 145/02

burç Ar. Kale.

b.+unda 69/03

buyur- Emretmek.

b.-dı 76/06

bühtān *Ar.* Yalan.

b.+ımış 102/07

büklü Kıvrım.

b.+lere 22/10

bülbül *Far.* Bülbül. 23/14, 53/02

b.+em 30/03, 74/06

b.+i 153/01

b.+idük 62/15

b.+idür 13/11

b.+in 46/04

b.+üm 96/04

b.+üñ 19/02

bünyād *Ar.* Temel.

b.+ı 31/04, 151/02

b.+ını 31/01

bürqa' *Ar.* Kadınların yüz örtüsü.

77/10

büsbütün Tamamen. 85/03

büt *Far.* Put.

b.+in 21/05, 54/05, 83/05

b.+lerini 53/04

bütün Eksiksiz. 98/10

C

cā *Far.* Yer. 24/03

Ca'feri Tayyār *Ar.* Peygamber Efendi mizin amcası Ebu Talib'in oğludur. Tayyar onun lakabıdır. Peygamber Efendimiz Onu "fukara babası" diye yad ederdi. 50/10, 154/05

cāh *Ar.* Makam.

c.+a 127/04

cahil *Ar.* Bilgisiz. 14/19, 50/10

Cālinūs *Ar.* Eski Grekler' in en büyük hekimlerinden biri. 10/15

cām *Far.* Kadeh. c.-i 'aşk 52/04

c.+ını 11/02

c.+ı 63/01, 77/09

c.+ın 77/08

c.+ını 77/07

cāmi' *Ar.* İbadet yeri. 153/01

cān *Far.* Ruh. 08/01, 09/09, 10/01, 12/01, 12/02, 13/10, 15/03, 15/07, 16/37, 18/01, 20/05, 23/10, 27/02, 28/03, 30/08, 31/02, 32/02, 32/08, 32/09, 33/01, 35/03, 36/03, 41/04, 43/03, 44/01, 45/10, 46/04, 49/03, 52/01, 52/06, 52/07, 54/11, 54/16, 54/17, 56/02, 62/25, 64/03, 64/05, 64/07, 65/06, 67/02, 67/08, 68/02, 74/04, 74/07, 75/02, 77/04, 77/06, 80/05, 81/07, 82/07, 82/15, 85/01, 86/02, 88/04, 88/06, 90/09, 92/05, 100/01, 100/03, 107/01, 112/01, 150/05, 154/06, 154/12
c.+a 01/02, 16/10, 16/37, 16/39, 19/01, 23/10, 27/03, 31/06, 32/07, 33/01, 54/03, 61/03,

79/03, 83/01, 97/05, 103/01,
112/02, 118/01
c.+da 12/06, 19/05
c.+dan 27/08, 31/09, 45/05,
49/01, 62/20, 91/12, 150/03
c.+ı 04/02, 04/04, 13/02, 14/03,
14/10, 15/04, 32/07, 33/04,
42/03, 42/04, 42/09, 51/07,
54/03, 56/03, 56/14, 65/03,
68/10, 71/03, 73/06, 87/05,
98/10, 101/06, 102/10, 154/02,
154/03
c.+ıla 31/08, 51/07, 62/05,
111/02, 152/03
c.+ım 07/01, 11/02, 35/05,
37/02, 74/02, 100/06
c.+ımızda 81/02
c.+ın 37/01, 41/02, 44/07,
49/01, 51/06
c.+ına 10/12, 36/04, 37/04,
40/05
c.+ını 37/04, 50/09
c.+ıñ 21/02
c.+ıñı 59/10, 82/14
c. +lar 40/09, 49/01, 50/09
c. +lara 68/07
c. +ları 34/04, 57/10
c.+um 32/03, 44/04, 44/05,
51/07, 67/02, 68/01
c.+uma 35/03
c.+umda 32/01, 44/02
c.+umı 75/01, 85/08

c.+umdan 28/01
c.+umuza 81/01
c.+umıza 87/02
c.+uñ 31/01, 72/04, 72/07,
91/01, 91/03, 105/02
c.+uña 59/01
c.+uñı 41/01, 41/02

Cānān *Far.* Sevgili. Mec. Allah.

c.+a 32/03

cānān *Far.* Sevgili. 08/01, 12/01,
18/01, 19/05, 23/10, 100/01,
100/02, 100/03, 100/04, 100/05,
100/06, 100/07, 100/08, 100/09

c.+a 54/03

c.+ı 56/02

cānlan- *Far.+T.* Dirilmek.

c.-uram 22/05

cānlu *Far.+T.* Yaşayan, diri olan.

c.+lar 10/16, 51/07

cānsuz *Far.+T.* Diri olmayan. 41/04,
51/06

c.+dır 19/05

cāvidān *Far.* Ebedi.

c.+a 16/38

Cebrā'īl *Ar.* Peygamberlere emir ve
vahiy getiren melek. 62/07,
145/01, 145/02

ced(d) *Ar.* Ata. 54/11, c.-i tam 66/01

c.+üñ 154/05

cefā *Ar.* Eziyet. 61/01

c.+ya 148/04

c.+yı 47/03, 83/07

- cefākār** *Ar.+Far.* 05/12
- cefāsız** *Ar.+T.* 05/13
- cehālet** *Ar.* Cahillik. 16/10
- cehd** *Ar.* Çabalama.11/03, 56/12, 65/06, 66/05, 90/11, 104/12
- cehennem** *Ar.* Cehennem. 09/03, 14/17, 91/10, 121/01, 124/01, 137/01
c.+de 102/08, 121/02
- celil** *Ar.* Ulu. 151/02
- cem'** *Ar.* Toplama. 05/06, 38/08, 48/03, 50/08, 104/02, 142/02
- cemāl** *Ar.* Yüz güzelliği. c.-i āyīne 17/01, 25/01, c.-i dost 54/12, c.-i Hāk 154/03, c.-i şem' 74/05, c.-i Ka'be 77/04
c.+i 84/04, 90/12, 90/15, 154/03
c.+in 31/07, 33/11, 62/26, 87/03, 106/02
c.+ine 67/07
c.+ini 77/01
- cemālī** *Ar.* Güzellikle ilgili. 17/01
- cemi'** *Ar.* Bütün.c.-i var 21/03
- cemi'ān** *Ar.* Bütün. 23/02
- cem'ī** *Ar.* Cemiyete ait. 24/03
- cenābet** *Ar.* Pis.
c.+dür 90/05
- cenk** *Far.* Savaş. 14/07, 29/08
- cennet** *Ar.* Cennet. 23/20, 29/05, 30/06, 30/10, 75/08, 78/09, 91/11, 153/01
c.+e 57/09, 91/14
- c.+iñ 100/03
- cennāt** *Ar.* Cennetler. 19/03
- cevāb** *Ar.* Sorulan şeye verilen karşılık.
c.+ı 138/01
- cevāhir** *Ar.* Cevherler. 23/15
- cevlān** *Ar.* Dolaşma. 52/07
c.+a 34/09, 34/11
c.+ı 38/02
- cezb** *Ar.* Tarikat ehlinin kendinden geçme hali. 85/04
- cidāl** *Ar.* Karşılıklı kavga. 14/07, 91/09
- cidd** *Ar.* Ciddilik. 90/07
- cīfe** *Ar.* Leş. 46/04, 54/10
c.+dür 54/10, 79/06
c.+sin 05/05
c.+niñ 79/07
c.+ye 79/06
- ciger** *Far.* Yürek. 21/02
c.+den 21/01
c.+i 59/03
- cigerdār** *Far.* Yürekli. 84/01
- cihād** *Ar.* Din uğruna düşmanla savaşma.
c.+ın 24/02
- cihān** *Far.* Dünya. 07/01, 09/05, 15/03, 16/21, 19/02, 20/11, 33/06, 50/09, 51/03, 54/04, 63/06, 70/03, 83/07, 104/12, 150/04
c.+a 07/04, 16/11, 16/30, 20/05, 120/01, 154/03

- c.+da 04/01, 05/11, 10/09,
20/10, 30/04, 33/13, 46/02,
54/01, 54/18, 63/08, 67/04,
71/06
- c. +dan 20/11, 38/10, 39/07,
49/01, 61/05, 63/09, 87/02,
87/05, 108/01
- c.+e 33/07
- c.+ı 04/02, 06/04, 38/03, 38/10,
56/15, 60/01,154/13
- c.+ım 96/01
- c.+ın 05/01
- c.+uñ 20/03, 105/01, 118/01
- cinān** *Ar.* Cennetler. 18/02, 43/05
- c.+uñ 91/10
- cinn** *Ar.* Gözle görülmez varlık.
23/22
- c.+e 97/09
- cism** *Ar.* Beden. 23/15, 49/01, 105/02
- c.+im 44/04, 45/05
- c.+üñ 83/09
- coş-** Duygu ve düşünceleri güçlü bir
tepki ile dışa vermek.
- c.-dı 10/12
- coşkun** Coşmuş olan.
c.+dur 68/12
- cömerdlik** *Far.+T.* Eli açıklık. 91/14
- cüş** *Far.* Coşma. 18/07, 44/02,
80/06
- c.+a 102/05
- c.+ı 45/10
- cübbe** *Ar.* Cübbe.
- c.+sine 105/02
- c.+sin 78/11
- cüdā** *Far.* Ayrı düşmüş. 30/02, 68/05,
82/14, 135/03
- cümle** *Ar.* Bütün. 18/03, 20/11, 37/01,
38/09, 51/03, 67/01, 67/05,
81/04, 91/17, 92/02
- c.+niñ 26/09
- c.+sinden 23/22, 49/07
- cünbiş** *Far.* Hareket. (krş. cünbüş)
- c.+ümüz 81/07
- cünbüş** *Far.* Hareket. (krş. cünbiş)
- c.+in 118/02
- c.+leri 14/14
- cünne** *Ar.* Kadın başörtüsü. 13/02
- cür‘a** *Ar.* Yudum.
c.+sına 13/03, 85/08
- cürm** *Ar.* Suç.
c.+ile 152/04
- cüvān** *Far.* Genç.
c.+a 16/18
- Ç**
- ça** Çırlı çıplak, üryan.
ç. çıplak 96/03
- çağır-** Yüksek sesle seslenmek.
ç.-up 16/39
- çağırış-** Birbirini çağırarak.
ç.-a 69/08
- çāh** *Far.* Kuyu.
ç.+ına 97/03, 97/06
- çağ-** Vurarak sokup yerleştirmek.
ç.-duğuna 57/02

- çal-** Hırsızlık etmek.
ç.-a 87/07
ç.-dım 34/06
- Çalab** *Sür.* Allah.
ç.+um 57/04
- çalın-** Telaşla çevreyi yoklamak.
ç.-a 55/06
ç.-uram 22/07
- çapışma-** Yağma etme. 127/04
- çar** *Far.* Dört. 78/02
- çāre** *Far.* İlaç. 37/03, 98/10
ç.+den 92/05
ç.+si 69/01, 69/03
ç.+ler 98/01
- çarḥ** *Far.* Gök. 22/03
- çatla-** Yarılmak.
ç.-yup 55/06
- çehre** *Far.* Surat.
ç.+ḥ 154/09
- çek-** Çekmek. 20/11, 54/06, 54/11,
83/03
ç.-di 85/04, 105/02, 145/02
ç.-e 51/03
ç.-em 31/03
ç.-er 87/02, 88/08, 103/03
ç.-me 46/02, 55/05, 133/01
ç.-meye 64/01
ç.-üben 135/02
ç.-üp 67/02
- çekil-** Bir yerden ayağını kesmek.
ç.-di 10/08
- çerāg** *Far.* Mum.
ç.+ı 154/03
- çeri** Asker.
ç.+sin 137/02
- çeşm** *Far.* Göz. ç.-i çerāg 154/03
ç.+i 154/01, 154/06
- çeşme** *Far.* Su akan yer. 154/08
- çetr** *Far.* Çadır. 91/16
- çevgān** *Far.* Cirit oyununda kullanılan
sopa. Tas. Allah'ın ezeldeki
takdiri. 22/09
ç.+ın 34/02
- çevir-** Çevirmek. (krş. çevür-)
ç.-di 105/03
- çevür-** Çevirmek. 80/05, 92/04 (krş.
çevir-)
ç -me 54/15
ç.-düm 101/11
- çık-** Gitmek, çıkmak. 91/04
ç.-am 41/03
ç.-arsaḥ 10/18
ç.-ar 41/05, 54/14
ç.-aram 22/03, 22/06
ç.-dı 02/06
ç. -dum 30/09
ç.-sun 04/08, 32/03
- çıkar-** 1. Giysiyi üzerinden çıkarma
işi.
ç.-dı 02/02
ç.-up 74/03
2. Bulmak.
ç.-dı 16/23, 83/11
ç.-up 139/02

3. Tahta çıkarmak. ç.-dı 55/02	çün <i>Far.</i> Çünkü. 01/06, 02/04, 02/07, 04/10, 06/03, 07/01, 18/08, 20/11, 29/04, 29/07, 29/09, 30/06, 31/04, 31/08, 34/05, 34/06, 54/09, 64/07, 69/03, 71/01, 71/10, 75/03, 76/03, 86/09, 88/09, 91/10, 92/06, 100/03, 100/07, 102/03, 102/07, 102/11, 105/04, 123/01, 137/02, 138/01, 150/05.
4. Ne olduğunu anlamak, bilmek. ç.-dı 77/09 ç.-ur 40/08	
çıkmak(ğ) Kurtulmak. ç.-(ğ)a 116/01	
çıl- Kırmak. ç.-dı 105/05	
çiyān Yılan. 42/03 ç.+unı 39/03	çün ü çirā Nasıl ve niçin. 13/08, 105/04
çiçek Çiçek. 18/03	çünkü <i>Far.</i> Çünkü. 04/02, 39/02, 62/15, 78/03, 84/05, 85/06, 97/05
çirā <i>Far.</i> Mum. 13/08	
çirkīn <i>Far.</i> Güzel olmayan. 99/07	
çiy Ham , olgunlaşmamış. ç.+dir 102/09	çünkim <i>Far.</i> Çünkü. 10/08
çok(ğ) Az karşıtı. 09/08, 15/02, 20/02, 57/07, 57/11, 101/01, 102/12, 105/07 ç.+(ğ)ı 43/11 ç.+dur 43/01, 48/05, 104/04 ç.+lar 59/03	çürüt Çürümesine sebep olmak. (krş. çürüt-) ç.-me 119/04
çök- Oturmak. ç.-em 31/03	çürüt- Çürümesine sebep olmak. (krş. çürüt-) ç.-meye 65/03
çöp <i>Far.</i> Gübür. 39/03 ç.+e 118/01	D
çul <i>Ar.</i> Kıldan yapılmış kaba dokuma. ç.+ı 10/09	da Bağlaç. 02/07, 10/18, 12/03, 14/10, 72/04, 101/15, 143/03
çü <i>Far.</i> Çünkü. 32/10, 33/09, 33/12, 114/01, 150/06	dād <i>Far.</i> Doğruluk. d.+em 22/12 d.+ı 55/07 d.+ın 67/02
	dad Tat. d.+ı 81/02
	dad- Tatmak.

d.-ar 84/05	Selamet evi. Sekiz cennetten biri 84/03, d.+[mı] 63/09
dādistād <i>Far.</i> Kadı. 22/12	d.+ına 54/06
dahı Da, de. 01/03, 03/04, 03/06, 04/11, 06/01, 08/02, 08/07, 10/08, 13/01, 13/06, 14/15, 16/32, 28/12, 33/09, 33/12, 35/02, 51/06, 56/11, 56/13, 56/14, 57/07, 64/05, 69/02, 71/06, 72/08, 76/07, 76/09, 81/03, 83/03, 83/12, 86/07, 86/10, 87/03, 90/15, 96/05, 97/01, 97/05, 102/09, 104/08, 105/09, 111/01, 119/02, 129/01, 129/02, 131/01, 135/03, 150/03	d.+ında 01/06
d.+dur 117/02	d.+ımı 52/05
dā'im <i>Ar.</i> Devamlı. 13/11, 14/06, 20/02, 30/07, 31/10, 32/01, 32/04, 32/07, 63/02, 63/04, 65/01, 74/01, 97/01, 97/08, 99/04	darlık <i>Ar.+T.</i> Sıkıntı. d. (g)+uñ 116/01
dā'imā <i>Ar.</i> Her vakit. 04/12, 27/07, 62/24, 98/08, 106/01	da'vā <i>Ar.</i> Mesele. 35/07 (krş. da'vī) d.+lar 72/06 d.+sı 59/05 d.+sına 75/12 d.+ya 68/10 d.+yı 56/02
dağ- Takmak. (krş. taş-) d.-dı 02/05	da'vī <i>Ar.</i> Mesele. 14/07, 72/06, 73/04 (krş. da'vā) d.+ci 37/04 d.+sinden 78/08
dām <i>Far.</i> Tuzak . d.+ına 91/04, 127/02	de Bağlaç. 05/19, 16/24, 49/07, 53/04, 54/07, 55/12, 79/09, 96/04
dāne <i>Far.</i> Tohum. d.+sidür 17/06, 25/06	dè- Söylemek. (krş. de-) d.-megil 42/11 d.-mezsın 82/08 d.-me 102/03 d.-rim 48/07 d.-rler 98/08 d.-yen 35/07 d.-yü 41/03, 65/02, 100/08, 127/04
dar Sıkıntıya sokmak. d. eyle- 01/06	dè- Söylemek. 65/06 (krş. dè-) d.-di 16/14, 29/09, 50/07,
dār <i>Far.</i> Ev. 78/01.d.-ı melāmī 63/08. dārū's-selam <i>Far.+Ar.</i>	

78/10, 79/06, 91/10, 101/09, 113/02	d.-yüp 101/08, 104/03
d.-digim 37/05	dèmek(g) Söylemek.
d.-digün 43/07	d.-(g)e 150/04
d.-dikleri 40/02, 40/04, 103/02	d.-gil 50/13
d.-diler 96/05	d.-den 16/32
d.-dügüm 11/07, 68/04, 90/15	d.-ye 51/02
d.-ise 65/01	debîr <i>Far.</i> Kalem. 82/05
d.-me 11/04, 15/07, 29/13, 30/12, 33/14, 45/12, 54/09, 59/13, 102/03	debren- Kımılda-
d.-meden 35/06	d.-meden 40/07
d.-mekden 92/06	defter <i>Ar.</i> Defter.
d.mez 13/08, 45/12, 132/02	d.+in 11/09, 101/12
d.-mezler 38/07	d.+leri 101/13
d.-miş 100/01	d.+lerin 105/04
d.-nilmedi 130/01	deg- Değerinde olmak.
d.-r 10/13, 37/08, 54/09, 59/02, 82/15, 101/12	d.-mez 33/06
d.-rsem 17/07	degil Yükleme olumsuz çekim yapan kelime. 12/04, 14/19, 37/01, 62/02, 62/03, 65/07, 69/05, 79/01, 79/02, 79/03, 79/04, 79/05, 79/06, 79/07, 79/08, 79/09, 81/05, 84/05 (krş. degül)
d.-rseñ 68/10	d.+em 29/06
d.-sem 99/03	d.+señ 48/07
d.-seler 33/06	değiş- Başka bir biçim veya duruma girmek. 15/05
d.-ye 83/03, 98/09	degme Gelişigüzel. 10/14, 15/07, 77/12, 79/08, 83/04, 104/03
d.-yeler 12/03, 125/02	d.+ler 108/02
d.-yem 33/06, 40/05, 51/06	değsür- Değiştirmek. 03/04, 76/05, 80/03
d.-yemez 150/07	
d.-yen 07/03,41/01, 51/07, 55/08, 56/11,130/02	
d.-yenler 62/04, 72/05	
d.-yesün 90/17	
d.-yeydüm 70/10	
d.-yü 39/05, 64/04, 69/08, 128/01	

degül Yükleme olumsuz çekim yapan kelime. 89/09, 91/06, 100/07, 102/02 (krş. degil)	d.+de 41/05 d.+dir 40/02 d.+dür 60/04
dehr Ar. Dünya. d.+i 146/02	d.+e 41/04 d.+i 41/03
dek Kadar. 53/01, 62/15, 88/07, 104/01	d.+iñ 40/02 d.+ine 64/02
delâlet Ar. Yol göstericilik. 29/07, 58/03, d.-i dost 07/04	d.+inüñ 35/01 d.+lere 22/02
deli Aklını yitirmiş. 48/07 (krş.delü)	d.+ünñ 41/03, 41/04
delil Ar. Kılavuz. 34/10, 56/13, 68/07, 145/01 d.+süz 147/01	deñlü Derece, mertebe. 69/07, 79/09, 125/01
delim Çok, fazla. 78/04	dër- Bir araya getirmek. d.-mek 80/07
delü Aklını yitirmiş. 24/01, 35/03, 52/05, 73/02, 73/04, 101/07 (krş.delü) d.+dür 101/06	d.-üp 46/08, 79/04
delük Dar, küçük açıklık. 69/04	derd Far. Keder, dert. 13/06, 28/09, 29/02, 36/02, 64/06, 74/01, 75/02, 88/01, 88/02, 89/05, 89/06, 91/07, 101/01, 102/04, 102/07,150/02, d.-iyâr 03/05, 13/06, 31/10, 61/06, 75/02, d.-i ser 21/07, d.-i şarâb 30/01, d.-ü zehr 88/09 (krş. dert) d.+e 03/05, 05/07, 05/10, 26/07 31/05, 31/10, 37/03, 69/09, 70/09, 102/09 d.+i 03/05, 05/15, 12/03, 19/02, 19/05, 29/03, 32/01, 68/11, 88/09, 98/01, 101/06, 150/03, 150/06 d.+idür 74/07 d.+ile 19/07
dem Far. An. 09/07, 10/12, 16/02, 29/02, 31/06, 45/03, 62/26, 65/03, 67/07, 73/01, 74/01, 74/05, 74/07, 81/04, 81/05, 85/05, 87/04, 103/01, 103/03, 106/02, d.-i mâtem 154/07 d.+idür 82/11, 89/07, 89/08, 126/01 d.+inde 73/07 d.+ini 74/04, 77/08 d.+ümi 95/06	
deñ Din. 102/01	
deñiz Deniz.	

- d.+i:le 05/14, 76/01, 98/08
d.+im 28/10, 89/01, 101/04,
101/05, 101/06, 102/01
d.+imden 28/09, 102/01
d.+ime 28/09, 101/04
d.+iyle 104/05
d.+iyile 105/04
d.+in 67/04
d.+iñ 01/07, 05/18, 19/07, 69/03
d.+inden 12/03
d.+ine 29/01, 31/02, 64/05,
90/06, 102/08, 105/01
d.+ini 19/01
d.+üm 88/05, 88/06
d.+ümi 150/04, 150/07
d.+üñ 08/02, 69/01, 89/07,
102/11
d.+üñe 53/08
d.+üñi 29/13
- derdlü** *Far. +T.* Kederli.
d.+lerüñ 102/05
- derdsüz** *Far. +T.* Kedersiz.
d.+lerüñ 102/05
- deriçe** *Far.* Pencere.
d.+sinden 24/01
- deril-** Toplanmak.
d.-e 55/06
- derle-** Bir araya getirmek. 11/09
- deriñ** Derin. 41/03
d.+dür 121/01
- dermān** *Far.* İlaç. 08/02, 12/03, 14/14,
19/01, 26/07, 98/02, 102/04
- d.+a 34/08
d.+ı 56/01
d.+ımıñ 102/01
- dert** *Far.* Dert. 89/03, 89/04, 89/08,
102/04, 148/02, 150/10
(krş.derd)
d.+den 84/01, 89/09, 150/12
d.+dür 19/01, 88/03, 150/10
d.+lere 14/14
d.+lü 05/07, 05/17, 34/08,
35/01, 102/10. d.-iseñ 56/01
d.+lülere 26/07
d.+süz 74/07, 102/02, 102/04
d.+süzi 05/16
d.+süzleri 102/06
- derviş** *Far.* Bir tarikata bağlı bulunan
kimse. 40/05, 91/17, 99/01
d.+em 41/01
d.+iñ 40/06, 40/07, 40/08,
40/09
d.+ler 38/03, 38/09, 38/10,
39/01, 39/02, 39/04, 39/05,
39/06, 39/07, 39/08, 39/09,
40/01
d.+leri 38/05
d.+leriñ 38/01, 38/02, 38/03,
38/04, 38/05, 38/06, 38/07,
38/08, 38/09, 38/10, 38/11,
39/03
- dervişlik(g)** *Far. +T.* Dervişlik. 40/02,
40/03, 40/04, 59/12
d.+den 59/12

- d.+(g)e 40/10
d.+(g)üñ 48/08
- derviṣāne** *Far.* Derviṣçesine .99/01
- deryā** *Far.* Deniz. 18/07, 80/06
d.+dan 16/23
d.+dur 11/04
d.+nıñ 83/12
d.+sın 74/03
d.+sına 75/01
d.+sınıñ 87/07, 139/02
d.+ya 68/12, 80/06
d.+yıla 80/06
- dest-gīr** *Far.* Yardımcı. 82/11
- destān** *Far.* Hikaye.10/06, 23/23,
26/05
- destār** *Far.* Sarık.
d.+ı 13/02
- destūr** *Far.* İzin.
d.+un 71/07
- devā** *Ar.* İlaç. 98/01
- devlet** *Ar.* Devlet.
d.+idi 144/03
d.+inden 54/04
d.+ine 102/12
- devletlü** *Ar.+T.* Talihli. 59/04, 103/03
- devr** *Ar.* Devir. 154/13
d.+ile 55/06
d.+ü 105/10
d.+ümi 34/07
- devrān** *Ar.* Zaman. 71/07, 154/06
d.+a 34/07
d.+ı 38/04
- d.+ım 50/07
- devrend** Tehlikeli yol.
d.+i 46/10, 72/08
- dēvşir-** Toplamak. 82/10 (krş. dēvşir-
dēvşür-)
d.-emezsın 142/02
d.-ir 79/04
- dēvşir-** Toplamak.
(krş. dēvşir-, dēvşür-)
d.-iligörün 104/13
- dēvşür-** Toplamak.(krş .dēvşir-,
dēvşir-)
d.-me 46/08
- dēyici** Söyleyen. 37/05
- deyr** *Ar.* Kilise. 10/10, 23/11
- deyyār** *Ar.* Kilise sahibi. 64/03, 150/06
d.+ı 46/03
d.+ımı 86/10
d.+emüz 04/04
- dīb** Dip.
d.+indedür 103/04
- dīdār** *Far.* Yüz. 52/06, 53/01, 78/09,
91/14
d.+ım 68/09
d.+ın 42/11, 91/13
d.+ına 13/02
d.+ımı 52/01, 75/04
- dik-** Dikme.
d.-ilmiş 34/12
- diken** Diken. 18/03, 22/11
- dil** 1. Dil. 28/10, 40/07, 61/07,
98/08, 151/02, 154/02.

d.+de 03/07	64/07, 73/09, 97/08, 99/12,
d.+im 73/01	100/03
d.+imden 28/03	d.-rem 45/03
d.+imiņ 57/03	d.-rseņ 15/01, 15/04, 15/08,
d.+iņ 42/08	21/01, 21/06, 33/06, 62/26,
d.+inde 05/08, 32/05	80/07, 83/02, 83/08, 106/02
d.+imüz 62/15	d.-rsiņ 20/08
d.+imüzde 81/02	dilārā <i>Far.</i> Gönül alan, Sevgili.
d.+ler 150/07	d.+yı 67/10
d.+lerde 22/15, 26/05	dildār <i>Far.</i> Gönül alan, sevgili. 05/19,
d.+ümde 50/12	53/07
d.+üņ 18/08, 91/09	d.+ını 86/05
2. Lisan.	dilek(g) İstek.
d.+i 10/16, 62/09, 62/19,	d.+(g)in 35/07, 37/08
67/103.	dilin- Bölünmek, parçalanmak.
d.+in 39/09, 89/07	d.- e 95/05
d.+inden 62/09	dilır <i>Far.</i> Yürekli, yiğit. 61/11
d.+ine 10/06	dimāğ <i>Ar.</i> Beyin.
d.+ini 62/08	d.+ına 07/01
3. Gönül. 20/02, 85/01, dil b.	d.+ında 67/02
ol- “Gönül vermek” 151/01.	din- Sona ermek.
d.+de 04/02	d.-mez 28/10
d.+den 65/06	dīn <i>Ar.</i> Din. 10/01, 58/04, 63/03,
d.+im 28/09	75/02, 77/04, 77/05
d.+in 23/23, 38/09, 50/08	d.+de 13/01
d.+ler 152/01	d.+dür 09/01
d.+üņ 62/02	d.+i 33/05, 58/02
dile- İstemek.	dīnsüz <i>Ar.+T.</i> Dinsiz. 147/01
d -düm 84/03	diņle- İşitmek.
d.-r 12/01, 12/02, 12/03, 12/04,	d.-r 45/08
12/05, 12/06, 12/07, 64/03,	d.-mediler 39/07
	diņlen- İstirahat etmek.

	d.-ürem 22/13	13/04, 13/05, 13/07, 13/11,
diri	Canlı. 43/03, 43/05, 73/07, 101/07	14/10, 15/08, 17/02, 17/03, 17/04, 18/04, 18/05, 21/09,
	d.+dür 68/06	22/09, 24/03, 25/02, 25/03,
	d.+:ken 16/22, 105/10	25/04, 28/12, 29/02, 29/04,
	d.+sin 42/05	29/08, 29/09, 29/10, 29/11,
	d.+yken 104/06	30/08, 33/05, 36/02, 37/03,
	d.+yüz 81/07	38/02, 38/04, 38/07, 39/05,
dirîğ	<i>Far.</i> Uzak. 64/06	39/06, 42/05, 45/04, 49/02,
dirîğâ	<i>Far.</i> Yazık. 58/01	49/03, 50/07, 51/01, 51/08,
dirilik(g)	Canlılık.	52/01, 52/02, 52/03, 52/04,
	d.+(g)i 43/04	52/07, 53/05, 53/06, 53/09,
dirlik(g)	Varlık. 39/08, 104/05	54/13, 58/05, 59/15, 62/10,
	d.+(g)e 20/10	62/16, 62/17, 63/01, 66/06,
dîv	<i>Far.</i> Şeytan, cin. 23/04	69/08, 70/07, 70/09, 71/03,
	d.+ini 82/07	71/06, 74/02, 74/06, 75/09,
dîvân	<i>Ar.</i> Büyük meclis.	76/01, 76/03, 79/01, 80/05,
	d.+ı 38/05	81/02, 81/06, 81/08, 82/03,
dîvâne	<i>Far.</i> Deli. 16/16, 31/06, 34/06	82/14, 83/02, 83/03, 84/03,
dizil-	Sıralanmak.	98/01, 98/02, 98/08, 98/09,
	d.-i görünüş 104/08	99/03, 99/04, 101/07, 101/08,
dolan-	Bir şeyin çevresinde gezinmek.	101/09, 101/10, 102/08, 102/10,
	d.-maz 16/19	103/3, 104/05, 110/02 (krş.
	d.-uram 22/14	dosd)
dosd	<i>Far.</i> Dost.(krş. dost)	d.+a 05/06, 05/07, 13/11, 15/08,
	d.+uñ 25/01	27/08, 29/07, 29/08, 32/10,
dost	<i>Far.</i> Sevilen kimse. 01/05, 01/06, 01/07, 04/01, 05/08, 06/01, 06/03, 06/06, 07/01, 07/02, 07/03, 07/04, 07/05, 08/03, 08/07, 10/04, 10/05, 11/08, 12/02, 12/03, 13/03,	37/03, 37/05, 38/03, 41/02, 44/07, 50/02, 50/03, 50/08, 50/13, 51/04, 51/06, 53/06, 56/06, 62/14, 68/01, 68/02, 84/02, 84/06, 85/01, 99/03,

- 100/02, 99/08, 99/12, 104/12,
111/01, 115/04, 117/02, 137/02
d.+dan 07/05, 13/08, 29/03,
45/11, 50/01, 98/04, 101/01,
101/12, 116/02
d.+dur 13/07, 81/03, 81/06,
81/07
d.+ı 12/01, 17/05, 25/05, 28/01,
30/12, 40/09, 50/07, 68/08,
76/06, 81/03, 81/05, 99/03,
99/0, 99/12, 104/04
d.+ıla 61/10, 81/07
d.+ıladur 13/09, 73/06
d.+lar 104/12
d.+lara 50/07
d.+u 06/06, 12/04, 28/01, 51/07,
54/12
d.+ula 04/10, 38/06, 85/06, 91/
16, 101/14, 105/10
d.+um 100/01
d.+uñ 17/01, 25/01, 33/01,
77/11, 90/03, 105/04
- dostān** *Far.* Dostlar. d.-ı cān100/01
dostluğ *Far.+T.* Arkadaşlık. 54/11
dostsuz *Far.+T.* Arkadaşsız. 81/07
doy- Açlığı kalmayacak şekilde
yemek.
d.-maz 27/05
dök- Dökmek.
d.-em 31/03
d.-er 91/07
d.-iser 27/04
- d.-sem 99/05
d.-üp 60/01, 74/03, 85/02
dölen- Karar kılmak.
d.-me 05/19
dön- Yönelmek.
d.-di 154/13
d.-düm 23/26, 57/04, 67/07
d.-dünjise 49/04
d.-eler 126/02
d.-meye 69/08
dönder- Döndürmek.50/02, 83/07
(krş. döndür-)
d.-eler 98/07
d.-em 22/03, 22/07
d.-me 57/05
d.-ür 143/01
döndür- Döndürmek. (krş. dönder-)
d.-en 23/17
dört Dört (4).11/06, 38/08
döy- Katlanmak.
d.-en 40/02
d.-medi 64/07
d.-mez 10/07, 16/13
du‘ā *Ar.* Yakarış.
d.+lar 55/11
d.+sı 14/14
durur +dİr, +dUr bildirme eki. 04/02,
14/01, 14/02, 14/03, 14/04,
14/05, 14/06, 14/07, 14/08,
14/09, 14/10, 14/11, 14/12,
14/13, 14/14, 14/15, 14/16,

14/17, 14/18, 14/19, 14/20, 33/13, 71/09	d.+i 16/15, 29/08, 31/03, 40/06, 50/12, 51/04, 61/02, 70/09, 73/02, 74/06, 91/03
dut- Tutmak. d.-arsaṣ 90/01 d.-dum 57/04	dünyā Ar. İçinde yaşadığımız yer. 05/05, 05/06, 10/02, 16/17, 18/02, 33/05, 37/06, 42/02, 42/10, 48/02, 48/07, 51/02, 54/10, 55/01, 55/04, 63/03, 68/04, 68/11, 69/07, 74/02, 75/02, 79/05, 79/06, 91/03, 91/04, 99/06, 100/07, 104/02, 104/08, 112/01, 117/01, 121/01, 130/01 (krş. dünye) d.+nıḡ 79/02, 79/03 d.+nuḡ 39/03, 102/11, 104/01 d.+ya 43/09, 43/11, 47/09, 48/04, 55/08, 68/06, 79/01, 104/11 d.+yı 43/02, 48/03, 49/06, 52/02, 55/03, 58/02, 79/04, 79/05, 88/02, 92/04 d.+yıla 54/08
dūzah Far. Cehennem. 23/20 d.+da 89/06 d.+dan 18/02 d.+dur 30/06	
dü Far. İki (2). 04/02, 19/02, 54/01, 87/05, 88/04, 96/01, dü ‘ālem 107/02, dü-cihān 06/08, 108/01	
dübdüz Dümüdüz. 02/01, 143/04 d.+ün 40/08	
dügün Düğün. d.+i 89/09	
dükeli Far. Hepsisi. 91/15, 144/03 d.+nden 09/05, 09/08, 61/05	
düken- Tükenmek. d.-mez 40/04, 70/08 d.-di 89/04	
dükkān Far. İçinde bir şeyler satılan yer. d.+mı 110/01	
dün Dün. 12/04, 20/06, 59/14, 76/02, 87/02, 87/05, 133/02, 153/01 d.+in 09/08, 36/02 d.+üm 150/08	
düni gün < dün ü gün. Gece ve gündüz. 83/01	
	dünyāperest Ar.+Far. Dünyaya tapan 06/02, 42/05
	dünye Ar. Dünya. 39/04, 67/01, 79/01 (krş.dünyā) d.+niḡ 76/04 d.+nüḡ 69/05 d.-yi mekkāreye 69/06
	dür(r) Ar. İnci. d.+i 16/23, 18/07, 75/01, 83/11, 96/02

- d.+in 62/17
d.+ler 44/02
d.+lerin 14/12, 80/07
- đürri-i yetim** *Ar.* Tas. 1. Hz.
Muhammed, 2 .insan-ı kâmil.
d.+i 73/08
- dür-** Toplamak.
d.-ip 104/13
- dürüş-** Toplanmak. 90/11 (krş. dürüş-)
d.-irsin 16/15
- dürüş-** Toplanmak. 72/08 (krş. dürüş-)
- dürlü** Türlü. 21/10, 28/11, 35/06, 47/05, 47/06, 61/04, 83/12, 98/01
- düş** Rüya. 06/07, 56/05, 81/05, 90/02, 90/06, 102/08, 118/02
(krş. rü'yâ)
- düş-** Düşmek.
d.-di 10/01, 10/12, 19/01, 32/06, 44/06, 45/11, 68/01, 69/09, 81/01, 105/01
d.-dük 16/27
d.-düm 06/01, 28/08, 30/03, 64/02, 64/04, 75/03, 96/04, 100/05
d.-e 35/03, 36/03, 83/13, 119/01
d.-eliden 88/04
d.-em 31/02
d.-en 13/05, 154/08
d.-er 75/10
d.-erem 22/02
d.-me 91/04
d.-medi 55/01, 102/09
- d.-megil 16/24, 97/06
d.-meye 140/01
d.-meyesin 82/14
d.-mez 79/05, 120/01
d.-mezim 78/01
d.-miş 30/02, 61/03
d.-müş 12/04, 68/05
d.-müşdür 70/09
d.-müşsem 26/02
d.-müşsin 82/05
d.-übeni 87/06
d.-üp 74/05, 84/04, 101/01
- düşür-** Düşürmek.
d.-ür 127/02
- düşmân** *Far.* Düşman. 10/05 (krş. düşmen)
d.+dan 49/02
d.+ıla 37/03
- düşmen** *Far.* Düşman. 37/05, 58/05
(krş. düşmân)
d.+ler 90/03
d.+i 42/09
d.+üñi 58/05
- düşvâr** *Far.* Zor. 72/03
- düz-** Bir araya getirmek.
d.-üpdürür 87/03
d.-diler 39/05
d.-mekler 91/03
- düzen** Belli yöntem.
d.+den 49/04
- düzgün** Doğru.
d.+ler 127/02

E, Ê, Ē

- ebed** *Ar.* Sonu olmayan gelecek zaman. 06/05, 10/11, 19/05, 28/02, 32/01, 34/03, 52/02, 54/01, 54/02, 54/03, 54/04, 54/05, 54/06, 54/07, 54/08, 54/09, 54/10, 54/11, 54/12, 54/13, 54/14, 54/15, 54/16, 54/17, 54/18, 62/16, 69/06, 71/02, 71/07, 76/03, 80/01, 85/07, 86/05, 92/04, 150/06
- ebr** *Far.* Bulut.
e.+e 154/07
- ebsem** *Ar.* Sessiz, suskun. 131/02
- ebter** *Ar.* Faydasız şey. 140/02
- ecel** *Ar.* Ömrün sonu. 43/06, 55/01, 78/04, 127/01
e.+süz 15/04, 16/38
- ecma'ın** *Ar.* Hepsi. 153/03
- Edhem** *Ar.* İbrahim Edhem. 10/09
- êdin-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
141/02 (krş. êdin-, êdün-)
e.-di 68/02
è.-dün 58/05
- êdin-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
43/03 (krş. êdin-, êdün-)
ê.-em 77/05
ê.-me 43/02, 83/04
ê.-mez 63/05
- êdün-** Kendini bir şeye sahip kılmak.
(krş. êdin-, êdin-)
ê.-ür 101/10

- efendi** *Rum.* Özel adlardan sonra kullanılan ikinci derecede unvan.
e.+miziñ 154/01
- efgân** *Far.* İnleme. 23/21, 53/02, 154/13
- Eflâtûn** *Ar.* Aristo'nun hocası olan meşhur Yunan filozofu. 10/15
- eger** *Far.* Şart edatı. 10/13, 16/28, 16/35, 27/01, 32/03, 41/05, 43/10, 49/07, 68/10, 71/10, 79/09, 90/08, 90/13, 91/13, 116/04, 133/01, 146/02
- egerçi** *Far.* Her ne kadar, gerçi. 15/06
- egici** Eğme işini yapan. 37/02
- egle-** Durdurmak.
e.-dü:ñi 21/04
e.-mesün 66/06
- eglen-** Hoşça vakit geçirmek.
e.-di 16/18
e.-mez 72/03
e.-ürem 22/08, 22/12
- eg(i)n** Sırt, arka.
e.+imde 100/06
- ehl** *Ar.* Sahip.
e.+i 31/04
e.-i derd 05/07, 05/18, 89/07
e.-i 'irfân 32/05
- ek-** Ekmek.
e.-dün 43/09
- ekber** *Ar.+Far.* En büyüktür.
e.+est 151/01, 151/02

eksiklü Noksanlı. 37/09

el El. 37/06, 67/02, 75/04, 85/03, 98/04, 115/04, 129/01, 135/02
e.+den 22/11, 56/15
e.+deyiken 56/07, 72/08
e.+e 05/16, 07/01, 13/06, 22/11
53/01, 53/02, 53/03, 53/04, 53/05, 53/06, 53/07, 53/08, 53/09, 72/01, 97/03
e.+im 31/03
e.+imdedür 26/04
e.+in 49/06, 51/02
e.+inde 60/02
e.+inden 01/07, 30/05, 34/09, 38/02, 49/06, 52/04, 59/03, 63/01, 77/09, 77/10, 80/02, 99/09, 99/10
e.+ine 22/02, 55/01, 140/01
e.+ini 141/02
e.+iñ 20/11, 82/12, 91/09
e.+iñde 91/08
e.+inden 71/08
e.+iyle 54/11
e.+ümde 34/04
e.+üme 22/09, 34/02
e.+üñ 91/01
e.+üñe 83/13
e.+üñle 91/06
ël Ülke. (krş. el)
ë.+ine 45/04, 100/01, 100/03, 100/04, 100/05, 100/06, 100/07, 100/08, 100/09

el Ülke. 88/06 (krş. ël)

e.+i 62/18
e.+inde 29/04
e.+ine 52/07, 100/02
e.+üñ 50/08

ëlçi Uzlaşma sağlayan kimse. (krş. elçi)

e.+si 104/13

elçi Uzlaşma sağlayan kimse. (krş. elçi)

e.+si 44/01

elbet Ar. Mutlaka. 127/02

e.+te 12/02, 54/16, 146/01

elbir El birliğı yapmak, birlikte olmak.

e. et- 91/11

elest Ar. İnsanların ruhlarının yaradılış başlangıcı. 45/08

e.+den 06/06, 38/06, 35/06

ëletmek(g) İletme.

e.-(g)e 30/09

elfāz-ı ma'nī Ar. Mana sözleri. 16/27

ellet- Elletmek.

e.-ür 140/02

elvān Ar. Renkler. 18/06

elvedā Ar. Allah'a ısmarladık. 85/04, 100/01

elyağ Ar. Daha layık. 20/10

em İlaç. 05/17, 28/09, 101/04

e.+e 102/03

emek Zahmet. 133/01

emîn <i>Ar.</i> Emniyet sahibi, emin. 21/10, 59/13, 104/11	è.-ilmez 05/01
emîr <i>Ar.</i> Bir kavmin beyi. 82/07	er- Erişmek. (krş. ér-)
emmāre <i>Ar.</i> İz, belirti. e.+den 92/02, 92/03 e.+dür 59/05 e.+si 69/07	ë.-di 16/06, 20/04, 68/07, 154/07 ë.-dim 11/04 ë.-e 37/03, 91/12 ë.-er 32/07, 33/04, 55/05, 75/10, 79/03
emr <i>Ar.</i> İş buyurma. e.+inde 97/08	ë.-esin 16/34, 66/03, 75/06, 86/08
en- İnnek. ë.-di 145/01	ë.-sem 99/03 ë.-medi 71/09, 102/03 ë.-meye 27/05 ë.-mez 05/13, 71/09, 75/06, 76/03, 82/12, 98/05 ë.-üp 33/02, 85/08
enāniyyet <i>Ar.</i> Kendini beğenme. 16/30, 54/14, 83/10, 92/06	èren Ermiş. 40/08, 79/05 e.+ler 104/02
enbiyā <i>Ar.</i> Peygamberler. 97/04, 144/01	ergür- Ulaştırmak. i.-di 01/07 i.-medi 55/02
ender <i>Ar.</i> Az bulunan. 108/02, 135/04	èriş- Ulaşmak. 11/03, 66/04 (krş. eriş-)
endişe <i>Far.</i> Kaygı . e.+den 48/08 e.+m 09/06, 101/07 e.+müz 81/03 e.+si 65/02	è.-di 07/05, 10/15 è.-e 16/35 e.-ene 99/02 e.-mez 32/02
enfik <i>Ar.</i> İnfak et. 91/10	eriş- Ulaşmak. 16/24, 46/10, 59/11, 72/08 (krş. eriş-)
envār <i>Ar.</i> Nurlar. 100/04 e.+ını 86/01 e.+ımız 04/10	ë.-di 07/01, 16/22, 16/38, 20/07, 43/06, 44/01, 77/11 ë.-düm 75/05 ë.-i 16/07
er Erkek. 92/03, 116/01 e.+e 101/09 e.+i 76/05, 103/07 e.+lerdür 88/08 e.+üş 101/11	
ér- Erişmek. (krş. er-) è.-icek 43/02	

ę.-medi 91/01, 102/09	e.+ımuuz 04/07
i.-üñ 104/10	e.+ın 10/17
ę.-üp 27/03	e.+ına 53/04
ęriřmek(g) Ulaşma.	e.+ını 86/01
ę.-(g)e 29/04	e.+ısa 98/03
erkān Ar. Esaslar. 10/03, 92/05, 99/08	esrik Sarhoş. 04/12 (krş. esrük)
e.+ı 15/03	esrük(g) Sarhoş. 11/02, 16/16, 23/12,
e.+ımış 102/10	52/05, 73/04 (krş. esrik)
e.+uñ 91/15	e.+dürür 63/02
erken Geç karşıtı. 42/08, 42/12	e.+(g)e 11/02
ermek(g) Ulaşmak.	e.+ler 32/09
i.+(g)e 15/03	e.+ligim 06/05
erte Ertesi. 53/06	estağfiru'llāh Ar. Allah'tan mağfiret
i.+gi 56/14	dileme sözü. 57/01, 57/02,
erzān Far. Layık, uygun. 52/03	57/03, 57/04,57/05, 57/06,
es- Rüzgar olmak.	57/07, 57/08, 57/09,57/10,
e.-meden 42/07	57/11
esbāb Ar. Sebebler. 56/07	ęşik(g) Alçak basamak. (krş. eşik)
eşer Ar. İz, alamet.31/02, 103/01	e.+(g)inde 01/06
e.+den 21/02, 27/03	e.+(g)iñe 152/04
e.+i 27/02, 27/03	e.+(g)indedür 38/05
esfel Ar. En sefil.	ęşik(g) Eşik.(krş. eşik)
e.+den 68/04	ę. +(g)inde 21/09
e.+i 14/17, 124/01	ęřit(d)- Duymak. 11/08 (krş. eşit-)
esir Ar. Köle. 57/08, 71/08, 82/01	è.-(d)en 40/07
e.+dür 59/03	è.-dünjise 49/06
esirge- Korumak.	è.-(d)ürdünj 82/03
e.-yüp 88/05	è.-dünj 10/09, 47/04
eski Yeni karşıtı. 47/06	ęřit(d)- Duymak. 82/15 (krş. eşit-)
esrār Ar. Sırlar.	ę.-(d)enler 82/13
e.+ı 17/07, 46/05, 53/04	i.-(d)ürdüm 28/02
e.+ıdır 25/07	i.-me 83/04, 91/02

i.-medüñdi 124/02	e.+ye 63/13, 98/09
Eşref Ar. Eşrefoğlu Rūmī.	e.+yem 06/09, 22/15, 23/27,
e.+iñ 27/08	26/09, 28/12, 85/07
e.+oğlu 07/05	e.+yile 50/13
e.+oğlu 100/09	e.+yle 21/10
Eşrefoğlu Rūmī Ar.+T.+Ar. 01/07,	eşyā Ar. Nesnelere. 24/03
02/07, 03/07, 05/19, 08/07,	e.+da 16/31, 92/02
09/09, 10/17, 11/09, 12/07,	e.+nuñ 91/17
13/11, 15/08, 16/39, 17/08,	et Et. 22/05
18/08, 19/07, 20/12, 24/07,	e.+in 14/09
25/08, 29/13, 30/12, 31/10,	e.+ini 59/13
32/10, 33/14, 34/13, 37/09,	èt(d)- Yapmak. (krş. èt-)
38/11, 39/09, 40/10, 41/05,	e.-(d)üp 104/11
42/12, 43/11, 44/07, 45/12,	è.-di 69/07
46/10, 47/09, 48/09, 49/07,	è.-dim 09/09
51/08, 52/07, 54/18, 55/12,	e.-tiler 154/09
56/15, 58/08, 59/15, 60/05,	è.-(d)iser 43/07
61/10, 65/07, 66/07, 67/11,	è.-mişüz 04/04
68/12, 69/09, 70/13, 71/10,	èt(d)- Yapmak. 15/02, 15/05, 21/04,
72/09, 73/09, 74/07, 75/12,	46/05, 47/01, 54/03, 54/05,
78/11, 79/09, 80/07, 81/08,	62/27, 62/28, 66/01, 66/04,
82/15, 83/11, 84/06, 87/07,	83/01, 83/02, 91/11, 109/01,
88/09, 89/09, 90/16, 96/05,	109/02, 148/01, 148/02, 150/11
97/09, 101/15, 102/11, 103/06,	(krş. èt-)
104/12, 105/09, 131/01, 139/01,	è.-(d)e 47/08, 51/04, 76/09,
149/01, 150/11, 152/02, 152/04,	104/05, 143/04, 153/03
153/02	è.-(d)egör 65/06
e.+nin 53/09	è.-(d)e göre 148/04
e.+niñ 04/11	è.-(d)eler 126/02
e.+nün 14/20, 36/04, 57/11,	è.-(d)eli 29/02, 52/07
76/09, 77/12, 86/11, 91/17,	è.-(d)eliden 11/02
95/07	

ę-(d)em 31/01, 31/02, 31/03,
31/04, 31/05, 31/06, 31/07,
31/08, 31/09, 31/10, 45/03,
64/04
ę-(d)emezler 108/02
ę-(d)en 13/03, 48/03, 51/07,
52/04
ę-(d)ene 97/09
ę-(d)enler 126/02
ę-(d)er 10/05, 13/07, 18/07,
21/07, 38/08, 47/07, 52/01,
52/02, 52/03, 52/04, 52/06,
52/07, 59/09, 59/09, 67/09,
70/04, 75/07, 77/02, 83/07,
90/16, 135/03
ę-(d)erdüm 101/08
ę-(d)erem 26/04, 29/08, 29/09,
29/12, 67/07, 77/04
ę-(d)erken 44/06
ę-(d)erler 63/10
ę-(d)erse 07/02, 103/02
ę-(d)erseñ 47/03, 82/12
ę-(d)ersin 16/10, 16/27, 58/02
ę-(d)erüz 04/08
ę-(d)esin 14/16, 27/08, 43/09,
83/13, 90/14, 125/01
ę-(d)di 01/01, 10/09, 35/02, 48/06,
114/01
ę-(d)iler 39/02, 39/06
ę-(d)inise 49/06
ę-(d)isersin 43/10
ę-(d)ügün 55/07, 58/07

ę-(d)üm 101/13
ę-(d)ür 60/05
ę.-me 05/18, 53/07, 54/11,
65/07, 91/10
e.-medi 28/10
ę.-mez 86/04
ę.-sem 99/06
ę.-üb 85/05
ę.-üben 33/02, 53/04
ę.-ün 57/09, 104/02, 127/01
ę.-üp 11/03, 22/06, 22/08,
27/05, 30/11, 55/02, 75/01,
84/03, 85/04, 97/03, 97/06,
104/12, 116/03
ę.-üpsin 46/07
ę.-mez 61/07
ę.-mezem 29/01, 29/02, 29/03,
29/04, 29/05, 29/06, 29/07,
29/08, 29/09, 29/10, 29/11,
29/12, 29/13
ę.-mezim 06/07
ę.-mişem 34/03
ę.-señ 91/15
ę.-sün 07/02

ętme Yapma.

ę.+ye 74/02
ę.-yesin 97/08

ętmek(g) Yapmak. (krş. ętmek)

e.-(g)e 47/04

ętmek(g) Yapmak. 51/01, 51/07 (krş. ętmek)

ę.-e 142/02

ętmeklik(g) Yapmaklık.	78/01, 82/03, 84/01, 84/02,
ę.+(g)e 30/08	85/04, 90/09, 91/17, 103/02,
etek(g) Bedenin belden aşağısına	103/04, 107/01, 119/03, 125/02,
giyilen kadın giysisi.	126/01, 146/02 (krş. ęy)
ę.+(g)ine 50/13	ęyā Ar. Ey, hey anlamına gelen
ev Ev.	seslenme ünlemi. 16/01,
ę.+in 29/10, 33/02	43/01, 55/01, 32/08, 91/05
ę.+levin 03/02	ę -yār Ey sevgili. 78/01 (krş. ęy)
ę.+üm 30/09	ęy(i)t- Söylemek. (krş. ęyit-)
evet Evet. 21/05	ę.-(d)ün 26/07
evkār Ar. Kuş yuvaları. 82/07	ę.-(d)ür 101/04
evlād Ar. Çocuklar.	ę.-(d)em 51/01
ę.+ı 31/04	ę.-(d)eyim 35/02
evliyā Ar. Allah'a daha yakın	ę.-(d)ün 57/09
bulunanlar. 13/10, 72/07, 97/04,	ę.-(d)ür 16/39, 81/08, 88/05
141/01, 144/01	ęy(i)t- Söylemek. (krş. ęyit-)
ę.+ya 59/09	ę.-(d)ün 73/09
ęv- Acele etmek.	ę.-(d)ür 74/07
ę.-er 29/04	ęyle- Yapmak. 03/02, 27/06, 53/08,
ę. ęve Hızlı hızlı. 98/04	55/11, 76/02, 78/08, 86/08,
evvel Ar. İlk, önce. 05/17, 51/02,	97/01, 101/09, 101/10, 103/07,
71/05, 130/02	110/01, 116/04, 143/03, 152/02
ę.+de 67/02	(krş. ęyle-)
ęy Seslenme için kullanılır.	ę.-di 10/04, 10/05, 10/06, 77/10,
06/02, 08/03, 10/01, 14/05,	81/01
19/07, 48/07, 62/25, 100/01,	ę.-diler 97/04
116/03, 154/01, 154/02 (krş. ęy)	ę.-diņ 43/07
ęy Seslenme sözü. 10/04, 32/09,	ę.-düm 116/03
42/01, 42/07, 48/03, 56/01,	ę.-dün 58/02, 82/07
57/09, 58/01, 58/05, 62/02,	ę.-gil 56/12, 80/01, 80/02, 80/03,
62/05, 62/10, 64/06, 68/09,	80/04, 80/05, 80/06, 80/07
69/01, 69/02, 70/08, 76/05,	ę.-me 03/01, 03/02, 03/03,

- 03/04, 03/05, 03/06, 03/07,
06/02, 78/06
- è-mez 05/11, 16/09, 18/01,
18/02, 18/03, 18/04, 18/05,
18/06, 18/07, 18/08
- è-mezem 34/03
- è-mişüz 62/17
- è-r 99/11, 149/01
- è-rdi 153/01
- è.-ye 148/04
- è.-yem 31/09
- è.-yesin 16/33
- eyle-** Yapmak. 43/02, 44/02, 54/09,
56/03, 65/06, 76/06, 78/11 (krş.
èyle-)
- è.-di 27/03
- è.-düm 50/08
- è.-dür 73/04
- è.-me 54/08, 56/02
- è.-mez 06/05
- è.-mezler 63/02
- è.-r 73/09
- è.-se 52/02
- è.-yem 50/01, 50/02, 50/03,
50/04, 50/05, 50/06, 50/07,
50/08, 50/09, 50/10, 50/11,
50/12, 50/13
- è.-yesim 74/02
- è.-yün 87/07
- eylemek(g)** Eyleme.
è.-(g)e 34/09
- eylen-** Eğlenmek.
- e.-meden 87/03
- Eyyüb** Ar. Sabırlı insan olarak göste-
rilen, Kur'an'da adı geçen
peygamber. 53/08, 103/07
- ez-** Sıkıntıya sokmak.
e.-erem 22/08
e.-üp dürür 87/07
- ezel** Ar. Başlangıcı olmayan geçmiş
zaman. 06/05, 28/02, 34/03,
35/05, 40/09, 45/06, 58/08,
62/08, 62/21, 82/01, 87/01,
98/03
e.+de 10/11, 46/07, 58/07,
62/05, 85/06
e.+den 15/03, 28/06, 30/01,
32/01, 62/16, 68/02, 70/06,
100/05, 150/02
e.+dendür 150/02
- ezkâr** Ar. Zikirler. 03/07
- F**
- fahr** Ar. Büyükleme. 54/08, 54/09
f.+ını 50/09
- faķih** Ar. Fıkıh ilminin ustası. 62/05,
62/10
- faķir** Ar. Yoksul. 10/05, 14/18, 82/01
f.+em 26/03
- faķr** Ar. Fakirlik. 54/09
- fānī** Ar. Ölümlü. 04/10, 13/03, 16/17,
16/33, 52/02, 60/05, 83/02,
91/02, 102/10, 102/12, 104/07
- fāriĝ** Ar. Vazgeçmiş. 06/08, 20/11,
49/01, 49/02, 49/03, 49/04,

- 49/05, 49/06, 49/07, 76/04, 86/02, 86/07, 135/02, f.-i peymâne 11/03, f.-i kevineyn 12/05
- farq** *Ar.* Başkalık. 18/04
- fāsık** *Ar.* Günah işleyen. f.+am 22/07
- fāş** *Ar.* Meydana çıkma.08/06, 35/02, 116/03, 123/01. f. eyle-08/06
- Fāṭıma** *Ar.* Hz.Muhammed'in en küçük kızı. 154/06
- Fātiha** *Ar.* Kur'an-ı Kerim'in birinci suresi. 153/03
- fedā** *Ar.* Gözden çıkarma. 09/09 (krş. fidā)
- feh̄m** *Ar.* Anlayış. 04/04, 63/02. f.-i nā-dān 18/08
- felek** *Ar.* Gökyüzü. 91/16 f.+lerde 89/02
- fenā** *Ar.* Yokluk. 01/06, 04/09, 06/07, 15/08, 20/08, 53/05, 75/04, 75/05, 75/06, 91/15, 115/03, 119/04. f. kıl- 77/11 f.+dan 04/09, 16/34, 75/05 f.+dur 76/02, 119/04 f. +sını 55/05 f.+ya 04/09, 20/08, 46/01, 55/04, 75/05, 78/01
- fenāsuz** *Ar.+T.* Yokluksuz. 77/11 f.+dur 104/07
- ferāgat** *Ar.* Vazgeçme. 16/02, 21/03, 54/04, 105/02 f.+dür 61/05, 108/01
- ferd** *Ar.* Tek, eşi bulunmayan. 23/08. f.-i muṭlaq 20/05
- ferdā** *Ar.* Gelecek zaman (Öbür dünya). f.+sına 75/09 f.+ya 68/08, 75/10 f.+yı 67/08
- Ferhād** *Ar.* Ferhat ve Şirin adıyla meşhur olan eski bir hikâyenin erkek kahramanı. f.+em 22/12
- ferište** *Far.* Melek. 23/04 f.+ler 38/08
- fermān** *Far.* Emir. 14/16
- fermāye** *Far.* Söz, buyruk. f.yid-i şeyh 150/01
- ferş** *Ar.* Mec. Yeryüzü. 24/06
- feryād** *Far.* Bağırıtı, imdat dileme. 82/12, 99/09, f. et- 125/01
- fesād** *Ar.* Bozukluk.49/04, 57/01
- fettān** *Ar.* Fenalık yapan. f.+a 128/01 f.+ımış 102/12
- fettāhü'l-ḳulüb** *Ar.* Kalpleri açan Allah. 57/06
- fetvā** *Ar.* Dini hüküm, fetva.. 77/07
- fevḳ** *Ar.* Üst taraf. 24/05, 76/08
- fevt** *Ar.* Elden çıkarma, kaçırma. 66/01

fidā *Ar.* Gözden çıkarma. 32/03 (krş. fedā)
fiğān *Far.* İleme. 43/10
fikir (<*Ar.* fikr) Düşünce. 06/07 (krş. fikr)
f.+i 13/07
f.+im 09/06
f.+ünjile 08/02
fikr *Ar.* Düşünce. (krş. fikir)
f.+i 63/03
f.+i:le 101/07
f.+inde 84/02
f.+indedür 88/04
firāḳ *Ar.* Ayrılık. 62/12,64/06, 88/02, 101/01
f.+a 45/03
f.+dur 61/01
f.+ı 70/09
f.+ını 77/03
f.+ıyla 30/03
firāset *Ar.* Yiğitlik. 29/03
Fir'avn *Ar.* Hz. Musa'nın mücadelesi ettiği Mısır hükümdarı. 23/18, 54/08
firifte *Far.* Aldatılmış. 97/07
firḳat *Ar.* Ayrılık. (krş. firḳat)
f.+dür 61/01
furṣat *Ar.* Uygun zaman. 66/01. f.-1 dost 07/01, f.-1 dildār53/07
f.+uḡ 72/08, 91/08
fürḳat *Ar.* Ayrılık. 31/05, 64/06 (krş. firḳat)

G, Ğ

ğadḏār *Ar.* Zulmeden. 150/03
ğaffārü'z-zünüb *Ar.* Günahları affeden Allah. 57/06
ğāfil *Ar.* İlerisini iyi düşünemeyen. 16/01, 32/08, 43/01, 55/01, 78/06, 119/01, 119/02
ğ.+ler 138/02
ğ.+sin 58/02
ğaflet *Ar.* Dikkatsizlik. 16/01, 48/01
ğ.+de 43/08
ğ.+den 16/01, 49/04, 72/04
ğ.+ile 16/07, 47/07
gāh *Far.* Zaman bildiren zarf. 22/01, 22/02, 22/03, 22/04, 22/05, 22/06, 22/07, 22/08, 22/09, 22/10, 22/11, 22/12, 22/13, 22/14, 22/15, 23/02, 23/02, 23/03, 23/04, 23/05, 23/11, 23/12, 23/15, 23/16, 23/17, 23/18, 23/19, 23/20, 23/21, 23/22
gāhī *Far.* Ara sıra. 23/04, 23/05, 23/06, 23/07, 23/08, 23/09, 23/11, 23/13, 23/14, 23/15, 23/16, 23/18, 23/19, 23/20, 23/21
ğam *Ar.* Keder. 61/07, 71/10, 88/07, 88/08
ğ.+ı 88/08
ğ.+ıdur 89/01
ğ.+ın 64/01

	ğ.+ıñ 64/02	ğayūr Ar. Gayretli.
	ğ.+ıyla 154/11	ğ.+dur 71/10
ğarb	Ar. Batı.	ğazā Ar. Din uğruna savaş. 30/08
	ğ.+a 22/09, 40/08	gēce Akşam. (krş. gece)
ğaraz	Ar. Maksat. 75/11	g.+ler 16/07
ğāret	Ar. Saldırı. 01/01	g.+yi 47/07
ğarīb	Ar. Kimsesiz. 68/01, 96/03	gece Gece. 53/02, 84/02, 144/04
	ğ.+em 150/07	(krş. gece)
	ğ.+im 30/02	g.+ler 43/08, 88/07, 97/05
ğarķ	Ar. Batma, boğulma.	g.+lerine 64/06
	ğ.+a 95/08	gēç- Geçmek. 66/06, 78/06
ğarrā	Ar. Gösterişli.	g.-di 43/08, 55/03, 58/01,
	ğ.+yı 67/09	78/05, 150/08
ğavğa	Far. Kavga. 06/08, 24/07, 68/03,	g.-diler 39/07
	110/01 (krş. gavķa)	g.-dügi:çün 63/09
	ğ.+ları 66/02	g.-düm 101/14
	ğ.+ya 13/05, 73/04	g.-em 31/08
ğavķa	Far. Kavga. (krş. gavğa)	g.-en 20/07
	ğ.+yı 56/06	g.-er 13/03, 13/05, 16/02,
ğavvāş	Ar. Dalgıç. 26/02	42/10, 45/10, 53/02, 53/07,
ğayr	Ar. Başka. ğ. ı yār 05/09	76/04, 78/03, 78/05
	ğ.+a 29/07, 41/01	g.-erem 22/04
	ğ.+ı 29/01, 46/07, 58/07, 82/11,	g.-esin 115/03
	86/08, 90/02, 90/05, 90/06	g.-ile 129/02
	ğ.+ına 30/06	g.-me 139/01
	ğ.+ıdan 17/03, 25/03	g.-sün 21/01
	ğ.+ınıñ 87/01	g.-üben 29/07, 84/06
	ğ.+uñ 66/05, 86/08	g.-üp 75/03
ğayret	Ar. Çalışma. 10/02, 82/11	geç- Geçmek. 16/29, 20/12, 46/10,
	ğ. et- 82/11	48/08, 72/08, 78/08
ğayyār	Ar. Çok kıskanç.	g.-di 44/05
	ğ.+ı 46/06	g -e 51/06

g�çir- Geçirmek. 21/04 (krş. g�çir-)	g.-diler 38/10
g.-di 137/02	g.-dim 30/01, 30/02, 30/03,
g�ç�r- Geçirmek. 105/10 (krş. g�çir-)	30/04, 30/05, 30/06, 30/07,
g.-mez 15/02	30/08, 30/09, 30/10, 30/11,
ged� <i>Far.</i> Yoksul. 78/05	30/12, 34/01, 34/04, 34/05,
geh� <i>Far.</i> Ara sıra. 61/05	34/07, 34/08, 34/09, 34/10,
gel- Gelmek. 03/01, 04/05, 11/06,	34/11
16/07, 16/08, 16/24, 16/25,	g.-diņise 48/08
21/05, 21/10, 29/09, 42/01,	g.-dise 120/02
42/02, 42/03, 42/04, 42/05,	g.-d�g�ņ 78/06
42/06, 42/07, 42/08, 42/09,	g.-d�gine 83/07
42/10, 42/11, 42/12, 46/01,	g.-d�m 28/08, 30/10, 34/01,
48/01, 48/02, 48/03, 48/04,	34/02, 34/03, 34/06, 34/12,
48/05, 48/06, 48/07, 48/08,	34/13, 50/07, 57/04, 67/09,
48/09, 50/10, 50/13, 53/02,	96/03, 96/05, 152/04
53/03, 55/05, 56/01, 56/06,	g.-d�ņ 78/07
56/09, 56/11, 56/14, 62/24,	g.-d�ņise 49/04
68/08, 70/11, 71/07, 73/08,	g.-e 27/02, 31/08, 65/02, 82/11,
75/06, 80/01, 80/02, 80/03,	122/02
80/04, 80/05, 80/06, 80/07,	g.-eli 40/10
82/11, 87/05, 90/06, 91/02,	g.-en 13/10, 16/19, 40/01,
91/11, 92/01, 97/01, 100/01,	72/03, 78/03
102/08, 105/09, 106/01, 116/02,	g.-ene 16/19
141/01	g.-eni 16/20
g.-di 02/07, 16/21, 20/05,	g.-enler 16/18, 48/06, 72/05
33/01, 33/03, 35/02, 35/03,	g.-i g�r�ņ 104/01
35/04, 35/05, 35/06, 35/07,	g.-imez 75/07
36/01, 36/02, 36/03, 36/04,	g.-incek 42/08
43/06, 44/01, 55/01, 63/12,	g.-iņ 104/03
78/04, 101/12, 104/13, 120/01,	g.-iser 55/11
144/01	g.-me 118/02
g.-di:di 68/02	g.-med�ņ 58/01, 58/07

g.-mesün 66/07	g.+ine 91/01
g.-mez 16/34, 112/01	g.+ini 50/05
g.-mezem 06/07	g.+inüñ 89/07
g.-mişem 06/05, 23/25, 50/07, 100/02	g.+ü 33/09, 56/08
g.-mişüz 62/16, 62/17	geñ Geniş. 102/08
g.-se 132/02	ger <i>Far.</i> Eğer. 48/07, 49/05, 54/15, 69/08, 76/01, 78/05, 95/05, 132/02
g.-sün 07/03, 16/39, 24/04, 26/07, 40/01, 40/02, 40/03, 40/04, 40/05, 40/06, 40/07, 40/08, 40/09, 40/10, 50/07, 50/10, 89/08, 98/03, 102/10	gerçek Doğru olan şey. 05/12, 13/10, 49/01, 66/07, 71/10, 76/02, 76/03, 79/05, 88/08, 101/09, 104/06, 118/01, 119/04 g.-isenğ 101/15, 118/01
g.-sünler 50/01, 50/06, 73/09	g.+ler 104/08
g.-ünğ 57/09, 104/06, 104/12, 126/01	g.+lerdenisenğ 49/07
g.-üp 12/06, 22/06, 66/02, 78/05, 99/03	g.+isenğ 56/02
g.-ür 13/08, 29/03, 36/04, 71/09, 74/01, 74/02, 74/03, 74/04, 74/05, 74/06, 74/07, 79/09	gerçe-kim Gerçi. 26/09
g.-ürem 22/01	gerçi <i>Far.</i> Her ne kadar, gerçi. 06/08, 14/01, 14/18, 26/03, 36/03, 57/07
g.-ürse 34/10, 136/02	gerek Lazım. 06/01, 06/02, 06/03, 06/04, 06/05, 06/06, 06/07, 06/08, 06/09, 08/01, 12/02, 15/03, 16/12, 16/37, 51/01, 51/02, 51/03, 51/04, 51/05, 51/06, 51/07, 51/08, 54/16, 61/11, 62/01, 62/03, 62/11, 67/01, 79/04, 79/08, 86/06, 88/06, 90/14, 92/03, 98/10, 133/01, 142/02, 143/03
gelim Gelme işi.	g.+dür 86/06, 116/01, 147/02
g.+i 40/10	
gelmek Gelme.	
g.+den 16/19	
gemü Gemi.	
g.+sine 64/02	
genç <i>Far.</i> Hazine. g.-hâne 17/04, 25/04	
g.+e 151/01	

g.+mez 07/01, 08/01, 08/02,
08/03, 08/04, 08/05, 08/06,
08/07, 19/02, 67/01,77/04,
133/02

g.+miş 146/01

g.+se 32/10, 67/04, 76/01,
83/09, 135/04

g.+sin 135/02

gereksiz Lazım olmayan. 16/11

gèrü Geri. 03/06, 27/06, 29/12,
43/10, 101/12, 104/09, 143/01
(krş. gèrü)

gèrü Geri. 88/05 (krş. gèrü)

gèt(d)-Gitmek. (krş. gèt-)

g.-(d)e 110/01

g.-(d)ecein 79/04

g.-(d)en 16/20, 51/06, 134/01

g.-(d)enleri 51/01

g.-(d)enüj 68/11

g.-(d)er 03/03, 10/11, 15/02,
29/07, 38/03, 51/06, 54/04,
56/06, 68/09, 72/03, 84/06,
90/04, 91/14, 101/08, 117/02

g.-(d)erem 30/04, 85/01

g.-(d)erdi 33/03

g.-(d)erisej 43/10

g.-(d)ersin 82/09

g.-(d)esin 76/07

g.-di 06/03, 16/21

g.-dügümüz 04/06

g.-medi 54/17, 69/06, 92/06

g.-mesün 150/12

g.-meyiser 69/06

gèt(d)-Gitmek. 15/02, 15/08, 21/10,
50/13, 54/03, 115/02 (krş. gèt-)

g.-(d)eceksin 46/08

g.-(g)elüm 98/04

g.-(g)en 48/03, 56/06

g.-(g)ene 16/12

g.-(g)enleri 46/08

g.-(g)er 04/06, 15/06, 56/06,
92/04

g.-(g)erem 06/05, 29/07, 45/02,
45/03, 45/04, 45/05, 45/06,
45/07, 45/08, 45/09, 45/10,
45/11, 45/12, 85/01, 85/02,
85/03, 85/04, 85/05, 85/06,
85/07, 85/08

g.-(d)erim 45/01, 100/01,
100/02, 100/03, 100/04, 100/05,
100/06, 100/07, 100/08, 100/09

g.-(d)ersenj 78/02

g.-(d)ersin 16/12

g.-(d)esin 97/01

g.-(d)ünj 57/09

g.-di 28/05, 35/02, 43/01,
43/11, 46/08, 48/06, 95/08,
114/01, 144/01, 145/02

g.-diler 97/05

g.-elüm 104/03

g.-me 100/08, 118/02

g.-mek 100/02

g.-mekdür 60/01

g.-mezem 06/07

- g.-se 79/04
g.-sün 05/16, 19/04, 102/04
g.-ti 154/08
- getür-** Getirmek. 72/01, 80/02
g.-di 78/07, 114/02, 145/02
g.-düm 67/06
g.-esin 97/02
g.-üpsin 82/06
g.-ür 68/03, 102/05
- gevher** *Far.* Cevher. 33/07, 83/13, 92/03, 103/04, 103/06, 140/01
g.+den 50/06
g.+i 10/14, 26/02, 149/02
g.+in 41/05, 50/11
g.+ine 50/06
g.+lerin 10/13
g.+lerini 139/02
- gèy** Çok. 04/09, 09/04, 28/07, 43/02, 59/04, 75/05, 78/09, 78/11, 82/06, 82/15, 92/03, 101/13, 104/07, 116/01, 119/03, 121/01, 130/02, 135/02, 135/03 143/03 (krş. gèy)
- gèy** Çok. 143/03 (krş. gèy)
- gèy-** Giymek. (krş. gèy-)
g.-sem 99/09
g.-di 43/11, 154/10, 154/11
- gèy-** Giymek. (krş. gèy-)
g.-di 47/06
g.-en 55/08
g.-üp 10/09, 34/11
- gèydir-** Giydirmek.
- g.-di 02/02
- gez-** Hoş vakit geçirmek için bir yere gitmek.
g.-dim 101/02
g.-erem 22/08
g.-üp 63/10
g.-üpdurur 87/06
- ğılāf** *Ar.* Kılıf. .
ğ.+ıdur 107/02
- ğılmān** *Ar.* Tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlılar, gençler. 08/03, 75/08, 136/01
- ğiybet** *Ar.* Dedikodu yapma.
ğ.+ine 57/03
- gibi** -e benzer, gibi. 05/19, 14/03, 14/13, 29/12, 37/09, 51/08, 53/02, 53/08, 54/08, 56/03, 56/04, 56/05, 56/15, 59/11, 60/03, 69/02, 74/05, 84/05, 98/07, 101/15, 103/07, 118/02, 154/07, 154/09
g.+dür 79/02, 119/02
g.+lerün 55/03
- gider-** Yok etmek.
g.-icek 101/10
- gil** *Far.* Kil. 10/18
- gine** *Yine.* 24/07
- gir-** Dışarıdan içeri geçmek. 46/05, 53/04, 56/06, 56/07, 72/07, 80/04, 82/06, 97/03, 101/15, 111/01
g.-di 07/01, 13/06, 16/23

g.-diler 48/06, 97/04	g.-ersin 58/01
g.-diñise 49/02	gök(g) Sema. 24/02, 63/11, 81/06,
g.-di:se 147/01	87/03, 98/09, 144/04
g.-dügi 59/06	g.+de 82/02
g.-düm 75/04	g.+den 40/03, 60/03
g.-enler 32/09	g.+(g)e 02/06, 40/05, 56/05,
g.-me 41/04, 55/04, 75/11	154/10
g.-medi 33/07	g.+ler 26/05, 55/06, 154/10
g.-mez 53/01, 53/02, 53/03,	g.+lere 22/03, 32/03
53/04, 53/05, 53/06, 53/07,	gönder- Yollamak.
53/08, 53/09	g.-di 68/07
g.-üp 22/07, 23/09, 23/15,	gönül- Yönelmek.
74/03, 74/04	g.-mez 05/06
g.-ürem 22/09	göğ(ü)l Yürek. 01/04, 01/05, 05/05,
g.-ürsej 90/10	05/06, 05/07, 05/08, 05/10,
girân <i>Far.</i> Ağır. g.bahā 83/11	15/07, 17/01, 17/06, 17/07,
giriftâr <i>Far.</i> Derde uğramış. 05/10,	19/06, 20/03, 24/01, 24/02,
54/07, 69/09	25/01, 25/06, 25/07, 29/07,
gizle- Saklamak.	32/05, 33/02, 35/01, 41/01,
g.-rem 29/13	43/05, 45/10, 46/01, 46/05,
giril- Girilmek.	48/04, 55/03, 55/10, 56/01,
g.-mez 75/07	56/06, 64/03, 68/06, 71/01,
gizli Saklanan. (krş. gizlü)	72/01, 72/02, 77/06, 78/01,
g.+dür 70/05, 70/10, 70/11,	78/03, 79/01, 84/01, 84/02,
70/12, 70/13	84/04, 84/05, 84/06, 85/01,
gizlü Gizli. 29/12 (krş. gizli)	86/09, 88/04, 90/03, 98/06,
g.+dür 70/01, 70/02, 70/03,	104/11, 105/08, 111/01, 119/01,
70/06, 70/07, 70/08, 70/09	119/03, 128/01, 150/05
göç- Yer değiştirmek.	g.bağla- 02/03
g.-di 46/09	g.+de 17/04, 17/05, 25/04,
g.-e 65/03	25/05, 31/04, 61/06, 73/07,
g.-er 16/19, 48/05, 55/04	83/08, 104/08

g.+den 03/03, 13/02, 58/08,
65/06, 73/05, 87/01, 90/04,
92/04
g.+dedür 17/04, 25/04
g.+dür 43/05
g.+e 05/09, 17/03, 25/03, 27/03,
50/04, 90/05
g.+i 14/11, 14/12, 17/08, 21/08,
25/08, 50/05, 65/02, 68/09,
71/01, 79/05, 110/02
g.+ler 17/02, 17/04, 25/02,
25/04, 50/05, 71/02
g.+leri 98/07
g.+üni 13/01
g.+inde 12/04 , 65/01
g.+ü 34/08
g.+üm 01/01, 35/03, 74/01,
105/01
g.+ümden 28/05
g.+üme 45/09
g.+ümi 28/05
g.+ümün 01/02, 57/02, 70/01
g.+ümüzi 81/02
g.+ünde 50/04, 69/07, 70/10,
89/03
g.+ünden 40/01
g.+üne 63/06
g.+üni 72/01, 76/05
g.+ün 16/05, 17/03, 25/03,
72/07, 90/11, 91/09
g.+ünnden 03/03

g.+üne 02/03, 47/02, 66/02,
66/07, 76/09

g.+ünjü 03/02, 43/11, 80/04

g.+ünjün 66/05

gönülsüz Mec. İsteksiz.111/01

gör- Görmek. 14/09, 16/07, 16/20,
23/25, 42/06, 47/08, 53/02,
54/12, 55/05, 56/14, 59/14,
87/05, 87/06, 92/06, 103/05,
103/06

g.-di 01/05, 36/03, 55/09,
131/01

g.-düm 08/04, 24/03, 33/11,
34/12, 67/08, 75/04, 101/12,
101/13

g.-dügi 71/03

g.-dügüm 28/01

g.-dün 43/11

g.-e 16/36, 50/02, 54/02, 91/05

g.-elden 88/01

g.-eli 26/01

g.-en 24/04, 40/06, 71/06,
76/06, 88/05

g.-enin 24/04

g.-enler 68/08

g.-esin 11/06, 15/05, 16/31,
42/11, 62/26, 68/08, 75/09,
83/10, 86/01, 86/10, 90/01,
90/12, 91/13, 106/02

g.-erüz 81/05

g.-ince 72/05

g.-inür 81/06, 107/01

g.-ine 16/31, 76/08	g.+ümüz 81/05
g.-ir 101/06	göster- Belirtmek.
g.-iserdür 78/09	g.-di 33/10
g.-medi 54/13	g.-e 63/13, 143/04
g.-mese 56/13	g.-mediler 39/06
g.-meye 54/13, 54/18, 67/10, 86/05	g.-meyen 29/10
g.-meyesin 47/03, 86/10, 90/01	g.-ür 59/02
g.-meyiser 56/13, 63/08	götür- Taşımak. 72/09, 76/05
g.-meyiserdir 68/09	g.-di 24/03
g.-mez 24/06, 88/02, 92/02, 98/10	g.-em 16/36, 50/03
g.-müşem 06/06	g.-mez 88/03
g.-sem 99/04	g.-ür 72/01
g.-sün 07/04, 69/05	g.-ürsin 16/10
g.-ücegiz 37/02	g.-üp 33/11
g.-ünj 33/04, 104/01, 104/04, 104/05	g.-üldi 20/09, 24/06
g.-üp 06/07, 50/07, 90/14	göy- Yanmak. 56/12
g.-ür 18/05, 24/04, 56/14, g.-ise 102/06	g.-mez 75/10
görklü Güzel. 50/12	göz Göz. 13/06, 15/05, 20/02, 75/04, 75/10, 87/03, 98/10, 129/01
görmek(g) Görme. 99/12	g.+i 36/02, 36/03, 37/07, 40/06, 67/10, 69/04, 98/10
g.+(g)e 87/03	g.+idür 71/06
görmeklik(g) Görmeklik.	g.+ile 16/30, 27/06, 128/01, 131/02
g.+e 11/08	g.+i:le “gözüyle” 01/05
görün- Görünmek.	g.+in 07/04, 40/08, 98/10, 137/02
g.-di 62/25	g.+ine 54/11, 71/06, 79/09
g.-dü 101/11	g.+lerden 73/05
g.-e 92/01	g.+leri 14/08, 71/03
g.-en 07/03	g.+lerüne 92/01
görüş Fikir, düşünce.	

- g.+lerine 59/15
g.+lerüm 09/07
g.+ü 95/04
g.+üle 76/08
g.+üm 24/04, 33/10, 88/01,
88/02, 88/07, 89/01, 99/05,
101/05, 102/06
g.+ümden 28/01
g.+üme 07/03, 88/03, 100/03
g.+ümün 57/02
g.+üni 39/01, 49/03, 50/02
g.+ünden 16/36, 95/04
g.+ün 27/07, 48/01, 82/14,
82/15
g.+ünnden 16/30, 21/02, 83/10
g.+ünji 55/01, 80/05
g.+ünjle 86/01
- gözet(d)**- Himaye etmek.
g.-(d)ür 20/02, 27/07
- gözgözin gözle-** Dört gözle bekleme.
36/02
- gözü** Ayna.
g.+de 62/25, 107/01, 107/02,
108/01
g.+nün 107/02
g.+si 62/25, 107/01
g.+sidür 90/11
g.+sine 62/26, 106/02
g.+ye 87/04
g.+yi 90/11
- gözle-** Beklemek. 46/01, 46/02, 46/03,
46/04, 46/05, 46/06, 46/07,
46/08, 46/09, 46/10
g.-mez 39/03
g.-rişen 27/08
g.-rken 36/02
- gözlü** Bakan, gören. 119/03
- gözsüz** Göremeyen.
g.+e 92/06
g.+ün 102/06
- gözyaşı** Gözden akan yaş. 05/03
g.+n 28/08, 31/03
- ğulğul** Ar. Gürültü.
ğ.+ıduk 62/14
ğ.+ımla 26/05
- ğurāb** Ar. Karga. ğ.-ı nefis 46/04
- ğurbet** Ar. Yabancı yer. 31/05
ğ.+e 28/08, 100/05
- ğuşşa** Ar. Keder. 46/02, 61/07
ğ.+dan 73/08, 104/11
- güş** Far. Kulak. 31/07, 80/07
g.+umdan 28/02
- güç** Güç.
g.+(c)i 104/05
- gücā** Bulgur.
g.+yı 47/05
- güftār** Far. Söz.
g.+ı 13/07
- gül** Far. Çiçek. 05/13, 18/03, 22/11,
67/03, 154/09. g.-i gülzār 13/11
g.+den 30/03
g.+lerin 74/06

- g.+üdü 62/14
g.+dür 19/02
gülistân *Far.* Gül bahçesi. 18/03, 23/14
g.+um 96/04
gül- Gülmek.
g.-di 55/03, 137/02
g.-i görün 104/11
gülzâr *Far.* Gül bahçesi. 53/02
g +ı 13/11, 46/04
gümân *Far.* Şüphesiz, kuşku. 08/04,
43/08, 56/08, 70/10
g.+a 16/24, 120/01
g.+da 97/06
g.+ı 16/25
g.+ıla 16/25
g.+uñ 91/12
gümânsuz *Far.+ T.* Şüphesiz. 83/13,
90/06, 127/02
gün Gün. 01/07, 16/02, 16/12,
16/15, 20/06, 23/24, 29/12,
31/03, 39/04, 50/12, 53/06,
58/01, 58/06, 59/14, 61/02,
64/05, 65/05, 69/01, 74/06,
76/02, 81/05, 82/13, 83/07,
87/02, 87/05, 88/01, 91/03,
102/11, 127/02, 127/04, 133/02,
153/01, 154/07
g.+de 54/15
g.+den 19/01, 64/05, 88/01
g.+e 19/01, 51/04, 64/05
g.+i 29/08, 40/06, 55/06, 70/09,
73/02, 97/02
g.+ile 22/03
g.+in 36/02
g.+inde 98/03, 154/14
g.+inden 35/05
g.+indir 09/08
g.+ine 150/06
g.+üm 150/08
gündüz Günün aydınlık bölümü.
144/04
g.+in 43/08
günâh *Far.* Dini suç.
g.+dan 42/06
g +um 57/07
g.+larınuñ 57/11
güzâf *Far.* Boş. 27/04
güzîn *Far.* Seçkin.
g.+dir 09/05
H, Ğ, Ğ
hâb *Far.* Uyku.
ğ.+a 84/02
habâşet *Ar.* Kötülük. 54/17
haber *Ar.* Bilgi. 11/01, 28/12, 29/12,
40/05, 50/07, 56/11, 73/09,
75/12, 99/11
ğ.+den 21/01
ğ.+i 27/01, 27/02
ğ.+imden 28/12
ğ.+in 28/12, 53/09, 99/04,
101/08
haberdâr *Ar.* Bilgili. 05/15, 50/01,
84/01

ḥabīb <i>Ar. Sevgili.</i> 16/09. ḥ.-i ḥazret 144/03 ḥ.+i 47/04, 79/06 ḥ.+ünj 45/11	91/10, 100/04, 101/11, 106/02, 114/01, 122/02, 123/01, 154/03 ḥ.+a 30/11, 39/01, 42/01, 46/07, 48/04, 49/01, 54/12, 58/03, 58/06, 59/05, 63/04, 68/11, 83/13, 104/13, 126/02, 134/01, 141/01
ḥabīr <i>Ar. Haberli.</i> 21/01	ḥ.+adur 62/24, 106/01
ḥabīs <i>Ar. Kötü.</i> ḥ.+ünj 83/04	ḥ.+dan 22/14, 20/04, 39/01, 40/01, 40/07, 42/01, 132/02, 135/03, 136/01
ḥabs <i>Ar. Alıkoyma.</i> 82/07	ḥ.+ı 30/10, 43/03, 58/06, 62/10, 70/12, 77/01, 90/01, 90/05, 133/02
ḥacālet <i>Ar. Utanma.</i> 54/03	ḥ.+ıla 58/07, 63/04
ḥac(c) <i>Ar. Hac vazifesi.</i> ḥ.-ı ekberest 151/01 ḥ.+a 59/06	ḥ.+ıñ 92/02, 149/01
ḥāce <i>Far. Hoca.</i> ḥ.+yem 34/08	ḥ.+uñ 40/09
ḥacer <i>Ar. Taş.</i> 14/05 ḥ.+den 21/08	ḥaḳīkat <i>Ar. Gerçek.</i> 05/02, 07/04, 16/26, 16/30, 50/11, 60/05, 68/07 ḥ.+de 67/03
ḥad(d) <i>Ar. Sınır, yer.</i> ḥ.+den 45/10	ḥaḳīki <i>Ar. Gerçekten.</i> 103/02
ḥādī <i>Ar. Doğru yolu gösteren.</i> 31/04, 97/09	ḥākīm <i>Ar. Her şeyi bilen.</i> 01/02 ḥ.+em 26/04
ḥaḳ <i>Ar. Doğruluk.</i> 83/10, 90/01, 97/04 ḥ.+dur 63/03, 76/06	ḥaḳīr <i>Ar. Değersiz.</i> 82/04
Ḥaḳ(k) <i>Ar. Allah.</i> 20/01, 16/31, 20/01, 20/02, 38/05, 39/06, 42/11, 43/09, 43/03, 46/07, 47/04, 49/06, 50/05, 58/04, 59/07, 62/22, 62/26, 63/06, 63/07, 63/09, 63/12, 65/02, 68/07, 68/09, 76/06, 76/08, 76/09, 77/01, 78/07, 79/06, 83/08,	ḥāl <i>Ar. Durum.</i> 43/10, 55/08 ḥ.+i 10/04 ḥ.+idür 21/07 ḥ.+im 28/09, 29/01, 51/02, 101/04 ḥ.+in 37/07 ḥ.+ine 55/01

- h.+ini 104/02
- ḥalāş** *Ar.* Kurtuluş. 97/01
- ḥāldaş** *Ar.* Dert ortağı.
h.+umdur 98/03
- ḥālet** *Ar.* Keyfiyet.
h.+dür 61/04
- Ḥālik** *Ar.* Yaratan.
h.+a 90/04
h.+i 13/09
- ḥalil** *Ar.* Samimi dost. 53/04
- Ḥalil** *Ar.* Hz. İbrahim. 151/0
- ḥalk** *Ar.* İnsanlar. 10/05, 10/06,
22/08, 54/05, 59/13, 88/05
h.+a 24/07, 31/05, 39/01,
44/03, 63/07
h.+dan 13/09, 61/06
h.+dur 134/01
h.+ı 05/01, 39/01, 46/05, 82/02
h.+ıla 133/02
h.+ıñ 39/07
h.+uñ 55/04
- ḥalvet** *Ar.* Yalnız. 31/05, 56/06,
101/10
h.+lerde 101/03
h.+idür 90/03
- Hāmān** *Ar.* Hz. Musa zamanındaki
Mısır firavununun veziri. 23/18
- ḥamd** *Ar.* Allah'a olan şükran
duygusu. 83/13, 153/01
- ḥamdülillāhi** *Ar.* Hamd Allaha'dır.
100/07, 152/01
- ḥāme** *Far.* Kalem. 90/03
- ḥān** *Far.* Hükümdar.
h.+ı 15/06, 80/02
- ḥāne** *Far.* Ev.
h.+de 97/01
- ḥānegāh** *Far.* Tekke.
h.+da 22/07
- ḥānümān** *Far.* Ev bark, aile ocağı.
77/06, 91/05
h.+um 96/03
- ḥār** *Far.* Diken. 05/13
- ḥāra** *Far.* Sert taş.
h.+dan 92/03
h.+lar 98/06
- ḥarāb** *Ar.* Yıkık. 15/05, 58/02
h.+lıklar 12/06
- ḥarābāt** *Ar.* Harabeler. h.-ı muğān
11/02
h.+ıñ 82/08, 85/06
- ḥarābe** *Ar.* Çok harap ev.
h.+ye 68/05
- ḥarāmī** *Ar.* Haydut.
h.+ler 43/01
- ḥarāret** *Ar.* Sıcaklık. 148/04
h.+dür 61/03
- ḥarc** *Ar.* Gider. 43/07, 83/02
- ḥarf** *Ar.* Harf. 67/05
- ḥarīf** *Ar.* Meslekdaş. 62/01
h.+idür 79/07
- ḥarīr** *Ar.* İpek. 55/08
- ḥāristān** *Far.* Dikenlik. 82/04
h.+a 30/03

Hārūt-Mārūt *Ar.* Büyü ile uğraşan iki melek. 02/06

hāş *Far.* Çerçöp. 22/10, 40/04, 63/01

hasārat *Ar.* Zararlar.54/10

hased *Ar.* Kıskançlık. 59/07, 66/03, 91/09

hāşıl *Ar.* Biten. 07/02, 16/35, 62/21
h.+ıñ 43/09

haşın *Ar.* Sağlam yer. 72/07

hasret *Ar.* Üzüntü. 91/07, 101/01
h.+dür 61/02

hāşşa *Ar.* Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik. 101/16

hāşşü'l-hāş *Ar.* Allah katında en üstün tabaka insan.17/07,22/10,25/07

haste *Far.* Hasta. 47/02, 64/05, 150/07

haṭā *Ar.* Yanılma. 57/08

haṭar *Ar.* Tehlike.
h.+dan 21/10

havf *Ar.* Korku. 06/03, 10/03, 58/05

havşāla *Ar.* Anlayış.
h.+sında 70/05

hayāl *Ar.* Hayal. h.-i dost 17/02, 25/02,
h.-i gayrı 25/03
h.+i 05/09, 17/03, 45/09, 66/07,
82/08
h.+inden 66/05
h.+ine 55/10
h.+üm 09/06

hayālet *Ar.* Göze görülen görüntü.
29/11

hayālī *Ar.* Gerçek olamayan. 06/06

hayāt *Ar.* Canlılık. 90/10
h.+dur 43/03

h.+ı 50/04

h.+ıdur 17/02, 25/02

h.+ın 32/08

hayr *Ar.* Fayda, hayır. 55/11, 59/02
h.+ı 13/04

h.+ıcı 104/05

h.+ıcıdur 104/05

h.+uñ 91/04

hayrān *Ar.* Şaşmış. 10/11, 23/01,
26/01, 44/03, 67/09, 74/04,
85/07, 88/04. h. ko- 02/04

h.+dır 05/16

h.+ı 38/01

hayret *Ar.* Şaşma.
h.+dür 61/07

hayrū'l-beşer *Ar.* İnsanların en hayırlısı(Hz.Muhammed) 78/10

Ḥaydar-ı Kerrār *Ar.* Döne döne hamle eden (Hz. Ali'nin vasıflarından). 154/01

hayme*Ar.* Çadır. 82/04

hayr *Ar.* İyilik. 42/06

hayvān *Ar.* Canlı şey, hayvan. 12/04,
14/01, 14/02, 19/06, 23/07,
90/17, 102/03, 119/02, 154/08

h.+a 32/04

h.+ı 15/07

h.+ımış 102/02	hem- reng <i>Far.</i> Bir renkte. 16/04, 85/02
h.+lar 119/02	
h.+ların 89/03	hemân <i>Far.</i> Hemen. 11/05, 43/04, 63/07, 70/07, 81/03, 86/10, 87/06, 88/06, 88/08
hayvânî <i>Ar.</i> Hayvana mahsus.	
h.+dür 43/04	h.+e 33/11
haz(z) <i>Ar.</i> Hoşlanma. 05/11	hemîn <i>Far.</i> Böylece.
hazân <i>Far.</i> Sonbahar.	h.+dür 09/02, 61/06
h.+a 154/13	hemîşe <i>Far.</i> Daima. 71/01, 98/08, 154/09, 154/12
hazer <i>Ar.</i> Sakınma. 43/02, 103/05, 135/03	henüz <i>Far.</i> Şimdiye kadar. 45/08, 70/04, 90/13
hâzır <i>Ar.</i> Huzurda bulunan. 82/10, 152/02	hep Bütün. 06/03, 12/07, 53/05, 54/12, 54/17, 55/07, 57/01, 57/03, 59/09, 66/01, 67/05, 76/02, 80/04, 82/02, 86/03, 87/01, 87/06, 89/02, 90/06, 91/13, 110/02, 114/02, 123/02
hazine <i>Ar.</i> Saklanılan yer.	hepsi Bütünü. 36/04
h.+sidür 17/07, 25/07	her <i>Far.</i> Hep, bütün. 01/03, 02/01, 02/03, 09/01, 09/05, 09/06, 09/07, 12/04, 13/08, 14/01, 14/04, 14/05, 14/07, 14/13, 14/14, 14/15, 14/19, 14/20, 16/02, 16/31, 18/03, 23/10, 24/03, 26/07, 28/11, 29/03, 29/06, 34/10, 36/04, 37/01, 40/05, 47/07, 51/03, 52/06, 52/07, 53/02, 53/09, 54/01, 54/18, 57/08, 62/19, 62/21, 62/22, 62/26, 63/01, 65/01, 66/05, 67/07, 67/11, 68/06,
hazret <i>Ar.</i> Saygı ifade eden unvan.	
38/05	
h.+e 20/06, 51/05, 72/09, 76/04, 78/08, 78/09, 122/02	
h.+i 154/01	
h.+idi 144/03	
h.+ine 66/04, 122/02	
hebâ <i>Ar.</i> Yok yere. 14/15, 54/17, 71/04	
heft <i>Far.</i> Yedi sayısı. 16/33	
hele Özellikle. 07/02	
hem <i>Far.</i> Zaten. 08/05, 10/12, 17/08, 18/07, 21/05, 23/10, 24/04, 25/08, 34/07, 50/12, 62/13, 65/04, 71/09, 82/03, 82/05, 88/07, 97/04, 97/09, 100/06	
hem-dem <i>Far.</i> Sıkı fıkı arkadaş. 02/05	

- 69/05, 69/06, 69/07, 69/08,
70/13, 71/02, 71/03, 73/06,
74/01, 74/05, 75/11, 76/08,
81/04, 81/05, 81/07, 82/13,
83/04, 84/02, 86/05, 87/04,
98/02, 101/06, 103/01, 103/04,
103/3, 104/11, 106/02, 122/01,
132/01, 134/02, 153/03
- hergiz** *Far.* Asla. 05/10, 10/16, 29/09,
47/03, 68/12, 75/06, 77/01,
78/01, 78/06, 83/08, 90/01,
102/03, 112/01, 143/02, 150/01,
150/02, 150/03, 150/04, 150/05,
150/06, 150/07, 150/08, 150/09,
150/10, 150/11, 150/12
- Heşt-behişt** *Far.* Kur'an'da adı geçen
sekiz cennet.
h.+den 76/04, 86/02
- hevā** *Ar.* Geçici dünya arzuları.
06/01, 46/06, 59/07, 66/02
h.+dan 23/07
h.+lardan 13/05, 54/12, 66/01
h.+na 58/06
h.+sın 37/09
h.+sına 06/01, 13/05, 16/09,
42/01, 64/04
h.+sını 16/14
h.+ya 23/06
h.+yı 47/09
- heves** *Ar.* İstek.
h.+den 76/05, 80/04, 97/05
- heyhāt** *Ar.* Yazık. 54/09, 64/02
- hezārān** *Far.* Binler. 34/05, 151/01
- hırş** *Ar.* Sonu gelmeyen istek. 91/09
h.+ırdur 37/05
- Hızır** *Ar.* Ab-ı Hayatı içmiş bulunan
ve darda kalanlara yardım eden
Hızır Aleyhisselam. 22/10
h.+a 38/07
- hicāb** *Ar.* Utanma. 75/03, 135/04
h.+dur 135/04
h.+ın 16/36
h.+imiş 101/13
- hicr** *Ar.* Ayrılık.
h.+üğe 64/07
- hicrān** *Ar.* Unutulmaz acı. 12/07, 18/04
h.+a 30/02
h.+uñ 31/02
- hiç** *Far.* Yok olan. 04/09, 06/05,
10/07, 13/08, 18/06, 28/10,
33/12, 37/03, 37/06, 37/07,
45/07, 51/02, 51/04, 54/11,
54/17, 55/01, 56/03, 62/01,
65/03, 69/01, 69/02, 70/08,
75/08, 75/12, 76/03, 79/05,
81/01, 82/08, 82/12, 88/02,
91/08, 97/06, 97/08, 99/07,
102/02, 131/02, 137/01, 143/01
h.+den 21/03
h.+dür 39/04
h.+e 21/03, 39/02, 39/04, 51/03,
60/01
- hidāyet** *Ar.* Doğru yola kılavuzlama.
58/03

- hikāyet** *Ar.* Anlatma. 29/01
- hikmet** *Ar.* Sebep.
h.+e 10/15
- hil'at** *Ar.* Kaftan. h.-i īmān 154/12
- hīle** *Ar.* Aldatma.
h.+lerin 55/09
h.+si 102/12
- himmet** *Ar.* Gayret. 90/08
h.+lerini 152/02
h.+iñ 79/09
h.+üñ 90/07
- Hindū** *Far.* Hintli. 23/13
- hizmet** *Ar.* Vazife. 21/09, 66/04, 76/02
- ho** *Far.* Kendi, bizzat. 88/03, 97/06
- hod** *Far.* Kendi. 01/07, 82/10, 146/02
- hodbīnlik** *Far.+T.* Kendini beğenmişlik.
h.+dür 59/09
- hor** *Far.* Değersiz. 54/05
h.+ı 82/04
- hoş** *Far.* Güzel. 16/02, 65/05, 67/07, 75/12, 77/04, 80/01, 99/01, 102/05, 148/01
h.+a 36/04
h.+dur 91/15
- hū** *Far.* Huy. 24/05, 51/06 (krş. huy)
- hubb** *Ar.* Sevgi. h.-ı dünyā 43/02, h.-ı Hakk 43/03
h.+ı 03/03, 69/07
h.+ıla 03/02
- h.+ini 90/04
- huccet** *Ar.* Delil, kanıt. 54/13
- hudā** *Far.* Allah. 58/05
h.+nuñ 105/01
h.+yı 83/01
- humār** *Ar.* Sersemlik. 150/12
h.+ından 45/06
- hūn** *Far.* Kan.
h.+ıla 74/01
- huy** *Far.* Mizaç. (krş. hū)
h.+un 99/07
- hūr** *Ar.* Cennet kızları. 29/05, 43/05, 75/08, 91/11, 136/01
h.+dur 54/01
- hurd** *Ar.* Küçük. 53/04
- hūrī** *Ar.* Cennet kızı. 08/03, 09/02, 18/02, 30/10
h.+ye 19/03
- hurrem** *Far.* Sevinçli. 100/09, 104/11
- hüccet** *Ar.* Delil. 65/05
- hücre** *Ar.* Hücre.
h.+lerini 01/04
h.+sine 56/06
- hükm** *Ar.* Emir, hüküm. 14/16, 26/04
h.+ine 91/11
h.+ini 01/02
- hümā** *Far.* Saadet.
h.+sı 44/05
h.+yı 83/06
- hüner** *Far.* Marifet.
h.+den 21/05

Hüseyin *Ar.* Hz. Ali'nin küçük
oğlu.154/01, 154/02, 154/03,
154/04, 154/05, 154/06, 154/07,
154/08, 154/09,154/10, 154/11,
154/12, 154/13, 154/14

hüsrân *Ar.* Zarar. 12/04

h.+a 32/02

hüsyâr *Far.* Akıllı. 150/11

h.+ımuuz 04/12

I

ırak *Uzak.* 62/12, 101/01

i.+dur 116/02

ırmağ *Nehir.* 101/05

îsâr *Ar.* Bahşetme. 04/04, 05/04,
50/06, 102/04

ışmarla- Emanet etmek.

i.-yasım 74/07

ıssı *Sıcak.* 23/09, 72/06

‘ışk *Ar.* Aşk. 33/07, 109/02

‘i.+a 21/07

‘i.+ıla 102/03

‘i.+uñ 44/04

‘ıyd *Bayram.*

‘i.+ına 85/08

‘ıyş *Ar.* Hayat, yaşam.

‘i.+e 12/04

‘i.+ine 119/02

İ

‘ibâdet *Ar.* Allah'ın emirlerini yerine
getirme. 29/05

‘i.+e 51/05

ibn *Ar.* Oğul

i.+i 151/02

iç *Gönül.*

i.+im 11/05, 58/02

i.+imdeki 88/03

i.+inde 05/12, 09/05, 10/05,

14/16, 22/08, 26/02, 26/08,

38/04, 38/05, 54/05, 54/16,

64/04, 64/06, 64/07, 69/04,

70/03, 73/06, 82/04, 82/07,

91/17, 92/05, 99/08, 111/02,

150/04

i.+iñden 68/09

iç- İçmek.

i.-di 10/11, 44/01, 63/01,138/02

i.-düm 11/03

i.-dük 04/03

i.-dünise 49/03

i.-erler 38/02

i.-er 91/07, 105/06

i.-esin 115/03

i.-ildi 77/10

i.-ip 77/08

i.-mek 43/04, 91/03

i.-mez 120/02

i.-miş 45/06

i.-tiler 39/07

i.+üm 88/02, 102/06

i.-üp 30/01, 67/09, 90/10

içeri İç bölüm. 56/10 (krş. içerü)

içerü İç bölüm. 27/01, 76/07 (krş.
içeri)

içir- İçirmek. (krş. içür-)

	i.-di 77/09	63/09, 70/03, 71/06, 104/12, 105/01, 152/01, 152/03
içmek(g)	İçmek.	
	i.+(g)e 61/11	
içre	İçeri. 58/03	ikilik(g) İkilik. 11/07, 11/09, 66/06, 101/14
içün	Amacıyla. 13/06, 21/09, 29/05, 29/11, 34/04, 46/02, 51/08, 52/03, 55/04, 74/02, 86/06, 100/02, 104/09, 121/01,122/01	i.+(g)i 53/03
içür-	İçirmek. 47/02 (krş. içir-)	iklīm Ar. Memleket. i.+i 101/02 i.+ine 01/02, 07/05 i.+ini 111/01
	i.-di 77/07	
	i.-em 50/01	ikrār Ar. Kabul. 05/18, 26/06, 53/03 i.+ı 46/07 i.+ıña 58/08
iḥlāş	Ar. Samimiyet. i.+ıla 39/05, 58/04	iksīr Ar. Yararlı şurup. i.-i ḥaḳīḳi 103/02
iḥrām	Ar. Hac sırasında giyilen dikişsiz örtü. i.+ım 100/06	‘ilāç Ar. Çare. 69/02
iḥsān	Ar. İyilik etme. 14/06, 52/01, 153/03 i.+a 34/13 i.+uñ 91/04	ilāhī Ar. Allah’ım. 148/01, 148/02, 148/03
iḥtiyār	Ar. Seçme, seçilme. 78/11, i. eṭ- 31/06,i. kıl- 103/04	i’lān Ar. Yayma. i.+larınuñ 57/10
iḥtiyārsuz	Ar.+T. Seçmeden (Düşünmeden). 39/09	ile İle, birlikte. 01/01, 01/03, 06/06, 13/06, 19/06, 21/09, 22/01, 22/03, 26/06, 27/02, 28/10, 29/08, 32/01, 33/07, 37/05, 37/07, 40/03, 42/05, 43/10, 46/06, 46/07, 48/09, 49/03, 50/11, 51/01, 53/01, 54/09, 54/11, 54/14, 61/07, 62/17, 65/02, 71/01, 79/08, 83/13, 84/06, 85/02, 87/06, 88/02, 90/06, 90/11, 91/07, 91/11, 91/13, 97/02, 110/02,
iḥyā	Ar. Canlandırma. i. eṭ- 47/07	
iki	İki(2). 02/03, 04/01, 04/06, 06/04, 07/01, 09/05, 15/03, 33/07, 38/03, 38/10, 39/07, 41/02, 49/01, 50/09, 51/03, 53/07, 54/04, 54/18, 56/15, 61/05, 62/18, 63/06, 63/08,	

- 145/01, 148/02, 152/01, 152/02,
152/04, 153/02
i.+dür 18/04
- ilerü** Geri karşıtı. 28/01, 28/02,
28/03, 28/04, 28/05, 28/06,
28/07, 28/08, 28/09, 28/10,
28/11, 28/12, 48/05, 70/06,
82/13, 97/05, 104/09
i.+den 28/06, 35/06, 38/06,
- ilet(d)**-Götürmek. 80/06
i.-(d)en 134/01
i.-di 144/02
i.-e 141/02
i.-em 34/10, 150/06
i.-en 68/04
i.-er 59/02, 102/04
i.-ür 72/02
- iletmek(g)** İletmek.
i.+(g)e 68/01
- ilk** İlk. 28/04
- illā** Ar. Mutlaka. 03/06, 14/18,
18/05, 38/07, 54/08, 64/03,
64/04, 70/02, 70/10, 73/09,
78/10, 98/02, 98/10
i.+ki 119/01
- 'illet** Ar. Hastalık. 115/02
'i.+ile 29/05
- 'ilm** Ar. İlim. 04/04, 13/02, 75/03,
77/07, 85/03, 102/07
'i.+i 62/21, 62/23, 71/05
'i.+ile 16/29
'i.+ine 98/05
- 'i.+ü 10/03
'i.+üñ 62/11
- İlyās** Ar. Hızır Aleyhisselam ile
anılan peygamber. 22/10
- imām** Ar. Hz. Ali soyundan gelen.
154/01
i.+ı 63/05
- īmān** Ar. İman. 08/07, 10/01, 14/15,
16/25, 18/01, 18/02, 23/19,
58/04, 59/02, 65/04, 71/04,
77/04, 77/05, 85/03, 107/02,
34/11, 154/12
ī.+a 16/25, 33/05
ī.+da 97/02
ī.+dan 16/14
ī.+ı 56/11
ī.+uñ 91/09
- īmānsuz** Ar. +T. İmansız. 147/01
- 'imāret** Ar. Yoksullara yiyecek
dağıtmak için kurulmuş hayır
evi. 23/16, 29/10, 54/01, 78/06
'i.+ler 78/04
- imdi** Şimdi. 16/24, 24/04, 48/01,
56/01, 68/08, 101/12, 116/02,
141/01
- in-** İnnek.
i.-erem 22/04
i.-işi 143/04
i.-mezden 38/06
- inan-** İnanmak. 04/05, 43/01, 76/06
i.-a 16/13
i.-ur 120/01

‘ināyet <i>Ar.</i> Gayret. 07/05, 29/09	i.+ı 56/07, 70/11, 70/12
indür- İndirmek.	i.+da 70/11, 70/12, 97/09
i.-di 02/06	i.+ısañ 70/11
iñen Kolay.	intizār <i>Ar.</i> Bekleme.
i.+de 127/03	i.+um 64/06
iñildi İnilti, ses. (krş. iñildi)	ip İp.
i.+si 70/08	i.+ine 66/03
iñildü İnilti, ses. (krş. iñildi)	irādet <i>Ar.</i> Dileme. 23/19, 29/04, 54/15
i.+yile 150/08	‘irfān <i>Ar.</i> Bilme.
inkār <i>Ar.</i> Reddetme. 03/01, 05/18,	‘i.+a 32/05
21/07, 26/06	iriñ Zehir.
i.+ı 68/09	i.+dür 121/02
i.+ında 21/08	‘İsā <i>Ar.</i> Hz. İsa.73/07
i.+uñı 53/03	ise Şart anlamında kullanılan
iñle- İnlemek.	bağlaç. 55/11, 66/07, 101/06
i.-düm 09/08, 88/01, 88/05	i.+m 101/04
i.-dügümüle 28/10	i.+ñ 49/01, 49/07, 56/01, 97/06,
i.-r 69/05, 102/01	101/15, 118/01, 133/01, 134/02
i.-me 103/07	ism <i>Ar.</i> İsim. 90/09
i.-memden 89/02	i.+i 67/05, 95/07
iñlet(d)- İnletmek.	İsrāfil <i>Ar.</i> Kıyamet günü “Sur” adı
i -di 154/06	verilen boruyu öttürecek olan
i.-ür 73/02	dört büyük melekten biridir.
ins <i>Ar.</i> İnsan. 26/08, 28/03, 154/06	55/06
iñşāf <i>Ar.</i> Merhametli olma durumu.	iste- Arzulamak. 05/17, 53/07,
i.+a 126/01	56/01, 56/02, 56/03, 56/04,
insān <i>Ar.</i> Adam. 10/17, 14/01, 14/02,	56/05, 56/06, 56/07, 56/08,
18/05, 23/22, 56/07, 70/11,	56/09, 56/10, 56/11, 56/12,
85/02, 90/17, 102/02, 102/03	56/13, 56/14, 56/15, 76/01,
i.+am 06/08	141/01
i.+ıñ 91/14	i.-dim 101/02
i.+a 30/11, 32/10, 34/10	i.-dügi 26/09

i.-me 56/15, 62/10, 92/03	işbu İşte bu. 06/08, 07/02, 24/07,
i.-medik 101/03	32/09, 34/01, 38/10, 45/04,
i.-mez 19/01, 19/02, 19/03,	45/05, 54/13, 54/15, 55/04,
19/04, 19/05, 19/06, 19/07	56/13, 68/01, 68/05, 78/02,
i.-r 67/02, 75/08, 86/03, 87/05,	78/10, 82/04, 90/13, 98/04,
88/06	104/09, 124/01, 127/02, 150/10
i.-riseñ 27/02, 47/01, 49/01,	işle- Bir şeye emek vererek onu daha
i.-rseñ 71/08	elverişli duruma getirmek.
i.-rseñiz 104/05	i.-dümise 29/06
i.-ye 133/02	i.-mişem 29/06
i.-yeler 92/05	‘işret Ar. İçki.
i.-yen 17/05, 19/03, 25/05,	‘i.+i 121/02
86/06, 103/04, 103/05	işte Bir şey gösterilirken söylenen
i.-yerek 101/09	söz, aha. 72/07
i.-yü 30/02, 115/02	it Köpek. 59/11, 79/07
‘işyān Ar. İtaatsizlik. 48/02	i.+dür 79/07
‘i.+ıla 152/04	i.+i 91/09
iş İş, görev. 16/26, 55/10, 122/01,	i.+in 46/03, 91/11
123/01, 133/01, 142/01	i.+ine 59/11
i.+de 49/04, 152/04	i.+ini 59/13
i.+e 120/02	i.+lerdir 54/10
i.+i 14/06, 14/08, 37/07, 54/03,	iṭā‘at Ar. Boyun eğme. 97/08
54/10, 59/05, 73/05, 78/06,	i‘tidāl Ar. Ölçülülük. 23/09
99/06	iz Leke. 143/02
i.+im 31/03	iḫhār Ar. Gösterme. 50/05, 150/02
i.+imüz 81/03	izle- Takip etmek.
i.+iñ 59/08	i.-düm 101/11
i.+ler 72/04	İznik Şehir adı.
i.+lerüme 57/01	i.+i 152/03
i.+ünj 27/04, 43/08, 91/11	‘izz Ar. Değer. 39/02
i.+ünji 16/08, 42/08, 72/03	‘i.+e 127/04
işāret Ar. Alamet. 29/12	‘izzet Ar. Ululuk. 115/01

K, K

Ka'be *Ar.* Müslümanların hacı olmak üzere muayyen zamanda gidip ziyaret ettikleri yer. 10/10, 151/02
K.+sin 77/04

qabl *Ar.* Evvel.
k.+üm 08/04

qabül *Ar.* Rızı olma. 78/08, 102/02

qaç- Kaçmak.
k.-ar 59/07
k.-arsın 11/08
k.-asın 115/04

qaçan O zaman. 90/08

qaçur- Kaçırmaq.
k.-ma 53/06

qadar *Ar.* Miktarında. 81/05
k.+ca 39/03

qadeh *Ar.* Bardak. 11/06, 39/02, 80/01
k.+i 38/02
k.+in 44/01

qadem *Ar.* Adım. 58/04

qadim *Ar.* Eski. 59/05

qadimi *Ar.* Eskiye ait. 76/01
k.+yem 06/09

qadr *Ar.* Değer.
k.+i 39/03, 112/02

qāf *Ar.* Mitolojik bir dağ. Tas.
“Qāf” Kur’ān’a işarettir.
k.+ından 62/18

qāf ber-qāf *Ar.* Her şeye hükmetme.
(Dağ dağ üstüne anlamında)
26/04

qafeş *Far.* Kafes (Hapishane) 45/02

qāfile *Ar.* Birlikte yolculuk eden topluluk. 104/10

k.+me 50/09

k.+nün 16/06

k.+mi 50/08

k.+ye 50/10, 104/10

k.+yā 46/10

kāfir *Ar.* Hakkı tanımayan.
k.+ün 71/04

kāfirī *Ar.* Kafirler. 14/03

kağıt Kağıt.
k.+da 62/04
k.+dadır 62/04

qahr *Ar.* Çok kederlenme. 29/09, 97/04, 132/02, k. eyle- 29/09
k.+ı 13/08

qal- Kalmak.
k.-a 51/07, 76/07, 122/01

k.-asın 16/28, 113/01

k.-ayduş 91/16

k.-dı 19/06, 46/09, 98/05

k.-dum 64/06

k.-duş 16/06, 58/03, 82/04

k.-ıpdur 24/07

k.-ma 11/05, 91/02, 118/01

k.-madı 04/04, 04/09, 31/01, 33/12, 34/12, 95/08, 150/09

k.-maduş 58/04

ķ.-maņ 104/09	ķ.+i 16/29, 56/03
ķ.-masun 66/04	ķ.+ile 62/11
ķ.-maya 51/02	ķ.+ini 104/02
ķ.-maz 72/03, 42/10	ķām <i>Far.</i> İstek.
ķ.-mış 63/07	ķ.+nı 50/09
ķ.-mışdur 15/03	ķamu Bütün. 01/04, 10/04, 10/10,
ķ.-ur 78/02, 79/01, 140/02	24/06, 30/06, 31/08, 33/03,
ķ.-ursañ 90/13	48/06, 61/06, 66/06, 71/04,
ķalan Kalan.	71/05, 78/05, 89/03, 105/03,
ķ.+a 16/37	105/06, 108/01, 110/02, 116/04,
ķ.+uņ 54/03, 91/06	118/02, 137/02
ķalmaķ Kalmak. 78/03, 100/02	ķ.+dan 67/02, 135/02
ķalmař Akla uymayan saĉma söz.	ķ.+sın 01/03, 33/05, 77/06
ķ.+dur 59/01	ķ.+sından 85/03, 88/06
ķalb <i>Ar.</i> Yürek. 22/05	ķ.+sını 24/03
ķ.+i 14/10, 21/07, 43/02, 43/03	ķan Kan. 23/09, 40/04, 48/01,
ķ.+imüz 04/03	52/06, 70/08
ķ.+ine 56/07	ķ.+dur 121/02
ķ.+iņe 66/04	ķ.+ın 21/02
ķ.+üņ 43/03	ķan- Doymak.
ķ.+üņi 66/05	ķ.-a 16/01, 30/01
ķalem <i>Ar.</i> Kalem. 28/07, 38/01, 62/05,	ķ.-dı 138/02
62/06	ķ.-maz 05/14
ķalk- Gitmek üzere yerinden ayrıl-	ķ.-asın 90/10
mak.	ķan- İnanmak. ķ. ı ver- 102/10
ķ.-asın 56/05	ķana Bir çeşit çiçek.
ķ.-dı 20/09	ķ.+lar 154/10
ķallař <i>Ar.</i> Kalleş.	ķ. ķana Doya doya. 120/02, 154/09
ķ.+dur 59/02	ķanā'at <i>Ar.</i> Görüş. 46/03, 59/10,
ķālū bela <i>Ar.</i> Ruhların Allah'a evet	78/11, 91/01, 91/11, 148/03,
demeleri. 35/06, 87/03	148/04
ķāl u ķil <i>Ar.</i> Dedikodu. 13/02	ķanat(d) Kanat.

- ķ.(d)ı 117/02
- ķanda** Nerede. 18/04, 22/14, 59/15, 71/03, 81/06, 86/10, 92/01, 99/04
- ķ.+dır 98/09, 101/08
- ķ.+yım 23/02
- ķ.+yıdım 28/07
- ķandur-** Aldatmak.
- ķ.-maķ 34/04
- ķanı** Nasıl, nerede. 24/04, 58/07, 72/05,
- ķāmil** *Ar.* Noksansız. 77/05, 89/04
- ķān** *Far.* Bir Şeyin kaynağı. 26/02, 23/15
- ķ.+dan 40/04
- ķ.+ım 96/02
- ķankı** Hangi. 19/04, 19/05
- ķanlı** Kanlı. 88/02
- ķapu** Kapı.
- ķ.+larda 10/07
- ķ.+ı 57/07
- ķ.+ıa 57/04
- ķ.+ıda 09/09
- ķār** *Far.* İŞ.
- ķ.+ı 05/06, 13/01, 51/08
- ķ.+ımuz 04/01
- ķara** Siyah. 55/08, 68/09, 101/13
- ķ.+dan 101/14
- ķ.+lar 98/04
- ķ.+sı 69/06
- ķ.+sın 72/06
- ķ.+sına 75/10
- ķ.+yı 67/04
- ķārbān** *Far.* Kervan. 43/01, 46/09, 48/05
- ķ.+a 16/07
- ķarār** *Ar.* S¼reklilik. 12/06, 58/07, 64/01, 78/03
- ķ.+ı 31/01, 61/04
- ķ.+um 30/04, 34/12, 35/02
- ķardeŐ** Kardeş.(krş. ķarındāŐ)
- ķ.+lerim 100/08
- ķ.+ler¼n¼ 55/07
- ķarga** Karga.
- ķ.+nıı 21/06, 62/03
- ķ.+dur 04/05
- ķarıl-** Karma işi yapılmak.
- ķ.-ur 91/07
- ķarınca** Karınca. 56/03
- ķ.+dan 124/02
- ķarındāŐ** *T.+Far.* Kardeş. 116/03, 141/01, 141/02 (krş. ķardeŐ)
- ķarŐu** Karşı. 13/11, 62/14, 73/03, 84/02, 136/02
- ķaŐd** *Ar.* Bile bile yapma, kasdetme. 13/03.ķ.-ı cānān 18/01
- ķat** Yan.
- ķ.+ına 59/11, 66/04, 79/01, 98/10
- ķ.+ında 82/04, 82/06, 89/05, 102/11, 149/02
- ķ.+ıdur 21/08, 98/06
- ķ.+larında 39/03

kat- Bir şeyin üzerine başka bir şey eklemek.	ķ.-dı 10/12, 35/01
ķ.-mak 51/04	ķ.-dum 28/08
ķat' <i>Ar.</i> Bitirme. 31/08	ķayur- Ehemmiyet vermek.
ķatār <i>Ar.</i> Sürü.	ķ.-ma 47/08
ķ.+ına 104/08	ķ.-mazam 34/05
ķatı <i>Sert.</i> 14/13, 51/04, 59/08, 72/03, 79/03, 91/03, 102/05	ķaz- Toprağı oymak. 54/14
ķatıl- Ortak olmak, katılmak. 50/10, ķ. ı gör- 104/10	ķazā <i>Ar.</i> Olacağı ezelden Cenab-ı Hak tarafından takdir bulunan şeylerin vukua gelmesi.
ķātil <i>Ar.</i> Öldüren. 09/04	ķ.+ya 132/01
ķatrān <i>Ar.</i> Suda erimeyen ağır kokulu madde.	ķāzib <i>Ar.</i> Yalancı.
ķ.+ımış 102/08	k.-iseñ 133/01
ķatre <i>Ar.</i> Damla. 23/06, 68/12	ķeffāret <i>Ar.</i> Bir günaha karşı tutulmak üzere yapılan veya tutulan şey.
ķ.+iken 18/07	k.+idür 57/11
ķ.+münj 70/01	ķefen <i>Ar.</i> Ölüye sarılan bez. 43/11, 100/06
ķ.+ñji 80/06	ķelām <i>Ar.</i> Söz.
ķ.+sin 11/04	k.+ı 63/12, 65/07
ķ.+sinde 70/01	k.+ını 77/12
ķ.+yi 103/06	ķelle <i>Far.</i> Kafa. 16/32
ķavl <i>Ar.</i> Söz. 58/07	ķem <i>Far.</i> Kötü. 22/02, 83/06, 131/01, 140/02
ķaya Büyük, sert taş kütleli. 22/12	k.+den 89/03
ķayd <i>Ar.</i> Deftere geçirme.	k.+idür 89/03
ķ.+ın 55/04	ķemā <i>Ar.</i> Gibi.
ķ.+ını 105/02	k.+sına 98/05
ķayġu Üzüntü. 29/11, 81/01	ķemāl <i>Ar.</i> Olgunluk.
ķ.+sı 48/02	k.+ine 55/05
ķayır- Ehemmiyet vermek.	ķemend <i>Far.</i> Ucu ilmekli uzun ip.
ķ.-maz 32/09	84/03
ķā'im <i>Ar.</i> Birinin yerine geçen. 65/01	
ķayna- Kaynamak.	

- k.+den 21/09
- kemter** *Far.* İtibarsız. 17/08, 25/08
- k.+iñdür 09/09
- Ken ‘ān** *Ar.* Hz. Yakub’un memleketi.
30/05
- kenār** *Far.* Köşe. 64/02
- k.+ı 41/03
- k.+ın 83/12
- kenāre** *Far.* Kenar.
k.+si 69/09
- kendi** Dönüşlülük zamiri. 27/06,
60/02
(krş. kendü)
- kendözü** Kendisi.
k.+mden 75/04
k.+ni 50/02
k.+ñi 41/05
k.+üne 87/02
k.+üñe 49/04, 58/01
- kendü** Kendi. 01/05, 23/01, 29/01,
33/03, 37/06, 50/02, 59/01,
87/03, 90/07, 101/11 (krş.
kendi)
k.+den 24/07, 51/06, 114/01
k.+leri 39/06
k.+me 22/01
k.+mi 101/11
k.+n 37/06
k.+ñe 16/08
k.+ñi 105/10
k.+ye 97/07
- k.+yi 32/06, 59/04, 60/04,
79/03
- Kerbelā** *Ar.* İmam Hüseyin’in şehit
edildiği yer. 154/02
k.+da 154/08
- kerem** *Ar.* Lütuf. 06/04
- kerīm** *Ar.* Kerem sahibi. 14/10, 152/01
- kerkes** *Ar.* Akbaba.
k.+in 83/06
- kes-** Parçalamak. 54/14, 59/10,
59/14, 116/02
k.-er 37/05
k.-üp 22/12
- kesil-** Parçalanmak. 56/10, 66/01, k. i
gör-104/01
k.-ipdür 81/08
k.-ür 13/09, 134/01
- keşret** *Ar.* Çokluk. Tas. Vahdetin
zıttıdır. 23/27, 24/06
- keşf** *Ar.* Gizli bir şeyi bulma. 116/03
- kevn** *Ar.* Var olma. 49/07, 105/08
- kevneyn** *Ar.* Dünya ve ahiret. 08/01,
12/05, 32/05, 71/08, 79/09, k.-i
sultān 26/03
k.+i 72/09, 85/08
- keyf** *Ar.* Keyif.
k.+i 14/10
- kez** Defa. 54/15, 63/01
- ķible** *Ar.* Kible. (Kābe) 66/06, 77/05
- ķıgılcım** Ateş.
ķ.+dur 89/05
- ķıgırıl-** Çağrılmak.

<p> kı- 122/02 kı- Etmek, yapmak. 03/05, 15/01, 16/29, 17/03, 18/08, 25/03, 32/05, 42/09, 42/12, 53/02, 53/05, 54/11, 66/01, 66/05, 83/09, 103/05, 135/02, 135/03, 150/12 kı-a 64/07, 83/08 kı-adur 73/07 kı-an 35/03, 35/07 kı-dı 20/06, 24/01, 33/02, 54/07, 58/05, 73/02, 76/03, 78/04, 82/13, 91/05 kı-dılar 39/08 kı-duğuş 82/06 kı-duş 82/07 kı-dum 57/08, 85/06 kı-ıgörüő 104/09 kı-ma 53/08, 88/09, 136/02 kı-madı 20/05, 97/07, 100/09, 131/02 kı-madım 29/05 kı-madum 150/02 kı-maduş 43/06, 58/01 kı-maő 04/06 kı-mayısardur 91/08 kı-maz 12/06, 18/01, 19/03, 42/10, 69/02, 78/03, 112/02, 101/04 kı-mış 152/01, 152/03 kı-mışuz 62/21 kı-salar 69/08 </p>	<p> kı-sam 98/02, 99/09 kı-uban 73/02 kı-up 77/07 kı-updur 11/01 kı-ur 32/06, 32/07, 70/09, 100/08, 103/01, 103/02, 103/03, 103/04, 103/05, 103/06, 103/07 kı-uram 74/06 kı-urdum 101/03 kı Ar. Sözü. 135/03 kı+den 135/03 kı+i 135/04 kılağuz Yol gösteren. (krş. kılavuz) kı+ıyam 50/08 kılağuzsuz Rehbersiz. 144/02 kılavuz Yol gösteren. (krş. kılağuz) kı+suz 142/01 kılıç Kılıç. kı+(c)ın 97/03 kı+(c)ı:la 59/10 kılm- Kılmı işi yapmak. kı-mazsın 16/05 kılmak(ğ) Yapmak. 16/11, 84/03 kı+(ğ)ıçun 45/04 kıılmıdı Hareket.118/02 kıır- Yok etmek. kı-dı 01/03 kırmak(ğ) Kırmak. kı+(ğ)a 30/07 kış Mevsim adı.18/03, 23/14 kı+ımuz 81/01 kıy- Feda etmek. </p>
---	--

ķ.-an 40/05	82/14, 83/01, 84/04, 86/03,
ķ.-ana 16/39	86/05, 86/08, 89/04, 90/09,
ķ.-dılar 97/04, 97/05	90/15, 90/16, 91/06, 91/12,
ķ.-madı 37/04	95/04, 97/02, 97/07, 101/13,
ķiyām <i>Ar.</i> Ölümünden sonra yeniden dirilme.	99/12, 102/09, 103/05, 103/06, 110/01, 112/02, 113/02, 114/02,
ķ.+ı 63/04	115/03, 119/01, 140/01, 147/01, 151/01
ķiyāmet <i>Ar.</i> Dünyanın sonu. 64/07	
ķiymet <i>Ar.</i> Değer.	ķibir < <i>Ar.</i> ķibr. Büyüklük. (ķrş. ķibr)
ķ.+i 33/08	k.+iņ 12/06
ķ.+in 92/03	k.+de 78/04
ķız Kız çocuğu. 78/02	k.+dür 78/03
ķız- Kızmak.	ķibr <i>Ar.</i> Büyüklük. 59/07, 91/09, 104/08, 105/09 (ķrş. ķibir)
ķ.-a 65/05	k.+i 14/07, 21/04, 66/03, 72/01, 99/02
ķi <i>Far.</i> İlgi zamiri, bağlaç. 04/07, 07/03, 07/04, 09/06, 10/11, 11/09, 12/01, 12/03, 15/01, 15/02, 15/04, 16/22, 17/03, 19/01, 19/05, 20/01, 20/12, 21/06, 21/07, 21/10, 24/03, 24/04, 25/03, 27/02, 29/10, 30/03, 30/11, 30/12, 31/05, 31/06, 31/09, 31/10, 33/09, 34/13, 36/03, 37/04, 40/01, 43/04, 46/03, 47/02, 50/07, 52/01, 54/07, 54/13, 54/17, 55/08, 57/07, 57/08, 59/04, 61/04, 62/02, 63/12, 64/02, 64/03, 64/05, 64/06, 65/03, 65/05, 67/01, 67/10, 67/11, 68/08, 68/10, 72/01, 73/07, 73/09, 77/05, 77/09, 82/13,	k.+iden 78/05 k.+iņe 54/06 k.+üņi 49/02
	ķilid <i>Far.</i> Anahtar. k.+i 89/07 k.+ini 50/05
	ķim <i>Far.</i> İlgi zamiri, bağlaç 01/03, 02/01, 02/03, 04/08, 04/09, 04/11, 05/16, 07/03, 10/10, 11/03, 11/06, 12/01, 14/01, 14/09, 15/05, 16/04, 16/34, 16/38, 17/01, 19/04, 19/05, 19/06, 20/02, 20/03, 20/04, 20/05, 20/06, 20/07, 20/09, 20/10, 21/02, 21/08, 23/02, 23/02, 23/27, 25/01, 26/07,

26/08, 27/02, 27/05, 29/03,	k.+dü 16/20
29/06, 29/13, 31/09, 32/04,	k.+dür 16/20, 16/36, 73/03
34/10, 35/02, 35/05, 36/04,	k.+e 32/05
39/06, 58/05, 61/03, 61/08,	k.+e kim 02/01, 02/03, 05/15,
61/09, 62/09, 62/24, 62/26,	10/01, 32/06, 55/11, 73/04,
63/01, 64/07, 67/05, 67/06,	101/04
67/10, 69/06, 69/09, 70/12,	k.+iñ 12/04, 14/01, 69/07, 89/03
75/09, 76/04, 77/11, 78/07,	k.+leri 51/01
82/08, 82/11, 83/03, 84/01,	k.+üñ 10/12, 14/19, 51/01,
84/02, 84/04, 86/01, 88/08,	73/06, 149/02
89/03, 89/08, 90/03, 97/01,	kimesne Kimse. 77/03, 93/11
97/09, 98/01, 101/01, 102/03,	kimi Kimisi, bazıı. 14/04, 14/05
99/12, 102/04, 102/06, 106/01,	k.+si 14/04, 14/05
106/02, 116/02, 122/01, 126/01,	kimse Herhangi bir kişi. 05/03, 05/11,
143/03, 144/03, 149/02, 150/10,	05/13, 05/14, 09/01, 10/07,
152/01	15/04, 18/06, 28/10, 37/07,
kim Hangi kişi, kim (soru zamiri)	55/01, 55/08, 61/07, 72/03,
09/05, 10/01, 10/11, 10/12,	101/04, 142/02, 143/02
10/16, 10/17, 12/04, 14/19,	k.+kim 09/01
16/21, 16/36, 37/02, 37/04,	k.+lerdür 68/06
52/02, 54/07, 54/13, 54/17,	k.+lerüñ 102/01
54/18, 43/02, 43/03, 45/09,	k.+ne 86/04
45/12, 50/13, 51/06, 52/01,	k.+ye 39/06, 56/03, 101/16,
53/01, 53/04, 53/09, 54/16,	130/01
55/11, 56/13, 59/04, 65/01,	kimyā Ar. Kimya. 04/08
68/06, 69/05, 73/04, 73/09,	kīn Far. Gizli düşmanlık. 59/07,
76/03, 86/03, 86/07, 89/04,	66/03, 104/08
90/17, 94/09, 94/10, 95/04,	k.+i 99/02
97/07, 98/03, 99/12, 101/06,	kirlü Pis.
102/09, 103/01, 103/02, 103/03,	k.+dür 70/04
136/01, 147/01, 153/03	kisvet Ar. Elbise. 99/09
k.+de 88/08	

- kişi** Şahıs. 05/12, 13/09, 14/04, 41/01, 78/09, 79/06, 102/02, 103/04, 119/03
k.+dür 38/07
k.+ler 119/02
k.+nüj 14/03, 54/10
- kitâb** Ar. Kitap. 153/03
k.+da 62/10
k.+ı 38/08
k.+ın 71/05
k.+ında 71/05
k.+ından 67/05
- ko-** Koymak. 05/16, 10/17, 12/01, 15/08, 16/25, 16/29, 19/04, 19/07, 21/08, 33/06, 42/03, 46/01,46/07, 47/01, 48/04, 53/03, 54/03, 54/06, 56/09, 56/10, 56/11, 75/06, 78/10, 83/12, 86/02, 90/06, 102/04, 110/02, 133/01 (krş. koy-)
k.-dı 10/01, 32/01, 37/06, 39/01, 45/09, 67/02, 72/06, 86/05, 147/01
k.-dılar 67/03
k.-duķ 04/01
k.-dum 67/01, 67/08, 85/02, 101/02, 101/03
k.-duj 58/03, 58/06
k.-ğıl 59/12, 90/16
k.-ma 27/06, 46/04, 83/08, 101/10
k.-madı 81/01
- k.-mañ 104/03, 104/08
k.-maz 05/05, 05/15, 11/07, 73/01, 143/01
k.-mazlar 72/01
k.-mışdım 101/06
k.-rsın 91/07
k.-salar 39/09
k.-sam 99/07
- koç** Hayvan adı. 22/06
- koğ-** Kovmak. (krş. kov-)
k.-un 104/02
- koķu** Koku.
k.+su 33/01
- kol** Tas. Tarikat yolu.
k.+ı 40/08
k.+ına 62/01
k.+una 67/07
k.+ından 67/06
- koldaş** Tarikat mensupları.
k.+dur 59/07
- komak(g)** Koymak.86/06
k.+(g)ı 154/14
k.+lar 91/03
- kon-** Konma işi.
k.-an 16/19
k.-ardur 75/10
k.-asıdur 17/03, 25/03
k.-aydı 91/16
k.-dum 67/07
- konma-** Konmak.
k.-ya 62/01
- kop-** Kopmak.

	ķ.-tı 154/11	ķoymak Koymak. 90/05
ķor	Ateş. 140/02	ķoyun Hayvan adı.
	ķ.+ı 16/29	ķ.+dan 10/08
	ķ.+la 135/04	ķök Temel.
ķorķu	Korku.29/11,71/10 (krş. ķorķu)	ķ.+üni 54/14
ķorķ-	Korkmak.	ķöpri Köprü. 87/03
	ķ.-ar 77/02	ķudsî Ar. Kutsal.
	ķ.-aram 70/10	ķ.+yem 67/06
ķorķu	Korku. 18/02, 48/05, 63/08,	ķufül Ar. Kilitler.
	72/03 (krş. ķorķu)	ķ.+ınuķ 50/05
	ķ.+sı 59/05	ķüh Far. Dağ.
	ķ.+sunı 137/01	ķ.+u 24/02
ķoş-	Koşmak.	ķul İnsan. 10/07, 22/11, 37/09,
	ķ.-ma 91/04	40/04, 48/04, 56/01, 58/06,
ķov-	Kovmak. (krş. ķog-)	76/02, 76/03, 81/04
	ķ.-an 54/10	ķ.+ı 153/02
	ķ.-ar 138/02	ķ.+ıdum 28/03
	ķ.-asın 42/02, 90/02	ķulağ Kulak. 75/12 (krş. ķulağ)
ķovucı	Kovan. 37/09	ķ.+ı 40/07
ķoy-	Koymak.	ķ.+ıma 100/08
	ķ.-am 31/04	ķ.+um 45/08, 57/02
	ķ.-an 86/04	ķulağuz Kılavuz. 147/02 (krş. ķulavuz)
	ķ.-asın 68/10, 90/03	ķ.+ı 102/06
	ķ.-dı 59/04	ķ.+suz 147/02
	ķ.-ma 68/11	ķulağ Kulak. 20/01 (krş. ķulağ)
	ķ.-maņ 104/04	ķulavuz Kılavuz. 143/03 (krş. ķulağuz)
	ķ.-maz 78/10	ķullāb Ar. Çengel. ķ. ur- 87/02
	ķ.-maz 16/08	ķulüb Ar. Kalpler.
	ķ.-mazam 100/08	ķ.+uņ 17/02, 25/02
	ķ.-uban 48/03	ķūr Far. Kör. 82/03, 91/11
	ķ.-up 05/11, 05/12, 45/01,	ķur- Bütün haline getirme işi.
	46/08, 79/04, 115/04	ķ.-dı 137/02

ķ.-uban 82/04	ķ.+ıyam 96/01
ķur'ān <i>Ar.</i> Hz. Muhammed'e inen kutsal kitap. 38/05, 154/04	ķ.+uņ 70/03, 70/05, 70/06, 70/07, 70/08, 70/10
ķ.+ı 56/13	ķuřađ Kemer.
ķ.+da 54/13	ķ.+ın 90/07
ķ.+ıla 91/10	ķuřan -Giyinmek.
ķ.+uņ 91/11	ķ.-dılar 39/05
ķurbān <i>Ar.</i> 1. Bir gaye uğruna feda olma. 14/10, 74/02, 85/08, 100/06,154/09	ķ.-đıl 21/09, 90/07
ķ.+a 30/08	ķuře <i>Far.</i> Kōře.
2. Allah'ın rızasını kazanmak için kesilen hayvan. 22/06	ķ.+de 09/06, 31/03, 37/01
ķurı Kuru. 140/01 (krş. ķuru)	ķ.+sinde 70/01
ķ.+da 22/10	ķūteh <i>Far.</i> Kısa.154/10
ķurıl- Kurma işi yapılmak.	ķutlu Uğurlu. 100/09
ķ.-miş 38/01	ķūfr <i>Ar.</i> İmansızlık, ķūfür. 23/19, 85/03
ķurtar- Kurtulmasını sağlamak. 42/09	ķ.+e 33/05
ķ.-ısar 65/04	ķ.+i 14/15, 18/02, 71/04
ķ.-mayan 92/02	ķ.+ile 18/01
ķurtarmaķ(đ) Kurtarmak.	ķ.+ü 59/02, 107/02
ķ.+(đ)a 92/03	ķül Yanan şeylerden artakalan toz madde. 87/04, 95/07, 150/09
ķurtıl- Tehlikeli durumu atlatmak.	ķ.+ümden 150/09
ķ.-asın 90/09	ķülāh <i>Far.</i> Başa giyilen şey. 62/01
ķuru Kuru. 47/04, 75/12 (krş. ķurı)	ķüll <i>Ar.</i> Bütün.
ķuřūr <i>Ar.</i> Eksiklik. 29/05, 75/08	ķ.+ü 132/01
ķ.+ı 09/02	ķüllı <i>Ar.</i> Bütün. 05/02, 06/03, 08/05, 13/05, 13/09, 15/01, 33/12, 53/05, 54/06, 75/03, 76/05, 76/07, 76/08, 80/04, 80/05, 87/02, 92/04, 93/09, 97/05, 110/01
ķ.+ıla 43/05	ķülüng <i>Far.</i> Taşçı kazması.
ķuř Kuş. 23/23, 70/03, 70/04, 79/08	
ķ.+dur 70/04	
ķ.+ı 44/04, 79/05, 100/03	
ķ.+ın 82/15	

- k.+üni 50/04
- kürs** *Ar.* Taht. 38/01
- kürsî** *Ar.* Levh-i mahfuzun bulundu-
ğu yer. 63/10, 98/09
- L**
- lābüd(d)** *Ar.* Gerekli.
l.+(d)ür 143/03
- lāf** *Far.* Söz. 37/08
- lā-ḥavfu** *Ar.* Korkusuz. 65/03
- lāhūtî** *Ar.* Uluhiyyet âlemi.
l.+yem 06/09
- lahza** *Ar.* Kısa zaman. 84/02
- lā ilahe illa'llāh** *Ar.* Kelime-i tevhid.
65/01, 65/02, 65/03, 65/04,
65/05, 65/06, 65/07
- la'l** *Ar.* Kırmızı. 14/05
- lā-mekān** *Ar.* Mekansız. 32/06, 62/18,
70/04, 70/05, 82/04
l.+a 16/35, 44/05
l.+da 38/03, 39/08, 44/06
l.+dan 97/05
- lā-tamām** *Ar.* Eksik. 82/08
- lāubālî** *Ar.* Saygısız. 06/04, 29/07
- lā-yezāl** *Ar.* Zevalsiz. 76/02
l.+i 67/09
- lāyık** *Ar.* Yakışan. 100/07
- lāzım** *Ar.* Gerek.
l.+dur 89/06
- lebbeyk** *Ar.* “Buyurunuz” anlamında
kullanılan söz. 22/06
- leşker** *Far.* Asker.
l.+i 33/02
- l.+in 30/07
- l.+lerin 105/09
- levḥ** *Ar.* Levha.Tas. Kitāb-ı Mübin
ve küllî nefse levh denir. l.-i
gönül 87/01
- levḥ u ḳalem** *Ar.* Allah’ın ezeli
iradesinde yazılı olan şeyler.
28/07, 38/01, 62/06
- levn** *Ar.* Renk.
l.+imiz 04/12, 87/01
- leyl** *Ar.* Gece. 18/03
- leyli** *Ar.* Gece gibi karanlık olan.
31/08
- lezzet** *Ar.* Keyif. l.-i dost 07/01
l.+den 13/03
l.+leri 16/17
l.+ine 57/03, 76/04, 102/12
- Leylā** *Ar.* Leyla ile Mecnun
hikayesinin “kadın kahramanı.
l.+ya 02/04
- libas** *Ar.* Elbise.
l.+ın 74/03
l.+ından 10/18
- lisān** *Ar.* Konuşulan dil.
l.+a 16/32
l.+ı 38/08
- loḳma** *Ar.* Yiyecek parçası. 46/02
l.+dır 40/03
l.+yı 40/03
- Loḳmān** *Ar.* İslamlıktan önceki
Araplarda efsanevi bir şahsiyet
olup, öğüt veren sözleriyle

- meşhur olan eski bir hekimin adı. 10/15
- luṭf** *Ar.* İyilik. 85/05, 132/02
l.+ıla 14/06, 153/03
l.+ın 13/08
- M**
- ma‘ādīn** *Ar.* Madenler.
m.+e 23/15
- Ma‘būd** *Ar.* Allah. 113/02
M.+um 08/04
M.+uḡ 135/01
- ma‘den** *Ar.* Maden. 96/02
m.+lerüḡ 50/09
- mağara** *Ar.* Mağara.
m+ya 125/02
- mağbūn** *Ar.* Şaşkın. 43/05
m.+lıkdur 55/10
- mağrūr** *Ar.* Gururlu. 54/09, 98/05,
102/12 m. ol- 78/03
- māh** *Far.* Ay. m.-ı Muharrem
154/07, m.-ı tībān 154/10
- maḥbūb** *Ar.* Sevgili. 17/02, 25/02,
67/03, m.-ı ins ü cān 154/06
- maḥfil** *Ar.* Toplantı yeri.
m.+leri 22/04
- maḥlūḡ** *Ar.* Yaratık. 55/06
m.+a 144/03
m.+dan 134/01
m.+uḡ 63/11, 90/04
- maḥlūḡāt** *Ar.* Yaratıklar.
m.+dan 81/08
- maḥmūr** *Ar.* Baygın göz.
m.+dur 71/03
- maḥrem** *Ar.* Mahrem. 05/10, 33/14,
64/03, 71/07, 79/08, 84/05,
150/06, m.-i insān 18/05, 82/05
m.+e 79/07, 98/03
m.+iseḡ 79/09
- maḥrūm** *Ar.* Nasipsiz. 57/05, 152/03
- maḥşer** *Ar.* Kıyamette ölülerin dirilip
toplanacakları yer. 154/14
m.+e 65/02
- maḥv** *Ar.* Yok olma. 04/09, 67/05,
75/07, 77/11, 87/07, 90/14,
91/15,114/01.m. eyle-01/05
- maḥz** *Ar.* Katkısız. m. ol-154/10
- maḥzūn** *Ar.* Hüzünlü. 43/05
- mā’il** *Ar.* Hevesli. 119/02
- maḡām** *Ar.* Durulan yer. 22/14
m.+ına 71/09
m.+ları 104/07
m.+uḡı 15/05
- maḡāmāt** *Ar.* Makamlar. 16/35
- maḡşūd** *Ar.* İstek. 102/07
m.+ı 19/02, 59/06, 117/01
m.+u 149/02
m.+um 67/01, 74/07
m.+uḡa 90/08
m.+uḡdur 135/01
- māl** *Ar.* Gelir, servet. 77/06, 78/02,
91/05, 96/03
m.+a 54/09
m.+ı 13/10, 43/11
m.+ına 91/05

- m.+uņa 91/08
- mālik** *Ar.* Sahip. 91/08
- ma‘mūr** *Ar.* Şenlikli. 58/02, 75/09
- m.+dur 71/01
- m.+ları 12/06
- ma‘nā** *Ar.* Anlam. 68/10. m.-yı insān
70/11, 70/12
- m.+sına 75/06
- maņa** Bana. 71/07
- ma‘nī** *Ar.* Engel. 16/27, 138/01
- m.+ler 10/18
- m.+de 14/02, 14/18
- manşib** *Ar.* Makam. 13/02
- Manşūr** *Ar.* Büyük mutasavvıf Hallac-
ı Mansur. M.-ı Hallāc 27/03
- M.+ı:la 02/05
- M.+ın 01/06
- M.+layın 44/03, 52/05, 73/04,
74/04, 87/04
- ma‘rifet** *Ar.* İrfan. 50/11
- māristān** *Far.* Hastane.
- m.+da 62/27, 109/01
- māsivā** *Ar.* Dünyayla ilgili şeyler. Tas.
Allah’ın dışındaki her şey
māsivādır. 03/03, 06/04, 58/08,
85/02
- m.+dan 04/03, 75/04, 80/05
- m.+yı 13/07, 65/06, 67/0583/08
- m.+nuņ 92/04, 105/03
- māsiva’llāh** *Ar.* Allah’tan başka her
şey.
- m.+a 23/24
- maşlahat** *Ar.* İş. 129/01
- ma‘şūķ** *Ar.* Sevilen.Tas. Allah.11/05,
24/03, 54/02, 62/07, 62/13
- m.+a 61/08
- m.+ı 20/01, 52/04, 61/08,
62/06, 62/20
- m.+uņ 32/08
- mātem** *Ar.* Hüzün. 154/07, 154/11
- mażarrat** *Ar.* Zarar.
- m.+ı 79/03
- meclis** *Ar.* Toplantı. 34/07, 45/07
- m.+inde 34/11
- m.+ini 98/06
- m.+te 80/02
- Mecnūn** *Ar.* Leyla ile Mecnun
hikayesinin erkek kahramanı.
- M.+ı 02/04
- M.+layın 73/02
- mecrūh** *Ar.* Yaralanmış. 17/08, 25/08,
64/05, 150/07
- medh** *Ar.* Övme. 153/01
- m.+ini 28/03
- medrese** *Ar.* İçinde dini dersler
okutulan yer.
- m.+de 62/22
- m.+sinde 62/21
- mefsedet** *Ar.* Bozgunculuk. 62/23
- meger** *Far.* Meğer. 24/07, 68/02,
69/03, 82/06, 91/01, 91/09
- mehcūr** *Ar.* Terk olunmuş.
- m.+dur 71/02
- mekān***Ar.* Yer. 24/05

- m.+ı 32/06
m.+dan 49/07
m.+ım 96/01
m.+uñ 105/08
m.+suz 38/03, 44/06
- mekr** *Ar.* Hile. 55/09
- mekkäre** *Ar.* Hileci.
m.+den 92/04
m.+si 69/05
m.+ye 69/06, 127/03
- melāmet** *Ar.* Ayıplama. 08/06, 29/13, 31/06, 54/02, 54/18
- melāmī** *Ar.* Dünya malından yüz çevirmiş, dervişliği, rintliği kendine ilke edinmiş kimse. 63/08
- melek** *Ar.* Melek. 18/05, 23/22, 26/08, 27/05, 70/06
m.+ler 82/02, 83/09, 89/02
- menşür** *Ar.* Dağılmış.
m.+dur 71/04
- menzil** *Ar.* Tasavvufta ulvi alem. 22/14, 43/01, 104/09, 135/01
m.+de 90/13
m.+e 16/06, 66/03, 72/08, 90/07, 104/10, 141/02
m.+i 22/13
m.+leri 16/13
- mercān** *Ar.* Mercan. 14/05
- merdāne** *Ar.* Yiğitçe. 34/01, 116/02
m.+de 97/03
- merdūd** *Ar.* Redd olunmuş. 113/01
- merhabā** *Ar.* Selamlaşma sözü.
m +yı 83/05
- merhem** *Ar.* İlaç. 01/07, 75/02, 88/07
m.+i 89/01
- mermer** *Yun.* Bir çeşit taş. 140/01
- mersiye** *Ar.* Ağıt.
m. +sıdır 154/01
- mescid** *Ar.* Namaz kılınacak yer.
m.+i 18/04, 23/11
m.+lere 59/06
- meskenet** *Ar.* Miskinlik. 14/08, 54/12
- mest** *Far.* Mest. 06/05, 10/11, 11/04, 27/03, 33/01, 44/03, 67/09, 71/03, 74/04, 77/08, 85/07, 150/12. m.-i ezel 06/05
m.+leri 62/09
m.+i 40/09
m.+iyem 34/07
- mestān** *Far.* Mestler. 23/12
- mestāne** *Far.* Mestçe. 34/03, 67/09
m.+lik 150/12
- mestūr** *Ar.* Yazılmış.
m.+dur 71/05
- meşgūl** *Ar.* Bir işle uğraşan. 51/05, 134/02
- meşhūr** *Ar.* Şöhretli.
m.+dur 71/06
- mevc** *Ar.* Dalga. 22/02, 44/02, 64/02, 96/02. m.-i deryā 11/04, m. ur-44/02
m.+leri 87/07
m.+i 35/01

- m.+ine 40/02
- mevcūd** *Ar.* Var olan. 113/01
- mevlā** *Ar.* Allah. 77/02
- m.+ya 68/07
- m.+yı 67/02
- mevt** *Ar.* Tasavvufta benliği öldürme.
- m.+e 43/03
- mey** *Far.* Şarap. 23/12
- m.+ini 103/02
- meydān** *Ar.* Alan. 14/17, 111/02, 127/04
- m.+a 30/07, 32/09, 34/02, 34/12, 49/02
- m.+ına 22/09
- m.+ında 74/04
- meyhāne** *Far.* İçki içilen yer. Tas. Kulun aşk ve şevkle Rabb'ine yalvarma yeri.
- m.+yi 18/04
- m.+de 22/07
- meyl** *Ar.* Eğilim. m.-i īmān 18/01
- m.+i 75/08, 106/01
- m.+im 06/04
- m.+ümüzi 87/02
- meysir** *Ar.* Kumar. 04/08
- mezellet** *Ar.* Alçaklık. 54/06
- mezheb** *Ar.* Tutulan yol. 09/01, 10/01, 63/05
- mı** Soru edatı. 37/03, 69/02, 101/06
- Mısr** *Ar.* Ülke.
- M.+ındaki 30/05
- M.+ına 82/07
- mi** Soru edatı. 26/01, 28/04, 33/04, 101/03, 130/01, 154/08
- miftāh** *Ar.* Anahtar.
- m.+ını 50/05
- mihmān** *Far.* Konuk. 23/24, 70/07
- m.+a 30/04
- m.+ı 56/08
- miḥnet** *Ar.* Eziyet. 29/02. m.-i devrān 154/06
- m.+dür 61/01
- m.+e 35/06, 59/10, 91/01, 91/02, 105/06
- m.+idür 91/03
- m.+in 51/03
- m.+ler 61/02
- mihr** *Far.* Güneş. 14/06
- mīl** *Ar.* Göze sürme çekmeye mahsus bir alet.
- m.+ini 54/11
- milik** *Ar.* Mülk. 77/06, 91/05
- m.+e 03/02, 23/03, 38/10, 54/09
- m.+i 13/10
- m.+ine 30/04, 91/05
- m.+üj 72/06
- mi'mār** *Ar.* Sanatkar, mimar. 03/02
- m.+ı 85/06
- mīr** *Ar.* Amir. 62/01
- m.+e 62/01
- mi'rāc** *Ar.* Hz. Muhammed'in göğe yüksel-mesi. 71/02
- m.+a 145/02
- mişāl** *Ar.* Örnek.

- m.+i 153/01
- misin** Soru edatı. 16/16
- miskîn** Ar. Zavallı. 14/18, 42/07, 91/05
m.+e 91/06
- mişl** Ar. Benzer.
m.+i 33/09
- mu‘āmele** Ar. Davranış.
m.+si 13/09
- mu‘ammā** Ar. Bilmece.
m.+yı 67/11, 101/16
- mu‘āzzeb** Ar. Eziyet çeken. 23/20
- muğān** Far. Ateşe tapanlar.
m.+uğ 11/02
- muḥabbet** Ar. Sevgi. 47/02, 67/02,
67/03, m.-i dost 07/05
m.+i 79/02
- muḥakḳak** Ar. Mutlaka. 119/04
- muḥāl** Ar. Mümkün olmayan. 15/01
m.+e 79/05
- Muḥammed** Ar. Tekrar tekrar
övülmüş manasına gelen bu
kelime Peygamberimizin
adıdır. 34/11, 47/05, 50/12
- Muḥarrem** Ar. Aşure ayı. 154/07
- muḥibb** Ar. Dost. 67/03, m -i şadīkı
153/02
- muḥkem** Ar. Sağlam. 148/03
- mūm** Far. Mum.
m.+a 98/07
- mūnis** Ar. Sevimli. 70/07, 88/07
m.+i 65/04
m.+idür 17/02, 25/02
- muntazır** Ar. Gözleyen. 68/08
- mūr** Far. Karınca.
m.+dur 71/08
- murād** Ar. İstek. 16/19, 23/19, 52/03,
135/02 m.-ı nefis 122/01
m.+ı 16/03, 91/17, 117/01,
149/02
m.+ıdur 43/08
m.+ım 08/03
m.+ın 47/03
m.+ından 104/12
m.+dur 135/02
m.+uğ 134/02, 135/01
m.+uğdan 135/01
m.+uğdur 134/02
- murdār** Far. Kirli. 83/06, 122/01
m.+a 19/04
m.+ı 46/02
- Murtazā** Ar. Hz. Ali'nin lakabı
(Seçilmiş). 154/05
- Müşā** Ar. Musa peygamber. 23/18,
113/02, 114/01
m.+ya 38/07, 73/07, 113/02,
114/01
- Muṣṭafa** Ar. Hz. Muhammed. 79/06
m.+yı 47/04
- muṭī‘** Ar. İtaat eden. 22/15, 58/03,
97/07
- muṭlaḳ** Ar. Kayıtsız. 20/05, 101/06
- muvaḥḥid** Ar. Allah'ın birliğine
inanan. 146/01
- mücāhid** Ar. Cihad eden. 54/11

- mücellā** *Ar.* Parlak. 11/08
- mücrim** *Ar.* Suçlu. 34/13, 37/09
m.+i 38/11
- müdām** *Ar.* Sürekli. 14/08, 14/12, 19/05, 47/06, 74/06
- müdāmī** *Ar.* Durmadan şarap içen. 63/13
- müdāyim** <*Ar.* müdā'im devam eden. 09/09
- müdde'ī** *Ar.* Davacı. 75/11
m.+nüḡ 75/11, 75/12
m.+den 34/05, 70/10
m.+ler 07/02
m.+dür 12/01
- müderris** *Ar.* Ders veren. 62/22
- mü'ekkil** *Ar.* Yiyen, yeyici.
m.+leri 42/06
- müflis** *Ar.* İflas etmiş.
m.+üz 04/01
- mühmel** *Ar.* İhmal edilmiş. 122/01, 123/01
- mühr** *Far.* Mühür. 26/04
- mülhāk** *Ar.* Sonradan katılmış. 20/04
- mülk** *Ar.* Gelir getiren mal. 72/05, 78/02, 130/01
m.+den 05/02
m.+e 52/02
m.+im 33/03, 96/03
m.+in 10/04
- mü'min** *Ar.* İman etmiş.
m.+e 26/06
m.+em 100/07
- m.+ler 57/09
m.+lere 100/07
- münācāt** *Ar.* Allah'a yalvarma. 23/18
- münāfık** *Ar.* İki yüzlülük eden. 36/03
- münevver** *Ar.* Nurlandırılmış. 19/06
- münezzeh** *Ar.* Temiz.
m.+dür 61/05, 62/19, 108/01
- münkir** *Ar.* İnkâr eden. 04/05, 21/07, 36/03, 40/08, 68/09, m.-i a'mā 68/09
m.+e 26/06
m.+i 21/08
- mürde** *Far.* Ölmüş.
m.+dir 62/04
- mürġ** *Far.* Kuş. m.-i rüh 27/04
m.+i 06/09
- mürīd** *Ar.* İsteyen. Tas. Allah'a yakınlaşmak için bir şeyhe bağlı olan kimse. 13/10
m.+ü 23/19
- mürşid** *Ar.* Doğru yolu göteren, şeyh. Tas. Doğru yolu gösteren kişi Hz. Muhammed'dir. 49/06, 51/02, 59/11, 66/04, 98/10, 141/02, 144/02, 146/01, m.-i hādī 97/09
m.+e 102/09, 146/01, 146/02, 148/01
m.+i 33/10
m.+ile 148/01
m.+lere 37/03

Müselmān <i>Ar.</i> İslam dininde olan. 23/05 (krş. Müslimān)	n.+ı 16/05 n.+ın 105/03
Müslimān <i>Ar.</i> İslam dininde olan. 48/09, 97/09 (krş. Müselmān) m.+ımı 102/01	n.+ına 83/09 n.+ını 87/01, 92/04 n.+ıyı 56/04
müşerref <i>Ar.</i> Şerefli. 152/03	naqş-hāne <i>Ar.</i> Resim evi. 16/04
müşkil <i>Ar.</i> Zor. 14/19 (krş. müşkül) m.+imüz 62/22 m.+in 104/01	nāle <i>Far.</i> İleme. Tas. Allah'a yalvarma. 23/21, 154/13
müşkül <i>Ar.</i> Müşkil. 142/01 (krş. müşkil)	nām <i>Far.</i> İsim. Tas. Mevki, makam ve şöhret āfettir. 95/08, 143/02. nām u neng "ad ve ün" 105/05 n.+ı 63/07
müştaş <i>Ar.</i> Özleyen. 51/05 m.+ıdur 82/02	na'mā <i>Ar.</i> Nimet. n.+sına 75/08
müyesser <i>Ar.</i> Kolaylıkla olan. 05/04	nāmūs <i>Ar.</i> Namus. 10/02, 29/11 n.+ı 13/10 n.+ıla 78/10 n.+ım 34/06 n.+ın 05/11 n.+ıyı 54/05 n.+uı 80/03
N	
nāçār <i>Far.</i> Çaresiz. 42/08, 78/02	nār <i>Ar.</i> Ateş. n.+ı 13/08
nādān <i>Far.</i> Cahil. 10/14, 14/11, 18/08 22/02, 70/13, 77/12, 86/11, 140/01	naşib <i>Ar.</i> Kısmet. n.+i 21/06
nāgehān <i>Far.</i> Ansızın. 48/05, 75/01, 82/09, 96/04	nāşūh <i>Ar.</i> Temiz. 16/19
na'īm <i>Ar.</i> Bollukta yaşayış. 31/01	nātıq <i>Ar.</i> Konuşan. n.+ı 23/10
naqd <i>Ar.</i> Para. n.+imi 06/03	nātüvān <i>Far.</i> Kuvvetsiz. 26/03
nākes <i>Far.</i> Cimri. 14/09, 91/04	nāz <i>Ar.</i> Şımarıklık. n.+ını 39/02
nākis <i>Ar.</i> Bayağı. n.+lik 91/14	
naqqāş <i>Ar.</i> Nakış işleyen. n.+dan 82/14 n.+umuz 87/01	
naqş <i>Ar.</i> Resim. n.+a 82/14	

nażar *Ar.* Bakma. Tas. mürşidin müridine manevî yolla bakışı demektir. Bu bakış feyze neden olur. 02/04, 19/03, 20/05, 32/05, 103/03, 152/01
n.+ı 27/06, 27/07
n.+la 07/04

nażar-gāh *Ar.+Far.* Bakılan yer. 151/02

nażil *Ar.* İnici. 154/04

nażır *Ar.* Benzer. 82/02

ne Hangi şey. 09/05, 10/01, 10/02, 10/03, 10/14, 10/15, 11/01, 11/02, 12/05, 12/07, 16/18, 22/14, 23/22, 23/25, 24/03, 24/05, 26/08, 27/05, 29/03, 29/06, 30/10, 31/09, 33/06, 36/04, 40/01, 43/01, 43/09, 46/08, 48/05, 51/05, 51/06, 54/07, 55/08, 55/11, 67/11, 70/04, 71/10, 77/04, 77/07, 77/08, 77/12, 82/03, 82/08, 82/10, 85/03, 88/03, 88/05, 88/06, 91/05, 91/15, 98/01, 98/02, 99/01, 101/02, 101/07, 105/08, 107/02, 120/02, 125/01, 150/10
n.+dir 124/01
n.+dür 11/08, 38/09, 69/01, 70/06, 72/06, 74/02, 121/02, 149/02
n.+ndir 91/05

n.+sidür 25/01, 17/01

n.+sine 14/16

n.+ye 76/08, 78/07, 82/01, 134/02

n.+yiçün 58/08

neçün Niçin. 12/01, 16/14, 78/07, 85/06, 90/03, 119/01, 120/01,

nebāt *Ar.* Bitki. 22/05, 23/07

nebi *Ar.* Peygamber.

n.+dür 78/05

n.+ler 123/02

neden Sebep, niçin. 01/07, 78/01, 78/03, 82/01, 82/05
n.+dür 70/08

nedāmet *Ar.* Pişmanlık. 54/07

nefes *Ar.* Soluk. 02/05, 40/05, 48/02, 52/07, 71/02, 86/09, 95/05
n.+de 04/06, 63/10

nefir *Ar.* Bağırıtı. 82/12

nefl *Ar.* Fazladan ibadet. 21/03

nefs *Ar.* Can, nefis. 15/07, 20/04, 29/08, 30/08, 41/01, 42/09, 46/06, 49/02, 53/04, 54/11, 57/08, 58/04, 59/08, 99/09, 103/05, 104/05, 104/13, 121/01, 122/01, nefis-i emmāre 97/08, nefis-i ğađđār 150/03

n.+den 104/03

n.+e 01/02, 16/09, 35/07, 42/02, 46/04, 52/03, 54/02, 58/03, 59/03, 59/07, 59/10, 83/05,

90/01, 97/07, 99/07, 104/05,
126/01
n.+i 01/03, 14/09, 16/10, 19/06,
37/09, 48/04, 50/03, 54/05,
59/03, 59/05, 59/12, 66/02,
97/01, 97/06, 126/02, 137/02
n.+ile 36/01, 59/14, 54/02
n.+imüñ 57/03
n.+in 40/10, 47/04, 97/09
n.+inden 54/17
n.+indendür 40/10
n.+ine 37/04, 37/08, 51/04,
59/04, 125/02
n.+ini 59/15, 92/02, 92/03,
97/03
n.+iñ 16/03, 16/09, 47/03, 99/07
n.+iñdür 37/05
n.+iñe 48/09
n.+iñi 47/05, 61/11
n.+inüñ 69/07
n.+lerin 97/04
n.+üm 29/08, 59/13
n.+ümi 29/09
n.+üñ 30/07, 31/01, 42/05,
43/04, 43/08, 46/03, 48/09,
59/01, 59/06, 59/11, 59/13,
59/14, 72/02, 82/07, 91/01,
91/11, 92/01, 97/02, 97/07,
104/04, 121/02, 125/01
n.+üñden 59/13
n.+üñe 43/04, 46/02, 47/08,
58/06, 59/01, 59/11, 72/02

n.+üñi 29/09, 58/05, 91/12
n.+üñüñ 59/10

nefsānī *Ar.* Canlılığın uyandırdığı
arzularla ilgili.

n.+leriñdür 121/01

nehār *Ar.* Gündüz. 18/03, 31/08

nelik Keyfiyet.

n.+süz 38/04

nem *Far.* Hafif ıslaklık. 31/09

n.+idür 89/01

neme Neyime. 06/01, 06/02, 06/03,
06/04, 06/05, 06/06, 06/07,
06/08, 06/09

nemīn *Ar.* Fısıltı.

n.+dür 09/07

nere Hangi yer.

n.+ye 07/03, 24/04

neseb *Ar.* Nesil, soy.

n.+den 132/01

nesne Şey, nesne. 67/04, 71/06

n.+de 62/22

nevbet *Ar.* Sıra.

n.+in 01/06

n'eyle- Ne yapmak.

n.-sün 19/03

n'et(d)- Ne yapmak.

n.-(d)er 09/02, 13/01, 13/02,
13/03, 13/04, 13/05, 13/06,
13/07, 13/08, 13/09, 13/10,
13/11, 38/03, 56/14, 87/05

n.-(d)em 06/04, 31/01, 34/06,
67/10, 70/10

- n.-(d)ertüz 04/02
n.-(d)esin 125/02
n.-(d)eyim 29/06
n.-e 71/01
n.-mek 51/01
n.-sün 19/03
- nice** Nice, nasıl. 07/02, 07/04, 10/07, 16/03, 16/17, 16/27, 17/06, 19/01, 22/04, 27/04, 31/05, 42/02, 42/03, 43/11, 45/11, 48/02, 55/03, 55/05, 59/14, 61/09, 70/02, 71/08, 75/11, 78/05, 82/12, 83/05, 90/02, 103/05, 104/13, 144/01, n. kıl-83/05
n.+ler 29/04, 68/05, 78/04, 87/04
n. +leri 55/02
n. +nüñ 59/03, 68/03
- nicelik** Nicelik.25/06
- niḥān** *Far.* Gizli. 36/03, 56/08, 108/02, 154/07
n.+dan 108/02
n.+dur 108/02
n.+a 16/22, 33/09
n.+ı 56/10
- niḳāb** *Ar.* Yüz örtüsü. 33/11
n.+ı 138/01
n.+ın 24/03, 33/11
- ni‘met** *Ar.* Nimet.
n.+ler 91/03
- nisbet** *Ar.* İlgı.
- n.+i 18/02
n.+üm 23/24
- niṣān** *Far.* Belirti. 28/11, 143/02
n.+ı 12/05, 18/06, 95/08
n.+ımı 77/08
n.+umdan 28/11
- niṣāne** *Far.* Belirti. 16/21
- niṣānsuz** *Far.+T.* Belirtisiz. 23/03, 38/02, 44/06
- nite** Nasıl. 38/04, 51/02, 52/04, 62/15, 62/23
- niteki** Nasıl ki. 31/06
- nite-kim** Nasıl ki. 113/01
- nitelik(g)** Vasıf.
n.+(g)i 16/34, 18/06
- niteliksüz** Vasıfsız. 04/12.
- niṣām** *Ar.* Düzen.
n.+ı 63/11
- noḳṣan** *Ar.* Eksik. 19/01, 55/05
- noḳta** *Ar.* Nokta, benek.
n.+dur 90/15
n.+sından 01/04
- nūr** *Ar.* Aydınlık, nur. 19/06, 24/01, 65/02, 73/07, 100/04, 154/03, n.-ı çeşmi 154/01, 154/06
n.+ı 03/08, 24/06, 76/09
n.+ımız 04/12
n. +ın 90/09
n. +ına 27/05
n. +uñ 24/02

nüş *Far.* İçilecek şey. 11/02, 31/07, 34/03, 39/02, 52/04, 80/01, 103/02, n. èyle- 11/06

nükte *Ar.* İnce mana. n.-yiğarrā 67/09

nüzül *Ar.* Aşağı inme. Tas. kulun, ilim, amel, güzel ahlak ve yüce makamlarla, Allah'a yaklaşması sonucunda Allah'tan kula bir iniş gerçekleşir. 76/09, 81/04

O

o İşaret sıfatı 05/03, 10/12, 24/02, 30/08, 31/06, 32/03, 33/09, 34/07, 45/07, 67/02, 90/11, 98/03, 124/01, 135/03, 143/01 (krş. ol)

o İşaret zamiri. 10/16, 17/05, 56/09 (krş. ol)
o. +dur 133/02

od Ateş. 09/04, 23/08, 59/05, 73/06, 74/03, 88/03, 148/02
o.+a 11/09, 21/05, 59/04, 78/10, 87/04, 101/12, 101/13, 105/05
o.+dan 60/04
o.+dur 61/03
o.+ı 19/05, 32/03, 41/01, 41/02, 73/05, 77/03, 89/03, 89/05, 103/01
o.+ıdur 09/07
o.+ın 32/01

o.+ına 27/06, 28/05, 30/01, 32/04, 33/12, 41/01, 41/02, 89/04, 89/06, 89/08

o.+ınuş 89/05

o.+lara 42/04

o.+u 10/12

o.+un 50/03

o.+undan 77/03

o.+unı 31/06

oğ(u)l Oğul. 78/02

o.+ı:la 27/08

oh Ok. (krş. oğ)

o.+larına 103/01

oğ Ok. 14/13 (krş. oh)

o.+ı 62/11

o.+un 21/01

oğı- Okumak. (krş. oğu-)

o.-r 82/13

oğu- Okumak. (krş. oğı-)

o.-dı 67/05

o.-dum 101/14

o.-rıdum 28/03

o.-rsa 153/03

o.-sun 67/04

o.-yan 71/05

o.-yup 62/21

ol İşaret sıfatı. 01/05, 03/02, 05/04, 05/09, 06/09, 11/02, 11/03, 12/02, 12/04, 13/01, 13/03, 13/04, 13/08, 14/01, 14/02, 15/04, 15/06, 16/05, 16/11, 16/12, 16/15, 16/33,

16/39, 19/04, 19/05, 20/08, 20/10, 20/11, 21/03, 21/08, 24/03, 25/05, 26/07, 27/03, 27/07, 28/01, 30/09, 31/02, 32/10, 34/09, 39/05, 40/07, 45/04, 48/04, 50/03, 50/04, 50/06, 50/08, 50/09, 50/12, 55/04, 55/12, 51/08, 54/08, 54/12, 56/08, 56/10, 56/12, 58/05, 59/04, 62/07, 62/08, 62/09, 62/14, 62/22, 62/23, 64/05, 65/05, 66/07, 67/06, 67/08, 68/02, 68/08, 68/09, 69/05, 70/03, 70/05, 70/07, 70/09, 70/10, 70/12, 71/01, 72/02, 73/06, 73/08, 74/02, 75/02, 75/05, 75/06, 75/09, 76/01, 76/07, 78/01, 78/07, 79/02, 79/06, 79/07, 81/02, 81/03, 81/04, 81/05, 81/07, 82/06, 82/09, 83/01, 84/03, 84/04, 85/04, 85/08, 86/05, 87/04, 87/06, 88/06, 89/08, 91/15, 92/01, 92/06, 96/02, 96/04, 97/01, 97/07, 97/08, 98/05, 99/06, 101/01, 101/05, 101/11, 101/12, 102/03, 102/04, 102/06, 103/03, 105/07, 105/10, 122/01		35/07, 37/04, 47/07, 52/05, 54/01, 56/08, 61/09, 67/04, 70/06, 75/07, 77/11, 82/11, 83/11, 86/03, 93/01, 94/10, 102/09, 122/02, 151/01, 123/01, 125/02, 135/04, 137/02, 144/03, 145/01, 152/01, o.+da 37/08 o.+mı 28/04
	ol-	Meydana gelmek. 49/01, 49/02 49/03, 49/04, 49/05, 49/06, 49/07, 51/05, 53/03, 53/04, 53/05, 54/04, 54/15, 56/03, 56/05, 56/14, 57/10, 71/07, 71/08, 75/09, 76/02, 76/04, 82/10, 86/01, 86/02, 86/07, 91/08, 91/11, 103/06, 152/03 o.-a 10/18, 15/01, 17/01, 25/01, 31/02, 37/01, 37/03, 62/03, 65/02, 65/03, 65/04, 75/08, 82/11, 113/01, 122/01, 123/01, 124/01, 143/03 o.-alı 27/07, 69/09 o.-am 31/06, 45/11, 85/06, 99/01 o.-an 13/01, 13/02, 13/04, 18/04, 19/07, 33/11, 35/03, 40/09, 51/05, 54/01, 55/09, 55/10, 73/07, 79/06, 79/07, 81/07, 95/06, 102/01, 102/02 o.-ana 33/08, 37/02 o.-andan 05/17, 102/08
ol	Şahıs ve İşaret zamiri. 05/16, 07/04, 10/11, 12/01, 27/01, 28/03, 28/04, 33/09, 35/03,	

o.-anı 15/02, 103/05
o.-anlar 13/07, 98/05, 98/06
o.-anlara 50/01
o.-anları 98/08
o.-anların 102/08
o.-anun 112/02
o.-asın 16/32, 21/10, 73/08,
90/08, 91/17, 97/08, 124/02
o.-aydı 144/04
o.-ayın 99/01
o.-dı 02/05, 07/02, 10/05,
10/07, 10/08, 10/09, 10/16,
20/01, 20/02, 20/03, 20/04,
20/05, 20/06, 20/07, 20/08,
20/09, 20/10, 20/11, 20/12,
24/01, 24/03, 24/06, 27/07,
31/04, 32/06, 33/01, 33/10,
54/01, 54/02, 54/06, 54/17,
61/09, 64/05, 67/05, 75/02,
75/03, 82/03, 83/06, 88/01,
88/02, 88/03, 88/04, 88/05,
88/06, 88/07, 88/08, 88/09,
97/07, 100/03, 114/01, 123/01,
131/02, 145/01, 154/07
o.-dışa 54/07
o.-du 115/01
o.-duğı 12/06
o.-duksa 04/10
o.-dum 08/05, 23/03, 23/05,
35/05, 45/02, 57/08, 77/08,
85/02, 101/01, 150/09, 153/02,
154/07
o.-duş 42/05, 58/06, 82/01,
82/03
o.-dur 24/04, 24/06, 37/04,
76/02, 77/05, 90/17, 91/06,
130/02, 134/02
o.-durur 90/05
o.-ğıl 15/08, 21/06, 42/06
o.-ıcağ 82/12
o.-ıgör 53/01
o.-ıgörüñ 104/02
o.-ısar 43/05, 82/08
o.-ıvarsın 55/12
o.-ma 04/05, 16/11, 42/12,
54/09, 59/13, 75/09, 78/06,
102/12
o.-madan 20/07, 48/03, 55/12
o.-madı 19/06, 45/07, 130/01,
150/06
o.-maduñ 32/10, 58/03, 58/06,
84/01, 84/03, 84/04, 84/05,
84/06
o.-mayalar 152/03
o.-maz 137/01, 139/02
o.-mazdı 82/02
o.-mazsa 90/08
o.-mamışdı 28/03
o.-masun 50/10, 66/01
o.-maya 14/04, 14/05, 29/11,
150/01
o.-mayan 14/03, 71/02
o.-mayasın 86/09

o.-mayınca 05/01, 05/02, 05/03,
05/04, 05/05, 05/06, 05/07,
05/08, 05/09, 05/10, 05/11,
05/12, 05/13, 05/14, 05/15,
05/16, 05/17, 05/18, 05/19,
16/26, 115/01
o.-maz 05/04, 05/07, 05/10,
05/12, 05/13, 15/03, 42/10,
43/07, 68/06, 68/08, 102/02
o.-mazlar 38/07
o.-muş 33/13, 43/05, 50/04
o.-muşam 23/01, 23/02, 23/03,
23/04, 23/05, 23/06, 23/07,
23/08, 23/09, 23/10, 23/11,
23/12, 23/13, 23/14, 23/15,
23/16, 23/17, 23/18, 23/19,
23/20, 23/21, 23/22, 23/23,
23/24, 23/25, 23/26, 23/27,
26/01, 26/02, 26/03, 26/04,
26/05, 26/06, 26/07, 26/08,
26/09, 69/04
o.-muşuz 04/09
o.-sa 18/04, 76/03, 132/02,
143/03
o.-sun 32/03, 33/14, 85/04
o.-uban 05/06, 16/33, 30/07,
72/05, 72/08, 84/06, 87/04
o.-uñ 104/11
o.-up 04/09, 11/04, 11/09,
12/07, 22/05, 22/06, 22/07,
22/08, 22/09, 23/06, 23/07,
26/02, 27/02, 29/08, 33/01,

51/01, 54/07, 55/07, 55/08,
64/01, 65/05, 80/06, 95/07,
97/01, 101/05, 104/09, 104/13,
125/01, 150/12
o.-updur 10/10
o.-ur 12/05, 14/15, 16/04,
17/06, 18/03, 18/06, 18/07,
31/10, 32/04, 33/07, 33/08,
37/07, 40/04, 41/03, 41/04,
62/13, 71/02, 71/04, 76/03,
79/07, 97/09, 98/02, 139/02,
140/02, 146/01
o.-uram 08/06, 22/01, 22/03,
22/10, 22/11, 22/13, 23/22
o.-ursa 16/35, 103/03, 135/02,
136/01
o.-ursak 81/07
o.-ursın 146/02
o.-urusam 74/07
olar Onlar. 16/22, 16/23, 16/38,
63/01, 63/02, 63/04, 63/05,
63/08, 63/09, 63/10, 119/02
o.+a 63/08
o.+da 63/03
o.+ı 16/04
o.+ıñ 63/04, 63/07
o.+uñ 63/03, 63/06
olay Hadise. 127/01
olmak(ğ) Meydan gelmek. 21/01,
86/06, 71/08, 73/09, 100/02,
102/10

o.+(ğ)a 34/10, 62/01, 64/03, 68/07, 79/08, 100/04, 100/05	öğüt(d) Öğüt. 59/08, 124/02 ö.+(d)ünjü 72/09
olmağlık(ğ) Meydana gelmeklik. o.+(ğ)a 144/04	öküş Çok. 43/01
olun- Yapılmak. (krş.olun-) o.-a 98/07	öl- Ölmek. 76/05 ö.-di 16/38, 20/10 ö.-düler 39/08 ö.-düm 154/09 ö.-dünjü 42/05 ö.-dünjise 49/05 ö.-e 71/01 ö.-e gör- 15/04 ö.-en 68/06 ö.-endir 76/06 ö.-enlerünjü 104/06 ö.-gil 16/24 ö.-i gör- 31/10 ö.-i görünjü 104/05 ö.-meden 15/04, 20/10, 31/10 ö.-meyince 15/04 ö.-mez 68/06 ö.-mezden 16/24, 28/02, 39/08, 49/05, 104/06 ö.-mezem 35/04 ö.-müşe 105/10 ö.-se 89/09 ö.-ünjü 104/06 ö.-üp 47/08 ö.-üpdür 16/22 ö.-ürüz 81/07
olucu Yapılan. 37/03	
olun- Yapılmak.(krş.olun-) o.-mazlar 152/01	
on On (10). 23/24, on sekiz bin 82/02	
oñı Sağı. 16/06	
oñul- İyileşmek. o.-maz 37/07, 69/01	
orta Orta. o.+dan 04/08 o.+ya 68/10, 101/06	
otur- Oturmak. 72/08	
oy(u)n Oyun. o.+ına 10/07	
oyna- Oynamak. 111/02 o.-r 45/10 o.-ram 29/11 o.-yalar 92/05 o.-yasım 74/04 o.-yup 06/03	
Ö	
ög- Övmek. ö.-er 38/05 ö.-erem 22/08	
ög Ök, akıl. 79/06	
öğren- Öğrenmek. 21/05	öldür- Öldürmek. 42/09 ö.-eler 54/15 ö.-eli 59/15

ö.-en 40/10	öğdin Önce. 39/08, 47/08, 62/20, 76/05
ö.-ür 43/02	‘örf Ar. Adet. 54/16
ölmek Ölmek.	örümcek Örümcek. 131/01
ö.-den 76/05	öt- Ötmek.
ölü Diri olmayan. 101/07	ö.-endi 67/05
ö.+ler 73/07	ö.-er 13/11
ölüm Vefat etme. 42/07, 42/08, 89/09, 104/13	öte Öte, öteye. 21/01, 22/04, 38/10, 62/16, 83/09, 135/01, 139/01
ö.+den 47/08, 82/13	ö.+dür 62/18
ö.+ini 59/08	öyken- Benzemek.
ö.+ünden 76/06	ö.-medi 150/10
ölümsüz Ölümsüz. 20/10	öz İç, kendi.
‘öm(ü)r Ar. Ömür. ‘ö.-i ebed 71/07, ‘ö.-i beḳā 83/02 (krş. ‘ömür)	ö.+in 37/06
‘ö.+e 77/11, 127/04	ö.+inden 105/03
‘ö.+i 16/38, 83/02, 104/07	ö.+üm 102/06
‘ö.+üñi 43/07	ö.+üñ 91/02
‘ö.+üñ 58/01	özen- İtina etmek.
‘ö.+ü 119/04	ö.-mez 05/07
‘ömür Ar. Ömr. 16/02, 16/16, 42/10 (krş. ‘ömr)	özge Başka. 03/04, 03/07, 04/01, 06/01, 08/03, 13/07, 29/03, 40/01, 53/08, 64/04, 81/03, 96/05, 98/02
‘ö.+üñ 95/06	ö.+dür 04/11, 32/02
öñ Ön.	ö.+nün 66/07
ö.+den 11/04	ö.+sin 20/04
ö.+inde 29/08, 80/03	ö.+sinden 76/01
ö.+üme 35/03, 45/11	özle- Kavuşmayı istemek.
ö.+ünde 22/09	ö.-düm 45/02
ö.+üñe 78/01	P
öñ Önce. 06/06, 16/24, 49/05, 76/06, 104/06	pādişāh Far. Hükümdar. 78/05 p.+ı 19/03

- paḥıl** Cimri. 14/09
- paḥıllıḳ** Cimrilik. 91/10
- palās** *Far.* Eski elbise. 02/02
- pare** *Far.* Parça.
p.+ler 98/02
p.+si 69/08
- parla-** Işık saçmak.
p.-yasım 74/05
- pās** *Far.* Keder. 17/01, 25/01
p.+dan 05/08
p.+ın 72/07
p.+ıyla 66/04
- pāyānsuz** *Far.* Son. 40/02
- pāydār** *Far.* Devamlı, sürekli. 42/10
- pedīdār** *Far.* Açık, meydanda. 05/05
- pek** Sağlam. 02/07, 68/11
- pend** *Far.* Öğüt.
p.+i 78/11
p.+in 91/17
p.+ini 76/09
p.+ünji 54/18
- perī** *Far.* Çekici güzelliği olan kadın. 23/04, 27/04, 27/05
- perīşān** *Far.* Dağınık. 23/02
- perīşānlıḳ** *Far.* Dağınıklık. 84/03
- pertev** *Far.* Işık. p.-i dost 17/04, 25/04
p.+inden 90/15
- pervāne** *Far.* Pervane kelebeği. 31/06,
34/01, 40/09, 74/05, 89/08
p.+yim 84/04
- pervāz** *Far.* Uçuş, uçma.
p.+a 44/04
- p.+ını 39/08
- perver** *Far.* Yetiştiren, eğiten. p. ol-
83/05
- perverde** *Far.* Büyütülmüş, beslenmiş.
p.+dür 62/05
- perveriş** *Far.* Besleyiş.
p. 148/02
- pes** *Far.* Öyle ise, sonra, o halde.
01/07, 06/04, 12/01, 24/07,
31/01, 50/08, 58/08, 62/01,
79/08, 84/05, 103/04, 119/01,
130/02, 143/03, 146/01
- pest** *Far.* Acı, lezzetsiz.
p.+ıgı 102/09
- peydā** *Far.* Ortaya çıkma. 24/01
- peymān** *Far.* Yemin. 70/06, 85/06
p.+ı 38/07, 62/17
p.+ımı 06/06
- peymāne** *Far.* Büyük kadeh. 34/04,
80/02
p.+dür 11/03
- pınar** Pınar. 05/03, 50/04, 88/01
- pīç** *Far.* Dolaşık. 16/10
- pinhān** *Far.* Gizli.
p.+ı 56/06
- pīr** *Far.* Yaşlı, ihtiyar. Tasavvuf
lideri, üstad. 16/18, 78/07,
99/01
- piş-** Pişmek.
p.-medi 102/09
- pīş** *Far.* Ön. 24/05
- pīşe** *Far.* Adet, huy.

p.+müz 04/01, 81/03
pişmān *Far.* Pişman. 42/10, 48/03,
125/01
p.+a 30/12
p.+uḡ 91/08
putperest *Far.* Putlara tapan. 58/06
pūnhān *Far.* Gizli. 08/06, 18/07,
19/07, 23/08, 26/08, 28/07,
52/04, 70/04, 85/01
p.+ı 38/06
pūr *Far.* Dolu. p.-nūr 71/01, p.-şafā
100/09
pūser *Far.* Erkek çocuk. 103/02

R

Rab(b) *Ar.* Allah. 69/01, 70/08, 88/03
rağbet *Ar.* İstek. 131/02
rāh *Far.* Yol.
r.+ıdur 68/11
rāhat *Ar.* Üzüntüsüz halde bulunma.
51/03
r.-ı 103/05
r.+ları 61/02
r.+ların 105/06
rahīm *Ar.* Merhametli. 152/02
rahm *Ar.* Acıma. 16/09
rahmān *Ar.* Herkese merhamet eden
Allah. 65/04, 70/01, 154/03
rahmet *Ar.* Koruma, rahmet. 154/12.
r.-i Raḥmān 154/03
r.+e 72/07
r.+üḡ 57/07
rahmetu'llāh *Ar.* Kur'an-ı Kerim.

r.+ı 82/13

rahmetu'llāhi 'aleyh *Ar.* Allah'ın

rahmeti onun üzerine olsun.
02/01, 03/01, 04/01, 05/01,
06/01, 07/01, 08/01, 09/01,
10/01, 11/01, 13/01, 14/01,
15/01, 16/01, 17/01, 18/01,
19/01, 20/01, 21/01, 22/01,
23/01, 24/01, 25/01, 26/01,
27/01, 28/01, 29/01, 30/01,
31/01, 32/01, 33/01, 34/01,
35/01, 36/01, 37/01, 38/01,
39/01, 40/01, 41/01, 42/01,
43/01, 44/01, 45/01, 46/01,
47/01, 48/01, 49/01, 50/01,
51/01, 52/01, 53/01, 54/01,
55/01, 56/01, 57/01, 58/01,
59/01, 60/01, 61/01, 62/01,
63/01, 64/01, 65/01, 66/01,
67/01, 68/01, 69/01, 70/01,
72/01, 73/01, 74/01, 75/01,
76/01, 77/01, 78/01, 79/01,
80/01, 81/01, 82/01, 83/01,
84/01, 85/01, 86/01, 87/01,
88/01, 89/01, 90/01, 91/01,
92/01, 96/01, 97/01, 98/01,
99/01, 100/01, 101/01, 102/01,
103/01, 104/01, 105/01, 106/01,
107/01, 108/01, 109/01, 110/01,
111/01, 112/01, 113/01, 114/01,
116/01, 117/01, 118/01, 119/01,
120/01, 121/01, 122/01, 123/01,

- 124/01, 125/01, 126/01, 127/01,
128/01, 129/01, 130/01, 131/01,
132/01, 133/01, 134/01, 135/01,
136/01, 137/01, 138/01, 139/01,
140/01, 141/01, 143/01, 145/01,
146/01
r.+im 153/03
- rağş** *Ar.* Dans etme.
r.+a 22/07
- rāygān** *Far.* Pek çok. 10/13
- rāz** *Far.* Sır.
r.+amu 64/03
r.+ı 16/22, 67/11, 77/11, 139/01
r.+ını 39/09, 77/10
- rāzān** *Far.* Sırlar. 67/10
- rāzī** *Ar.* Rıza gösteren, razı.
r.+yam 29/01
- recā** *Ar.* Ümit. 06/03, 10/03
- red(d)** *Ar.* Geri döndürme. red et-
123/01.
- refiğ** *Ar.* Arkadaş. 43/02, 83/04
- remz** *Ar.* İşaret. 90/16
r.+i 10/14, 33/14, 70/13, 90/16,
90/17, 150/11
- renc** *Far.* Ağrı. 61/01
- rencūr** *Far.* Sıkıntılı. 23/21
r.+e 23/21
- renk(g)** *Far.* Renk. 87/01, r.(g) 18/05
r.+(g)in 03/03, 18/06, 58/08,
85/02
r.+(g)ine 16/03
r.+dir 04/12
- resm** *Ar.* Eser.
r.+den 90/09
r.+e 150/01
r.+i 25/07, 67/05, 95/07
- Resūl** *Ar.* Peygamber. 16/14, 47/06,
54/09, 76/06, 145/02
r.+e 63/12
- Resūlu'llāh** *Ar.* Hz. Muhammed.
154/05
- revā** *Far.* Yakışır. r. kı1- 83/09
- revān** *Far.* Akan. 101/05
- revāne** *Far.* Giden. 33/01
- reyāhīn** *Ar.* Fesleğenler.
r.+dür 09/03
- Rıdvān** *Ar.* Cennet'in kapıcısı olan
büyük melek. 19/03, 23/20
r.+a 30/10
- rızā** *Ar.* Hoşnutluk. 132/01
r.+sından 59/07
- riyā** *Ar.* İkiyüzlülük. 06/02, 66/02
r.+dur 59/09
r.+lar 101/15
r.+nuğ 105/09
- riyāset** *Ar.* Reislik. 54/05, 97/02,
97/06, r.+hāne 97/01
- riyāzet** *Ar.* Nefsi kırma.
r.+e 51/05
- rubā'ıyyāt** *Ar.* Rubailer. 151/01
- rūh** *Ar.* Can, ruh.
r.+ıla 32/08
r.+ıñ 01/03
r.+umuz 04/12

r.+uñ 27/04	s.+i 23/11
ruhbān <i>Ar.</i> Evlenmeyen papazlar, rahipler. 23/11	şaç- Dökmek. ş.-ar 91/07 ş.-dum 28/08 ş.-dı 44/02, 44/07 ş.-ma 139/02
Rūm <i>Ar.</i> Anadolu. 63/10 r.+ı 101/02	
Rūmī <i>Ar.</i> Eşrefoğlu Rumi. 27/07	
rūşen <i>Far.</i> Parlak. 154/04	şaçu saç- Düğünde gelinin başına para saçmak. ş.-dı 44/07
rūy <i>Far.</i> Yüz. r.-ı sultān 107/01	
rūz <i>Far.</i> Gün. 103/02	şad hezār <i>Far.</i> Yüz bin. ş.+ān 151/01
rū'yā <i>Ar.</i> Düş. 06/06 Tas. görülen her rūya, görenin içini yansıtan bir aynadır (krş. düş)	şadā <i>Ar.</i> Ses. ş. +sın 31/07
rū'yet <i>Ar.</i> Görme. Tas. Allah'ı görmek. r.-i dīdār 53/01, r.-i dost 07/03	şadağ < <i>Ar.</i> şıdğ, doğruluk. 101/15 (krş. şıdğ)
rüsvāy <i>Far.</i> Rezil. 19/07	şadef <i>Ar.</i> Sedef. ş.+i 103/06
S, Ş	şadīk <i>Ar.</i> Doğru sözlü, gerçek dost. ş.+am 68/10 ş.+ıyam 153/02 ş.+lar 32/09
sā'at <i>Ar.</i> Saat. 16/33, 90/12	şafā <i>Ar.</i> Eğlence. 04/05, 14/06, 17/03, 25/03, 26/06, 45/07, 47/01 ş.+dır 04/03 ş.+nıñ 04/03 ş.+ya 05/13 ş. +yı 47/01, 83/01
sa'adet <i>Ar.</i> Mutluluk. 54/05, 88/08, 89/07 s.+in 51/03	şāfi <i>Ar.</i> Temiz. 17/03, 25/03 ş.+sin 04/03
şabağ <i>Far.</i> Ders. 40/07	şağ Sağ. 76/08
şābir <i>Ar.</i> Sabreden. 29/03	
şabr <i>Ar.</i> Dayanma, sabır. Tas. Allah'a ibādette devam ve isyandan sürekli kaçmaya da sabır denir. 45/03, 53/08, 103/07, 148/04 ş.+ıla 103/07, 148/03 ş.+ımı 45/03 ş.+um 35/02	
sācid <i>Ar.</i> Secde eden.	

şāgar <i>Far.</i> Kadeh. Tas. gayb nurlarını görmeye ve m̄nāları idrak etmeye yarayan şeye denir. Bu, arif kişinin gönlüdür. 23/12	ş.-ana 16/26 ş.-dı 43/09,73/04, 100/04 ş.-ma 91/02 ş.-dum 75/01 ş.-masun 66/03 ş.-maz 97/06
şāgır Sağır. 82/03	sālā <i>Far.</i> Kumandan, baş. 50/09 s.+ı 46/10
şāgıř- Sayma, hesaplama. ş.-a 112/01	Sāmīrī <i>Ar.</i> Hz. Musa zamanında halkı buzağı heykeline taptırmaya çalışan biri. 14/03
şahrā <i>Ar.</i> Çöl. 24/02, 68/04 ş.+da 68/04, 68/05 ş.+dur 16/18, 30/09, 68/01 ş.+sına 75/04 ş.+yı 67/06	sağa Sana. 02/07, 03/06, 05/17, 07/05, 08/04, 08/07, 10/18, 11/01, 12/03, 15/05, 16/08, 16/32, 20/11, 27/01, 27/07, 33/09, 48/07, 55/11, 56/08, 56/09, 56/10, 58/05, 62/28, 63/13, 66/01, 76/08, 78/11, 79/01, 82/02, 82/03, 82/11, 83/03, 85/04, 88/09, 90/08, 91/08, 91/10, 101/09, 101/15, 102/07, 109/02, 116/01, 123/01, 123/02, 124/01, 130/01, 135/01, 136/02, 143/04 s.+dur 47/09, 82/15
şahv <i>Ar.</i> Ayılma. ş.+a 77/09	şalavāt <i>Ar.</i> Hz. Muhammed'e ve Onun soyundan gelenlere okunan dua. ş.+ını 50/12
şak Gizli, emin. 20/01, 40/07	şāmān Saman. 43/09 ş.+a 33/06
şakal Sakal. ş.+ına 55/03	şan Ad. 10/02, 16/06
şakın- Önlem almak. 41/01, 41/02, 41/03, 41/04, 41/05, 46/06, 47/09, 66/01, 91/10 ş.-ur 79/03	
sākī <i>Ar.</i> İçki sunan. 23/12, 91/16 ş.+den 115/03 ş.+dür 04/08 s.+si 11/03 s.+siyem 34/07	
şakla- Elinde bulundurmak. ş.-dum 150/03	
şal- Bırakmak. 54/05, 80/03 ş.-a 98/08 ş.-adur 16/39, 34/08, 34/10, 73/09, 89/08	

- ş.+dan 49/05
ş.+ım 96/05
ş.+uñ 105/05
ş.+uñı 15/05
- şan** Bir bitki hastalığı, sam.
ş.+ları 143/01
- şan-** Sanmak, zannetmek. 48/04
ş.-a 16/06, 16/29
ş.-anlara 55/11
ş.-asın 90/12
ş.-dı 36/03
ş.-duñ 42/04
ş.-ma 15/07, 42/05, 52/06,
62/02, 62/09, 81/06, 100/02
ş.-madan 40/08
ş.-mağıl 62/04
ş.-mañ 32/08
ş.-mañız 35/05
ş.-uban 53/07
ş.-uda 90/13
ş.-ular 13/04
ş.-up 13/04, 16/27, 41/01,
41/02, 55/03, 91/02, 138/02
ş.-ur ısa 55/11, 140/01
- şaña** Sana. 71/10
- Şan'ân** Ar. Feridüddin Attar'ın Mantı-
ku't-Tayr adlı eserinde adı
geçen şeyhdir. Bu zata Abdür-
rezzak da denilmektedir. ş.-ı
zamân 23/05
- şanki** Güya. 14/13, 59/08, 60/04,
89/05, 98/06, 101/05
- şarp** Dik yer. 143/04
- şarrâf** Ar. Kuyumcu. 10/14
- şat-** Satmak. 13/09, 80/04
ş.-a 62/17
ş.-am 50/11
ş.-ar 140/02
ş.-dı 114/02
ş.-dılar 39/02
- şataş-** Musallat olmak.
ş.-a 35/06
ş.-dum 75/01
- şataşdur-** Musallat etmek. 59/10
ş.-mışım 50/06
- şatmak** Satmak. 51/03
ş.-dur 60/01
- şavaş-** Vuruşmak.
ş.-a 36/01
- şavaşdur-** Vuruşturmak. 59/14
- şavrul-** Savurma işi yapmak.
ş.-dı 95/07
- şavt** Ar. Ses. 62/19
ş.+ın 45/08
- şavul-** Çekil, uzaklaş, koş-, ş. yord
124/01
- şay-** Saymak. 105/10
ş.-maz 59/08
- şayd** Ar. Av, avlanma. ş.-et(d) 83/06
ş.+ına 44/06
ş.+umı 23/26
ş. +uñ 58/07
- şâyf** Ar. Yaz mevsimi.
ş.+i 103/02

şayıcı Sayma işini yapan. 37/06	s.+i 27/08
şaykal Ar. Cila, cilalama aleti. 66/04	seg-bān Ar. Av köpeklerine bakan kimse.14/09
şayru Far. Hasta. ş.+sı 50/01	segirt- Koşmak. s.-di 105/07, 144/01 s.-señ 16/28
şayvān Ar. Gölge.lik. ş.+ı 38/01 ş.+uñ 91/16	seher Ar. Tan yeri ağarmadan biraz önceki vakit. 64/06 s.+den 21/04 s.+i 27/07, 27/08
sa'y Ar. Çabalama, emek. s.+i 54/17, 71/04	sekiz Sekiz (8). 06/04, 08/03, 09/03, 14/17, 52/03, 85/05, 136/02
sāye Far. Gölge. 73/04	selāmet Ar. Kurtulma. 29/02, 54/01
sāz Far. Çalgı aleti. 22/07	selīm Ar. Doğru. 14/10
sebağ Ar. Ders. 101/14	sel <Far. seyl, su taşkını. s.+i 78/04 s. +ine 95/08
sebeb Ar. Sebep. Tas. kul ile Allah arasındaki vasıtaya denir. 63/11, 144/04 s.+den 75/07, 132/01	sema Ar. Gökyüzü. 06/09 s.+yı 83/10
sebel Ar. Göze perde inmesi. s.+i 92/06 s.+in 16/30, 83/10	semi' Ar. İşiten (Allah'ın sıfatlarından biri). s.+dür 89/02
sebīl Ar. Büyük cadde. 14/16	sen İkinci teklik şahıs zamiri. 04/05, 04/06, 04/11, 05/19, 08/01, 08/04, 08/05, 09/06, 11/01, 11/07, 11/08, 15/01, 15/02, 15/06, 15/07, 15/08, 16/02, 16/06, 16/10, 16/16, 16/24, 16/28, 16/32, 26/01, 27/01, 32/10, 33/09, 42/04, 42/05, 42/12, 43/07, 43/09, 43/11, 46/01, 47/07, 48/09,
seccāde Ar. Seccade. Tas. şeriat, tarikat ve hakikati gösterir. s.+yi 03/04	
seç- Seçmek. s.-düm 77/09 s.-ildi 77/10	
sed(d) Ar. Kapama. s.+in 45/04, 50/03 s.+ini 56/07	
sefer Ar. Yolculuk. 16/11, 32/07, 45/04, 50/08, 51/07, 64/07, 100/09	

49/05, 49/07, 53/04, 53/06,
54/04, 55/11, 55/12, 56/09,
56/12, 56/13, 56/14, 58/06,
62/04, 62/27, 67/11, 68/09,
68/12, 71/10, 72/09, 76/07,
78/01, 78/02, 78/07, 78/11,
79/09, 80/02, 82/01, 82/05,
82/09, 83/06, 84/01, 84/03,
86/07, 90/03, 90/09, 90/10,
90/12, 90/13, 91/06, 91/07,
91/10, 97/06, 101/09, 101/12,
103/06, 105/09, 109/01, 111/01,
115/03, 135/03, 142/01, 146/02,
154/08
s.+de 16/01, 56/10, 56/15,
68/08, 83/08, 101/10, 113/01
s.+dedür 56/08, 56/09, 101/09
s.+den 08/03, 15/06, 27/01,
36/04, 42/04, 55/07, 56/08,
56/09, 56/10, 90/08, 101/10,
115/03, 123/02, 129/02
s.+i 08/01, 08/04, 08/05, 09/01,
09/02, 15/01, 15/06, 15/07,
15/08, 16/26, 37/01, 37/02,
42/04, 43/09, 49/05, 54/15,
56/09, 56/15, 59/01, 62/27,
66/02, 66/03, 72/01, 72/02,
76/07, 78/07, 78/10, 82/08,
90/16, 91/13, 101/10, 109/01,
115/04, 123/01, 134/02, 135/03,
136/01, 141/02, 142/02, 154/09,
154/12

s.+iñ 09/01, 09/02, 09/05,
09/08, 10/01, 16/05, 16/14
s.+iñle 09/03, 09/04
s.+sin 08/03, 57/06
s.+siz 09/03, 15/02
s.+süz 09/04
s.+üñ 04/07, 08/02, 36/04,
55/03, 76/09, 84/05, 90/11,
91/01, 91/05, 91/06, 91/07,
102/11

senā Ar. Övme. 153/01

ş.+yı 83/13

seng Far. Taş. 92/03, 98/06

senlik(g) Senlik.113/01

s.+(g)iñi 53/06

s.+(g)ün̄de 113/01

ser Far. Baş.

s.+den 21/07

s.+i 27/03

serāb Ar. Çölde uzakta su gibi
görünen ışık yarıltmacı. 23/16

s.+a 16/28

s.+ı 16/27, 91/02, 138/02

sarāy Far. Saray. s.-ı pādişāhı 19/03

serbāz Far. Yiğit. 67/08

serd Far. Soğuk. 102/05

serencām Far. Bir işin sonu.

s.+um 82/08

sergerdān Far. Avare. 88/04

serhōş Far. Sarhoş, mest. 80/02

seril- Bir yere uzanıp yatmak.

s.-e 27/04

- serkeş** *Far.* Dikbaşı.
s.+dür 59/05
- sermāye** *Far.* Ana mal. 68/02
s.+sini 16/16
s.+yi 116/04
- ser-te-ser** *Far.* Baştan başa. 87/02
- settārü'l-'uyüb** *Ar.* Günahları örten,
bağışlayan Allah. 57/06
- sevdā** *Far.* Aşk. Tas. ilahi aşk. 06/01,
68/03, 68/04, 68/06. s.-yı dost
66/06
s.+dan 66/06, 75/03
s.+lar 90/02
s.+ları 110/02
s.+sı 06/01, 19/04
s.+sına 75/03, 90/02
s.+ya 88/04
s.+yı 67/03, 68/01, 68/02
- sev-** Sevgi ve bağlılık duymak.
77/01
s.-di 28/04, 28/05
s.-dim 28/04
s.-dügüm 28/01
s.-dügümden 28/04
s.-dügüñ 71/10
s.-dügüni 48/06
s.-düklerinden 105/03
s.-düklerimden 73/03
s.-dün ise 58/07, 66/07
s.-em 37/02, 77/05
s.-en 09/02, 79/01
s.-enler 67/03, 152/03
- s.-enlerden 77/01
s.-enleri 37/02, 87/05
s.-enlerin 51/08
s.-er 37/01, 38/05
s.-erler 12/06
s.-esin 90/05
s.-ip 154/12
s.-mez 09/01, 77/02
- sevgili** Sevilen. 122/02
- sevici** Seven. 37/01
- seviş-** Karşılıklı sevmek.
s.-irdük 28/06
- sevmek** Sevgi duymak. 04/01, 16/14,
16/17
s.-den 81/03
s.-dür 81/03
s.-yene 77/01
s.-yeni 77/02
- seyelān** *Ar.* Akma. 14/08
- Seyfu'llah** *Ar.* Allah'ın kılıcı. (Hz. Muhammed Halid bin Velid'e Seyfu'llah unvanını vermiştir.)
01/03
- seyr** *Far.* Gitmek, gezmek. Tas. Allah'a ulaşmak üzere yapılan manevi yolculuğa denir.
44/06. s. kııl- 103/01
s.+ün 16/35
- seyrān** *Ar.* Gezinme. 10/09, s. 52/05, 63/10, 70/04, 83/09
s.+ı 38/03, 70/04
- seyrāne** *Ar.* +T. Gezinme.

- s.+de 97/05
- seyyāre** *Ar.* Gezegen.
- s.+si 69/03
- şıdk** *Ar.* Doğruluk. Tas. sıdk, iç ve dışta, Allah ile beraberliği, istikamet şeriata bağlı olmak üzere muhafaza etmekle olur. 14/06, 26/06, 39/05 (krş. şadak)
- ş.+ı:la 13/10
- ş.+ıla 04/05
- şifat** *Ar.* Suret, sıfat. 01/03, 14/02, ş.-ı sübhān 70/12
- ş.+ı 14/07, 27/06
- ş.+dur 61/08
- şıġ-** Sıġmak.
- ş.-maz 17/07, 25/07
- şınık** Kırık. 17/08, 25/08
- sınur** Sınır.
- s.+ı 139/01
- sır(r)** *Ar.* Gizli tutulan. 18/05, 26/08, 38/07, 82/05, 104/01. s.-ı ‘aşk 03/06, s.-ı ma’şūk 52/04, s.-ı sultān 70/05
- s.+a 33/14
- s.+dan 16/21
- s.+ı 116/03
- s.+ım 35/02
- s.+ımı 26/08
- s.+ına 46/05, 154/02
- s.+ını 08/06, 44/03
- s.+lar 91/12
- s.+umı 64/03
- sihr** *Ar.* Büyü.
- s.+i 128/02
- sikkīn** *Ar.* Bıçak. 54/14
- sil-** Silmek. 03/03, 16/30, 83/10
- s.-di 01/04
- s.-dür 72/07
- s.-en 40/01
- s.-esin 90/11
- s.-medūj 58/08
- silin-** Silinmek.
- s.-mez 05/08
- sīne** *Far.* Yürek.
- s.+ye 48/06
- sinle** Mezar.
- s.+ye 78/02
- siġir-** Sindirmek.
- s.-en 40/03
- siyeh** *Far.* Kara.
- s.+ini 77/05
- siz** İkinci çokluk şahıs zamiri. 35/05, 104/08, 127/01
- şofha** <*Ar.* şuffe, sofa, evin önündeki geniş balkon.
- ş.+sından 54/04
- şofu** <*Ar.* şūfī tasavvuf ehli. Tas. nefsin alışkanlıklarından kurtulmuş, Allah’a ulaşmış kişidir.
- ş.+yam 22/07
- şoġbet** *Ar.* Görüşüp konuşma.
- ş.+i 73/06
- ş.+üm 28/02
- şoġ-** Sokmak.

	ş.-duğınur 57/10		s.-yesim 74/01
şol	Sol. 76/08	söylen-	Söylenmek, sızlanmak.
şon	Son. 42/10		s.-meden 87/03
	s.+a 11/04		s.-meye 65/05
	ş.+ı 48/03		s.-ür 62/14, 62/19
	ş.+unı 59/08		s.-ürem 22/15
şonra	Sonra. 75/05, 104/11	söylet(d)	Söyletmek.
	s.+ğı 91/08		s.-(d)en 23/10
şor-	Sual etmek. 16/20, 27/02, 63/13		s.-(d)ür 73/01
	ş.-ar 88/05		s.-(d)ürler 39/09
	ş.-aridum 101/08	söyündür-	Söndürmek. 90/09
	ş.-arısar 27/01, 98/09		s.-em 50/03
	ş.-arsar 61/10, 89/07	söz	Laf. 16/37, 70/02, 71/09, 76/07
	ş.-arsın 11/02		s.+de 81/06
	ş.-dum 101/09		s.+den 138/01, 149/02
	ş.-gül 27/01		s.+e 20/01, 40/06, 54/13
	ş.-ma 11/01, 41/03, 57/05		s.+i 11/07, 14/07, 14/13, 14/20,
	ş.-maduk 101/03		40/07, 45/12, 102/05, 149/01
	ş.-uı 37/03		s.+in 49/06, 82/03, 83/04,
şorı-	Sual etmek.		90/01, 91/02
	s.-ana 99/03		s.+ini 05/18, 39/07
şorucı	Soran. 37/07		s.+ler 56/02, 65/05
söyle-	Söylemek. 29/13, 67/11		s.+lerin 04/11, 80/07
	s.-dügüm 73/01		s.+lerini 18/08, 86/11
	s.-me 10/17, 14/11, 18/08,		s.+üm 47/09, 67/09, 76/06,
	56/02		82/15, 116/03
	s.-meye 67/10		s.+ümden 116/04
	s.-r 65/05, 73/09, 99/11, 101/04,		s.+üme 56/13
	149/01		s.+ümüz 16/37
	s.-rem 23/23, 28/12, 29/01		s.+ün 77/12
	s.-yem 62/02		s.+üı 75/06
	s.-yen 23/10		s.+ünde 06/08, 75/11

	s.+üni 28/02, 38/08, 74/01, 101/11		s.+ı 15/05, 38/11, 56/01
şu	Su. 16/27, 23/08, 56/04, 58/02, 91/02, 138/02		s.+ıla 152/03
	ş.+lar 20/09		s.+ıduş 82/01
	ş.+yıla 74/03	şun-	Takdim etmek.
	ş.+yın 115/03		ş.-ar 88/09
	ş.+yundan 42/11		ş.-dı 77/09
şuşa-	Susamak.		ş.-up 60/02
	ş.-miş 34/04		ş.+de 14/01, 15/07
şusuz	Susuz. (krş. şusuz)		ş.+i 56/04
	ş.+lık 97/03	şür	Ar. Kıyamette Hz. İsrail'in üfleyeceği boru.
şusuz	Susuz. 101/03, 154/08 (krş. şusuz)		ş.+ı 55/06
şubh	Ar. Sabah. 63/02	süre	Ar. Kur'an'ın ayrıldığı 114 bölümden her biri. s.-yi ve'ş- şemsi ve'd-đuhā 154/04
	ş.+a 88/07	şüret	Ar. Görünüş. 10/04, 30/04, ş.-i insān 70/11
şuç	Yasalara ve törelere aykırı davranış.	şüretā	Ar. Görünüşte.14/02, 14/18
	ş.+um 57/04	süz	Far. Yanma (Izdırap).
	ş.+umı 57/05		s.+ı 102/05
süd	Far. Fayda. 32/02		s.+ımış 102/07
sultān	Ar. Padişah. 10/07, 14/18, 22/11, 23/03, 26/03, 28/03, 40/04, 52/02, 55/02, 62/25, 70/05, 85/05, 107/01, 152/01, 152/02, 152/04, 153/01, 153/02, 154/02. s.-i insān 06/08, s.-i sırr 82/05, s.-i şāh Murtażā 154/05		s.+uş 102/07
	s.+a 30/09		s.+unı 39/04
	s.+da 97/08	sübhān	Ar. Allah. 70/12
	s.+dan 91/12		s.+ı 56/15
	s.+dur 38/11, 81/04		s.+ımış 102/04
		sücüd	Ar. Secde etme. 23/11
		sükker	Ar. Şeker. 51/08, 150/10
			s.+imüz 04/05
		süküt	Ar. Susma. 18/08, 150/11

Süleymān *Ar.* Hz. Süleyman. 23/04,
26/04, 38/09, 71/08, s.-ı zamān
23/23
s.+uḡ 91/05

sünnet *Ar.* Hz. Muhammed'in sözleri,
işleri ve tasvipleri.
s.+i 50/12

sünlüḡ Kuş, sülün. 62/03

süḡük Kemik. 22/05

süpür- Temizlemek.

s.-di 01/04

sür- Devam etmek. 92/01

s.-di 01/02, 44/05, 81/01

s.-düm 101/14

s.-dünise 49/02

s.-e 30/09, 67/06

s.-e gel- 96/01

s.-er 43/06, 73/05

s.-erem 34/07

s.-sem 99/02

s.-üp 50/07

Ş

şābāş *Far.* Beğenme.

ş.+dur 59/06

şād *Far.* Sevinçli. 73/08, 98/03,
100/09, 104/11, ş. ę-125/01, ş.
ol- 78/09

şāgird *Ar.* Öğrenci, ęırak. 22/12

şāh *Far.* Padişah. 15/05, 22/08,
34/09, 67/07, 72/08, 79/07,
79/08, 82/06, 154/05 (krş. şeh)

ş.ı kevneyn "İki dünyanın da
hükümdarı yani Hz. Muham-
med'dir" 71/08, ş.-şehīdān
154/02

ş.+a 34/10, 79/08, 79/09, 91/15
ş.+am 23/25

ş.+ı 10/09

ş.+ıla 70/06, 82/06

ş.+ım 59/01

ş.+ıḡ 84/04

ş.+ları 02/02, 73/03

ş.+um 16/08

ş.+uḡ 31/07, 62/01, 67/06,
74/05, 90/11

şāhān *Far.* Şahlar. 23/26

şāhāne *Far.* Mükemmel. 33/03

şāhbāz *Far.* Bir cins iri ve beyaz
doğan. 22/08, 62/03, 79/08. ş.-ı
şāhān 23/26, ş.-ı ḡudsī 67/06,
82/05

şāhīn *Ar.* Şahin kuşu. 31/07, 62/03

ş.+i 44/05

ş.+em 23/25, 34/09

şākir *Ar.* Şükreden. 29/03

Şām *Far.* Suriye'de bir şehir adı.

Ş.+ı 63/10, 101/02

şām *Far.* Akşam.

ş.+ı 21/04, 27/07, 63/02

şān *Ar.* Ün.

ş.+ı 65/03

ş.+ına 63/12, 154/04

şār *Far.* Şehir. 88/06

- ş.+a 73/09, 82/10, 87/06
ş.+ını 86/09
- şarāb** *Ar.* Şarap. Tas. aşk ve muhabbet. ş.-ı lāyezālī 67/09, ş.-ı süci 77/10
ş.+ı 11/03
ş.+ın 10/11, 30/01, 34/03, 39/07, 45/06, 61/11
ş. +ından 85/07
ş. +uñ 85/08
- şark** *Ar.* Doğu.
ş.+dan 22/09
ş.+a 40/08
- şaş-** Hayret etmek.
ş.-a 35/04
ş.-ar 42/08
ş.-dı 32/06
- şeh** *Far.* Padişah. (krş. şāh)
ş.+e 23/26
- şehd** *Ar.* Bal.
ş.+i 13/03
- şehidān** *Ar.* Şehitler. 154/02
- şehvet** *Ar.* Aşırı istek. 43/04
- şekāvet** *Ar.* Bedbahtlık. 54/08
- şeker** *Far.* Şeker. 09/04, 21/06, 103/07 (krş. şekker)
ş.+i 13/03
ş.+den 21/06
- şekeristān** *Far.* Şeker tarlası. 19/04
- şekker** *Far.* Şeker. (krş. şeker)
ş.+i 60/02
- şem‘a** *Ar.* Mumlu fitil. 84/04
- şem‘** *Ar.* Mum.
ş.+ine 34/01, 74/05, 84/04
ş.+ini 40/09
- şems** *Ar.* Güneş. 18/07, 70/02
ş.+i 16/31
- şer‘** *Ar.* Din kaideleri. 50/11
ş.+iñ 66/03
ş.+ini 50/12
ş.+ü 10/03
- şerbet** *Ar.* İçilecek tatlı şey. 99/10
ş.+in 47/02, 49/03
ş.+inden 11/06, 39/02, 80/01
ş.+ine 05/14
ş.+ini 50/01, 138/02
ş.+inüñ 13/03
ş.+iyle 98/08
- ş. şerha** *Ar.* Parça. 01/01, 95/05
- şerr** *Ar.* Fena.
ş.+e 59/02
ş.+i 13/04, 42/06
- şevk** *Ar.* Şiddetli arzu. 45/03
- şeydā** *Far.* Şaşkın, aşktan aklını kaybetmiş. 24/01, 77/07, 85/07
- şeyh** *Ar.* Tasavvufta tekkede bulunan başkan. 23/05, 99/09, 152/02, 153/02
- şeyn** *Ar.* Ayıp, kusur.
ş.+de 98/07
- şeytān** *Ar.* Şeytan. 14/07, 66/01, 147/01
ş.+a 57/08, 91/04
ş.+da 97/07
ş.+dan 91/12

	ş.+ıla 59/03	57/11, 65/03, 67/10, 68/06,
	ş.+ımış 102/06	79/02, 103/01
	ş.+uñ 91/02	şolar Onlar, şunlar. 16/38, 63/01,
şibā	<i>Ar.</i> Toklar.	67/05 (krş. şonlar)
	ş.+da 14/04	şonlar Onlar. 16/22 (krş. şolar)
şifa	<i>Ar.</i> İyi olma.	şoloğ O anda. 90/12
	ş.+yı 47/02	şöhret <i>Ar.</i> Ün. 20/12, 21/05, 54/06,
şikār	<i>Ar.</i> Av. 22/08, 31/07, 34/09,	54/07, 78/10
	53/08, 64/04, 88/01	ş.+i 54/06, 78/10
	ş.+a 23/25	ş.+den 20/12
	ş.+ı 70/07	ş.+ine 102/12
	ş.+ım 67/06	şöyle Şöyle. 04/09, 10/11, 15/03,
	ş.+ın 44/05	16/28, 23/01, 31/06, 35/05,
	ş.+um 30/09	37/09, 39/06, 45/09, 51/06,
şikāyet	<i>Ar.</i> Yakınma. 29/01, 53/08	58/02, 63/06, 63/07, 66/04,
şimdi	Şu an. 01/02, 07/02, 33/13,	81/08, 82/05, 85/02, 110/02,
	35/05, 72/05, 82/01, 82/03,	113/01, 122/01, 132/02
	82/05, 100/05	ş.+dür 54/16
şimden	Şu andan. 29/12, 101/12	şu (1) İşaret sıfatı. 30/03, 32/04
şir	<i>Far.</i> Arslan. 14/04	(2) İşaret zamiri. 132/02
Şirīn	<i>Far.</i> Ferhat ile Şirin hikayesi-	ş.+nı 35/02
	nin kadın kahramanı. 22/12	ş.+nlar 20/10
şirīn	<i>Far.</i> Sevimli. 14/14, 150/10	ş.+nuñ 10/10
	ş.+dür 09/04	şu‘ayı <i>Ar.</i> Işınla ilgili. 24/02
şişe	<i>Far.</i> Şişe. 61/11	şular Şunlar, bunlar. 16/04, 88/08
	ş.+sin 105/05	ş.+a 45/12
	ş.+sini 34/06	şu‘le <i>Ar.</i> Alev. 02/01
şive	<i>Far.</i> Naz.	şüm <i>Far.</i> Uğursuz. 14/09
	ş.+li 14/11	şürīde <i>Far.</i> Perişan. 45/02, 62/15,
şol	O. 12/01, 16/20, 19/06, 35/07,	74/06, 77/07, 85/07, 98/07
	37/05, 55/06, 55/07, 55/08,	ş.+ler 75/10, 98/07
		ş.+yim 06/02

şükrâne Ar. İyilik bilme nişanesi.
32/08

T, T̄

tā Far. Kadar, değin. 06/05,
12/03, 15/06, 19/05, 32/01,
54/01, 54/02, 54/03, 54/04,
54/05, 54/06, 54/07, 54/08,
54/09, 54/10, 54/11, 54/12,
54/13, 54/14, 54/15, 54/16,
54/17, 54/18, 56/05, 62/16,
66/03, 69/06, 71/02, 71/07,
76/03, 76/07, 76/09, 80/01,
85/07, 86/05, 90/04, 92/04,
97/02, 101/15, 105/07, 110/01

ta'alluk Ar. Dünya ilgisi. 31/08

ta'am Ar. Yemek.
t.+ıla 47/05

tā'at Ar. Allah'ın emirlerini yerine
getirme. 20/06
t.+i 14/15, 59/09

tābān Far. Parlayan. 154/10
t.+ı 56/05

tā-be-seher Ar. Sabaha kadar. 53/02

tabib Ar. Doktor. 23/21, 69/02, 98/02.
t.-i hāce 34/08
t.+ler 98/01

ta'bir Ar. Tabir etme,yorumlama.
06/07

ta'birlü Ar.+T. Yorumlamalı.36/03

tabl Ar. Davul.
t.+ın 85/05

tāc Ar. Başlık. 68/03, 96/03

ta'cıl Ar. Acele ettirme. 57/09

tācir Ar. Ticaretle uğraşan. 29/06
t.+i 32/07

ṭadur- Tattırmak.
ṭ.-maz 77/01

ṭağ Dağ. 24/02

ṭağıt(d)- Dağıtmak. 105/09
ṭ.-(d)am 31/01

ṭağıl- Dağılmak.
ṭ.-dı 32/06
ṭ.-maңыз 104/03
ṭ.-masun 66/05
ṭ.-mayasın 11/06
ṭ.-mıssın 142/02

ṭahāret Ar. Temizlik. 90/05

taḥkik Ar. Doğru olup olmadığını
araştırma. 56/11

taḥkikā Ar. Gerçekten. 16/24

taḥliye Ar. Boşaltma.
t. kııl- 01/04

taht Far. Hükümdarlık makamı.
24/05, 6/08

t.+a 55/02

t.+ım 96/03

t.+ımı 68/03

t.+larından 02/02

ṭaḥ- Takmak. 97/02, 101/16 (krş.
daḥ-)

taḥlīt Ar. Bir şeyin halisliğini
gidericek şekilde içine başka
şeyler karıştırma.

t.+i 56/11

- taḳvā** *Ar.* Allah'tan korkma, dinin gereklerine titizlikle uyma. 06/05, 10/02, 75/03 77/07, 85/04
- ṭal-** Dalmak.
ṭ.-adur 73/08
ṭ.-dum 50/11
ṭ.-mışam 50/06
- ṭalaş** - Döğüşmek.
ṭ.-dur 59/11
- ṭaleb** *Ar.* İstek. 16/05, 131/02
- ṭālib** *Ar.* İstekli. 13/02, 133/02, 146/02
ṭ.+e 146/01
ṭ.+i 54/10, 134/01, 148/01
ṭ.+iseñ 10/13, 75/11, 76/09, 133/01, 141/01
ṭ.+leri 79/07
ṭ.+lerine 149/01
ṭ.+üñe 148/02, 148/03
- tam** *Ar.* Bütün. 66/01
- ṭama'** *Ar.* Açgözlülük. 37/05, 59/14, 91/09, 127/03, 136/02
- tamām** *Ar.* Eksiksiz. 05/10, 61/10, 70/03
t.+ı 63/06, 101/02
- tamāmet** *Ar.* Eksiksizlik. 07/05, 08/02 10/06, 24/02, 24/06, 45/08, 62/28, 115/04, 121/02, 109/02
- ṭamar** Damar.
ṭ.+ını 37/05, 59/14
ṭ.+larda 23/09
- ṭamu** *Soğd.* Cehennem. 09/03, 77/03, 85/05, 89/05, 144/04
ṭ.+ya 59/02, 72/02, 91/14
- ṭañ-** Şaşırmak.
ṭ.-a 11/05
- ṭañla-** Şaşırmak, hayret etmek.
ṭ.-dı 86/11
ṭ.-ma 04/11
- ṭa'n** *Ar.* Ayıplama. 07/02, 10/05
- ṭanı-** Kim olduğunu hatırlamak.
16/10
- Tañrı** Allah. 72/07
T.+m 40/06
T.+nıñ 42/09
- ṭanuḳ** Şahid. 40/06
- ṭap-** Tutku ile sevmek, bağlanmak.
42/01, 46/07, 48/04, 59/10
ṭ.-am 77/05
ṭ.-an 42/01
- ṭar** Dar. 88/04
ṭ.+acık 14/11
- tār** *Far.* Karanlık. 62/27
- ṭaraf** *Ar.* Yan.
ṭ.+dan 132/01
- ṭaraş** Yağma. 33/02, 116/04
t.+dur 59/12
- ṭarḥ** *Ar.* Bırakma. 65/06
- ṭarīḳat** *Ar.* Allah'a ulaşmak için tutulan yol.
ṭ.+de 50/11
- tārūmār** *Far.* Darmadağın. 05/06, 31/01, 78/04, 109/01

taşarruf <i>Ar.</i> İdare ile kullanma. t.+dan 31/03	tecellî <i>Ar.</i> Allah'ın lütfuna nail olma. 24/02, 31/08, 83/08, 114/01 t.+si 92/02 t.+sine 32/08
taşavvur <i>Ar.</i> Zihinde şekillendirme. t.+dan 62/19	tecrîd <i>Ar.</i> Her şeyden el ayak çekip Allah'a yönelme. 13/04
taş Taş. 24/02, 50/04, 98/07, 123/02 t.+a 34/06, 87/07, 105/05 t.+dan 87/07 t.+dur 59/08	tedbîr <i>Ar.</i> Çare. 10/03, 83/12 t.+i 32/06, 63/03 t.+im 35/04
taş- Taşmak. t. a gel- 35/01 t.-ar 14/12 t.-dum 28/08 t.-up 68/12	tefâhür <i>Ar.</i> Övünme. t.+den 54/08
taşra Dışarı. 10/13, 14/12, 17/05, 18/07, 22/02, 25/05, 44/02, 46/05, 64/03	teferrüc <i>Ar.</i> Ferahlama. 38/10
tat Lezzet. t.+ıñı 42/08	tekrâr <i>Ar.</i> Bir şeyi iki veya daha çok defayapma. 03/03, 05/08, 50/12 t.+dur 32/05 t.+ımız 04/02
tat- Bir şeyin tadının nasıl olduğuna bakmak. t.-ma 42/07 t.-maz 04/05	tekye <i>Far.</i> Tekke. 127/04
tatlu Tatlı. 14/14, 59/01, 150/10	temennâ <i>Ar.</i> Temenni, istek. t.+yı 67/01
tavâf <i>Ar.</i> Tavaf. t.+ımı 77/04	temâşâ <i>Ar.</i> Seyir. 35/07 t.+yı 67/07
taaviş Ateş, sıcaklık. t.+dur 59/15	ten <i>Far.</i> İnsan vücudunun dış yüzü 15/07, 27/08, 51/06, 110/01 t.+de 31/08 t.+den 45/02 t.+e 01/02, 23/10, 27/02, 54/03 t.+i 04/04, 42/03, 42/04, 54/03, 65/03, 81/07, 87/05 t.+üme 30/08 t.+üñ 47/06, 91/07
tāvus <i>Ar.</i> Tavus kuşu. t.+layın 34/11	tenbîh <i>Ar.</i> Uyarma. 149/01
te'âb <i>Ar.</i> Tevbe eden. 62/12	tenhâ <i>Far.</i> Issız. 20/05, 65/06, 110/02
teberrâ <i>Ar.</i> Sevmeyip yüz çevirme. 31/09	

- terk** *Ar.* Bırakma. 13/04, 13/07, 15/02, 21/04, 46/05, 47/01, 47/03, 48/06, 49/06, 51/01, 51/07, 52/02, 52/07, 54/03, 56/03, 59/09, 65/07, 74/02, 86/04, 101/13, 104/02, 126/02. t.-i cān 52/01, t. eyle- 72/01, 99/02, t.  t- 82/11, 86/08, 90/02 t.+in 31/02, 41/04, 53/07,56/02 58/04, 86/02 t.+ini 105/08
- tersā** *Ar.* Hıristiyan. 23/05
- tertīb** *Ar.* D zene koyma. 49/04 t.+leri 101/13 t.+in 104/08
- tesbīh** *Ar.* Tespih, Allah'a tazim etme. t.+i 03/04
- teskīn** *Ar.* Sakin kılma. t.-i sikkīn 54/14
- teslīm** *Ar.* Kendini Allah'ın kaderine bırakma. 54/15
- teşne** *Far.* Susamış. 16/28, 98/08, 154/14
- teşvīş** *Ar.* Karıştırma. t.+i 73/05 t.+im z 81/01 t.+lerime 57/01
- teva k uf** *Ar.* Bekleme. 53/07
- tevāzu'** *Ar.* Tevazu, al ak g n ll l k g sterme. 14/08
- tevbe** *Ar.* İşlenen bir g nah veya su un bir daha işlenmemesi
- i in verilen s z. 42/09, 42/11, 42/12, 57/09, 57/10, 57/11, 82/13, 126/02. t.-yi va'de 127/01 t.+ye 42/01, 42/02, 42/03, 42/04, 42/05, 42/06, 42/07, 42/08, 42/09, 42/10, 42/11, 42/12, 48/01, 48/02, 48/03, 48/04, 48/05, 48/06, 48/07, 48/08, 48/09, 57/01, 57/02, 57/03, 57/04, 57/05, 57/06, 57/07, 57/08, 82/11, 82/12 t.+yi 48/09, 57/09
- tev hīd** *Ar.* Allah'ın birliğine inanma. 05/05, t.-i va det 61/09 t.+ine 03/01 t.+in n 17/07, 25/07
-  lsım** *Ar.* Esrar, sihir.  .+ın 44/04  .+ınuğ 50/03  .+uğ 45/05
- tīmār** *Ar.* Yara bakımı. 03/05, 05/17, 31/05, 31/10, 50/01, 64/05 t.+ı 13/06
-  ış** Dış.  .+um 88/02
- ticāret** *Ar.* Alım-satım. 29/06
- tilki** Tilki. 14/04
- tin** Can. 20/06, 23/08  .+de 23/08
- tinmek-** Canlanmak. 51/06
- tiryā ** *Ar.* Afyon. 20/03

tiryāki Ar. Afyon düşkünüğü. 57/10	. +yıdum 101/07
tiz Far. Çabuk. 30/04, 104/10, 114/02, 127/01	.-u 77/09, 80/02, 83/10, 101/12, 105/06
tizcek Çabucak. 76/04	. olu Dolu dolu. 38/02, 88/09, 105/06
t. tiz Far. Çabuk çabuk. 55/05	olun- Dolu duruma gelmek. .-durmaz 77/01
oplu Toplu. 34/04	.-ur 71/06, 81/06
oğ- Doğmak. .-ar 40/05, 81/06	.-uram 22/03
oğru Doğru. 30/11, 72/02 (krş. oğru)	on Kıyafet. 78/02
oğru Doğru. 33/13, 40/05, 53/09, 58/07, 59/02 (krş. oğru)	.+ı 154/11
.+dur 62/13	.+ıla 47/06
okun- Dokunmak. .-ır 14/13	.+ın 34/11
ol- Dolmak. 76/01	op Top. 22/09, 34/02, 72/06
.-a 65/02	oprağ Toprak. (krş. oprağ)
.-dı 07/05, 20/03, 24/02, 45/09, 88/05, 105/04	.+a 21/04, 91/07, 100/04
.-dum 08/02, 45/08	oprağ Toprak. 20/09, 22/05, 23/08, 54/07, 55/08, 55/12, 56/05, 72/05, 74/03, 101/08 (krş. oprağ)
.-masun 66/02	opolu Dopdolu. 81/06
.-maz 05/09	.+dur 98/09
.-muş 07/04, 63/06	oy- Doymak. .-anların 59/12
olamaç Karışık. .+dur 62/12	.-unca 37/08
olan- Dolanmak. .-uram 22/04	oy Ziyafet. 78/02
.-ur 40/05	oy ı oy Şenlik. . 59/12
olaş- Gezinmek. 56/10	oyla- Ziyafet yapmak. .-yasım 74/01
.-a 35/05	oyur- Doyurmak. .-madı 47/04
.-dı 68/01, 69/06	
olu Dolu. 11/05, 26/05, 44/01, 59/03, 61/03	

toz	Çok küçük parçacıklara bölünmüş herhangi bir madde. 20/09, 56/05, 143/02 t. +unu 39/06, 92/01	18/08, 53/09, 54/12, 76/09, 141/02 t.-a 43/03, 51/02, 62/16, 68/02 t.-ar 43/06, 127/01
toz-	Tozmak. t.-up durur 87/04	t.-arısı 54/18 t.-arsağ 91/17
tur-	Durmak. 72/06	t.-aydı 39/09
tū[y]	<i>Far.</i> Kat. 59/15	t.-ayıdum 73/01
tuğyān	<i>Ar.</i> Taşkınlık. 26/06	t.-dı 24/02, 33/03, 39/01, 154/13
tudağ	Dudak. 40/07	t.-dum 50/12, 101/01, 101/11
tūfān	<i>Ar.</i> Tufan. 154/11	t.-duñısa 49/06
Tūr	<i>Ar.</i> Hz. Musa'nın Allah'la konuşmak için çıktığı dağın adı. 23/18, 73/07 T.+dur 71/02	t.-ma 56/08 t.-madı 37/04 t.-mayasın 101/16
tur-	Durmak. 48/05. t. ı gel- 16/07, 46/09 53/02 t.-a 62/15, 65/01 t.-an 73/03 t.-anı 16/20 t.-duğına 63/11 t.-duñısa 58/08 t.-ma 41/02, 53/07, 83/01 t.-madın 48/05 t. -maz 16/25, 37/07, 88/02 t. -mışam 29/03	t.-sağ 91/15
turağ	Durak. 62/13, 101/10	tutul- Yakalanmak. (krş. tütül-) t.-an 116/02
turmağ(ğ)	Durmak. t.(ğ) 53/01	tutmak Başını yukarı doğru kaldırmak. t.-dur 60/03
tuş	Karşı karşıya gelme. t. eyle- 80/05, t. et- 148/01, t. a gel- 36/02	tutul- Yakalanmak. (krş. tütül-) t.-dum 57/08, 96/04 t.-muş 68/05 t.-up 128/02
tut-	Elde bulundurmak, tutmak.	tutuş- Tutuşmak, ateş almak. t.-ana 99/10 t.-up 98/04 t.-uban 74/05
		tuy- Duymak. t.-a 21/02 t.-asın 90/16, 91/12

t.-madı 150/08	40/04, 42/06, 44/03, 49/01,
t.-maduğ 43/08	49/02, 49/05, 50/04, 61/02,
t.-masun 85/01	61/07, 61/08, 62/06, 62/07,
t.-maya 103/05	62/19, 63/01, 63/02, 63/10,
tuvar Duyma.	64/03, 64/06, 65/06, 66/02,
t.+uğ 04/07	67/04, 67/08, 67/09, 68/03,
tuzağ Düzen hazırlamak. 20/12 (krş. tuzağ)	74/04, 75/02, 75/03, 75/08,
t.+dan 116/01	76/08, 77/06, 77/11, 78/02,
t.+dur 116/01	78/05, 82/09, 82/12, 83/10,
tuzağ Tuzak. (krş. tuzağ)	91/05, 91/09, 92/03, 95/08,
t.+a 96/04, 116/02	96/03, 96/05, 98/02, 98/03,
t.+ına 79/05, 128/02	98/09, 100/09, 101/03, 101/16,
tūfi <i>Far.</i> Papağan. 21/06	102/05, 104/02, 104/11, 105/04,
tüccār <i>Ar.</i> Tüccar.	105/05, 112/01, 122/01, 132/02,
t.+ımuuz 04/06	133/02, 139/01, 150/05
Türk Türk. 23/13	uc Bir nesnenin biten son ve sivri noktası.
tüt- Duman çıkmak.	u.+ın 103/05
t.-medi 150/09	u.+ı:la 129/01
tütün Duman.	‘ucbī <i>Ar.</i> Kendini beğenme. 14/07
t.+üm 32/03, 150/09	uç- Uçmak.
U	u.-ar 59/07
u <i>Ar.</i> Atıf-ı vav, ve. 04/04, 06/03,	u.-aram 22/04
06/09, 10/02, 10/03, 10/05,	u.-dı 44/04
10/18, 11/05, 13/02, 13/05,	u.-dum 34/09, 67/06
13/09, 13/10, 14/06, 14/09,	uçmağ(ğ) Cennet. 08/03, 09/03, 14/17,
15/05, 15/07, 16/29, 18/03,	85/05, 100/03, 137/01, 144/04
19/02, 19/03, 19/06, 22/12,	u.+(ğ)a 06/04, 136/02
23/10, 23/17, 23/18, 24/02,	u.+(ğ)ı 52/03
24/05, 24/06, 26/06, 27/04,	uçur- Uçurmak.
29/05, 29/10, 32/02, 32/09,	u.-madan 82/15
33/04, 38/01, 39/04, 39/05,	uğra- Rastlamak.

u.-r 82/10	u.-(d)ulmuş 63/06
uğrağ Uğranan yer. 20/11	u.-dı 20/04, 105/01
uğurla- Veda etmek.	u.-duğ 81/02
u.-masun 46/06	u.-mağ 51/02
‘Uğayl Ar. Peygamber Efendimizin	u.-muşum 06/03
amcası Ebu Talip’ in dört	ur- Vurmak. 21/01, 21/04, 53/07,
Oğlundan ikincisidir. 154/05	56/02, 59/14, 86/02
‘uqbā Ar. Ceza.	u.-a 123/02
‘u.+ya 68/11	u.-alar 125/02
‘u.+yı 67/01	u.-am 31/02, 50/04
ulaş- Yaklaşmak. 56/10	u.-dı 01/01, 01/06, 31/04,
u.-maz 05/03	44/02, 55/02, 85/05, 98/01,
ulaşdur- Yakınlaştırmak. 59/09	105/08
u.-ur 41/02	u.-dum 34/02, 77/08
ulaşuğ(ğ) Yakın.	u.-duğ 58/04
u.+(ğ)ıdum 28/06	u.-duğısa 49/02
u.+lar 62/08	u.-dur 66/04
ulu Çok büyük. 14/18, 40/03,	u.-ma 57/05, 127/04
48/07, 56/09, 82/06, 101/12	u.-mayınca 41/04
u.+dur 25/06	u.-maz 75/12
um- Beklemek.	u.-mış 90/12
u.-aruz 152/03	u.-up 74/04, 96/02
‘ummān Ar. Çok büyük deniz. 10/12,	u.-ur 22/02
14/12, 23/06, 70/01, 85/04,	urgan İp.
96/01	u.+ımı 02/05
‘u.+a 69/09	‘urūc Ar. Yukarı çıkma. 16/33, 27/05
‘u.+ı 56/04	uş Akıl.
umu Beklenti.	u.+şı 33/04, 79/06
u.+sın 137/01	uşan Gafil, akılsız. (krş. uşan)
unuducı Unutan. 37/08, 59/02	u.+a 16/17
unut(d)- Unutmak.	uşağ Gafil, akılsız. 16/11, 78/06,
u.-(d)avuz 62/23	104/09 (krş. uşan)

- u.+lar 104/10
u.+ları 46/09
- uşan-** Bıkmak. (krş. uşan-)
u.-asın 42/02
- uşağ-** Bıkmak. 42/07 (krş. uşan-)
- uşlu** Akıllı. 101/07
u.+yısağ 56/09, 78/06
- uşül** Ar. Esas, başlangıç bilgi. 81/04
- uş** İşte. 16/06, 43/06, 64/01, 82/04,
85/02, 104/13, 116/03
u.+a 123/02
- uşat(d)-** Boşaltmak. 54/05
u.-(d)up 45/02
- ‘uşşāk** Ar. Aşıklar.
‘u.+uğ 32/08, 77/12
- utan-** Mahcup olmak. 42/01, 72/06
u.-asın 16/32
u.-maz 37/08
- uy-** Bağlı kalmak. 03/01, 59/12,
62/24, 91/11, 106/01
u.-an 31/04, 125/02, 146/01
u.-anlar 54/02, 126/01
u.-ar 05/07, 72/04
u.-arisağ 59/11, 72/02
u.-arsağ 90/01
u.-asın 42/02, 86/08
u.-dı 59/04
u.-dınısa 49/04
u.-duğ 58/03, 58/06
u.-ma 16/09, 43/04, 59/01,
59/11
u.-madı 37/04
- u.-mayan 59/04
u.-mazsağ 146/02
u.-uban 85/03
u.-up 46/04, 59/10, 86/05
- uyan-** Uyanmak. 42/12, 43/01, 48/01,
54/02, 68/07
u.-a 16/01, 16/09, 126/01
- uyanuk** Uyanık, uyumayan. 40/06
- uydur-** Uydurmak.
u.-ma 47/09
- uyku** Uyku. 88/03
u.+sına 16/01
u.+suna 48/01
u.+mı 06/07
u.+yla 43/08
- uyu-** Uyumak.
u.-r 37/08
u.-maz 120/02, 143/01
u.-yanlar 126/01
- uyuma** Uyumamak. 46/09, 47/07
- uyumak** Uyumak. 43/04
- uz** Dikkatli, uyanık. 43/10, 143/03
- uzak** Uzak. 16/12, 43/01, 82/09,
104/09
u.+dan 16/33
u. dur 16/13, 104/09
- uzan-** Boylu boyunca yatmak.
u.-up 51/05
- ‘uzlet** Ar. Yalnızlığa çekilme. 78/11
‘u.+dür 61/06
- uzun** Uzun. 40/08

Ü

ü *Ar.* Atıf-ı vav, ve. 03/02, 04/04, 04/07, 06/02, 06/08, 09/01, 10/03, 10/10, 10/11, 12/02, 13/02, 13/04, 13/06, 14/06, 14/07, 14/09, 15/07, 16/33, 18/03, 18/05, 20/06, 23/01, 23/04, 23/07, 23/08, 23/11, 23/17, 23/19, 23/27, 24/02, 24/05, 26/05, 26/08, 27/08, 28/03, 28/07, 29/02, 29/03, 29/05, 29/11, 30/08, 32/10, 36/02, 39/02, 43/05, 49/07, 54/16, 55/09, 56/03, 58/04, 58/07, 59/07, 61/01, 62/11, 63/03, 64/06, 66/03, 70/06, 70/07, 75/02, 75/03, 75/08, 76/04, 77/05, 77/06, 77/07, 81/06, 83/12, 85/01, 85/03, 85/04, 85/06, 85/07, 87/01, 87/05, 88/01, 88/02, 88/07, 90/09, 91/05, 91/07, 91/09, 91/16, 96/02, 98/06, 101/01, 102/07, 104/08, 105/02, 105/08, 105/09, 117/01, 143/02, 144/04, 153/01, 154/06

ülfet *Ar.* Dostluk. 31/05

ümîd *Far.* Umut. ü.-i hürî 18/02
ü.+üm 64/02

ümmet *Ar.* Bir peygambere inanıp bağlanan cemaat.
ü.+iseñ 47/07

ün *Ses.*
ü.+ümi 150/08
ü.+ünden 45/08

ünsiyye *Ar.* Arkadaş.
ü.+m 67/08

‘üryân *Ar.* Çıplak. 48/06, 75/01, 85/02, 154/14

üsküt *Ar.* Sus! 125/02

üst *Üst.*
ü.+inde 91/16

üstâd *Far.* Öğretmen.
ü.+em 22/12

üz- Koparmak..
ü.-pdür 87/02

üzre *Üzere.* 83/03, 103/03

üzül- Kopmak. ü. -i gör- 104/12
ü.-di 132/01

V

vā *Ar.* Vah, yazık. 30/12

va‘de *Ar.* Söz verme. 46/07, 104/04, v.-yi ferdā 67/08, 75/09, 75/10
v.+si 104/04
v.+ye 56/12, 104/04
v.+yi 56/14, 127/01

vāh *Ar.* Vah, yazık. 43/10, 64/06, 154/08

vahdet *Ar.* Teklik. Tas. Kesretin zıttıdır. Gerçek manada tek olan Allah’tır. 05/03, 24/06, 74/03
v.+de 23/27
v.+dür 61/09

vaqt Ar. Zaman. 53/02, 124/01,
125/02

v.+in 148/01

v.+idür 42/02

var Yok karşıtı. 04/07, 05/17,
05/19, 06/01, 06/02, 09/05,

11/07, 12/03, 14/19, 15/04,

15/08, 20/08, 22/14, 24/03,

24/05, 31/07, 31/09, 31/10,

37/03, 38/06, 40/01, 44/05,

51/07, 53/05, 54/05, 54/08,

59/11, 60/05, 62/02, 62/05,

62/11, 65/07, 66/04, 67/11,

68/12, 69/02, 69/07, 70/02,

70/06, 72/06, 72/08, 74/02,

76/01, 76/02, 76/05, 76/07,

78/08, 88/09, 91/11, 101/12,

105/10, 107/02, 110/01, 116/04,

135/04, 141/01, 143/01

v.+dur 12/05, 70/03, 88/08,

149/02

v.+durur 54/13, 75/11

v.+ı 05/04, 13/05, 14/16, 46/01,

59/12, 102/11

v.+ıdı 01/03, 62/06

v.+ımuz 04/01

v.+ın 10/10

v.+ını 12/07, 86/03, 114/02

v.+ıı 21/03

v.+ken 91/08

v.+ıı 80/04

var- Ulaşmak. 78/11, 84/01, 84/02,
84/04, 86/07

v.-a 20/07

v.-acağ 16/15, 128/02

v.-alar 98/10

v.-am 31/03, 50/09

v.-amazsın 142/01, 147/02

v.-an 78/09

v.-duğı 16/20, 59/06, 68/12

v.-ıcak 20/06, 43/10

v.-ısa 32/03, 73/06

v.-madum 84/02

v.-maz 51/07

v.-sağ 91/13

v.-sun 67/04, 69/05, 84/05,

86/03, 99/12, 102/03

v.-uban 23/26

v. uñ 37/03, 104/02

v.-up 16/35, 67/07, 91/04

v.-updur 24/07

v.-ur 79/01, 79/08, 91/14

v.-ursın 78/08

varıl- Ulaşılmak.

v.-maz 05/02, 111/02

vāriş Ar. Mirasçı.

v.+e 91/07

varlık(ğ) Varlık. 33/12, 62/28, 72/09,

91/10, 109/02

v.+da 22/01

v+dan 15/08, 20/07, 91/13

v.+ın 63/07, 118/01

v.+(ğ)ı 36/04, 45/01, 60/01

v.+(ğ)ı:la 01/05	vehm Ar. Kuruntu. 29/11
v.+(ğ)ıla 53/05	velâkin Ar. Fakat. 150/02
v.+(ğ)ım 01/05, 06/03	velehü eyzân Ar. Bu da onun gibi.
v.+(ğ)ından 115/04	02/01, 03/01, 04/01, 05/01,
v.+(ğ)ımı 85/02	06/01, 07/01, 08/01, 09/01,
v.+(ğ)ını 15/02, 53/05	10/01, 11/01, 13/01, 14/01,
v.+(ğ)uñ 11/07, 76/05, 90/09,	15/01, 16/01, 17/01, 18/01,
90/14, 91/13	19/01, 20/01, 21/01, 22/01,
v.+ların 63/04	23/01, 24/01, 25/01, 26/01,
varmak(ğ) Varmak. 20/08	27/01, 28/01, 29/01, 30/01,
v.+(ğ)a 68/02	31/01, 32/01, 33/01, 34/01,
vaşf Ar. Nitelik. 12/07, 61/07,	35/01, 36/01, 37/01, 38/01,
108/02,152/01,v.-ı dildâr 05/19,	39/01, 40/01, 41/01, 42/01,
v.-ı hicrân 18/04, v.-ı ‘ıyd 85/08	43/01, 44/01, 45/01, 46/01,
v.+ı 45/06, 62/13, 70/10, 77/01,	47/01, 48/01, 49/01, 50/01,
98/02, 98/08	51/01, 52/01, 53/01, 54/01,
v.+ıdur 70/07	55/01, 56/01, 57/01, 58/01,
v.+ıñ 62/16, 64/04	59/01, 60/01, 61/01, 62/01,
v.+uña 64/07	63/01, 64/01, 65/01, 66/01,
vâşıl Ar. Kavuşan. 32/10, 90/08,	67/01, 68/01, 69/01, 70/01,
100/02. v. ol- 04/10	72/01, 73/01, 74/01, 75/01,
vañan Ar. Yurt. 16/14, 45/01	76/01, 77/01, 78/01, 79/01,
v.+a 16/14	80/01, 81/01, 82/01, 83/01,
v.+ından 68/05	84/01, 85/01, 86/01, 87/01,
ve Ar. İle. 14/07, 132/02, 149/01,	88/01, 89/01, 90/01, 91/01,
152/01, 153/01, 154/01	92/01, 96/01, 97/01, 98/01,
vebâl Ar. Günah.	99/01, 100/01, 101/01, 102/01,
v.+ine 55/04	103/01, 104/01, 105/01, 106/01,
ve’đ-Đuñā Ar. Duha suresi. 154/04	107/01, 108/01, 109/01, 110/01,
vefa Ar. Sözünde durma. 05/12,	111/01, 112/01, 113/01, 114/01,
14/06, 47/01	116/01, 117/01, 118/01, 119/01,
v.+yı 148/04	120/01, 121/01, 122/01, 123/01,

	124/01, 125/01, 126/01, 127/01, 128/01, 129/01, 130/01, 131/01, 132/01, 133/01, 134/01, 135/01, 136/01, 137/01, 138/01, 139/01, 140/01, 141/01, 143/01, 145/01, 146/01	v.-e 43/03, 124/01 v.-eler 27/02 v.-eli 12/07 v.-enlere 101/08 v.-em 11/01, 33/05, 37/02 v.-en 13/01, 35/07, 49/06, 56/08 v.-ene 154/12 v.-eni 16/37 v.-enler 52/06 v.-enlerdür 119/03 v.-enlerünj 55/10 v.-esin 59/08, 86/09 v.-me 41/01, 43/11, 46/01, 48/04, 54/06, 55/03, 79/01, 118/02 v.-medi 28/11, 54/17 v.-mediler 16/21 v.-mesem 99/07 v. -meyene 52/03 v.-mez 12/01, 13/05, 43/06, 119/01, 143/02 v.-mezem 95/06 v.-mezler 32/05 v.-mişem 85/08 v.-sem 99/04, 99/10 v.-señ 91/13 v.-sün 86/03 v.-üben 104/07 v.-üp 33/04, 61/02, 92/05 v.-üpdür 63/04 v.-ür 18/01, 32/07, 37/08, 53/09,83/01
velī	<i>Far.</i> Fakat. 11/05, 14/02, 16/22, 68/06, 91/15, 92/02, 112/02	
velī	<i>Ar.</i> Ermiş. 77/01, 78/05 v.+ler 123/02	
ver-	İletmek. 53/03 (krş. vēr-) v.-di 68/06 v.-imezem 77/08 v.-sün 102/10 v.-üp 53/06 v.-ür 27/01 v.-ürsin 16/02	
veriş	Verme. v.+imüz 81/08	
vēr-	Vermek. 12/03, 21/03, 48/09, 54/15, 56/14, 78/11, 82/14, 148/03 (krş. ver-) v.-di 28/11, 32/08, 37/04, 50/05, 63/09, 68/03, 73/04, 75/12, 91/10, 95/08, 105/06, 132/01 v.-dim 76/07 v.-diñ 16/16 v.-dük 04/01 v.-düm 67/08, 75/02, 77/06 v.-dünj 78/01, 91/06 v.-dünise 49/05	

v.-ürler 129/02
verici Veren. 37/01
veril- İletilmek.
v.-di 05/15
vermek Vermek. 12/02, 15/03, 32/02,
54/16, 133/02
ve's-selām *Ar.* Son söz budur. 22/14,
63/03
ve's- *Şems Ar.* Şems suresi.
v.-i 154/04
vey *Far. Ey.* 154/01, 154/02
vīrān *Far.* Yıkık. 03/02, 10/04, 23/16
vīrāne *Far.* Yıkılmış. 12/06, 16/15,
32/06, 33/02, 54/01
v.+sidür 17/08, 25/08
vişāl *Ar.* Ulaşma. v.-i şem' 34/01,
v.-i şerbet 05/14
v.+i 05/04, 13/03, 45/11
v.+in 30/02, 115/02
v.+ine 29/04, 31/02, 55/02
vuşlat *Ar.* Kavuşma. 115/01, v.-ı dost
07/02
v.+dur 61/10
v.+ı 51/04
vü *Ar.* Atıf- vay, ve. 08/04, 37/06,
61/01, 61/07, 64/05, 70/13,
77/09, 97/04, 150/07, 154/14
vücūd *Ar.* Var olma. 22/14, 24/05
v.+ı 60/05
v.+ından 32/07
v.+ımış 33/11
v.+um 11/04

v.+umda 70/03
v.+uñ 54/04, 90/10, 111/02

Y

yā *Far.* Yahut. 13/04, 13/05,
13/08, 15/07, 16/16, 22/14,
26/01, 28/04, 37/02, 39/03,
48/02, 62/23, 72/06, 77/03,
91/05, 140/02, 146/02
yā *Ar. Ey.* 69/01, 70/08, 88/03,
154/01, 154/02, 154/03, 154/04,
154/05, 154/06, 154/07, 154/08,
154/09, 154/10, 154/11, 154/12,
154/13, 154/14
yābān *Far.* Issız yer, yabancı kişi.
y.+a 16/27, 66/03, 68/05
y.+da 16/06, 46/09
yād *Far.* Hatırlama. 55/07, 81/02
y.+ı 37/06
yādigār *Far.* Bir kimseyi veya nesneyi
hatırlatacak şey. 154/01
yağ- Yağmak.
y.-mışam 23/07
y.-arsa 60/03
yağma *Far.* Zorla mal kapma. 11/01,
110/01
y.+ya 01/01, 68/03
y.+ladı 10/04
yağmur Yağmur. 23/07, 60/03
yağ- Yakmak. (krş. yak-)
y.-ar 88/02
yağşı İyi, güzel. 141/01

- yağ-** Yakmak. 27/06, 101/12 (krş. yağ-)
y.-ar 41/02, 87/04, 88/03
y.-dı 11/09, 105/05
y.-dılar 40/09
y.-dım 29/10, 101/13
y.-duğ 42/04
y.-sun 32/03
- yağıl-** Yakılmak.
y.-dı 154/13
- yağmak** Yakmak. 32/04
- yağın** Yakın. 62/13
- yağın** *Ar.* Gerçek.
y.+e 91/12
- yağış-** Yakışmak.
y.-ma 127/03
- ya'kūt** *Ar.* Değerli süs taşı. 14/05
- yalan** Yalan. 12/01, 35/07, 37/04, 42/12, 48/07
y.+dur 48/07
- yalın** Sade. 59/06, 82/09, 96/03, 100/06, 101/02
- yaman** Alışılmışın üzerinde güçlü, becerikli kimse. 57/01
- yan** Taraf, yön. (krş. yağa)
y.+ında 16/12
y.+ında 16/11
y.+umla 104/01
- yan-** Yanmak.
y.-a 16/28, 30/01, 32/01
y.-adur 61/03
y.-am 31/06
- y.-an 09/07, 88/03
y.-ar 70/09
y.-arısı 73/06
y.-dı 33/12, 89/04
y.-dur 21/05
y.-up 74/05
y.-mayanuş 89/06
y.-sun 89/08
y.-maz 19/05, 32/04
y.-ar 05/14, 84/04, 102/06
y.-uban 99/10
- yağa** Taraf, yön. 11/06, 98/04, 66/05
134/02 (krş. yan)
- yāne** *Far.* Havan.
y.+de 97/04
- ya'nī** *Far.* Doğrusu. 37/08
- yağlış** Yanlış, hata. 55/10
y.+ımuz 81/06
- yanmak** Yanmak. 32/02
- yap-** Yapmak.
y.-anı 56/09
y.-dı 78/04
y.-up 128/02
- yapış-** Yapışmak. 66/03, 68/11 (krş. yapuş-)
y.-ğıl 50/13
y.-ma 127/03
- yapuş** Yapışmak, sıkıca bağlanmak.
02/07 (krş. yapış-)
- yār** *Far.* Dost, sevgili. 03/06, 05/09, 05/15, 13/06, 31/01, 31/10, 33/13, 61/06, 62/06, 62/28,

- 64/01, 88/06, 88/07, 88/09,
101/05, 109/02, 150/04
y.+den 86/09
y.+dur 32/05, 88/08
y.+e 05/01, 13/01, 75/02, 86/03,
86/06, 86/07, 86/09
y.+edür 87/06
y.+i 13/01, 46/01, 51/08, 86/02,
86/05, 86/10, 101/09, 102/10,
117/01
y.+i:le 03/05
y.+iñ 05/04, 05/09
y.+inden 30/02
y.+ini 86/03, 86/04, 86/07
y.+iseñ 03/07
y.+üñ 29/01, 29/04, 31/02,
88/08, 89/01
- yara** Yara. 03/05, 69/08
y.+lar 01/01, 98/01
y.+sı 69/01
y.+sına 69/02, 75/02, 88/07
- yarağ(ğ)** Silah.
y.+(ğ)ın 43/06, 58/01
y.+(ğ)uñız 104/09
- Yaradan** Allah. 92/01
- yara-** Yarar sağlamak.
y.-maz 102/03
- yarat(d)**- Yaratmak.
y.-(d)ılmıñuñ 38/09
y.-dı 28/05, 78/07
y.-miş 152/01
- yāren** *Far.* Dost.
- y.+leri 88/03
- yarıl-** Yarma işi yapılmak.
y.-a 55/06
- yarın** Gelecek. 30/12, 42/11, 47/03,
89/06, 104/03, 122/02, 125/01
y.+a 86/04
y.+ı 86/02, 86/08
y.+ki 56/12, 104/04
- yārici** *Far+T.* Seveni.
y.+si 102/04
- yaş** Yaş. 21/02
y.+da 22/10
y.+dur 59/03
y.+ı 14/08, 37/07, 73/05, 88/01,
88/07, 95/04, 101/05
y.+ıdur 13/06
y.+ım 88/02
y.+ımı 99/05
- yaşlu** İhtiyar. 69/04
- yat-** Yatmak.
y.-arsın 43/01
y.-ma 16/07, 53/02
- yatlu** Kötü, fena. 43/08
- yatmağ** Yatmak. 51/05, 89/06
- yatür-** Yatırmak. 37/08, 55/08, 70/04,
72/05
y.-sun 48/05
- yavan** Tatsız. 47/05
- yavaş** Yavaş. 10/08
y.+dur 59/13
- yavlağ** Çok, pek, gayet. 16/13, 101/03,
116/01

yavu Kayıp. 15/01	y�d- Kaybolmak.
yavuz K�t�. 10/06, 55/11, 59/01	y.-en 134/02
yay Yay.	y.-�rme 46/02
y.+dan 14/13	yedi Yedi (7). 07/05, 09/03, 85/05,
yaya Yaya. (krş. yayan)	89/05, 101/02
y.+lar 16/13	yedil- �dare edilmek.
yayan Y�r�yen kimse. 82/09 (krş.	y.-mez 05/16
yaya)	yeg �yi. 66/05
yayla- Yaylaya �ıkmak.	yek <i>Far.</i> Bir (1). y.-dil 151/01
y.-rıduŒ 82/04	yeks�n <i>Far.</i> Her zaman. 10/10, 23/27
yaylaŒ Yayla.	y.+ımıŒ 102/11
y.+ları 70/05	yel R�zgar. 23/08
yaz Yaz mevsimi. 18/03, 23/14	y.+e 16/16
yaz- Yazmak.	y.+i 42/07
y.-arlar 42/06	y.+ine 95/07
y.-madı 62/05	yem Hayvan yiyeceği.
y.-up durur 87/01	y.+i 54/10
yazı Yazı.	Yem�n <i>Ar.</i> Yemen. 23/13
y.+larda 02/04	yemek Yemek. 21/06, 43/04, 91/03
y.+sında 105/07	yenji Yeni. 81/04
yazıl- Yazılmak.	yer Mekan. 40/03, 81/06, 101/03,
y.-dı 32/04	144/04 (krş. yer)
y.-maz 32/10	y.+e 02/06, 38/06, 43/07, 54/05,
yazuŒ Suç, g�nah.	55/02, 55/06, 80/03, 154/08
y.+dan 42/09	y.+i 14/17, 128/02
y�- Yemek.	y.+ine 21/02, 22/06, 102/08,
y.-gil 55/04	129/02
y.-mes�n 59/13	y.+lere 119/04
y.-r 91/07	y.+�n 91/11
y.-rler 26/05	yer Yer. 22/04, 37/08, 42/03, 63/11,
y.-ridi 47/05	71/02, 87/03, 98/09 (krş. yer)
y.-rsem 09/04	y.+de 16/25, 18/05, 82/02

	y.+den 20/09, 22/04	yıl	Sene. 16/28, 62/11, 67/04
	y.+e 104/02, 139/02		y.+lar 82/12
	y.+i 24/02	yılan	Yılan. 42/03
	y.+üm 96/01	yılan-	Dolaşmak.
yer-	Kötülemek.		y.-uram 22/11
	y.-meyesin 101/16	yırt-	Parçalamak.
yet-	Bir gereksinimi karşılayacak durumda olmak.		y.-masun 46/03
	y.-er 08/02, 08/07, 62/28, 101/09, 102/04, 109/02	yê-	Yemek.
	y.-ersin 08/01		y.-mez 120/02
	y.-di 104/10	yilt-	Harekete geçirmek.
yet-	Ulaşmak, varmak.		y.-er 59/02
	y.-düm 101/14	yine	Yeniden. 07/01, 23/26, 24/01, 32/01, 33/01, 35/01, 44/01, 44/02, 44/03, 44/04, 44/05, 44/07, 62/08, 67/07, 68/02, 69/03, 70/13, 75/12, 77/09, 79/08, 100/04, 100/05, 129/02
	y.-er 29/03, 66/06, 88/07		
	y.-medüj 84/02	yit-	Kaybolmak.
	y.-mişüz 04/09		y.-sej 91/15
yetim	Ar. Babası ölmüş çocuk.	yitür-	Kaybetmek. 76/07, 76/07
	y.+i 73/08		y.-düm 08/05
yetir-	Ulaştırmak. 72/04 (krş. yetür-)	yok(ğ)	Yok. 04/02, 04/07, 05/17, 06/04, 12/04, 14/01, 14/03, 16/26, 16/14, 16/37, 18/02, 18/03, 20/07, 21/06, 22/01, 22/14, 23/24, 30/04, 33/08, 33/09, 37/07, 39/03, 41/03, 43/09, 53/05, 61/04, 63/03, 63/08, 71/06, 81/06, 82/01, 82/09, 89/03, 102/07, 115/01, 135/01, 150/01, y.(ğ) 13/05
yetür-	Ulaştırmak. 62/28 (krş. yetir-)		y.+dan 115/02
	y.-mediler 33/08		
yığ-	Yığmak.		
	y.-an 79/04		
yık-	Yıkma. 15/05, 56/04		
	y.-arsın 16/15		
	y.-dı 02/02		
	y.-dum 29/10		
	y.-ma 128/02		
	y.-up 10/04, 33/02, 45/04		
yıkıl-	Yıkılmak.		
	y.-madan 56/04		

y.+du 04/12	yol Yol (adap, usul). 04/06, 05/02,
y.+dur 04/03, 07/03, 19/04,	14/16, 20/08, 22/13, 43/01,
28/09, 28/12, 59/05, 62/10,	43/06, 58/01, 59/02, 66/01,
69/09, 75/08, 81/03, 92/06,	72/03, 76/04, 76/05, 90/04,
104/04, 115/02	144/02
y.+(ğ)a 37/06, 80/04, 114/02,	y.+a 27/04, 29/02, 34/01, 49/05,
115/02	51/07, 58/07, 97/03, 97/04,
y.+(ğ)ı 102/11	101/15, 104/03, 111/01, 142/01,
y.+(ğ)ıdı 62/06, 62/22	144/02, 145/01, 147/01, 147/02
y.+(ğ)udı 28/07	y.+da 12/01, 16/38, 18/01,
yoğla- Gözden geçirmek.	51/07, 54/15, 54/16, 58/02,
y.-dı 02/07	59/12, 84/01, 104/01, 104/06,
y.-madım 11/04	104/10, 112/01, 118/01, 143/01,
yoğlan- Gözden geçirilmek.	143/02
y.-uram 22/01	y.+dan 56/07, 66/02, 117/02,
yoğlık Yokluk. 33/08, 39/02, 115/03	134/01
(krş. yoğlık)	y.+dur 30/11, 56/09
y.+dan 11/08	y.+ı 15/06, 05/18, 62/12, 62/13,
y.+dur 11/07	62/18, 91/14, 111/02, 117/02
yoğlık(ğ) Yokluk. 11/08, 91/13, 91/14	y.+ın 68/05
91/15, 105/07, 115/01	y.+ına 13/10, 30/08, 33/05,
(krş. yoğlık)	39/05, 39/06, 40/01, 48/08,
y.+da 115/02	51/01, 53/05, 55/11, 58/04,
y.+dur 62/25, 107/01	72/07, 74/02, 83/02, 154/12
y.+(ğ)a 76/05	y.+ında 04/04, 05/04, 12/02,
y.+(ğ)ı 78/08	14/10, 59/07, 62/27, 67/08,
y.+(ğ)ıla 78/08, 78/09	68/10, 69/08, 109/01, 115/01
yoğsa Aksi takdirde. 62/03,79/08,	y.+ından 58/04
82/12, 92/03	y.+lar 50/03, 104/09
yoğsul Fakir. 101/16	y.+lara 16/12, 82/09
yoğuş Yokuş.	y.+ları 143/04
y.+ı 143/04	y.+u 91/14

- y.+um 33/10
y.+un 91/15
y.+una 102/10
y.+unda 06/03, 13/04, 32/02, 52/01
y.+undan 91/04
y.+unu 68/01, 104/02
y.+uñ 15/02, 15/03, 50/08, 51/03, 62/02, 82/09, 82/10
y.+uña 37/01, 37/02
y.+uñda 42/12
- yolan-** Gönderilmek.
y.-uram 22/09
- yolcu** Yolcu. 22/13
- yoldaş** Yol arkadaşı. 38/07, 43/03, 51/01, 84/06, 123/01, 141/01
y.+dur 59/01
y.+ı 13/06
y.+ımdur 29/02
- yor-** Sıkıntıya sokmak.
y. -ma 41/05
- yön** Taraf.
y.+üm 08/04
y.+i 62/24
- yöre** Çevre.
y. +sine 75/07
- yu(y)-** Yıkamak. 85/03, 92/04
y.-dı 37/06
y.-dum 75/04
y.-rsañ 91/13
y.(y) 54/04
y.(y)dı 105/03, 105/04
- y.-yasın 90/06, 115/04
- yut(d)-** Yutmak.
y.-up 40/03
- yular** Hayvanın başlığına ve tasmasına bağlanan ip. 05/16
- yularsuz** Yularsız. 102/02
- yum-** Kısarak kapamak. 80/05
y.-dı 137/02
y.-up 75/04
- yumşak** Yumuşak. 98/07
- yurt(d)** Vatan. 124/01
y.+(d)uñ 16/15
- Yūsuf** Ar. Hz. Yakub'un oğlu, Hazreti Yūsuf. 30/05
y.+un 82/07
- yut-** Yutmak.
y.-aram 22/05
y.-dı 16/18
- yutmağ** Yutmak. 51/08
y.-dur 60/02
- yuva** Ev.
y.+mı 45/02
y.+sın 105/05
y.+sında 70/04
- yüce** Ulu. 15/06, 38/01, 97/08
y.+dür 104/07
- yük** Ağır görev.
y.+in 88/08
y.+üñ 82/10
- yümnā** Ar. Sağ taraf. 24/05
- yürek(g)** Gönül. 05/14, 45/10, 61/03
y.+de 73/05

- y.+(g)i 69/04
y.+(g)im 95/05, 99/01
y.+(g)ime 01/01
y.+(g)inde 70/08
y.+(g)üm 32/01, 75/02, 88/07
y.+(g)ümde 09/07
y.+(g)üme 98/01
y.+(g)ümi 98/02
y.+(g)ümün 69/01, 69/02
y.+(g)ün 03/05
- yüri-** Yürümek. 21/03, 53/05, 56/04, 78/11, 101/10, 102/08 (krş. yürü-)
y.-dü 145/01
y.-medün 58/04
- yürü-** Yürümek. 54/08 (krş. yüri-)
y.-di 01/03
y.-dügi 59/06
y.-mez 13/04
y.-n 104/10
y.-r 12/07
y.-rem 22/10, 22/13, 64/01
y.-sin 91/04
y.-ür 127/01
y.-yüp 101/02
- yütür-** Yitirmek, kaybetmek.
y.-ünce 15/01
- yüz** Surat. 16/28, 32/03, 37/01, 41/03, 54/12, 62/11, 67/04, 69/08, 71/08, 72/06, 79/01, 80/05, 99/02, 105/03, 135/04, 144/01
- y.+den 24/03
y.+dür 11/03
y.+e 56/12, 81/05
y.+i 20/06, 59/15, 83/07
y.+in 29/10, 54/13, 62/11, 71/06
y.+ine 22/04, 27/06, 36/02, 38/04, 80/05, 82/03
y.+ini 88/01
y.+inün 69/06
y.+ler 65/05
y.+üdür 71/03
y.+üme 57/05
y.+ümi 101/08, 101/11
y.+ün 11/08
y.+ünde 154/04
y.+ünden 77/10, 82/14, 138/01
y.+üni 01/05, 18/05, 39/01, 50/02, 54/02, 75/09
y.+ün 54/15, 72/09, 92/04
y.+üne 82/06, 83/07
y.+ünji 21/04, 26/01
- yüzgeç** Yüzgeç.
y.+ler 41/03
y.+leri 41/04
- Z, Z, Ž, Ž**
- zafer** Ar. Maksada ulaşma. 64/07
- zâğ** Far. Karga.
z.+dur 19/04
- zağal** Far. Sahtekar, hileci. 04/08
- zâhid** Ar. Aşırı sofı. 06/02, 32/10, 62/02

- z.+e 03/01, 04/07
z.+üñ 62/12, 71/04, 75/09
- zāhir** *Ar.* Görünen. 16/31, 27/02, 92/02
z.+e 26/03
- zaḥm** *Far.* Yara.
z.+ım 89/01
z.+uñ 01/07
- zaḥmet** *Ar.* Eziyet.
z.+in 51/03
- za‘if** *Ar.* Güçsüz. 56/03, 124/02
- zā‘il** *Ar.* Geçen, kaybolan. 45/07
- zamān** *Ar.* Vakit. 23/05, 23/17, 24/05, 55/02, 101/01, 154/13
z.+a 16/08
z.+am 23/23
z.+ı 23/17
z.+uñ 105/10
- zamāne** Şimdiki zaman. 33/13
- zār** *Far.* Ağlayan. 31/03, 37/07, 82/12
z.+ını 34/12
- zarar** *Ar.* Kayıp, zarar.
z.+dan 21/03
- zārdaş** *Far.+T.* Sırdaş.
z.+umdur 98/03
- zārī** *Far.* Ağlayıp sızlama. 70/09, 73/02, 74/06, 101/03, 100/08, 101/09
z.+si 70/09
- zārīluḡ** *Far.+T.* Sızlamak.
z.+um 96/04
- zārīḡ(ḡ)** Ağlamak.
z.+(ḡ)ımdan 89/02
- zāt** *Ar.* Kendi.
z.+dur 61/08
z.+ında 154/08
- zeban** *Far.* Dil.
z.+ı 38/09
z.+uñ 136/01
- zebānī** *Ar.* Cehennemlikleri cehennemeye atmaya memur edilen melek.
z.+ler 123/02
- zecir** *Ar.* Önleme, yasak etme. 51/04
z.+i 47/08
- zehr** *Far.* Zehir, agu. z.-i kâtil 09/04
z.+i 20/03, 79/03
z.+in 88/09, 105/06
z.+ini 79/03, 84/05, 103/07
- zellet** *Ar.* Yanılma.
z.+ine 57/03
- zemherī** *Ar.* Karakış. 14/11
z.+denimiş 102/05
- zemin** *Far.* Yer. 23/17
- zencir** *Far.* Zincir.
z.+in 97/02
z.+ine 10/08
z.+iyle 46/03
- zerḡ** *Ar.* İkiyüzlülük, riya. 06/02, 66/02
- zerre** *Ar.* Pek ufak parça. 04/03, 05/15, 27/06, 47/02, 56/05, 69/07, 79/09, 101/10, 115/02

- z.+de 16/31
z.+miñ 70/02
z.+sinde 70/02
z.+sinüñ 17/06, 25/06
z.+yiken 18/07
- zerrece** *Ar.+T.* Zerrece 12/03, 92/06, 95/08
- zevāl** *Ar.* Sona erme. 76/03
- zevķ** *Ar.* Hoşa giden hal. 03/02
z.+e 91/02
z.+i 45/07, 121/01, 121/02
z.+ini 105/01
- zeyrek** *Far.* Akıllı.
z.+leri 16/21
- zī-** *Far.* Kelimelerin başlarına gelerek“sahip” anlamı katar.
zī- aħmak 101/04
- zihi** *Ar.* Ne güzel, aferin. 20/01, 20/02, 20/03, 20/04, 20/05, 20/06, 20/07, 73/06
- zıkr** *Ar.* Anma. 83/01, 97/03, z.-i Hıķ 20/02, z.-i maħbūb 17/02, 25/02
z.+i 13/07, 83/01
z.+inde 19/06
z.+ine 90/10
z.+ini 92/01
- zindān** *Far.* Hapishane. 97/01
z.+a 30/05
z.+ımış 100/07
- zinhar** *Far.* Asla. 15/04, 16/07, 16/09, 31/10, 53/09, 55/03, 55/05,
- 68/11, 75/11, 83/12, 91/08, 103/07, 136/02, 139/01
- zīrā** *Far.* Çünkü. 12/02, 14/19, 71/05, 91/14, 115/02, 124/02, 129/02
- zira‘at** *Ar.* Tarım. 43/09
- ziyān** *Far.* Zarar. 12/05, 43/07
z.+a 16/02, 33/04
z.+dan 29/07, 49/03
z.+ı 48/04
z.+dan 84/06, 108/01
- zūlm** *Ar.* Haksızlık.
z.+leriñ 55/07
- zulmet** *Ar.* Karanlık. 24/06
- zūhd** *Ar.* Zahidlik, sofuluk. 75/03, 77/07, 85/04
z.+den 04/04
z.+i 06/05, 10/02, 80/03
z.+üñi 06/02
- zūhre** *Ar.* Ćobanyıldızı.
z.+yi 02/06
- zūlf** *Ar.* Yüzün iki yanından sarkan saç lülesi. z.-i siyeh 77/05
z.+in 84/03
z.+inüñ 75/10

SONUÇ

Bu çalışma ile, 1839-40 istinsah tarihli Eşrefoğlu Rumi Divanı'nın dil ve üslup yönünden tespiti yapılmıştır. XV. yüzyılda yaşamış olan şairin eserinde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerinin yanı sıra Türkiye Türkçesi özellikleri de kısmen görülmektedir.

Metnin, Eski Anadolu Türkçesi özellikleri yanı sıra Türkiye Türkçesi özelliklerini de yansıması açısından dikkat çeken ses ve biçim özelliklerinden bazıları şunlardır:

1. Metinde bazı kelimelerin ikili yazılışları vardır. Bu kelimelerin yazılışında Arap harfli metindeki biçimleri esas alınmıştır: gizli كزلى 70/05, gizlü كزلو 29/12.

2. Bitişik yazılan ile, için edatları ve /i-/ ek-fiilinin çekimli şekilleri, kullanıldıkları kelimelerde kalınlık-incelik uyumuna göre okunmuştur: nefsi 36/01, neyiçün 58/08, varıdı 94/05, anuñıçun 60/07, devletidi 144/03, varıdı 94/05.

3. Metinde, ilk hecedeki asli uzunlukları gösterecek yazım yoktur; ancak, ikincil ünlü uzunlukları dikkat çekmektedir. Bu tür uzunlukları göstermek için iki nokta (:) işareti kullanılmıştır: 'aynı:la عَيْنِيْلَه 86/08, behi:şt بَهِيْشْت 76/04, derdi:le دَرْدِيْلَه 05/14.

4. Devamlı düz ünlü bulunduran veya devamlı yuvarlak ünlü bulunduran ekler Eski Anadolu Türkçesinde küçük ünlü uyumunun yaygın olmadığını göstermektedir. Bu durum, Eski Anadolu Türkçesinin ilk göze çarpan dil özelliklerinden birisidir.¹³⁷ Türkiye Türkçesi ses özelliklerini de yansıtan metinde bazı kelimelerin hem düz hem yuvarlak ünlülü biçimleri de vardır: açık 101/02, açuk 40/06; degil 12/04, degül 89/09.

5. Eski Anadolu Türkçesinde söz başındaki bir kısım /t/ler tonlulaşmıştır: tağı>dağı 01/03, te->deme 102/03. Metinde /t-/ ünsüzünün korunduğu kullanımlar da vardır: tağ 24/02, turağ 62/13.

¹³⁷ Ahmet B. Ercilasun, *Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yay., 12. Baskı, Ankara, 2012, s. 455.

6. Eski Anadolu Türkçesinde eklerin /d-/li kullanımları devam etmektedir: atdı 28/05, aşdı 64/02, bulışdı 44/07, demekden 16/32, sevmekden 81/03, ölmekden 76/05.

7. Metinde, iyelik eklerinin yuvarlak ünlülü biçimleri (avum 67/07, varuñı 80/04) yanı sıra Türkiye Türkçesindeki gibi düz biçimleri de vardır: adım 31/07, ardıña 110/02.

8. Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlak biçimleri kullanılan ilgi hâli eklerinin (halkuñ 55/04, gözgünüñ 107/02) metinde düz biçimleri de vardır: Hakkıñ 92/02, karğanıñ 21/06.

9. Eski Anadolu Türkçesinde görülen geçmiş zaman çekimi III. şahıslarda -dI, I. ve II. şahıslarda -dU ekiyledir (irgürdi 01/07, aldum 23/26, eyledüñ 58/02). İncelenen metinde ise Türkiye Türkçesindeki gibi küçük ünlü uyumu yönünde kullanımlar da görülmektedir: çaldım 34/06, etdiñise 49/06, göründü 101/11, öldüler 39/08.

10. Eski Anadolu Türkçesinde öğrenilen geçmiş zaman çekimi -mİş ekiyle kurulur (ağmışam 23/06, görmüşem 06/06, kalmış 63/07, olmuş 33/13, talmışam 50/06, tölmuş 07/04, yaratmış 152/01). İncelenen metinde -mUş ekiyle yapılan çekimler de vardır (unutmuşum 06/03, olmuş 33/13). Öte yandan erken Azeri Türkçesi özelliği taşıyan -(y)Up eki de metinde kullanılmıştır. Öğrenilen geçmiş zaman eklerinden sonra bazen -dUr ve -dUrUr bildirme ekleri de gelmiştir: et(d)üpsin 46/07, kılupdur 11/01.

11. Eski Anadolu Türkçesinde gelecek zaman çekimi çoğunlukla -(y)IsAr ekiyledir (olisarsın 55/12). Türkiye Türkçesinde kullanılan gelecek zaman eki -AcAk da metinde kullanılmıştır: geçeceksin 46/08.

Metnin söz varlığı, Dizin'den faydalanılarak tespit edilmiştir. Zengin söz varlığına sahip olan eserin dili, Arapça ve Farsça kelimelerin Türkçe kelimelerden fazla olmasına rağmen anlaşılırdır. Şairin asıl amacı sanat yapmak değil, dinî-tasavvufi görüşlerini halka yaymaktır. Anlaşılır bir dil kullanmak bu bakımdan önemlidir.

Bu çalışmada Eşrefoğlu Abdullah-ı Rumi'nin Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu 06 Mil Yz A 3306 adlı arşivde kayıtlı olan Divan'ı dil ve üslup yönünden ayrıntılı bir şekilde incelenmiştir. Tespit edilen veriler, 15. yüzyılda yaşamış bir

mutasavvıf şairin eserinde aradan geçen zaman içinde istinsah edildiği çağın dil özelliklerinin metnin diline kısmen yansıtıldığını göstermektedir.

KAYNAKÇA

- Aksan, Doğan (2015). *Her Yöniyle Dil* Cilt 3. Ankara: TDK Yay.
- Alyılmaz, Cengiz (2011). “Zamir N’si Eski Bir İyelik Ekinin Kalıntısı Olabilir Mi?”, *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*. Ankara: TDK Yay., s.515.
- Cebecioğlu, Ethem (2009). *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. İstanbul: Ağaç Kitabevi Yay.
- Delice, H. İbrahim (2012). *Sözcük Türleri*. Sivas: Asitan Kitap.
- Demir, Nurettin ve Yılmaz, Emine (2012). *Türk Dili El Kitabı*, Ankara: Grafiker Yay.
- Devellioğlu, Ferit (2005). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yay.
- Eker, Süer (2010). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yay.
- Ercilasun, Ahmet Bican (2012). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Ankara: Akçağ Yay.
- Ergin, Muharrem (2009). *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak Basım.
- Gölpınarlı, Abdülbaki (1968). “Eşrefoğlu”, *Türk Dili C. XIX*. Ankara: sayı:207, s.391.
- Güneş, Mustafa (1994). *Eşrefoğlu Rūmī ve Dīvānı (İnceleme- Metin)*. Malatya: İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.
- Güneş, Mustafa (1998). *Eşrefođlu Rūmī*. İstanbul: Timaş Yay.
- Kanar, Mehmet (2000). *Farsça- Türkçe Sözlük*. İstanbul: Deniz Kitabevi Yay.
- Karahan, Leyla (2011). “Fiil Terimi Üzerine”. *Türk Gramerinin Sorunları Bildiriler*. Ankara: TDK Yay., s. 161.
- Korkmaz, Zeynep (2017). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK Yay.

Korkmaz, Zeynep (2013). *Türkiye Türkçesinin Temeli Oğuz Türkçesinin Gelişimi*. Ankara: TDK Yay.

Korkmaz, Zeynep (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yay.

Köprülü, Fuad (1966). *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yay.

Özköse, Kadir (2016). *Anadolu Tasavvuf Önderleri*. İstanbul: Mavi Yay.

Pala, İskender (2013). *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*. İstanbul: Kapı Yay.

Tercüman 1001 Temel Eser Heyeti. *Eşrefoğlu Divanı*.

Timurtaş, Faruk Kadri (2005). *Eski Türkiye Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yay.

Tuna, Osman Nedim (1960) “Köktürk Yazılı Belgelerinde ve Uygurca’da Uzun Vokaller”. *TDAY Belleten*, s.213-282.

Türkçe Sözlük (2011). Ankara: TDK Yay.

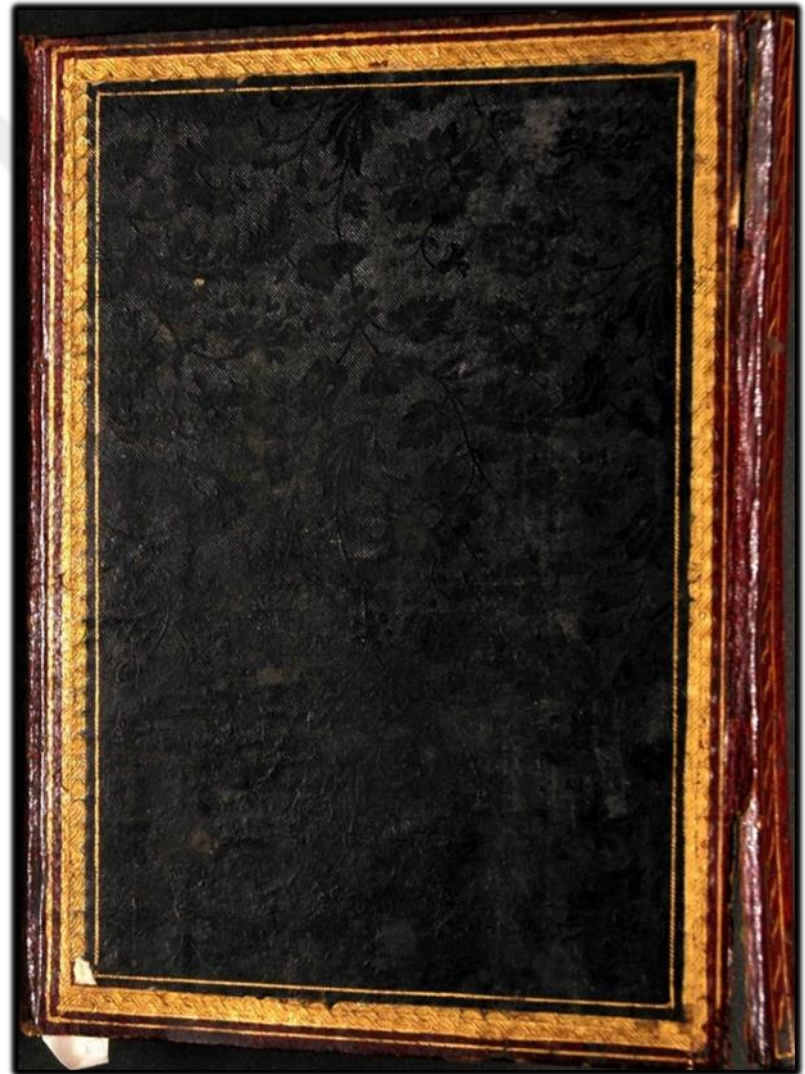
Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi C. 11 (1995). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yay.

Yılmaz, Adile (1993). *Eşrefoğlu Rûmî Divanı (İnceleme)*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi.

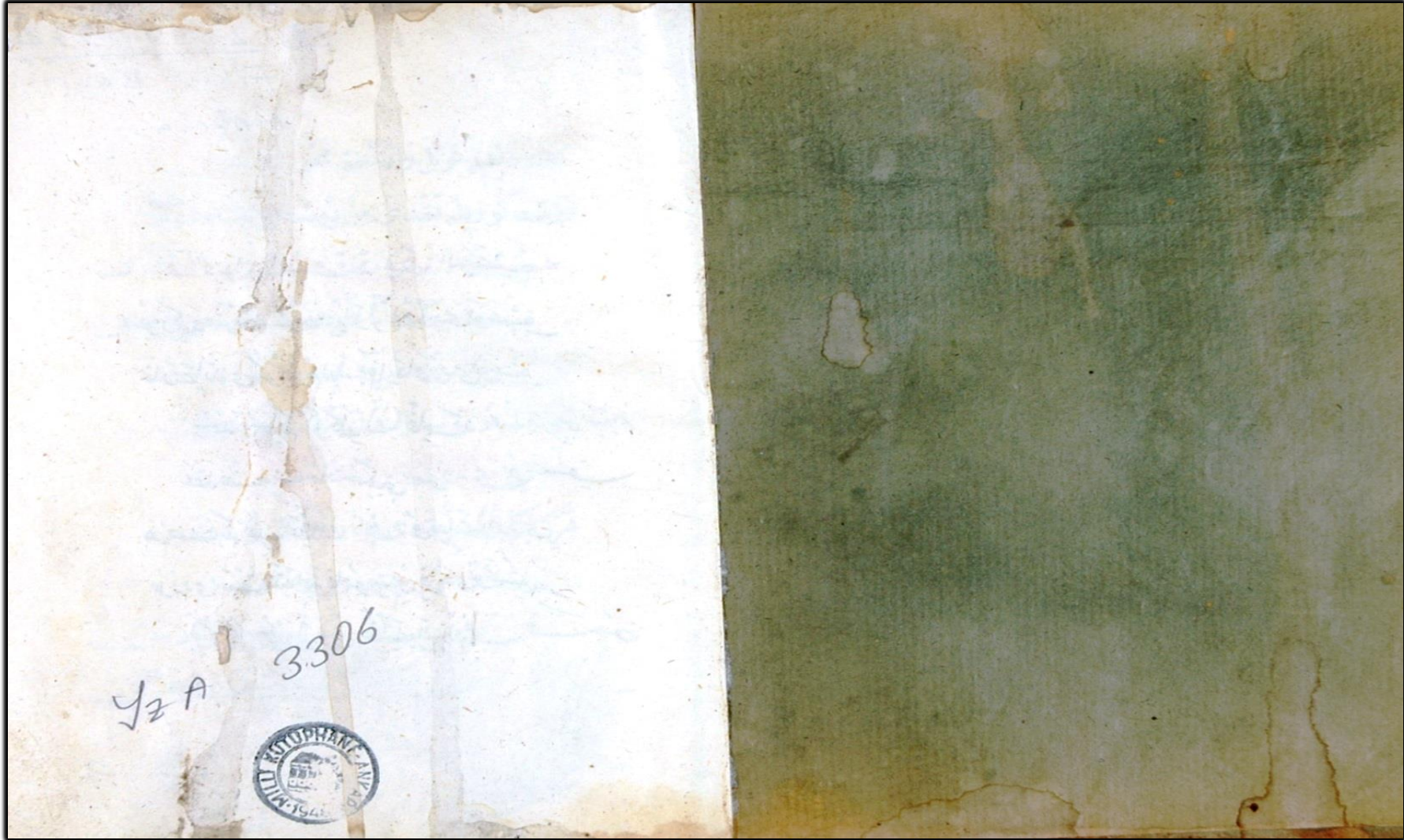
Yücel, Bilâl (2002). *Mahmud Paşa Adnî Divanı*, Ankara: Akçağ Yay.

TIPKI BASIM

كَمَدُوا رِغِيدَهُ كَوَكُلٍ وَارِغَمَهُ مَحْوِ أَيْلِدِي
 دُوسْت كُوزِيلَه بَقْدِي اؤُل دُوسْت بُو زِي نُورِدِي بُو عَشِق
 چُون قَا دَا رِنْدَه بَتَلِك مَنصُورِن دَا رَايَلْدِي
 دُوسْت اَسِيكِنْدَه اَنَا لِحَق تُو بِن اُورْدِي بُو عَشِق
 كُون كُون اَشْرَف اَعْلَى رُوي دَرْدِي اَعْلَى تَر بَس نَدَن
 زَخْمَك خُود دُوسْت لِنْدَن مَرَه اَر كَن دُوسْت عَشِق
وَاللَّيْلُ صَامَةٌ اَللَّهُ
 هَر كِي اَكَم شُعْدَه بَر قَدِي بُو عَشِق
 عَالَمَه دُبْدُز اُو بِي چَقْدِي بُو عَشِق
 اَطْلَسِي چِي قَا رَدِي كَم اِي بِلَاسَن
 تَخْتَر مَن سَاه لَرِي بَقْدِي بُو عَشِق

B 28-6-1972
 Filizet Bayri
 Ankara

هَذَا دِيوانِ اَشْرَفِ زَادِ رَحْمَةِ اللهِ عَلَيْهِ
 بُو رَكِيْمَه شَرْحَه شَرْحَه يَار لَر اُورْدِي بُو عَشِق
 غَارَت اِنْدِي كُوكُلُوم اِيْلَه بَعْمَا يَه اُورْدِي بُو عَشِق
 شَمْدِي حَاكِم كُوكُلُوك اَقْلِيْمَه عَشَقِيْد بَر بَكِيْم
 عَقْدَه نَفْسَه تَنَه جَانَه حَكِيْمِي سُو رَدِي بُو عَشِق
 هَر صِفَت كَم نَفْسِه عَقْلَك دَاخِي رُوحِك وَا رَدِي
 بُو رَدِي سَيْفُ اللهِ اِيْلَه فَا مَوْسِيْن قُو رَدِي بُو عَشِق
 بُو كُوكُلُ حَجْر لَر بِنِي تَخْلِيَه قِيْلْدِي قَا مَو

ایکی عالمده کوکل بقلا مدهی
 هر کیه کم کو کلنه اقدی بو عشق
 یازلرد مجنون خیران قودی
 لیلایه چون بر نظر بقدی بو عشق
 هدم اولدی بر نفس منصور پله
 بوینینه اورغانی دقدی بو عشق
 هادوت ماروت اندردی بر
 زهری آلدی کوکا چقدی بو عشق
 عشقه اشرف اوغلی رومی بک یا بوش
 چون سکا دکلدی بو قلدی بو عشق
وله ایضا رحمه الله علیه

زاهد

زاهد کله عشقه اوی عاز ایلده
 توحیدینه عشقک اینکار ایلده
 نوو حیده اولون ایلده و ران
 کوکلکی اول ملکه معمار ایلکه
 ماسوار نین کوکلکدن سل کیدر
 بزکو کلدن حب تکرار ایلکه
 عشقه دکشر تسبیح سجاده
 بوندن اوزکه داخی بازار ایلده
 دزد یار پله برا کولک یاره قل
 دزد آرتیر دزد تیمار ایلده
 سیر عشقک بلز الا عشق کروا

سَکَا عَشِقِ بِنْدِ مَرْدِ خِي يَا زَانِيَه
 اَشْرَقَا وَغَلِي رُوحي عَشَقَه يَا رِسْکِ
 دِلَه عَشَقَدَن اَوْز که از کازايه
وله ايضا رحمه الله عليه
 مُفْلِسُو ز اِيکي جِهَانَدَه عَشَقَه وِيرِدُوک وَا دَرْمَز
 پِيئَه مَر دُو سَت سَوَمَاک قُو دُو کَا وَا کِه کَا دَرْمَز
 نِيَه رَز بِيَن دُو جِهَانِي جُو نَاک بُو لِيَشُو ز آ نَجِي
 اَنَدَن اَز نُو قُجَان دِلَه بُو قُد مَر ز تَکْرَار مَر
 بَر صَفَانَاک صَا فِ سِن اَجْدَاک صَفَادِر قَلْمَز
 مَنَا سَوَا دَن اَيْتِه مَر دَر دُو قُد ر بَار مَر
 بَر تَخِي جَانِي اَنَاک بُو لِنَدَه اِي نَا ز اَتِي شُو ز
 عَقَلُو قَهْمُو عَمَلُو زَهْدَت قَلَدِي دِنَا ر مَر

منکراولما

مَنکَرَا لَمَا سَن بُو عَشَقَه صِدْقَه کَل بُو ل صَفَا
 قَر عَدَمَا مَنکَر اِي نَن طَلْمَن بَر م سَکَا ر مَر
 سَن بَر مَر بِيَن دَن بِيَزَا کَتَدُو کَر فَلَک عَجَب
 بَر نَفْسَه اِکي عَمَلُو بُو ل کِي دَر بَر مَر حَجَا ر مَر
 زَاهِدَا وَا ز کِه بُو عَشَقَدَن طَيَا رَاک بُو ق سَتَف
 بِلَدِي بِلْمَا يَسَر بِي دَر دَر بَر مَر اَسْرَار مَر
 کَمِيَا عَشَقَه بُو لَد ف مَيَسِر اَلْتُون اِي دَر ز
 اَوْرَتَدَن چَقْسُون ز غَل کَم صَا قِنْد بَار مَر
 بَر قَنَا اُولُو ب قَنَادَن کِي قَنَا يَه يَمِي شُو ز
 شُو نِيَه کَم مَحْوَا وُلْمَشُو ز هِيچ قَلَدِي اَنَا ر مَر
 عَشَقَه اُولَد قَسَه فَا نِي دُو سَتَدَه بُو لَدُو بَقَا

چُون بَقَايَه وَاَصِلْ اَوْلَدِي بِاَقْدَرِ اَنْوَارِ مَن
 سَن بُو اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُو بِي نِيكَ سُو زَلَمَن مَكَلَامِكُم
 دَاخِي بُونَدَن اَوْزَكَه دَر عَا شِقْلَه اَخْبَارِ مَن
 لَو مَن بِي لَوَن رَنكَدَر بِي تَاك سُو زَلَمَن
 رُو حَمَن دَايْمَا اَسْرِك بُو فِدُو هَم شِيَا رَمَن
وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَرَلَمَن بَا زَه بِي بَا ز اَوْلَه بِنَجَه
 جِهَانِيَن خَلْقِ اَعْيَا ز اَوْلَدِ بِنَجَه
 حَقِيْقَتِ عَالَمِيَه يُو ل وَا رِي لَمَن
 بُو مَلِكَدَن كَلِي بِي نَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 اَوْ وُحَدَتِ بَحْرِيَه كِمَسَه اَوْلَشَمَن
 اَقَب

اَقَب كُو ز يَاشِ بِي كَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 مَيْسَر اَوْلَمَا اَوْل نَا رِي كِ وِصَا لِي
 بُولِنَدَه وَا ر اِي شَار اَوْلَمَا بِنَجَه
 بُو دُنِيَا جِيْف سِيَن بُو حِيْد قَوْمَن
 كُو كَل عَزِيْم دِي رَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل جَمْع اَوْل بِن دُو سْتَه كُو اَنْفَك
 بُو ذِي بَا كَا ر نَا ر مَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل دُو سْتَه اَوْز مَن دَر تَلُو اَوْلَمَن
 بِي زَا هِل دَر دَه اَوْ بَا ز اَوْلَمَا بِنَجَه
 كُو كَل اِنِيَه سِي بَا سَدَن سِي لَمَن
 دِي لِنَدَه دُو سْت تَكْرَار اَوْلَمَا بِنَجَه

كُوْكَلَه طُوْلَمَزْ اَوْلِ يَارِيْكَ حَيَالِي
 خِيَالِي غَيْرِ يَارِ اَوْلَمَا يِنْجَه
 كُوْكَل بُو عَشَقَه هُرْ كَزْ مَحْرَمِ اَوْلَمَزْ
 تَمَامِ دَرْدَه كِرْفَتَارِ اَوْلَمَا يِنْجَه
 جِهَانْدَه كِسَه عَشَقْدَنْ حَظْ اَيْلَمَزْ
 قُوْبُوْبِ نَامُوْسِيْنِ يَهْ عَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 كِسْتِي بُو عَشَقِ اِيْچِنْدَه كُرْچَه اَوْلَمَزْ
 وَفَا قِيُوْبِ جَفَا كَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 جَفَا سَزْ كِسَه اِيْرَمَزْ صَفَا يَهْ
 كَلِ اَوْلَمَزْ جَلُو دَرْ خَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 وَصَالِي شَمَرِيْ بِنِيْهَه كِسَه قَمَنْزْ

بُوْرَكْ

بُوْرَكْ دَرْدِيْلَه يَانَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 كِدِيْمْ دَرْدِ دَرْدِي يَارِ وَرْدِي
 قُوْمَزْ عَشَقْدَنْ خَبَرِ دَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 قُوْ كِسْتُوْنِ دَرْتِ سُوْزِي خَيْرِ اَنْدِي اَوْلَمِ
 يَدِيْلَزْ اَلَهْ يُوْلَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 وَزَا وُلْ دَرْتِ لُوْ اَوْلَانْدَنْ اَمْرِ اسْتَه
 يَمَازِ يُوْفِ سَكَا يِهْمَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 سَزْ يِيْ اَهْلِ دَرْدِيْكَ اِمْمَه اِنْكَاَزْ
 يُوْلِي بُوْلَمَزْ سِيْنِ اِقْرَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه
 وَازِ اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوْحِي كِيْ سِنْدَه
 دَلْمَنَه وَصِلِ دِلْدَاَزَا اَوْلَمَا يِنْجَه

وَلَا أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

بَن دُوسْت هَوَا سِتَه دُوشْدَم اَوْزَكَه هَوَا نَمَه كَرَك
 بَانِئَمَه دُوسْت سَوْدَا سِي وَا زَدَغِي سَوْدَا نَمَه كَرَك
 اَمِي زَاهِد دُونِيَا پَر سَمَوَا ز زُهْد كِي عَز زَابَلَه
 بَن عَاشِق شُورِيَه يَم دَر قُورُو بَانِمَه كَرَك
 بَن دُوسْت بُولَنَه نَقْدِي هَب اَو يَنَه بُوَب اَو نُونُشَم
 جُون كَنْدِي كُلِّ وَا ز لَغِم حُوف رَجَانِمَه كَرَك
 بَز لَاءُ بَالِ كَرَم اِيكِي جِهَانِ نِيكِي رَم
 مَتَلِ بُوَف سَكَن اُجْمَاعَه پَس مَا سَوَا نَمَه كَرَك
 بَن مَسْت اَذَل كَلِشَم بَن نَا اَبْد مَسْت كِبَرَه رَم
 هَج اَيْلَن اَسْرَك لِكِم زُهْد تَقْوَا نَمَه كَرَك

بَن دُوسْت

بَن دُوسْت اِيكِي پِيَا نَبِي اَلَسْت دَن اُوَك بَز كَمِشَم
 بَن دُوسْت عَيَان كُور مَسَم حَيَالِ بَانِمَه كَرَك
 بَن اَو نِقْوِي فِكْر اَمْرِم دُوش كَرَب تَعْبِر اَمْرِم
 بَن كَلِم بَن كَمْرِم بَقَا فَا نَمَه كَرَك
 كَمْرِي سُو زَنَدَه اِنْسَانِم بَن سَلْطَانِ اِنْسَانِم
 بَن فَا رِغ دُوجِهَانِم اِسْبُوغُو غَا نَمَه كَرَك
 بَن اَشْرَف اَوْغَلِي دُومِي يَم بَن بَا قِيم قَدِيم يَم
 بَن اَوْل مَرْغ لَاهُوتِ يَم اَرْض سَمَا نَمَه كَرَك
 وَلَا أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

بِنه جانم دِما غنّه اَرشدِي لَدِي دُوسْت
 كَرَك اِيكِي جِهَانِ چُون اَلِه كُودِي فُوضْت

بِكَاشِبُومَدَّ عَيْلٍ نَجَّهَ اَطْعَمَ اَيْدِي سَهْ اَشْوَن
 هَلَهْ شَمْدِي حَاصِلِ اَوْلَدِي بَكَا بُونَدَه وَصَلَتْ
 نَهْ بِيكِم بَقَا رَيْسَم كَزْمَه كُورْتَن اَوْلَدُر
 كَلَسُون اَوْلَدِيْن كِه بُوَقْدُر بُو كُون بُونَدَه رُو بِي
 بَصِيْرَت كُوزِيْن اَجْسُون حَقِيْقَت نَظَر لَه بَقَسُون
 كُورَسُون اَوْلَدِي كِه بِيْجَه طُولْمَش جِهَانَه دِلَالَه دُوَسْت
 سَكَا اَشْرَف اَوْغَلِي عِيْنَات اَرِيْشْدَه دُوَسْتَدَن
 يَدِي اَقْلِيْمَه طُولَدِي تَمَامَت مَحَبَّت دُوَسْت

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلِيْهِ

بَكَا سَن جَان يَتَر سِيْن جَانَان كَر كَز
 سَنِي كَر كِه سَنِي كُو نِيْن كَر كَز

سَنَك

سَنَك فِكْر وَكَلَه طُولَدَم تَمَامَت
 يَتَر دَر دَوْلَك دَخِي دَر مَان كَر كَز
 مَرَاد مَسَن سِيْن اَنِي دُوَسْت سَنَدَن اَوْلَدِي
 سَكُو اَجْمَق حُورِي غِلْمَان كَر كَز
 يُوُوَمَسَا كَا وَ قَبْل مَعْبُودَم سَن
 عِيَان كُورَدَم سَنِي كَان كَر كَز
 بِي كَلِي يُوُوَرَدَم سَنِي بُولَدَم
 بَن سَن سَن بَن اَوْلَدَم بَن كَر كَز
 لَنَا لِحَق سِيْرِيْن فَاش اِيْدَه رَم قَاش
 مَلَامَت اَوْلَم پِيْنَهَان كَر كَز
 سَكَا دُوَسْت عَسَق اَشْرَف اَوْغَلِي رُو بِي

بِتْرَا پیمان دَخِ اِیْمَانِ کَر کَر

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِکْ عَشَقِکْ بَکَا مَذْهَبُ دِیْنْدُرُ

سَنِی هَر مِکْسَرِکُمْ سَوَمَنِی دِیْن دُرُ

سَنِ سَه وَنِ دِز حَوْرِ قُصُورِی

عَاشِقَلَرِ سَنِکْ عَشَقِکْ هَمِیْنِ دُرُ

سَکِرْ اَجَقْ بَکَا سَن سِرْ جَهَنَّمْ

یَدِی طَا مَوْ سَنکَلَه رِیَا حِیْنِ دُرُ

شَکْرِیْن سَم سَنَسَزْ بَکَا اَجِی اُو دُرُ

سَنکَلَه زَهْرِ قَا بِلْ کِی شِیْرِیْنِ دُرُ

اِکِی جِهَانِ اِجْتَرَه هَر نَه کِم وَار

دکالند

دُکَالِنْدَن سَنِکْ عَشَقِکْ کَر بِنِ دُرُ

کِه هَر بَز کُوشَدَه بَیْکِیْن بَیْکِیْنِ دُرُ

بَیْم فِکْرَه حِیَا لَمَ اَنَدِشْتَم سَن

اَنکْ چُون کُوز لَرَه هَر دَم نَمِیْنِ دُرُ

یِرَا کَلَه یِنَانِ عَشَقِکْ اُو دِیْدُرُ

بُورَا کَلَه اِنِیْنِ دُونِیْنِ کُوبِنِیْنِ دُرُ

سَنِکْ عَاشِقَلَرِیْکِ جُورُ دُو کَلِنْدَن

بُورَا شَرَفِ اَوْغَلِی رُوحِی کَتَرِیْنِ دُرُ

فُورُکَلَه جَانِ قَدَا اَنَدِیْم مَدَا عِیْم

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِکْ عَشَقِکْ کَا کِم دُشْدِی اَی جَان

نه مذهب قودنه دين نه ايمان
 نه دنيا آخريت نه زهد تقوى
 نه غيرت عار ناموس نه آد صان
 نه علم نه عمل نه عقل تدبير
 نه خوف نه رجانه شرع ازگان
 قويغمالدي عشقك اى دوست هالي
 صورت ملكين يقب ايلدي ويران
 فقير ايلدي خلق ايجنده ابي
 اكاطعن ايدرا اولدى دوست دشمان
 برقدى خلق دليته آي يا و ز
 تمامت عالمه ايلادى دستان
 بو عشقك

بو عشقك او بيننا هنج كسه دو نماز
 قپولرد قول اولدى نجه سلطان
 بو عشق زنجيرنه جونكم چكledi
 قيوندن دنج ياوش اولدى اصلان
 استندك عاشق اولدى شاه آدهم
 كيوب برچول جهانده اند سيران
 شونك كم عشق اولددر قامو وارن
 اولددر ديركعبه اك يكسان
 ازله كم كه اجدى عشق شراين
 ابد شويله كيدرا اولمت خيران
 كووك كم جاننه عشق اودد شديپه

اودم قينا دهم جوشد نمان
 بو عشق کوهر لرن طشرا برقدی
 اگر طاليسک دیر آن ریکان
 بو کوهری نه بلسون دکه صراف
 نه آکلاسون بور منی دکه نادان
 بو حکمه نه افلاطون آرشدی
 بوئی نه جانوس بلدی نه لقمان
 بودیلجانلو بلدی هر کز
 او بلدی بودیکم اولدی دجان
 بو عشقک اسرارن اشرف اوغلا رومی
 فوسویلده کم بلن بون انسان

بو آو

بو آو کلباسندن چقرسک
 اولابومعندر سکا ده آسان
وله ایضا رحمه الله علیه
 عشق منی بجا قلبد رسن بی صور ما بکا
 بن بنی بلن منی خبیر و برم سکا
 نوش اددیدن اول خرابانی مغانک جابینه
 عقلم اسرک جانم اسرک نه ضرر رسن اسرکا
 اول شراب کیم بن اجدم فارغی پیماندر
 ساقسی اول باقی بزدر جهد ایدوب ایشراکا
 بو وجودم قطر سن بجره از دم مست
 یوقلدم موج در یاد در دره او کدن صکا

سُؤْلِ كِه جَانِ وَيَزَمَنْ بُو يُولَدِه بِيَسَنْ جُونِ جَانَانِ دِلَرِ
 مَدَّ عَيْدِ نَرْقَوَانِي كَمِ دُوسْتِ اَوْلِ يَا لَانِ دِلَرِ
 دُوسْتِ بُولِنْدَه عَاشِقَه اَلْبَتَدَه جَانِ وَيَزَمَنْ كَرَكِ
 زِيَرِ اَوْلِ دُوسْتِ عَاشِقِينِي دِلُو يِجَانِ دِلَرِ
 وَا رِكِي وَيِرِ دُوسْتِ دَرِ دِنْدَنْ اَلِي كُو دَرَجَه
 تَا كِه سَكَا دِه دِيَا لَرِ دَرِ دَوَارِ دَرِ مَانِ دِلَرِ
 هَر كِه كِه كُو كَلِنْدَه كَمِ دُوسْتُو بُو فِ اَدَمَه كِه
 دُشْمَنْ اَوْلِ حَيَوَانِ عَيْشَه دُونِ حُسْرَانِ دِلَرِ
 عَاشِقَه عَشَقْدَنْ نِشَانِي وَرَدِ دَرِ بَلُو بِيَا نِ
 فَا رِغِي كُو نَيْنِ اَوْلُو رَه نَه اَصْحِي نَه زِيَانِ دِلَرِ
 كِبَرِي كِه اَوْلُدِغِ جَانِدَه عَشَقِ كَلْبِ قَلْبِه قَارِ

صُورَتْمِ عَاشِقِ وَا لِي اِيچْمَه طَلُو مَعْشُوقِ بِنَمِ
 عَاشِقَه مَعْشُوقِ عَشَقِ بَرِ دَرِ هِمَانِ قَلْمَه طَكَا
 كَلِ بُو بَرِي كِه شَرِ بِنْتِدَنْ بَرِ قَلْحِ نُو شِ اَبَلَرِ كِمِ
 بَرِ بَقَبِ بَرِ كُو رَسِنِ طَا عِلْمَا سِنِ دُورْتِ نَكَا
 بَرِ بُو بَرِي كِه دِيدِ كِمِ بُو فِ لَقْدِ زَا كَلَرِ سَكِ سِرِي
 اِي كِه لِكِ بُو وَا زِلْغُو كِ قَوْمَنْ وَا دَسْنِ اَصْلَا
 سَنْ بُو بُو فِ لَقْدَنْ قَبْرِ سِنِ بَرِ اَيْشِ بُو فِ لِقِ نَدَرِ
 بَرِ مَجَالَا اَيْسَه دَرِ دُوسْتِ بُو زَنْ كُو رِ مَكَلَا
 اَشْرَفَا وَا غَارُو مِجِي اِي كِه دَفْتَرِنِ بَقْدِي اُو دَا
 بَرِ اَلْبِ بَرِي كِه بُو لَبِ بَرِي كِه دَرِ لَه بَرِ لِكَا

سؤل که

عَشَقَ حَرَابِلِقَدْرَ سَوْرَ لَرَمَعُو زَلَرِي وَيِرَانِ دِلَرُ
 اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُو مِي عَشَقَه وَيِرَه لِي هَبِ وَاِرِي
 بِمُضَرِّدِ اَوْلُبُ يُوْرَزْنَه وَصَلْتَه بِهَرَّانِ دِلَرُ
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ
 عَشَقَه آوَارَه اَوْلُنِ دِيْنَه كَارِي نِدَرُ
 كُو كَلْبِي اَوْلِ يَارِ وَيِرَانِ بِزِ دَخِي يَارِي نِدَرُ
 طَالِبِ اَوْلُنِ جَانِ كُو كَلْدَنْ دِيْتَارِي رَسَكَه
 قَالُو قِيْلُو عِلْمُ مَنْصِبِ جُتَه دَسْتَارِي نِدَرُ
 دُوسْتِ وَصَالِي شَرِّ بَيْتِيْكَ جُرْعَه سِنَه قَصْدِيْ
 فَاِنِي لَدُنْ دَنْ پَكْرِ اَوْلِ شَهْدِ شَكَارِي نِدَرُ
 دُوسْتِ يُوْلُنْدِ تَرَكِ حَجْرِيْ دِ اَوْلُنِ اَوْلِ اَذَانِ

صافولر

صافولر صابْتِ يِرِ پَرْمَزِ حَنْدِ
 دُوسْتِ هُو اَسِنْدَه دُوشِنْ كَلِي هُو اَلِرْدَنْ پَكْرُ
 بَاشِي نَعُو غَايَه وَيِرْمَزِ يُوْنِغِ يَا وَاِرِي نِدَرُ
 عَاشِقِيْكَ يُوْلُدَاشِ دَرْدُو آهَلَه كُوْرُ يَاشِدَرُ
 دَرِ دِيَارِ جُوْنِ اَلَهْ كِرْدِي دَخِي سِيْمَارِي نِدَرُ
 آسِنَاءِ دُوسْتِ اَوْلُنْدِرْ مَا سَوَاءِ تَرَكِي اَيِدَرُ
 فِكْرِيْ ذِكْرِيْ دُوسْتِ دَرِ اَنْجُوْ اَوْزَكَه كَهْتَارِي نِدَرُ
 هَرِ بِلَادِ دُوسْتِ دَنْ كَلُوْرِ هِيْجِ دِمَرِ جُوْنِيْ جِرَا
 قَهْرِيْ لَطِيْفِيْنِ بِزِ بِلُوْرِ اَوْلِ نُوْرِيْ يَا نَارِي نِدَرُ
 خَالِقِيْ يُوْلُنِ كِيْشِيْ كَلِي حَلْفَدَنْ كَا سِلُوْرُ
 مَعْمَلَه سِيْ دُوسْتِيْ دِيْزِ صَاقُوْ بَا زَارِي نِدَرُ

أُولِيَا يُؤَلِّمُهُ صِدْقِيهِ كَلَنْ كَرَجِكْ مُرِيدِ
 مَالِ مِلْكِ جَانِ بَاشِي نَامُوسِي عَارِي نَدَدِ بِلِيدِ
 أَشْرَفِ أَوْغَلِي رُومِي دُوسْتِ بَقِيَا سِنْدِ بُونَا
 دُوسْتَه قَرَشُودَا نِيمِ أُو بَرِ كَلِ كَلَرَارِ نَدَرِ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

هَرَكِكْ كِمِ عَشَقِ يُوُقْ حَيَوَانْدُ دُرُ
 كَرَجِكْ صُورْدَرِ أَوْلِ إِنْسَانِ دُرُ
 صُورَتَا إِنْسَانِ وَ لِحَيَوَانِ صِفَتِ
 مَعْنَدِ أَوْلِ بِلَهْمِ أَضْلَدَنْ دُورُ
 عَشَقِ أَوْلِيَانِ كِشْتِكْ جَانِ يُوُقْ
 سَامِرِي كَا فِرِي كِي بِجَانِ دُرُ
 بُو

بُوشَادَه هَر كِشِي شِيرَا وُلِيَه
 كِيَسِي تَلْكِ كِيِي أَصْلَانِ دُرُ
 هَر حَجَرِ لَعَلِ أَوْلِيَه أَيُّ لِي بَصَرِ
 كِيِي يَعْقُوتِ كِيَسِي مَرَجَانِ دُرُ
 عَاشِقِكْ مِهْرُ وَفَا صِدْقِ صَفَا
 اِيَشِ دَائِمِ لَطِيفَلَه اِحْسَانِ دُرُ
 عَشَقِ سُرُكْ هَر سُوَزِي دَعْوِي وَجَدِ
 كَبِرِي مُجَبِّي صِفَتِي شَيْطَانِ دُرُ
 عَاشِقِكْ اِيَشِي تَوَاضِعِ مَسَكَتِ
 كُوزِ لَرِيَا شِي مَدَامِ سَنِيْلَانِ دُرُ
 عَشَقِ سُرِي كُوزِ كِمِ بِخِيلِ نَا كِسْ شُومِ

عَشْقِ سِرُّكَ هَرَّ طَاعَتِي أَوْلَوْهَا
 عَاشِقُكَ كَهْرِي دَخِي إِيْمَانِ دُرُرُ
 عَاشِقُكَ وَارِي بُولِ إِجْتِنَاهِ سَبِيدُ
 نَهْ سِنَهْ حَكْمِ إِدَهْ سِنِ فَرْمَانِ دُرُرُ
 عَشْقِ سِرُّكَ بِيْرِي جَبْتَمِ اسْفَلِي
 سَكْرُ أَجْمَاقِ عَاشِقَامْبَدَانِ دُرُرُ
 كَرِي عَاشِقُ صُورَتَا مَسْكِينِ فَقِيرِ
 الْأَمْعِينِ الْوَسْطَانِ دُرُرُ
 هَرِّ كَوْنِكِ كِمِ عَشْقِ وَأَزْجَاهِلِ دَكَلِ
 زِيْرِهِ هَرِّ مُشْكَلِ أَكَا آسَانِ دُرُرُ
 أَشْرَفَاوَعْلِي رُومِنِكَ هَرِّ بِيْرِي سُرِي

نَفْسِ آتِيْنِ بِيْجَرُودِ سَكِيَانِ دُرُرُ
 عَاشِقُكَ قَلْبِ سَلِيْمِ كَيْفِ كَرِيْمِ
 دُوسْتِ بُولِيْنْدَهْ جَانِدَهْ قُرْبَانِ دُرُرُ
 عَشْقِ سُوْرِيْكَ كُوْكَلِي طَرَا جِقْ سُوْنِيْلَهْ
 زَمَهْرِي شِيْوِي لِي بِيْرِنَادَانِ دُرُرُ
 عَاشِقُكَ كُوْكَلِي مَدَامْ قِيْنَزِ طَشَارِ
 طَشَرِ آتَرِ دُرُ كَرِيْبِ نَحْمَانِ دُرُرُ
 عَشْقِ سِرُّكَ هَرِّ بِيْرِ سُوْرِيْ بِيْرَاقِ كَبِي
 طُوقِيْنِ صَنْكِ قَتِي بَايِ دَنْ دُرُرُ
 عَاشِقُكَ جَنْبُو شَلْرِي طَلُو شَرِيْنِ
 هَرِّ دُعَاسِي دَرْتَلَرِ دَرْمَانِ دُرُرُ
 عَشْقِ

عَشِقْدَه بَرِ بَحْرِي بِاَيَانِ دُرُرِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِي سَنَ يَا وُقَيْلُ كُلِّي دِلِرَسَكُ بُولَه سِي سِنِ آفِي
 مَحَالِ اَوْ لَا اَنِي بُولُقُ يَتُو رَنْجَه كِه سِنِ سَنِي
 بِيكِي وَا رِكِي تَرَك اَيْت كِ دَا رَا كَا كِه سِنِ سِي زَكِي
 بُو يُولُكُ بَا سَبَا نِي خُو قُجُو زَمَز سِنِ سِنِ اَوْلَا نِي
 اَكِه اَز مَّا كِه جَانِ وِي زَمَكُ كَرَك اِي كِه جَانِ اَوْ
 اَز لَدَن شَيْدَه قَلِي شُدُ ز بُو يُولُكُ اِي زَا رَا كَانِي
 اَنِي بُولُقُ دِلِرَسَكُ وَا زَا وَا لَا كُو رَا مَدَن زَنْهَارِ
 اَجَلِ سُو رَا وَا لِي نَجَه كِه بَرِي كِه سَه بُولُمَز اَوْلَا جَانِي
 خَرَابِ اَيْتِ يِقُ مَقَامُو كِي دَكِي شِشِ اَدِكِي صَا نُو كِي

سكار

سَكَا بَرِ كُو زَا چِيلَه كَم كَر اَسِنِ شَاهِ سُلْطَانِي
 اَكُرْجِي سَنَدَن اَوْلِ عَالِي اَنِي كِه سَنَدَن كِي دَرِيوُ
 سَنِي بِلِ سِنِ سَنِي بِلِ تَابِلَه سِنِ اَوْلِ بِي جَا حَانِي
 سَنِي سِنِ تَا نُو جَانِ صَمَه يَا عَقْلُ يَا كُو كَالِ يَا نَفِي سِ
 يَا اَدَمُ دُرُ دِه مَه دَكِه بَشَرِ صُو رَتَدَه حِيوَلِي اَدُوسْتَه
 وَا شَرَفِ اَوْ غَلِي رُو حِي سِنِ سَنِي قُو دُوسْتَه كِي تِ
 بُو وَا زَلِ قَدَن فَا اَوْلِ غَلِ دِلِرَسَكُ بُولَه سِنِ آفِي

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَيَا عَاقِلِ بُو عَفَلَتَدَن اَيَا نَه
 بُو عَفَلَتَ اَوْ يَقُو سِي نَه سَنَدَه فَا نَه
 عَمْرُ كُونِ كُونِ كِرِ سَزْ خُو شَرِ فَرَاغَتِ

وَدَرَسِنِ اَصِي بِي هَرْدَمَرِيَا تَه
 نَجَه بَر نَجَه بُو نَفْسِيكَ مُرَادِي
 بُو عَشَق رَنِكِنَه كَالَه بَر بِيَا تَه
 شَوْلَر كَم عَشَقِيكَ هَم رَنَك اُولُو ز
 اُولَارِي اَلدَمَز بُو نَفْسِي حَا تَه
 سَنِيكَ كُو كَلَك بُو عَا لَم نَقْشِ اَلْمِشْرِ
 قَلَمَز سِن طَلَب اُول بِي نِشَا تَه
 اَو كِي قَا فَيْدَه نُنْكَ مَنزِيلَه اَز دِي
 اَيْبَنَدَه قَالْدُكَ اَوْش سَن صَا نُو صَا تَه
 كَجَه لَر غَفْلَتِيَه بِي تَمَه زِي نَهَا ز
 طُو رِي كَل اَيِرِشِي كُو رُكََا رُبَا تَه

اشوکی

اَشُو كِي بِي تَر رُكُن كُنْد كَا كَل
 سَا كُو مِيَز اَخِي شَاهِمَز مَانَه
 هُو اَسِيَه بُو نَفْسِيكَ اَيْمَه زِي نَهَا ز
 حَبِيَب رَحْم اَيْلَز نَفْسَه اَيَا تَه
 بَر اَز سَن ثَا نِي نَفْسِي بِسِج اَيِدَر سِيَا ن
 جَا لَت كُو تَر زِي سِن عَقْلَه جَا نَه
 اَوْصَك اَوْلَا اَز وُغِك يَا نِكَدَه اَلْ
 سَفَر قَلِق كَر كَسِي ن اَوْل جِهَا تَه
 كِي دَر سِن اَوْل اَوْزُق يَوْل لَارَه بَر كُو ن
 اَزُق يَا تِنْدَه كَر كَه اَنْدَه كِي دَا تَه
 اَيْنَك مَنزِلَرِي يَوْلُق اَوْزُق دَر

اَز قُ سُو زِ يَ اَيَلَرِ دِي مَنَزِ اِنَانَه
 رَسُو دِي دِي وَ طَن سَوْمَكِ اِمَانَدَن
 نِچُون سِنَكِ هَوَ اَسِكِ يُو قُ وَ طَانَه
 وَ اَرَجَقُ اَوْلِ بَقَايِرُ دِكْ يَقَرِ سِيَن
 دِي شِيَرِ سِيَن دُنِي كُون بُو وِي رَانَه
 عَمْرُ سَمَرْمَا يَه سِي نِي بِي نِدَه وِي رُ دِكْ
 عَجَبِ اَسْرَكِ مَسِيَن سَن يَادِ وَ اَنَكَه
 بُو دُنِيَا فَا نِي لَدَن تَزِي فَا نِي
 بُو زِ شَتِي نِي جَه سَوْمَكِ مَرَا صَا
 بُو صَحْرَا دُرُ كَلَنَلَرِ بُو نِدَه يُو تَدِي
 نَه پِي زَا كَلَنَدِي بُو نِدَه نَا جُو اَنَكَه

كلن

كلن كُو جَرِ قُونِ كُو جَرِ دُو لَتَمَزِ
 بُو كَلَمَكَدَن مُرَادِ نَا صُو زِ كَلَانَه
 كَلَانِي كُو زِ طَرَانِي كُو زِ كِنْدُرُ
 صُو زِ وَ اَزِ دِيغِ كِنْدُرِ شَوْلِ كِلَانَه
 جِهَانِ زِيَرِ كَلَرِي كَمِ كَلَدِي كَتَدِي
 بُو سِي زَدَن وِي زِ مَدِ يَلَرِ بِي نِشَانَه
 وَا لِي شَوْنَلَرِ كِه دِي رِي كِنِ اَوْلِ بَدُرُ
 اَوْلَرِ اِي رِي شَدِي بُو رَا زِ نِهَا نَه
 بُو دُرِ يَادَن بُو لَرِ جِي قَا زِ دِي رِي
 اَوْلَرِ كَرِ دِي بُو جَرِي نِي پَا بَا نَه
 كَلِ اَمَدِي سَنَدَه اَوْلَرِ دَن اَوْلَكِ اَلِكَلِ

اِدْرِشْ حَقِيقَه دُشْمَا كُلِّ كَمَا نَه
 كُو مَا نِيْلَه اِمَان بِي بِيْرِد طُرْمَسْ
 كَمَا نِي قُو اِمَانَه كُلِّ اِمَانَه
 حَقِيقَتْ اِيْش بِلِنْمَزْ اَوْلَا بِيْجَه
 بُوْلْمَزْ يُوْل سِنِي بُوْنْدَه صِلَا نَه
 نِيْجَا اَلْفَاظْ مَعْنِي نَحْت اِيْدُرْسِن
 سَرَا بِي صُو صُوْب دُشْدَك بِيَا نَه
 اَكُو بُوْز بِيْل سَرَا بَه سِن سِيْ كَرِيْت سَك
 قَلَا سِن شُوْنِيْدَه تَشْنَه يَانَه يَانَه
 عَمَلْ قِيْلْ عَمِلَا قُو قِيْلْ قَالِي
 كِيْجَه اَلْدَنْمَه بُو قُو رُو اَدُ صَانَه

انا بيت

اَنَا بِيْتْ سَبَا لِن بِيْل كُوْز كَدَنْ
 حَقِيقَتْ كُوْز لَه بُو بُوْجِهَانَه
 كُو اِسِن شَمْسِ هَر زَرْدَه ظَا هَر
 هَر اَشِيَا دَه كَرِيْتَه حَقُو عِيَا نَه
 سَكَا سِن بِن دِيْمَكْدَنْ اُوْتَه تَا سِن
 اَوْلَا سِن سِن دَخِي كُلَه لِسَانَه
 اَزْ كَدَنْ اَوْل سَعَتْ قَا نِي اَلْوَبِن
 عُرُوْجْ اَيَلَا يَه سِن هَفْتْ اَسْمَانَه
 فَنَادَنْ بَر بَقَا يَه اِيْر سِن كَم
 نِيْتَا لِيْ كِي اَنْوُكْ كَلْمَزْ بِيَا نَه
 اَكُو حَا صِلْ اَوْلُوْر سَه بُو مَقَامَاتْ

كوكل كم پاس اولادوستك نسي دز
 حياتي دز قلوبك ذكر محبوب
 خيالي دوست كوكلر مونسى دز
 خيالي غير دن كوكلك صفاقل كه
 صافي كوكلر دوست قونسى دز
 كوكلر دز كوكلر پر نوى دوست
 بو كوكلر انوك كنج خانسى دز
 كوكلر بولد دوستي آشنالر
 او طشره استين نى كانسى دز
 كوكلر عرسدن اولور نجه يدك عرش
 كوكلر زره سينك بزدانسى دز

وَرَبِّ سَيْرِكَ اَرِيْشَه لَامَكَا نَه
 كوزندن كوتره بئلك حجاب
 كوره كمر آشتا كد زيك آسكه
 بزه جان وى نى كرك بودر سوز
 سزوموز يوق بزمه جان قالدنه
 شولر كم اولدى بو بولدر اجل سوز
 اولر ايرشدي عمر جا و ز آسكه
 چغيرت اشرف اوغلى رومى آيدز
 صلا دز كلسون اولجانه قيانه
 وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 كوكل دوستك جمالي آينسى دز

كوكل كم

مَسْجِدِي مِثْلَانِي فِي فَرْقِ أَيْلِنِ عَاشِقِ أَوْلِي
 قَدَّهْ أَوْلَسَه دَوَسْتِ الْاَدْرُوَصَلِ هَجْرِ أَيْلِنِ
 بَقْدِ غِي بِرْدِ كُوْرْدِ دَوَسْتِ يُوْرِنِي كُوْرِنِ رِنِكِ
 اَلَا بُوَسِرِي مَلِكِ مَحْرَمِ يَهْ اِنْسَانِ اَيْلِنِ
 بِي نِشَانِ اَوْلِي نِشَانِي كِسَه بِلِي عَاشِقُوْكَ
 نِي تَهْ لِي كِي هِيْجِ بِلُوْرْمَزِ رِنِكِ الْوَانِ اَيْلِنِ
 شَمْسِ اَوْلُوْرزَرَهْ يَكْنِ هَمِ قَطْرَهْ اِيكْنِ دَرِيَا اَوْلُوْ
 جُوْشِ اِيْدِرِ طَشْرَهْ اَتْرَدِرِ بِنَهَانِ اَيْلِنِ
 طُوْتِ دِلِكِ سُوْنِيْلَامَهْ اَشْرَفِ اَوْغِي رُوْمِقِلِ
 عَارِفُوْكَ سُوْر لَارِي جُوْنِ فَهْمِ نَادَانِ اَيْلِنِ
 وَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كُوْ كَلِ اَسْرَادِرِ سَمِ عَقْلَهْ صِغْمَزِ
 خَصْلَاَصِ تُوْ حِدِيْتِكِ خَزِ نَسِيْدِرِ
 بُوْمَكْتَرِ اَشْرَفِ اَوْغِي رُوْمِرِ كُوْ كَلِ
 صِنُوْقِ مَجْرُوْحِ هَمِ وِيْرَانَسِي دُرِ
 وَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 جَانِ وِرْدِ عَاشِقِ بُوْ يُوْلَهْ قَصِيْدِ جَانَانِ اَيْلِنِ
 كَفِرْلَهْ قَلْبِ عَدَاوَتِ مِيْلِ اِيْمَانِ اَيْلِنِ
 دُنِيَهْ اَخْرَتِ كَفِرِ اِيْمَانِ نَسَبْتِي بُوْقِ عَاشِقِكِ
 قُوْر قُدُوْر خَدَنِ اَمِيْدِي حُوْر جِيْمَانِ اَيْلِنِ
 يَارُ قِشْ لِي تُوْنَهَا رَجْمَهْ بَهَارِ اَوْلُوْ اَكَا
 هَرِ جِيْكَ كُوْلِ يُوْقِ دِكْنِ عَزِي مِيْ كِسْتَانِ اَيْلِنِ

مَسْجِدِي

قلدی نفسی ظلمنده آب حیوان استمن
 دروکه آرتوروسین ای اشرفا و غی روم عار
 دردیله رسوائی اولن عالمده پنهان استمن

وله ایضاً رحمة الله علیه

زهی عاشق که معشوقی حق اولدی
 زهی قولق که حق سوزه صق اولدی
 زهی کوزم که کزادر داسم انخی
 زهی دل که ذکر حق انده جوق اولدی
 زهی کوکل که عشقه طولدی
 جهانک زهری کاترباق اولدی
 زهی نفس که حقدن از کاسن ائتدی

بونجه درندز که دشمنی جان درمان استمن
 از ترور کندن کنا در دینی نقصان استمن
 عاشقا دردی انوک پسدرگز دو جهات
 بلبلک مقصود کلدرباغ بستان استمن
 نلسون نلسون سرای بادشاهی استین
 حوریا قلز نظر جنات رضوان استمن
 هق باشدیم که انوک سوداس یوقدر هو آنی
 زغد را اولمر داره کتسون شکرستان استمن
 فتوجانیم که انوک دردی اودی بنم ملام
 تا ابد جانسوز در اولی جان که جانان استمن
 سول کوکل که عشق نوریده منور اولدی

قلدی

جهانده اولمدن شونلرکم اولدی
 الوم سز دز لکا اول البق اولدی
 الیک چک فارغ اول جمله جهانندن
 سکا چون بوجهان برانغوا اولدی
 بو شهرتدن کج اشرف اوغل رومی
 که عاشقلا ره شهرت طوزق اولدی
وله ایضا رحمة الله علیه
 خبیرا اولق د لرسک بو خبیردن
 اوز عشق اوقن انا کسون جکر دن
 جکر قان کوز کدن یاش برینه
 اقب کم طوبه جانک بو اثر دن

ناز جعی از دی ملحق اولدی
 زهی جان کم کلیدتها جهاتنه
 نظر قلماد فرید مطلق اولدی
 زهی تن کم دونی کون قلد طاعت
 و ریجق حضرته یوزی اقی اولدی
 بو وار لقدن کچن ایرشیدی واره
 یوق اولما دن زهی تا قیل کم یوق اولدی
 بقا بولق د لرسک وار فنا اول
 بقایه یول فنایه وازمه اولدی
 توز اولدی قلقد بزدن کوشر لدی
 ایقلاره شولر کم طبرق اولدی

جهانده

کَمِ آنُوکِ کُوکِلِ قَائِي دَرِ جَزْدَن
 قُو شَغَلِ عَشَقَلَه دُو سَتِ اِي شِكِ دَه
 بَلُو کَاخِر: مَتِ اِي جُونِ بُو کَرْدَن
 کَلِ اشْرَفِ اَوْغَلِي دُو مِيه بِلَاکِيَتِ
 کِه اَمِيَنِ اَوْلَا سِنِ دُر لُو خَطِرْدَن
وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلِيَه
 کَاهِ کَاهِ کَاهِ کَاهِ کَاهِ کَاهِ يُو قَلَنُو اِي مِ
 کَاهِ يُو قِ اِي لَه يُو قِ اَوْ لُو نَمِ کَاهِ وَا زَلِفَه بُو لُو
 کَاهِ دِي کَر: لَرَه دُو شَرَمِ مَوْجِ اَرُ طَشْرَه دُو شَرَمِ
 نَادَانِ اَلِيَه دُو شَرَمِ کِه بِي هَا يَه اَلِنُو رَمِ
 کَاهِ جِقَرَمِ بُو کُو کَرَه دُو شَرَمِ جِرِ خَلَه بِلَا

جَمِيَعِ وَا دِي هِي جَدَن هِي جَا وِي زِ
 فَرَاغَتِ اَوْلِ يُرِي نَفِي عِلِ صَرَرْدَن
 يَزُو کِي طَبْرَانَا اَوْ ذِكْرِ بَرْتَرَكِ اِي تِ
 اِکَلْدُو کِي چَر شَا مِي سَخَرْدَن
 اَوْتِ شَهْرَتِ بَتَنِ بِنْدَرَا دَاهِمِ
 کَلِ اِکْرَنِ عَا شَقِي سِي کِ بُو هُنْدَن
 شُکْرِ بِي مِي کِ لَرَسِ کِ طُو طِ اَوْلِ غِلِ
 کِه قَر غَانِ کِ نَصِي بِي يُو قِ شُکْرِ دَن
 اَتِيَنِ اِنکَا زَا يِدِ زَمَنِ کَر بُو عِي شَقَه
 کِه قَلْبِي خَالِدِ زَبُو دَرِ دَسَرْدَن
 قُو اَوْلِ مَنِي کِيَرِ اِنکَا رِنْدَه طُو رَسُو تِ

كَاهُ آيَلَا بَدْرًا لَوْرَمُ كَاهُ كُونِيَّةَ طُولُو نَرَامُ
 كَاهُ عَرَشْدَنَ أَنَا أَجَارَمُ نَجْمَهُ بَلِكُ يَزْدَنَ بَحْرَهُ
 كَاهُ بَرِيوَزِيَّتَهُ انْرَمُ مَحْفَلُ لَرِي طُولُو نَرَامُ
 كَاهُ تَبَاتِ اْوَلُوْبُ بِرَمُ كَاهُ طَبْرَاقِ اْوَلُوْبُ يُوْتَرَمُ
 كَاهُ اَنْ كَاهُ سَكُوْكِ اْلُوْبُ قَالِبِ اْلُوْبُ جَانُوْرَمُ
 كَاهُ عَرَفَاتَهُ حَقْمَمُ لَبِيْكَ اِيْدَبُ بَاشِ اَجَارَمُ
 كَاهُ قُرْبَانَ بَرِيَّتَهُ كَلُوْبِ قُوْجِ اْلَبُ بُوْعَزِ لَنُوْرَمُ
 كَاهُ خَانَقَاهُ رَصُوْفِيْمُ كَاهُ مِيْحَانَدَهُ فَا سِقْمُ
 كَاهُ رَقْصَهُ كُرْبُ دُوْنَرَمُ كَاهُ سَارِ اْلَبِ جَالِنُوْرَمُ
 كَاهُ اَوْ كَرَمُ كَاهُ اَزْدَهُ بُوْخَلَقُ اِيْحَنْدَهُ كَرَمُ
 كَاهُ شَاهِ اْلَبِ شَاهِ بَارِ اْلَبِ شِكَا رَا دَبِ اَكْ لَنُوْرَمُ

كاه حو

كَاهُ جُوْكَانِ اْلُوْبِ اْلُوْمِدَهُ كَرُوْرَمُ عَشَقُ مِيْدَانِيَّتَهُ
 كَاهُ صُوْبِ اْلَبِ دُوْسْتِ اَكْتَرِ شَرَقْدَنَ غَرِيْبَهُ يُوْلُوْرَمُ
 كَاهُ خَاصِ خَلْفَتَانِ صِ اْلُوْرَمُ كَاهُ خِيْضَرِ اَلِيَّتِهِ اْلُوْرَمُ
 يُوْرَمُ يَشْدَهُ قُوْرِيْدَهُ بُوْكَوْلُوْرَهُ بُوْلُوْلُوْرَمُ
 كَاهُ دَكْنِ كَاهُ كُوْلِ اْلُوْرَمُ كَاهُ سُلْطَانِ كَاهُ قُوْلِ اْوَلُوْرَمُ
 كَاهُ بَهَارِ كَاهُ كُوْلِ اْوَلُوْرَمُ اَلْدَنِ اَلَايِيْلَسُوْرَمُ
 كَاهُ شَاكِرِيْدِ كَاهُ اَسْتَاذِهِ كَاهُ دَاوِسْتَاذِهِ كَاهُ دَاوَمُ
 كَاهُ شِيْرِيْنِ كَاهُ قَرَهَادَمُ قِيَا كَسُوْبِ اَكْلَنُوْرَمُ
 كَاهُ اَوْ كَاهُ اَوْجِي اْوَلُوْرَمُ كَاهُ يُوْلُ كَاهُ يُوْجِي اْوَلُوْرَمُ
 كَاهُ يُوْرَمُ كَاهُ اَرَامُ مَسْنَلِ مَسْنَلِ دِكْلَنُوْرَمُ
 كَاهُ نَهْ مَسْنَلِ وَا رَنْهْ مَقَامَهُ وَجُوْدُ وَا رَنْهْ عَدَمُ

گاه دیو گاه سیمان اولشتم
 گاه اولده شیخ صنعان زعمان
 گاه ترسا گاه مسلمان اولشتم
 گاه بولت اولب هوایه اغشتم
 گاه قطره گاه عمان اولشتم
 گاه هوادن یغز اولبیاغشتم
 گاه نباتو گاه حیوان اولشتم
 گاه اود صوبیل طبرق فرد فرد
 گاه طین گاه طینه پنهان اولشتم
 گاه اسی گاه سید گاه اعتدال
 گاه طمر لوده کرب فان اولشتم

حقدن از که یوق والسلامه یابر قند دوانورم
 گاه مطیع گاه عاصیم گاه عالم گاه عاملم
 گاه اشرف اغل رومیم بود لوده سونلنورم
وله ایضا رحمه الله علیه
 شوایه بی دیل بی جان اولشتم
 کند احوالنه خیران اولشتم
 کله بنی بز بلز کم قند یم
 گاه جمیعا کم پریشان اولشتم
 گاه اولدم بی نشان گاه بان نشان
 گاه نشانسنز منکله سلطان اولشتم
 گاه فرشته اولشتم گاه پری
 گاه دیو

كَاهِ مَعَادِينِدِه كَرْبِ كَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ بَرُو كَاهِ بَجَرِ و كَاهِ سِرَانِ
 كَاهِ سَمَارَتِ كَاهِ وِيرَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ زَمِينِ كَاهِ زَمَانِ كَاهِ آسْمَانِ
 كَاهِ زَمَانِي دُنْدِ لَانِ بَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ طُورِ كَاهِ مَنَاجِكِ كَاهِ مُوسَى
 كَاهِ فِرْعَوْنِ كَاهِ هَامَانَ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ اِرَادَتِ كَاهِ مَرِيدِ كَاهِ مَرَادِ
 كَاهِ كُفْرِ و كَاهِ اِيْمَانِ الْمَشْمِ
 كَاهِ دُوزَخِ كَاهِ مُعَذِّبِ كَاهِ عَذَابِ
 كَاهِ جَنَّتِ كَاهِ رِضْوَانِ اَوْلَشْمِ

سُونَلِيْنِ هَمْ سُونَلِدَنْ هَمْ نَا طَلِقِ
 تَنْه جَانُو جَانَه جَانَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ مَسْجِدِ كَاهِ سَاجِدِ كَاهِ بُجُو
 كَاهِ دَيْرِ و كَاهِ رُهْبَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ سَاقِي كَاهِ صَاغِرِ كَاهِ مَنِي
 كَاهِ اَسْرِكِ كَاهِ مَسْتَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ تُوْرِكِ كَاهِ عَرَبِ كَاهِ عَجْمِ
 كَاهِ هِنْدِ و كَاهِ يَمَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ قِيْشِ كَاهِ يَارِ كَاهِ بِيْهَارِ
 كَاهِ بَلْبَلِ كَاهِ كَلِيْسْتَانِ اَوْلَشْمِ
 كَاهِ جِسْمِ كَاهِ جَوَاهِرِ كَاهِ عَرْضِ

وَارُو بَنَ شَاهِ بَانَ شَاهَانَ اَوْلَشْمُ
 اَشْرَفِ اَنْغِلِ رُوْمِيْمِ بَنِ كَمِ بُو كُوْنِ
 كَنْدُو وَوَحْدَنْدَه يِكْسَانَ اَوْلَشْمُ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُو كُو كَلِ دَرِيْجَه سِيْنْدَنْ يِنَه بَر نُو زَا اَوْلِدِيْ دَا
 عَقْلِيْ بَا شِمْدَنْ اَلْدِيْ بَنِي قِلْدِيْ دَلُو شِيْدَا
 مَمَامَتِ كُو كَلِ جِهَادِنِ اَو نُو زَكِ شَعَاعِ طَنْدِي
 يِرِكُو كِ جَلِيْ طُو لْدِيْ طَاغِ طَا شُو كُوَهْ صَحْرَا
 نَه كِه وَا زَجْمِيْعِ اَشْيَا نَقَابِنِ كُو رْدِيْ بُو زِدِنِ
 قُو سِنِيْ كُو زِدْمِ اَوْلِدِ وُسْتِ بَكَا مَعْشُوْقِ اَوْلِدِ
 تَرْيِيْ كِه بَقَارِسَه كُو زِمِ اَنِيْ كُو رْدِ اَنْخَقُ

گَاهِ رَنْجُوْرَ گَاهِ رَنْجُوْرَ گَاهِ طَلِيْبِ
 گَاهِ نَالَه گَاهِ اَفْغَانَ اَوْلَشْمُ
 گَاهِ بُو حَمْلَه سِيْنْدَنْ اَوْلُوْرَقْمِ بَرِي
 نَه مَلِكِ نَه جِنِ نَه اِنْسَانَ اَوْلَشْمُ
 بَنِ سِيْمَانِ زَمَانِمِ قُو شِ دِلِنِ
 سُوْنِدِرَه عَالَمِدَه دَسْتَانَ اَوْلَشْمُ
 نَسَبْتِمِ يُوْقِ مَا سِوَا اللّٰهِ بِنِمِ
 بِيْرِيْشِ اَوْنِ كُوْنِ بُوْنْدَه مَهْمَا اَوْلَشْمِ
 شَاهِنِمِ شَاهِمِ شِيْكَارِ كَلِيْشْمِ
 بُو بِيْشَادَه كُوْرْتَه اَصْدَانَ اَوْلَشْمُ
 صِيْدِيْ مِيْ اَلْدِيْ يِنَا دَنْدَمِ شَهَا
 وَارِبِنِ

كورنين اولدزهم كورن قني كلسون امدى بينا
 نه وجود نه عدم وارنه زمان نه مكان
 پيش پاشر فوق تحت نه بيان نه خوبى
 قمو و خدت اولد كرت كونور لى نوري ظلمت
 عرش فرش تمامت اولدز انى كوزمن انجى
 مكر اشرف اوغل رومي كنه كندودن واربدن
 خلقه بر آد قالبدز پسر آنين دز اشبوغو غا
وله ايضا رحمة الله عليه
 كوكل دوستك جمالى اينه سيدر
 كوكل كم پاشر اولد دوستك نه سيدر
 حيا تيدز قلوبك دكر محبوب

خيالى

خيالى دوست كوكله مون سيدر
 خيالى غير دن كوكله صفا قل
 كه صافى كوكله دوست قوت سيدر
 كوكله در كوكله بر توي دوست
 بو كوكله انك كنج حالى سيدر
 كوكله بو لى دوستى اشتا لر
 اول طشر استين بيكا ن سيدر
 كوكل عرش دن اولودز نيجه لك عرش
 كوكل در سينك بر دان سيدر
 كوكل انرا يدرد رسم عقده صغر
 خط خاص توحيديك خن ن سيدر

عَلَّيْلَ بَرُّو كَوَكْلَر طَلُو
 بِنِ اَنِينِ دِلَر دَه دَسْتَانِ اَوْلَشَمِ
 مَوِّ مَنَا اِقْرَارِ وَ صِدْقِيْلَه صَفَا
 مَنِكْرَه اِكْحَارِ طَغْيَانِ اَوْلَشَمِ
 اَيْدِكْ اَوْلِ دَر تَلْوَلَه كَلْسُونِ بَرُو
 كَمِ بُو كُونِ هَر دَر دَه دَر مَانِ اَوْلَشَمِ
 سِرِّي بَلَمَزِ بِنِه اِسْوِ مَلِكِ
 سِرِ اِيچِنْدَه كَمِ نَه بِنَهَانِ اَوْلَشَمِ
 كَرچِكْ بِنِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْمِيْمِ
 جَمَلَه نِيكْ اِسْتَاذِ كِي بَرِنِ اَوْلَشَمِ
 وَ لَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو كُنْتَرِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْمِي كُو كَلِي
 صُنُقْ فُجْرُوْحِ هَمِه وِيْرَا سِيْدُرِ
 وَ لَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُو زُكِي كُو رِي خَيْرَانِ اَوْلَشَمِ
 بَلَمَزِ بِنِ بِنِي يَه سَنِ اَوْلَشَمِ
 دَشْمُو شَمِ عَشَقِ حَجْرَه غَوَاضِ اَوْلُوْبِ
 بَحْرِ اِيچِنْدَه كُو هَر كَانِ اَوْلَشَمِ
 ظَاهِرَا كَرچِي فَقِيْرِمِ نَا تَوَانِ
 بَا طِنَا كُو نِينِ سُنْطَانِ اَوْلَشَمِ
 قَافِ بَر قَافِ حَا كَمِ حَكْمِ اَيْدِه دَه
 مَهْرِ اَلْمَدَه دُرُ سِيْمَانِ اَوْلَشَمِ

عَارِفَا صُورِ غُلِّ اَكْرُ صُورَهٗ رِسْكَ سَنِّ خَبْرِي
 سَكَ عَارِفٍ وَرَدَّ اَوْلُ سُنْدَنْ اَجْرُ وَخَبْرِي
 خَبْرِي اِسْتَرِي سَيْكَ كَمِ وِرَهٗ لَرَجَا نِي كَهٗ صُورِ
 كِهٖ تَنَاطَا هِمْرُ اَوْلُونِ كَلَهٗ بَلُورِ اَثْرِي
 اَثْرِي جَانِ كُو كَلَهٗ اِرِي شُبَّ اَيْلِدِي هَسْتِ
 اَوْلِ اَثْرَدَنْ بِنُورِ مَنُصُورِ خَلَا جِ بُو سَرِي
 سَرِي لَا بِي مِيَهٗ اِسْتُوكِ بُو يُولَا بَقْمَهٗ كَرَا فِ
 مَرِيغِ رُوحِكِ دِكِي سَرِ بُونَدَهٗ نِي جَابَا لِكُ بَرِي
 بَرِي عَقْلِي كِهٗ عُرُوجِ اَيْدِي بِنِ اَزْمَا يَهٗ بَشَرِ
 كِمِ اَنَّا كِ نُو رِي نِهٖ دُو يَمَزَنْ مَلِكِ نَابَشَرِي
 بَشَرِي صِيغَتِ بُو عَشَقِ اَوْ دِي نِهٖ ذَرَقُو مَمَا
 كِرُو

31
 كِرُو كَنْدِي كَزِي لَهٗ اَيْلَهٗ يَزِي نِهٖ نَطْرِي
 نَطْرِي اَوْلِي اَوْلِي نِي نَطْرُكِ رُو مِ سَكَ
 كَزِ دَرَّ اَوْلِدِ كَزِي دَا اِمَّا شَا مِي سَحْرِي
 سَحْرِي كُو زَلِ رِسْكَ اَشْرَفِي كِ اَوْ غَلِي دِ بِلَا
 تَنُوجَانْدَنْ دُو سْتَهٗ اِدَا سِي نِ سَفْرِي
وَلَهٗ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَوْلِ دُو سْتِي بِنِ سَوْدِ كِمِ بُو جَا مَدَنْ اَلِرُو
 اَوْلِ دُو سْتِ بِنِ كُو زِدْ كِمِ بُو كَزِ مَدَنْ اَلِرُو
 اَنْزَلْ اَبَدًا اَوْلَزْدَنْ صَحْبِي مِ اِنْ كَلِي دِي
 اِسْتِي دَرْمِ سُو زِي نِي بُو كُو شَمَدَنْ اَلِرُو
 بِنِ قَوْلِدِمِ اَوْلِ سُلْطَانِ اَوْلَا مِسْتَدِي اِنْسَانِ

اَوْ قَوْرِيْدِمَ مَدْحِي بُوْدِمِدَنَّ الرَّوْ
 اَلِكْ اَوْ لِي سَوْدِي بِي يَا بِنِي سَوْدِمَ اَنِي
 اَوْلَ بَانِي سَوْدِي بِنِي بُوَسُوْدُ كِدَنَّ الرَّوْ
 سَوْدِي بِنِي يَا رَتْدِي عَشَقْ اَوْ دِنَا اَتْدِي
 اَلِدْ كُوْ كَلْمِي كِتْدِي بُوْ كُوْ كَلْمِدَنَّ الرَّوْ
 بِنِ اَزَلْدَنَّ عَا شَقِيْلُهُ عَشَقَهُ اَوْ لَاشُوْغِيْلُهُ
 سُوْشِرْدُكْ اَنُوْ كَلَا الرَّوْدَنَّ الرَّوْ
 لَوْحَ قَلَمِ بُوْغَدِي بِنِ اَنَدَهُ بِنَهَا يَدِي
 كِي اَكَلَا قَنَدَهُ يَدِي بُوْ بِنِ لِكَمِدَنَّ الرَّوْ
 اَنَدَنَّ قِيْنَدَهُ طَسَدَهُ كَلْمَهُ عَرَبِيْتَهُ دَشَدَهُ
 اَبْجَهْ كُوْزِي اَشِنِ صَجْدُمِ بُوْ اَشْمَدَنَّ الرَّوْ

حالم

حَالِمٌ دَلِمٌ بِلَمِّنْ دَرْدِمَهُ اَمْ بُوْلَمِّنْ
 عَالِمَهُ بِنِ دَرْدِي قُوْدُ بُوْدَرْدِمِدَنَّ الرَّوْ
 دَرْدِمَهُ دِيْتَمِّنْ دِيْلِ اَيْلَهُ اَهْمُ اَكَلَا دُوْ كُوْمَلَهُ
 هَجِيْ كِسَهُ اَهْ اَمْدِي بُوْ اَهْمَدَنَّ الرَّوْ
 هَرِيْ بِنِ عَا شَقِيْلُهُ بُوْ عَشَقَدَنَّ بِنِ دَرْدِي لَوْ شَانِ
 بِي نِشَانِ وَيَرْتَمِدِي نِشَانَمَدَنَّ الرَّوْ
 اَشْرَفِ اَوْ غُلِ رُوْمِيْمِ سَيْلِمَهُ دُوْ سَتَحْبِيْرِنِ
 بِنِ خَبَرْدِي بُوْ قُوْدُ خَبَرْمَدَنَّ الرَّوْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

رَاظِيْمٌ دَرْدِيْنَهُ يَا رُكْ بِنِ شِكَايَتِ اَمْرَمِ
 كَدْحَالِمِ سُوْبِلِمَهُ غَيْرِ حِكَايَتِ اَمْرَمِ

دَرْدُ حِجَّتِ يُولَدُ شِمْدُ بُو يُولَا عَزْمِ اِيْلَ
 دُوسْتِ بَالَا سِنْدَن بَشُو مِ بَرْدَمِ سَلَامَتِ اَمْرَمِ
 هَرَنْ كِمِ دُوسْتَدَن كَلُو ز صَابِرُوشَا كِرْ طُورِ مِشْمِ
 عَايِنَمِ دَرْدِي بِتِرَا زَكِه فِرَا سَتِ اَمْرَمِ
 بِيخَلَرِ يَارُكِ وَصَالِنَه اِرْشَا كِه اَوُرْ
 جُونِ اِرَادَتِ دُوسْتِ لِنَه بِنِ عَجَالَتِ اَمْرَمِ
 عَشَقَه بِي لِي شِي عِلْتَه قِلْمَا دِمِ عَمْرَمِ
 جَنُو حُورُو قُصُورِ اِيچُونِ عِبَادَتِ اَمْرَمِ
 هَرَنْ كِمِ اِشَلَا دُمِي سَه بِي عَرَضِ اِشَلَا مِشْمِ
 نِي دِه يَمِ تَاجِرِ دَكِيْلَمِ بِنِ تِجَارَتِ اَمْرَمِ
 كُچُو بِنِ اَصُوخِ يَانْدَن لَاؤُ بَالِي كِنْدَرَمِ

دوستيه

دُوسْتَه كِيدَرُ جُونِ كُو كَلْ غَيْرِ دِلَالَتِ اَمْرَمِ
 دُوسْتِ اَكِنْدَه نَفْسِي لَه دُونِي كُونِي جَنَكِ اِي دِه رَه
 نَفْسِي يَلَه دُوسْتِ اَو لُوبِ دُوسْتَه عَدَاوَتِ اَمْرَمِ
 دُوسْتِ بَكَا نَفْسُوكِ قَهْرِ اِيْلَه بَرُكَلِ دِيْدِ چُونِ
 نَفْسِي قَهْرِ اِي دِه رَه هَر كِرْ عِنَايَتِ اَمْرَمِ
 دُوسْتِ يُو زِنِ كِسْتَرِ مَيْنِ بِنْدَمِكِه بِنْدَكِ مِشْمِ
 بِنْدَكِ اَو نِ يَقْدَمُو يَقْدَمِ عِمَارَتِ اَمْرَمِ
 قُو زُخُو قِيغُو عَارِنَا مَوْسِ اَوْلِيَا عَا شَقْلَه
 دُوسْتِ اِچُونِ بَاشِ اَو نِي زَمِه وَهْمُو خِيَالِ اَمْرَمِ
 اِي دَرَمِ عَا شَقْلَه عَشَقَدَن خَبِرِ شِمْدَن كَرِه
 اَشْكَارَه كُونِ كِي كِرْ لُو اِشَارَتِ اَمْرَمِ

سُونِدَ اشْرَفَا وَغَلَّ رُوحِي دَرْدُكِي عَمَّا سَقَلَمَ
 دِيْمَه كَم بِن كَر لَرَمَّ عَسَقِي سَلَامَتِ اَمْتَزَمَ
وَلَهْ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَز لَدُنْ عَسَقِ اَو دِيْنَه يَا تَه كَلِمَه
 اَجَبْ دَرْدِي سَر اِيْن قَانَه كَلِمَه
 جَزَادِ شَمْسِ يَارِنْدَن بَز غَرِيْبِم
 وَصَالِيْنِ اسْتِيُوْجِرَانَه كَلِمَه
 شُوْبَلِيْم كِه كُوْلْدَن اِيْرُ دُشْدَمَ
 فِرَاقِيْه بُوْخَا زِيْسْتَانَه كَلِمَه
 قَرَارَمَ يُوْقُوجِهَانْدَه تَز كِدَارَمَ
 بُوْصُوْرَتِ مِلِكِيْه مِهْمَانَه كَلِمَه
 بِنَمَّ

بِنَمَّ يُوْسُفُ بُوْكُنْ كِنْعَانِ اَلِنْدَانِ
 بَدَنِ مِصْرِيْنِدَه كِي زِنْدَانَه كَلِمَه
 بِيْكَا دُوْر خُدْرَا نَسُوْرَه قَامُوْجِيْتِ
 اِيْنَكْ غَيْرِيْنَه جُوْنِ بِيْ كَانَه كَلِمَه
 بُوْنَفْسُكْ لَشْكُرِن قِرْمَانَه دَائِيْم
 بِيْهَادِرَا وُلُوْيِن مَيْدَانَه كَلِمَه
 غَزَا اَمْمَلِكَا بُوْنَفْسُ سَنُوْمَه
 اَو دُوْسَتِ يُوْلِيْنَه جَانِ قُرْبَانَه كَلِمَه
 شِكَاْرَه سُوْرَه بُوْصُخْرَا يِه چِقْدَمَ
 اَوْمُ اَلْتِهَا كِه اَوَّلِ سَطْطَانَه كَلِمَه
 حَقِّيْ بِلْمَا كِه كَلِمَه بُوْنَشْرَه بَلُوْ

دُنِي كُون كُوز يَاشِن دُوكُم اِسْمِ اَهْلَه زَار اَيِدَه
 بَكَ عَشَقْ اَوْلَدِي چُون هَادِي كُوكَلد اَز دِ پِنْيَارِي
 قَويم بُو اَهْل اَوْلَادِي بِنِي عَشَقَه اَيَا اَيِدَم
 نَجَا عَرَبْت نَجَا فَرَقْت نَجَا بُو خَلَقَه اَلْفَت
 بِلَمَادَم بِنِي خَلَوْت كِه بُو دَر دِه تِمَار اَيِدَم
 اَوْدَم عَشَقْ اُدُنِي جَانَه يَم نِي تَا كِه پِر وَا نِه
 اَوْلَام شُونِي لَا كِه دِي وَا نِه مَلَامَت اِخْتِيَار اَيِدَم
 بِلَا سِن نُو ش اَيِدَم عَشَقْت صَدَا سِن كُوش اَيِدَم
 اَدَم سَا هِين وَا ز سَا هَك جَمَالِين شِكَا ز اَيِدَم
 تَهَلُو قَطْع اَيِدَم بَنَدَن كَجَم بُو جَانِي دَلَنَدَن
 تَجَلِ چُون كَلَا اَنَدَن قَمُولِيل نِهَار اَيِدَم

تَجَّت حُور نَارِضْوَانَه كَلِمَه
 حَقَا بَلَدَم كِه اَدَم طَغْرِ يُو لَدُن
 اَنُوكُ چُون عَز مَ اَيِدُون بِنِ اِسْمَانَه كَلِمَم
 بُو كُون يِل دُوسْت اَشْرَف اَوْغُل رُوجِي
 يَارِين دِي مَ اَيَكِه وَا پِشْمَانَه كَلِمَه
وَلَا اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 قَرَارِي قَلَدِي جَانَك نَدِي پَس عَز مَ اَيَا اَيِدَم
 نَعِيم بِنِي اَدُنِي نَفْسُك طَغِي دَم نَارُ مَار اَيِدَم
 دُشَم دَر دِي نِه اَوْل يَارُك اُورَم تَر كِين اَشَارُك
 وِصَالِنَه بُو هَجْر اَنُك اَوْلَا بِل جَان اَنَار اَيِدَم
 نَصْر فَدَن اَلْم جَا كَم وَرَم بِي ز كُوش دِه چُوكَم

دُنِي كُون

بُوعَشَقْكَ عَادَتِي يَقْمَقْ اُولُو عَاشِقَلَرِي دَائِمِ
 شُو عَشَقْ كَمِ اُولُو نَائِمَرِي زِلْدِي آدِي خِيَوَانَه
 اَنُوكْ عَشَقِي كَمَا يَار دُرْدُلْدَه آدِي سَكْرَار دُر
 كُو كَلْ كُونِينِ وَ نَعْمَز لَر نَظَر قَلْ اَهْلِ عِرْفَانَه
 اَنُوكْ عَشَقِي كَمَا سُدِي طِفْلَدِي تَدْبِيرِي شُدِي
 مَكَانِي لَامَكَانَ اُولُدِي قَلُو زَكْنَدِي وَي وَيِرَانَه
 سَفَر قَلِرْ وَ جُود نَدَن بُو عَشَقْكَ تَا جَرِي دَائِمِ
 اِرْزُبَار نَرِنَه عَشَقْكَ وَ رَدْبِيكْ جَانِ بَر جَانَه
 حَيَاتِنِ رُو حِلَه صَمَكْ بُو عَشَقْكَ اَيَا عَافَلَه
 تَجَلِي سِينَه مَعَشُوقْ بُولُوجَانِ وَ رَد شُكْرَانَه
 اِي عَاشِقَلَرِ اِي صَادِقَلَرِ اِي اَسْرَكَلَرِ اِي اَيْهَلَرِ

تَبْرَا اَيْلِيمِ جَانَدَن بَر اَعْمَرِ بِنِ بِنْدَن
 نِكَمِ وَ اَز عَارِيَا اَنْدَن بِنَمِ نَمِ وَ اَز كِه وَ اَز اَيْدِه
 وَ اَز اَشْرَفَا وَ غَل رُومِي وَ اَز اُولُو كُوزَا وَ اُولُو نَزْنَه
 بُو دَرْدَه بُو اُولُو تِمَا زَكِه دَائِمِ دُرْدِي يَار اَيْدَمِ
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 اَنُوكْ دُرْدِي لَدَا دَائِمِ يِنَا بُو اُولُو رُكْمِ يَانَه
 قُدِي جَانْمَدَه عَشَقْ اُودِن اَز لَدَن نَا اَبْدِيَانَه
 بَشَار نَدُ زَبَكَا يَمُقُو يُولُنْدَه بَاشْ جَانِ وَ زَمَكْ
 بُو بَار زَكَا نَلِقْ اَز كَدُ زَار شَمَز سُو دِخْتِرَانَه
 بُو عَشَقْ اُولُو دِي بِنِي يَمْسُونِ شُونُومْ كُو كَلِمِ جَمْسُونِ
 اَكْرِيُو زَبِيكْ جَنُومِ وَ اَرِي سَرِفِدَا اُولُسُونِ وَ جَانَا
 بُو عَشَقْكَ

قَدِمْزَجَانُو بَاشْدَنْ كَرَنْدَرِ اشْبُو مَيْدَانَه
 كَرَكْسَه زَاهِدِي عَابِدِ اَوْلِ اشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْحِي ^{سَن}
 چُو وَاَصِلِ اَوْلَا دُكْ دُوَسْتَه يَزَلْزَادِ كِ اِنْسَانَه
وَلَهْ اِيضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِيْنَه دُوَسْتَكْ قُقُو سِي كَلْدِ جَانَه
 يِنَا جَانِ مَسْتِ اَوْلُو بَا اَوْلِدِ رَوَانَه
 اِرْبِ عَشَقْ شَكْرِي تَارَاشِ اِدُو بِيْرَنْ
 بَغْبُ كُو كَلِ اَوْنِ قِلْدِي وِيْرَانَه
 بَنِي بَنْدَنْ كِدْزِي كَنْدُ كَلْدِي
 قَمُو مَلِكْ عَشَقْ طُو نَدِي شَهَانَه
 وَرَبِّ عَقْلُو جَانِ عَشَقْ اَلْدَهْ

كرك

كَرْكِ اَصِي اِرْزِي بُو زِيَانَه
 دِيْنِي دُنْيَا قَمُو سِنِ دُوَسْتِ يَلِيْنَه
 وَرَمَا اَلْدَمَه يِيْمْ كُفْرَه اِيْمَانَه
 دِسَالِرْ عَشَقْ قُو اَلْ نَادِرْ سَكْ
 دِيْمِ عَشَقْ سَزْ جِهَانِ دَكْرُ صَمَاهْ
 بُو عَشَقْ اَغْرِبْهَا لُو كُو هَرِ اَوْلُو زُ
 اَلَهْ كِرْمَا دِ عَشَقْ اِي كِرْ جِهَانَه
 بُو عَشَقْ قِيْمَتِي يُو قَلِقْ اَوْلُو زَبَلْ
 بَهَا يَنْدُرْ مَدِي لِرْ يُو قَهْ اَوْلَا نَهْ
 چُو عَشَقْ كِ مِشَلْ يُو قَهْ سَنِ دَاخِ يُو قَهْ اَوْلُو
 كِه سَا كَا عَشَقْ اَوْ كِنْجُو يِنَهَانَه

بکن ایشویو لاقردانه کلامه
 وصالی شمعنه پر وانه کلامه
 ألومه عشق چوکا نین آلدنه
 طوبأ وزده باشمی قیدانه کلامه
 اذل نوش ایشم عشقی شرابن
 ابد ایلمز مستانه کلامه
 صوصامشن جانلری قدده قویچون
 ألومده طنبو پمانه کلامه
 قیوزما زمه هزازان مدد عیدن
 آنوک عشقیله چون بیکانه کلامه
 نموسه شیته سین طاشه چلامه

کزومه آجد عشق کوشتر دیولمه
 بکاء عشق اولدی مرشد ویکانه
 نقابن کونرؤوب کوزدم جمالن
 وجودیمش نقاب اولن هماته
 چوعشق اودینه وازلوقیند کلی
 نخ قلماد آیرق هیچ بهاتنه
 بولمنز بوجیهاتنه طغر بز یاز
 عجب اولمشدر زشمدی زمانه
 دما بور مز اشرف اوغلدومی
 بوسه محرم اولسون بیکانه
 وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بکن

نِدَارَمَ عَارِچُونِ دِيوانَه كَلَامَه
 اَوْ مَجْلِسِ مَسْتَيِمِ هَمِ سَاقِي يَمِ
 سَرَارَمَ دَوْرِي دَوْرَانَه كَلَامَه
 صَلَاة دُرْدَلُو كُو كَلُو صَلَاة دُرْ
 طَبِي بِي خُو جِيَمِ دَرِ مَاتَه كَلَامَه
 بِنِ اَوْلِ شَاهِنَمِ اَوْ جِدَمِ شَاهِ اِلْتَدَن
 شِكَا زَايَلَامَا جَوْلَانَه كَلَامَه
 صَلَاة دُرْ كِي كَلُو رَسَه شَاهِ اَيْلَتَمِ
 دَلِيلِ اَوْلَمَا غَه هَرِ اِنْسَانَه كَلَامَه
 اِيْمَانِ طُونِ مُحَمَّدِ مَجْلِسِنَدَه
 كَيُوبِ عَمَا وُسْتَلِيَن جَوْلَانَه كَلَامَه

عاشقِر

عَاشِقَلَرِ زَارِ بِي كُو زِدَمِ دِكَلِيَشِ
 قَرَارَمَ قَلَمِي مَيْدَانَه كَلَامَه
 بَتَمِ بُو اشْرَفَا وُغَلِي رُوْمِ مَجْرِمِ
 كِي عَاشِقَلَا رَمَه اِحْسَانَه كَلَامَه
وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 يَنَه بُو دَرْتَلُو كُو كَلَفِي نَدِي طَاشَه كَلَامِي
 عَشَقِ دَكِرِ نُو كِ مَوْجِي بَاشْمَدَن اِشَا كَلَامِي
 صَبْرَمِ قَرَارَمِ كِي نَدِي عَشَقِ سِرْمِ فَاشِ اِنْدِي
 بِنِ دِي اَيْدِي مِ شَوْنِي كِي بَاشَا كَلَامِي
 اَوْلِ بِنِمِ كُو كَلَمِ اَلْنِ اَوْلِ جَانَمَه جَانِ اَلْنِ
 اَوْلِ بِنِي دَلُو قَلِنِ اَكُو مَه دَشَه كَلَامِي

اَنسُو زَبْنِ اَوْلَمَا زَمَ بُولَدِمَ اَيِرِلَمَا زَمَ
 اَنسُو بُو عَقِمَ بَلُو مَ يَدَمَ مَر شَا سَا كَلَدِي
 سِرْ شُو يَلَا صَمَا كَرِي كِه بَرِي شَمَدِ عَاشِقِ اَوْلَدِي
 جَانِمَ اَذَلْ كُو يَتَدَنَ عَشَقَه طُولَا سَا كَلَدِي
 قَالُو بَلِي دِي مَدَن اَلْت دَن اَلِرُو دَن
 دَر لُو مَحَنَتَه عَاشِقِ اَنَدَه صَتَا كَلَدِي
 شُو بَرِي عَاشِقِمَ دِي نِ اَوْلِي لَن دَغُو اَقَلَن
 نَفْسَه دِي كِن وِرَن بِي كَا تَمَا سَا كَلَدِي
وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 نَفْسِيَه عَاشِقِ جَانِي بُو نَدَه صَوَا سَا كَلَدِي
 دَر دَبَلَا كُو ز كُو زِي نِ كُو ز لَر كِن دِي بَرِي كِنِي نِ

دوست

دُوسْتِ يَزِي نِيَه جَانِ كَزِي اَكْسُو زِي نِ طُو شَا كَلَدِي
 كَرِي چِه كِه نِهَانِ كَلَدِي جَانِ كَزِي عِيَانِ كُرْدِي
 مَنُكِرِ مَنَافِقُ صَدِي تَعْبِر لُو دُ شَا كَلَدِي
 اَشْرَفَا وُغَل رُو مِي نَكِ وَا ز لِي غِ سَنُو كِ
 هَر نِه كِه سَنَدَن كَلُو ز جَانِي خُو شَا كَلَدِي
وَلَه اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بَرِي نِ دَكَل سَنِي سُو ز جَمَلَه عَالَمِ دُ رَسُو جِي
 يُو ز بِي كِ اَوْلَاهِر كُو شَدَه بُو لَكَا جَانِي وِرِي
 بَرِي نِ اَوْلَمَ سَانِي سُو مَ يَا يَلَكَا جَانِمَ وِرِي
 سَا وُنَلَرِي كُو رَجَكِر بِنَمَ بَرِي بُو يِنِي نِ اِي كِي
 وَا رَكِ صُو رَكِ مَر سِي نَدَلَرَه وَا ز مَدُر بُو دُرْدَه جَانِه

هج اولای دوسته ازه دشمنانه دوست ایلی
 عاشق نفسینه او میدی جانن زردی طومدی
 کله جاننا قیمدی اولد ز اول یالان دعویج
 دشمن دیدیم نفسکد ز شول طمعده حر صدکد
 کتر طمع طمرنی دوسته عاشقم دیدیج
 عاشق کندن آل یودی دنیای آخرتی قودی
 هج اکز بلش بادی کند اوزن بغاصیج
 طوز مرز آقر کوز یاشی هج او کلن بغرباشی
 آهله زارا اولوراشی کسه یوق حالن صوریج
 یعنی اولد عاشقم دیر طویججه یزیا طوز ایود
 نفسینه دلکن وزاوتنمزل لاف ارجی

اشرف

اشرف اوغلی روحی کی شوئله حرم اسکلوقول
 آرسر بولنمایا نفس هوا سن قووجی
وله ایضاً رحمه الله علیه
 عرشدن یوجه قویش صیوانی درویشدک
 عرش کرسی لوحی قلم خیرانی درویشدک
 طوطو قو قدی دوست الندن اجر لر
 نیناشسز بی نشانده جو لانی درویشدک
 درویشدر دوسته کدرای کی جهانی نیدر
 مکاشسز لامکانده سیرانی درویشدک
 نالکسوز نینه بقز لر دوست یوزینه
 بیان سوزدر اچنده دورانی درویشدک

دَرُویشِرِی حَوْسَوْرُقُرْ أَنْ اِجْتَدَهْ اَوْ كَرْ
 حَظَرَتِ اَشْکِنَهْ دَر دِیَوَانِی دَرُویشِرِکْ
 اَدْمَرِیَهْ اِیْمَرِ دَنْ اَلْسَتْ دَنْ اِلرُودَنْ
 عَهْد لَرِی وَاَز دُوَسْتَلَهْ پِنَهَانِی دَرُویشِرِکْ
 حِضَرِ یُولْدَاشْ اُولُز لَرِی مُوسَى رِیَسِرِ دَمَز لَرِ
 بَر کِنِیدَر دُوَسْتِ اِل اِیْمَانِی دَرُویشِرِکْ
 دَرُویشِرِکْ سَوْرِنِی قَرَشْتَلَرِ اَکَلَنْ
 دَرْتِ کِتَابِی جَمْعِ اِدَر لِسَانِی دَرُویشِرِکْ
 جُمْلَهْ یَر دِلْشَوُکْ دَرُویشِرِکْ دِلْ مِیلُورْ
 سَلِمَانِ بِلَنْ نَدَر زَبَانِی دَرُویشِرِکْ
 دَرُویشِرِکْ اِشْبُو مَلْکَهْ تَفْجِ کَلْدِ لَرِ

اکی جهانه

اکی جهانه اَنْدَنْ اَوْتَهْ جِهَانِی دَرُویشِرِکْ
 بُو اَشْرَفْ اَوْ عِل رُوی دَرُویشِرِکْ حَجْرِی
 عَبْدُ اَلْقَادِرْ سَلْطَانِ دَرُویشِرِکْ
وَلَهْ اِیضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَیْهِ
 خَلْقِ قُوْدِی حَقَّهْ طُوْتَدِی بُو زِنِی دَرُویشِرِکْ
 خَلْقَهْ بَقَرْ حَقْلَهْ اَز مَز کُوْرِنِی دَرُویشِرِکْ
 جُوْنَهْ یُوْقَلِقْ شَرِیْتَنْدَنْ بَر قَلْحِ نُوْشِ اَلدِیَلَرِ
 هِیْجَهْ صَدِیَلَرِ بُو عَرِ نَا زِنِی دَرُویشِرِکْ
 دُنْیَا نَکْ بَر چُوْبْ قَدَرِجَهْ قَتْلَرِ نَدَهْ قَدَرِ یُوْقْ
 کُوْر لَرِ جُوْعُنِی یَا اَزِنِی دَرُویشِرِکْ
 بِلْدِ لَرِ بُو دُنْیَا هِجْ دَرِیْجَهْ اَلدِ نَمَا دِ لَرِ

کن کن از تر دیر آه سوزنی در ویشتر
صدق اخلاصیه اول دوست یولینه قوشندیلر
دزدلر دوست دوست دیو آوزنی در ویشتر
گندلاری دوست پلینه سوبله کم خالک اندلر
کسیه کوشتر مدیلر تو زنی در ویشتر
عشق شرابن اجدلر ایکی جهاندن کجدلر
دکلدیلر بو خلقک سوزنی در ویشتر
اولدلر اولمز دن اوکدن باق دذک بولدلر
لامکانم قلدلر پز وازنی در ویشتر
قوسلر بو اشرف اوغل روی دین طوتیدک
اختیار سوز سوبلدلر دازنی در ویشتر

بودر ولسر

وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بودر ویشتر یولینه عشقه کن کلسون
حقدن از که تاکه واز کو کندن نین کلسون
در ویشلک دید کلری بی نهایت دکن در
بویا یا نشتر دکن ک موجدنا دوین کلسون
در ویشلک بن تقدیر بریله کوکدن الو
بو عظمت لقمه یودت سکران کلسون
در ویشلک دید کلری بر دکنم کان الور
خاص عامه قول سلطان بو کاندن ان کلسون
در ویش طو لئور طو غاز هر نفس کو کا اغر
بن دیم طغر خبر جاننا قین کلسون

ای دَر ویشم دین کسری غین کُکُل و بزمه صاقین
 جانگی عشق اودی صنوب نفس اودنا اتمه صقین
 عشق اود عاشق جان یقر دوسته اولشدرد
 آن جانگی عشق اودنه اکی صانوب طرمه صقین
 عشق دگری درک اولوز بوز بک یوز چگر بوغله
 کنار یوق بود کزک چقم دیو صوزمه صقین
 بود کزک بوز چگری جان سوز اولور خگری
 جان تر کین اولما یغجه بود کزک کره صقین
 بحر یسک بود کزک ده اشرف اوغل روحی اگر
 از ارچقر عشق کوهرن کند و زکی یوزمه صقین
 وَلَهُ اِنْصَارِحَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

دَر ویشک کوزی اجوق وونی کونی اولانق
 بوسوز تکره طابق بقمدن کورن کلسون
 دَر ویشک قولاغ صق حقدن آلور اول صبق
 دبر تمدن دیل طودق سوز اسندن کلسون
 دَر ویشک قول اولوزن چقر زمنکر کوزن
 شرفه غربه دبد زن صمدن ارین کلسون
 دَر ویشک حقک دوست جانلر ازل مستی
 عشق شمعینی یقید لر بزوانه اولان کلسون
 بو اشرف اوغلی روحی دَر ویشکد کاله لی
 نفسندن دَر کلمی نفس اولدرن کلسون
 وَلَهُ اِنْصَارِحَةٌ اللّٰهُ عَلَيْهِ

اِي هَوَاسِنَه طَبَان تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 حَقَه طَب حَقْدَن اَنَان تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نِيَجَه نَفْس اَبَا سِن نِيَجَه دُنْيَا قُوَاسِن
 وَقِد زَا صَا نَد سِن تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نِيَجَه بَسَر سِن تَنِي يِلَان جِيَان بَرِ آني
 قُو تَنِي بِيَلَه جَانِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 سِن تَنِي صَنَدَك سَنِي بِلَدَك سَنَدَن تَنِي
 اُو ذَرَه يَقْدَك جَنِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 سِن دُنْيَا پَر سَتَا اُولْدَك نَفْسَو كِه دُو سَتَا اُولْدَك
 صَمَادِي سِن اُولْدَك تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 كُو ز يَوْمُو كَا لَرِي يَزْد لَر حَيْرِ شَرِي

کاهدن

کَاهَدَن اُول كُل بَرِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 اِي مِسْکِن اَدَمَ اَوْغَلِي اَصْكَ طَمْتَه عَمَلِي
 اَسْمَدَن اَلْوَمِيلِي تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 اُولُوْمُ کَلْبَجْک نَاچَا رَدِيْلَک تَا تَکِي شَا سَا ز
 اَز کُن اِشْکِي بَا سَا ز تَوْبِيَه كُل تَوْبِيَا
 نَفْس تَکْرِيْنِک دُشْمَنِي تَوْبِيَه قَل اُولْدَرَانِي
 قُو تَر يَا ز قَدَن جَانِي تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا
 کُچُر بُو دُنْيَا قَل ز عَمَر پَا يِدَا ز اَوْلَمَا ز
 صْک پَشْمَان اَصْحِي قَل ز تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا
 تَوْبِيَه صِيُونْدَن اَرِن دَمِکَل بُو کُن يَارِن
 کُو رَه سِن حَق دِي زَارِن تَوْبِيَا كُل تَوْبِيَا

أَشْرَفَ أَوْغِي رُوحِي سَن تَوْبَه قَل اِرْكَ اِيَان
 اوله بولكده يالان توبيا كل توبيا
وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 كاربان كدي نه ياترسن ياغافل اويان
 بول اولوزق منزل اگش چوقدر حراميلر انان
 حُب دنياي مرفيق ايد نما ايلار كي حدرد
 كه اغودزا اولدرد قلبي ايجك بي كان
 حُب حق بولداش ايدن كم ديري طونا قلبوكي
 حُب حق آني حيوندرد قلب مونا وير جان
 نفسكا او تما كه نفسك درلكي جوا نيدر
 ييمك اجمك ايو مق شهوت از نودر زهمان

كوكل

كوكل اولمش عاقبت معبون محزون اوليسن
 دير كوكلدرد بولن حور فصوريله جنان
 بول بير اغن فلما دك كلدي ايرشدي اولش اجل
 اكسوزين طوتر بغا زكي سرر ورمز امان
 عمر كي اولماز يرخرج ايله كسيلما دك
 بوندن سن اصي ددكك انده اديسر زيان
 كيجلر ايقويلا اغفلنرم كجدي طومندك
 كندرين نفسك مراد بيدرا شوك يتوكان
 حق سني بوردنيايه صلدي زسراعت ايدسن
 سن نه اكدك نه بچاسن حاصلك بوقير صما سنك
 واه اكر بوندن كرو بو حال ايله كيدار

يَتَا جَانِمُ قُوشِي بَرِ وَازَهْ اَوْجِدِي
 يَتَا جَانِمُ هَمَّاسِي شَاهِنِي وَادِ
 شَكَارِنِ لَامَكَانَه سَوْرِي كِدِي
 مَكَانَتَرِ لَامَكَانَه سِيرَايِدِرْ كِنِ
 نِشَانَتَرِ بِي نِشَانِ صَيْدِي نَه دُشْدِي
 يَتَا بُو اشْرَفِ اَوْغَلِي رُومِ بِي سَا
 بِلِشْدِي دُوسْتَه جَانِنِ صَا بُو صَحْبِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهِي عَلَيَّ
 وَطَنِ اَرْزُولْدَه بُونْدَن كِدَارَه
 قُويْتِ بُو وَا زِلْغِي اَنْدَن كِدَارَه
 بُو اَمِي اَوْزُلْدَه شُو زِي مِ اَوْلْدَه

وَارِجُو اَنْدَه اِدِي سِرْسِنِ بِي جَارِ اَرْزُفْغَانِ
 وَيَرْمَه اشْرَفِ اَوْغَلِ رُوحِي كُوكُلِكِي دُنْيَايَه سِنِ
 نِيَجَه مَبَايِ جُوعِ كُوزْدَكِ كِيدِي كِتْدِي بَرِ كَفَانِ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهِي عَلَيَّ
 يَتَا عَشَقِ اِلْجِي سِي كَلْدِي اَرِشْدِي
 يَتَا عَشَقِ قَدَحِنِ جَانِ طَلُو اِحْبَابِي
 يِنَه جُوشِ اَيْلْدِي جَانْمَه عَشَقُوكِ
 يِنَه مَوْجِ اَرْدِ دُزَلِرْ طَشْرَه صَحْبِي
 يِنَه مَنصُورِلِي نِ خَيْرَانِ مَسْتُو
 اِنَّا لَلْحَقُّ سِرِّي بُو خَلْقَه اَجَلِي
 يَتَا جِنِمِ طَلِسْمِنِ بُو زِدِ عَيْشَقُوكِ

بنا جانم

أَلَسْتُ صَوْتِي هُنُوْرٌ دِكْرٌ قَلَاغُمُ
 تَمَامَتْ طَوْلُدُنْمُ أَنْدَنْ كِلاَرَمُ
 خِيَالِي شُونِي لَا طَوْلُدِي كُوْكُلُوْمَاكُمُ
 بَنِي بَن سُوْرُقْدِي بِنْدَنْ كِلاَرَمُ
 يَرْكُ قَيْنَارُ بُوْجَانُ أُوْنِيْرُبْدَنْ
 كُوْكُلُ جُوْشِي كِرْحَدَنْ كِلاَرَمُ
 وَصَالِي أُوْكَمَه دُشْدِي حَبِيْبِكُ
 نَجَهْ أَيْرُوْ أُوْلَمْ دُوْسْتَدَنْ كِلاَرَمُ
 دِمَا بُوْسُوْرِي أَشْرَفَا وَغُلْ رُوِي
 شُوْلَا رَاكِمُ دِمَرْ بُوْنْدَنْ كِلاَرَمُ
 وَهَ إِيْضًا رَحْمَةُ اللهِ عَلَيَّ

أَشَادِبُ بُوْقَفَصُ تَنْدَنْ كِلاَرَمُ
 دِلاَرَمُ صَبْرَايْدَمُ بِرْدَمُ فِرَاقَه
 أَلُوْرَشُوْقُ صَبْرِي بِنْدَنْ كِلاَرَمُ
 سَفَرٌ قَلْبَا غِيْجُوْنُ أُوْلُ دُوْسْتِ أَلِيْنَه
 يَهْبُ إِشْبُوْبْدَنْ سَدِيْنُ كِلاَرَمُ
 بَرَارَمُ بِنْدِي إِشْبُوْطَلِيْمُوْ كُ
 بُوْجِنِيْمُ أَيْرِلْمَادَنْ جَانْدَنْ كِلاَرَمُ
 أَرْزُ وَصَلِي شَرَابِنُ إِجْمِيْنِيْلَه
 أَيْلْمَادِنْ خُمَارِنْدَنْ كِلاَرَمُ
 أُوْمَجْلِيْسُ رُوْقِي زَائِلُ أُوْلْمَدِي هِيْجُ
 صَفَا بُوْلْمَدَهْ أَغْيَارْدَنْ كِلاَرَمُ
 أَلَسْتُ

قُوْبُوْغِيَارِسْنِ كُلِّ يَارِكُوْزَلَهْ
 كُوْكُلْ وَيَرْمِهْ فَنَايَهْ وَاَزْ كُوْزَلَهْ
 جِهَانْدَهْ لَفْمَهْ اِيْجُونْ عُنْصَهْ چَكَا
 يَدْزَمَهْ نَفْسَكَا مُرْدَارِ كُوْزَلَهْ
 فَنَاعَتْ زَنْجِيرِيْلَهْ نَفْسَكَا بِيْتِنِ
 كِهْ بَغْلَايِرْ تَسُوْنِ دِيَارِ كُوْزَلَهْ
 غُرَابِيْ نَفْسَهْ اَوْ يَبْ جِيْفَهْ قُوْمَهْ
 بُوْلُبْ جَانْ بَلْبُوْلِيْنِ كُلِّ زَارِ كُوْزَلَهْ
 بُوْطَشَرَهْ خَلْفَهْ بَا زَارِ تَرْكَايْتِ
 كُوْكُلْ سِيْرِيْنَهْ كِرْ اَسْرَارِ كُوْزَلَهْ
 صَقِيْنِ بَغْدَا دَكِيْ اَغْرَلْمَا سُوْنِ

هواييد

هَوَايِيْلَهْ بُوْتَفْسْ غِيَارِ كُوْزَلَهْ
 اَزْلَهْ حَقْلَهْ وَعَدَهْ اِدْبِ سِيْنِ
 حَقَاطَبْ غَيْرِ قُوْا فِرَارِ كُوْزَلَهْ
 دِرُبْ دُوْشُرْمَهْ قُوْبُ كِدْجَكِ سِيْنِ
 نَهْ اَلْدِيْ كِتْدِيْ كِيْدِنِ لَارِ كُوْزَلَهْ
 طَرُوْ كُلِّ كَارِبَانْ كُوْجِدِيْ اَوْ يَوْمَا
 يَبْنَهْ قَلْدَا اَوْ صَكَلَارِ كُوْزَلَهْ
 بُوْدُوْرْدِنْدِ كِيْجْ اَشْرَفَا اَوْ نَعْلِيْ رُوْمِيْ
 اِرِشْ قَا فِيلِيَا سَا لَارِ كُوْزَلَهْ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اَللّٰهِ عَلَيْهِ
 صَفَا اَسْتَارِسْكَ تَرْكَايْتِ صَفَايِ

وَفَا اسْتَرَيْسِكَ قَوْلِي وَقَاي
 مُحَبَّتْ شَرِيْبَتِن بِيْر ذَرَه اِيْچُوْر
 كِه خَسْتَه كوْكَلْكَا بُوْلَه شِفَاي
 بُو كوْن نَفْسِيْكَ مُرَادِن تَرْك اِيْد دَسْكَ
 يَا رِن كوْرَمِيَا سِن هَمْر كِرْ جَفَاي
 قُرُو اِنْمَا كِه طَبُوْر مَا دِ نَفْسِيْن
 اِيْشْتَدْكَ حَقْ حَبِيْبِيْ مُصْطَفِيْ
 بِيْشَلْمَا نَفْسِيْكَ دُرْلُو طَعَامِلَه
 مُحَمَّد بِيْتِرْدِيْ بَا وَن كَجَاي
 تَنُوْكَ بَا زَه مَه دُرْلُو طَنِيبِلَه
 رَسُوْل كِيْدِيْ مُدْلَامْ اَسْكِ عَبَاي
 سَن

سَن اَمِيْسْكَ اَيَوْمَه عَفْلَنِيْلَه
 اَوَّل اِيْحْيَا اِيْدَه رِيْدِيْ هَمْر كَجَاي
 اِذَا كَر نَفْسْكَ زَجْرِيْ قِيُوْر مَا
 اَلْوَمْدَن اَكِيْدِن اَوْلُوْب بُوْل بَقَاي
 سُوْرَمْ سَكَا دُرْ اَشْرَفَا وَغِيْلِيْ رُوْمِيْ
 صَفِيْن دُنْيَا يَه اَوْنِيْدَرْ مَه هَوَاي
وَلَه اِيْصَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيْه
 كُوْرْكَ اَجْ اَمِيْدِيْ اَيَان تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا
 عَفْلَتْ اَوْبِقُوْسِنَه قَانْ تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا
 نِيْجَه بِن نَفْسِيْ اَرَزُوْسِيْ نِيْجَه دُنْيَا قِيُوْر سِي
 يَا نِيْجَه نِيْجَه عِيْضَانْ تُوْبِيَا كَلْ تُوْبِيَا

کج بيمز انديشدن توبيا کل توبيا
 اشرف اوغیل روجی سن نفسکا ویر توبی
 نفسک ایله مسلمان توبیا کل توبیا
وله ایضاً رحمه الله علیه

جاندر جانن استرسک بوجسیم جانندن فارغ اول
 کرجک حقه عایشیک ایلیجه اندن فارغ اول
 بومیدانه کردیکه نفس بونینی اورد و کیسه
 کیتیک سوزد و کسه دستود شماندن فارغ اول
 عشق شربتن اجد کسه جان کننی اجد کسه
 دوستنه بلسند کسه اصی زیاندن فارغ اول
 عفتدن او تپاند یکسه کند زید کلد کیکسه

ای دتیا جمع ایدن آخر قیوبان کیدن
 اولمادن صکی بشمان توبیا کل توبیا
 ویرمه دنیا به کوکل نفس فو حقه قول اول
 طب زیان اصی صان توبیا کل توبیا
 نه یا تر سون طوزار و فوج قدر الرو
 طوزمدن ناکهان کوجر کر بان توبیا کل توبیا
 کالندر هوقدی سوز کون ترک اندی
 کرد لر سینه غریبان توبیا کل توبیا
 سکا دره ای دلی کرد کیلسک اولو
 دنیا یلاندر یلان توبیه کل توبیا
 ویشیکوک بولنا عشقه کلد کیکسه

کج

فَاذْأَيْدِنَ دُونْدُ وَكَيْسَه تَرِيَتِ دَزْدَنَ فَايَغِ اُولُ
 اُولْمَزْدَنَ اُولُ اُولْدِكَيْسَه كَرَسَن سِنِي بِلْدِ كَيْسَه
 بُولَا بُولِيُون وِبِرْدِكَيْسَه بُوَادَ صَا نَدَنَ فَايَغِ اُولُ
 مَرَسِنْدَا لِنَ طُو نَدِكَيْسَه دُنْبَايَ تَرَكِ اَنْدِ بَيْسَه
 حَقِّ سُوَزِنَ اَسْتَدُ وَكَيْسَه وِرَانِ اَلْدَنَ فَايَغِ اُولُ
 اَشْرَفَا وُغَلِ دُو مِي سَدَه اَكْرُ كَرَجَمَلَه دَن اَيْسِكِ
 فَايَغِ اُولُ بُو جَمَدِ سِنْدَن كُونِ مَكَانْدَنَ فَايَغِ اُولُ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عَشَقَ صَبْرُوسِي اَوْلَنْدَه كَلَسُونَلَرِ يَهْمَا زَانَلِمِ
 اَجُوْرَمِ عَشَقَ شَرَبَتِي دُو سْتَدَن خَبَرْدَا زَانَلِمِ
 اَلْمِ بَا طِنِ كُوْرِي كُوْرَه كَنْدُ كَنْدُ وَرُ نِي

دوسته

دُو سْتَه دُو نَدَرِ يُو زِي عَالْمَدَن بِي نَا زَانَلِمِ
 سُو بِنْدَرَه نَفْسِ اُو دَن بُو زَمِ طَلِسِمِ نَكْ بِنْدَن
 كُوْرَه بِنَلِكِي سَدَن اُولُ دُو سْتَه بُولَا زَانَلِمِ
 اُولُ طَاشِ اُولْمَشِ كُو كَلَه اَمِ عَشَقَ كُو لَنَكْنِي
 اَب حَيَاتِي اَقْدَمِ كُو كَلَدَه بِي كَا زَانَلِمِ
 حَقِّ بُو كُو كَل لَرِ قَفْلُنُو كِ مِفْتَاحِي وَرِدِي بِي كَا
 اَجْمِ كُو كَلِي كَلِي دِي كُنْجِي اِظْهَارَا يَلِمِ
 بِي طَلِسِمِ عَشَقَ جَرْنَه صَتَشَمِي كُو هَرِي تَه
 اُولُ كُو هَر دَن عَا شِفَلَه كَلَسُونَلَرِ اَيْشَا زَانَلِمِ
 بِنِ دُو سْتِي كُو رُو بِ كَلِسِمِ دُوْرَانِمِ سُوْرَبِ كَلِسِمِ
 دُو سْتِ دُو سْتَه كَلَسُونِ دِي دِي كَلِمَه كَخْبَرِ اَنْلِمِ

فَاغْوِزِيْمِ اَوْلَ بَوْلِكَ دَلِنِ بِلَوْرِهِ اَوْلَ اِلَيْكَ
 جَمْعِ اَيْلَدَمِ قَا فَا لِمِ يَسْ دُوْسْتَه سَفَرِ اَيْلَمِ
 وَا زَمِ اَوْلِ جَانْدِ جَانِنِي اَوْلِ مَعْدَنْدِكَ كَا يِنِي
 اَوْلِ اَيْلِكِ جِهَانِ فَرِي قَا فَا لِمَا سَا لَارِ اَيْلَمِ
 كَلِ بُو قَا فَا لِمَا قَا نَلِ اَوْلِ سُوْنِ سَمَلُوْكَ بَا طَلِ
 كَلِ سُوْنِ عَالِمِ كَلِ سُوْنِ جَاهِلِ جَعْفَرِ طِيَارِ اَيْلَمِ
 حَقِيْقَتِ بَجْمِيْنِه طَلْدَمِ مَعْرِفَتِ كُوْمَرِنِ بُو لَدَمِ
 طَرِيْقَتِه صَمِّ اَلْمِ شَرِيْعَاهِ بَا زَا اَيْلَمِ
 طَلْتَمِ مُحَمَّدِ شَرِيْعِي هَمْدِ اَوْلِ كَرِ كَلُوْسْتِي
 دِنِي كُوْنِ صَلَوَاتِي دِلْمِ نَكَرَارِ اَيْلَمِ
 اَشْرَفَا وُغَلِ رُوْمِيْلَه كَلِ دُوْسْتَه بِلَه كِتْ بِلَه

بَرَكَ

بَرَكَ يَشْعَلِ اَتَكِيْتَه دِيْمَكِلِ كِي عَا زَا اَيْلَمِ
 وَلَه اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 دُوْسْتِ بُو لِيْنَه كِي دَنْدَه اَيْدَمِ اَكَا نَمَكِ كَرَكِ
 كِي مَوَكِيْدَه بُو لَدَانِشِ اَوْلِ لُوْبِ كِي دَرِي رَكِ اَيْتَمُوْكَرَكِ
 اَوْلِ مَزَالِنِ طُوْتَا قَلْبِيَا دُوْنِيَا اَحْرِيْتَه
 هِيْجِ دِيْمِيَه حَالِمِ نِيْنَتَه بِلْدُوْكَنِ اَوْلِ تَمُوْكَرَكِ
 چَكِه بُو بَوْلِكَ رَحْمِيْنِ رَا حَتِ بِلَه هَرِ مَحْنِيْنِ
 اَيْلِكِ جِهَانِ سَعَادَتِيْنِ جَمْلَه هِيْجِه صَمُوْكَرَكِ
 نَفْسِيْنَه نِيْجَالِيْبَه قَتِي هِيْجِ اَكْمِيَه عَا قِيْبِي
 دُوْسْتَه بُو لَمَغَا وُصَلِيْتِي دُوْنِي كِنَه قَتْمُوْكَرَكِ
 مَشْغُوْلِ الْاَلَا رِيَا ضَتَه بِلْبَغْلِيَا عِبَادَتَه

مُسْتَأْنِ الْبَحْرَةَ نَهْ أَوْ زَانِبِ يَمَوْ كَرَكُ
 شُونِيَا كِي كِي كِي كِي كِي كِي كِي كِي كِي كِي
 جَانَسُو زَكِيدَر دُوسْتَه كِيدُن دُخِي دِيَمِ يَمْدَكِرَكُ
 جَانَلُولَر وَا زَمَرْ بُو يُولَه جَانَمُ وَا دِيَمِ يَلَدَه قَالَه
 جَانِي تَرَكَ اِدُن دُوسْتُو بُولَا جَانِي دَه سَفَرِ اِيْمَا كَرَكُ
 أَشْرَفِ اَوْغُلِ دُومِي بَارِي سَوْنَلِرِكِ بُو دُزْكَارِي
 اَوَّلِ دُوسْتَا چُونِ اَغُولِي شَكْرِي بُو تَمَقُرَكُ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 كِي كِي دُوسْتِ بُولْتُمُ تَرَكَ جَانِ اِدُنْ
 دُوسْتَا كَا دِي زَارِنِي اِحْسَانِ اِدُنْ
 كَمِ بُو قَانِي دُنْيَا يِ تَرَكَ اَيْلِسَا
 دُوسْتَا

دُوسْتِ اَبْدُ مَلِكِهْ اَبْنِي سُلْطَانِ اِدُنْ
 دُوسْتِ اِچُونِ نَفْسَه مَرَادِ وِرْمَا يِنَه
 دُوسْتِ سِكر: اِجْمَاعِي اَرَزَانِ اِدُنْ
 دُوسْتِ اَلْتَدُنْ جَانِي عَشَقِي نَوْشِ اِدُنْ
 سِرِّ مَعْشُوقِي نَتَا يِنِهَانِ اِيْدُرْ
 عَاهِيْتِ مَنَصُورِ لِيْنِ اَسْرُكِ دَلُو
 اَوَّلِ اَنَا لِحَقِّ دَارِنِي سَيْرَانِ اِدُنْ
 جَانِ وَيِرْ نَلْرَقَانِ بَهَا دِي زَارِ اَلْوَرْ
 صَنَمَه بُو بَا زَارِي هَمَرْ بِي جَانِ اِدُنْ
 أَشْرَفِ اَوْغُلِ دُومِي جَانِ تَرَكَ اِيْدِهْ لِي
 هَمَرْ نَفْسِ دُوسْتِ اَيْلِيْسَه جُولَانِ اِدُنْ

سَنِّ سَنَلِكِي دُوسْتَه وَرَبِّ دُوسْتِ آلِه كُورُ
 كَا جُورَمَه بُو بَا زَارِ بُو كُونِ اَز تَبُو بَرِ اَز آلِه كَرَمَنْ
 بَا سَنِي تَرَكِي اَوْ رَا سَنَه اَيْنِ اِمْتَه تَوْ قَفْتِ
 اَيْلِي صُنُوبِنِ طُورَمَه كَجَرِ فَرُصَتِ دِلْدَارِ كَرَمَنْ
 اَيُوبِ كَبِي صَبْرِ اَيْلِه دَر دَكِه قَلْبِه شِكَا بَتِ
 عَشَقِ اَوْ جِسْتِه بِلَا دَنِ اَوْ زَكِه شِكَا ز آلِه كَرَمَنْ
 طُوتِ بَشْدِي بُو اَشْرَا وُغْلِ رُومِنْدِ زَنِهَارِ كَمِ
 دُوسْتِ خَبَرِنِ طُغْرُو وَرُزْهَرِ بَا ز آلِه كَرَمَنْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عَشِقْلَه وِ بَرَانِ اَوْلُنِ اَوْلِدِ سَمَا دَتْنَا اَبْدِ
 حَرْدِ اَوْلِ هَرِ دُوجِهَانْدَه اَوْلِدِ سَلَامَتِ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِي عَا ز اَوْلِي كُورِ كَمِ عَا دِلَه يَا ز آلِه كَرَمَنْ
 دَلُوطِ مَغَلَا رُؤْيِتِ دِي دَا ز آلِه كَرَمَنْ
 بَلْ كَلِ قَلِ تَابَه سَحْرَه مَز كِبِه اَفْخَا نِ
 يَمْتَه طُورِ كَلِ كُورِ وَ قِفْتِ كَجَرِ كَلِ ز آلِه كَرَمَانِ
 فُو اَيْلِكِي بَرِ كَمَا كَلِ بِي ز آلِه بَرِ اَوْلِ
 اِنْكَارِ كِ وِ زَا قَرَا ز آلِه كُورِ كَمِ اَفْرَا ز آلِه كَرَمَنْ
 نَفْسِ تَبْرِ نِي حَرْدِ اَدَبِنِ سَنَدِ خَلِيلِ اَوْلِ
 كَرَمَانِ شَقِ كِ اَسْرَارِنَه كَمِ اَسْرَا ز آلِه كَرَمَنْ
 هَبْ وَا ز لِي كِي دُوسْتِ بُولِنَه كَلِ فَا قَلِ
 بُو قِ اَوْلِ بَرِ وَا ز بُو وَا ز لِي غَلَه وَا ز آلِه كَرَمَنْ

سَنِّ

عَشَقْلَه عَشَقَه اَوَيْدَرَ كَرَه مَعَسُوقُ بِيْزِي
 نَفْسِيْلَه نَفْسَه اَيَان اَوْلِد مَلَامَت تَا اَبْد
 عَا شِقْسَك تَن تَرَكَ اِيْجَان فُوْجَانَا نَه كِت
 تَه جَان قَلَه نُوْكَ اِيْشِي حَجَالْت تَا اَبْد
 سَن وُجُوْدُكَ صَفِيْه سِيْتَدَن نُوْى كَلْدَنِيْلَك دَن
 اِيْلِي جِهَان دُوْلَتِنْدَن اَوْل قَرَاغْت تَا اَبْد
 وَر رِيَا سَت نُوْن اُوْشْت يَرَه صَل نَامُوْسَكِي
 حَلَقُ لِحْنَه نَفْس حُوْرَا يَت بُوْل سَعَادَت تَا اَبْد
 حَجْكَ مَذَلْت دَارِنَه كِنْبِرَكِه وِيْرَمَه اَمَان
 شَهْرَتِي قُوْكِل شَهْرَت اَوْلْدِي اَفْت تَا اَبْد
 كِم كِه شَهْرَت بِنْد تَا بُوْنْدَه كِرْفَار اَوْلْد سَا

عاقبت

عَا قِبَت طَبْرَا قُ اَلْب قَلْدِنْدَا قَلَامَت تَا اَبْد
 بُوْر وَا ز دُنْيَا اِيْلَه فُخْر اِيْلَه فِر سَعُوْن كَبِي
 بِيْمَرَه اِلَّا اَوْل تَفَاخُر دَن شَقَاوَت تَا اَبْد
 فَقْر اِلَّا فُخْر اِيْلَه جُوْن اَلْفَقْرِي فُخْرِي دُر سُوْل
 مَا لَه مَلِكَه مَغْرُوْرَا وِلْه دِيْمَه هِيْهَات تَا اَبْد
 جِيْفَه دُر دُنْيَا اَنُوْكَ طَالِب اِنْدَر دُر بِيْجِي
 جِيْفَه قُوْوَن كِيْشِنُوْكَ اِيْشِي خَسَارَت تَا اَبْد
 جَدَا لِيْلَه جَان كُرْنِيَه حَجْكَ مَجَاهِدَم مِلْدِيْن
 نَفْسِيْلَه هِيْ دُوْ سَلُوْ اِمْنَه قِيْل عَدَاوَت تَا اَبْد
 مَسْكَنَت اَيِيْنَه سِيْنْدَم بُوْجَمَالِي دُوْ سَت كُوْر
 هَب هُوْ اَلْر دَن بَرِي اَوْل بِيْر حَقَا صُوْك تَا اَبْد

كَمَا بُوئِدَ دُوسْتِ يُونِ كَرَمَادِ اَنَدِه كُورَمِيه
 وَرَدِ زُرْفُ اَنَدِه اَشْبُوسُوزَجَّتْ تَا اَبَدِ
 كَسْ اَنَانِيَّتْ بَشِي نِي تَسْكِينِي سَكِينِي اِلَا
 قَلْ جَقْرَبِيكْ كُكْنِي اَزْدُكَ اَتْ تَا اَبَدِ
 اَشْبُوبُؤْلَدِه كُزْمِه بِيكْ كَزْ كَرَسِي اَوْلُدُورَه لُرْ
 تَسْلِمِ اَوْلُ بُوْرُكْ چُوْرَمَا وِرَا دَاتْ تَا اَبَدِ
 عَا شَقَا بُو بُوْلَدِه جَانِ وِرْمَكْ كَرَكْ اَلْتَهْ كِه
 شُو بِلْدِ زَبُو عَشَقْ اِجِي نَدِه عُرْفُ عَا دَاتْ تَا اَبَدِ
 كِه كِه جَانِ وِرْمَا دِ بُوئِدِه سَعِي اَوْلْدِه بَهْبَا
 كَمْدِي نَفْسِي نَدَنْ اَنَكْ هِيچْ خَبَا شَتْ تَا اَبَدِ
 اَشْرَفْ اَوْغَلِي رُوِي هَرِي كَمِ بِي نَدِ كِ طُو تَا رِسَا

كرميه

كَرَمِيه اِيكِي جِيهَا نَدِه اَوْلُ مَلَا حَمْتْ تَا اَبَدِ
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَيَهْ
 اَيَا غَا فِلْ اَجْ كُوزُكِي بَرَبُوقْ بُو دُنْيَا حَالِي تَهْ
 هِيچْ مِ كِسَهْ كَلْدِ بُوئِدِه دُشْمَدِي اَجَلِ اَلْتَهْ
 نَجَا لُرِي سُلْطَانِ اَدَبْ تَحْتَهْ چَقْرُ دِي بَرَزْمَنْ
 لَخِرْ بَرَهْ اُورْدِي اَنِي اَزْ كُورْمَدِي وَصَا لِي تَهْ
 بُو دُنْيَا يَبُو هُ صَنْوَبْ زَهْرَا زَبُو كَا وِرْمَهْ كُو كَلْ
 نِيچَهْ سَا نُو كْ كَبِي لُرْ كْ كَلْدِ جُدِي صَقَا لِي تَهْ
 بُو فَا يَهْ اَلْدَمَهْ غَلْ اَوْلُ بَقَانَكْ قِيدَنْ يِكَلْ
 اَشْبُوچِرْ دُنْيَا اِجُونْ كِرْمَهْ خَلْقُكْ وِبَا لِي نَدِ
 كَلْ كُوزِ بَنُو كْ فَنَا سِي جِكْمَهْ زَهْرَا زَبَا لِي سِي

بَرِيْنِ نَجْه نَقْصَانِ اِدْرِبَرِ بَوْنُوْكَ كَا لِنَه
 اَكْ شَوْل كِنِي بَرِ دَوْرِلَه كُو كَلُوْچَا رِبَارِلَه
 مَخْلُوْقِيْنِ يِرَه دِرِلَه اِسْرَاقِلِ صُوْرَجَا لِنَه
 اَتَاكْ اَنَاكْ قَرْدَشْرَكْ يَادِ اَوْلُوْیِ سَنْدَنِ اَبِرَا
 شَوْل اِنْدَكُوْكَ ظَلْمِرَكْ هَبْ دَا دَسْتَدَنِ اَلِنَه
 شَوْل دُنْيَا يَه بَنَمِ دِيْنِ اَنْدَه بِنُوْبِ حَبِيْرِ كِنِي
 قَرَه طَبْرَاقِ اَلْبِ يَانُوْرِكِسَه بَلَنْ كِه حَالِنَه
 عَارِفَاوَلْنِ بَقْدِ كُوْرَدِيْ مَكْرَحِيْلَه لَرِنُ
 بَرِ بَرِمَا عِنْدَه بِنَا دِيْ بُوْنُوْكَ اَشْغُوْلِيْ بَا لِنَه
 بُوْكَ كُوْكَلِ وَيَرِيْنْدِرَكْ اَخِرِ مَخْبُوْنِ لِقْدَرِ اِيْشِي
 عَاقِلِ اَوْلَنْ اَلْدَمَا دِيْ بُوْنُوْكَ يِكَلِشْ خِيَالِنَه

سكايَا

سَكَا يَاوُزْ صَا شَتْرَه سَنِ حَبِيْرِ دَعَا لَرِ اَبِرَا
 كِيْمِ كَمَا نَا صَا نُوْرِيْسَه اَخِرِ كَلِيْسَرِ بُوْلِنَه
 اَشْرَفَاوُغْلِ رُوْحِيْ سَنْدَه اَخِرِ طَبْرَقِ اَوْلِ اَسْرِيْنِ
 طَبْرَاقِ اَوْلَمَا دَنْ طَبْرَاقِ اَوْلِ اَلْدَمْنَه بُوْنُوْكَ اَلِنَه
وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اَللّٰه عَلَيْهِ
 كَلْ كَلْ بَرُوْدِ رُوْلُوْيسَكْ كُوْكَلِ دَرْمَانِيْ اِسْتَه بَكْنُ
 كَلْ اَمِيَا يِيْ اَوَا رَه قُلْ سُلْطَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ
 دَعُوَا يِيْ بَا طِلْ اِيْنْدَا يِيْ هُوْدَه سُوْزَلَرِ سُوْیَلَكَا
 كَرِچَكْ اِيْسَكْ جَانِ تَرِ كَنْ اَوُرْجَانَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ
 تَرَكْ اَيْلَه بُوْقَالِ قَلِيْ هِيْجِ كِسِيَه بَقْمَه اَلِيْ
 صَعِيْقَاوُلْ قَرِيْجَه كِيْ اَوْلِ خَانِ اِسْتَه بُوْلِ بَكْنُ

بِقُصُورِي نِقْمًا دَنْ بُوْرُ نَقِشِي بُوْرِي مَا دَنْ
 صُوكِي لِي جَاغَه يِرِي عَمَّانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 طَبْرَاوْ اَوْلُ دُوْرَشِ اَيْقَلَه تُوْرُ اَوْلُ تَا قَلْقَا سِنْ كُوْ
 دَرَه كِي اَوَارَه اَوْلُ تَابَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 بَاشْدَنْ بُوْغُوْ قَا يِ كِدَرُ دُوْ سْتَه كِدَنْ حَلُوْنُ كِدَرُ
 كَلْ كِرْ كُوْ كَلْ حَجْرَه سِنَه بِنَهَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 اَلْتِ اَسْبَابِ اَلَه يِكُنْ يُوْلْدَنْ اِزْ بِنَلِكِ سِدِ نِي
 كِرْ بُوْ اِنْسَانِ قَالِبِنَه اِنْسَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 سِنْدَه دُرَاوْلُ كَنْجُوْنَهَانِ سِنْدَه دُرَاوْلُ طَمْنَه مَآنُ
 سِنْدَنْ سَكَا وِيْرِنِ اَلْنِ مِهْمَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 اَصْلُوَيْسِكِ بِيَانِي قُوْسَنْ سَكَا كَلْ سِنْدَه دُرَاوْ

سنلن

سِنْدَنْ اَكَا يُوْلْدُرُ اَلْوَسَنْ سَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 اَبْرُ وِغِ قُوْسَكَا طُوْلَشْ سِنْدَنْ كَسِلْ اَكَا اَوْلَشْ
 سِنْدَنْ اِجَارِ سِنْدَه اَوْلُ نِهَانِ اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 بُوْنْدَنْ دَخِي دِيْمِ خَبَرِ عَالَمِ اَكَا اَيْسَه دَارُ
 تَقْلِيْدِ قُوْ كَلْ بُوْ حَقِيْقِ اِيْمَانِي اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 عَا شَقِيْسَكِ سَنْ اَوْلُ نَاسِ كُوْمَا رِكِي وَعَدَا بَا
 جِهْدِ اَيْلَه كَلْ بُوْنْدَه يِكُنْ سَنْ اِنِي اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 كِمِ بُوْنْدَه كَرْمَسَا اِنِي اَنْدَه دَخِي كُوْرُ مَاسِرُ
 اِسْبُوْسُرُوْمَه سَنْ دَلِيْلُ هُرْ اِنِي اِسْتَه بُوْلُ بَكُنْ
 عَارِفَانِي بُوْنْدَه كَرُ رَا زِ تَا لِكِ وَعَدَا يِنْدُرُ
 كَلْ عَارِفِ اَوْلُ كُوْرُ سَنْ دَخِي وُدْجَانِ اِسْتَه بُوْلُ

بَدَنٌ صَّجُومِي صَوْرَ مَا عَيْبِمُ يَزُومُهُ أَوْرَمًا
 مَحْرُومٌ بَنِي دُنْدُرَمَا اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 سَتَارَ الْعِيُوبِ سَنِ سِنِ غَفَارِ الذُّنُوبِ سَنِ ^{سِنِ}
 فَتَاحِ الْهَلَاوِي سَنِ سِنِ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 كَرَجِي كِي كِنَاهُهُ جُوقُ رَحْمَتِكَ دَخِي آرْتُوقُ
 عَاصِيكَ قَبُولُكَ أَجُوقُ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 نَفْسِ بَدِيهِ طُولُهُ شَيْطَانَهُ أَسِيرِ أَوْلَادِهِ
 هَرِ حَطَا كِي بَرِ قَلْدُمِ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 تَوْبَهُ تَعْمِيلِ أَيْدِكَ كَلِكِ جَنَّتِهِ كِدْكَ
 أَيْ مَوْمِنْدَرِ أَيْدِكَ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 أَوْزُو الْإِنَالِ رِنِكَ جَانَالِ رِصُوقُ دُغْنِكَ

ناله

اشْرَفَ أَوْغَلِي رُومِي كِي سِنْدَمَ سِنِي اللَّكِّ بِلَاقُ
 أَيْ كِي جِهَانِ اسْمَهُ سَجَانِ اسْمَهُ بُولُ بَكُنْ
وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 هَبْ فَسَادِ اشْرُومَهُ اسْتَغْفِرُ اللَّهُ تَوْبَهُ
 يَمَانِ تَشْوِيشِ رَمِيهِ اسْتَغْفِرُ اللَّهُ تَوْبَهُ
 كُوزُومِكَ بَقْدُ وِغْنَهُ كُوكُومِكَ أَقْدُ وِغْنَهُ
 فُولُغِمِ جَقْدُ وِغْنَهُ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 دِيْلِكَ عَيْنِيَا نَفْسِيْمُوكِ لَدِيْنِكَ
 هَبْ أَعْضَاءُ زَلْتِنَا اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 بِلْدِهِ صُوجُومِ بِلْدِهِ دُنْدُمِ جَلَابِيْمِ دُنْدُمِ
 كَلَامُ قَبُولِكَ كَلَامُ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ
 بَدَنٌ

تَرِيَا قَوْلَ آغُونُكَ اسْتَغْفِرُ اللَّهَ تَوْبَةً
 أَشْرَفًا وَأَعْلَى رُوحِي نَكَ شَوْلُ جُوقُ كِنَاهِلِرُنُكَ
 كَفَارَتِدْرَا نُونُكَ اسْتَغْفِرُ وَاللَّهُ تَوْبَهُ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

ايمى دريغا كنجيد عمر ك كند زوكا كلدك
 بزكون اكسوزين كوچرسين يوليرا غير قلدك
 دونياي معمور ادرسين دين اينللك حراب
 سويله نما فل سين بونولره براجم صوالللك
 نفسه اونللك عقل فودك حقه اولللك مطيع
 بوضلا لك اجره قلدك هلايت بولللك
 حق يوليتيه بر قده اخلاصله يوريمدك

دينوايمان

دينوايمان تر كن اوزدك نفس بولنره قلدك
 اول خلا نفسوك دشمن قلدسكا عقل دوست
 دشمنوكي دوست اذندك ايمى خيفكم يبارك
 حوقودك سن هواكا اونللك اولللك بت برست
 بنللك اولللك نفسكا بزكن حقا قول اولللك
 قان حقيله ازله اتد وكوك قولوق رار
 عهد صيدك غير سوزك طغر يولا كلدك
 اشرف اونللى رومي ازل اقراره طور دوكسه
 ماسوزارنكن كوكلدن پس نه يچون سئمايك
وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ
 كند طنوجا تگا نفسوك يوزيولداشدر

نَفْسُكَ أَوْ يَمَّةً شَاهِمَةً أَلَدْرَسِي قَلِمًا شَدْرُ
 حَيْدِرِ زَشَنَه بِلْتَرَطْفُ وِطَامُ مَوِيهَ الْدَرُ
 كَفْرُ اِيْمَانِ كَسْتَرُ زِيُولِ اَوْ رَجِي قَلِمًا شَدْرُ
 نَفْسِ شَيْطَانِ لَه بِيْرُ دَرْ جَوَقَلَرِ نَفْسَه اَسِيْرُ دَرُ
 نِجَانِكَ نَفْسِ الْتَدْنِ چَكْرِي طَلُو يَا شَدْرُ
 كَمِ كِه نَفْسِنَه اَيْدِي كَنْدِي اَوْ دَا قُوَيْدِي
 اَوْلِ نَفْسِنَه اَوْ يَمَانِ بِلِ كِي دَوْلَتَلُو يَا شَدْرُ
 نَفْسِ قَدِيْمِ حَقَّه حَاصِي يُوقَدَرُ اَوْ دَقُوَيْ قَسِي
 اِشِي بِنَالِكِ دَعْوَسِي اَمَّا رَدْرُ سَرَكَنْدَرُ
 نَفْسُكَ حُجَّه وَرَدِيغِ مَسْجِدِ لَرِه كَرِه دَكِي
 اَجْ يَا لِنِ يُوْرُدُ كِي مَقْصُوْدِ بِيْرُ شَا يَا شَدْرُ

حَوْرِضَا

حَوْرِضَا سِنْدَن قَجْرَهَوَا يُوْلِنْدَه اَوْ جِي
 كِبْرِكِيْنِ بَخْلُو حَسَدِ بُوْنَلَرِ نَفْسَه قُوْلَا شَدْرُ
 نَفْسِ الْوَمْنِي اَكْرُ اِسِيْكَ صُو كَمْنِي صِيْمَنُ
 اَكْتُ وِيْرَه سِيْنِ الْمَرْصَنِكِ بِنَقِي طَا شَدْرُ
 مِرْيَا دَرْ هَبِ طَاعَتِي خُذْ بِنَلِكْدَرِ عَادَتِي
 تَرْكِ اَيْدَرِ عَادَتِي اَوْلِيَا يَه اَوْلَشَدْرُ
 قَنَاعَتِ قَلِيْلَه كَسِ نَفْسُو كُوْكَ يَا شِي
 نَفْسِ اَوْ يَبْجَانِكِي صَبِّ مَحْنَتَه صَا شَدْرُ
 اَوْ يَمَه نَفْسُوْكَ اَيْتَه اِرْتَشِي مُرْسِيْدَقَاتِنَه
 نَفْسُوْكَ اَوْ يَا رِيْسِيْكَ وَا زَا يَتِ كِي طَلَا شَدْرُ
 نَفْسِ قُوْكَ اَعْتَقَه اَوْ يِ دَرُوْ يَشِيْدِكْدَرِ نَطُوْ يِ طُوْ

اَعْوِي كَدِّ يَمَقْدُرَادِي عَشَق
 بَلَا يَغْوُرُ كَبِي كُو كَدْنِ يَغْرَسَا
 بَاشِنِي اَكِه طَمَقْدُرَادِي عَشَق
 بُو عَالَمِ صَنْكِ اَوْ دَنْ بَرْدِ كَرْدُر
 اَكَا كَدُوِي اَسْمَقْدُرَادِي عَشَق
 وَا زَا شَرَفَا وَا غَلِي رُوِي بِلِ حَقِيْقَتِ
 وُجُوْدِي فَا نِي اِتْمَلَدُرَادِي عَشَق
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 جَفَا وَرْجُو مَحْتَدُرَادِي عَشَق
 فِرَا قَدُرْدُو قَدُرَادِي عَشَق
 وِرْبِ رَا حَتْرِي مَحْتَدُرَادِي

دَرُو يَشْلَكِ طَوْبَانِ لَارَكِ وَا دِيُو كَدِ نَا دَا شُدُر
 بَغْلَه نَفْسُو كِ اَيْتِي مَسُو نِ حَلَقِ اَيْتِي
 اَمِيْنِ اَوْلَه نَفْسُو كَدَنْ دِمَه نَفْسَمِ يُو اَشُدُر
 كَسِ طَمَعِ طَمَرِنِي اُو زِ نَفْسُو كِ بُو يَنْبِي
 كُو دَرِ عَشَقَرِ نَفْسِيْلَه دَنْ كُنْ جِهَه صَو اَشُدُر
 بُو اَشَرَفَا وَا غَلِي رُوِي نَفْسِنِي اَوْلَدُو رُوِي
 قَدَه بَقْسَه دُو سَتِ يَزِي كُرْ نَا طُو طُو اَشُدُر
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 جِهَانِي هَجَه صَمَقْ دُرَادِي عَشَق
 دُكْبِ وَا زَلِيغِ كِتْمَلَدُرَادِي عَشَق
 اَلَدَه شَكْرِي اَيْرُو غَه صُوْبِ

اَعْوِي

صِفَاتُ دُرِّ مَعشُوقِهِ بُو عَشِيقِ عَاشِقِ
 كَيْمِ عَشِيقِ مَعشُوقِ بَرِّ ذَاتِ دُرِّ مَرَادِي عَشِيقِ
 بُو عَشِيقِ أَوْلِ بِلُورِ كَيْمِ عَاشِقِ أَوْلِدِ
 نَجْهَ تَوْحِيدِ وَحَدِّ تَدْرَادِي عَشِيقِ
 صُورِ رَسَكِ عَشِيقِ أَشْرَفِ أَوْغَلِي رُومِ
 مَمَادِ دُوسْتِلَه وَصَلَتِ دُرِّ آدِي عَشِيقِ
 اِجْمَا عَشِيقِ شَرَابِ بِنِيشِنِ كَرَكِ
 بَصْفَا بُو نَفْسِ كِي دِلِ بَرِ كَرَكِ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 فَمَيَّا شَاهِكِ قَلْبِنَه هِيَجِ كَلَاةِ
 بَسْرِ حَرِيْفِ أَوْلَمَاغَه مِيَرِ مِيَرِ كَرَكِ

دُرِّي كُونِ آه حَسْرَتِ دُرِّ آدِي عَشِيقِ
 بَرِ اَوْدِ دُرِّ كَيْمِ جَنَادِ شَمِشِ بِنَادِ
 يَرِّكِ طُولُوحِ اَدِ تَدْرَادِي عَشِيقِ
 قَرَارِي يُوْقِ بُو عَشِيقِ بِقَرَرِ دُرِّ
 كِه دُرِّ لُودِ دُرِّ لُوحِ اَلْتَدْرَادِي عَشِيقِ
 مَنَزَهْدِ رُكْهِ اَيْكِي جِهَانِ دَنْ
 دَكَا لَنْدَنْ قَرَارِ عَشِيقِ عَشِيقِ
 كُوكَدَه دُرِّ دِيَارِ اَنْجُو هَمِينِ دُرِّ
 بُو خَلْقَدَنْ قَامُوعِ لَنْدِ دُرِّ آدِي عَشِيقِ
 بُو عَشِيقِ كِسْرَه وَصِفِ اَمْرِ دَلِيلَه
 نَعْمُو غَصَا وَخَيْرِ تَدْرَادِي عَشِيقِ
 صِفَاتُ دُرِّ

وَإِذَا نَزَّ هَدَى وَأَذْكِرَ عَشْقَ يُولُوكَ دَ كُلِّ
سُوَيْلِيمٍ صَمَّا كَرَّ عَشْقَ دِيْلُوكَ دَ كُلِّ
بُونْدَه كِي شَاهِن كَرَّ شَاه بَا زَاوَلَا
بُوقَسَه قَرَّ عَانَكِ آدِي نَسْكَكِ دَ كُلِّ
صَمَه نِيْل بُو عَشْقَ سَن كَا عِنْتَه دَر
عَشْقَ كَاغِنْدَه دِيْنْدَر مَر دَر مَر
عَشْقَ يَا زَمَادِي قَلَمِ وَازَايِ فَقِيَه
عَشْقَ أَزَلَه جَانِلَه پَر وَرَد دَوْر
بُوغِدِي لَوْحِ قَلَمِ عَشْقَ وَادِي
عَانِقِي مَعْشُوقِ عَشْوِ بَرِيَارِي
عَشِيْقَه عَانِقِ مَعْشُوقِ بِيْر كَن

جبرئيل

جَبْرَائِيلُ أَوْلَى أَرَادَه انْعِيَادِي
عَشْقَ دَلِيْنِي بِنَه عَا شَقْلَر بِلُوْر
أَوْلَ أَزَلْ عَشْقَه أَوْلَا شَقْلَر بِلُوْر
عَشْقَ دَلِيْنْدَن عَشْقَ مَنْدَرِي
أَوْلَ دَلِي صَمَّا كَرَّ اَيْقَلَر بِلُوْر
عَشْقَ اسْتَامَه كِتَابَه اِي فَقِيَه
بُو كِتَابَه عَشْقَ بُو قَلَمِ دَر وَسْتِ حَقِي
بُوْمِيَا سَن عَشْقَ قِيُو قَالَا
وَإِذَا كَرَّ عِلْمُوكَ يُوْزِيْن يُوْزِيْلُ أَوْقِي
زَاهِدَكِ بُوْلِي طَالَا عَجْدُورِ اَرَا قِ
عَابِدَكِ يُوْلِي نَقَابِيْلَه قِرَاقِ

عاشقو ک یولی یقین هم طغر دُر
 وصل معشوق عاشقا اولر طراق
 اول باغخده یزیر کولدک
 دوسته قرشو سولنور غولدف
 بوند ننته دک طوره بوردیلور
 چونکه آند شور ذبلبولدوک
 یز اولدن عشق طوتا کلشوز
 تا ابد دوست وصلن اوتا کلشوز
 دوست ایپمان پرک ایلامشوز
 بوند عشق درین صاتا کلشوز
 ایک عالمدن تادد عشق الی

لامکان

لامکان قافدن اشع عشق یولی
 هر تصور دن منزه د بوعشق
 سولنور لی صوت بحرق عشق
 یز بوعشق جان دن اوکدن بولشوز
 عاشق عشق معشوق یز بولشوز
 مدره ساسنده بوعشق یز اول
 اوقیوب هر علم حاصل قلد
 حق مدرس ایدینه اولحد راسده
 یوغدی مشکیلز هر تسنده
 بوند اول علی نسا اونوده وز
 یانتا الدایه یز مفسده

سُؤْلُكُمْ دُوسْتِ الدَّنِ اِجْدِ جَامِي
 اَوْلَرْ بِلْدِي هَمَّرْ كَرْ خَاصَّ عَامِي
 اَوْلَرْ اَسْرَكْدُرْدَرْدَايِمِ اَيْلَا ز
 اَوْلَرْ فِهْمِ اَيْلَرْ لَرْ صَبِيحِ شَامِي
 اَوْلَا ز دَمِ دِينِ دُنْيَا تَدْبِرِي يُوْق
 اَوْلَا رِكْ فِكْرِ حَقْدُرْ وَالسَّلَامِي
 اَوْلَا ز وَارِ لَقَلْبِنِ حَقَّهْ وَرْدُر
 اَوْلَا رِكْ حَقْلَا دَايِمِ قِيَامِي
 اَوْلَا ز بِلَنْ بِيْجُوْزِي لَايْجُوْزِي
 اَوْلَا ز مَذْهَبِ اَدْمَنْ بِيْ اَمَامِي
 اَوْلَا رِكْ كُوْ كُوْ نَا حَقَّ شُوْبِيْلَهْ طُوْلُش

كُلُّ اَوْيْ بُوْعَشَقَهْ كَمِ بُوْعَشَقْ بَهَادُرْ
 بُوْعَشَقِكْ دَايْمَا يُوْنِي حَقًّا دُرْ
 بُوْعَشَقِكْ كَرْ كُوْسِي يُوْقَلَقْدُرْ اَمِجَانْ
 بُوْ كُوْزْ كُوْرَهْ كَرْدِي يَاقِ سُلْطَانْ
 دِلْ رَسَكْ كَمِ كَرِ اِسْنِ حَوْجِ اَلَنْ
 بُوْعَشَقْ كَرْ كُوْسِنَهْ هَرْدَهْ بَهَادُرْ
 بُوْعَشَقْ يُوْلُنَهْ سَا زِي تَا دَايْتْ
 بُوْمَا رِ سْتَا نَدَهْ سَنْ سَا زِي بِيْمَا رَايْتْ
 بِيْتُوْرْ بُوْعَشَقَهْ عَقْلِ تَمَامْتْ
 بِيْتَرْ وَارِ لِقْ سَكَا عَشَقْ عَشَقِي بَا رَايْتْ
 وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

شور

بُولَارُكَ شَانِنَا كَلْدَرَسُولَه
 كِه لَآخُوقُ عَلَيَه حَقِّ كَلَامِي
 بُولَارِي أَشْرَفَاوُغُلِي رُومِيَا صُور
 بُولَارِي سَاكِه كُوسْتَارَه مَدَامِي
وَلَهْ أَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَهْ
 عَشْتَقْكَ نَحْمِي بِلَهْ جَلِيهْ بَكَا بِيَار بُولْنَمْدِي
 آوَارَا لُوب يورورده اوش بَر قَرَار بُولْنَمْدِي
 دَشْتَه نَمَك دَكْبِرَنَه مَمُوجِ أَشْدِ بَا شَمْدَن
 هَمِيهَات كِه آمِيدَه كُوسْتَه بَر كَنَار بُولْنَمْدِي
 سِرُوم جَانُوكُوكُل دِلْ كِه طَشْرَه بَا بَر نَمَا
 الْآكِه مَحْرَمَه اُولْمَغَه رَاذَه دِيَار بُولْنَمْدِي

اَنُودُلُش اَيْكِي جِهَان تَمَاجِي
 اُولَارُكَ وَازِلْمَن حَقِّ شُونُبِدَالِش
 هَهَان قَلْمِش بُولَارُكَ خَلْقَه نَامِي
 اُولَازه قُوز قُوز قُوز اَيْكِي جِهَانْدَه
 اُولَاز كُوز مَآي سَر دَار مَآلَامِي
 اُولُر اَيْكِي جِهَانْدَن جَدِي كِيچُون
 بِلَادُويِر دَحَق دَا رَا سَتَالَا
 اُولُر عَرَبِش كُوز سِي بَر نَفْسَه
 كُرْب سِيرَان اِدُر لُر رُومِ شَامِي
 سَبَب بُولُر دُرُوز كُوك طُوز دُوعِي نَا
 بُو مَخْلُوقْكَ بِلَا رُ كَلَامِي نِظَامِي
 بُولُوك

أَنْدِيشَه سِحَقْ أَوْ لَا كُو كَلِي نُوْرَه طُوْلا
 حَسْرَه دِيُو كَالَا لَآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 سُوْل دَمَكِه كَجَه جَانِي لِا خَوْفِ الْاَشَانِي
 جُوْر تَمِيَه هِيَج تَانِي لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 اَلْدَا اِيْمَا يَا مُوْنِيْسِ اَوْ لَا حَمْنِ
 هَمَه قُرْتِيْسِيْرَا اِيْمَانِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 اَوْلَ كُوْنِكِ قِنَه بُوْر لَرَسُوْنِيْلَا اِيْمَا سُوْر
 خُوْش حُجَّتْ اَوْلَبْ سُوْنِيْلَرِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 جَهْدِ اِيْلَه مَمَا سُوَايِي طَرَحِ اِيْدَه كُوْر كُوْ كَلْدَنْ
 تَنْهَادِي جَانِ دِلْدَنْ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 وَاْرَ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوِي تَرَكِ اِيْمَه بُوْ كَلَا ي

وَصَلَكِ شِكَاْرَا دَمِ دِيُو دَشْدَمِ عَشَقَكِ هُوَا سِيْتَه
 الْاَبُو عَشَقِ اِحْنَه بِلَا دَنْ اَزْ كِه شِكَاْر بُوْلَنْدِي
 اَوْلَ كُنْكَ عَشَقُو كَالَا اَوْلِدِ بُوْجَانِ حَسْتُوْ جُرُوْجِ
 كُنْدَنْ كَنَه اَزَرَّ دِيُو دَرْدَنَه تِيْمَا ز بُوْلَنْدِي
 دَرْدِ فِرَا قُ فُرُقْ اِحْنَه قَلْدَمَا ي دِيُو رِيْعِ
 اِيْ وَاَهْ كِه اِنْ تِظَا رُوْ كِيْ كَلِيْسِنَه بُوْ سَخْر بُوْلَنْدِي
 دِيْمَا دِ بُوْجَانِ هِيْجُوْ كِه دِلَرَكِه سَفَرِ قِلَا
 جُوْنِ بُوْ قِيَا مَتِ اِحْنَه وَصَلُوْ كِه ظَفَار بُوْلَنْدِي

وَلَهْ اِيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَهْ

هَرَكَمِ دَرِيْسَه دَا اِيْمِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه
 كُوْ كَلْدَنْ طَرَحِ قَا اِيْمِ لِآ اِلَهَ اِلَّا اللّٰه

اَنْدِيْسَه

دِيكَلْ عَلَيَّ الدَّوَامِي لَإِلَهِ إِلَّا اللَّهُ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

جَدِّ تَامَرَاتِ قَلْبِي مَلْ فُرُصَتِ صَيِّبِينَ هَوْتِ أَوْلَسُونَ
هَبْ هُوَ الرَّدْنُ كَسِيلِ شَيْطَانِ سَكَا يُولُوبُلَسُونَ
نَفْسُ هَوَا أَرْزُولِي يُولَدْنُ أَرْتَمَسُونَ سَخِي
زَرْوَرِيَا غَوْغَا لَرِي كُو كُو كُو كَالْبَطُولَسُونَ
بَرَكَ يَا بِي شَرِّ عَيْكِ إِبْنِيهِ نَا أَرَا سِينِ مَنْزِلَهُ
كَبْرِي كَيْكِ بَخْلِ حَسَدِ سِنِي بِيَا نَهْ صَلَا سُونَ
وَأَرَا رِي شُ مُرْشِدِ قَتِينِهِ خِدْمَتِي حِيضَرَاتِهِ
صَيِّقَلْ أَوْزْدَرِ قَلْبِيكَ بِأَسِيلِهِ شَوِيلَهُ قَلْبَهُ سُونَ
كُو كُو كُو كُو آيِينِهِ سِنِ غَيْرِكِ خِيَالِنْدَنْ أَرْتِ

يَكْ

يَكْ جَهْدِ قَلْبِي هَرَبَرِي كَا طَا غِلْمَه مَسُونَ
كَجْ هُو سَوْدَايِ سَوْدَا دَنْ يَتَرِ سَوْدَايِ دَوَسْتِ
قَبْلَهُ بَرِ دُرْدِ دَوَسْتِ بَرِ دُرْ أَيْكِ لَيْكِ أَكْلَهُ سُونَ
أَشْرَفَا غُلْ رُوِي كَرَجَكِ أَوْلِ بَرِي سَوْدُوكِنَه
كُو كَلْمَا أَوْلِ بِيرْدَنْ أَرْكَ نَكْ خِيَا كَلْمَه سُونَ

وَلَهُ أَيْضًا رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ

أَنُوكْ عَسَقْتِ كَرَكِ بَا كَا كَرَكِي دُنِيَه عَقْبَايِ
كِي عَسَقْتِدْ دَمَقْ صَوْدَهْ أَخْفَقْ فَوْدَمْ جَمْدَمَنَّايِ
حُبَّتْ دَارِنِ أَوْلَهْ قُو دِي جَانِمِ دِمَا غِنْدَهْ
قُو دَنْ أَلْ جَكُوبِ بُو جَانِ أَيْنِ ائْتَرَا أَوْ مَوْلَايِ
حُبِّ حُبُوبِ حُبَّتْ بِلِ حَقِيقَتَدَهْ بُو لَرِ بَرِ دُرْ

أَنْوَكْ جُونِ أَنْ سَوْنَرِ قُدِيدِرْ كُلِّ سَوْدَايِ
 أَنْوَكْ دَرْدِينِ بِلَادِي جِهَانِدِ نَسْنَه بِلَدِي
 كَرَكْسَه وَارَسُونِ أَوْلُ يُونِزِينِ أَوْسُونِ أَلِخْ قَرَايِ
 أَنْوَكْ عَشَقِي كِتَابِنْدَنْ سَتُولِرْ كِمِ أَوْفُودِي بِرْ حَرْفِ
 هَبْ إِسْمِي دَسْمِي حَوَاوُلْدِي أَوْتِنْدِي جُمْلَه مَاسَوَايِ
 بِنِ أَوْلِ شَاهِ بَاذْ قُدْسِي نَمِ فُولِينْدَنْ أَوْجَلْمِ شَاهَكْ
 شِكَارِي سَوْرَه كَا نُوْرْدَمِ كِمِ أَوْلَادَمِ بُوَصْحَرَايِ
 أَوْعَمِ أَلْدَمِ يِنَا دَنْلَمِ وَادْبِ شَاهِ فُولِنَا فُولْنَمِ
 جِهَالِيْنَه بَقُوبِ هَمْرَدَمِ اِدَامِ خُوشِ تَمَاشَايِ
 بِنِ أَوْلِ سَرَبَاذِ أَوْسِي نَمِ يُولِنِزِ جَانِ بَاشِرِ رُودَمِ
 بُوَكُونِ كَرْدَمِ عِيَانِ اِنِي فُودَمِ وَعَدَايِ قَرْدَايِ

شراپو

شَرَاپِي لَازِي زَالِي بِنِ اِجْبِ حَيْرَانِ مَسْتِ كَلْدَه
 سَوْنَه مَسْتَانِ أَنْوَكْ جُونِ اِدَرِ نَكْمَايِ عَمَايِ
 نِدَارَمِ شُولِ دَلِي بِنِ كِمِ أَنْوَكْ سُونِ بِلَا مِيَارْدَانِ
 نِدَارَمِ شُولِ كَرِي بِنِ كَرِي كِه كُورْمِيَا دِلِ اِرَايِ
 وَازِ اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوحِي سَنِ بُوْرَا زِي عَمَارِ فَا سُوْبِلَا
 كِه هَمْرِي بِي خَبَرِ عَمَايِ نَا بِلَسُونِ بُوْمَعَمَايِ

وَلَهْ اَيْضًا نَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِنَمِ اِسْبُوغَرِي بَجَانَمِ عَجَبِ دَسْدِي بُوَصْحَرَايِ
 يُولُونِي دُوسْتَه اِلْتِمَاكْ طُولَشْدِي اِسْبُوَسُوْدَايِ
 مَكْرُ بُوَجَانِ بُوَسُوْدَايِ اَزْلَدَنْ طُوتَا كَلْدِي يَدِي
 يِنَه اَوْلِ دُوسْتَه وَازِمَاغَه بُونِي اِيْنِ اِسْمَايِ

بوسودا بر عجب سوادا کور رُباسمه غوغا
 نجانک تاج تختی بوسودا ویرد یغما یه
 بوسودا دید کم عشق د بوضرا دید کم دنیا
 بوضرا ده بوا سفدن بوعشق د رالتن آلا یه
 نجالز اشبو صخر ا دیولن یا بانه بیر قمش
 و طایندن جدا دشمش طوطمش بو خرابایه
 ولی هر سواد عشق اولمز عا شق دیر دزا اولمز
 اولن شول کس دز که کو کل و زدی بودنیا یه
 بوعشق حق بو جانلاره دلیل اولما غه کوند زدی
 بولن عشقی اوین عشقه حقیقت ا زدمولایه
 کل امدی سنه بول عشقی که بوند کوره سن دوستی

کورد

کورنر منتظر اولمز بون اول دوست فردایه
 سن ای کوی قرا منکر کدزا نکار ایچکدن
 دیدایه کور میسر دز حق اول منکیر اعمایه
 اکر دز سک که عا شقم بوعشق یولن صا دیم
 بودر بود عوایه معنی قیاسن جان از تاییه
 بوعشق دزدی الهیدر کدانک حقه راهیدر
 بوعشقه بک یا پیش زنه ر قومه دونیا عقیایه
 واز اشرفا و غل مرو می سن بوعشق دن هر کز ایرما
 بوعشق چوشقوند ز قطره طش ب و زدیغ دویایه
وله ایضا رحمه الله علیه
 ای عجب بلسم ندر یارب بود ز دک جا رسی

كُنْ كُنْ أَذْرَ هَيْجِ أَوْ كَلِّ يُوْرَهُ كَوْمِكْ بَادَسِي
 يُوْرَ كَوْمِكْ يَادَسِيْنَه هَيْجِ طَيِّبِ قَلْبِنِ عَالَجِ
 اِي عَجَبِ وَازِي دَلِي بَانِمِ كِي بِدِجَارِ سِي
 چَارِ سِي بِدِجَارِ لِكْدَرِ يِنَه بُوْرَدَرِ مَكْرِ
 جُوْنِ بِلَا بُوْرَجِنَه عَاشِقْ كِ سَبْتَارَه سِي
 كُوْزِي شُوْ بَغْرِ بَشُوْ يُوْرَه كِي دَالِكْ دَالِكْ
 اَوْلَشْتِمِ عَالَمِ اِيچِنْدَه عَسْتَقِنُوْكَ اَوَارَه سِي
 هَرِ كِمِ اَكْرِ بُوْ بِلَادِنِ وَرَسُوْنِ اَوْلِ عَاشِقْ دِكَلِ
 كُوْرَسُوْنِ اَوْلِ بَرِ اَكْلِيْنْدَرِ دُنْيَا نَكْ مَكَارِ سِي
 دُنْيَا مَكَارِ يَه هَرِ كِمِ طُوْلَشْدِي تَا اَبْدِ فِهِيْسِ
 كَمْدِي كَمَّا يَسْرَ اَنُوْكَ يُوْزِنَكْ قَرَه سِي

هَرِ كِمِ

هَرِ كِمِ كُوْ كَلْنَدَه ذَرَه دَكْلُوْ دُنْيَا حَبِ وَازِ
 اِي اِيْدِ بِلَسُوْنِ نَقْسِيْنَكْ اَمَارَه سِي
 دُوْسْتِ يُوْلِيْنْدَه عَاشِقْ كَرِ قَلْسِدَرِ يُوْزِيْنِكْ
 دُنْيَا دُوْسْتِ دُوْسْتِ دِيُوْجَا عَرِشِ شَاهِرِ بِرَبَارِ
 اَشْرَفَا وُغْلِي رُوْ يُوْ دَرْدَه كِرْفَتَا اَوْلَه لِي
 دَشْدِ بِرِ عَمَّانَه كِمِ يُوْ قُدْرَانَكْ كَنَارَه سِي

وَلَهْ اَيْضًا نَحْمَدُ اللّٰهَ عَلَيَّهْ

كُوْ طَمَكْ بِرِ كُوْشَه سِيْنْدَه عَرِشِ عَمَّانِ كِرْ لُوْدُرِ
 قَطْرَه مَكْ بِرِ قَطْرَه سِيْنْدَه جَمْرِ عَمَّانِ كِرْ لُوْدُرِ
 ذَرَه مِكْ بِرِ زَرْدِ سِيْنْدَه نِيْجَه يِكْ شَمْسِ وَازِ بِنُوْمِ
 عَارِفَه بُوْ سُوْزِ عَمَّانِ اِلَا عَوَامِدِنِ كِرْ لُوْدُرِ

بوجو دمهك بنوقم بر قوش وازدرا اول قوشك
 افوج ايچنده تمام ايك جهان كز لودر
 ناهج قوشد ز بوقوش هتوز يواستده يتوز
 لامكان سيران ادر سيران بتهان كز لودر
 لامكان بي نساندرا اول قوشك ييقلري
 اول قوشك حوصا لستده سیر سلطان كز ليدر
 اول قوشك شاهيله عهدي وازا زلدن الرو
 بزملك بلز ندر اول عهد پيمان كز لودر
 اول قوشك اويكار دي دوست و صليد رهمان
 انويچون دوستا كامونيس مهران كز لودر
 اي عجب بويلايكن يارب ندر ندر بوقوشك

هيج

هيج اكلدي سي دكتمز يوده كينه فان كز لودر
 درده دشمنشدن بيزا زي قلوز دوني كني
 مزارسي اول دوست فراق بغر بزيان كز لودر
 اول قوشك وصفي كشمز ديينم الاندم
 مدعيدن قوز قره كوكلنده گمان كز ليدر
 صورتي انسانده كل انسان بل انسانك
 صورتي انسانده بو معني انسان كز ليدر
 معني انسان بل كه بياه سن حقي عيان
 معني انسانده اول صيفت سبحان كز ليدر
 اشرفا و عجلي رومي بورقري نيه عارق بلوز
 بلدي بلمايه هر عام و نادان كز ليدر

عَاشِقُكَ كَوَكُلِّ هَمِيْشَهٗ عَشِقْلَهٗ پَر نُوْرُدُر
 اَوَّل كَوَكُلِّ نَيْتَهٗ اَوَّلَهٗ جُوْن عَشِقْلَهٗ مَعْمُوْرُدُر
 عَاشِقَاهِرِيْز طُوْرُدُر هَر نَفْس مِعْرَاخِ الْوَر
 عَشِقْ اَوَّلِيَاْن كَوَكُلِّ لَر تَا اَبَد مَهْجُوْرُدُر
 عَاشِقُكَ هَر قَنْدَهٗ بَقْسَهٗ كَرْدِي دُوْسْت يُوْرُدُر
 جَاْن مَسْت اَنُوْجِيُوْن دُر كُوْرُلَرِي مَحْمُوْرُدُر
 كَا فِرُكْ عَشِقْلَهٗ كَفْرِي عَا قَبْت اِيْمَاْن الْوَر
 زَا هِدُكْ سَعِي قَمُوْ عَشِقْ سُوْرُهَبَا مَشُوْرُدُر
 عَشِقْ كِيَا بِن عَشِقْدَنْ اَوْ قُوْيَاْن قَمُوْ عَمَلِي بِلُوْر
 اَوَّل اَخِر زَمَرَهٗ عَشِقْ كِيَا بِنْدَهٗ مَضْطُوْرُدُر
 عَشِقْ كَرِيْهَهٗ طُوْلُوْر اِيْكَ جِيْهَانْدَهٗ نَسْنَهٗ يُوْر

عَشِقْ كَر

عَشِقْ كَر يَدِيْر دُوْسْت يُوْرُن كُوْرُن دَخِي مَشْهُوْرُدُر
 كَل بُوْ عَشِقْلَهٗ مَحْرَمَهٗ اَوَّل تَا بُوْلَهٗ سِن مَرْحَا بَد
 بَا قَرْدُوْرَاْن مَسْكَ عَا سِقْلَهٗ دَسْتُوْر دُر
 شَاه كُوْنِيْن اَوْلُوْ اَشْرَسَكْ بُوْ عَشِقْلَهٗ اَوْلَا سِيْر
 نِيْجَهٗ بِيْكَ يُوْر بِيْكَ سَلْمَاْن عَشِقْ اَلنَدَنْ مَوْرُدُر
 عَا قَلَهٗ بُوْ سُوْر مَحْبَبْ كَا لُوْر مَحْبَبْدُر هَم مَحْبَب
 عَشِقْ مَقَامِيْنَهٗ عَقْل اَز مَادِيَاْر مَن دُر
 اَشْرَف اَوْ غَلِي دُوْمِي كَر مَحْبَب سَن اَكْر عَا سِقْسَهٗ
 سَا كَه نَا قَرْحُوْنَهٗ عَم جُوْن سُوْد كُوْكَ غِيُوْرُدُر
وَلَهٗ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 سَا بِي بُوْنْدَهٗ قَوْمَز لَر كُوْمَلِكِي بُوْنْدَهٗ كُوْتُرُدُر

تَرَكَ إِلَهَ كِبْرِي بِزُكُوكُلِ آلِهِ كَتُورِ
 بُوَكَا كُوكُلِ بَغْلَبِ نَفْسِكَ أَيَا زَسَدُ
 أَوْلِ نَفْسِكَ أَلْزَسَانِي طَغْرِ طَامُوِيَةِ النَّوْرِ
 بُونَدَه كِسَه قَلَنْ كَلَنْ كِدَارِ أَكَلَمَنْ
 يُولُ دُشَوَارِ قُورِ قُورِ قُورِ بُونَدَه بَتُورِ
 بُونَدَه بِيَمَانِ ائِسْلَرِ ائِدَه دَه بِيَمَا يَسْرِ
 عَقَلْتَدَنْ ائِرْجَانِكِ عَقْلِكِي بَا شِكَه يَسْرِ
 قَانِ بُونَدَه كَالَنْدَرِ مَلِكِ بِنْمَدِيرِ دِينَلَرِ
 شِمْدِ كُورِ نَجَه ائَلَرِ طَبْرَاقِ اَلْوِينِ يَا تُوْرِ
 مَلِكُوكِ ائِشِي بِلُودُ رِيَا بُوْدَعُو لَرِ نَدِيرِ
 وَزَاوَتَنْ دَعُوِي قُوطُبِ يُوْزُقَرَه سِنَاكِ

استه

ائِسْتَه بُولُ تَكْرِيخَا صِينِ سِلْدُزْ كُوكُلِكِ بَاسِنِ
 كِرْ اَوَلِيَا بُولِنَه جَانِكِ رَحْمَتَه بَسْتُورِ
 فُرُصَتِكِ اَلَهْ يَكِنِ دُرُشْ مَكْتِرِلَه اَرِشْ
 بُوْدَه وَرَنْدِي كَبْجِ دِيخِي وَارِشَاهِ اَلْوِينِ ائِسْرِ
 اَشْرَفَاوْغَلِي رُومِ وَازَلِكِ اَوُكُودُكِي سِنَا لِ
 كُورِنِينِ اَزْدِكَا اَتِ يُوْرُكِ حَضْرَتَه كُوشْرِ

وَلَهْ اَيْنِضَا رَحْمَةً اللّٰهُ عَلَيْهِ

بَرْدَمِ دِلْمِ طُوْتَا يِدَه عَشَقِ قُورِ مَزْبِي سُونِلِدِرِ
 حَبِّ مَلِكِ سُونِلِدِرِ وَمِ عَشَقِكِ عَادَتِي بُونِلِدِيرِ
 بُوْ عَشَقِ بِنِي دَلُوْ قَلْدِي عَقْلُومِي بَا شِمْدَنْ اَلْدِي
 حَبْبُونِ لَيْنِ دُونِي كُونِي زَارِ قَلُوبِينِ اَكَلْدِرِ

عَشَقْدُر بِنِي بِنْدَن الْاَلَان سَوْدُ كَلِمَدَن آيِرَان
 كِدْرُ عَشَقَه قَر شُو طُورَان شَاهِدِي بَاشْدَن اَلْدُر
 عَشَق مَكِه كَم صَلْدِ سَايَه بَاشِي وَرْدِ غَوْ غَاة
 مَنصُور لِين اَسْرَك دَلُو اَنَا لِحَق دَعْوِي اَبْلَدُر
 عَجَبْتُر بُو عَشَقِك اَشِي كُو كَلْدَن سَوْر دَر شُو شِي
 كُو زَرْدَن آهْدُر يَا شِي يُو رَكَه اُو دِي لَدُر
 هَر كُو كُ عَشَقِ وَا رَسَه اِچْنَدَه اُو دِي تَارِسَه
 زَهِي نَجْتَلُو دُر جَانِي صَحْبَتِ اَوْل دُو سَتِي لَدُر
 عَشَقْدُر كُو كَلْدَه نُو زَا لِن عَشَقْدُر مَوْ سِي طُو زَا لِن
 عَشَقْدُر كِي عَيْسِي دَه مِي نَدَه اَلْوَلز دِي رِي قِيلْدُر سِن
 كَل عَاشِقْ اَوْل سَا زَا اَوْل اَسِن غَصْدَن اَزَا اَوْلَا

نمر

ذُرَيْتِي بُولَه سِن بُو عَشَقِ جَحْمِي نَه طَالْدُر
 اَسْرَف اَوْغَلِي رُو مِي سُونِي اَلَه سَا رَه خَبْر اَبْلُر
 كَمَلَه عَاشِقْ اَوْل مَق دَلُر اَيْدِك كَلَسُون لُر صَلَا
وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ
 كُو كَلِم اَلْاَنُو كُ سُو زِي دَا يَم سُو نِي لِيَا سَم كُو ز
 دَرْدُ خُو نَلَه عَاشَقْلَرِي هَر دَم طُو نِي لِيَا سَم كُو ز
 دَنِيَه نَلْدَه دُو سَت يُو لَنَدَه عَاشِقْ اِنِي تَرَك اَتْمَا
 بِي جَانِم وَا زَا اَوْل دُو سَت اِچُون قُرْبَان اَبْلِيَا سَم كُو ز
 بُو اُو دُو صُو بِل طَبْرَق لِيَا سِن اِچَقْرُو ب دُو كُب
 اَنُو كُ وَحْدَتِ دَر يَا سِن كُرُو ب بُو نِي لِيَا سَم كُو ز
 مَنصُور لِين خَيْرَان مَسْت نَا لِحَق دَم نِي اُو رُب

مَرَّهُمْ أَوْلَ دَرْدَا أَوْلِدًا حَقَّ يَوْمَهُ كَوْمٌ يَارَاسِنَه
 عِلْمَ عَقَلٍ وَرَهْدَ تَقْوَى جُحُونِ حِجَابِ أَوْلَادِي بِيكَ
 كُلُّ سَوَادِنِ كَجُوبِ دُشْدَمِ أَنْوَكِ سَوَادِسَه
 مَا سَوَادِنِ كُوزِ يَوْمَبِ كُوزِ دَمِ أَنْوَكِ دِيذَارِي
 كَنْدَرُ مَدَنِ آلِ يَوْمِ كَرِ دَمِ فَنَا صَحْرَاسِنَه
 أَوْلُ فَنَادِنِ بَرَفَنَايَه بُو فَنَادِنِ كِي فَنَا
 كِي فَنَادِنِ صَكْرَه ايرِشْدَمِ أَنْوَكِ بَقَايسِنَه
 بِرِ بَقَادَرِ أَوْلِ بَقَاهِرِ كَرِ فَنَا زَمَنِ أَكَا
 عَقَلِ كِي فَوَكَلِ اِرَاسِنِ بُو سَوَزُكَ مَعْنَايسِنَه
 عَقَلِلَه عَشَقَلَه كَرِ مَزِ عَشَقِ عَقَلِ حَوَادِرِ
 عَقَلِ عَشَقَه أَوْلِ سَبَبِنِ كَالْمَنِ يَوْمِ اِرَاسِنَه

عَشَقِ مَيَدَانِدِ كَرِ بَجَانِ بَاشِ اَيْنَايسِمِ كَلُورِ
 بِرِ وَانِه كِي بِرِ قَوَارِ شَاهَكِ جَمَالِ شَمَعِنَه
 دُوشِبِ طُونُوشُوبِ هَمِ دَمِ سَوَبِ بِرِ لِيَايسِمِ كَلُورِ
 حَجَبِ شُورِيدِ بَلْبَلِمِ دُبِي كُونِ قَلُورِ مَ زَارِي
 دُوسْتِ بَقَايسِنُوكِ كُلِ لَرَنِ مَدَامِ بَلِيَايسِمِ كَلُورِ
 أَشْرَفِ أَوْغَلِ رُومِ ايدِ مَقْصُودَه اَنَكِ دَرِيدِ
 بِرِ دَمِ دَرْتِ سَوَزِ اَلُورِ سَمِ جَانِ اَصْمِرِ لِيَايسِمِ كَلُورِ
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه
 جَانِمِي عَرَبِيَانِ اِدَبِ صَلَدَمِ بُو عَشَقِ دَرِ يَارَاسِنَه
 نَا كِهَانِ عَشَقِكِ صَسْتِشْدَمِ دُرِي هَمْتَايسِنَه
 جَانُوبِ اَشُودِيَنِ دُنْيَا وَزِدَمِ اَلْمَه دَرْدِ يَارِ
 مَرَّهُمْ

عَاقِلُ اسْتَرَجَنُّو حُورُ قُصُورِ عِلْمَانَ اَوْلَا
 عَاشِقُوكُمْ هَيْجِ مَيْلِ يُوْقُدُ جَنَّتُو نَمَاسِنَه
 عَاشِقُ اَوْلِ كِم كُورِسِن دُوسْتِ يُوْرُزِي بُوْلَدِي بَكِن
 مَعْمُورَاوْلَمَا نَزَاهِدُكْ اَوْلِ وَعَدِي فَرْدَاسِنَه
 وَعَدِي فَرْدَايَه كُومِن عَاشِقُ شُورِيْدَه لَر
 كُوزُ قَرْدُ دُرُ دُوشَرَايِرُ زُلْفِيْنِكْ قَاوَا سِنَه
 مَدَّ عَيْنِكْ هَر سُوْرُ نَدَه وَرْدُورُ نِيْجَه غَرَضِ
 طَالِبِيْسَكْ كِرْمَه زِيْنَهَا مَدَّ عِي اَرَا سِنَه
 اَشْرَفَاوْغَلِي رُومِي عَشَقْدَن خُوْشِ خَبَرِ وَرْدِي
 مَدَّ عَيْنِكْ هَيْجِ قَالَاغِ اَوْ مَازُ فَرُوْدَعُوَا سِنَه
 وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْكَ

كرقد

كِرْمِ قَدِيْمِي دُوسْتِ كِرْمَه اَوْلِ قَدِيْمِي اسْتَه بُوْل
 اَنْدَن اَز كِه سِنْدَن اِرِن اَوَا اَنْوَكْ دَر دِيْلَه بِلَه طُوْل
 اَنْدَن اَيْرُوْهَبْ فَنَا دُرُ بَاوَاوْلُدِرَا لَاسِنَا
 دُونِ كُونِ اَكَاخِرِ مَسْتَا نِيْهْ وَاوَا كَا كِرْمَه قُوْلُ اَوْلِ
 كِم اَكَا كِرْمَه قُوْلُ اَوْلِسَه تَا اَبْدَا اَز اَوْلُورُ
 هَيْجِ زَوَالِ اَرْمَن اَكَا جُونِ دُوسْتِ اِنِ قَلْدِي قُوْلُ
 دُنْيَا نِيْكَ لَدَا نِيْتَه اَلْدَمْنَه كِم تِرْجِيْكَ كَجْر
 هَسْتِ بَه شِيْطَدَن فَا رِيْغِ اَوْلِ كِم بُوْلِسِن حَضْرَتِي بُوْلُ
 وَرْ كُورُ كَلِي هَمُوْسَدَن كُوْ كَلِي اِي بُوْل اَرِي
 وَرْ لِعُوْكَ يِقُوْغَه دَكْشُوْرَاوْلَمَكْدَن اُوْ كِدِن اَوْلِ
 اَوْلَمْدَن اُوْكَ اَوْلَمْدَن بُوْ كِن دُسْتِي كُورِن

بوسوزم حقدرانان ايلايوردى حورسول
 بوندان ايجارودى سوزوزيم اكالارسك
 ورسنى كل يتوزتاسن كداسن قاله اول
 اندان انوك كوزله بقهرتبا قارسك
 حق كرينه ساكه كل فوق تحت صاع صول
 اشرفا وغللى رومينك طلت بندين طالبسك
 حق نرىمنا كوكلو كاسانك دى ايدى نزول
وله ايضا رحمه الله عليه
 حق سوز حوسوندر دن طولند رمر جمالى
 ولي سومائنه هر كز طاد رمر وصل بالى
 بودر عادي مولا سوز سومائى اصلا

قور

قور قور بوجوارندن ادر بعدى عدا بى
 طاموا ووندان از تقدر زانك ايرولغى اودى
 بيتما سون كسنا يا بواير ولق فرا قيني
 بكا انسوز كركز جان بكا انسوز دين ايمان
 جمالى كعبه سن بولدم اداره خوش طلوا فينى
 بكا ايمان دين اولدز كه ساوم بر آنى كامل
 كه قبله ايد تم طابم انوك زلفى هميخى
 بو عقلو بو كوكل بوجان بومالو بو ملكو خانو من
 قوسى وزدمو الدم انوك عشق بلا سى
 بكانا عيلو نافتوى بكانا دهه نالتقوى
 بنى شوزيدى رشدا قلب ايجر دجامينى

اِحْبَابِ مِينِ مَسْتَاوَلِدُمْ اَنَا لِحَقِّ دَامِنِ اَرْدُمْ
 نَهْ بِنِي نَهْ اِنِي بِلِدُمْ وِرِي مَازَمِ نِشَانِي
 كِه اَنَدَنْ يِينَه بَرِجَا مِي طَلُو صُنْدِي وَايجِرِي
 بِنِي بَرِ صَحْوِ حَقِيرِي كِه اَلِنَدَنْ سَجَلَمِ اَلِي
 شَرَابِ صَاحِي اِيچَلْدِي اَلِنَدَنْ اَلِ سَاجَلْدِي
 يُوذَنْدَنْ بَرِ قَمِّ اِيچَلْدِي عِيَانِ اِنِي اَلِ دَرِ اَزِ بِنِي
 بُوذَانِي اَوْلِ بِلُو زَكَمِ عَشَقِ اِنِي حَوْفَا قَلْدِي
 فَا سُو زَعْمَه اِي رِشْدِي بُولُبِ دُو سَتَكِ بَقَاسِينِ
 بُو اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُو مِي نَكِ سُو زَنْ عَارِفِ بِلُو عَارِفِ
 نَهْ بِلَسُونِ دَكَه بَرِ نَادَانِ بُو عَشَا قَكِ كَالَا مِينِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه

بُوفَايَه

بُو فَا يَه سَنِ نَدَنْ نَدَنْ بُو يَلَا كُو كَلِ وَيِرْ دَلِكِ اِيَا
 اِي حَجَبِ دَشْمَزَمِ هَر كَزِ اَوْ كُو كَا اَوْلِ بَاقِ دَا
 اِسْبُو مَ اَلُو مَلِكِ اَوْغَلِ قِرْ بَاعِ بَقِيَه طُونِ طَلُو
 بُو نَدَه فَالْزُسَنْ كِي دَرِ سَنِ سِنْتَلِيَا نَاجَا رَجَا
 بُو كِه كُو كَلِ بَغْلِيُوبِ مَغْرُو دَا وُلُبِ قَلَمِ نَدَنْ
 جُونِكِ بُو يَزِ كَبِرِ دَرِ كَالَنْ كَجَرِ قَلَمِ قَرَارِ
 يَنْجَا لَرِ بُو كَبِرِ دَه يَبِدِ مَ اَرْتَلَرِ دَلِيَه
 اَحْرَ اَجَلِ سِيَلِ كَلِدِ قَلْدِي اَنْ تَا رَ مَادِ
 كَرِ بِنِي دُرُ كَرِ وِلِي كَرِ يَا دِشَاهِ كَرِ كَدَا
 كَرِ بُو كَبِرِ دِيَنْ كَلَبِ قَامُو نَجَه كَجِدِي كَجَرِ
 اَصْلُو يِي سَكِ كَجِ هَر كَزِ عِمَارَتِ اَيْلَكِه

اَوْصَكَ اَوْلَمَه غَافِلْ اَوْلَمَه كَلْدُ كَوْنُكُ اَيْشِي بِي سَارْ
 سَانَ حَقْ نِيچُون يَار نَدِي نَايَه كَلْدُكُ بُونَه سَن
 اِنْ بِيكُم بِلْمَكَا كَا تَر دِسَانِ اَوْلْ بِي رُ بَارْ
 كَجْ بُونِيكُ دَعْوَسِي نَدَنْ يُو قَلْعِي اَيْلَا قَبُولْ
 حَضْرَتَا وَا رَزِي سِنْ اَخْرَبَارِ يُو قَلْعِي غِي لَه وَا رْ
 حَضْرَتَا يُو قَلْعِي غِي لَه وَا رَنْ كِي كَشِي كِي شَا زَا وَا لَا
 بِي نُو بِنْ جَنَّتْ بَرَا غِي لَه كَرِي سَر دَر دِي دَارْ
 شَهْرِي قُو شَهْرِي اَقْتَر دَر دِي خَيْرِ الْبَشَرِ
 سَانَ قَوْمِي اَوْ دَا اِسْبُونَا مَوْ سِي لَه عَارْ
 اَشْرَقَا وَا عَلِي رُو يِي بُونِي دِي بَرِي سِنْ سَا كَوِي رْ
 وَا رَقَاعَتْ جِبَه سِنْ كِي عَزَلَتْ اَيْلَه لِي خِي تَارْ

بُودُنْيَايَه

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَه
 بُودُنْيَايَه وَيَرْ مَه كُو كَلْ دَنِيَه سَا قَلْوَر دَكَلْ
 دَنِيَه سَوْنِ دُو سْتِ قَا يْتَه يُو زَا غِي لَه وَا رُو دَكَلْ
 بُودُنِيَه نِيكُ مَحَبَّتِي شَوْلَا غَوْلُو بَالْ كِي بَدْرْ
 اَعْوَسِي سِنْ بِلَنْ اَوْلْ بِلَا بَر مَغْنِي بَا بُو رُو دَكَلْ
 بُودُنِيَه زَهْرِي قِي جَانَه اِر زَه مَضْرَبِي
 زَهْرِي بِلَنْ بُونِيكُ كَنْدِي صَا قَلْوَر دَكَلْ
 بُودُنْيَايَه دَرُو بِي غَانِ لِي خِر قِيُو بِي كَشِي كَر كْ
 قِيُو بِي كِي دَه جَا كَنْ بِلَنْ دُنْيَايَه دُو بِي رُو دَكَلْ
 عَا شَقْلَرِيكُ كُو كَلْ قُو شِي دُ شَمَزْ دُنْيَا طُو زَا غِي تَه
 كَر چِيكُ اَرَنْ بُودُنْيَايَه هِيچْ مَجَالَه الْوَرُو دَكَلْ

كل برو كل عشق النذن طولو يمانه كنوز
 كل بو مجلسه بوكن سن خان سرخوش ايله كل
 كل بو عاشقدا او كنده يه صل ناموسكي
 كل بو زهدي عشقه دكشر عقاب هوش ايله كل
 كل بو عشق با زارنه كر يوعه صت هب واركي
 كل برو كل هوسدن كو كل كي هوش ايله كل
 كل بو كل ماسودان يوز چوز يوه كوز كي
 كل بوكن جان كوزن آخ دوست يوزنه طوش ايله كل
 كل بو عشقيه بوكن قاطر ك در يايرالت
 كل برو در يايله در يا اولوب چوش ايله كل
 كل بو عشقه در ياسينك در ماع در رسك در زرين

اول حق حبيب مصطفى بودنيه جيفدر ددي
 او ك اوص اولن كشي جيفيه آلد نوزد كل
 اول جيفيك طالبدري ائلمز انلك آد لري
 ان اولن ان خريفدر حرم شاه الورد كل
 پسرينه حرم اولمغه شاه ايله شاه باز كرك
 يوقسه دكه قوش آويني آلسناه ورد كل
 اشرف اوغلي روي سنده شاه اگر حرم سنك
 همتك كوزنه كوزنين ذره دكلو كلوز دكل
وله ايضا رحمه الله عليه
 بو عشقك شربندن بر قدح هوش ايله كل
 كل عشقيه باشوكي تا ابد خوش ايله كل

كل برو

کَلِّ بَوَاسِرْفِ اَوْغَلِي رُوحي سُوْزَلَرِن كُوْشَرِ اَيْلِهْ كَلِّ

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهِي عَلَيَهْ

بُو عَشَقُو دُشْدِجَانُو مَرَهْ بَهَارِ اَيْلِدِ قَيْشِر مَرِن

فِيغُو بَلْتَرِن سُرْدِي قَوْمِدِ هِيچ تَشْوِي شِمَرِن

دِيلِرُ دَاوُلْ دُوْستِ آدِي جَانِمَرِن دَهْ اَوْلَدُوْستِ آدِي

كُوْكُوْ مَرِي اَوْلَدُوْستِ آدِي اَتَدَقِي اِي دِ بَلِي شِمَرِن

دُوْستِ دَرِهْمَانِ اَنْدِ اَيْشِمَرِن دُوْستِي سُوْمَكْدَرِ بِي شِمَرِن

اَوْلَدُوْستِي سُوْمَكْدَرِن اَزْ كَبِرِن دِجِي يُوْ قُدْرِ اَيْشِمَرِن

اَوْلِ سُلْطَانِدَرِ بِنِ اَكَا قَوْلِ هَرْدَمِي كِي بِي كِي نَزْوَلِ

اَنْدُتْدَرِ بُو جَمَلَهْ اُصُولِ اَنْدُتْدَرِهْمَرِن جَشِي شِي شِمَرِن

هَرْدَمِ بَقَارِ زَاوَلِي رَهْ هَر كُن بِي رَامِ قَدَرِ بِي رَهْ

بِي رُو

بِي رُو دُوْستِي عِيَانِ كُوْلا دُزْدُش دِ كَلِ بُو كُوْ وُ شِمَرِن

قَنْدَهْ بَقَسَقِ دُوْستِ كُوْر نُوْرِ صَمْنَهْ دُوْستِ طُوْرِ طَلُو

بِي رُو كُوْكِ طَبْطَلُو دُوْستِ دُزْ بُو سُوْزِ لِيُوْ قِ بِي كَلِ شِمَرِن

بِي رُو اَوْلِ دُستَلَهْ دِرِ يُوْزِ دُوْستِ سُوْزِ اَوْلِ سَقِ اَوْلُوْرُزِ

دُوْستِ دَرِهْمَانِ بِنِ جَانِ اَوْلِنِ دُوْستِي لَهْ جُنِي شِمَرِن

اَشْرَفِ اَوْغَلِي رُوحي اَيْلِدَهْ دُوْستِي رِي شُوْ يَلا اَلْبَدِ

خَلْقِ قَا اَنْدِن كِي سَلْبَدَرِ اَلِي شِمَرِن وِرِ اَيْشِمَرِن

وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَهْ اللّٰهِي عَلَيَهْ

سَنِ اَزَلِ سُلْطَانِدُكْ شِي مِدِي نِيَا اَوْلُدُكْ اَسِي

اَكْسُو كِي يُوْ قِ بَا يَدُكْ بُو يَلا اَنْدِن اَوْلُدُكْ فِقِي رِ

اَوْنِ سَكِرِ بِي كِ عَالِمِكْ خَلْقِ سَكَا مَشْتَا قَدُرِ

يَزِدُّهُ كَوَكْرَهُ هَبْ مَلِكْرَسَا أَوْلَمَنْ دِي نَفِيرِ
 بَا قَرِيدِكْ دُوسْتِ بِي نِيَهْ أَنْتِي دَرْدُكْ دُوسْتِ سَقِ
 اِي حَجَبِ نَا أَوْلَدِي سَكَا شَمِدْ كُورْ أَوْلَدُكْ صَغِيرِ
 لَامَكَانِ قَائِنْدَهْ حَيْمَهْ قُورُبِنْ بِي لَارْدُكْ
 اِشْبُو خَارِسْتَانِ اِيچِنْدَهْ قَلْدُكْ اَوْشُ خُورِ حَقِيرِ
 شَاهِ بَارِ قَلْدِ سِدْكَ دَهْمِ مَحْرَمِي سُلْطَانِ سِرِ
 شَمِدْ شُونِي لَاسَنْ نَدَنْ دِي كَاتَرْدِ شَمِشِ سِنِ دِي بِي
 شَاهِ اِلَا قَلْدُ عُنْكَ اَوْلِ عَهْدِي مَكْرَبْ كَا لَامْدُكْ
 كَاتَرُبْ سِنِ شَاهِ قِتْنَدَهْ يُو زُكَا كِي اَوْلُوكِي
 حَبْسِ اِيچِنْدَهْ بُو حِيَانِ بُو سَفْنِ اَوْ كَارِ اَيْلْدُكْ
 بُو بَدَنْ مَضْرِبِنَهْ نَفْسُكْ دِي بُو نِي قَلْدُكْ اَمِيرِ

بوخرا

بُوخْرَا بَاتِيكْ خَيَالِي لَا تَمَامْ اَلْدِي سَنِي
 هِيچِ دَمَرْ سِنِ كِي سَرِ نَجَا مُنْ نَهْ اَوْلِي سَرِ اَخِرِ
 اَوْلِ اَزَقِ يُو لْ لَارَهْ بِي كُنْ كِي دَرِ سِنِ نَا كِهَانِ
 اَزْ عُنْكَ يُو قُ يَالِنْ اِيَا غُوبِيَانِ يُو لْكَ اَغِيرِ
 نَهْ شَرَا اَوْ غُرْ يُو لْكَ نَهْ خُوبِنَا رَا حَا صِرْ اَوْلِ
 بُو نَدَنْ اَلْ اَزَقِ بِنْتِ يُو كْ بُو كُنْ بُو نَدَهْ دُوشِرِ
 كَالَهْ بِي تُو بِيَهْ كُلْ عُنْدِرْتِ دَمِي دَرْ عُنْدِرْتِ اِيْتِ
 عُنْدِرْتِ كِي اِيْتِ كِي سَكَا اَوْلِ اَوْلَهْ دَسْتِ كِي يِرِ
 يُو قَسَهْ طَبْرَقَا اَوْلِي جُو هِيچِ تُو بِيَا اَزْ مَرِ اَلْكَ
 نِيچِهْ بِيكْ يَلْلَرِ اَدْرَسْكَ نَارُ وَ قُو يَادْ نَفِيرِ
 هَرْ كِهْ تُو بِيَهْ قَلْدِ بِي قُجْ كُنْ اَوْلْمَدَنْ اَلْ رُو

ایشدن آنون ایدن مرحمة الله اقی
 نقشه آلدنما که نقاشدن جلا دشمايه سن
 دوست یزندن کوزک ائمه جانکی باشکی ویز
 اشرفا و غلی روی بوسوزم سکا دزکی است
 جان قوشن اوچر مدان کوزک اچ عطاویدیر
وله ایضا رحمه الله علیه
 دنی کن طرمة ذکر ایشا اولجای
 که آنوک ذکر ی ویزر جانہ صفای
 بوفانی سمری دوست یولینه خرج ایت
 دلرسک بوله سن عمر بقای
 بلا سینی آنوک باش اوزره چک کیم

دیا

دیادوست داخ سکا دوست بیایی
 سرین ایشتمه دکمه بر حبیثک
 دفیو ایدمه هر بریز نواي
 نجه بر نیجه بوین پرو اولق
 نجه قلق بو نفسه مزجای
 کم کر کس سن آوک اولدی مر داد
 انین صیدا اید قز سن سن های
 جهان یوزو که کلدو کینه بقمه
 دتر یوزی ادر بر کر جفای
 دلرسک حوقلا سنده تجلی
 کوکلره قومه هر کر ما سوای

مَلَكْرَ اَناسِيْرانِ كَرَكْسَه
 بُو جِسْمِك نَقِشِنَه قَل رَواي
 كُو زَكْدَن سِيْل اَنانِبَت سَبالِن
 طَلُو حَقَّ كُو رِسِن اَرْض سَماي
 بُو عَشَق بَحْر نَدَن اَشْرَف اَعْل رُو مِي
 چَقْر دِي ذَرِي اَوْل كِرانِ بَهاي
 بُو دَرِيانِك كَنارِن بَكَلَه زِنهار
 قُو بِي زُ دَر لُو دَخِي تَد بِي رِ بَراي
 بُو كُو هَر اِي لُو كَدُو شَه كَمائِسَر
 اِداسِن حَقَه حَمْد يَلَه تَناي
 وَلَه اِنِصَّافَتَه اللّهِ عَلَيْهِ

اِي كُو كَلِ وَا زِ كِم بُو دَر نَدَن سَن حَبِر دَا زِ اَوْل مَدَك
 اَنِكِيوَن دُر بُو بُو لَدَه سَن چَكْر دَا زِ اَوْل مَدَك
 هَر كِجَه فِكْر نَدَه بِن بِي حَظَه حَمابَه وَا دَمَدَم
 اِي كُو كَلِ وَا زِ كِم بِنُو مَلَه دُو سَتَه قُو شُو تَمَدَك
 بِن دِلادَم دُو سَت دُفِن بُو يَسْ كَا قَلَو كَمَنَد
 سَن بَرِي سَا نَلُو اِدُو ب اَوْل دَا زِ بَر دَا زِ اَوْل مَدَك
 بِن كِه اَوْل شَاهِك جَمالي شَمِعَه پَر وَا نَسِيْم
 وَا زِ كُو كَلِ وَا زِ كِم دُشَب اَوْل شَمِعَه يَا نَا زِ اَوْل مَدَك
 بَس سَنُو ك كِي كُو كَلِ وَا زِ سَوَن بَكَا حَمَم دَكَل
 جَوْنَك بُو عَشَق زَهْرِي بَا نَمَلَه دَا دَا زِ اَوْل مَدَك
 اَشْرَف اَوْل رُو مِي لَه بُو لَدَش اَوْل بِي ن كُو كَلِ

كَأَجْوِبَ أَصْرِي يَا نَدَى دُوسْتَه كِيدَارِ اَوْلُدُكَ
وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 طُوبَى سُونِ بُو جَانِ كُو كُلِّ بِنِ دُوسْتَه بِنَهَانِ كِيدَرَمِ
 عَقَلِ جَانِ بِي كَانْدَرْدِ لَوِ بُو جَانِ كِيدَرَه
 مَا سَوَارَنَكُنْ دُكْبُ عَشِقَه لَه هَمِ رَنَكِ اَوْلُدَمِ اَوْشِ
 قُو دَمِ اِنْسَانِ وَا زَلِغِي شُو يَلَه عَرَبَانِ كِيدَرَمِ
 بَاكَ نَاعِلُو سَمَلِ نَا كَفَرِ اِيْمَانِ بُو سُبُو تُو نِ
 قَا مُو سِنْدَنِ اَلِ بُو عَشَقَه اَبُو بَانِ كِيدَرَمِ
 اَلْوَدَعِ اَوْلَسُو نِ سَكَا اِي زُهْدِ تَقْوَا اَلْوَدَعِ
 جَزْبَا يَلْبِ جَدِي بِي اَوْلِ جُو سَمَانِ كِيدَرَمِ
 بِي دِي طَا مَوْ سِي كِ اَوْ جَوِ قُو بُو دَمِ اَكَلَا مَرْ بِي

لطف

لُطْفًا يَدَبِ اِرْ جَعِي طَبِيْنِ اُو رِدِ سُلْطَانِ كِيدَرَمِ
 بُو خَرَا بَاتِكِ نَجُو نِ مَعْمَارِ اَوْ لَمْ جُو نِكِ بِنِ
 دُو سْتَلَا قَا لَمِ اَزْ لَه عَهْدِ بِيْمَانِ كِيدَرَمِ
 اَشْرَفَا اَوْ غِي رُو مِيْمِ عَشَقِي شَرَا بِنْدَنِ اَنَكِ
 تَا اَبَدِ شُو رِي دَه شِي دَا مَسْتُو خَيْرَانِ كِيدَرَمِ
 اَوْلِ شَرَا بَكِ جُرْعَه سِيْنَه وَيَوْمِ شَمِ كُو نِي بِنِ
 وَصِلِ عِي دِيْنَه اِرْبِ جَانُو مَرْ بَانِ كِيدَرَمِ
وَلَهُ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 عَارِفَا اَوْلِكِمِ بِيْلَه سِيْنِ اَسْرَارِي
 بُو كُو نَكَلَه كُو رَه سِيْنِ اَنْوَارِي
 هَمَّتْ بِي هَسْتَنَكِ قَا اَوْلِ جَانِ تَرْ كِنِ

غَيْرُ تَرْكِ أَيَّلَا كِهْ عَيْنِهْ ايرَهْ سِنِ
 يُوْبِهْ سِنِ عَيْنِيْدَهْ غَيْرُ تَرْكِ يَارِي
 يَارْدَنِ ايرُوْبِ نَقْسِ اَوْلْمَا يِهْ سِنِ
 چُونِ وِرَاسِنِ يَارَهْ كُوْ كَلِ سَارِي
 قَنَهْ بَقْسَكِ يَارِ كُوْرَسِنِ هَمَانِ
 كُوْرَمِيَا سِنِ بَرِ دَخِي دِيَارِي
 عَارِفِ اَكْلَادِي يَادَانِ طِكْمَا لَادِي
 اَشْرَفِ اَوْغَلِ رُوْمِنِكِ سُوْرَلَارِي
وَلَهْ اِنْصَا رَحْمَهْ اللّٰهْ عَلَيَهْ
 نَقَاشُوْمُرْ بِيْزِيْ اَزَلِ بِلُوْنِ رَنَكِ يَارْ بَدُرُوْر
 لُوْخِيْ كُوْ كَلْدَانِ غَيْرِ نَكِ نَقْشِيْنِ هَبْ بُوْرْ بَدُرُوْر

بُوْنْدَهْ بُوْلِ يَارِي بُوْ كُنْ قُوْ يَارِي
 كِهْ بُوْنْدَهْ بُوْلُوْ اَسْرَ يَارِي
 وَاْرَسُوْنِ اَوْلْ هَبْ يَارَهْ وِرْ سُوْنِ وَاْرِي
 يَارِي يَارْتَهْ قُوْ يِيْنِ كِسْتَهْ
 بَلُوْدُوْر تَرْكِ ايدِ مَزْ اَخْيَارِي
 هَرْ كِهْ اَخْيَارَهْ اُوْبِ يَارِي قُوْدِي
 تَاْ اَبْدِ كُوْرَمَلِهْ اَوْلِ دِلْدَا رِي
 يَارَهْ يَارِ اَوْلْمُوْ كَرَكِ يَارِ اَسْتِيْنِ
 يَارِ اَجُوْنِ قُوْمُوْ كَرَكْدُوْر سَارِي
 بُوْنْدَهْ بُوْ كُنْ يَارِ سِنِ يَارِ اَوْلِ دَخِي
 قَاْرِيخِ اَوْلِ وَاْرِكِهْ بَلُوْرِ يَارِ يَارِي
 غَيْرِ

قَالَابِ اُورُبْ جَانُو مَزِي دُنْ كُنْ چَكْر كَنْدُو زَنَا
 كَلِي جِهَانْدَن سَر تَاسَر مِيلُو مَزِي اُورُبْدُر
 يِرْ كُو كُو دَخِي اِيلْمَدَن قَالُو بِلَا سُو اِيلْمَدَن
 كَنْدُ جَمَالِن كُو زَمَكَا كُو ز كُو بُرِي دُو زُبْدُر
 اُول كُو ز كِيَاهَر دَم بَقَار عَا شَقْرِن اُو دَا يِقَار
 نَجَلَر اُول مَنصُور لِيْن كُول اُولُو بِن تُو زُبْدُر
 عَا شَقْر نَدَر تَن جَانِي دُنْ كُنْ اِنِي اِنْتَر اِنِي
 كَل كَر اِنِي سَوْنَلَرِي دُو جِهَانْدَن يَزُبْدُر
 كُو ز عَا شَقِي اُو اَر دُر عَز مِي هَمَان اُول يَار دُر
 دُ شُو بِن اِيلَه شَرَه عَا لَمِي هَب كَا زُبْدُر
 بُو اَشْرَف اُو عَنِي دُو مِي عَشَق دُر يَاسَنَك مَوْجَلَرِي

طَشْدَن

طَشْدَن طَشَه جَا لَاجَا لَاحُو اِيلِيُون اَز بُدُر
وَلَدِ اِنضَار حَمَّةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 كَر لَدَن يُو زِي دُر دُو بِلَا بَا كَا شِكَا ز اُولِي
 اَكَلَم اَر نَدِي كُن كَنْدَن كُرْم يَاشِرِي كَا ز اُولِي
 كُو زَم دُنْيَا يِهِيچ كُن مَز اَقْرَقَلُو يَشِم طُو رَمَز
 بُو دُر دُو بُو فَر اَقِيلَه اِجْم طِي شِم جَا ز اُولِي
 عَجَب يَارَب نَدَر نَدُر بُو كُو تَر مَز كُو زَمَه اُولِي
 اِجْمَد كِي سَنَان اُو دُ خُو يِر نَلَا رِي قَا ز اُولِي
 كُو كَل فِكْر نَدَه دُر حَيْرَان بُو جَان اُو اَر سَر كُو
 بُو سُو دَا يَه دُ سَا لِي دَن دُ سَا لَم بَا كَه طَا ز اُولِي
 اَكَلَم عَا لَمَه طُو لَدِي كَر ن اِي دُر بَكَا نَه اُولِي

اَسِيرَ كَايِبٌ بُوخَلُو دَرْدَمِ كِرُو بَا كَا صَوْرَا دَوْلَدِي
 بِنَمِ دَرْدَمِ هَمَانِ اَوْلِ يَارِ بِيكَا نَهْ اَلْكَرُكُ نَا سَا
 بُو جَانِ اَجْوَا اِنِ اَسْتَرِ قَمُو سِنْدَكِ بِنَا دَوْلَدِي
 يِرَا كَمِ يَارَا سِنِيَهْ هَمِ كُو زَمِ يَاسِي يِتْرَمِ هَمِ
 كِيَا لِرُ صَبْحَهْ دَكِ بُو نَمِ بَكَا مَوْتِيَسِ يَارَا دَوْلَدِي
 غَمِي يَارَا كِ هَمَانِ يَارَا دَرِ سَعَادَتِ مِكِهْ غَمِ وَا زِدَرِ
 شَوْلَرِ كَمِ كَرِ چَكِ اَزِ دَرِ غَمِي بُو كُنِ چَا كَا زَوْلَدِي
 وَا رَا شَرَفَا وُ غَمِي رُو مِي وَا زِ بُو دَرْدِي قَلْمَا اَشْكَا
 سَا كَا جُونِ دَرْدِ زَهْرِي نِ يَارَا طَلُو صَلُو صَا دَوْلَدِي
وَلَهْ اَيْضَا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَهْ
 بِنَمِ دَرْدَمِ اَمِي يَارَا كِ غَمِي دَرْدِ

بوزجم

بُو زَجَمِ مَسْ هَمِي كُو زَمِ نَمِي دَرْدِ
 اَهْمَدَنِ زَارِ اِبْعَدَنِ اِكْلَمِ دَرْدِ
 قَلْمَكِرِ دَمَلْمَكِرِ هَبِ سَمِي دَرْدِ
 مِكِ كُو كَلْنَدِهْ كَمِ بُو دَرْتِ اُو دِي نُو قِ
 قَمُو حَيَوَانِ لَرِي كِ مَكْدَنِ كَمِي دَرْدِ
 بُو دَرْتِ اُو دِي نِهْ كَمِ بِنْدِي دَكِي
 بِلَا اِنِي كِهْ كَامِلِ اَدَمِي دَرْدِ
 يَدِي طَامُو اُو دِي بُو دَرْدِ اُو دِي نَكِ
 قَيْتِنْدَهْ صَنِكِ بَرِ قَيْغَلِ مَدَرِ
 بُو كُونِ بُو دَرْدِ اُو دِي نِيَا نَمِيَا نَكِ
 يِرِنِ دُو زَخْدِ يَمُو لَازِمِي دَرْدِ

سَعَادَتِ كَيْجِيْنِيْكَ كَلِيْدِيْلِيْنِ
 صُوْرَتِيْكَ اَهْلِ دَرْ دُكِيْنِ دَمِيْدُرُ
 صَلَاةِ دُرْ كَلَسُوْنِ اَوْلِيْ بِيْرٍ وَاَنْزَعَا شِقْ
 بُوْدَرْتِ اَوْ دِيْتِه بِيْسُوْنِ كَمِ دَمِيْدُرُ
 بُوْدَرْتِدَنْ اَشْرَفِ اَوْ غِيْبِي رُوْحِيْ اَوْلَسِه
 اَوْ لَمْ دَكُلْ دَكُوْنِيْ بِيْرِ مِيْدُرُ
وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 دَرْتِيْكَ حَقِّ سُوْرِيْنِ حَقِّ كَرِيْسِيْنِ
 اِيْرِيْكَ نَفْسِه هَرِيْ كَرِيْمِيْ اِيْسِيْنِ
 اَنْكَ سُوْدَ اَسِيْنِه دُشْ عِيْرِيْ رِيْ اِيْتِ
 نَجَابِيْ هُوْدَ سُوْدِ الرُّقُوْا سِيْنِ

کوکلی

کُوْکُلِ كَمْ خَامِه دِ وُسْتِيْكَ خَلُوْ تِيْدُرُ
 بِيْجُوْنِ سِيْنِ اَكِه دُشْمَلِرُ قِيَا سِيْنِ
 كِيْلَا رُحْبِيْرِيْنِ مَخْلُوْ قُكْ كُوْكُلْدَنْ
 كُوْكُلْدِيْنِ خَالِقَا تَا يُوْلُ بِلَا سِيْنِ
 جَابِيْدُرُ كُوْكُلِه عِيْرِيْ قُوْمُوْ
 طَهَارَتِ اَوْلَدِ رُحَقِيْ سُوَا سِيْنِ
 كَلِ اَنْكَ دَرْدِنَا دُشْ عِيْرِيْ هَبْ قُو
 كَمَا سُوْرِيْ عِيْنِيْلِه عِيْرِيْ يُوْتَا سِيْنِ
 قَشْنِيْعِلْ كَنْدِهْمَا تَا كُ قَشَا عِيْرِيْنِ
 بِيْنِيْ جِيْءِ اَيْتِه مَانَزَلِه الْاِيْسِيْنِ
 سَكَا سِيْدَنْ اَكْرُ اَوْلَمِزْ سَهْ هِمَتِ

فَمَنْ مَقْصُودٌ كَأَوْصِلَ أَوْلَايِن
 سَنَ إِجَانِ وَارْغُوكُ نُورِن سُونْدُز
 كِه بُوَ اسْمُورِ سَمْدَن قَرِ تِلَاسِن
 كِرُزَسَكِ سَنَ وَجُودُكُ ظَلَمَتِنَه
 بُولِبَ اِنِي حَيَوُوعِ اِيچُونِ قَنَاسِن
 سَنَ كُوكُكُكُ اَوْتَا هُكُ كُرُكْسِيدُز
 دُرُشِنِ جَهْدِ اِيْلَه كُن كُويِ سِيَالَا سِن
 كُرَاسِن اَنَدَه عَكْسِ اُرْمِشِنِ جَمَالِي
 شَلَقِ سَاعَتِ سَن اِنِي صَنَاسِن
 اَكْرَقَا لُزَسَكُ اِشْبُوصَا نَدَا سِن
 بُوَمَنْزِلَه هَنُوزِ بَرِي نَوَاسِن
 كَرَكُ

كَرَكُ وَارْغُوكُ اَنَدَه مَحَوَادِاسِن
 اَنُوكِيْلَا اِنِي كُرُبِ بِلَاسِن
 بُو دِيدِ كَمِ جَمَالِي سَبَرِ تُونْدَن
 دَخِي بِنِ نَقْطَه دُرُكِي اَكْلِيَا سِن
 عَجَبِ مَرْزِ اِيْدَرَا شَرْفَا وَغَلِي رُويِ
 سَنِي فُورُغُلِ كِه بُوَرُ مَرْزِي طَبَاسِن
 بُوَرُ مَرْزِي كِمِ بِلُورِ سَه اُولْدَرَا تَشَان
 بُوْنِي بِلَمَا يَتَا حَيَوَانِ دِيَا سِن
 وَلَه اِيضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيَه
 قَنَاعَتِ كَجْنَه اَلَكُ فَمَكْرِ اِيْرِشْمِدِي سَانُكُ
 اَنُوكُجُونِ نَفْسُكُ بَرَقْدُكُ مَحْتَا جَانُكُ

كل اوزك مختاصلا بوقار ذوق الدنما
 سراي صوصوب قلا سين ايتمه شيطا^{نك}
 يماك اجماك تعمرك دني كون دنيه قومقلا
 بود زمك بوبوز مقلر قتم مختا يدوجانك
 بودنيا دامينه دشما وارن شيطا باش فوشمه
 بخل ناكس بولندن جوقير وسين خيزك اجماك
 بوما لوملك خجانومان سنك تكدر ايا مسكين
 كم تا قلاما لينه يه ميكنينه سلما نك
 سنك اولدزكه الكله آني سن مسكنا ووزك
 سنك ذاكل سنك دكل سنك از ذكره فالانك
 سن آني وارنه قورسين دكر صالحا زير ايچنا

سنك

سنك حسرت ددر اهيله قويدر طبر تا تا نك
 الكره فر صنتك واركن ملوكا ماليك اولزنها
 هيچ اصي قيله يستر در سكا صكر ايج بشما نك
 طمع جو صوحسد اي الك كوطوك ذلك بغلر
 چدال كبر و بخل مكر بلر در آلن ايمانك
 سكا چون و زحق فاذلو دي قوراند انفق
 صيق سن اما با خلق جهنم اتمه جينا نك
 ولا اول نفسك اين كوريات قناعا ينله ال بريات
 يرك جنت ايشك حوريات كل اي حكيمته قراند
 اين نفسوي شيطا نندن ديسر لوطويه سن جانندن
 عطا لر اير سطا اذن يقينه اير كومانك

كُلُّ بُوْنَفْسِكَ ظُلْمَتِي تُوْرِي سُوْرَارِدَنْ
 قَنْدَه بَقْسِكَ كُوْرُوْرُوْكَ كُوْرُوْرُوْكَ اُوْلُ يَارِدَنْ
 جَمَلَه اَشْيَاهَه جَمَلِي سِي حَقِّكَ ظَا هِر وَا لِي
 كُوْرُوْرُوْرُوْكَ اِيْنِي نَفْسِي قُوْرُوْرُوْرُوْكَ مَسِيْن اَمَارِدَنْ
 نَفْسِي اَمَارَه دَنْ قُوْرُوْرُوْرُوْكَ مَعَا كِي اَرْكَرْكَ
 يُوْقْسَه كُوْهَرُ قِيْمِيْن اِسْتَامَه سَنَكُوْرُوْرُوْكَ دَنْ
 مَاسُوْرُوْرُوْكَ نَفْسِي كَلِي كُوْرُوْرُوْكَ اِيْنِي كِلَار
 نَا اَبْدُ يُوْرُوْرُوْكَ جُوْرُوْرُوْكَ دُنْيَا يِ مَكَارَه دَنْ
 اِيْن اَرْكَان عَشُوْرُوْرُوْكَ اِيْجَنْدَه بُوْنِيْدَرْ بَلُوْرُوْرُوْكَ اِيْن
 جَان وِرْبُ بَاشِ اُوْرُوْرُوْكَ اِسْتِيَا لُوْرُوْرُوْكَ اِيْجَارَه دَنْ
 كُوْرُوْرُوْرُوْكَ سَرَه بُوْكَ كُوْرُوْرُوْكَ مَكْلَدَنْ اَصُوْرُوْرُوْكَ يُوْقُدَرْ دَرْجَه

اَكْرَهَبْ وَا زَلِغُوْرُوْكَ وِرْسَك بُوْ وَا زَلِغْدَنْ سِي بُوْرُوْرُوْكَ
 اَكَا يُوْقُلْمُ اِيْلَه وَا رِسَك دِيْزَارَنْ كُوْرُوْرُوْكَ اَنْكَ
 زَرَادِيْدَرْ يُوْلِي يُوْقُلْمُ وَا زَرَجَنْدَه جُوْرُوْرُوْكَ لِيْكَ
 كِيْلَا رَطَامُوْرُوْكَ نَا كِيْلِيْكَ بُوْلُرْ دَرْ يُوْلِي اِنْسَانِيْكَ
 وَا لِي يُوْقُلْمُ يُوْلِيْن طُوْرُوْرُوْكَ نَه خُوْشِدَرْ اُوْرُوْرُوْكَ اِيْشَه اِيْشَه اِيْشَه
 قَنَابَجْرِيْدَه مَحُوْرُوْرُوْكَ دِكَا لِي اِيْن اَرْكَانِيْكَ
 قَلِيْدِيْكَ دُوْ سَتَلَا بَا قِيْ اُوْلِيْدِيْكَ عَالَمَه سَاقِي
 قَلِيْكَ اَطْلَاسُكَ اَسْتِيْدَه قُنِيْدِيْ جِيْرُ صِيُوْرُوْكَ اَنْكَ
 بُوْ اَشْرَفَا وَا غَلِي رُوْمِيْ نِيْكَ طُرْسَك بِيْدَنْ اِيْجِيْ دَرْ وِيْش
 اُوْلَا سِيْن عَالَم اِيْجِيْنَه مَرَادِيْ جَمَلَه اَشْيَانِيْكَ
 وَلَه اِيْضَا رَحْمَه اللّٰه عَلَيَّ

كَلْبُو

جُونِ اَنَا نَبِيْتُ سَبَائِي كَمَدِي اَوْلِيَّ جَارِدَن
 نِيَجَهْ بِرِ الْفَاظِ مَعْنِي جَمْتِ اِرْسِنِ اِي فِقِيهِ
 وَا زَاوْتَن كِم حَوْ مَنَزَهْمُ زَبُو اَغْوَقَا دَه دَن
 كَج بُو صُوْرَتِ عَالِمَنْدَن كِرْمَعَانِي مِلِكِنَه
 سِيْرَادِي سِيْرَلْ طِبَا سِن سَبْعِي سِيَادَن
 اَدْمَك سِيْرِيْدُ زَاوَلْ نُوْرِي اَلْهِي بِلِ بَقِيْن
 صُوْرَتِي كِرْجِيْمِ اَوْلَسْتَدِرْ اَنَكْ دَرْتِ بَارِدَن
 اَشْرَفَا وَاغْلِي رُوْمِ سُوْرَلْ كِ سَنَكْ مَزْمُوْرَدُ
 عَارِفْ اَوْلَنْدَر بُوْرَمِي فِهْمَادِرْ اِي شَارِدَن
وَلَهْ اِيضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ
 كُوْكُلْ دَرْدِي بِلَا يَارَكْ كَج سُوْرِيْدِي سِيَادَرُ

بوعشق

بُوْعَشَقْ اِجْنَدَه صَنِكْ اَوْلُوْ كُوْنُ مَجْنُوْنُ قَنَسَا
 بِنِ اِيْدَرَمْ كِم اِي كُوْكُلْ اَوْ بَا وِشَاهِ سِن بَرَقُوْلُ
 بُوْعَشَقْ حَلَكْ سَنَكْ دَا كِلْ بُوْرُوْ لُوْ مَتَا دَرُ
 كُوْكُلْ هِيْجْ سُوْرَمِ اِيْنَمَنْ كَلْبْ كَنْدُوِي جَمْعِ اَمْرُ
 بِنِي بِيْرَا قُوْبِنِ كَمَدِي طِرَاغِي كُوْرُ صَحْرَا دَرُ
 نَصِيْحَتِدَن دَرَمْ بَرِ سُوْرُ بَكَا حَجْتِ قَلُوْرُ بُوْرُوْ
 دَرَمْ يَانِي قُوْبِيْ كِنْمَا بَكَا دَرِ بُوْتَه عَوْنَادَرُ
 بِنِ اِيْدَرَمْ بُوْ بُوْلُ اَوْ زَقْ بُوْ بُوْلُ جُوْرُ كِرْ كِرْ بَرَقُ
 دِيْدِي بُوْ بُوْلَهْ يُوْقُ اَوْلْمَا قَهْبَا سَبَابِ حَجْبَادَرُ
 دِيْدِيْمْ بُوْ بُوْلُ بِلَا لِيْدِرْ جَفَا حَنْتِلَهْ طُوْلِيْدَرُ
 دِيْدِي قَهْرِي تَرِي اَنُوْكْ بِنَمْ كُوْرُوْمَه تُوْ بِيَادَرُ

اَلنَّ يُوْدِي اَوْزَنْدَن هَمَان مَقْصُود مَوْلَا دَر
 دَخِي كُو مَلَك سَزِي جُو قَدْزَا كَر دِز سَم اَزِي الْمَنْ
 نَه حَاجَت سَوِي لَك عَامَه بَلُو زَحَارُو دَاوَنَا
 بُو اَشْرَفَا اَوْغَل بُو مِي نَك بُو لَشْدِي كَعَل جُون
 نَمَام كُو نِين اَوْتَنْدِي كُو كَل دُو سِتِي لَه سَتَهَادَر

وَلَه اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كَر اَوْلَا عَمْرُو جِهَانَدَه صَدَه رَا دَر
 صَمْنَه كَر بَنْدَن كَرَه بُو دَر دَر يَا رَه
 كَر اَوْلَم طَبْرَا ق اَوْلَا سُو كَل لَرَه
 طَبْرَا عَمْدَه بُو لِنَا عَشْقَدَن اَشْرَه
 كَر قِيَامَت اَوْلَه طَبْرَا قَدَن طَرَاه

دَدَم كُو كَل بُو يُو لَدَه بُو كَر كَد زَاغُو لَرِي مَقُو
 دَدِي عَسَقِي لَه زَهْر اَجْمَك بَكَا شَكَا رَحْلُو دَر
 دِي دَم كُو كَل بُو يُو لَدَه سَن كَر كَر بِي كَر وَرَا سَن جَان
 دَدِي بَر كَنَدَه بِي كَر وَرَد سَم دَاخ سَا رَا دَر
 دِي دَم نُو لَا كُو كَل كَل سَك بِي مَر كَر حَا لَم صُو ر
 دَدِي بُو يُو لَدَه بَا نُو سَن دَمَك لَك كَل حَطَا دَر
 يِنَا دِي دَم كِه كُو كَل هِي بُو سُو دَا كِي اَلُو دَر كِي
 دَدِي سَن بَان بُو عَا صِي بُو عَشْقَك اَيْشِر بُو يُو لَدَه
 دِي دَم كُو كَل كِه كَنَد وَدَن كِسْتَا بُو يُو لَه وَازَمَن
 دَدِي بَان مَر بُو وَاز مَاع مَر كَر وَا نَكَلَه اَكَا دَر
 بَرَا قَدِي خَلْق كُو رَنْدَن كُجُو بِن قِي شَر يَا زَنْدَن

اَلَيْن

كُتِرَن عَشَقْدُر بَكَا اَوْل دُوسْتِ بَزَن
 دُوسَّة وَاذُر كِكِه بُو عَشَقَه اَيَا ر
 كَمَكِه اَنَدَن بُونَدَه عَاشِقِ كَلِدِي
 اَوْلَدَا اَوْل كَمِي يُو دُوبِ دُنِيَا قُوَا ر
 اَشْرَفَا اَوْغِي رُومِ اَز لَدَن تَا اَبَد
 شُوبِلَه عَاشِقِ كَلِدِي هَمِي عَاشِقِ كَدَر
 اَنِي كُجُون سُر لَرِي مَسْتَانَه دُر
 مَسْتَا اَوْلَنَدَر هَمِي شَه جَانَه قِيَا ر
 عَاشِقُو شُورِي دِه دِل مَسْتُو خَاب
 عَشَقِ اَرِي نَه طُو تَشُوبِ دَائِمِي يَنَا ر
 وَلَه اَيْضَا رَحْمَه اللّٰهِ عَلَيْهِ

جَاغِرَه دُوسْتِ دُوسْتِ دِيمِ وَيَرَه خَبَا ر
 يُوغِدِي بُو بِيَرِ كُوكِ اَشُو مَلَك
 عَاشِقِي دَمِ اَنَدَه بِن رُويِ نِي كَا ر
 بِن اَنُو كِكِه عَاشِقِي مَعَشُوفِكِن
 دَاخِ دِيَا ر وَيَرِي دِي تَا دِيَا ر
 دَبَر نُو زِدَل يُوغِدِي هَنُوزِ دَخِي
 بِن اَنِي ذِكْر اِي دَرِي دِم بِر قَرَا ر
 نَشَمِدِي بُو عَشَقْدَن نَتَا اِي رُو اَوْلَم
 جُونَا اَز لَدَن كَلِشْتَم مَسْتُو خَا ر
 مَالِ مَلِكُو خَا تَا نَمِ عَشَقْدُر دُر
 نِي دَرَه كُوتِينِ بِن عَشَقِ سُو زَا يَا ر
 كُتِرَن

دوستی عشقک بو خانم ایلیته
 بان بیر قدی بو خلقک دلیته
 کز لرمده یاشلا قان اقدز
 الا یاشیم دیکزم سیلته
 زیرا اقلجه کز مندان قنوباش
 خوش تسیل کورین قولنه
 خوش یار شور عاشقه کورباش
 مکه عاشقه کز ندن بیلیته
 بن بو عشقندن بر نفس ایرلیام
 کز یورکم شرحه شرحه دلیته
 عشقه بن بر دموی ورمزم

عشق

عشق سزا اولن عومرک بیک بیلیته
 اسمی رسمی اشرفا و غلی رومینک
 کل اولب صورادی عشقک بیلیته
 قلدی نامونشان درجه
 غرقه وردی کندی عشقک سیلته
وله ایضا حجه الله علیه
 بحر سمان قوشیم بیرم مکانهم آتله در
 بوند آ و سور کلامه دو جهانم آتله در
 موج اوربا اول بحر سمان بوند بیر قلی بنی
 دربی همتابتم معدینو کانهم آتله در
 چاچیلوق باش لچوق یالین ایوق کلامه غریب

تاجِ حَیْتِ مَمَالِ مُلْکِمْ خَانُومَانِمُ آندَه دُر
 بُونَدَه طَوْرَانَه طُولَه بِنْدَه دُشْکُم تَاکِه
 بِلِیْم زَارِ یَلْقَوْمِ اَوْلِ کُلِ سِتَانِمُ آندَه دُر
 بُونَدَه کَلَمِ اَشْرَفِ اَوْغُلِ رُوحِ دِیدِ لَرِ بَکَا
 دَاخِ بُونَدَن اَوْزِ کَرِ نَاخِ اَدِ صَانِمُ آندَه دُر

وَلَمْ اِنْصَارِحْ بِاللَّهِ عَمَلِي

نَفْسِ زَنْدَانِ اِنْلَه کُلِ دَائِمِ رِبَا سَتْ خَانَه
 کِمِ مَخْلَاصِ اَوْلَبِ کِدَا سِنِ دَاخِ اَوْلِ خَانَه
 طَقْدِ رِبَا سَتْ زَنْجِرِنِ بُوَيْنِه نَفْسِکِ عَشِقَه
 تَاکِ نَفْسِکِ کُوْنِ کَا نُوْرَه سِنِ اِيْمَانَه
 بِنْدَادِبِ نَفْسِنِ بَرَقِ اَجَلِ صَوْسِرِ اَوْجَاهِنَه

ذِکْر

ذِکْرِ قَلْبِجِنِ اِلَا اَلْکِرِ بُولَا مَرِ دَانَدَه
 اَنْبِيَاءِ اَوْلِيَا حَقِ بُولَه بُونِ اِلَا کِرِ دِلَرِ
 نَفْسِکِرِنِ قَهْرِ اِنْدِیدِ لَرِ قَیدِ لَرِ هَمِيَا نَدَه
 جُوْنِکِه جَانَه قَیدِ لَرِ کُلِ هُوَسْدَنِ کَجَلَرِ
 لَامَکَاتَدَن دَلِخِ اِلَا دُو کِنْدِ لَرِ سِرِ آندَه
 بِنْدَادِبِ صَمَا زِ سَکِ نَفْسِ رِبَا سَتْ جَاهِنَه
 سِنِ خُوَانِکِ بِنْدِ نَدَه سِنِ هِجِ دُشْمَلِ کَانَدَه
 کِکِه نَفْسِنِ بَغْلِيُوْبِ قَلْمَا دِ کَنْدُ وِيْ مَطِيْعِ
 نَفْسَه فِیرِ قَهْ اَوْلِدِ اَوْلِ شَيْطَانَه
 نَفْسِ اَمَارَه دِلَرِ اَمْرِ نَدَه دَائِمِ اَوْلَا سِنِ
 هِجِ اِطَاعَتِ اِمْتِيَا سِنِ اَوْلِ حِيَا سُلْطَانَه

اشرفا و غلج روم کم نفس مسلمان ایدنه
مرئیدی هادی اولز اول جده هم انشانده

وله ايضا رحمه الله عليه

یوزکه دوست دردی اوردی دزلویاره لر
که طیب لر که بولن نه دواته چار لر
الا اولوز دوست وصلی که درما فطیب
اندن اوز که هر نه قلم یوز کوم پاره لر
کم اذل کوننده شاد محرم استرا ریسه
حاله شمدر زازده شمدر کسون اود اور لر
الطوشب کیده لم دوستدن یکا ایوم ایوم
بیزی بوندن آله مسون اشبو اقلر قار لر

علیته

علیته مغرور اولنلر قلد عشقدن بخصیب
عاشقک برکعه سینه از من اول چیار لر
عالمدر عشق مجلسینه بدرد اولنلر ایوقن
کوکل بجزدک قیتید رصنکه سنکو خاره لر
عاشق شو دیده کر شو ریده نیشند اولینه
طش کپی کونکر میشق موما دوندده لر

دوست در دیکه همیشه نشندل اولنلری
دوست وصل سز بیله نا نما صلا ددر لر
اشرف اولغور رؤییا صورار سک دوست قند دیر
دیر بیکول عرش کور بی طبلوا ذر آره لر
الا کور مرانی بوئن کوز جان کوز کرک

چاره کزین آجماغه یرمز سید فتنه وان کر
فلا یضاً رحمة الله علیه
 ند اولاین پردر ویش اولم
 خوش بوره کیم در ویشانه
 ترک ایلسام کیری یوز سوزسم ادریشنه
 دوست دوست دیشم دوسته ایشم
 قند بقسم دوستی کوزسم
 دایم دوست خبیرن ویرسم
 کلوب دوستی صور پیشانه
 دوکسم کوزوم یا شیخی
 ارتورسم بعزیم بابیشنی
 برقم

بیر قسّم دنیا ایشتی عزم ایشم اول بی نشان
 قوسم نفسیک جرکین خونن نفسه هج ویرسم بوین
 عشق ایچنده ادرکان ایرت
 بودورد دوسته کید شانه
 شیخ الیدن کیشم کسوت
 نفس الیدن قلسم فر یاد
 عشق الیدت ویرسم شربت
 بنون طو تو شانه
 اشرفا وغلور و می سوبلر
 عاشقده خبر ایلر
 کیکه دوستی کوزمک دیلر و دوسته بلشانه

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

الوداع اى دوشان جان آينه كيدريم
 كلدېميش دوستوم بجا جانان آينه كيدريم
 كهلى شام كيمك ايجون صنمه بى قلمق ايجون
 دوسته واصل اولمق ايجون جانان آينه كيدريم
 جيتك بيجلري جون اولدى كوزومه عيان
 جان قوشوا وجمق ديلر جانان آينه كيدريم
 اندك ايكن نوز ايدريك طبر اعند صلدي حوزي
 ينه انوار اولمغه جانان آينه كيدريم
 آيشان ايديم ازلدن شيدى دوستوم غرنبه
 ينه بليش اولمغه جانان آينه كيدريم

جامع

جامع قربان هم كيمك احراريم كفن
 باش اجق يالين اياق جانان آينه كيدريم
 دينا جورندا ايمش لايق دكل مؤمنلره
 حمد لله مؤمنم جانان آينه كيدريم
 انا اتاقره شلريم كيمه ديوزارى قلوب
 قوميا زام قولايغيمه جانان آينه كيدريم
 اشرف اوغلو قلدې بويلد بر قولوسفر
 شاد خرم بر صفا جانان آينه كيدريم

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اولز ماكم بنا اول دوست ابرود و شو اولدوم ايراق
 حسره دردو آهله جو اغلرديم طوتدوم فراق

دوست فکریه طلویدم دوست ایدی اندیشتم آنجا
 دوست دوست دیب کدا ردم قند در صور ردم
 دوست خبرن ورنده ادر دم نوز می طبراق
 استه یراک بولدم آری کجک آره صور دم یاری
 دیدی یتر ایله زاری دوست سنده درسن ساکا باق
 بوری خلوت ایله سانی سندن ذره قومما سخ
 سندن کیدر جک دوست سنده ادر نوز طراق
 طوئدم اول آدک سوزنجا وردم بندن بوزی
 اذلم کند کند می بندن بکا کورند حق
 کوزدم عالم دوستدن طلو کلر بکا در اولو
 ورامدی سن سندن کروسن بن وقتن اولو باق

استدیم یدی اقبلی نه روحی قودم نه شاهی
 کتردم یورویوب تماچی بلستم اچقیا لیلن ایلن
 یرمی قودم استمدیک آدی قودم صبور بیدق
 اجوصوسوز خلوتلرده زار قوردم بولوق
 کیسه حالم بیز ایدی دردمیم ام قلمان ایدی
 دردم کیم سوندر ایسام ایدر بکا ذی آنجا
 دردم بتم اول یار ایدی عالم بکا اغیاردی
 کوزم ییلنی روان اولوب ایدی صنیکه برارماق
 دردم بلا بنی بنانی قودم اورتیا جانی
 هرکم کوزیر ایسه بنی دلوردردی مطلق
 نه اولوناد لور ایدیم نه دردی نا اولو ایدیم

دوست

يَقْدِمُ أَوْ دَفْتَرِي تَرْكِ انْدَمِ تَرْ تَبْلِي
 كُوزِ دَفْتَرِ كِي حَبَابِ مَشِ تَا شَقْرَه بُو قَارَه آق
 كَجْدَمِ بُو آقْدَنْ قَارَنْ اِيَكْ لِيكْ سُوْرْدَه آرَادَنْ
 بِرِ لِكَا يَتَدَه دُو سَتَلَه بِرِ لَكْدَنْ اَوْ قَدَمِ سَبَاقِ
 اَسْرَفِ اَوْ غَلِي رُوِي كِي كُو بُو لَا كَرَجَكْ اِسَكْ
 تَا تَا شَقْرَه آرَه سِنْدَه سَكَا دَه رِيَا لَرِ صَدَاقِ
 بِلَه سِنْ بُو مَعْمَا يِ بِرِ مِيَا سِنْ يُقَسُوْلُ بَا يِ
 بِرِ بَقَا سِنْ عَامَه خَا صَه طُو مِيَا سِنْ كِسِيَه
وَلَه اَيْضًا دَعْوَه اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بِرِ دَرْدِ مَدَنْ اِكْلَا رَا يَدَه دَرْدَه بَكَا دَمَا مَشِ
 يِ دَا اَوَّلِنْ كِسَا لَرَكْ دِيكْ اَدْمِسِلَا مَشِ

بِي دَرْدِ

بِي دَرْدِ اَوَّلِنْ اِنْسَانِ دَكُوْلِ هِيَجْ مَكْلِي اَوْلَمْ قَبُوْلِ
 دَرْتِ سُوْر كِسِي بُو عَامَلَمْ بِرِ بُو لَرِ سُوْر حَيَا مَشِ
 حَيَوَانِ دِمَه اِنْسَانِ دِمَه هَر كَرِ بَرَا مَشِ بِرِ اَمَه
 چُونِ اَز مَدِي عَسَقْلَه دِمَه وَا ز سُوْنِ كَمِ اَوْلِ بِي حَا
 قُو كَسَكْ اَوْلِ دَرْتِ سُوْر اِيْتَرِ بُو دَرْتِ بِرِ دَرْمَانِ بِي
 كَمِ بُو نَدَنْ اَنْدَمِ دَرْدِ اَلْتَرِ يَارِ جِسْمِ سُبْحَانِ مَشِ
 دَر لُوْلَرِ كْ آه سُوْرِي خُو شِنْ جُو سَه كُوْر زِرِي
 دَر سُوْر لَرَكْ سَرْدِ سَرْدِ سُوْرِي قَتِي زَقْمَرِ بِلَا مَشِ
 دَر سُوْر لَرِي كُوْر دَكُوْرَمْ مِيَا ز اَجُوْمِ قِيَا ز اَزْمِ
 كَمِ اَوْلِ بِي جَارَه كُوْر سُوْر كْ قُو لَغُوْرِي شَيْطَانِ
 مَقْصُوْدِ بُو عِلْمُو مَكْلَنْ بِرِ دَرْدِ وَا ه سُوْر مَشِ

چون در داه بسوزك يوق بو آد سكا بهتا نمش
 گل دوست در دنه دش بويي در دوا و لندان كيكيري
 بي درت اولنگريك يري جهنم ده فصله ان امش
 مگر بود دره دشمد ي بر فر شده اير شمدي
 جي دي اول داخي بشمدي بس سئلغي انلا نمش ياري
 كلسون در نلو عا شوقه وز سون جان اكسون
 دوست بولنه اولوق فاني عا شقله از كا نمش
 اشرف اوغلا روم ستنك كن كن آرتسون در دك دمك فاكه
 چون دنيا نك وار يوغني قاتنده يكسا نمش
 بونك فاني لذتنا اللما غل شهره يتنا
 مغر و زاوله دولت حيله سي جوق فانا نمش

عشقك

وله ايضا رحمه الله عليه
 عشقك اولد شول جاده كم اشرفلور
 هر ده بالا اخلونه اني سير قلور
 اكسير حقيق در كلري بلاد راي بسره
 كم نوش از رسه ميسي صا نور ز قلور
 عشقك بالاسي كم باش از ده چكر الرسته
 اول دولتو بساد دوست هر ده نظر قلور
 عشقك هر بالا بحر نك دبنده دراي عزيز
 بس كوهر استين كشي بالا اخنا ز قلور
 راحت نفس استين قل اوچر طوميا عشقك
 بي دره اولان كور كه بلادن تجله حد ز قلور

سَأَشْرَفَاوَعِلْرَوْمَعَانِفْسِكَبَلَاكُشْأَوْلُ
 كَوْصَدَفِيكِبَلَابِلَهَقَطْرَهْوَكَوَهْرَقَلْوَزْ
 أَيُوبِكِبِيصَبْرَائِلَهَبَلَادَنْأَكَلَهَزِنَهَارْ
 عَشَقْأَرِيبَلَاذَهْرَفِيصَبْرِلَهشَكَرْقَلْوَزْ
وَلَهْإِيضًاوَحَمْدَاللَّهِعَلَيْهِ
 اؤِسْرَهْبُؤَيُولَهْدَهْيَاْمَلَهْكَالِيكُورْكَ
 أَرْقُونْأَرْقُونْبُؤَدُنْيَاكَأَرِنْدَنْكَأَسِيكُورْكَ
 قُؤَكْزَبُؤَدُنْيَاكَالِيكَتَرَكَأَيْدِكَقَيْلْقَالِي
 وَارْكَأَرْقُولِيبُؤَيُولِيبُؤَيُولِيجَمْعْأُولِيكُورْكَ
 طَاغَمَلِكْزِدَكَهْيُؤَلَاكَالِيكَبِيَلَاكُتَمْلَبِيَلَا
 بُوَكْنَبَارِنْدِيُؤَبْقُؤْمَكْنَفْسَدَنْأَبْرِيكُورْكَ

بُو

بُؤَنَفْسُكَوَعَدَهْسِيجُؤَقَلْمَرَعَانِفْقَلَهْوَءَنْبُؤُقُدْرْ
 قُؤْمَكْيَارِنْكِيوَءَدْيَابُؤُكُونْدُؤَسْتَبِيَلِكُورْكَ
 نَفْسْخَيْدِبِحَيْدَرْخَبْرَجِيأَيْدِكُورْكَنَفْسَهْكُؤُجْ
 بَاقِيِدَرْذَلِكَإِسْتَاَرْسَكْرْدُؤَسْتَدَرْذِيَلَهْأُولِيكُورْكَ
 كَرْجَاكَعَاشِقْسَاكْرْكَالِيكَبُؤَيُولَهْدَرْيَكْنْأُولْكَ
 اؤْمَرْذَنْأُولْكَأُولْتَرْكَبَقَاسِيغْبِيَلِكُورْكَ
 فَنَاسَنْدَرْبَقَالَرِيكِنِيبُؤُجَاذَرْعَقَامَلَرِي
 وَيَرْؤُوبَنْبُؤُقَانِيَعَمْرِيبَاقِيَعَمْرِيأَلِيكُورْكَ
 بُؤَزْكَبُؤَدُنْيَاكَتَرْتَبِيَنْقُؤْمَكْكَؤُكَلَهْكَبَرْكَبِنْ
 بُوَكْرَجَكَرْقَطَارِنَهْسِيَزِدْخِيِدَرْذِيَلِكُورْكَ
 اؤُصْكَأُولْبَقَلْكَكَرُؤْمَنْزِلْأَرْقُدَرْأَلِرُؤُ

ائىتى زوقىنى بىك جىھانۇك
 قرائت جىيە سىنە چكەد بايشن
 برفد قىدىنى بوجىنموجا نوك
 قوسود كلرنىدن يوزجوزدى
 ازىندن يويد نغسنى ماسوانك
 بوشلدى طولدى دوستك دىرىپلا
 يدى دقتىرن جون جرانوك
 طناجلدى شىئاسىن نام نكوك
 اودا يقدى يواسن آدوصا نوك
 قوراختىرىن مىختا وزدى
 طلو طولبجز زهرن بلا نوك

اشبو اوزق بول لايجون براغوزك قىكوزك
 اوصك بوبولدى يىدى قافلە منزله يىدى
 يوزك يوزك تزار يىشوك قافلە قىطلى كوزك
 دنبايه كوكل بىلك صكە اه ادب انك
 هر غصدن امين اولك شانحرم كوكوزك
 اشرفا وغل روى كلك دوستلر دوسته بلا
 اكيجهان مرادندن جهادى دن اولكوزك
 نجه نجه نفس از نوسى نجه نجه حقا اعاب
 كداوش اولون اولم الجسى دىب دوشىلى كوزك
وله ايضا تحية الله عليه
 بوكوكلم دزد نادشيد حكا نوك

ائىتى

دَلِيسَك كَم كَرِيسِن حَوِيحَمَالِت
بُوَعَشَقَك كَم كُوَسِنَه هَر دَم بَقَادَر

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَعَشَقَك كَم كَمِي يُوَقَلَقَد رُحْبَان
بُوَكَم كُوَن كَرِي نُور رُوِي سُلْطَان
بُوَكَم كُوَنكَ غِيَا فَيَدُر دَعَالَم
بُوَكَم كُوَرَه نَه كَفَرُو وَا زَنَ اِيْمَان

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَنْزَهْدُر بُوَكَم كُوَرَه رِيحَمَانْدَن
فَرَاغَتْدُر قَمُو اَصِي رِي زِيَا نَدَن
اَنُوَكَم جِيُون دَم كَلَر وَصَفَا يَدِ مَرَلَن

بُو يُوَقَلَقَد يَا زِينَه چُو سَكَر نَدِي
بَقَاسِن تَابُو لَنَجِبَه اُول بَقَانُوَك

نَه عَمَا شَقْدُر كَمُو كَلَّ اللّٰهُ
نَه اُوَرْدِي تَرَكِي كَمُو مَكَانُوَك
كَلَّ اَشْرَفَا وَا نِي رُوِي سِنْدَجِي كَل
طِيغَن لَشَكْر لَرِي كَبُرُو دِيَا نُوَك
دِرِي كِن كَمَدِي وَا ذَا وِلْمَشَا صَاي
چُو زَا وِل دَوَسْتَلَا دَوَر دَمَانُوَك

وَلَهُ اَيْضًا حَمْدُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كَلَّ اُوِي بُوَعَشَقَه كَم بُوَعَشَق بَقَادَر
بُوَعَشَقَك دَا اِيْمَانِي حَقَا دَر

دلرسك

وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيْهِ

كُوْكُلِ اِقْلَمِي دُوْسْتَه بِيغْشَلَا

كُوْكُلِ سُوْرِكِرِي يُوْلَا سَن دِيغْشَلَا

وَجُوْدُكَ اُوَيْتَه بُوْمِيْدَانِ اِيچِنْدَه

وَارِلْمَزْ بُوْيُوْلِي جَانِيْلا بِيْشَلَا

وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْيُوْلُدَه جَانُوْباشْ هِرْ كِرِي اِكْلَمَنْ

بُوْدُوْنِيَا اِيْحِرْتْ صَاغِيْشَه كَلْمَنْ

وَأِيْحِيْجَانِ اَوْلَا نِيْكَ قَدْرِ اَرْتُوْقْ

اَنْوَاكْ چُوْنْدُرْ كِه عَا سُوْجَانَه قَلْمَنْ

وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيْهِ

نِهَانْدُرْ عَشُوْقُوْ نِهَانِ اَنْدَه رِنْتِهَانْدُرَنْ

وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْعَشُوْقُوْ يُوْلُنْدَه سَانِيْ تَارْمَا زَايِيْتْ

بُوْمَا رِيْستَانْدَه سَن سَانِيْ بُوْمَا زَايِيْتْ

يَتُوْرُوْ بُوْعَشُوْقَه عَقْلِيْ مَمَامَتْ

يِيْتَرْ وَا رِلُوْ سَكَا عَشُوْقُوْ عَشُوْقُوْ يَا زَايِيْتْ

وَلَمْ اَيْضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْنِيْ دَكَا نِيْ وَا زَايِيْلَه يِيغْشَا

بَا سِيْ كِدَنْ تَا كِرِي كِيْدَه كَلِيْ عَشُوْقُوْ

قَهُوْ سُوْدَه اِرِيْ هَمْبَارِيْ دَكَا آتْ

كَلُوْ قُوْ وَا سِيْلا قُوْ سُوْئِيْلَه تَنْهَانِيْ

كُوْكُلِ

وَصَالِنِ اسْتَبَوُ يُوقَدُنْ بُوغَا كِبِتْ
 زِرَا يُوقَلْفُدَهْ يُوقُدْ زُدْرَعَلَتْ
 بُو دُرْ يُوقَلْفُوكِ سَسْ سَسْدَنْ كَجَاسِنِ
 فَتَا صَوْبِينِ صَافِيدَنْ اِجَاسِنِ
 تَمَامَتْ وَازِ لِعَلْدَنْ اَلْ يُوِيَا سِنِ
 سَتِي بُو نَدَهْ قُوِيَبْ دُو سَتَهْ قَجَاسِنِ
وَلَهْ اِيضَا نَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُو دُرْ لِيَعُوَكْ سَكَا يُوَلْقُ طَنْ قُدُرْ
 طَنْ قُدَنْ جَعْمَعَا كِي اَزْ كَرْ كَدُرْ
 كَلْ اِمْدِي بِنْدَ لَرِي مَرْدَانَهْ كَسْ كِمِ
 طَنْ رَا غَهْ طُوْتَلِنِ دُو سَتَدَنْ اِرْقُدُرْ

نِتَا كِمِ سَنَدَهْ سَنَلِكْ اَوْلَهْ مَوْجُو دْ
 قَلَا سِنِ سَنَلِكُو كَهْ شُو لِهْ مَرْدُو دْ
 مَوْسِي دِي دِي بِيكْ اَرِي خِي يَا اَلْهُي
 مَوْسِي يِي لَنْ تَرَا نِي دِي دِي مَعْبُو دْ
وَلَهْ اِيضَا نَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 جُو مَوْسِي كَنْدَنْ مَحُو اَوْلَدِ كَنْدِي
~~مَوْسِي حُو مَحَلْ اَنْدَنْ اَنْدِي~~
 اَنْوَكْ چُونْدُرْ كِهْ عَا شِقْ وَارِ ذَهَبِ
 كُونْدِي يَزْ بِي زَارْدَهْ يُو سَتَهْ صَتْدِي
 بُو عَشَقْ يُو لِنْدَهْ يُو قَلْقْ اَوْلَدِ عَزَتْ
 بُو لِمَادِي يُو قْ اَوْلَا يَجَهْ وَصَلَتْ
 وَصَالِنِ

بُوَيُولَدُ كَرَجَكَ اَيْسَكَ جَانَهُ قَلْبَهُ
 جِهَانَكَ وَارِلْعِنَ بِرَجْوِيَا اَللّٰهُ
 يُوَقِيْمَلْدِي بُوَجْنَبِيْنِ وَرَمَهُ اَللّٰهُ
 قَمُوْبَرْدَشْ كَبِي بُو كَتْمَهُ كَالْمَهُ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُوْدُشَهْ پَسْ نَجْوَنَ اَلْدَانَهُ عَاْفَلْ
 كُوْكُلْ وَرَمَنْ بَكَا اِلَا كِهْ عَاْفَلْ
 بُوْعَاْفَلْ كَيْشَلَرْ حَيَوَانْ كَبِيْدُرْ
 اَوْلَرْ حَيَوَانْدَرْ دِي عَيْشِنْدَهْ مَائِلْ
 اِي كُوْزَلُو كَيْش بُو كَا اَطِيوْتَقْ
 بُو كَا كُوْكُلْ وَرَنْدَرْ دَرْ كِي لَحَقْ

سُوْزُمْ اَكْلَا دِكَيْسَهْ اِي قُوْنَلَاشْ
 سُوْزُمْ اَكْلَا دِكَيْسَهْ اِي قُوْنَلَاشْ
 بُوْسِرِي كَشْفَا اَيْدُوْشْ اَيْلِيْمْ قَاَشْ
 اَكْرَعَا شَفِيْسَهْ اَلْبُوْسُوْزُمْ دَنْ
 قَمُوْسِرْ مَائِدَهْ وَارَا اَيْلَهْ تَا رَاَشْ
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ
 بُوْدُنْيَا مَقْصُوْدِي اَخْرَتْ مَرَادِي
 بُوْلُوْدَرْ اَلْدِيْنْ بِيْلِيْشْ يَارِي
 عَاَشِقْلَرْ بُوْلُوْبَرْ بُوْلُوْدَنْ دِيْدُرْ
 عَاَشِقْ دُوْسَتَا كِدَرْ اَجْبْ قَادِي
وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِنِ هُوَدِهِ بِيْرُوهُ عَمْرِي جَوْدِيْمَه
فَا دُرُؤُوْفَا كِرْجَكْ مَحَقُوْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِلُوْر عَاقِلِ جُحُوْنِ كَلِيْهِ جِهَانَه
اَنَا نُوْر عَقْلِيْلَه دَشْمَنِ كَمَانَه
نَرَايْشَه كَلِيْبِيْه اَنِي بَتُوْرز
يَمَز اَجْمَز اُو يُوْمَز قَانَه قَانَه

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْدُنِيَا ذُوْقِ نَفْسَا يَنْدِرْ كَدُرْ
بُو نَفْسِ اِيْجُوْر جِهَنَّمِ كِي دِرْ كَدُرْ
بُو نَفْسِكْ عَشْرِيْ ذُوْقِي تَمَامَتْ

جَهَنَّمَكْ

جَهَنَّمَكْ نَدْر قَانْدُر اِرْ كَدُرْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَرَادِيْ نَفْسِ اِيْجُوْنِ هَر اَشْ كِي اُوْلَا
اُوْل اَشْمَنْ دَارْ مَهْمَلْ شُوْنِيْلَه قَا لَا
يَارِنِ حُوْر حَضْرَتَه فِعْرِ لِيْجُوْ
سُوْ كَا لِحَضْرَتَا اُوْلِ بِيْلَه كَا لَا

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

سَنِي حَقُوْرَدِ اِدَا عَيْبُوْلُوْ اُوْلَا فَا شِ
سَكَا اُوْلِ مَهْمَلِ اَشْ جُوْنِ اُوْلِدِيُوْلِدَا شِ
بِيْرِ سَنْدَنْ نَبِيْلِرْ هَبْ وَا لِيْلِرْ
اَشَا سَا كَا زِ بَا نَبِيْلِرْ اُوْرَه طَا شِ

كَلِّكَ انصافه ایمی نَفْسَه ایا نلر
 دَمید زکمه ایا تا او بوی نلر
 دنا لرحقه نَفْسِ تَرک ادا لر
 بَغشالا فور بُوکُن تُوْبَه ادا نلر

وَلَا اِيضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيَّ

بِن ايدك تُوْبَه وَعَدِي سِر
 اَجَل اُولاي يُوْر زَطُوْر اَكْسِر
 دُو شُوْر ز دَامِيَه اَلْبَت بِن كُوْن
 بُو زِيْلر اَشْبُوْد ز كُنلر مَكَاشُوْر
 بُو مَكَارِيَه اِي كُنلر يِقْشِمَه
 طَمَع اِيْد ب بَرَك بَرَك يَبِشِمَه

وَلَا اِيضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيَّ

جَهَنَّم اَسْفَلِي اُولَا سَكَا يِرْد
 نَدِر وِيْرَه اَوْقَت اَشْبُوْصُوْل يِرْد
 قَر نَجَادَن ضَعِيْفًا اُولَا سِن اَنَد
 زِيْر اَبُوْتَن اِشْتِمَا دُك دِي اَوْكَت

وَلَا اِيضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيَّ

نَد كَلُو بُوْتَن نَفْسُك شَا اِيْدَه سِن
 يَارِن بِنْمَان اُولُب فَر يَا ذ اِدَه سِن
 اَدَا لَر مَعْرَعَه دِي يَالر اَسْكَت
 اِي نَفْسِيْتَه اَوْ بَان اُول وُقْت نِدَا سِن

وَلَا اِيضًا رَحْمَةً اللّٰهِ عَلَيَّ

كَلِّكَ

يَرِيْبَتِه دَاخِي وَيِرْزُرْ كِيْلَه

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوْدُنِيَا كِسِيَه مُلْكِ اَوْلِيْدِي مُلْكِ

سَكَادِيْنِيْدِي مِيْلِي الْمُلْكِ

بِكَا بَنِمُ دِيْنِ كِي بِي اَدْبَدُرْ

بِسْ اَوْلْ اَخِي اَوْلْدِ رَمَالِكِ الْمُلْكِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو اَشْرَفَا وُغِي رُوِي كُوْرِدِ عَالَمِ

اَرْجَبِكِ اَوْنَا بَكُوْرُ دَخِي كَمِ

بِكَا رَغْبَتِ كَرِيْلَا بَقْدِي هِيْجِ

طَلَبِ قَلْدِ بُوْنِي اَوْلْدِ اَبَشْمِ

بُو عُمُرْ عِيْرَتِه جَاَه تَكِيَه اُوْرَمَه

بُو كُنْ مَسَلَاكِ بَنِمُ دِيُوْجِ اَبَشْمِه

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو قَتَا تَه كُوْكُلِ كُوْرِيْلَه بَقْمَا

بَنِمُ دِيُوْبَكَا كُوْكُلِ بِيْرُ قَمَا

بُنِيْكَ سَخِيْرِي طُوْرَا عِيْنَه مَقُوْلُبْ

بُنِي يَابِبْ وَاَرْحُوْ بِيْرِي قَمَا

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بِرَايِ مَضَلَحَتِ بِيْرَالِ اُوْجِيْلَه

بَقَارِيْسَكِ دَخِي بِيْرُ كُوْرَا اُوْجِيْلَه

زِيْرَا سَنْدَانِ بُوْنِي بِيْنَه الرُّكُزْ

يَرِيْبَتِه

بُوخَلَقْدَر طَا لِي بُو لِدَنْ اِلَادَنْ
 بُو مَخْلُوقْدَنْ كَسِيْدِر حَقَّه كِيْدَنْ
 نِيَا مَشْغُولْسِيْدْ اَوْلْدُ مَرَادُكَ
 مَرَادُكَ دَر سِنِي هِي بَا كَرِيْدَنْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

مَرَادُكَ دَنْ اَنَا يُوْفِ سَا كَرِيْدَنْ
 مَرَادُكَ مَقْصُودُكَ دَر مَعْبُودُكَ بِي
 قَمُودَنْ اَلْجُكُوبِيْنَ قَارِيْعُ كَرِيْسِيْنَ
 مَرَادُكَ دَر كِيْ مَرَادُ اَوْلُوسِيْدِيْنَ بِي قَل
 سِنِي حَقْدَنْ جَدًا اِيْدَر اَوْبِر قَل
 اَوْبِر قَلْدَنْ دِي سِنِي كِي حَذَر قَل

هل حلد

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَوْرُلْدِيْ كُلِّ سَبَابِدَنْ نَسْبِدَنْ
 رِيْضَا وِرْدِيْ قِيْضَا يِهْر طَرْفِدَنْ

بُو بُو لِيْلَه شُو سُو بُو لِيْلَه اَوْلَسِه دِيْمَرَنْ
 وَكَر قَهْر وَكَر لُطْفُ كَلْسِه حَقْدَنْ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

اَكْر طَا لِيْسِيْكَ اِنْتِيْ بُو لِيْلَه كَارْدُكَ
 اَكْر كَا دِيْبِيْسِيْكَ فُوْجِيْكَ اَمَاكُ

اَدْر طَا لِيْ حَقِّيْ اِسْتَا يِهْ دَنْ كَرَنْ
 كَر كَرِنْ خَلْفِلَا اَلْمَا غُوْ وِر مَكُ

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوخَلَقْدَر

قُو قُو دِي كُجُ دِي نَفْسِ حَبِيسِن

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عَاشِقُ بَرَسُو زَدَن اَكْمَر بِيك جَوَابِي

چُون اَجَدِي مَعْنِي يُو زُنْدَن نِقَابِي

بُولُ عَشَقُ شَرِيْتِي اِحْدِ قَنَدِي

عَافِل لَر صَوْصَنُوب قُو وَا زَسَرِي

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو رَازِي اَسْرَفِ اَعْمَلِ رُو مِي اَجْمَه

سِنُورِي كَلَه زَنهَا زَاوَتَه كَجْمَه

بُو عَشَقُ دَرِي اَسْنِك كُو هَر لَرِي نِي

حِقَابَتِ لَر اَوْلَمَن بِي رَه صَجْمَه

حِجَابِ دُرُ بِل حِجَابِ اَنْدُ حِجَابِ دُرُ

كِر كَمَه اَوْلِ قَلِي يُو زُ قُرُ كَه وَا زِدِ ل

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

عَدُك بِل كِم سَنِي حَقْدَن اِي زَسَا

دَبَانُوكِ بِل حُو دِي غِلْمَانِ اَلرَّسَا

طَمَعُ قَلَا سَكِر اِي جَاغَه زَنهَا ز

بِرَانُوبِن سَا قَرَشُو كَلُو زَسَا

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْهِ

جَهَنَّمُ قُرُ قُو سَنِي اَجْمَقُ اُمُو سِن

عَاشِقُ الْمَازِ بِل اَرُوكِ هِي جِ بِي رِي سِن

كِر نِ يُمَدِي چُون اَوْلِ دَسْتَا كَلَدِي

قُو

قَلَاوَزْ سُوذْ بُو بُولَه وَارَه مَن سِن
 بُو مُشْكَلْ ايشْ سِن بَا شَارَه مَن سِن
 سَخِي جَمْعِ اَمَّا بِنِ كِسَه كَارَك
 طَاغِي شِ سِن سَخِي دُو شِيرَه مَن سِن

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُو بُولَه بَكْلَرْ وَارَه مَن اْيَوْمَنْ
 كَرُو دُنْدَا رَزَاوَصْ كَالَا رَقُومَنْ
 بُو بُولَه اِيَزْ نُو زَهْرْ كَرُ بَلُوْر مَن
 بُو بُولَه نَامُو بِي شَانِ كِسَه وَرَمَنْ
 بِيْسْ اَبَا اَوْلَسَه لَابَدْ دَرْ قَلَاوَزْ
 قَلَاوَزْدَه كَرَكِكُمْ اَوْلَهْ كِي اَوْزْ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كِه نَادَانِ اَلِيْنَه دُو شِمْبَه كُو هَرْ
 صَرْنَا دَانِ اَنِي بُو فُوْر مَرَمَنْ
 يَهْ اَلْتُوْر كِه بَهَا يَهْ صَا تَر اِنِي
 يَهْ اَلْوَرِيَه غِي فُوْر قَالُوْر اَبَتَرْ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كَلِ اَمْدِي حَقَه طَالِبِي سَكْ قَرْنَدَاشْ
 وَارَاوَلِ اِسْتَه بُوْلْ بِيْ جَخِي بُوْلْدَاشْ
 اِنِي مُرْشِدْ اَدِنِ بَرُو طُوْتِ اَلِنِي
 سَخِي مَنزِيْلَه اَلْتَهْ قَرْنَدَاشْ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

قالا

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَيُولا اَوْلَدِ لَيْلِيَا بَرِيْدِي

دَلِيْل اَوْلَدِيْ اَكَا جَبْرَائِيْل اَنْدِي

كَنْدِي جَبْرَائِيْل چَاكْدِي بَرِاقِي

دَسُوْل مِعْرَاجَه كِنْدِي اَكْرَبِنْدِي

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

كِرْكِيش طَالِبَه اَلْبَتَه مَرْشِيْد

اَلرُّبِيْس مَرْشِيْدَه اَوْيْنِ مَوْحِيْد

اَكْر مَرْشِيْدَه اَوْيْنِ سَكَا اَطْبَاكِي

اَلْوَرْسِن سَان يَه دَهْرِي بَلخَوْد

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

بُوَصْرَبِيْ يُوْل لَادِ اَسَان اِيْدَه سَكَا

اِنِي شِي يُوْفُشِي كُسْتَا رَه دَبْدَز

وَلَهُ اَيْضًا رَحْمَةٌ اللّٰهِ عَلَيْهِ

نَجَابِيْكَ اَنْبِيَا كَلْدِي كِنْدِي

خَابُوْر اَوْلِيَا بُوْنْدَه سَكِرْتِي

بِرِيْسِي قِلَا غُوْر سُوْر بُوْلْدِي يُوْل

بُوْيُوْلَا بِنْدِي مَرْشِيْد اَلْتِي

مُحَمَّد كَم جَبِيْبِي حَضْرَت اِيْدِي

دَكَا لِي مَخْلُقَا اَوْلَدِ وَلْتِي دِي

بِرِي كُوْلَه طَا مَوْجُوْ كِيْجَه كَنْدَز

بُوْلُر اَوْلَقْلِفَا سَبَب اَوْلِيْدِي

بُوْيُوْلَا

جَفَايَه صَبْرَاد كُورَه وَفَايِ
قَنَاعَتِ اَيْلِيَا بُولَا حَرَارَتِ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ

بُوسُونِي اَشْرَفِ اَوْغُلِي رُومِ سُونِي

حَقِّكَ طَالِبِ رَيْنِه تَنْبِه اَيْلِيَا

كُوكِ قَائِنْدَه كَم كُوهَا رِوَادِرْ

مَرَادِ مَقْصُودِ نَدْرُ بُوسُونِ دَنْ اَكْر

فَرَمَا يِدِ شَيْخِي

بُوبِنِ بِيْمَارَه يُوْقِ بِيْمَارَه زِ كِرْ

بُورَسَمَا اَوْلِيَا بِيْمَارَه زِ كِرْ

اَز لَدُنْ دُرْبِكَا بُوْدِرْدَه اَز لَدُنْ

بُويُولَا كِم كِه كِرْ دِيْسَه دَلِيْلِ سُوْزْ

اَيْ شَيْطَانِ قُوْدِي دِيْنِ سُوْزِ اِيْمَانِ سُوْزْ

كِرْ كُذْرِيْلِ كِرْ كُذْرِيْلِ قَالَا غُوْزْ

وَرَاغَزِ سِيْنِ بُوْيُولَا قُوْلَعُوْزِ سُوْزْ

وَلَهْ اَيْضًا رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيَّ

اَلْهِي طَالِبِ مَرْسِيْدَه طُوْشَرَايِ

اَنُوْكَ مَرْسِيْدَه وَقْتِي خُوْشَرَايِ

اَلْهِي طَالِبُوْكَ دَرْتِ بَعِيْشَلَه

بِشُوْرْدُوكْ اَدِيْلَه پَرُوْرِيْشَرَايِ

اَلْهِي طَالِبُوْكَ اَوْزَقَاعَتِ

قَنَاعَتِ صَبْرِيْلَه مُحْكَمِ قَنَاعَتِ

جَفَايَه

وَلَكِنْ قَلْدَمِ اِظْهَارِ هَرَكِي
 بُو دَرْدِي صَقْلَمِ جَانْدَن دَخِي بِي
 بُونِي بِلْمَادِ نَفْسِ غَمْدَارِ هَرَكِي
 جَانِ اِيچْنَدَه دَرْدُومِ دِمَا كَا
 آرَادَه بُولْدَمِ بِي بَارِ هَرَكِي
 بُو جَانُو كُو كَلِ بِي كَانْدَرِ جُونِ
 بِلَا رَه اَجْمَدَمِ هَرَكِي
 اَبْدَ كُو نَبْنَه اَلْتَمِ بِنِ بُو دَرْدِي
 جُو مَحْرَمِ اَوْلَدِي دِيَا رَهَرَكِي
 غَرِي بِي مَعَا سِنَقَمِ خَسْتُو مَجْرُومِ
 دِيَا مَن دَرْدِي دَر لَارِ هَرَكِي
 دُنْمِ

دُنْمِ كُو نَمِ اِي كَالِدِ وِيلَه كَجْدِي
 اَنْفُو طُو يَمْدِي اَنْجَارِ هَرَكِي
 تُو نَمِ نَمْدِي كُو لْ اَوْلَدُومِ
 كَلْدَمِ قَلْدِي اَنَارِ هَرَكِي
 نَه سِيرِي نِ طَنَّاوُ دَرْتَدَرِ اِشْبُودَرْتَكِمِ
 بُو كَا اَو كَمْدِي سَكَا زَهَرَكِي
 سَكُو تْ اَيْتَا شَرْفِ اَوْغَلِ رُو مِي دِنْمَه
 بُو رَمِزِي اَكْمَرِ هَشْتِيَا زَهَرَكِي
 بُو رْتَدَن مَسْتِ اَلْوَبِ مَسْتَانِلِكِ قَلِ
 بَشُو كَدَن كَمَه سُونِ خَمَارِ هَرَكِي
 رَبَاعِيَاتِ شَيْخِ عَبْدِ اللّهِ رُو مِي

اشده كلدم اشيكى كه جومله عصىا نله
اشرف او على روى سلطان الله عبد الرحيم

وله ايضا رحمه الله عليه

جامعي جنت منالي حمد سلطان بليلى
دون كون الله مدح ثنا ايلرد
بيو حبي صادق اولدم انلر وك قلى
اشرف او غار روى سلطان الله شيخ عبدالر
هر كره او وسه بو كنا عنقد فاتحه احسان ايله لطفدا
كتبه الفقيه الحقيق الى ربه الغفور
حسن الوصفى رحمت الله
عليه اجمعين

م م م
م م م
باش
ه 135

دل بدست او كبح اكبرست
صد هزاران كجه يك ان برتست
كعبه بنيا د خليل اين آرزوست
دل نظر كاوه خليل اكبرست

وله ايضا رحمه الله عليه

حمد لله كيم ايكي سلطان يرتمش اول كر يم
دلكر ايله وصف اولمز لو نظر قلس علم
اندر ك همتد ربي حاضر ايله يا رحيم
اشرف او على روى سلطان الله شيخ عبدالرحيم
از نكي قلس مشرف اول اكي سلطان الله
او مرز سوندر محروم اولميا لوجان الله

اشده

حضرت امام حسین فتنه زگار برینید

ای نو چشم احمد مختار یا حسین

وی یادگار صید کرا یا حسین

ای جهان دل رزنده سلطان یا حسین

وی که بدو شاه شهیدان یا حسین

چشم برزخی عالم نوجوان صو

جان جهان رحمت رحمان یا حسین

روشن یوزن سوز و شمی و الفی

شانه نازل آیت قرآن یا حسین

یدک رسول الله عطا ناه المرئضی

عمک عقیل بهف طیار یا حسین

نور چشم ظمه مجیب انی جهان

ایکندی نری محنت دوران یا حسین

ماه محرم ابردی دم ماتم اولدی اه

اولدک بو اربع کونه کبی نزله یا حسین

سه دشتدک بدو صوصوزانج او واه
سوی کندی شمشه لیبون یا حسین

کول کبی چهره فانه بو یاندی اولدوم اه

اندیدر شنی هینز فریانه یا حسین

کوکله بو یاندی کوکه کویتر کیدی قاهر

مخض اولدی آخردنه ماه تابان یا حسین

ماتم طوفی کیدی یولو طر بولک بولک

بارانه غمیه قویطی طوفان یا حسین

رحمت شنی سویه یولنه جهان دیره نه

اولسور هینز قلعه ایمان یا حسین

دوز زمانه دوندی عالم بقلدی فزانه

طونری جلالی نالنه افقانه یا حسین

121b

مذكراتك البين انك سلك خيرا
قوم على انك تشنه عريانه يا صبيحه

300.007C

28 Nisān 1972

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Yasemin BIYIK
Uyuğu : Türkiye Cumhuriyeti
Doğum Tarihi ve Yeri : 20.09.1990 / Sivas
e-posta : ysmnbyk@hotmail.com.tr

EĞİTİM

Derece	Kurum	Mezuniyet Yılı
İlköğretim	Beyoğlu Kaptanpaşa İlköğretim Okulu	2006
Lise	Dilnihat Özyeğin Anadolu Lisesi	2010
Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2016
Yüksek Lisans	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	2019